

Notes du mont Royal

www.notesdumontroyal.com

Cette œuvre est hébergée sur « *Notes du mont Royal* » dans le cadre d'un exposé gratuit sur la littérature.

SOURCE DES IMAGES
Google Livres

**HERODOTI
HISTORIARUM LIBRI IX.
GRAECE ET LATINE.**

TOMUS V.
Adnotationes ad lib. I — IV.

ARGENTORATI

TYPIS PHILIPPI IACOBI DANNBACH.

HERODOTI

MUSAE

SIVE

HISTORIARUM LIBRI IX.

AD VETERUM CODICUM FIDEM

DENUO RECENSUIT

LECTIONIS VARIETATE

CONTINUA INTERPRETATIONE LATINA

ADNOTATIONIBUS

WESSELINGII ET VALCKENARII

ALIORUMQUE ET SUIS

ILLUSTRAVIT

IOHANNES SCHWEIGHAEUSER

IN ACAD. ARGENT. ET SEM. PROT. LITERAR. GRAEC. PROF.

ACADEMIAE REG. INSCRIPT. ET HUM. LITERAR. ADSCR.

TOMUS QUINTUS.

ARGENTORATI ET PARISIIS

APUD TREUTTET ET WÜRTZ, BIBLIOPOLAS.

MDCCCXVI.

BIBLIOTHEQUE S. A.

Les Fontaines

40 - CHANTILLY

HERODOTI HISTORiar.

T. V. P. I.

A D N O T A T I O N E S

AD LIB. I. ET II.

ADNOTATIONES

AD

HERODOTI LIBRUM PRIMUM.

PROOEM. Lin. 1. Ἡροδότου Ἀλικαρνησσοῦ) *Aristotelis* aetate [in nonnullis certe *Historiarum Herodoti* apographis] Ἡροδότου Θουρίου ἢ ἱστορίας ἀπόδειξις legebatur, *Rhetor.* lib. III. 9. [aliis cap. 5. sect. 1. sic in ed. Oxon.] neque deinceps defuerunt, qui, inducto Ἀλικαρνασσεύς titulo, Θουρίου maluerunt apud *Plutarchum de Exil.* p. 604. et de *Malign. Herodoti* p. 868. Addiderat se Herodotus colonis, qui Thurius in magnam Graeciam abierant: qua in urbe cum hoc opus absolverit, Θούριον nominare se potuit, sicuti haud pauci adpellarunt, *Strabone* teste lib. XIV. p. 970. [p. 656. ed. Casaub.] In his Imp. *Iulianus*, cuius λογεποιόν Θούριον, [i. e. *Historiarum Scriptorem Thurium*] *Oratorem Thurium* cum imprudenter *Bourdelotius* explicuisset, poenas doctis viris dedit ad *Lucian.* *Quom. Scrib. Histor.* c. 29. Scripti libri, quorum quidem notitia est, *Halicarnasseum* summa consensione vocant, ancipites tamen in vocabuli scriptio-
ne. Ἀλικαρνησσοῦς, Ἀλικαρνησός, Ἀλικαρνησσιεύς, Ἀλικαρνασσιεύς, Ἀλικαρνησιεύς reperiuntur lib. I. 144. II. 178. III. 4. VII. 99. Par etiam discordia alibi. Vid. *Wasse* in *Thucyd.* lib. VIII. 42. Equidem Ἀλικαρνησόν et Ἀλικαρνηῆα, uti in MSS. *Archiepiscopi Cantuariensis* et *Vindobonensi* saepe numero, praeferrem, nisi ipsimet *Halicarnassenses* obsisterent, geminatum sibilantem litteram in numis ostentantes. At quid ἱστορίας ἀπόδειξις, et quo vertendum modo? *D. Heinsius* ad *Hesiodi Interpr.* p. 108. nihil esse aliud censuit ac ἱστορίαν sive *historiam*, cui ego sententiae non accedo. *L. Küsterus* in *Bibl. Vet. et Recente* Io. Clerici p. 386. Tom. V. *Gronovianum curae demonstratio* acerbissime ta-
Herod. T. V.

xavit, reiectisque Vallae et Stephani opinionibus, rerum curiose observatarum specimen hoc est, vertit. Est sane ἱστορίη rerum inquisitio. Ἱστορίῃσι φάμενοι εἰδέναι παρ' αὐτοῦ Μενέλαω, affirmantes inquirendo sese ex Menelao intellexerisse lib. II. 118. Et 119. τούτων δὲ τὰ μὲν ἱστορίῃσι ἔφασαν ἐπιστάσθαι. Est ἀπόδειξις ἔργων operum, quae absoluta fuerunt, specimen lib. II. 101. et 148. Ἀπόδειξις itaque ἱστορίῃς inquisitionis rerum, ab Herodoto institutae, specimen erit atque argumentum. Cura, nisi accuratam in quaerendo vir clarissimus, quod opinor, intellexerit, ἱστορίῃς vim non aequiparat, nec digna tamen acerbior exprobratione erat, neque erit fortasse historicae inquisitionis specimen, quod malui. Plutarchi ἱστορικὸν ἀποδεικτικὸν T. II. p. 243. paullo diversius abit. WESS. — Ἱστορία, sive ionico idiomate ἱστορίῃ, non modo inquisitio rerum est, ut ait Vir doctissimus; verum etiam (per metonymiam antecedentis pro conseq.) intelligitur notitia vel doctrina, contemplando, percunctando, inquirendo comparata; II. 29, 4. VII. 96, 6. qua notione id vocab. h. l. accipiendum, sicut in titulis librorum Aristotelis et Theophrasti, qui Ζῶων ἱστορία et Φυτῶν ἱστορία inscribuntur: quo pertinet quod etiam geometria a Pythagora (teste Iamblichio in eius Vita p. 74.) ἱστορία vocata est. Tum vero ἀπόδειξις, sive (ut Iones efferunt) ἀπόδειξις, non specimen significat; quod graece ἐπίδειξις, δειγμα aut ἐπίδειγμα sonat: quo modo Archestratus apud Athen. lib. I. cap. 7. ἱστορίῃς ἐπίδειγμα, doctrinae specimen, dixit. Quenam autem vis sit vocabuli ἀπόδειξις, ex usu verbi ἀποδείκνυσθαι vel ἀποδέξασθαι intelligitur, quo nullum in Herodoti Musis frequentius. Atqui γνώμην ἀποδέξασθαι, ut hoc utar, non significat specimen edere suae sententiae, sed sententiam suam edere, promere, exponere. μεγάλα ἀποδέξασθαι ἔργα, non est specimen edere praeclare factorum, sed praeclara facta ostendere, id est, edere: qua notione ipsum etiam nomen ἀπόδειξις ἔργων μεγάλων I. 207, 39. occurrit. Similiterque in locis a Wesselingio citatis, II. 101, 1. et 148, 7 seq. ἀπόδειξις ἔργων non est specimen operum, sed sunt ipsa opera et monumenta prodita, in publicum edita, nempe publice exstructa et oculis hominum exposita. Denique, quod huc ait Herodotus, ἱστορίῃς ἀπόδειξις ἦδε, haud dubie hoc dicit, se hisce libris ea, quae inquirendo cognovit, in publicum

edere. Quam fere in sententiam iam olim *Laur. Valla* locum hunc interpretatus erat, *Herodoti Halicarnassel historiae explicatio* haec est. Et *H. Stephanus* in ora suae editionis latino - graecae: *Historia ab Herodoto Halicarnaseo edita, haec est.* Caeterum consuluisse iuvabit quae in hunc locum erudite, ut solet, *Wytttenbachius* commentatus est in *Selectis Principum Historicor.* pag. 338 seqq. S.

l. 2. ὡς μήτε τὰ γινόμενα etc.) In his adquiescunt scripti editique omnes, et longe omnibus priores, *Dionysius Halic.*, *Aristides*, *Lucianus Quom. Scrib. Histor.* c. 54. Tamen *St. Berglerus* in *Act. Lipsiens.* MDCCXVI. pag. 379. levi ad speciem mutatione, τὰ λεγόμενα ἐξ ἀνθρώπων quae ab hominibus dicuntur, ne δις ταὐτὸν ἡμῖν ὁ σοφὸς Ἡρόδοτος, corrigit: esse enim τὰ γινόμενα nihil aliud ac ἔργα, et τὰ ἔργα ac γινόμενα. Ego vero id scriptum nollem. Sunt, fateor, ἔργα μεγάλα τι καὶ θωύμαστα ingentia atque admiranda opera γινόμενα; vicissim minime. Memini quoque γίνεσθαι ἐξ ἀνθρώπων homines perhiberi, cum mortalium numero eximuntur, nec propterea τὰ γινόμενα ἐξ ἀνθρώπων res dici, quae ex hominibus evanuerunt. Namque Herodoti more hominum facta exprimunt, ut pulcre *Tan. Faber* lib. I. *Epist.* 8. Ἐκ τῶν Σαμίων γινόμενοι, quod Samii designarant lib. III. 48., quemadmodum τὰ πρὸς νόμιμα ἐκ Μιτυληναίων lib. I. 160. Hoc amplius, si τὰ λεγόμενα scripsisset, vulgi fabulas et rumores operis principio spectasset, quod merito inconcinnum atque absurdum *I. Ph. D'Orvillius*, nuper nobis litterisque ereptus, arbitratus est ad *Chariton.* lib. I. p. 9., [p. 202 seq. ed. Lips.] *Bergleri* audaciam strenue retundens. Caeterum Herodotea haec quodam modo aemulatus est *Basilus Seleuc. Vit. S. Theclae* lib. I. p. 4. WESS. — *Conf.* III. 14, 32. VI. 13, 1. S.

[l. 5 seq. τὰ τι ἄλλα, καὶ δι' ἣν αἰτίαν ἐπολέμησαν ἀλλήλοισι.) Ad verbum: et reliqua, et qua de causa inter se (Graeci et Barbari) bella gesserunt. Quae verba non debere ad proxime praecedentia referri in aprico est: nam ea, quae causam mutuis Graecorum et Barbarorum bellis prae-buerunt, non erant profecto magna et admiranda facinora, quae merita non fraudari laude voluit Herodotus. Itaque aut ad ista paullo remotiora, ne oblivione deleantur, referenda erunt; aut,

quod mihi visum erat, ad prima illa Ἡροδότου Ἀλικ. ἱστορίας ἀπέδειξεν ἥδε, ut haec sit scriptoris sententia: *quum reliqua*, quae de rebus inter homines gestis, ac praesertim de bellis inter Graecos et Barbaros gestis, hisce in libris traduntur, *tum quae de caussa illorum bellorum disputantur, sunt expositio eorum quae Herodotus inquirendo cognovit.* Quod autem verba ista in fine periodi posuit, id eo fecit, quo his ipsis verbis transitum sibi ad ipsam argumenti sui tractationem pararet: est enim perinde ac si dixisset, *et primum quidem exponam quanam fuerit dissidii inter Graecos Barbarosque caussa.* Scilicet Homeri aemulator Herodotus, quemadmodum universum suum opus, quo et multas alias res memorabiles exponere, et victorias maxime Graecorum de potentissima lateque dominante Persarum gente celebrare voluerat, velut unum aliquid et illustre drama, multis quidem interspersis episodiis, pertexuit: sic et in hoc Poëtam est imitatus, ut, quemadmodum ille in ipso carminis principio, iram Achillis caussamque dissidii Pelidae cum Atrida se expositurum, professus est, sic et Historicus noster in ipso operis exordio profiteatur, se, quum propositum habeat bella exponere Graecos inter et Barbaros gesta, ab eo facturum esse initium, ut dissidiorum primam caussam et originem declaret. Itaque postquam statim e vetustiorum temporum memoria (cap. 1-4.) semina quaedam dissidiorum inter Graecos Barbarosque, ex Persiarum Historicorum persona, repetiit; mox c. 5. suo nomine Croesum tamquam primum iniuriarum Graecis inflatarum auctorem designat. Caeterum, quod Ptolemaeus Hephaest. ait, (lib. III. p. 314. ed. Galei) totum istud exordium non ab ipso Herodoto, sed ab eius amasio et bonorum haerede Plesirrhoo esse adiectum, id et per se lubrico nititur fundamento, et ob arctam Exordii huius cum ipso narrationis principio connexionem neutiquam probabile est, denique ab homine profectum videri debet prisco illius simplicitatis ignaro, qua librorum auctores in ipso principio et nomen suum et scribendi argumentum simillima ratione profiteri solitos esse novimus Hecataei exemplo, (referente Demetrio περὶ Ἑρμην. sect. 12.) tum Thucydidis, Timaei Locri, aliorumque. S.]

CAP. I. Lin. 1. Περίων μὲν νυν οἱ λόγοι.] Quod Th. Gale

τῶς λέγει Plutarchum hic olim legisse monuit, id vero foret simile, si liber de Herodoti Malignit. [in cuius cap. 10. locum hunc excussit, T. XII. ed. Hutt. pag. 290 seq. Edit. Wechel. p. 856.] semper bonae fidei esset, quod longe secus habet. Legerit tamen; vulgatum valide adserunt Ptolemaeus Hephaest. in Codic. Photii CXC. p. 478. [lib. III. p. 314. ed. Gal.] Pollux lib. II. 122. et Thomas Magister. Οἱ Περσῶν quoque λογιάται et μάλιστα λογιάται his in libris frequentes. Vid. Jac. Gronov. in lib. II. 3. et annotationes meas ad Diodori Siculi lib. II. 4. Alia vir doctus in Miscell. Observ. Vol. II. p. 152. WESS.

L. 2 seq. ἀπὸ τῆς Ἐρυθρῆς καλαμίνης θαλάσσης etc.) De Phoenicibus a Rubro mari in Palaestinam transgressis iterum lib. VII. 89. et Dionysius Perieges. vs. 906. Herodoti, ut saepe, vestigia legens. WESS. — Eandem rem ex aliis auctoribus Trogus Pompeius accepisse videtur; ex quo Iustinus lib. XVIII. c. 3. haec habet: Tyriorum gens condita a Phoenicibus fuit, qui terrae motu vexati, relicto patrio solo, Assyrium stagnum primo, mox mari proximum littus incoluerunt. Conf. Michaëlis Spicilegium Geographiae Hebraeorum exterae. (Gött. 1769.) pag. 168. et quae ad Hesych. voc. Σάδνιν a viris doctis adnotata sunt. Herodoti in hac re fidem labefactare frustra conatus erat Bochartus, Geogr. Sacr. P. II. lib. 1. cap. 43. ἥδε ἡ θάλασσα, mediterraneum mare, familiaris Herodoto formula; de qua consuli possunt quae olim ad Appianum adnotavimus, T. III. p. 110. S.

L. 14. κατὰ τὸν τόπον, τὸ καὶ Ἑλλήνης) Jac. Gronovius, vir clarissimus, deque Herodoto praeclare meritis, cum legem sibi de schedis Mediceis sequendis dixisset, immutavit quod Aldus dederat et MSS. plures prae se ferebant; neque consilio defuerunt exempla, sed eiusmodi, quae librariis, Herodoti dictionem toties totiesque invertentibus, transcribi pleraque debent. Satis mihi quidem exploratum est, nullum usquam Herodoti exemplar exstare, ab hac labe immune; quamquam sparsim Ionici commatis plura latent, quae revocari possunt et postliminio reddi scriptori debent. Erat is quondam τῆς Ἰαδὸς ἀριστος ναυὼν, Dionysio, optimo huius rei arbitro, teste. [in Epist. ad Cn. Pompei. T. VI. ed. Reisk. p. 775. Ed. Wechel. p. 130 med.] Nunc vero, quantum mutatus ab illo Hectore. WESS.

L. 15. Ἰοῦν τὴν Ἰνάχου) Vide quae dixi ad secundum Apollodori. Vide et Parthenium cap. 1. Sed Iasi filiam fuisse veri est similis. Vide Strabonem lib. 14. et 16. TH. GALE. — Scripsisse videtur Herodotus, Ἰοῦν: sciolus adiecisse postea, τὴν Ἰνάχου. Iasi fuerit, an Inachi filia, nihil huc faciebat: Regis Argivi filiam fuisse noverant Περσῶν οἱ λόγιοι, (Polluci quoque memorati II. 122. πολυστορίαις Moeridi, et Thomae:) ad Phoenicum naves venisse narrantes, praeter ceteras, τοῦ βασιλέως θυγατέρα τὸ δὲ οἱ οὐνομα εἶναι (κατὰ τὸ αὐτὸ τὸ καὶ Ἕλληνες λέγουσι) Ἰοῦν: addi non potuit ab Herodoto τὴν Ἰνάχου. Similiter ex eorumdem narratione memorat cap. seq. τοῦ βασιλέως τὴν θυγατέρα Εὐρώπην, et τοῦ βασιλέως τὴν θυγατέρα Μυδῆην. Europam rapuisse dicebant Ἕλληνας τινάς· οὐ γὰρ ἔχουσι (sic scribit Herod.) τοῦνομα ἀπηγήσασθαι. V ALCKENAR. — Ἰοῦν τὴν Ἰνάχου vidit hic Plutarchus de Malign. Herod. p. 856. D. et Libanius T. I. p. 207. A. WESS. — Pluribus argumentis Larcherus in Chronol. Herod. cap. 10. sect. 2. probatum ivit, non fuisse Io Inachi filiam, sed Iasi, unius ex Inachi posteris. Verumtamen vulgo a Graecis, atque etiam a tragicis poëtis, Inachi filiam dictam fuisse satis notum est. cf. Apollodor. II. 1, 3. Quidquid vero sit, non satis idonea causa fuit, cur duo verba, quae Herodotei libri et hodie omnes agnoscunt, et iam olim agnoverunt, a recentioribus Editoribus eiicerentur. Miram vero huius loci scripturam nuper Creuzerus noster (in Praepar. ad Plotin. de Pulcro, p. LXXXII.) ex Hortis Adon. excitavit; ubi memoratur, Herodianum Grammaticum τὴν Ἰναχοῦν hic scriptum legisse, tamquam a recto casu ἡ Ἰναχώ. Nempe corrupta et mutilata Grammatici verba sunt, qui monuerat legi apud Herodotum Ἰοῦν τὴν Ἰνάχου, a recto casu ἡ Ἰώ; sicut apud eundem Βουροῦν, a recto casu ἡ Βουρώ. S.

CAP. II. 2. οὐκ ὡς Ἕλληνες) Aldinum οὐκ ὡς Φοίνικες, quod praeter Venetum schedae Britannicae, mihi spectatum missae, adfirmant, St. Berglerus, cuius ad Herodotum collectanea inter manus habeo, vulgato longe praeposit, nec, uti opinor, iniuria. Duae nobis de Iás in Aegyptum accessu exponuntur sententiae: Persae a Phoenicibus raptam, Phoenices sponte se avehendam dedisse adseverabant: quibus uberius explanatis, ταῦτα μὲν νυν, inquit

cap. 5, Πέρσαι τε καὶ Φοίνικες λέγουσι. De Graecis nihil; neque necesse erat in re tota gentis regione decantatissima. Haud equidem ignoro, Pausaniam a Th. Galeo patronum receptae lectioni advocari, cuius si lib. II. 16. evolveris, in alia omnia ibis. Sed suum cuique iudicium. Ἕλληνας sedibus evertere nolui; neque enim omnia Herodoti editori licent. WESS. — Ex Pausaniae verbis, II. 16. quid h. l. Herodotus scripserit, in neutram partem certo definiri potest. Recte vero H. Stephanus scripturam Ἕλληνας, in quam cum Valla meliores omnes codices consentiunt, in contextum recepit, altera ad oram reiecta. Dixerat modo Scriptor, in nomine cum Graecis Persas consensisse; nunc illos in reliqua narratione ab eisdem dissentire ait. In aprico res est; quo magis miror in diversa abuisse doctos viros. S.

7. ἴσα πρὸς ἴσα σφι) Fortasse non satis consulto unis ex membranis haec mutata fuerunt, indigna tamen, cum plures suffragentur, quae turbas cierent. Rever. Pet. Horreus Observat. Herodot. cap. 1. verborum ordinem commutatum indignatur. Saepe tamen numero, ut Gronovius maluit, seu metro postulante, seu scribentium arbitrio, huiusmodi structura placuit. Herodotus IX. 48. ἴσοι πρὸς ἴσους ἀριθμὸν μαχισόμεθα. Sophocles Antig. vs. 146. ταχθέντες ἴσοι πρὸς ἴσους. et Philoct. vs. 695. ἀλλ' ἴσος ἐν ἴσοις ἀνὴρ. Mitto Lycophronem Alex. vs. 1302. haec Herodotea imitatum. WESS.

[11. ἀπίκατο) Monuerat Reiskius, Animadv. ad Graecos Auctores Tom. III. p. 81. aut servandum vulgare ἀπίκοντο, aut ἀπικέατο scribendum pro ἀφριγμένοι ἦσαν. At ἀπικέατο est ionica forma aoristi aut imperfecti, idem valens ac ἀπίκοντο. I. 15, 5. 152, 1. 169, 3. ἀπίκατο autem est ipsum plusquamperf. cui hic proprius locus erat. cf. IV. 140, 17. VII. 153, 1. ibique Var. Lect. VII. 157, 1. VIII. 46, 13. S.]

13. τὸν Κόλχον) Profiteor, non alienum me a probanda futurum lectione, quam Archiep. et Vindobon. habent, πέμψαντα δὲ τὸν Κόλχον ἐς τὴν Ἑλλάδα, si comites alii accederent. Adsolet τὸν Λυδὸν, τὸν Ἀράβιον, τὸν Πέρσιν lib. I. 80. III. 7. VII. 117. [et frequenter alibi.] Lydorum, Arabum, Persarumque regem adpellitare. Τὰς δίκας τῆς ἀπραγῆς hinc suintas explicat Eustathius in Homer. p.

415, 43. WESS. — *Eustath.* Iliad. pag. 351, 21. ed. Bas. Vocab. βασιλῆα ad τὸν Κόλχον ex glossa olim accessisse, non modo reliquus Herodoti usus, sed h. l. etiam lectionis varietas et idem vocab. pauca ante verba suo loco recte positum evincit. S.

CAP. III. 7. τοὺς δὲ, προῖσχομένων ταῦτα, προφίρειν) H. Stephano προῖσχομένους inputatur, [in Gronovii Notis,] sed invito: προῖσχομένους margini adlevit, adsentientibus mssis, quamquam paucis, ipso quoque *Eustathio* p. 405, 18. [p. 307, 16. ed. Bas.] ut docti viri significarunt. Vulgatum haud male post Gronovium tuetur Rev. Horreus, implicatius, quam vellem, commentatus, *Observat. Herodot.* c. 1. *Philostratum* addo, quantumvis haud parili verborum serie, ὡς ἡ τῶν Μισσηνίων ἀπολογία κατὰ ξυγγνώμην ἴσταιται, τὸν Ἀλέξανδρον προῖσχομένων καὶ τὸν ἐκείνου φόβον. de Vit. Soph. II. 15. WESS. — Tales ἀνακολουθίας in sermonis structura, ac praesertim in participiorum usu, non modo non repudiavit Herodotus, verum etiam amasse videtur. Simillimum huic exemplum Gronovius ex III. 31, 15. citavit, Εἰρομένου οὖν τοῦ Καμβύσιω, ὑπεκρίνοντο αὐτῷ. Cf. I. 90, 4 seqq. IX. 51, 14. 58, 14. etc. Similiter h. l. in proxime sequentibus ἐκδόντες ἀπαιτιόντων ait, ubi ex latini sermonis normā ἀπαιτῶνται, in tertio casu, dicendum erat. Quo et pertinet I. 91, 8. et 10. ex codicum Arch. et Vind. scriptura, quam haud praeter rationem ibi secuti sunt Schaeff. et Borh. S.

CAP. IV. 9. εἰ μὴ αὐταὶ ἰβουλίατο) Mallem αὐταὶ, ipsae, cum Berglero. [Vide Var. Lect.] Plutarchus non sine quadam loligine haec traducit de Malign. Herod. p. 856. Nolentibus Leuctri filiabus et Cassandreae vim oblatam ait. Quis negat? Raptas plerumque rapi gestiisse, in dubio non est. Nostra certe aetas plures vidit, quae εἰ μὴ αὐταὶ ἰβουλίατο, οὐκ ἂν ἠρπάζοντο. Valet in hoc genere, in fraudem licet sanctissimarum legum, Euripideum,

Ἐρῶν ἰρῶσαν ἔχει' ἑξαμπαύσας.

Iphigen. in *Aulid.* vs. 75. WESS. — Poterat Plutarcho responderi, ex Persarum sententia haec tradere Herodotum: sed fere non est dubium, (quod etiam Plutarchus innuit) ex Persarum persona suam illam sententiam dixisse. S.

16. ἔθνη βάρβαρα οἰκιστῶνται οἱ Πέρσαι) L. Valla verterat sibi necessitudine coniunctas putant, pro quibus sibi iunctas

tenent. maluit Gronovius. Aliud voluit: τούτων γὰρ ἐν τῇ ἐξήρσειν οὐκ εἰκνίσονται Αὐδοί, horum inventionem sibi non vindicant Lydi, huius libri c. 94. Persae suum esse forebant, sibi que omnem Asiam, armorum iure a maioribus occupatam, vindicabant. τὴν Ἀσίαν πᾶσαν νομίζουσι Πέρσαι ἑαυτῶν εἶναι, lib. IX. Confer doctissimum Abresch Dilucidat. Thucyd. p. 145. WESS.

CAP. V. 3 seq. In οὐκ ὁμολογίονσι Πέρσῃσι οὕτω excidisse arbitratur diligentissimus Reiskius λέγουσι, quod nescio, an Herodotus admissurus sit. Solet aliter lib. IV. 154. etc. WESS. — Nempe Πέρσῃσι οὕτω λέγουσι Reiskius desideraverat, Persis ita dicentibus. Equidem οὕτω γινίσθαι malueram: at potest γινίσθαι e superioribus h. l. subintelligi. S.

10. οὐκ ἔρχομαι ἐρίων) Per quidem hoc frequens. At ἐρίων hic esse ἐρινύων, ζητήων, in opinionem venit Io. Iac. Reiskio, legi etiam posse ἐρεύνων. De posteriore dicam nihil. ἐρίων inquisitionem notare posse, haud inficior, eorum non oblitus, quae Schol. Apollonii Rhod. I. 1364. Herodotum vero id spectasse, dubito: minime certe homo Lucianeus, bellum Romanorum et Parthorum stilo Herodoteo scripturus, ἔρχομαι ἐρίων περὶ Ῥωμαίων καὶ Περσίων Quom. Scrib. Histor. c. 18. Inapte quidem ille, sed a vocabuli usu minime aberrans. Bene Lucian. Dea Syr. c. 1. Lege P. Victorii Var. Lect. IX. 4. Mox idem vir clarissimus, τὸν δὲ οἶδα αὐτὸς ἀκούσας, ut I. 19. II. 52. Verum id haud perpetuum. Exsequitur praeterea non ea duntaxat hac scriptione, quae auditione accepit, sed et aliunde intellecta. Add. Lucian. Dea Syr. c. 49. WESS.

CAP. VI. 3. μεταξὺ Σύρων καὶ Παφλαγόνων) Demiror coniurasse msstos in Σύρων titulo, neque Strabonem, Dionysium, atque alios hilum discrepare. Solet hos Συρίους nuncupare. Docte Iac. Gronovius in lib. II. 104. In Schol. Apollonii Rhodii II. 948. quibus Herodoti nomen, prorsus ad sententiam necessarium, abest, omnia eadem. De amnis Syrios hos sive Cappadocas, et Paphlagonas distinguendis cursu lis est. Arrianus Peripl. Pont. Euxini p. 17. οὐκ ἀπὸ μεσαμβρίας, ἀλλ' ἀπ' ἀνίσχοντος ἡλίου, non a meridie, ut Herodotus, sed ab ortu solis labi perhibet. At quid si ille ortum solis hibernum in animo habuerit? WESS. — Duos fuisse cognomines fluvios, alterum influentem in alterum,

et alterum quidem ab oriente decurrentem, alterum vero a meridie, post *Danwillium* monuit *Larcher* ad h. l. De *Syris* sive *Syriis*, qui hic memorantur, conf. I. 72. ubi ipse docet *Herodotus*, eosdem esse qui alias *Cappadoces* nominantur. S.

[4. ἔξω) Scil. ἑαυτὸν, vel potius, τὸ πρῶμα, usitatā in hoc verbo ellipsi. S.]

11. τὸ γὰρ Κιμμερίων στράτευμα) *Strabo* lib. I. p. 12. et III. p. 222. [p. 6. et p. 149. ed. Casaub.] multo priorem, et circa *Homeri* aetatem, aut citius paullo, *Cimmericum* hunc incursum facit. Potior *Herodoti* sententia, quippe antiquioris et expeditionem eam suis temporibus accuratissime dividētis atque adligantis, I. 15. IV. 12. etc. Mecum sentit *Amplissimus Bouherius Dissert. Herodot. c. 5. p. 55. WESS.*

CAP. VII. 5 seqq. Ἀγρων μὲν γὰρ ὁ Νίνου etc.) Verē *Henr. Valesius* ad *Nicol. Damascenum* p. 68. et *Gronovius* ex *Mediceo*, cui tot mss̄ti cum suppetias ferant, [vide *Var. Lect.*] quis oblectabitur? Si tamen, quod vix opinor; auxilio occurreret *Pollux* IX. 12. opportune a *Berglero* in *Actis Lipsiens.* MDCCXVI. p. 417. excitatus, nec minus defensurus, (quibus citra causam *Ill. Scaliger* [Can. Isag. lib. III. p. 327.] offensus fuit, et librariorum nonnulli.) *Agronis* patrem avumque, origine *Heraclidas*, sed ἐκ δούλης Ἰαρδάνου ex *Iardani* ancilla, non *Omphale*, eius sive uxore seu filia potius, prosemīnatos. Abeunt ab ea *Herodoti* sententia, quod *Palmerius* principio *Exercitat. in Gr. Auctor.* conmonescit, recentiorum plures, quibus cur ille concedere debeat, caussa defit: *Herculi*, *Omphalae* servienti, ex ancilla natum filium fuisse, agnoscit *Diodorus* lib. IV. 32. nec negat *Hellanicus*, etsi in filii nomine, quemadmodum et *Diodorus*, discors, in *Stephani Ἀκείλῃ*. Optime omnium *Dio Chrysostomus*, qui *Berglerum* non fugit, *Orat.* XV. p. 236. de *Hercule*, regii generis inter *Lydos* auctore, ὃς οὐδὲ τῇ Ἰαρδάνου δούλῃ συγγενέσθαι ἀπηξίωσεν, ἐξ ἧς ἐγένοντο οἱ Σαρδείων βασιλεῖς. Nati ergo ex *Iardani* ancilla reges sunt, qui *Sardibus* deinde imperarunt, neque adeo opus erit, ut aut cum *Tan. Fabro* lib. I. *Epist.* 13. ἐκ Ὀμφάλης τῆς Ἰαρδάνου, aut ἐκ Αὐδῆς τε τῆς Ἰαρδάνου cum amico corrigamus. *WESS.*

[14. ἐπὶ δύο τε καὶ εἴκοσι γενεαῖς ἀνδρῶν) Loco duarum et

viginti generationum, quas libri omnes praeferunt, praeter ius et fas, quum nulla satis idonea corrigendi causa subesset, circumspiciat alioqui Larcherus non nisi *quindecim* posuit; castigatus eo nomine a Volneyo, in *Chronol. d'Herodote*, Paris 1808. p. 76 seqq. S.]

CAP. VIII. [4. ἦν γὰρ οἱ etc. Vide Adnot. ad. I. 24, 17. S.]

8. χεῖν γὰρ Κανδαύλῃ γενέσθαι κακῶς) Placuit dicendi genus Scriptori II. 161. IV. 79. V. 92, 4. IX. 109. eiusque aemulatori in *Lucian. Q. Scrib. Hist.* c. 18, tum *Procopio Belli Goth.* I. 4. et *Persici* I. 26. Quo magis miror, adhaesisse doctos interpretes ad haec *Lucii de Asino* c. 28. ἐχεῖν δὲ ἄρα κἀνταῦθα ὥσπερ τῷ Κανδαύλῃ καὶ μοι γενέσθαι. Adde, quod ille voluit intellectum, κακῶς, et expedita omnia erunt. *Agathiae Epigr.* χεῖν γὰρ Κανδαύλῃν παθεῖν κακῶς; belle *Opso-paeus* correxit *Anthol.* III. 7. [Anal. *Brunckii* T. III. p. 63. n. 79.] Τα σπουδαιότατα τῶν πραγμάτων [lin. 6.] bene habent, stabilita testimonio *Eustathii* in *Odys.* p. 1441, 16. [p. 89, 45. ed. Bas.] Nam σπουδαιότερα *Archiep.* erranti librario debentur, neque sunt Atticae aut Ionicae formationis, quod in opinionem venisse *Th. Gale* demiror. Tu vide *Etymologum* p. 31. et *Gronov.* I. 133. [vid. *Var. Lect.* I. 133, 15.] In *Heliodori Aethiop.* VII. 1. dederant Basileenses τῆς ἐπὶ τὴν Μίμῳιν ὁδοῦ σπουδαιότερον εἶχοντο. *Xylandri* et *Falkoburgii* schedae σπουδαιότερον, non male, nec pulcrius tamen prisco, si σπουδαιότερον [ut habet doctissimi *Corayi* editio] scribatur. WESS.

11. ὅσα γὰρ τυγχάνει etc.) Et huic, ex populari usu derivato, sua gratia. Laudat *Philo Iud. de Iudic.* p. 719. D. Auctorque *Homiliae* inter *Chrysostomi Oper.* T. VIII. p. 209. B. Sitne vero generatim et semper verum, in controversia versatur. *Strabo* lib. II. p. 178. [p. 117. D. ed. Casaub.] iudicium aurium ad scientiam parandam, oculis longe praestare censuit: ἥτις πρὸς ἐπιστήμην, inquit, ὁφθαλμοῦ πολὺ κρείττων ἐστὶ. Ab *Herodoto* plures stant; utrimque, quod *Casaubonus* docuit, haud absurdè. Quae oculis subiecta fidelibus sunt, adgnoscentur clarissime; sed non admodum ea multa sunt. πρὸς ἐπιστήμην, seu ad adquirendam rerum variarum notitiam, aptior saepe conmodiorque ἀκούη. Quod quidem ad animum si revocasset *Theodoretus, Orat.*

X. ad Graec. p. 151. parcior in Herodoto taxando fuisset: in cultu sane religioso suum auribus est officium, suum quoque oculis, Iobø indice c. XLII. 5. WESS. — Dicto isto Herodoti usum etiam esse Lucianum, de Saltat. c. 78. monuit ad h. l. Gronovius. S.

13. ὁ δὲ μέγα ἀμβώσας codicum consensu tutum est et Scholiastae Hermogenis p. 407. cui Aeolicae videtur mone-tae. WESS. — Cf. III. 38, 20. VII. 18, 3. II. 121, 71. S.

15. ἅμα δὲ κιδῶνι ἰνδυομένη etc.) Spectavit haec Clemens Alex. Paedag. II. 10. III. 5. neque Graecos eius Scholiastas latuit: tetigit etiam Theodoretus Or. ad Graec. IX. p. 130. memoriae tamen peccato lapsus. Si Plutarchum audis T. II. p. 139. c. οὐκ ὁρθῶς Ἡρόδοτος εἶπεν, ὅτι ἡ γυνὴ ἅμα τῷ χιτῶνι ἰνδυέται καὶ τὴν αἰδῶ· τοῦναντίον γὰρ ἡ σώφρων ἀντινδυέται τὴν αἰδῶ. Cui quidem de casta et modesta femina nullam fortasse litem Herodotus movebit, de procace merito, similibusque aliis. Bene Ennius, etsi de maribus,

Flagiti principium est nudare inter civis corpora,
in Cicronis Quaes. Tusc. IV. 33. Melius idem Plutarchus p. 37. c. Porro σκοπεῖν τινα τὰ ἰωῦτοῦ non moveo, quam-tumvis Georgius Raphaelius σκοπεύειν magis Ionicum habuerit in Paulli Ep. ad Philipp. II. 4. Vide cap. 32. et Musonium in Stobaei Serm. 67. p. 425. WESS.

CAP. IX. 3. ὁ δὲ ἀμείβετο τοῦτο) Ita praestat, ut c. 35. et 38. atque alibi; nec dissentit Dionysius, qui et ὡς περιώμενος λέγω λόγον, egregie concors cum vetustis Codd. quibus Archiep. schedas Th. Gale accensens lectores fru-stratur: περιώμενος λέγω praeferunt clarissime. Verum istis vir doctus non usus semper est, uti oportuit. WESS.

8 seq. ἐγὼ γὰρ σε --- ἐπισθὲ τῆς θύρης θήσω) Legendum ar-bitror: ἀγαγὼν γὰρ σε ἐς τὸ οἶκημα, ἐν τῷ κοιμώμεθα, ἐπισθὲ τῆς θύρης στήσω: collocabo, ex Dionys. Halic. II. p. 6, 25. Ionica quidem ille convertit in Atticam loquendi formam; verba quoque σκοπεῖν in ὄρεν· παρῆξι in παρίσται· στήχη in πορεύη-ται. Sed ista sic scripta legerat, ni fallor, Dionysius. He-rodotus infra, c. 10, 3. ἤγαγε τὸν Γύγεια ἐς τὸ οἶκημα. lib. I. c. 132. ἐς χώρον καθαρὸν ἀγαγὼν τὸ κτήνος καλεῖ τὸν θεόν. III. 85. ταύτην ἀγαγὼν ἐς τὸ προάστειον κατίδουσι. VALCK. — Impru-dens H. Stephanus Aldinum scriptorumque Codicum στήσω mutavit atque aliis exemplum, quod inconsulte imitaren-

tur, praebuit, *Kustero* haud iniuria indignante in *Io. Clerici Bibl. Vet. et Rec. T. V. p. 388.* Non dissimile negligentiae indicium erit VII. 214. Nunc inspicie hoc *Sophoclis Oedip. Colon. vs. 1407.*

Ὡστ' ἐν δόμοισι τοῖσι σοῖς ἐτήσω σ' ἄγων,
ἐτήσω δ' ἑμαυτόν. ———

Mox ἐς κοῖτον servavi. Noti sunt οἱ ἐπὶ τοῦ κοιτῶνος sive cubiculi praefecti ex *Arrian. Diss. Epict. IV. 7.* et *Artabanus εἰσαχθεὶς εἰς τὸν κοιτῶνα* apud *Diodorum XI. 69.* At illud *Herodotus* maluit VII. 17. Tale et *Parthenii Erotic. c. 8.* ὡς δὲ ἐς κοῖτόν ποτι ἀπεργάπετο. WESS. — Verbo ἀγαγὼν, quod hic desideraverat *Valekenarius*, nil erat opus. S.

13. ἐπὶ δὲ ἀπὸ τοῦ θρόνου ἐτίχη) Haud repugno membran. ἐτίχη *Medic.* defendi alio debuit modo, ac factum a *Gronovio* est: a ἐτίχῳ non venit, nec formari potest. Solent ἐτίχοντας et ἐτίχοντας amanuenses conmutare III. 76. IX. 11. Legitimum praeterea est, indice *Dionysio*, μὴ σε ὄψεται. Quo de genere argutam et uberem disputationem dabit *Horreus Observat. Herod. cap. 3.* WESS.

CAP. X. 2. ἢ ἐτοῖμος) Quia nihil interserit *Herodoteis*, praeter dialectum οὐδὲν ἄλλο περιεγρασάμενος, hic quoque legisse videtur *Dionysius ἐτοῖμος ἢ ποιεῖν ταῦτα*, vel saltem, ποιεῖν ἢ ἐτοῖμος. Verbum sic collocatum a praecedenti facilius potuit absorberi. Nuspiam apud *Herodotum* ἢ ἐτοῖμος simpliciter invenietur; semper ποιεῖν vel simile quid adiectum: *Gronovii*, quam sequor, Editio praebebit exempla: p. 16, 26. [I. 42, 8.] ποιεῖν εἰμὲ ἐτοῖμος ταῦτα. p. 190, 21. [III. 75, 1.] Φαμένου δὲ ταῦτα ἐτοῖμον εἶναι ποιεῖν. Simillima p. 328, 37. 428, 22. 528, 1. VALCK. — At nudè ἴσαν ἐτοῖμοι habes I. 70, 4. ἐτοῖμοι ἴσονται, V. 31, 20. et simillima alibi. S.

6. ἰθὺῖτο) ἰθὺῖτο in ἰθὺῖτο mutat *Mediceus*: ego non muto, ubi mutare non opus. *Θηῖσθαι*, *θωρεῖσθαι* est in *Suida*: in *Herodoto* lib. IV. 85. ἐξόμενος ἰθὺῖτο τὸν πόντον. quod non nego expulsum esse; sed quo iure? *Θηπῆς* est in fragmento *Peritionae* apud *Stob. Serm. LXXXIII. p. 488.* Vide lib. III. 24. WESS. — At IV. 85, 6. ἰθὺῖτο, tamquam a themate *Θηίομαι*, optimi quique praeferunt libri; in eademque verbi formam I. 68, 4. et VII. 56, 2. ad unum omnes consentiunt: quo et pertinent ἰθὺῖντο, et *Θηεύμενος*,

et similia coniugata. Nec obstat locus III. 42, 2. ad quem Vir doctus provocavit: nam *ἰθὺς αὐτο*, quod ibi legitur, quemadmodum etiam nomen *θηπτήρ*, ab eodem themate *θηπόμεαι* legitime formatur. conf. mox c. 11, 14. Inanem autem falsamque Suidae subtilitatem, docentis *θηπῆσθαι* valere *θανυμάζεσθαι*, *θηπῆσθαι* vero *θιωρεῖσθαι*, ignorat Herodotus. S.

12. *ἰς αἰσχύνην μεγάλην φέρι*) Haud refert addatur an auferatur praepositio. Adstruxit eandem vir doctissimus [Gronov.] lib. III. 133. ex membranarum Florentinis, ubi aliae τῶν ὅσα αἰσχύνην ἰστί φέροντα. [conferri iussit Gron. I. 120, 12. et IX. 33, 14. quae tamen nonnihil differunt.] Tale Sophoclis Trachin. vs. 65. τὸ μὴ πυθίσθαι ποῦ ὅστιν, αἰσχύνην φέρι. Tale Platonis Sympos. p. 184. E. ἐπὶ τοῖς ἄλλοις πᾶσι - - καὶ τῷ ἑξαπατωμένῳ αἰσχύνην φέρι. Quod vero Vindob. et Archiep. significarunt, omnibus barbaris, si mares nudarentur, turpe visum, in eo nimii fuerunt: de plerisque verum fuit. Recte Plato Politic. lib. V. p. 452. c. haud multum, inquit, temporis praeteriit, ἔξ οὗ τοῖς Ἕλλησιν ἰδοῦναι αἰσχρὰ καὶ γελοῖα, ἅπερ νῦν τοῖς πολλοῖς τῶν βαρβάρων, γυνεὺς ἀνδρας ὁρᾶσθαι. Adiunge Philostrati lib. I. Icon. c. 30. p. 818. WESS.

CAP. XI. [11. οὕτω, sic. Videtur digito monstrassee satellites, ad obtruncandum, si conditionem recusaret, paratos. S.]

16. *ἀπιθώμαζε*) Invitus cum Cl. Gronovio dissentio: sed parendum codicum imperio est, tum certe, si nihil a sermonis ingenio alienum prae se ferunt. Nolo *θωμάζειν* et *θῶμα*, si illi conspirent, in exilium mittere; nec alteri, pari lege, bellum indicere. Saepe illud, quod pristinam sedem recipaverat, recurret. Tuetur et Luciani Dea Syria, et verissimum istud Eusebii philosophi οἱ μάταιοι τῶν ἀνθρώπων τοὺς μεγάλα χρήματα ἔχοντας - - τιμῶσι τι καὶ τιθωμάκασιν in Stobaei Serm. IV. p. 58. WESS. — *τιθωμάκασιν* absque punctis diaereticis apud Stobaeum scribitur, sicut equidem adsuevi: sic et *θῶμα* et *θῶματα* apud Lucian. Caeterum passim in sequentibus *θῶμα* et *θωμάζω* simplici vocali edidi, ubi plures, quorum notitiam habui, codices praeiverunt. S.

[20. *αἰρέται αὐτὸς περιεῖναι*.) Nisi supra ἄλλ' ὥς ὄρα legatur, h. l. saltem coniunctivam particulam exspectasses, *αἰρέται ἄν*. Sed amat subinde ita ἀσυνδέτως loqui Scriptor noster. Vide ad c. 59, 14. S.]

CAP. XII. 2 seq. οὐ γὰρ μετέβη ὁ Γύγης) Solae, et sine fulcro, schedae *Mediceae*: nam ἐμετέβη c. 114. quod proscribunt, auxilio esse non potest. Memini pulcre, in huius verbi formationibus varium videri Herodotum; nec tutum tamen existimo, uni libro, nisi sermonis indoles exposulet, ita se addicere, ut ceteri tanquam umbrae volitent. Vide quae *Cl. Abresch* commentatur *Dilucid. Thucyd.* p. 666. Id quaerere libet, vero-ne simile sit, quod de Gyge, reginae artibus post mariti necem, ad regnum evecto perscriptum est: non enim constat inter veteres. *Plato* lib. II. de Rep. p. 259. si pastorem Gygis conditionem (quamquam Croesus in *Xenophontis* *Cyropaed.* lib. VII. p. 183. c. servilem agnoscit) et fabulosum annulum, ut oportet, secernas, in Candaulis nece conspirare poterit. Longius abeunt *Plutarchi* *Quaest. Graecae* p. 302. de civili bello, copiis auxiliaribus Arselis regis, interemtoque armorum iure Candaule memorantes: quae quidem cum sine locuplete testimonio tradantur, Herodoto priores non nego, in Lydiae vicinia nato. Consistit pro eiusdem partibus *Abbas Seynus* in *Comment. Acad. Inscript. T. VII.* p. 400. WESS.

9 seq. τοῦ καὶ Ἀρχιλόχου etc.) Omnia haec de *Archiloch*o in rationes librarii transscribo. *Herodotus* huiusmodi scriptorum testimoniis uti recusavit. Constat praeterea atque egregie inter se apta oratio est, his amotis. Augent opinionem membranae *Venetae*, eorum plura negligentes. Sicut tamen *Herodoti*; minime propter ea reprehendi debuerat, uti taxatus est ad *Eusebii* *Chron.* p. 57. *Ed. Opt.* ab illustri viro, ac si futili argumento coniecisset, *Archilochum* floruisse sub Gyge, quia in trimetris suis eius regis meminisset. Nihil simile in his scriptoris verbis. *Archilochi* trimetra nota sunt, et leguntur ibidem. WESS.

— De *Archilochi* aetate consuli possunt quae ad h. l. *Larcher*us congeffit testimonia veterum. Cur vero νοθείας damnarem haec, quae de hoc poeta obiter hic memorantur, causam equidem nullam prorsus vidi. Qui *Homeri*, *Hesiodi*, aliorum poetarum testimonia passim refert *Scriptor noster*, (vide II. 53. II. 116. III. 38. IV. 29. IV. 35. VI. 52, 1. VII. 6. VIII. 77. etc.) cur idem dedignetur *Archilochum* testem advocare? Sed ne testem quidem illum

advocat: nil ait aliud, nisi *Gygem*, de quo hīc agitur, eundem esse cuius *Archilochus* in suis senariis mentionem fecit. Pari certe ratione idem Noster, lib. V. c. 102. postquam in *Eualcidae* mentionem incidit, monet esse hunc eum quem *Simonides* carmine illustravit: et V. 113. mentione *Philocyprī* facta, *Solensium* regis, monet hunc esse quem versibus suis *Solon* celebravit. Senarium *Archilochi*,

Ὁ μοι τὰ Γύγω τοῦ πολυχρύσου μέλει,
habes in *Analect. Brunckii*, T. I. p. 42. n. x. ad quem conf. quae notavit *Iacobs*, *Animadv.* T. I. p. 155. Caeterum imprudenti mihi, quum *Var. Lect.* ad h. l. conscriberem, accidit, ut cum *Reizio* (Praef. p. xx.) adnotationem istam, quae *Wesselingii* est, *Valckenario* tribuerem. Nempe alioqui *Valckenarius* is erat, qui multas Scriptoris nostri pericopas, haud satis idonea semper ratione usus, in νοθείας suspicionem conatus est adducere. S.

CAP. XIII. 4. καὶ ἐν ὄπλοισι ἤσαν) Optime hoc instauratum est. *Heliodorus* lib. IX. p. 428. καὶ γυμνῶν τοὺς ἐν ἔπλοις καλύειν ἀδυνατούντων: ubi itidem τοὺς ἐνόπλους mss. *Palatinus* et *Xylandri*. Simile est *Sophocleum Oedip. Tyr.* 570. τότε οὖν ὁ μάντις οὗτος ἦν ἐν τῇ τέχνῃ. Mitto ἤκειν ἐν τοῖς ὄπλοις, apud *Procopium* aliosque frequens: potius erit addere, *Salmasium* multis ante *T. Fabrum* lib. I. Ep. 39. annis Iungermanno, τοῦ Γύγου στασιῶται scriptum olim fuisse, probasse, idemque *Palatino* Codice stabiliri, ad *Pollucem* lib. VIII. 153. illo teste. WESS.

10. ἐς τὸν πέμπτον ἀπέγονον) *Croesum*, ut lib. I. 91. WESS.

CAP. XIV. 3 seq. ὅσα μὲν --- πλείστα) Errantem *Vallam* comiter vir clarissimus [*Gronov.*] in viam reduxit. Nihil dictione tritius. *Lucius* in *Asino* c. 21. κομίζοντες σκυῖα πλείστα ὅσα χρυσᾶ καὶ ἀργυρᾶ. Quo de genere docte *Rittershusius* in *Oppiani Halieut.* IV. 191. WESS.

9. οὐ Κορινθίων τοῦ δημοσίου) *Strabo* de opibus templi Delphici, δηλοῦσι δ' οἳ τε θησαυροὶ, οὓς καὶ δῆμοι καὶ δυνάσται κατεσκευάσαν. lib. IX. p. 641. [p. 419. ed. Cas.] Πραῦρον-νε ergo Κορινθίων τοῦ δήμου? [vide *Var. Lect.*] Equidem non adseveravero: praesertim *Herodoto* in usu posterioris sibi quodammodo placente. Nec moveo tamen receptum. Tangit eandem hanc rem *Plutarchus* in *Sapient. Conviv.* p. 168,

Ceterum Κυβέλλον, quod scripti saepe dabunt, [cf. c. 20. et 23.] dudum proscripserunt viri praeclari, *Casaubonus* et *Menagius* ad *Diogen. Laërt.* I. 94. WESS.

12. μετὰ Μίδην τὸν Γορδίῳ) Fortasse *Midas* est, quem *Eusebius* *Olymp.* X. 4. *Phrygiae* regnum obtinuisse adfirmat. Vidit ea regio plures *Midas* et *Gordios*, quos praeter *Henr. Dodwellum* de *Cyclis* p. 909. certiore serie descripsit *Ampl. Bouherius Diss. Herodot.* c. 8. Primum autem barbarorum *Gygem* *Delphis* dona aurea et argentea dedicasse, agnoscit *Athenaeus*: ante eum regem pauper *Pythius* erat, sive ἀνάργυρος καὶ ἄχρυσος, lib. VI. p. 231. WESS. — *Athen.* T. II. p. 390. nostrae edit. S.

17. καλεῖται Γυγάδας) Illustravit *P. Leopardus* lib. XIII. *Emendat.* c. 9. ex *Pollucis* III. 87. et VII. 98. *Himerius* in *Excerpt.* p. 63. *Edit. Steph.* ὁ δὲ ἡμέτερος πλεῖστος, οὐ χρυσός τις Γυγάδας ἢ Λυδῖος: quorum duo postrema, nisi *Scholion* sint, quod opinor, redundant *Rhetoris* orationi tribuenda erunt. WESS.

21. δυνῶν δέοντα) Non praecepto *Suidae* δυνῶν, quantumvis liber *Archiep.* suffragetur. *Herodotus* I. 94. ἐπ' ἔτι δυνῶν δέοντα εἰκοσι. IV. 89. ἀναπλάσας — δυνῶν ἡμετέρων πλεόν. Adde *Gronovium*, lib. III. 131. WESS. — Nempe etiam III. 131, 9. δυνῶν dabant meliores libri, et IV. 1, 8. quem locum ibi *Gronov.* citavit. S.

CAP. XV. 4. Κιμμέριοι ἐξ ἡέτων — ἐξ ἀναστάντες etc.) De *Cimmeriis* gemina *Arrianus*, forte in *Bithynicis*, apud *Eustath.* in *Homer.* p. 1671, 26. [*Odyss.* p. 416, 14. ed. Bas.] haec *Herodotea* non oblitum. *Strabo* testimonio *Callisthenis*, *Sardes* primum a *Cimmeriis*, deinde a *Treribus*, gente *Cimmerica*, occupatas docet, lib. XIII. p. 930. [p. 627. et dein p. 647 seq. ed. Cas.] sequente vero libro p. 958. illis non dissimilia ex *Archilocho* et *Callino*; qui cum paene parca fuerint et *Gygi* aequales, meminisse, videre etiam potuerunt proveciore aetate, *Sardes* a *Cimmeriis* interceptas: ut necease haud videatur, impressionem *Cimmericae* nationis, contra ac *Herodoto* placet, multo antiquiorem perhibere. De *Callino* vise *Clementem Alex.* *Stromat.* lib. I. p. 398. WESS.

CAP. XVI. 4. Οὐτός δὲ Κυαξάρης etc.) Vide I. 74. *Actas* competit. *Phraortes*, *Cyaxaris* pater, *Ardyis*, avi

Alyattae, tempore in Media regno praefuit apud Pausaniam I. 24. WESS.

6. τὴν ἀπὸ Κολοφῶνος κτισθεῖσαν) Clariss. Reiskius, τὴν ἀπὸ Κολοφῶνος, quod Herodoto Halicarnasseo Smyrna ultra Colophonem Boream versus posita fuerit: id si displiceat, atque ἀπὸ aut ὑπὸ bene habeat, Colophonem non urbis, sed viri, et conditoris quidem, nomen videri. Par Corn. de Pauw opinio. Melius Palmerius, finita, qua tenebatur, haesitatione Exercit. p. 3. Si tamen scripsit Herodotus Κολοφῶνος, intellexit credo, Colophonem fuisse Smyrnae metropolin, et urbem ipsam pro incolis posuit synecdochice. Iustum profecto est ἀπὸ Κολοφῶνος. Colophonii Smyrnam colonis suis, exactis Aeolensibus, occuparunt, ut est I. 150. et in Strabone XIV. p. 940. [p. 634. Cas.] Nec morari consensum poterit κτισθῆναι, in deductis coloniis vulgatissimum, I. 149. 167. etc. WESS. — In vocabulis ἀποικία, ἀποικος, et in verbo ἀποικίζω, praepositioni ἀπὸ eadem vis inest, quae hic in illa phrasi, ἀπὸ Κολοφ. κτισθ. S.

CAP. XVII. 5. ἰστρατεύετο δὲ ὑπὸ σὺνρίγγων etc.) Reprehendit Alyattae luxum barbaricum, quod, praeter concinentes fistulatores et fidicines, feminas etiam tibiae in exercitu atque in procinctu habuerit, A. Gellius Noct. Att. I. 11. At de feminis Herodotus, quem testem advocavit, nihil, nisi αὐλοῦ γυναικείου vocibus inclusas censueris. Dictionis genus passim obvium in Arriani Ind. c. 5. Plutarch. Is. et Osir. p. 364. F. Tale Sophocleum Elect. vs. 633. Οὐκ οὐν ἰάσεις οὐδ' ὑπ' εὐφρήμου βοῆς θύναί με. Alii saepe ὑπ' αὐλῶ καὶ τυμπάνῳ de quibus Cl. Reitzius ad Lucian. de Saltat. c. 16. Ego vero ex Suida Herodoto suum, hoc est Ionicum, reddidi. WESS. — Nempe muliebres tibiae non sunt quae a mulieribus inflantur, sed quae molliorem quemdam et acutius sonum edunt. In variis tiliarum generibus, quae ab Athenaeo lib. IV. c. 79. et lib. XIV. c. 36. itemque a Polluce IV. 80 seq. recensentur, γυναικείοι non memorantur αὐλοὶ, sed παρθένιοι, virginales; nempe, quarum ad cantum virgines saltabant, ut Pollux ipse interpretatur. Conf. Aristoxenum, Harmon. p. 20. S.

9. ἔα δὲ κατὰ χάριν ἑστάναι) Nolo diffiteri, Aldi totque messorum ἑστάμεναι me ferme expugnasse, ut bonis avibus revocaretur. Scio simile infinitum, ut vocant, nunc

libris Herodoti negari: at habent eiusmodi *Aretaeus Cappadox*, *Lucianus* atque alii, qui Herodoteam, sive Ionicam dialectum, probarunt. Putabimus-ne, tot exempla casu in unum conspiratum ivisse, indoctosque, ut plerique adprime erant, librarios Ionicum istud hic deposuisse? Mihi quidem vero non fit simile: reliqui tamen ex *Mediceo* et *Suida* derivatum, criminationem de mutandi pruritu veritus. Id adiungo, dare *Aldum* c. 76. similis monetae ἐπιγράτῳ - - ἀπιστάμεναι, ubi alii omnes ἀπιστάναι: et *Pausaniam*, ut saepe numero solet, Herodotea haec culte aemulatum fuisse in simili Spartanorum negotio lib. IV. 7. WESS. — In Gronovii honorem multa passim tenuit *Wess.* quae alioqui mutaturus fuerat. Nos et hic et cap. 76, 13. priscam formam, quam ibi cum *Aldo* quatuor etiam e nostris mssis servarunt, auctori restitui-mus. Quod paulo ante legitur, οὔτε θύρας ἀπέσπα, conf. III. 159, 3. S.

CAP. XVIII. 3. ἐν τε Λιμενήϊ (Large, *Celeb. Gronovius* pro *Mediceo* ἐν τε ἐν Λιμενήϊ disputavit, sed locis haud profecto adsimilibus, ut bene *Rev. Horreus Observ. Herod.* c. 4. Differunt usu sermonis ἐν δὲ et ἐν τε: illud absolute, et sine casu locari solet, non item hoc. Noster lib. III. 38. πολλοῖσι τε καὶ ἄλλοις τεκμηρίοις πάρεστι σταθμώσασθαι, ἐν δὲ δὴ καὶ τῷδε. Inculcatur his [a Gronov. in *Notis* ad locum in quo versamur] et iteratur ex coniectura praepositio: at ipse Herodotus c. 15. eiusdem libri πολλοῖσι μὲν νῦν καὶ ἄλλοις ἐστὶ σταθμώσασθαι - - ἐν δὲ δὴ καὶ τῷδε: quibus si odiosam [nescio an otiosam scribere voluerit] vocem inserueris, debilitabitur loquendi bellum genus, Tale, ut uno utar lib. VII. 214. τοῦτο μὲν γὰρ τῷδε χρὴ σταθμώσασθαι. Sic enim legi oportuerat ex scriptis. Itaque, nisi librarii culpa in *Florentinis* membranarum repetita sit praepositio, quod suspicari licet, refingi posset, ἐν τε ἐν Λιμενήϊ - - καὶ ἐν (aut ἐν ἐν). *Μαιάνδρου πεδίῳ*, quod Latina *Vallae* exprimunt: quae doctissimorum virorum *I. Iac. Reiskii* et *Pet. Horrei*, quamquam in ea non constantis, opinio. Mihi tutius visum codicibus adhaerescere. WESS. — Quum vero in aliis etiam libris nonnullis (ut in *Var. Lect.* dictum) eadem scriptura, quae in *Mediceo*, occurrat; poterit ἐν Λιμενήϊ ex prisco scribendi usu idem

valere ac *ἡλιμενήτω*, ut *ἡλιμενήτων* intelligatur fuisse loci nomen, (sive proprium, sive commune) ubi pugnata illa pugna est; quam in cogitationem ante me, *Reiskium* video incidisse, *Animadv. ad Graecos auctores* T. III. p. 82. S.

CAP. XIX. 4. *Ἀθηναίης, ἐπικλησιν Ἀσσησίης*) Laudat, ut Th. Gale admonuit, *Stephanus* in *Ἀσσησολ.* In *Polyaeno* lib. VI. 47. optimo iure docti viri *Minervae* titulum restituerunt. Haud vero decerno, viri-ne an oppidi nomen sit in isto *Alexandri Aetoli*, *Ἀσσησοῦ βασιλῆος ἱελευσεται ἱπγονος Ἀνθίς*, inter *Erotic. Parthenii* c. 14. [p. 372. in *Galei Historiae poeticae* *Scriptorib.*] **WESS.**

9. καὶ αὐτῷ ἴδοξε τίμψαντα etc.) Confer *Gronov.* in lib. IV. 81. [ubi ille ad IV. 81, 22. de hoc structurae genere, *Nostro* familiari, monuit.] Supra lib. I. 3. τοῖσιν Ἑλλήσι δοῖται, πρῶτον τίμψαντας ἀγγέλους ἀπαιτεῖν. *Apollonius Rhod.* I. 440. Ἵμιν μὲν δὴ μοῖρα θεῶν χρεώ τε περῆσαι Ἐνθαδὲ κῶας ἔχοντας: ubi Critici veteres alia, et *Raphelius* ex *Nostro* in *Act.* Ap. xv. 22. et *Epist. ad Galat.* II. 6. **WESS.** — Simile est quod *Gronov.* I. c. ex V. 109, 6. adfert, *ἄρη δὲ εἴη ὑμῖν, ἐκβάντας* etc. Cuius quidem structurae ratio haud aegre intelligitur. S.

CAP. XXI. 4. ὁ μὲν δὴ ἀπόστολος ἐς τὴν Μίλητον ἦν) In motu significando *παρείμι* quidem adhibetur aliquoties, sed quantum commemini, non item *εἰμί*. Corrigendum itaque suspicor ἐς τὴν Μίλητον ἦτε, *Miletum abiit*. Hac quoque structura frequentatur ἦτα *Herodoto*: p. 47, 26. ἦτε ἐς πόλιν: p. 85, 22. ἦτε ἐς Πέρσας: p. 304, 25. ἦτε ἐς τὰ οἰκία: p. 297, 22. ἀπῆτε ἐς Μίλητον. [Leguntur ista lib. I. 113, I. 210. V. 50. V. 32.] Potuit et ab *Herod.* scribi: ἐς τὴν Μίλητον παρῆν, *venerat Miletum*: quod verbum sic usurpavit lib. VI. c. 24. ἐκ δὲ ταύτης παρῆν ἐς τὴν Ἀσίην, *advenerat in Asiam*: lib. I. c. 9. παρίσται --- ἐς κοιτῶνα. *Thucydides* VI. c. 62, 20. c. 88, 58. παρῆσαν ἐς τὴν Λακεδαιμόνα. VII. c. 50. in it. παρῆσαν ἐς τὰς Συρακούσας. In *Xenophontis Κύρου Ἀναβ.* I. p. 145, 28. Parisini Codicis est lectio, παρῆσαν εἰς Σάρδεϊς: qua ratione legitur in *Eiusdem Ἑλλ.* III. p. 294, 38. παρῆναι ἐς Ἀλῆαρον. et VII. p. 373, 21. **VALCK.** — Non displicet elegans iunctissimi viri coniectura. Vide tamen, etsi nonnihil diversum, hoc de *Phidippide* lib. VI. 106. δευτεραῖος ἐκ τοῦ Ἀθηναίων αἰρετός ἦν ἐν Σπάρτῃ: secundo die, postquam Athenis

exierat, Spartam pervenit. Tum de Aristagorā V. 38. δεύτερα αὐτὸς ἐς Λακεδαίμονα τριηρεὶ ἀπόστολος ἐγένετο: quo quidem loco navigando eum Lacedaemonem delatum, docemur: de Alyattae nuncio eiusque itinere maritimo, quod Gronovius opinatus fuit, nihil hic simile. Scio τὸν ἀπόστολον de classe, τὸ ἀπόστολον de navi poni, idque alibi opportunum videri. Confer elegantes Ruhnkenii adnotationes in Timaei Lexic. p. 31. WESS. — In constanti librorum consensu lubrica res est, talia (quale istud ἦν) ire mutatum. Recte utique Valckenarius fecit, quod dubitationem suam in Adnotatione significavit: an idem vir doctissimus, si Herodotum edidisset, refragantibus codicibus omnibus, coniecturam in contextum fuerit recepturus, etiam atque etiam dubito. Caeterum videndum, ne ἐς h. l. idem ac ἐν valeat; quemadmodum IX. 6, 5. pro ἐν τῇ Βοιωτίῃ εἶναι, plures iique probati codices ἐς τὴν Βοιωτίην praeferunt: et omnes III. 80, 12. σπάντα ἐς ταύτην τὴν ἀρχὴν, pro ἐν ταύτῃ τῇ ἀρχῇ: similiaque alia. Ruhnkenii adnotatio, quam laudavit Wess., legitur p. 43. edit. sec. nec tamen ad hunc Herodoti locum spectat. S.

. 10. κῶμῳ χρίσθαι) Sequor libros, Ionicum hoc amplexos. Noster I. 187. τῇσι πύλῃσι ταύτῃσι μὴδὲν χρίσθαι. Eusebius Philosophus in Stobaei Serm. XVI. p. 154. οὐδὲς τι ἐὼν αὐτοῖς χρίσθαι. Esse in Platarcho ἰχθῶντο κῶμοις καὶ παννυχίαι T. II. p. 77. E. vere adscripsit St. Berglerus. Non addo, neque enim obscurum est, de Blante et Prieneis paria ferme a Diogene Laërtio tradi lib. I. 83. WESS.

CAP. XXII. 7. ὡς ἐγὼ πυνθάνομαι, δι' οὐδὲν ἄλλο etc.) Luxata haec et egregie prava doctissimo Reiskio, in cuius ad me litteris οὐδὲν μᾶλλον ἐγένετο ἢ διαλλαγή. Namque Herodotum velle, tunc temporis quidem et protinus pacem inter Alyatten et Milesios haud coisse; nihilo tamen magis animorum reconciliationem deinde contigisse. Contra ea Fr. L. Abreschio Diluc. Thucyd. p. 672. copula deficere videtur; καὶ ὡς πυνθάνομαι, ut in Valla Latini, aut ὥς τε ἐγὼ πυνθάνομαι. Sic certe mollius oratio labetur; nisi tu malueris maiore inciso ab anterioribus haec avellere. WESS. — Nodum in scirpo quaesiverunt doctissimi viri. In plano sunt omnia; nec ulla mutatione est opus. ὡς - - - οὐ κέρυξ - - - ἀπῆλθε ἐς τὰς Σάρδεις, δι' οὐδὲν ἄλλο ἐγένετο ἢ δια-

λαγῇ, ὡς ἐγὼ πυνθάνομαι. *Inducias* solummodo in tempus aliquod pacisci Alyattes voluerat, nempe exactis induciis bellum instauraturus: nunc vero, postquam nuncius, quæ Miletî viderat, ei renunciavit, illam ipsam ob causam *amicitiam* etiam et *societatem* cum Thrasybulo contraxit. S.

CAP. XXIII. [1. Περίανδρος) De *Periandro* plura infra, III. 48 seqq. et V. 92. Nunc paullo ante (cap. 20.) eo tantum consilio mentionem eius inieciisse Scriptor noster videtur, quo sibi aditum pararet ad hanc de *Arione* fabulam, antiquitus celebratam, narrandam; cui fabulae etiam monumentum aliquod, quod Herodotî adhuc aetate visebatur, (cap. 24 extr.) fidem in vulgus faciebat. S.]

5. Ἀρίωνα τὸν Μεθυσναῖον etc.) Cui non dictus *Hylas*, inter *delphinas Arion*? [Virg. Ecl. VIII. 56. et Georg. III. 6.] Id monuisse satis erit, *Dionem Chrysostomum* Or. XXXVII. p. 455. hæc Herodotî planissime expressisse; nec de *dithyrambo*, quod *Galei* editioni adpositum, [scil. ab *Arione inventum esse*,] dissentire Criticos veteres ad *Pindari Olympion.* XIII. 25. WESS. — De *dithyrambo* et poëtis dithyrambicis, præter viros doctos qui ex professo de Poësi veterum scripsere, consuli possunt quæ ad hunc locum a *Larchero* disputata sunt. De *Arione*, *Delphini dorso per mare transvecto*, confer *A. Gellium* XVI. 19. aliosque quos laudavit *Harduinus* ad *Plin.* IX. 8, 8 extr. quibus adde *Plutarch.* in *Sept. Sap. Conviv.* p. 160. et seq. S.

[9. διδάξαντα) Sicut dicunt δρῶμα διδάσκειν, VI. 21, 11, *fabulam docere*, id est, *agere, peragere, exsequi.* S.]

CAP. XXIV. 9. τὸν δὲ, συνέντα τοῦτο) Nihil novant *Codices.* Alibi συνέντα VI. 2, συνέντα I. 205. ex *Medic.*, συνέντα V. 92, 7. et συνέναι V. 80. e *Florentino.* At συνέντες V. 92, 3. et συνέντες eiusdem lib. cap. 19. quamquam ibi mss. συνέντες. Par discordia apud alios. Equidem συνέντα melius opinor. Vide *Io. Davisium* ad *Iustin. Mart. Apol.* I. p. 441. WESS. — Ego vero, cur præsentis temporis participium aoristò nunc maxime præferrem, nullam potui causam exputare. S.

12. ὥς ἂν ταφῆς ἐν γῇ τύχη) Salebrosa hæc atque intellectu difficilia viro docto [Reiskio] in *Miscell. Lips.* Nov. vol. VII. p. 612. mihi satis expedita, *Spem nautæ Arionî*,

si ipse sibi manus conscisceret, sepulturae fecerunt: hoc verba prae se ferunt. Non dissimilia Fr. L. *Abresch Diluc. Thucyd.* p. 430. WESS.

16 et 21. *στάνα ἐν τοῖσι ἰδωλοῖσι*) Animi pendeo, Herodotus - ne ἰδῶλοισι, an ἰδωλοῖσι dederit, ut *Aeschylus* VII. c. *Theb.* 461. *Coëph.* 69. tum *Euripid. Helen.* 1587. *Sophocles Aiac.* 1295. atque alii de hac officina; quorum quidem auctoritate scriptorumque numero librorum standum si fuerit, id profecto maluit: nam singulare quiddam atque exquisitius in altero spectasse, unde noverimus? Favet ἰδῶλοισι, neque diffiteor, *Lexicon Herodoteum*. At *Suidas* eodem usus, transscripsit enim paene universum, ἰδωλοῖσι, neque dissentit *Hesychius*. WESSEL. — ἰδῶλοισι ex *Mediceo*, pro more suo, adoptaverat defenderatque *Gronov.* Pro vulgata vocabuli forma (quam revocavit *Wess.*) cum aliis facit etiam *Etymologus*, quem vide p. 317. l. 5 seqq. Denique *Harpocratonem* si inspicias, vix dubitabis mendosam ibi esse vocem ἰδωλῑαι, et ἰδῶλῑα scripsisse *lexicographum*. S.

[17. καὶ, τοῖσι ἐσελθεῖν γὰρ ἡδονὴν etc.) Quum vulgo in omnibus editionibus continuo tenore, nullā post καὶ distinctione interpositā, καὶ τοῖσι ἐσελθεῖν γὰρ scriberetur, vitii suspectum hunc locum habuit *Hemsterhusius*, in *Adnot.* ad *Luciani Dial. Mort.* XXV. 1. Nempe non recordatus erat vir longe doctissimus loquendi genus, quum aliis priscis scriptoribus, tum *Herodoto* inprimis familiare; cuius exempla apud *Nostrum* habemus I. 8, 4. 82, 38. 85, 11. 114, 11. 119, 5. 121, 3. 124, 5. etc. apud *Homer. Iliad.* β'. 803. γ'. 328. etc. apud *Thucyd.* III. 70. III. 107. etc. Sed propriam generis huius vim rationemque aliis etiam Viris, in graecarum notitia literarum consummatissimis, haud satis perceptam fuisse video. Nec enim *Clarckius* probari potest, (*Not.* ad *Homeri* loca cit.) in eiusmodi locutionibus ellipsin quamdam statuens: cum quo *Hermannus* facit, (*Not.* 301. ad *Viger.*) *Nostri* locum I. 124, 5. respiciens; ubi idem Vir doctus haud immerito quidem, sed iusto durius, *Wesselingium* reprehendit, particulam γὰρ pro οὐν, certe, cum *Abreschio* accipientem. Nec *Ernestus* facit satis, (ad *Iliad.* γ'. 328.) abundare γὰρ particulam, aut pro μὲν positam, censens: cum quo hactenus *Heynius*

sentiebat, (Observ. ad Homer.) quod γάρ in eiusmodi locutionibus tantumdem ac μὲν, δὲ, et similia, valere censuit. Denique, quid ad explicandum Herodoteum istud et Homericum structuræ genus valeat Platonica formula τί γάρ; cum qua illud *Wytttenbachius* contulit, (Annot. ad Herodot. I. 121, 3. in Selectis princip. Historicor. p. 352.) haud adparet. Quanto fuerat simplicius, cum *Dion. Longino* περὶ Τυλ. sect. 22. et cum *Eustathio* ad Iliad. β. 803. (p. 264, 36. ed. Bas. p. 394. ed. Rom.) particulae γάρ in eiusmodi locutionibus propriam notionem *causalem* vindicare; et *hyperbaton*, ut grammatici vocant, id est *traijectionem* agnoscere; nempe *causam* enunciata, ante rem cuius redditur ratio. Ita nempe fit, ut in huiusmodi sermonis constructione particula γάρ eandem vim ac ἵνα vel ἡτις, *quum, quia, quoniam*, habeat: de quo præter *Eustath.* l. c. uterque etiam Poëtae Scholiastes a *Villoisono* editus monuit. Possis vero etiam usitatissimam voculae γάρ vim, *nam, namque*, tenere; et id quidem duobus modis. Primo, si cogitando permutes inter se duarum propositionum sedes; quod ex professo *Longinus* l. c. in exemplo ex *Herodoti* lib. VI. c. 11, 4 seqq. petito ostendit. Altero modo, si eam propositionem, quae causam continet particulā γάρ indicatam, tamquam in parenthesi positam cogites: qua ratione subinde Editores, adpositis *parentheseos* signis, difficultatem omnem, quae videri poterat orationi inesse, sustulerunt. Nos promiscue, vel *parentheseos* signis adpositis, vel idoneo loco nonnisi *commate* incisa oratione, levavimus difficultatem. *Valckenarium* quidem non præterierat structuræ huius ratio; cuius vide *Adnot.* ad *Nostri* lib. VIII. 137, 9. De eademque commode monuit *Damm*, in *Lexico* graeco etymologico p. 316. nec neglexit eam *Aug. Matthiae* in uberiore *Grammatica* graeca, Lipsiae 1807. edita, p. 906. Hoc loco, in quo versamur, magis usitata sermonis structura hæc foret, καὶ τοὺς ἀναχωρῆσαι ἐκ τῆς πρῆμνης, ἐκελθεῖν γάρ αὐτοῖς ἡδονήν etc. Sed, verum si quaerimus, naturae convenientiorem eam structuram reperiemus qua usus est Scriptor noster, quoniam per rerum naturam causa præcedit effectum. S.]

29. ὡς δὲ ἄρα παρῖνας αὐτοῦς) Vir doctiss. [*Reiskius*] ὡς δὲ ἄρα, *quum autem videret*, aut ὡς δὲ εὔρη, *quum autem conpe-*

risset, offensus fortasse insultivo, quo capitur delectaturque Herodotus. [nempe in oratione obliqua quae vocatur.] Sic II. 139. ὡς δ' ἄρα οἴχεται τὸν Αἰθίοπα ἐξ Αἰγύπτου, ut *Aethiops ex Aegypto abiit*. et VIII. 94. ὡς δὲ ἄρα Φεύγοντας γίνεσθαι κατὰ τὸ ἱερὸν. Mitto lib. I. 86. WESS.

30. ἱστορεῖσθαι εἴ τι λέγουσι) *Ἱστορεῖν* frequentanti *Herodoto* nuspiam alibi fuit adhibitum *ἱστορεῖσθαι*: fortasse ne hic quidem, ubi, si quis Codex antiquus faveret coniecturae, praeoptarem *εἰρωτῆσθαι*, verbum certe Herodoteum, obvium VI. 3. et lib. II. c. 32. *εἰρωτῶμενους, ἢ τι ἔχουσι πλείον λέγειν περὶ τῶν ἐρήμων τῆς Λιβύης, φαίνας*. qua structura hoc in loco posuisset: ὡς δὲ ἄρα παρῖται, αὐτοὺς κληθέντας *εἰρωτῆσθαι*, εἴ τι λέγουσι περὶ Ἀρίωνος. Gellio, scribenti XVI. c. 19. *navitas requisitos — dissimulanter interrogasse, ecquid audissent — super Arione*, verbum *εἰρωνύεσθαι* videri posset observatum; nisi sua quaedam reliquis etiam Herodoteis immiscuisset: nihil iuvat, ubi hac etiam in historia *Herodoti* vestigia premit, *Dion Chrys.* Or. XXXVII. p. 455. c. Sed Gellii paraphrasin felicius forte coniecto utiliter comparabit ad ista, quae supra leguntur [l. 17. huius cap.] καὶ τοῖσι ἐσιλθεῖν γὰρ ἡδονήν, vitii suspecta *Ti. Hemsterhusio* ad *Lucian.* p. 432. VALCK. — Verbum *ἱστορεῖσθαι* activa notione usurpatum nusquam utique, nec apud Nostrum, nec apud alium Scriptorem reperiri arbitror. Sed quidni, quemadmodum *εἰρωτῆσθαι* in locis a Viro docto citatis, sic et h. l. *ἱστορεῖσθαι* passiva notione accipi possit? Nihil certe, quod impediat, adparet: nec adiecto pronomine αὐτοὺς erat opus. Passivum τὰ ἱστορημένα, paullo quidem diversa notione, habes II. 44, 19. De ista loquendi forma, καὶ τοῖσι ἐσιλθεῖν γὰρ ἡδονήν, paullo ante sub loco dictum est. S.

35 seq. ἀνάθημα χαλκεον οὐ μέγα etc.) Meminerunt donarii *Pausan.* *Lacon.* c. 25. *Aelianus Nat. Anim.* XII. 45. sed nihil de eius magnitudine, quam Codicum quidam, deleta negatione, adaugent: non item *Dio Chrysostom.* Or. XXXVII. p. 455. Ἀρίων δὲ οὐ γὰρ Περιανδρος, ἀλλ' Ἀρίων ποιησάμενος μίμημα χαλκοῦ οὐ μέγα ἀνέθηκεν ἐπὶ Ταϊνάρου: Nostrum prorsus conspirans, atque epigramma explodens, quo *Periandro* doni dedicatio contribuitur *Florileg.* [Anthol. ed. *Wech.*] lib. IV. 16. p. 488. [Anal. *Brunck.* T. II. p. 154.] Dat aliud, et verum, ut opinor, melius certe, *Aelianus*:

Ἀθανάτων πομπαῖσιν Ἀρίονα, Κύνκλονος υἱόν,
ἐκ Σικελοῦ πηλαγὸς σῶσεν ὄχημα τόδε. WESS. — Vide
Aelian. l. c. et *Analecta Brunnkii*, Vol. III. p. 328. num. 2.
Carmen, quod cecinisse fingitur ipse Arion, ex *Aeliani* loco
cit. exhibet idem *Brunck* T. III. p. 327. de quo conf. *Iacobs*
Animadv. Vol. I. P. I. p. 179 seqq. Pro scriptura μέγα,
absque *negatione*, stat utique plurium probatorum codi-
cum consensus: facile tamen patiar, si cui probabilius
videtur, temere ab his omissam esse *negantem particulam*,
quam ab aliis adiectam. S.

CAP. XXV. 5. ὑποκεκρημένον σιδήρεον) Sic *Hegesander*
apud *Athen.* lib. V. 13. [T. II. nostr. ed. p. 309.] ex *Hero-*
doto, et *Philostratus* VI. *Vit. Apoll.* c. 11. p. 247. In *Plutarcho*
Defect. Orac. p. 436. nunc ἐπικεκρημένον, sed olim, ut in
Herodoto, teste *Turnebiano* libro. Ὑποκεκρημένον in *Eusebio*
lib. I. *adv. Marcellum* c. 3. cuius ex verbis *Th. Reinesius*,
vir longe doctissimus, lib. III. *Observ.* c. 6. non citra ratio-
nem conficit, vocabulum iniuria a doctis interpretibus
in diminutivorum numero censi: nam haud exiguum
hoc ὑπόθημα τοῦ Ἀλυσάττου κρατῆρος fuisse ex *Pausan.* X. 16.
et *Hegesandro* abunde liquere. ΚΡΗΤΗΡΑ ΚΑΙ ΤΠΟΚΡΗ-
ΤΗΡΙΟΝ, craterem cum sua basi, habet quoque *Sigea* in-
scriptio, p. 34. WESS.

8. σιδήρεον κόλλησιν ἐξίστη) Ferri inter se glutinum excogitavit
vertit *Hieronimus* in *Eusebii Chron.* Olymp. XXV. 4. Id
vero quale fuerit, an simile ferruminationi, qua ad-
hibito aeris genere fabri ferrarii defunguntur, finire
non puto necesse. *Pausanias* tamen innuit: μόνη δὲ κόλλα
συνέχει τε καὶ ἔστιν αὕτη τῷ σιδήρῳ δεσμός. Solum glutinum ba-
sin, sive τὸ ὑπόθημα τοῦ κρατῆρος, ligat, estque hoc ferro vin-
culum. De *Glaucō* plura *Fr. Iunius* in *Catalogo Artific.* p. 92.
WESS. — De *Glauci* art. haec *REISKIUS* adnotavit: „Κολ-
λαπτόν est quod Latini coelatum seu stellatum appellant;
hoc est, eiusmodi opus, quo diversi generis metallum in
alio infixum est, et quod maculis quasi aut stellulis, ad
coeli instar, nitet; ἱμβληματικόν. *Livius* [IX. 40.] arma,
ait, auro argentoque coelata, hoc est, interstincta.“ — Haec
ille, cum quibus conferri possunt quae *Larcherus* ad
h. l. disputavit. Sic nempe λυθοκόλλητον opus, est gemmis
distinctum; χρυσοκόλλητον, auro (adglutinato) distinctum.

auro coelatum. Istud autem ὑποκρητρίδιον sua adhuc aetate Delphis exstitisse, ait Athenaeus l. c. vere dignum spectatu propter coelatas in eo varias animantium figuras, et alias insectorum plantarumque. S.

CAP. XXVI. 6 seq. ἔστι δὲ μεταξύ --- ἐπὶ τὰ στάδιον) T. Fabri coniecturam [ἔστι δὲ τὸ μεταξύ legendum suspicantis] Iac. Gronovius valere iussit; ἐπταστάδιον, ut oratio constet, refingens: stabit eadem, si ἐπὶ τὰ στάδια cum St. Berglero malueris; neque incondita erit, si εἰς δὲ reperiatur. Noster VI. 36. εἰς δὲ οὗτοι στάδιοι ἕξ τε καὶ τριήκοντα τοῦ ἱεροῦ. Tum, de ipso hoc templi ab Epheso intervallo, Xenoph. Ephes. I. p. 2. ἀπὸ τῆς πόλεως ἐπὶ τὸ ἱερὸν στάδιοι δὲ εἰσὶν ἐπτά. Itaque optio est. De belli huius occasione atque eventu Aelian. V. H. III. 26. et Polyæn. Strateg. V. 50. WESS. — Nil opus erat constantem sollicitare librorum scripturam: satis sibi oratio constat, subintellecto nomine τὸ διάστημα, quod menti Scriptoris obversabatur. S.

11. αὐτέων) Nullum sine patrocinio vitium, in re diversi generis Seneca ait. Αὐτέων, τούτέων etc. Ionum sunt, huius dialecti scriptoribus frequentata. Iensium vide in Luciani Astrol. c. 1. Mediceae membranae in horum usu variae: modo probant, modo inprobant, ut I. 135. 142. 143. etc. quae mihi mobilitas non adridet. Suum Herodoto reddam, quoties occasio feret. WESS. — Nempe αὐτέων h. l. Gronovius suo e codice, quem ipsius Herodoti genuinam repraesentare scripturam putaverat, adscivit. Noster cod. F. in masc. et neutr. gen. tantum non constantissime αὐτέων et τούτων, in foem. vero αὐτέων, τούτέων praefert. Herodotum ipsum in masc. et neutro gen. constanter αὐτέων, τούτέων, scripsisse nec negare equidem nec adfirmare ausim. Illud profiteor, saepe mihi obortam esse suspicionem, a viro docto qui Aldinae praefuit editioni, multis locis invectas esse ionicas verborum formas, quas nullus codex mstus exhibebat: quibus in locis ex silentio eorum hominum, qui in gratiam Editorum alios codices conferunt, et multa saepe, quae ipsis minutiae esse videntur, negligere solent, non continuo colligi potest, codices illos cum Aldina scriptura consentire. S.

CAP. XXVII. 15. εἰκότα ἐπιζών) Sic lib. V. 10. VII. 5. etc. Medicei εἰκότα melius non est: adplauderem si εἰκό-

τα foret, quod I. 137. 155. etc. rectissime edit. *Cl. Reiskius* ante haec existimat deesse, ἡα ῥαδίως ὑπαγάγη αὐτοῦς: modo tamen certum sit, Herodotum Isocrateo more cola sibi aequalia et respondentia voluisse fingere, quod ego certum esse minime mihi persuadeo. *WESS.* — Vide *Var. Lect.* Scripturam οἰκότες, quae in nostris excerptis Parisiensibus non nisi ex uno *Pb.* enotata est, perinde in codd. *Pa. Pb.* et *Pd.* reperiri docuit *Larcher* in Notis ad h. l. S.

17. λαβεῖν ἀρώμενοι Λυδοῦς ἐν θαλάσῃ) Quod *Steph.* vulgavit, λαβεῖν ἀρᾶσθαι Λυδοῦς, id *Codd.* auctoritatem secutus fecit: tueri quoque factum potest, quod ἀρώμενοι lenem orationem nonnihil turbent. Quare tollendum ἀρᾶσθαι *Cor. de Pauw* decrevit. *Reiskius* revocandum censuit, aut in ἀράμεναι, [P] quod Ionum ore idem, vertendum. Equidem consensui tot mastorum non obnitar. Vide *Gronovium*. *WESS.* — Monuerat *Gron.* speciosum esse *Stephani* ἀρᾶσθαι, sed obluctari mastis. Iam compertum quidem habemus, sic scriptum in codd. nonnullis: sed utique speciem hoc habet correctionis ex coniectura docti cuiusdam hominis profectae, qui corruptum esse intellexisset, ἀρώμενοι, quod in vetustis codd. hic legebatur. Blandiri egregie posset, ni a librorum scriptura nimis recederet, ingeniosa *Taupii* (*Epist. Crit.* p. 64 seq. ed. *Lips.* p. 79. ed. *Lond.*) coniectura αἰωρεομένους, qua lepide opposita forent ista duo, ἰππυνομένους λαβεῖν ἐν ἡπείρῳ, et λαβεῖν αἰωρεομένους ἐν θαλάσῃ. conf. *Herod.* VI. 116, 6. Quam coniecturam secutus, sed simul a veteris scripturae vestigiis minus discedens *Werferus* in *Actis Philologor. Monac. T. I.* p. 74. αἰωρεύμενοι corrigit, intelligens insulanos scientia navali αἰωρινομένους (id est elatos, confidentes, coll. VIII. 100, 7.) superaturos se sperasse imperitos adversarios. Equidem suspicatus sum, αἰεράμενοι scripsisse *Herodotum*, (coll. VIII. 56, 5. 94, 3. et I. 165, 20. 170, 6.) quod primum in ἀράμενοι, ac dein in ἀρώμενοι fuisset mutatum. *Reiskius* ἀράμενοι ea notione coniectaverat, qua λαβεῖν ἀράμενος dicitur ille qui medium sublatum, sublimem gerens, tenet, eumque ad solum adfligere minatur. Ne quem vero turbet permutatio casus, αἰεράμενοι, quod ad praecedens νησιώτας referri debebat; opportune *Werferus* l. c. simillimas ἀνακα-

ἀνδρίας adnotavit apud Nostrum occurrentes, I. 56, 2 seq. IV. 15, 8-10. IV. 137, 7 seq. Eiusdem generis est I. 63, 13. S.

CAP. XXVIII. 5. Λυδοί, Φρύγες etc.) *Lydorum* minime opportuna hic ponitur mentio, siquidem eos non domuit, sed a maioribus accepit, imperio subditos: reliquas nationes Lydis rex addidit, προσπιπτωμένου Κροίσου Λυδοῖσι, uti sequitur. Vidit et hoc Corn. de Pauw. Thraces Europaeos Croesus non subegit, sed Asiae incolas, Thynos et Bithynos, ex Thracia progressos. Bene Claudianus II. in Eutrop. vs. 247.

Thyni Thraces erant, quae nunc Bithynia fertur.

Adde infra VII. 75. WESS. — *Lydorum* nomen, quod ad unum omnes libri hic praeferunt, delere equidem non sum ausus. Lydos non κατιστρέψατο quidem Croesus, sed eos tamen ὑπ' ἱαντῷ εἶχε, nempe a maioribus accepto imperio: quare hos ante caeteros nominavit Scriptor. S.

CAP. XXIX. 3 seqq. ἄλλοι τε οἱ πάντες ἐκ τῆς etc.) Cur, obsecro, οἱ πάντες σοφισταί? aptius equidem hac in sede iudicarem ἐπιφανείς: ut Sardes isto tempore venisse dicerentur ἄλλοι τε ἐπιφανείς ἐκ τῆς Ἑλλάδος σοφισταί, — — — καὶ δὴ καὶ Σόλων. VALCK. — Membranae coniecturae robur negant. Videtur Herodotus illos, qui uno tempore et habitu et vocati Sapientes sunt, innuere. Nihil sane erat, cur Plut. de Malign. Herod. p. 857. f. σοφιστὰς eos nuncupari indignaretur, cum Solonem Isocrates, Themistius atque alii, quibus testimonium Io. Meursius in Solone c. 4. denuntiavit, non alio ornarint titulo, nec in contemptum tamen, uti neque Herodotus, cui Pythagoras σοφιστῆς IV. 95. et σοφιστὰς quotquot tota Graecia sapientiae fama illustres II. 49. Belle Aristides T. III. p. 517. οὐχ' Ἡρόδοτος Σόλωνα σοφιστὴν κέκληκεν; οὐ Πυθαγόραν πάλιν; οὐκ Ἀνδροτίων τοὺς ἐπὶ σοφιστὰς προσέθηκε; λέγω δὲ τοὺς σοφούς. Demosthenes, (nisi Androtion fuerit, de quo Aristides,) in Erotic. p. 757. de Solone, ἐπ' οὐδενὶ μᾶλλον ἰσποῦδασεν, ἢ τῶν ἐπὶ σοφιστῶν ὅπως γίνηται. [Demosth. ed. Reisk. Vol. II. p. 1416.] Verum ea turbato animo Plutarchus; pacatior Chilonem τὸν σοφιστὴν T. II. p. 96. et reliquos de hoc numero σοφιστὰς salutavit. WESS.

CAP. XXX. 1 et seqq. Αὐτῶν δὲ ὧν τούτων καὶ τῆς διαίτης etc.) Adsentitur in decennali peregrinatione, Croesique et Solonis congressu Plut. in Solon. p. 92. non infitiatus fuisse

qui eum τοῖς χρόνοις ὡς πεπλασμένον, sive temporum ratione commentitium, haberent: neque nostra aetate deficiunt eadem illis opinati, Solonisque cum Croeso colloquium fabulis adnumerantes, in quis *Iac. Bruckerus, Histor. Philosoph.* T. I. p. 444. et *Freretus Comment. Acad. Inscript.* T. VII. p. 433. Solonem aiunt Olymp. XLVI. 3. leges Atheniensibus tulisse; obiisse, nec in Lydia tamen, tyrannidis Pisistratae anno secundo sub Olymp. LIV. qua regnare Croesus inter Lydos coeperit: itaque *pergula pictorum, veri nihil*. Sed fac certum ratumque esse, quod ex *Heraclide Pontico Plut. in Solon.* p. 96. F. perhibet, Solonem συχνὸν χρόνον complures annos post occupatam a Pisistrato tyrannidem superstitem fuisse; quid impedit, quominus in Lydiam, gemente sub unius dominatione civitate, peregre abire potuerit, quorsum et ea ducunt, quae *Diogen. Laërt.* lib. I. 90. 99. habet, tum *Libanius* T. II. p. 297. A. Atque hoc secutus est *Io. Meursius in Solone* suo c. 28. At tum *Herodotus* et *Plutarchus* cum *Proclo* in *Timaeum Platon.* p. 29. quibus illud iter et colloquium ante Pisistrati tyrannidem figere libuit, in errore, quem et illis exprobravit *Io. Meursius*, manifesto erunt. Fac tamen; (et quid morabitur, quo minus ponatur,) Solonem non statim a latis legibus, sed illis annorum lapsu stabilitis, itineri se tradidisse: porro Croesum Alyattae patri regni consortem fuisse, quod Noster significare videtur I. 92. eiusdemque auspiciis bella gessisse, ut apud *Suidam* in *Κροῖστος*: quo quidem tempore, si iuvenem principem et fortunae successibus ebrium, Sardibus Solon convenerit, nihil profecto erit, cur fabulosum hoc colloquium censeatur, ne ipsa quidem Amasis, Aegyptiorum regis, mentio. At hae coniecturae sunt; tales tamen, quae scriptoris fidem ex tanta volutatione extrahere queant. Vide et *Ampl. Bouherii Diss. Herodot.* c. 16. WESS. — Cum his contulisse iuvabit quae de Solonis aetate *Larcherus* ad h. l. disputavit. S.

12. φιλοσοφῶν γῆν πολλὴν θεωρῆς etc.) Vulgatum τῆς πολλῆς iustissime *Gronovius*, quippe in sermonis indolem arietans, in exilium ire iussit; qui si et γῆν correxisset, ut in *Homer. Iliad.* ὁ. 80. ὅς τ' ἐπὶ πολλὴν γαῖαν ἐκλυθῶς, locum persanasset. Amplexi id merito sunt, trium mssorum

auctoritate probe munitum, Küsterus in *Cler. Bibl. N. et V. T. V.* p. 389., *D'Orvilius ad Chariton.* lib. II. pag. 160. [pag. 297. ed. Lips.] Abbas Geinoz, *Comment. Acad. Inscript.* T. XVI. p. 58. et Reiskius. Ipse Herodotus, quod sedulitatem Gronovii haud latuit, IV. 76. ἐπὶ τε γῆν πολλὴν διαρῆσας, in re non dissimili. Tale quoque hoc Democriti apud Euseb. *Pr. Evang.* X. 4. p. 472. ἐγὼ δὲ τῶν κατ' ἑμᾶν τὸν πλεῖστον γῆν ἐκπελανησάμην ἱστορίων τὰ μῆκιστα. Neque dubium mihi est, quin *Medic.* scriptura et similis ferme *Vatic.* ex frequenti T et Γ confusione progenita fuerit: ferri tamen potuerat, si Croesus Ἀσίης τὴν πολλήν, quemadmodum in *Arriani Indic.* c. 5., memorasset, uti Λιβύης τὴν πολλήν *Ioseph. c. Apion.* I. 19. et Καρίας τὴν πολλήν *Noster V.* 103. At τὴν πολλήν, nullo regionis adposito vocabulo, quis plurimam mundi partem iure explicuerit? WESS.

19. Τέλλον, τοῦτο μὲν τῆς πόλεως etc.) Demiratus saepe sum, nemini leve, quod haec occupaverat vitium [vide *Var. Lect.*] suboluisse, praesertim sequentibus id manifesto prodentibus. *Medicei* quidem ope ἐς τοῦτο δὲ aliam faciem induit, nec speciosam tamen: meliorem putabat *Cl. Reiskius* οὕτω δέ. Mihi scripsisse semper visus, quod editum cum maxime est. Auctorem opinionis *S. Remigii* codicem habeo, ipsumque Herodotum, τοῦτο μὲν et τοῦτο δὲ toties totiesque iterantem: exemplorum affatim est in *Porti Lex.*, nec Herodoti studiosum fugere possunt. Quem autem Τέλλον adpellat, is Τέλλως *Tzetzae Chil.* I. 30. et VIII. 197. Vide *T. Hemsterhusii*, longo mihi usu iunctissimi, adnotationes in *Luciani Contemplat.* cap. 10. WESS. — Quod *Wytttenbachius* malit, (Select. princ. Historic. pag. 346.) τῆς πόλεως εὖ ἤκοντι, potuerat utique sic scribere Herodotus: at tunc sententia haec foret, *felicem fuisse Tellum quod ad civitatem spectat*, scil. hanc ei felicitatem contigisse ut patriā fuerit Atheniensis. Nunc consentientibus libris omnibus, iisque etiam vetustissimis, πόλις εὖ ἡκούσης ait, *quum prosper et florens esset civitatis status*; quae nimirum haud minima pars felicitatis boni civis est, si ad vitae usque finem constanter florentem videt suam civitatem. Neque caussam video, cur εὖ ἤκειν (quod idem fere ac εὖ ἔχειν significat) non possit absolute poni; quum praesertim genitivus casus, si quis

adiicitur, (veluti εὖ ἤκων τοῦ βίου) non a verbo εὖ ἤκων regatur, sed a subintellecta praepositione ἔνικα. S.

CAP. XXXI. 1. 'Ὡς δὲ τὰ κατὰ Τέλλον προετρέψατο) Mutavit vir doctissimus [Reisk.] *Miscell. Lips. Vol. VII. p. 613.* ultimum in προετρέψατο, neque aliud in scripto ad me, nisi προετρέψασθαι esse aliquem ad se convertere, attentum sibi facere: itaque, nam cetera consulto omitto, verborum sententiam videri: postquam dixisset res Telli valde beatas, eoque attentum et animi suspensum fecisset Croesum Solon. Quin credidisse olim se, τοῖς κατὰ Τέλλον praestare. Quo quidem molimine, adiumentis codicum deserto, non opus erit, modo ex consequenti ad sententiam cum Cl. Abreschio *Diluc. Thucyd. p. 332.* adsciscatur προετρέψατο ἐπιρωτᾶν, incitavit ad porro interrogandum. In *Parthenii Erotic. cap. 1.* ἰαῖνος αὐτὸν ὑποδεχόμενος εἰς πολλὴν οἶνον προετρέψατο, ille hospitio exceptum multo vino provocavit. Herodoti mentem Valla bene adsecutus est. WESS. — Mihi haec visa erat sententia fuisse Herodoti, dictis illis admonitum Croesum voluisse Solonem, ut de beatitudine hominis rectius iudicare disceret. Quod Reiskius τοῖς κατὰ Τέλλ. maluerat, idem fere valet τὰ κατὰ Τέλλον. S.

4. Κλίοβιν τε καὶ Βίτωνα) Creberrima utriusque mentio; sed, quemadmodum *Archiep.* Κλίοβιν adpellitant priorem. [cf. *Var. Lect.*] Opportune monuit *Hemsterhusius*, metri necessitate hunc scribendi modum *Epigramma* probare in *Stobaei Serm. CXIX. p. 603.* Οἶδε Βίτων Κλίοβίς τ' ἐπὶ σώμνησιν οἰκίστοισι Ζεύγλαν ζυξάμενοι etc. Sic erga praestat. Adde *Io. Alb. Fabricium* ad *Sexti Hypotyp. lib. III. 24. p. 186.* ubi pars haec *Musae Herodoteae λόγος περὶ τῆς Ἀργείας ἱερίας*, et *Jo. Davisium* ad *Cicer. Tusc. Disp. I, 47.*, recte *Stobaei* μητρὸς αὐτῶν δεξαμένης corrigentem: quod tamen non *Stobaei*, sed *Gesneri* videtur peccatum: nam in *Veneta* editione εὐξάμενης vulgatum primitus fuit. WESS. — *Epigramma* istud in *Cleobin et Bitonem* latinis versibus reddidit *Grotius*, *Floril. pag. 494.* Graecum habes *ibid. p. 495.* et in *Brunckii Analectis T. III. in Lectionib. et Emend. p. 274. T. IV. p. 123. ed. Lips. S.*

9. ἴδει πάντως τὴν μητέρα αὐτῶν ζῆν γαί κομισθῆναι) Iunonis Argivae sacerdotio fungebatur, nec sacris per legem abesse poterat. De ea, praeter *Aeschin. Socrat. Dial. III. 10.*

Choricium Or. in Procop. Gazaeum c. 33. Palaephat. Incredib. cap. ult. Servius ad Georgic. III. 532. Herodoti Historiam primam laudans. WESS. — Ut hic Argivae, sic et Athenienses mulieres ad celebranda magna Eleusinia curribus vehi solitas esse docet Schol. ad Aristoph. Plut. 1015. S.

11. *ἐκκλησίῳμενοι*) De iisdem Cicero, Tusc. I. 47. *Juvenes hi, --- veste posita corpora oleo perunxerunt, ad iugum accesserunt: ita sacerdos advecta in fanum. Ciceronem in Herodoto legisse suspicor: ἐκδύμενοι δὲ (veste posita) τῇ ᾧ οἱ πενήται, ὑποδύντες αὐτοὶ ὑπὸ τὴν ζώνην, εἴλον τὴν ἄμαξαν. Atque illud ἐκδύμενοι antepono lectionibus vulgatis, ceterisque, quas ad istum Ciceronis locum excogitavit Ampliss. Bouhierii sollertia. VALCK. — Liberior Ciceronis narratio neminem morari debet; quum praesertim ipse non unius Herodoti, sed plurium etiam aliorum auctorum invocet testimonium. Bene Valla, ad verbum, tempore exclusi; nempe, urgente tempore prohibiti exspectare iumentorum adventum, coactique ad templum properare. Simillimā formulā, in re quidem diversa, Polybius usus est, XVII. 8, 2. βουλόμενος ἐκκληῖσται τῷ καιρῷ τὴν κατηγορίαν. Conf. Epictet. Diss. III. 22, 70. et Indicem nostrum Graecitatis in Epictet. p. 306. S.*

19. *τῶν πενήτων τὴν βώμην*) In mssorum dissensu eligendi arbitrium est: ego γνῶμην praeferrem. Iuvenum βώμην supra adtigerat, fuitque in Bitone sane quam eximia: ὁ Βίτων ὑπὸ βώμης τε καὶ ἰσχύος ταῦρον ἀράμενος ἦν γε in Pausaniae lib. II. 29. At pium hoc iuvenum in matrem studium supra omne corporis robur conspectius erat et laudabilius. Imaginem, de qua mox, vidit et Argis Pausanias, an huic plane similem non dixero. Refert huc vetus marmor L. Begerus Spicileg. Antiq. p. 146. WESS. — Numeri testium si ratio habenda, utique praeferrī debebat scriptura γνῶμην, quam et Larcher et Wytttenbach unice probarunt, et Schaefer revocavit. Mihi vero hoc ipsum γνῶμην bono quidem consilio olim a probō quodam viro huc invectum, βώμην autem visum erat ab Herodoto profectum; qui haud obscure innuere videtur, aliud quidpiam Argivos, aliud Argivas laudasse. Iam Argivae, matrem beatam praedicantes quod tales filios haberet, quid

aliud spectarunt, nisi filiorum τὴν γαίμην, *pium in matrem animum*? At viri τὴν βίαν laudarunt, *robur iuvenum*. Nec obstat, quod robur eorum supra (l. 6. et 12-14.) iam significaverat Scriptor; quin potius id, quod hic ait, ad ipsum istud quod supra dixerat, manifeste referri mihi videbatur. S.

CAP. XXXII. 6. τὸ θεῖον πᾶν ἰὸν φθονερὸν τε καὶ etc.) Similia his Amasis ad Polycratem III. 40. et Artabanus ad Xerxem VII. 46. Verius et de summo numine honestius Plato, ὁ φθόνος ἔξω τοῦ θείου χοροῦ ἵσταται, quod eius ex Phaedro dictum merito praedicant Philo Iud. Q. Omn. Prob. Lib. Tom. II. p. 447. et Maximus Tyr. Dissert. XLI. 3. Haud aegre itaque fero Plutarchi castigationem Herodoteam de Malign. p. 857. r. Scio, Homeri exemplo, modo inopia in Deum male dicta excusationem admittant, excusari ab Eustath. p. 444, 38. 946, 44. [p. 338, 15. et 922, 52. ed. Bas.] Alios praeterea de Deo nihilo prudentius ac reverentius opinatos, quos Olearius dabit ad Philostrat. Vit. Soph. lib. II. pag. 575.; neque ab hac labe immunes Christianorum esse plures, quorum imprudentiam magnus Casaubonus haud dissimulavit in Gregorii Nysseni Epist. ad Eustath. p. 70. Praeclarius Plutarchus de Deo Opt. Max. T. II. p. 1102. D. Ἀγαθὸς γὰρ ἐστὶ, ἀγαθῷ δὲ περὶ οὐδενὸς ἐγγίγνται φθόνος, οὔτε φόβος, οὔτε ὀργή, ἢ μῖσος. Alia pro Herodoto in Apologia adversus Plutarchi criminationes Abbas Geinoz, Comment. Acad. Inscript. T. XIX. p. 117. etc. sed quibus non utor. WESS. — Multa multi Viri docti huc spectantia disputarunt, quae cum fructu consuli poterunt. Lectoribus harum Adnotationum, instar omnium esse queant quae ad Nostri lib. III. c. 40, 8. Valckenarius commentatus est. Adiiciamus, quod inter alia ad h. l. Larcherus adnotavit, sententiam hanc, quam hic Solonem dicentem inducit Noster, eandem esse, quam idem Scriptor VII. 10, 58. Artabani persona, postquam dixit ἐπείν σφι ὁ θεὸς φθονήσας etc. his verbis declarat, εὐ γὰρ ἐξ φρονέειν μέγα ὁ θεὸς ἄλλον ἢ ἰωυρόν: et ibid. paullo ante dixerat, φιλέει γὰρ ὁ θεὸς τὰ ὑπερίχοντα πάντα κολοῦειν. Scilicet, solere Deum immissis gravibus calamitatibus arrogantiam castigare eorum, qui ob felicitatem, quam Ipsius benignitati debent, altos sibi spiritus sumunt et insolenter de sese gloriantur. Conf. c. 34, 1-3. S.

11 et seqq. παρέχονται ἡμέρας διττοίας etc.) Constat ratio, si annus fuerit dierum CCCLX. et menses tricenarii sive τριακονθήμεροι. Sequetur tamen, ut, facta alternis intercalatione, xv. dies anno adcesserint, atque ita evaserit annus dierum CCCLXXV., denis auctior, quam annuo cursu sol absolvit: sequetur praeterea, ut brevi temporum lapsu aestas in autumnum, hiems in ver incurrerit, et prorsus anni modus fuerit conturbatus. Atqui intercalabatur alternis annis, ἵνα δὴ αἱ ὥραι συμβάλῃσι παραγινόμεναι ἐς τὸ δίον: ut anni tempestates opportune recurrerent sibi que responderent. Hoc vero quid aliud erit, quam vineta sua cadere, et ipso remedio malum adaugere. Ioseph. Scaliger eiusmodi id esse scribit, ut non solum propter absurditatem explodendum sit, sed etiam tanquam temere pronunciatum praetereundum, extremo lib. I. de Emend. Tempor. Vehementer id displicuit, cui raro Scaligerana placent, D. Petavio lib. I. Doctr. Temp. cap. 38. Nec probare se potuit L. Allatio de Mens. temp. c. 15. Et hic quidem veteres, dum hac intercalatione cursum solis exaequare studerent, mirum quantum ab eo exorbitasse agnoscit: qua quidem confessione id, quod in Scaligero damnabat, admittit ultro. Ille vero auctiori per intercalationem anno dierum aliquot exemptione atque omissione fortasse intercalarium, ut ad metas suas revocetur, succurrit. At nihil de dierum exemptione Herodotus; qua quoque recepta, quod neglectum demiror, summa dierum in annis LXX. et intercalariis xxxv. mensibus minime congruet. Durant proinde anni huius inconmoda, quibus mederi conatur Vignolius, Chronolog. lib. VI. 5. p. 838. sed manu minime leni et Herodoto noxia. Salubrius auxilium paravit Stanis. Græpsius de Multipl. Siclo etc. in Fasciculo secundo Rotterodam. p. 452.; annum, quo de agitur, dierum fuisse ait CCCL, cui alternis intercalationibus dies xv. adiecti fuerint, ut cursui solis adcommodaretur, sic aequasse dies CCCLXV. Paria Iulius Pontedera, Rom. et Graec. Antiq. Epist. xv. p. 176. Sed valide refragatur utrique adgregata dierum summa: neque negant docti viri, utramque a sciolo et harum rerum inperito, cum solam CCCLX. dierum anni formam recordaretur, inmutatam videri et corruptam: fuisse olim ἡμέρας πεντακσίας καὶ τετρασχηδίας καὶ δισμυρίας, viginti quatuor millia et quingen-

tos dies ex annis LXX.; tum additis intercalariis, πενήντα
 καὶ πεντακτοῖον καὶ πεντακισχίλιον καὶ διαμύσιον, viginti quinque
 millium, quingentorum et quinquaginta. Quae, si Lydis anni
 dierum CCCL. ratio probata fuerit, et Solon, posthabitis
 suae civitatis moribus, eam spectarit, haud mala erunt.
 Vellem tamen liquidius conprobatum, talem anni habi-
 tum in Lydorum fuisse usu. Herodotus nonnisi dierum
 CCCLX. memorat lib. III. 90. Vellem quoque aliquid ex mastis
 praesidii; quamquam de eo facile transigerem, si prius
 planissime liquerēt: salva tum Herodoti, quem enormi-
 ter in re satis obvia aberrasse, ad credendum difficile
 est, fides. WESS. — Quod ad firmandam sententiam sibi
 probatam desideraverat Wesselingius, id non modo ipsum,
 sed aliquanto etiam amplius et magis ad rem pertinens,
 repertum hodie confectumque haberemus, si in plano
 istud esset quod haud ita pridem a nescio quo Viro do-
 cto in Novellis Literariis Halensibus monitum legere me-
 mini; nempe, ex Plutarchi libello de Animae procreatione quae
 in Timaeo Platonis describitur intelligi, prisco aevo ex ipso-
 rum etiam Graecorum ratione annum nonnisi CCCL. dierum
 fuisse; eandemque rationem firmari quoque Ovidii ver-
 sibus illis, *Iupiter antiqui contraxit tempora veris, etc.* Me-
 tamorph. I. 116 seqq. Mihi vero, quamquam nondum
 contigit vel apud Plut. vel apud Ovidium id quod ibi Vir
 doctus vidit, liquido reperire, tamen etiam nunc nulla
 probabilior ratio solvendae Herodotei huius loci difficul-
 tatis occurrit, quam ea ipsa quae Wesselingio se proba-
 verat: nisi plane statuere velimus, crassiore quadam ra-
 tione haec Solonem Lydo Croeso dicentem induci ab He-
 rodoto. Nec enim Wyttenbachii probare possum rationem;
 qui, tenens id quod in vulgata huius loci scriptura pri-
 mum ponitur, nempe LXX. annos conficere dies XXX. CC.
 intelligensque adeo singulos annos CCCLX. dierum, deinde
 in sequentium numerorum notatione suspicatur multi-
 plices errores esse inventos. Igitur, ne funditus turben-
 tur tempestatum rationes, quarum conservandarum causa in-
 ventos esse menses intercalares significat Herodotus, vulga-
 tam scripturam ex ipsius Herodoti mente sic corrigendam
 Vir doctissimus censet, ut mox pro τοῦτερον τῶν ἑτῶν,
 (l. 13.) τοῦκρον τῶν ἑτῶν legatur, id est, sextum quemque

annum, tum ut loco intercalarium mensium xxxv, ponantur xi. cum $\frac{2}{3}$, nempe δάδεκα διεντες τριτημορίον: porro, loco dierum ML, dies ccccl; denique, in universa summa, loco dierum xxviii. ccl, dies xxviii. dl. Quae quidem ratio, quantumvis et erudita et ingeniosa, Larcheri etiam suffragio comprobata, fieri tamen non potest quin nimis violenta debeat videri. Taceo, quod, quemadmodum hoc loco, sic et lib. II. 4, 6. diserte Scriptor noster docet, Graecos tertio quoque anno mensem intercalarem adiecissee. S.

22. πᾶν ἴστί ἀνθρώπος συμφορῇ.) Si πᾶς malueris, quo modo Aldinum emendavit Chytraeus in *Adnotat. Herodoteis*, et Codicum nonnulli cum *Clemente Alex.* et *Theone* legunt, nihil est, quod offendant: omnis utique homo aerumnosus est. Tale Alexandrinorum Interpretum *Iobi* xxv. 6. πᾶς ἀνθρώπος σαρπία. et *Scythae* cuiusdam πᾶς γὰρ μέτωπόν εἰμι in *Aeliani Var.* VII. 6. tum *Demoeriti* in *Hippocratis Epist. ad Damagetum* p. 229. *Ed. Ald.* ὅλος ἀνθρώπος ἐκ γενετῆς νοῦσος ἴστί. At plures cum *Stobaeo* mssii πᾶν ἴστί ἀνθρώπος συμφορῇ. Pro quo vir quidam doctus, citra caussam tamen, ad marginem Aldinae meae πᾶν ἴστί ἀνθρώποις συμφορῇ. Idem in opinionem venit *Cl. Reiskio*, fatenti tamen, omnia stare posse, modo κατὰ ad structuram adsciscatur: tendit et huc desiderium *Cel. Gesneri* ad *Luciani Asin.* c. 56. neque longe deflectit in larga disputatione *P. Horreus*, *Obs. Herod.* c. 6., varius tamen, ut solet. *Lud. Küsterus* versionem *Gronovii* et distinctionem, igitur, universum est, homo calamitas, taxat, suffectis his, ita igitur, o *Croese*, homo totum casus est: neque enim verum esse, omnes homines calamitosos esse; ipsum fateri *Solonem* in hac adlocutione, quosdam felices videri. Quod equidem non infitior, nec συμφορῇν contra scriptoris morem casum puto. Gaudemus mortales prospero saepe rerum successu; at quot non incurrunt, quae felicitati isti fraena iniiciunt, manifestantque, ἡμᾶς οὐδὲν ὄντας ἄλλο πλὴν εἶδωλ', ὅσοι περ ζῶμεν, ἢ κουφὴν σκιδὴν, ut in *Sophocl. Aiac.* 125. Sive ergo universum *Gronovii*, sive totum *Küsteri* praetuleris, ad summam res eodem deveniet. Mihi tamen, ne dicam dolo, aequius meliusque videtur, omnino homo calamitas est, sive calamitosus, uti *Valla*.

Ὁ βίος ἀληθῶς οὐ βίος, ἀλλὰ συμφορῇ.

alia in re *Euripid. Alcest.* 802. WESS. — In istam sententiam calamitatem mortalium deplorat apud Nostrum Artabanus, VII. 46, 11 seqq. et ipse Iupiter apud Poëtam, *Iliad.* ῥ. 445. Sed hoc quidem loco, si connexionem spectes disputationis, videtur utique συμφορὴ in eam sententiam intelligenda, quam in latina versione expressi. Quod si constanter in malam partem acceptum vocab. συμφορὴ posuisset Herodotus, non opus fuerat adiecto epitheto ἀχάρις συμφορὴ, quo utitur I. 41, 3. VII. 190, 11. Bene habet πᾶν adverbialiter accipiendum, ut supra l. 22. quemadmodum vulgo compositum πᾶμπαν. S.

23. πλουτίειν μὲν μέγα φαίνας) Voculam μὲν, elisam a vicina, Stobaei praebebat Florilegium pag. 564, 47. πλουτίειν μὲν μέγα φαίνας: necessariam monstrant sequentia, ἐκείνη δέ. In vicinis nonnulla quoque Stobaeus habet vulgaris meliora: τελευτῆσαι εὖ τὸν βίον, [l. 28.] quod Codices firman Anglicani. δύοῖσι προέχῃ τοῦ εὐτυχίως μόνουσι, [l. 32.] pro μόνον. ὡς βασιλεῦ. [l. 49.] Ibidem ἀπιρος male vulgatum, ut hic, [l. 37.] ante alios dudum correxit Dan. Heinsius. VALCK.

28. πάντα καλὰ ἔχοντα τελευτῆσαι εὖ τὸν βίον) Rectissime Gronov. ἔχοντα recepit, a quo vellicando consultius fuerat manus abstinere. Structurae exempla si requirantur, sumi ex lib. VI. 7. et 13. VIII. 100. et 111. etc. possunt. Ego vero εὖ, quod Valla in suo habuit, Stobaeusque et Britannici libri edunt, sua in sede collocavi: postulabant iteratae locutiones καλῶς, εὖ et εὐχαρίστως τὸν βίον τελευτῆσαι, tum orationis habitus. Neque enim ad perfectam felicitatem satis est iucundus honorum cumulus, si molesta decessio accedat. De Polycrate Amasis lib. III. 43. ὅτι οὐκ εὖ τελευτῆσειν μέλλει εὐτυχίων τὰ πάντα. Haec, quae sub manu sunt, imitatus est Dionysius tyrannus in Stobaei Serm. xciii. p. 560. WESS.

37. ἀπιρος δὲ ἴστι) Quod olim ex coniectura D. Heinsius, indice *Iungermanno* ad Polluc. II. 61. tum *Küsterus*, Abbas *Geinoz*ius, et *Reiskius*, id certum praestat Vaticanus codex. ἄπιρος, quidquid dicatur, valere non potest: addi debuerat, cuius rei expertus esset, ut infra l. 207; nec latuit hoc H. Stephanum, qui expertus autem est malorum: at ita ἀπιρος idem erit ac ἀπαθὴς κακῶν, quod et ille propter

ea in Latinis neglectui habuit: perperam profecto. Natum ἄπιρος est ex soni adfinitate, quae in Aldino c. 196. ἔμπιρος ex ἔμπιρος progenuit: Reiskius admonuit, ἄπιδρον membris omnibus integrum dixisse Gregor. Nyssen. Epist. ad Eustath. p. 10; vocarunt et alii. Naevus plane similis vitavit haec Libanii T. II. p. 665. D. ἡ γὰρ οὐδὲν ἐνέγνωσεν ἄν, ἡ νομίδῃ τινα εὐαρίθμητα, αὐτὰ οὐδὲ ἄπειρα. Sententia oratoris postulat ἄπειρα. WESS.

49. ὦ βασιλεῦ) Difficiles habere explicatus ὡς βασιλεὺς et longe arcessitos, doctissimorum Virorum Gronovii et Horrei defensiones ostendunt. Si ex Stoa Solon loqueretur, cui dives, qui sapiens est, Et sutor bonus, et solus formosus et est REX, non abnuerem. Planissima Stephani est plurimumque aliorum coniectatio, quam Stobaei patrociniio protectam, non repudiavi. Ipse plus vice simplici in hac oratione, ὦ βασιλεῦ. In celeberrimo, quod consequitur, dicto [σκοπεῖν δὲ χρὴ etc.] Aristoteles haesitat Ethic. Eudem. II. 1. et Nicomachic. I. 10; non item Sophocles Euripidesque, ad cuius Andromach. vs. 100. Ios. Barnesium vide. WESS.

CAP. XXXIII. 1 seqq. Ταῦτα λέγων τῷ Κροίσῳ etc.) Scabra haec et salebrosa Abhati Geinozio, cui ex scriptura Paris. et Remig. adlubuit ταῦτα λέγοντι Κροῖσος οὐκ ὄντι ἐχαρίετο, haec dicenti Croesus nihil neque gratificabatur etc. At satis tum inopportuna ἀποπέμπεται, transeunte, ut aiunt, potestate, et sine suo casu, ne de nimia mutatione memorem. Reiskius, nisi mox ἀμαθὴς legatur, pro οὐκ ὄντι mallet ὄντι, ultro agnoscens, minime Herodoteae facilitati respondere omnia: contra ea Vallae Latina, saneque est visus indoctus, laudat St. Berglerus, ἀμαθὴς ad eorum exemplum refingens; quod et mihi, auctoritate libri Britannici munitum, se probavit. Sic certe omnia plana. Plutarchus eundem ferme in modum ἤδη μὲν ἀλλόκοτος (Solon) ἰδὼκει εἶναι τῷ Κροίσῳ καὶ ἀγροίκος in Solon. pag. 93. E. WESS. — Locum istum cum Valla (cuius in latina versione nihil hic vel ab H. Steph. vel Gronov. vel a Wess. mutatum est,) sic vulgo interpretantur: Haec Solon, neque assentando Croeso, neque ullius eum momenti faciendo, loquutus dimittitur: saneque visus est indoctus, etc. A qua sententia, ne Larcherus quidem, quamquam me-

liora a populari suo Geinozio edoctus, vel latum unguem discessit. Iam pridem vero Io. Matth. Gesnerus (in Chrestom. Graeca p. 9.) perspecte viderat, longe commodiorem huic loco inesse sententiam huiusmodi: *Haec cum diceret Croeso Solon, neque benigne illum tractavit Croesus, neque ullo eum loco habens a se dimisit, vehementer inscitum hominem ratus*, etc. Iamque olim in eandem sententiam locum hunc Aem. Portus in Lexic. Ion. voce λόγος, interpretatus erat. Nempe hi ambo δόξας ἀμαθίας εἶναι cum edd. ante Wess. et mssis tantum non omnibus recte legebant: nam ἀμαθής, quod ex uno Arch. Wesselingius recepit, et post eum alii tenuerunt, vix dubitari potest quin ex imprudente correctione natum sit. Quod autem importunum Wesselingio visum est verbum ἀποκίμπτου active notione (dimittere, a se dimittere) accipiendum; non recordatus erat vir doctissimus vel ex Xenophonte notum hunc verbi usum, Cyrop. I. 3 extr. et Memor. III. 1 extr. Iam iidem, quos paullo ante nominavi, Portus atque Gesnerus, quo sententia ista, quam dixi, verbis Herodoti inesse intelligatur, nihil prorsus mutandum censuerunt: nempe in illa dictione, Ταῦτα λίγων τῷ Κροίσῳ, aliquod ἀνακολουθίας genus agnoscentes, non alienum ab Herodoti stylo, quum nominativus participii absolute ac veluti pendens ponitur, cui in reliqua verborum structura nihil ad amussim respondet; cuius generis exempla et alibi passim apud Nostrum et VIII. 83, 3. et 87, 7. coll. vs. 9. exstant, Et in hac ratione adquiescere forsitan poteramus, ni duo codd. masti, Wesselingio etiam citati, vestigia prodere nobis visi essent veteris scripturae λίγων τῷ Κροῖσῳ, quam partim ex his ipsis codicibus partim ex Geinozii coniectura, (Hist. de l'Acad. des Inscript. T. XVI. p. 59 seq.) adoptavimus. Caeterum in editis a nobis Herodoti graecis commodius post οὐδενός delebitur comma; quo clarius adpareat, pronomen μιν non minus ad verbum ποιησάμενος, quam ad ἀποκίμπεται, referri. S.

CAP. XXXIV. 6. ἦν γὰρ δὴ καφός) Vide infra c. 85. et Diodor. Sicul. T. II. p. 553. ubi Maximi Tyrii μνημονικὸν ἀμάρτημα tetigimus, et Valer. Maxim. somnium Croesi hinc describentem lib. I. 7. ext. 4. WESS.— Monuit Eustathius, (ad Od. i. p. 230, 8 seq. ed. Bas. pag. 1539 extr.

Rom.) prisco sermone graeco καφὸν mutum intelligi, recentiore surdum. conf. Nostrum I. 47, 14. et Adnot. ad c. 38, 10. Hippocrati καφὸι omnino dicuntur οἱ ἀμαυροὶ καὶ ἀσθενεῖς (hebetes et debiles) interprete Galeno in Glossar. S.

11. καταββῶδης) Semper Herodotus καταββῶδης et καταββῶσαι: quod et hic olim fuisse existimo. In Luciani Dea Syr. c. 19. 21. etc. ὀββῶδην et c. 29. ὀββῶδη, quae nisi librariis accepta referantur, Nostri Ionismus proscribet. WESS. — Nempe, quod in Var. Lect. adnotare neglexi, scripturam καταββῶδ. cum superioribus edd. tenuerat Wes-selingius, praeter librorum auctoritatem non ausus ionicam formam auctori restituere. καταββῶδ. primus edidit Reiz. eamque scripturam nostri codd. Pa. Pe. firmant. S.

CAP. XXXV. 6. ἔστι δὲ παραπλησὶν ἢ καθαρὸς etc.) Vide de lustrandi consceleratos Graecorum ritu Euripid. Orest. 511. et Iphig. Taur. 950. et Schol. ad Iliad. Ω. 480. WESS.

10. ἐπίστιος ἰμοὶ ἐγίνετο) Scholiastes Apollon. Rhod. ἐπίστιον, ἐπὶ τῇ ἐστὶα ὄντα, recte: IV. 747. Supplex est, ad focum pro more adsidens. Vide Des. Heraldum in Tertullian. Apolog. A. Digression. 26. pag. 252. Iterum Apollon. IV. 703. μέγ' ὀνηποδὶν, εἴη τ' ἀπολυμαίνοντα Νηληϊεὺς ἰκέται, ὅτ' ἐπίστιοι ἀντιόωσιν. Aeschylus Eumenid. 580. ἔστι γὰρ δόμων ἰκέτης ὃς ἀνὴρ καὶ δόμων ἐπίστιος ἰμῶν. Scio et domesticum adsignificare ex Criticis ad Apollon. I. 909., non hic. WESS.

12. Γορδῖον μὲν τοῦ Μίδεω εἰμι παῖς) Errantem Vallam bene in ordinem coëgit Gronovius. Gordius eius Midæ filius fuisse videtur, de quo supra c. 14. Neque opinari absurdum erit, Phrygiae, sed Croeso tributariae, regno praefuisse. Conf. Ampl. Bouherii Dissert. Herodot. cap. 8. pag. 85. WESS.

18. μένων ἐν ἡμέτερου) Sic VII. 8, 4. τὰ τιμωτάτα νομίζονται ἐν ἡμέτερου, nec sine msstorum discordia, quae et in his Heliodori lib. VI. pag. 265. ὦν, ὡς οἶμαι, Φιλανθρώπων ἐν ἡμέτερου πεπείρασθε: namque Xylandri scriptus ἐν ἡμέτερου. Paulo diversum, obportunum tamen, uti admonuit St. Berglerus, Poëtae H. in Mercur. vs. 370. ἦλθεν ἐς ἡμέτερου διζήμενος εὐλόποδας βοῦς. Barnesii certe audacia, corrigentis ἡμέτερον, excusari non debet. WESS.

CAP. XXXVI. 2. τοῦδε χρημὸς γίνεταί μιν) φαίνεται, quod olim docto viro adriserat, spretum recte fuit. Imi-

tatur *Athenaeus* in leone, quem Imp. *Adrianus* confecerat, μέγα χρῆμα ὄντα καὶ πολλῷ χρόνῳ κατανηκέντα πᾶσαν τὴν Αἰβύνην lib. VIII. p. 677. v. et Schol. *Homeri Iliad.* l. 525. Haud vero scio an adscribenda sint *Heliodori* loca, satis cognita, quae *St. Berglerus* male conversa animadvertit. *Aethiop.* lib. VIII. p. 364. ubi βασιλείου αὐλῆς praeoptat. lib. V. p. 233. et p. 246. de *Chariclea*, ἔστι γὰρ τι χρῆμα σοφώτατον, καὶ καιρὸν διατίσθαι δραστήριος: est enim sapientissima, et sollers ad utendum occasione. Copulam de suo, nec male, addidit. Copiose et erudite de hoc genere *Valckenarius* ad *Euripid.* *Phoeniss.* p. 71. WESS. — Notum illud *Xenophontis*, *Cyrop.* I, 4, 8. de cervo, καλὸν τι χρῆμα καὶ μέγα. S.

15. ταῦτά οἱ νῦν μέλει) Proxime praecessere, νόγamos τε γάρ ἐστι. *Phidippidem* lib. VI. c. 105. dicit ἡμιροδρόμον τι καὶ τοῦτο μελετῶντα. Nonnihil hinc distant in *Luciani Prom.* [c. 5.] T. I. p. 189. ῥήτωρ ἐστὶ, καὶ τὰ τοιαῦτα οὐ παρέργως μεμελέτηται αὐτῷ: quaeque dantur similia. VALCK. — παῦτα, sc. τὰ τοῦ γάμου. S.

CAP. XXXVII. 7. νῦν δὲ ἀμφοτέρων με τούτων ἀποκλήσας ἔχει) Vallae exclusum me tenes necessarium negat *Berglerus*: satis fuisse exclusisti me, ut in *Aristophan.* *Eccles.* 355. ἀχράς τις ἐγκλείσας ἔχει τὰ σιτία, pyrum quoddam silvestre inclusit in alvo cibum. Atticos sic solere, praeterque ceteros *Sophoclem*. Quod verissimum. Exemplum olim dedi *Observ.* Var. I. 24. Nec multum referet tamen, *Laurentium*-ne sequaris, an *Berglerum*. WESS. — Nec vero prorsus perinde est. Periphrastico tali praeterito (cuius generis plura ex *Herodoto* exempla *Portus* in *Lexic. ion.* voce ἔχω collegit) maiorem quamdam, quam simplici, vim inesse, facile intelligitur. Vide modo ex. gr. I. 27, 19. 41, 4. 73, 7. etc. S.

8. οὔτε τινα δαίλιν μοι παριδὼν etc.) His *Herodoteis* respondet quodam modo *Sophocleum*, *Oedip. Tyr.* 544. δαίλιν ἢ μαρίαν ἰδὼν τιν' ἐν ἰμοί, ταῦτ' ἐβουλεύσω ποιῆν; Confer lib. I. 108. et *Paull.* *Leopardum* *Emend.* VII. 11. WESS.

9. νῦν τε τοῖσι με χρῆ ὄμμασι etc.) Scribendum puto: νῦν τοι τοῖσι με χρῆ ὄμμασι --- φαίνεσθαι; Te (patrem) quibus me oculis oportet intueri? *Sophocles Aiac.* 462. Καὶ ποῖον ὄμμα πατρὶ δηλώσω φανῆς Τελαμῶνι; Plurima huius generis ad *Ciceronem*.

Or. pro Rabir. sub finem congeffit Nic. Abramus. VALCK.

Ibid. ὡν τι τίσισι etc.) Sic [pro eo, quod olim scribebatur] Portus, Berglerus, Reiskius, quibus auscultavi. Noster II. 82. τίσις ἡγυρήσει ex Florentino, hoc est τίσι, quibus? et IV. 155. τίς δυνάμει, κολή χυρή; qua copia? quave manu? Homerus Iliad. Ω. 387. τίων δ' ἔξ ἑσσι τοκήων; qui te genuere parentes? WESS.

CAP. XXXVIII. 7. ἐπὶ τὰ παραλαμβανόμενα) Non male Laurentius, ad ea quae suscipiuntur, sive quae Mysi urgent, ut te duce in manus sumantur et peragantur. Coniecturae doctorum virorum παραβαλλόμενα, παρεμβαλλόμενα, παρακαλούμενα nimiae sunt. Plato, sed alia forma, in Critia p. 109. D. τὰ δὲ ἔργα, διὰ τὰς τῶν παραλαμβανόντων φθορὰς καὶ τῷ μῆκει τῶν χρόνων, ἠφανίσθη. Adi Abresch. Dilucid. Thucyd. p. 665. et 679. WESS. — Ut παραλαμβάνειν ἀρχὴν est suscipere magistratum, et παραλαμβ. λόγον sermonem suscipere; (cf. Lexic. nostrum Polybian.) sic haud incommode παραλαμβ. ἔργον dixeris, opus vel negotium suscipere. S.

[10. τὸν γὰρ δὴ ἕτερον, διεφθαρμένον τὴν ἀκοήν) Duo postrema verba primus non modo in suspicionem νοθείας adduxit, sed omnino tollenda censuit REIZIUS in Praefat. ad Herodot. p. xxii seq. „Si non tantum (inquit) mutus, „ut I. 85. dicitur, verum etiam, ut h. l. significatur, „surdus erat ille Croesi filius, quo modo unquam fieri „potuit, ut is loqui disceret? Annon Herodotus I. 85, 2. „diserte ait eum duntaxat mutum, ceteroquin autem integrum „fuisse? Verba τὴν ἀκοήν adscripserat lector aliquis, no- „tare sibi volens quonam sensus vitio Croesi filius labo- „rasset: qui lector, cum esset recordatus illum dici ab „Herodoto I. 34, 7. κωφὸν, id vocabulum ea significatione „acceperat, non qua id scriptores antiquiores adhibue- „runt, sed qua recentiores.“ Eodem argumento inductus Larcherus verba ista e gallica Herodoti versione exulare iussit. Et speciosa utique ratio est, quae dubitationem quidem gravem poterat iniicere: nec tamen ita certa, ut spreto librorum omnium communi consensu prorsus eliminari verba ista debuerint. Denique nihil impedit, quo minus credamus utroque vitio laborasse hunc iuvenem; et quoniam surdum, ideoque mutum fuisse; nec tamen prorsus aurium usu caruisse, aut successu temporis ita

levatum fuisse id vitium, ut vocem loquentium percipere aliquatenus ille potuerit, nec tamen prius ipsum articulatam vocem edidisse, quam ea occasione quae infra cap. 85. refertur. Nec vero usquam Herodotus ait, praeterquam quod *mutus* puer fuerit, caeterum *sensus* omnes integros habuisse: nam vocab. *ἐπιεικής*, quo c. 85, 2. utitur, haud dubie non ad corporis facultates, sed ad ingenium et ad mores refertur. S.]

CAP. XXXIX. 4. ἀλλὰ λήθε' σε τὸ ὄνειρον) Offendit et legentem moratur τὸ ὄνειρον hoc quidem loco: si abesset, revocandi nulla foret causa gravis; vix certe locum tuebitur, nisi adscita ad sententiam vocula κατὰ. Mecum sentit Corn. de Pauw opinio, coniectantis insuper τοῦ ὄνειρον, nec dissidet Reiskius. WESS. — In τὸ ὄνειρον consentiunt libri omnes; nec adparet quid inducere quempiam olim potuisset, ut ista verba, si abfuissent libris, adiceret. Potest vero aut κατὰ τὸ ὄνειρον intelligi, aut (quod mihi magis adridet) καὶ κατὰ τὸ (i. e. κατ' ὃ) λήθε' σε τὸ ὄνειρον. S.]

[8. ὑπὸ ὀδόντος τοι εἶπε. Foedum erratum h. l. graeca a nobis edita invasisse video, quod nescio an omnia huius editionis exempla occuparit: εἶχε, pro εἶπε. S.]

CAP. XL. 4. μετῆναι τί σε ἵκναι) Galeus μέτρηται ex Cod. Arch. vero propius ait: mihi in excerptis eius libri, quae adcuratissima inter manus sunt, nihil simile obfertur. Fuerit tamen; genio sermonis non congruit; clarum errantis librarii specimen. Nam πολλάς εἶχε ἱππίδας μετῆσθαι ἐπὶ θάλασσαν, V. 35. quo vir eximius male descripto nititur, praesidio non est. Id enim legitimum, μετῆσθαι futile. WESS.

CAP. XLI. 3. ἐγὼ σε συμφορῇ πεπληγμένον ἀχαρίτι, τὴν τοι οὐκ etc.) Aldinum ἀχαρί τι τοι οὐκ ὀνειδίζων ἐκάθηρα, ego te procul obprobriis amaris lustravi, mutatum noluerunt Berglerus, in Act. Lips. mcccxvi. pag. 419., Horreus, Reiskius, alii; quibus quo minus calculum addam, consensu schedarum matorum inpedior. Pleraeque omnes συμφορῇ ἀχαρί, τὴν τοι οὐκ ὀνειδίζω: et si quae ἀχαρίτην edunt; gemino tono, ut secandam innuant in duas vocem, ornant. Ita Paris. B. fors quoque Mediceus. Namque ἀχαρίτην ea notione, quam viri doctissimi [Gronovii] voluntate ade-

ptum est vocabulum, haberi posse, vereor ut inpetretur. Quid ergo? Abbas Geinoz T. XVI. Acad. Inscript. p. 61. de schedarum lectione nihil demutat, συμφορῇ πεπληγμ. ἄχαρι, τὴν τοι οὐκ ὀνειδίζω, ἐκάθηρα, ego te calamitate percussum ingrata, quam tibi non exprobro, purgavi: per utique conmode, si ἄχαρι eo casu Ionum ore usurparetur. Malui, uti mos fert, συμφορῇ πεπλ. ἀχάριτι, secutus ex parte quadam Aldum. Qua quidem in re audacior si videar, non deerit venia. Συμφορῇ ἄχαρις, τιμὴ ἄχαρις recurrent VII. 36. et 190. Obportune Euripides Alcest. 855.

Ὅς μ' εἰς δόμους ἰδέεσθαι, οὐδ' ἀπήλασε,
καίπερ βασιλῆα συμφορᾷ πεπληγμένον.

Per vero humaniter, atque uti oportet, addit rex τὴν τοι οὐκ ὀνειδίζω. Namque, uti vere Plutarch. de Adul. p. 64. πᾶσα ὀνειδισμένη χάρις ἐπαχθῆς καὶ ἄχαρις. WESS. — Vide Var. Lect. Merito vero Wess. dubitaverat, ἄχαρι dativo casu usurpari Ionum more: at nec ἀχάριτι scriptum oportebat. Unice verum erat ἀχάρι, tono in penult. posito, ob ultimam syllabam productam. Sic ἀπόλι VIII. 61, 4. ultimā syllabā ex ἀπόλι contractā, quod ionicum est, pro communi ἀπόλιδι: item Ἰσι II. 40, 5. ex complurium librorum scriptura, ex Ἰσι contractum, quo Iones utebantur pro communi Ἰσιδι, sicut Ἰσιος II. 41, 4. pro Ἰσιδος, et Θέμιος II. 50, 6. pro Θέμιδος vel Θέμιτος, et id genus alia. S.

Ibid. ἄχαρι τί τοι οὐκ ὀνειδίζω) Triste quid tibi non exprobrans, sive calamitatem, in quam invitatus incidisti: quodvis malum ἄχαρι dicitur Herodoto, apud quem οὐδὲν παθεῖν ἄχαρι saepe recurrit: non equidem dubito, quin olim vulgata lectio melior sit Medicea: ἀχάριτὴν τοι οὐκ ὀνειδίζω. Ista tamen si sic scripta Codex exhiberet antiquus: ἐγὼ σε συμφορῇ πεπληγμένον ἀχάριτῳ, τὴν τοι οὐκ ὀνειδίζω, ἐκάθηρα: ego te tristi pressum calamitate, quam tibi non exprobro, lustratum expiavi, haec genuina iudicarem: ἀχάριτι ponere non ausim; ἀχάριτῳ scribatur an ἀχαρίστῳ nihil interest; nisi quod Codices Herodotei praebent ἀχάριτα παθήματα p. 83, 36. [I. 207, 7.] et ἀχαριτώτατον p. 431, 31. [VII. 156, 20.] Utrumque fuit in usu, sicut ἀθέμιτος et ἀθέμιτος. Tristis calamitas, Herodoto dicitur ἄχαρις συμφορῇ, VII. 190. Alterum illud, τὴν τοι οὐκ ὀνειδίζω, harum rerum peritis facile posset adprobari: Andocides p. 20, 18. τὰς ἐμὰς συμ-

φοράς ἐπὶ παντὶ ἐνιδίξιν. *Damosthenes* c. *Androt.* p. 397. §. 108. [ed. *Dion. Lambini.*] τὰς ἰδίας συμφορὰς ἐνιδίξιν καὶ προφέρειν ἐκάστω: quod homine indignum facinus merito iudicabat in *Or. pro Cor.* p. 182. §. 431. ἐγὼ δ' ὅλας μὲν, ὅστις ἀνθρώπος ὦν ἀνθρώπῳ τύχην προφέρει, παντελῶς ἀνόητον ἡγοῦμαι. *Aeschines* c. *Ctesiph.* p. 64, 40. οὐ τὸ δυστύχημα ἐνιδίξω. **VALCK.**

9. πρὸς δὲ τοῦτο) *Nuspian* alibi reperietur apud *Herodotum*; nonnunquam legitur, πρὸς τούτοις: quinquagies minimum πρὸς δέ. Corrigo: πρὸς δὲ, ἐς τοῦτο καὶ σὺν τοῖς χρεῶν ἐστὶ ἵναί, ἔνθα ἀπολαμπρύνεται τοῖσι ἔργοις: in quibus ἀπολαμπρύνεται haud equidem mutaverim multo deteriore *Codicum* lectione *Galeo* probata. *Demaratus* inter *Lacedaemonios* dicitur ἔργοις τε καὶ γνώμῃσι ἀπολαμπρυνθεὶς lib. VI. c. 70. "ἔργοις ἀπολαμπρύνεσθαι perparum distat a locutione obvia III. 134. φαίνεσθαι τε ἀποδεικνύμενον. ἐς τοῦτο - - ἵναί dixerit *Croesus*: respondet *Adrastus*, [c. 42, 2.] ἄλλως - οὐκ ἂν ἦα ἐς αἶθρον τοιοῦτον. Lib. II. c. 15. ἐς διάπυρρον ἵναί, Tandem πρὸς δὲ, praeterea, *Herodoti* certe lector sibi non postulabit exemplis adfirmari. **VALCK.** — Ni πρὸς δὲ τούτῳ cum *Reiskio* scripseris, certissima erit superior coniectura. **WESS.** — *Reiskii* coniecturam librorum nostrorum auctoritate firmatam in *Var. Lect.* vidimus. **S.**

CAP. XLII. 5. πολλαχῇ τε ἀνίσχον ἰμεινόν) ἀνίσχον ex *Aldo* et *Remig.* instauravi. *Multis me*, inquit, *modis continuissem.* **WESS.** — Mihi plane id dicere voluisse visus erat, quod in versione lat. expressi, saepe me (scil. in huius modi occasionibus) continui. Nunc, ubi animadverti, quod ineunte cap. 35. refertur, nuperrime demum hominem hunc *Sardes* venisse, intelligo minus commodam esse istam interpretationem, et *Wesselingii* sententiae ultro accedens, corrigi in Graecis nostris ἀνίσχον velim. **S.**

CAP. XLIII. 5. καθαρεῖς) Bene *Arch.* liber. Neque enim dialecti indoles, ut καθαρεῖς scribatur, permittit. καθάρσιος, καθαρσις, ἐκάθηρα, quae passim hic reperiuntur, scripturam firmant. Contra peccatur c. 46. ἐν πίνθει μεγάλῳ καθῆστο, quod κατῆστο fuisse, κατήμενος et hoc de genere alia ostendunt. Vide III. 83. Quae vero de infelice *Adrasto* produntur, in *Luciani* animo fuerunt *Iovem Confut.* exhibentis c. 12. **WESS.**

8. τοῦ ὀνείρου τὴν φήμην) *Eustathius in Homer.* p. 1965, 62. [immo p. 1956. ed. Rom. et p. 828, 38. ed. Bas.] ἐν δὲ τῷ, χαλεπὴν φῆμιν ὅπασσι, (*Odyss.* Ω. 200.) φανερώς ἡ φῆμις ἐστὶν Ἰωνικῶς, καθὰ καὶ ἀλλαχοῦ. Confer in *Iliad.* pag. 799, 10. [p. 716, 38. ed. Bas.] Cuius decreto si obtemperamus, nihil verius *Arch.* τοῦ ὀνείρου τὴν φῆμιν. Idem III. 153. πρὸς ταύτην τὴν φῆμιν Ζωπύρω ἰδοῦναι ἀλώσιμος εἶναι ἡ Βαβυλῶν, sed solus. Discrimen exiguum, non negligendum tamen. WESS. — Optandi cuique libera potestas: et longe equidem absum, ut ionicam formam φῆμιν asperner. Sed et communi φῆμιν uti licuit *Herodoto*, sicut V. 72, 14. φῆμην habemus, nullā codicum discrepantiā. S.

CAP. XLIV. 4. et 6. Καθάρσιον --- Ἐπιστίον τι etc.) Tetigit et haec *Eustath.* in *Odyss.* p. 1562, 33. [ed. Bas. p. 262. sub fin.] Notissimi Iovis tituli sunt, expliciti a *Dione Chrys.* Or. I. p. 8. D. et XII. p. 226. A. uberiusque a Cl. Ioann. Taylor ad *Lysiae Or. Parental.* p. 35. WESS. — Conf. veteres Interpretes ad *Aristoph. Eq.* 498. et ad *Euripid. Hec.* 345. quos ad h. l. *Larcherus* laudavit. S.

CAP. XLV. [12. θῶν κου τις) Sic accentum signat noster cod. F. Editi vulgo omnes, θῶν κοῦ τις. Commode θῶν κού τις codd. Pa. et Pe. θῶν κου τις Pc. S.]

14. Κροῖστος μὲν νυν ἴθαψε ὡς εἰκὸς ἦν etc.) Nolui msstis reniti; quibus εἰκὸς, quorsum *Medie.* ducit, si placuisset, cupide adsensus fuisset. Haud scio vero, sperni-ne oporteat *Arch.* Κρ. μὲν νυν ἴθαψε, ὡς εἰκὸς ἦν θάψαι τὸν ἰωῦτοῦ παῖδα. Convenit scribentis mori abundans illa repetitio, ut VI. 109. IX. 11. etc. WESS. — Vide Var. Lect. S.

17. ἰπί τι ἡσυχίη --- περὶ τὸ σῆμα) Et hoc, et mox ἡεῖδε servo. Posterius ob *Homeri Iliad.* χ'. 280. Ἐκ Διὸς ἡεῖδεις τὸν ἱμὸν μόνον. et *Odyss.* ι. 205. οὐδέ τις αὐτὸν ἡεῖδει δμῶν. [At, ob hoc ipsum ἡεῖδει, videtur apud Nostrum ἡεῖδει scriptum oportuisse, quomodo *Schaeferus* edidit.] Illud, quoniam sententiae reiue ordini melius congruit. Non bene mihi apta nexaque videntur παρα τὸ σῆμα --- ἰωῦτὸν ἐπικατασφάζει τῷ τύμβῳ. Ita enim δις ταυτόν. Verum in frequentissima harum praepositionum commutatione suum cuique, sine acerbitate tamen, iudicium esse debet. De *Adrasto Diodorus* T. II. p. 553. [in Excerpt. *Peiresc.*] ὁ δὲ οὐδὲν ἥττον κατ' ἰδίαν ἐπὶ τὸν Ἄτρου τάφον πορευθεὶς *Herodot.* T. V.

ἑαυτὸν κατίσφαξεν. *Plutarchus* de *Stratone Narrat. Amat.* p. 772. ὁ δὲ Φανερῶς ἐπικατίσφαξεν ἑαυτὸν τῇ παρθένῳ. *WESS.*

21. ἐν πίνθει μεγάλῳ καθῆστο) Citasse haec *Eustathium* monuit *Portus*. Tristitiae indicium, et apud alios poenitentiae, habitus iste erat. *Iosephus Ant. Iud.* XIX. 8, 2. ἡ πληθὺς αὐτίκα -- ἐπὶ σάκκου καθισθεῖσα τῷ πατρίῳ νόμῳ τὸν θεὸν ἱκέτευεν. Verum hoc illi nationi Syrisque paene sollemne. Male certe mutat *Arch.* cum *Vind.* *WESS.* — Nusquam hunc *Herodoti* locum citavit *Eustathius*; nec hoc *Portus* ait. Sed respexerat *Portus* (in *Lex. Ion.* voce *Καθῆστο*) ea quae de hoc verbo *Eustathius* disputavit ad *Iliad.* α. 569. p. 113. ed. Bas. et quae idem *Eustath.* ad *Iliad.* δ. 412. p. 374, 13. adnotavit, ubi ἦστο ait idem valere ac διαγε καὶ μέν. Scripturam *κατῆστο*, quam et h. l. cum *Schaeff.* et III. 83, 14. cum eodem et cum *Reizio* adoptavi, commendaverat *Wess.* ad c. 43, 5. iterumque ad III. 83, 14. Vereor autem, ne cauti *Wesselingii* potius, quam audaciorum aliorum doctorum virorum, sequi vestigia debuerim. Nam in *κάτῃσαι* quidem per τ scriptum III. 134, 5. consentiunt libri omnes, itemque in *κατῆμενος* VIII. 90, 19. IX. 56, 4. et alibi. At in *καθῆστο* scrupulum iniicere debebat, quod et h. l. et III. 83, 14. ne unus quidem ex omnibus codicibus, qui adhuc excussi sunt, *κατῆστο* praeferat, communi consensu omnes scripturam per θ teneant. Nam quod in *Var. Lect.* ad III. 83. scripturam *καθῆστο* ita adposui, ut videri possit solum cod. F. illam exhibere, oblitus eram ibi diserte adicere F. cum aliis mssis omnibus et edd. ante *Reiz.* Quare, ut quidem nunc stat sententia, sicut veterem scripturam in contextu mutare *Wesselingius* non consultum duxit, sic et ego utroque loco *καθῆστο* rescriptum velim. Nam, quod in *Var. Lect.* ad h. l. de scriptura dixi, quam cod. F. lib. III. c. 83. exhibeat, id incauto exciderat. Deleta ibi (p. 42. l. 5.) velim ista: „Sed quoniam III. 83.“ et quae sequuntur; eorumque loco adscripta haec; „Adhibui tamen cum *Schaeff.* formam „verbi, quae reliquo *Herodoti* usui consentanea videbatur. Sed vide *Adnotat.* ad h. l.“ S.

CAP. XLVI. 1. Ἀστυάγειος) Melius fortasse Ἀστυάγειω, quo modo *Archiep.* plerumque semper, rarius *Ask.* et *Vindob.* semel *Aldus* I. 111. quod ex *Mediceo* Ἀστυά-

γινος constanter edente, mutatum fuit. Ego Ionum consuetudini, cui Κναξάρω, Καμβύσειω et huius formae plura debentur, adscribo. WESS.

5. καταλαβεῖν) Male Gronovius audit ob Medicei καταλαβεῖν probatum, quod tamen aliae schedae ratum habent atque obportunum est. Nondum id animo rex versabat, ut gliscentem Persarum potentiam obprimeret ac prorsus everteret: accisam et coërcitam desiderabat. Itaque legatis, ut sciscitarentur, iniunxit, εἰ στρατεύηται ἐπὶ Πέρσας καὶ εἴ τινα στρατὸν ἀνδρῶν προσθίωτο, an in Persas expeditionem susceperet et aliquem virorum exercitum adscisceret; c. 53. Quod utique omnibus in more est, qui ex aucto vicinorum et magis crescente imperio rebus suis formidant, ut bene S. Pufendorfius VIII. 6, 5. Iur. Nat. et Gent. Ut vero intellexit ex oraculo, in fati sibi esse μεγάλην ἀρχὴν καταλύσαι, tum demum cupido incessit et spes evertendi Persarum Cyrique regni, καταλύσειν τὴν Κύρου βασιλείην. Haec Noster clarissime. Καταλαβεῖν coërcendi et conpescendi notionem non recusat. Suidas, κατέλαβεν ἐπέλαβεν, ἐπίσχε τῆς ὀρμῆς, additis Herodoti verbis V. 21. quibus respondent III. 36. et 52. VII. 9. ne alia adnumerem. Conf. Abresch. Diluc. Thucyd. p. 509. WESS.

CAP. XLVII. 4. ἐκατοστῇ ἡμέρῃ χρῆσθαι τοῖσι χρηστηρίοις) H. Stephanus vulgatae lectionis (ἐκαστον τῇ) faber est, parens schedis suis. Offendit eum, neque inmerito, ἕκαστος hac vocum in serie: ἕκαστον maluit; nec quidquam de vitio suspicatus, reiectis prioris interpretis Latinis, vertit, singuli eodem die oraculum consulerent, τῇ ἡμέρῃ interpretatus ac si esset τῇ αὐτῇ vel ταυτῇ ἡμέρῃ. Placuit hoc doctis viris, Horreo Obs. Herodot. c. 12. Elsnero Schediasm. Critic. c. 6. et aliis. At finitus a rege dies fuit, κυρὴ τῶν ἡμερῶν, c. 48. quo legati omnes, postquam Sardibus profecti erant, oracula sciscitarentur. Itaque, clanculum a Croeso illis dictum constitutumque fuisse, ne ad oraculorum praesides eius notitia manaret, Elsnerus adseverat, tametsi finitionis eius in scriptore et re ipsa vestigium nullum, vola nulla. Cui enim bono clandestina ista diei determinatio? Satis utique regi erat, ne nuncii, illive, ad quos amandabantur, rei, quam animo agitabat, scientiam haberent. A Stephani opinione nonnihil defle-

ctit D. Heinsius, ἕκαστον ἢ ἡμέρῃ, id est, eodem die, corrigens, monente Iungermanno ad Polluc. I. 67. Verum, quae supra posita sunt de constituto ab rege consultationis signatoque die, et hanc suspicionem arguent, sicuti quoque Georg. Arnaldi Animadv. in Herodot. c. 29. μὴ ἡμέρῃ. Non addo, ἢν usurpasse Herodotum nusquam, atque ab eius loquendi more discrepare. Longius abit Cl. Reiskii ἐκάστους ἢ τῇ ἡμέρῃ, quasi singulis statutus consulendi dies fuerit; non, quorsum Nostri oratio pertinet, omnibus unus atque idem. Ἐπὶ τῇ ἡμέρῃν sive κυρίην fuisse agnosco, neque inprobo Scholiasten Luciani Iov. Trag. c. 30. ἔταξεν αὐτοῖς ἢ τῇ ἡμέρῃν μετὰ τὸ ἀφικέσθαι. Sed quotus ille fuerit, in controversia manet. Gronovius ex Medic. ἕκαστος τῇ ἡμέρῃ χρῆσθαι, quique ista die oraculis uterentur. Qua quaeso? Eane, qua legati Sardibus proficiscebantur? Id quidem, si nunciis alas aptasset Croesus, inpetrari haud potuit. Soloeum praeterea, ut lenissime dicam, ἡμερολογίοντας - - - ἕκαστος - - - ἐπιρωτῶντας, cui similem bonae notae scriptores structuram ignorant. Habet, nec me fugit, vir eximius gemina, uti opinatur, exempla, quae, si sedulo excusseris, aliena adparebunt. Abstineo cum maxime ab ea opera, quod otium mihi fecerit Küsteri diligentia in Cierici Biblioth. Vet. et Rec. T. V. p. 396. Küsterus ipse, Stephani versionem sententiamque collaudans, excidisse coniicit notam numeralem K'. vel A'. aut aliam quamvis, qua Herodotus τὴν κυρίην τῶν ἡμερῶν designaverit: cui facile adstipulor in numerato die et clare a rege expresso: minor tamen, neque eum, nec quemquam, quod sciam, praeter St. Berglerum in Herodoteis illum animadvertisse. Aldi, Medic. Paris. C. ἕκαστος τῇ ἡμέρῃ χρῆσθαι signant adnumeratum diem liquidissime, modo una omissa litera ἑκατοστῇ ἡμέρῃ centesima die reponatur. Haec κυρίη τῶν ἡμερῶν, qua legati deorum ingrederentur templa, Croesus culinam. Ἐκατοστὴν dixisse et statuuisse videtur, quod eorum alii in Graeciae ultimos fines, alii in intimas Libyae arenas oraculorum caussa penetrare deberent. Ut ut illud fuit, gloriam instaurati feliciterque sanati loci Steph. Berglerus aufert. Vide Act. Lipsiens. anni MDCXVI. p. 421. WESS.

14. καὶ οὐ φωνεῦντος ἀκούω) Docta Grammaticorum

natio uno fere ore καὶ οὐ λαλῶντος ἀκούω, *Ammonius*, *Suidas*, *Eustathius*, atque alii, a *Valkenario* laudati ad *Erannium Philon.* [cum *Ammonio* editum,] p. 170. Consentit *Apollonius* in *Glossis Herodoti* apud *Etymolog.* [v. Κωφός.] p. 552, 7. tum *Aristides*, *Oenomaus* in *Eusebii Praep. Evang.* [V. 39.] et *Porphyrus Vit. Plotini* c. 22. [item *Lucian.* de *Salt.* c. 62.] Scripti codices in vulgato adquiescunt, nec non et lapidis monumentum, Delphis a *Cyriaco Anconitano* visum, *Inscript.* p. 28. Neque ego obluctor. Grammaticorum οὐ λαλῶντος ex interpretamento venit. *WESS.*

15. Ὀδμή - - - κραταίρηνιο χελώνης *Fr. Vigerii* [ad *Euseb. Praep. Evang. lib. V. c. 21.*] et *Gronovii* praesidio munita satis est. Testudo oraculi κραταίρηνος, ex duriore testa, λυθόβηνος *Empedocli* est in *Plutarchi Sympos.* I. p. 618. de quo eius titulo docte *Piersonus Verosimil.* lib. II. 2. Id dissimulare nefas, inclementius *H. Stephanum* [a *Gronovio*] exagitari. Auctor non fuit spretae scripturae κρατεῖρην οἶα χελώνης. Dedit quod in Codice repererat, et in marmore *Cyriaci* legitur. Adde *Muratorium Thesaur.* T. II. p. 587, 3. sed memoriae peccato errantem. *WESS.* — Κρατεῖρηνιο, quod nullis machinis tuearis, relictum fuit in *Schol.* ad *Lucian.* II. p. 676. [ad *Iov. Trag.* c. 30.] licet et in eisdem *Scholiis* p. 637. [ad *Iov. confut.* c. 14.] alterum genuinum legeretur. Quod alibi reperitur Ὀσμὴ δ' ἐς φρένας ἤλυθ' ἐμν, positum a tali videtur, cui fuit ignota vetus et HomERICA loquendi ratio, *Alcaeo* restituenda apud *Athen.* III. p. 85. v. λαῖνοι σε φρένας ἃ θαλασσία λιπάρ. *Aeschyl.* Pers. 161. καὶ με καρδίαν ἀμύσσει φροντίς. *Suppl.* 384. φόβος μ' ἔχει φρένας. *Eurip.* Or. 606. ὥστε μ' ἀλγῆσαι φρένας. Grammaticis ista scribendi figura vocatur ὅλον κατὰ μέρος. *VALCK.*

17. χαλκὸν δ' ἐπίσσαι) In *Suidae* Κροῖσος, χαλκός δ' ἐπίσσαι, cui *Galeus*, *Pauw*, alii, primas dant contra tabulas et marmor. Non ego. *Portus* ex ἐπίω sive ἐπίνυμι recte propagavit. Cui testudini substratum quidem aes, verum aes quoque induta est; χαλκὸν ἐπὶ θῆμα mox adpellat. *WESS.* — ἐπίσσαι penacutē, ut nos membranas secuti edidimus, sic et apud *Suidam* I. c. scribitur, recte, secundum Grammaticorum canonem ab *Eustathio* traditum ad *Iliad.* α. p. 113, 32. ed. Bas. (p. 150. ed. Rom.) nempe a prima pers. ἔσμαι, ἐπίσμαι; ut ἔσμαι, καθῆσμαι; ἔσμεν, καθῆσμεν, unde καθῆστο. *S.*

CAP. XLVIII. 5. τῶν μὲν δὴ οὐδὲν προσέτο' μιν) Latina [Gronovii], *quorum quidem nullum admittebat eum*, non intelligo: quanto clarius prior interpretes, *quorum quidem nullum probavit*. Positum est καθ' ὑπαλλαγὴν. Vulgus dixisset τῶν μὲν δὴ οὐδὲν αὐτὸς προσέτο, uti Portus admonuit. Sic Aristophanes Equit. 358. ἔν δ' οὐ προσέταται με τῶν πραγμάτων. Quod his subditur, ὁ δὲ --- αὐτίκα προσεύχετό τε καὶ προσεδέξατο, Reiskio olim vitii reum fuit ac mutandum: nunc minime, ob c. 60. προσεύχοντο τὴν ἀνθρώπων. Esse enim idem atque εὐλογία πρὸς αὐτὸ εἶπε, *praeclara et honorifica de eo dicebat*. Non opinor. Uterque Nostri locus adorationem ponit. Croesus, turpi superstitione dementatus, oraculi responsum, ut vidit, adoravit, prorsus ac Ciliciae praefectus accepto oraculo: ὁ δ' ἡγεμὼν ἐμεῖνο ἐξεπλάγη καὶ προσκύνησε, in *Plutarcho de Defect. Oracul.* p. 434. E. WESS.

CAP. XLIX. 6. μαντήϊον ἀψευδὲς ἐκ τῆς θαι) Eustath. in *Homer.* p. 759, 41. [Iliad. p. 662, 39.] τὸ ἐκ τῆς θαι Ἄττικόν ἐστι καὶ αὐτὸ, καὶ Ἰωνικόν δὲ, ἀποβληθέντος τοῦ συμφώνου τῆς αὐξήσεως. Itaque non repudio. Florentinus liber inconstantia laborat; mutat hic et cap. 155. 170. retinet III. 100. IV. 190. etc. Proxime [l. 5.] οὐ γὰρ ἂν οὐδὲ τοῦτο λέγεται, reponit vir doctus οὐδὲ τούτου vel οὐδὲ περὶ τούτου. Non sequor. Ἀγχιῦν utraque in forma id locutionis genus non renuit. WESS.

CAP. L. 2. κτήνη --- πάντα τρισχίλια) Gronovium vide. Qui veri fidem hunc victimarum numerum excedere decernunt, non recordantur liberalissimae Salomonis pietatis in templi Hierosolymitani dedicatione I. Reg. VIII. 63. nec Graecanicae superstitionis, qua saepe, uti Theodoretus ait Orat. VII. ad Graec. p. 104. καὶ ἐκατόμβας καὶ χιλιόμβας κατέθνον, καὶ ποίμνια κατέσφαττον καὶ βουκόλια. Genio Croesi prodigum id non fuit. WESS. — Post Is. Casaubonum docuerat Gronov. ad h. l. πάντα idem valere ac ἐκάστου γένους, de quoque genere. Conf. Wess. et Valck. ad Nostri lib. IV. c. 88, 3. S.

5. νήσας πυρὴν μεγάλην) Fui in ambiguo, refingerem-ne νήσας ex S. Remigii schedis; sed praestat parco esse. Περινησαι bis obvium est II. 107. Apollonius Rhod. III. 1033. αὐτῷ πυρκαϊὴν εὖ νήσας, et vs. 1207. νήσσε σχίζας. Adde Eustath. *Homer.* p. 741, 59. [Iliad. p. 638, 10 seqq. ed. Bas.] Quod

additur de Lydis [l. 7.] θύειν - - ὃ τι ἔχου ἕκαστος, victimas utique spectat atque ad sententiam verborum requirit, ut intelligas τιμωτότον, ut Reiskius, sive δύσιμον, ut ego malo. Quis enim putet, imperatum fuisse, ut quidquid haberent, inmolarerent? WESS. — Quod adiicitur τούτῳ, facile intelligitur τούτῳ τῷ θεῷ. Sed et, si abesset τούτῳ, per se intelligebatur, sacra ista Delphico deo fieri voluisse Croesum. Mori autem Scriptoris nostri convenire videtur id quod noster cod. F. praefert, τοῦτο ὃ τι etc. quod videntum ne et alii dent libri, neglectum ab his qui illos excusserunt. Vallam certe in suo exemplari vocem τούτῳ non reperisse, ex illius versione colligitur. S.

[9. ἡμιπλίνθια etc.) Diodorus Sicul. XVI. 56. aliique auctores, qui ab Hemsterhusio ad Luciani Contempl. c. 12. nominantur, πλίνθους, lateres vocant, quos Noster dimidiatos lateres, ἡμιπλίνθια: quasi latine semilateres vel semilateria dicas. Nempe illi latiore quadam notione voc. πλίνθος acceperunt; Herodotus vero, quum πλίνθοι plerumque intelligerentur lateres formam exacte quadratam et quatuor latera aequalia habentes, satis declarat cur ipse ἡμιπλίνθια nominet; mode rationem illius recte interpreteris. Nam, quod ait ἐπὶ μὲν τὰ μακρότερα, ποιῶν ἑξαπάλαιστα, etc. id qui (ut vulgo ab interpretibus factum video) sic interpretantur, ut alios lateres fuisse longiores intelligant, alios breviores; hi profecto egregie falluntur. Lateres sive semilateres, quos dicit Scriptor, pari figurâ mensurâque omnes fuere, nempe formâ non usquequâque quadratâ, sed oblongâ; et quidem in longiorem partem, ἐπὶ τὰ μακρότερα, (scilicet μέρη; sicut in illis dictionibus ἐπὶ τὰδε, ἐπὶ θάτερα, ἐπὶ δεξιὰ, ἐπ' ἀριστερά) sex palmas metiebantur, in breviorē tres palmas; ita ut duo talia ἡμιπλίνθια, alterum iuxta alterum posita, unius integrae πλίνθου figuram referrent. Praeclare etiam olim (ut ex Larcheri ad h. l. adnotatione discimus) illustris Itinerum minoris Anacharsidis Auctor viderat, de triplici dimensione, in longum, latum, et profundum, quod aiunt, huc agi: sed idem, difficultate ea impeditus, de qua mox dicam, in Larcheri aliorumque interpretum sententiam concedens, longiora alia ἡμιπλίνθια, alia breviora, statuit; longiora nempe ea, quae ex albido auro confecta fuisse Herodotus ait; breviora

quatuor illa, quae ex auro perpurgato. Vide *Voyage du jeune Anacharsis*, T. II. p. 431. ed. in form. oct. S.]

10. *ἱεπαλάουσα*) Habuisse Nostrum ex doctrina, vel more patriae, aut alia consuetudine, *ἱεπαλάουσα*, *τρεπάουσα* etc. fallax [Gronovii] suspicio est. Τῶν ποδῶν μὲν scribit ipse II. 149. *τετραπαλαίστων ἰόντων*, τοῦ δὲ πύχιος *ἱεπαπαλαίστου*, nullā Codicum discordiā. Minime *παλαστήν* damno. *Phrynichus*, [p. 130 ed. Nunnesii,] *παλαστή* τὸ μέτρον καὶ θηλυκῶς λέγεται καὶ ἄντι τοῦ ι. Neque nescio criticorum veterum contentiones de Homericο τὸν δὲ *παλαστήσατα* *Odyss.* A. 252. Sed amo, haberi si possit, scriptionis in Herodoto consensionem. WESS. — Monuit *Schneiderus* in *Lexico critico Linguae graecae*, etiam in *Chandleri* *Inscript. Attic.* p. 2. n. 1. plus semel *παλαστήν* absque iota scribi. Suspiciari vero licitum erit, scripturam istam non nisi vulgari usu, brevitatis caussa, obtinuisse: nam quod apud *Phrynichum* legitur, homines indoctos *παλαστήν* cum iota scribere, id quidem vel ipsius Grammatici culpa, vel librariorum, turbatum videtur. S.

12. *ἀριθμὸν δὲ ἑπτακαίδεκα καὶ ἑκατόν*) In *πλίνθων* sive *ἡμιπλινθίων* numero *Diodorum Sicul.* ab *Herodoto* discrepare nota res est: adnumerat cxx. lib. XVI. 53. [immo cap. 56.] ubi in *Adnotationibus* plura. WESS. — Nempe rotundo numero usus est *Diodorus*; qui nec ita subtiliter, ut *Noster*, materiae et ponderis diversitatem memoravit. S.

[13. *ἀπίφθον χρυσῶν*) Consentiunt interpretes omnes, purissimum aurum hoc nomine intelligi: sed in explicanda nominis ratione in partes abeunt contrarias. *Larcherus* cum *Salmasio* (*Exercit. Plin.* p. m. 762 et 791. cui etiam *Niela* suffragatur in *Notis ad Aristot.* *Mirab. Auscult.* p. 88.) *ἀπίφθον* aurum idem intelligit quod aliās *ἄπυρον* vocatur, scilicet quod absque coctione statim perfectum et purum reperitur. At hanc interpretationem nec usus sermonis nec analogia admittit. *ἀπίφθον* enim aurum Graeci dixere τὸ πολλάκις ἰφθόν, ὥστε γινέσθαι ἄβρυζον, saepius excoctum, quo fiat obryzum; ut perspicue *Suidas* cum vetere *Thucydidis* Interprete ad II. 13. docet. Quibus *Etymologus* adsentitur, loco a *Wess.* in *Var. Lect.* citato, monens *ἀπίφθον* aurum ab *Herodoto* dici fere ut ab *Hesiodo* *πάνφθον*, ἀπὸ τοῦ ἰφθός. Nempe non est hic τὸ ἀ στερητικόν: sed ex ἀπὸ et ἰφθός com-

positum vocabulum ἀπιφθός, decoctus, percoctus; quemadmodum etiam a verbis ἔψω et ἐψίω fiunt composita ἀφίψω et ἀφεψίω. Itaque recte faciunt qui cum *Laur. Valla* ἀπιφθόν χρυσόν *aurum* intelligunt excoctum, id est, igne bene purgatum: quo de vocab. in eandem sententiam diligenter *Aem. Portus* in *Lexic. Ion.* disputavit. conf. *Pollucis Interpp.* ad III. 87. Pari ratione in *Alexidis* versiculo apud *Athen.* III. 122. f. *aqua decocta*, quae *crudae* opponitur, ὕδωρ ἀπιφθόν vocatur.

Iam ab excocto illo purioreque auro mox (l. 14.) distinguitur λευκός χρυσός, id est, candidum sive (ut commode *Valla* reddidit) *albidum aurum*; nempe, quod minus fuerit perpurgatum, multumque argenti habuerit immixtum: nam omni auro (ut *Plinius* ait, veteres auctores secutus, lib. XXXI. sect. 23.) inest argentum vario pondere. Et apud nullum quidem alium scriptorem λευκόν χρυσόν (hoc ipso nomine) memoratum legimus: sed, quoniam de cxvii. hemiplinthiis nonnisi quatuor ex puriore auro confecta ait *Noster*, reliqua omnia ex albido auro, consentaneum est ut *albidum aurum* minus purum intelligamus, quum praesertim nonnisi baseos vice fungi debuerint ista ἡμιπλίνθια, cui basi leo ex purissimo auro conflatus insisteret.

At quod de pondere hemiplinthiorum utriusque generis vulgo apud *Nostrum* adiicitur, ἀπιφθόν χρυσοῦ τέσσαρα, τρία ἡμιτάλαντα ἑκάστον ἔλκοντα τὰ δὲ ἄλλα --- σταθμὸν διτάλαντα, id quidem, si verum illud est quod de pari omnium hemiplinthiorum mensura paullo antè diximus, mirum utique et absurdum debet videri; pondus hemiplinthiorum ex puro auro factorum quartà parte minus fuisse quam eorum quae argentum auro mixtum habuerunt! Nam τρία ἡμιτάλαντα non, quod *Valla* in versione expressit, duo talenta cum dimidio significat, sed unum cum dimidio. (conf. *Polluc.* IX. 55. et *Lexic. nostrum Polybianum*, voc. ἡμιδακτύλιον, ex *Polyb.* VI. 23, 11. tum voc. ἡμιπόδιον, et ἡμιστάδιον.) Neque ignorasse *Herodotum* putabimus, gravius aurum esse argento. Quam difficultatem non aliter levare posse viri doctissimi existimarunt, nisi statuerent hemiplinthia ex puro auro facta multo breviora fuisse reliquis. At hoc quoniam non modo gratis sumitur, sed etiam superioribus *Herodoti* verbis manifeste repugnat, alia quaerenda

medela erat. Intelligi par erat, non τρία ἡμιτάλαντα h. l. scripsisse *Herodotum*, sed id ipsum quod *Valla* sive ex felici coniectura hic expressit, sive in suo graeco exemplari repererat; nempe τρίτον ἡμιτάλαντον, quod duo talenta cum dimidio significat, prorsus sicut apud eundem Nostrum ἑβδομον ἡμιτάλαντον sunt sex talenta cum dimidio, et τέταρτον ἡμιτάλαντον, tria talenta cum dimidio. Atque haec pluribus abhinc annis ita in commentariis meis scripseram, quum eandem huius loci emendationem a viro de bonis literis praeclare merito Fr. Chr. Matthiae propositam vidi in Programmata, Francofurti ad Moenum anno 1810. vernaculo sermone edito. Eandem vero, quam auctori restituumus, scripturam haud dubie olim in suis *Herodoti* codicibus veteres Grammatici repererant. Certe, quum *Polux* IX. 54. ait, priscos auctores τρίτον ἡμιτάλαντον et ἑβδομον ἡμιτάλαντον ea quam dixi notione usurpasse, utique videri debet *Herodoti* hunc locum et paulo inferiorem (l. 20.) in animo habuisse: quodque idem adiicit πέμπτον ἡμιτάλαντον, fortasse memoriae lapsu sic scripsit pro eo quod est τέταρτον apud Nostrum. Paria *Etymologus* habet p. 744. et *Didymus* apud *Priscian.* p. 1350. et p. 1347. diserte auctorem *Herodotum* citans. Adnotare obiter liceat, (quod et *Priscianus* et *Didymus* locis citatis monuerunt) ex similima loquendi formula derivatum esse latinum nomen *Sestertius*, quod idem valet ac semis tertius, scil. assis, id est, duo asses cum dimidio. S.]

[15. λέοντος εἰκόνα) Forsan in leonis illius memoriam, de quo Noster infra, cap. 84. Conf. *Creuzeri* *Historicor. Graec. Fragm.* p. 103 seq. Aliam huius donarii rationem *Pignorius*, finxerat ad Tab. Isiac. p. 23. referente *Gronovio* ad h. l. S.]

17. κατεκαίετο ὁ ἐν Δελφοῖσι νηός.) De templo Delphico Pisistratidarum tempore deflagante; II. 180. WESS.

19 seq. ἔλκων σταθμὸν ἑβδομον ἡμιτάλαντον) Vide *Gronov.* [at is quidem hic nihil docet] doctosque interpretes *Polucis* IX. 54 seq. Usus praeter alios his est *Didymus*, cuius in *Prisciani de Ponder. Commentario* p. 1350. [ed. Putsch.] verba sic scribenda videntur: "Ἰωνες καὶ Ἀττικοὶ τὰ δύο ἡμισυ, ἡμισυ τρίτον φασὶ, καὶ τὰ ἑξ ἡμισυ τάλαντα, ἑβδομον ἡμιτάλαντον, καὶ ὅτι περὶ φασὶν Ἡρόδοτος. Quae adduntur, nihil ad Nostrum,

nec vera omnia sunt, sed vitio temporum turbata. Lege Commentar. ad *Marm. Sandvicense* Clar. Io. Taylor. p. 32. WESS. — De ista loquendi formula paullo ante dixi. Quod vero hic *Wesselingius* ait, *Quae apud Priscianum adduntur, nihil ad Nostrum, etc.* in eo memoriam fefellisse doctissimum virum observavit nuper (de quo me per literas *Boissonadus* meus monuit) alius Vir doctus in *Diario classico*, quod in Britannia editur. (*Classical Journal*, N°. 10. Vol. 5. p. 334.) Scilicet post verba ἑβδομον ἡμιτάλαντον a *Wessel.* relata, haec vulgo leguntur: καὶ τοὺς τέσσαρας ἡμισυ πήχεις, πέμπτην ἡμισπιθαμὴν, καθάπερ Φησὶν Ἡρόδοτος προβεῖς τὸ ἑνδεκάτους. Ἰάδης ἐν τῷ περὶ Μουσικῆς. Ἐπιφέρει τρίτον ἡμιπόδιον. Quae utique nonnihil corrupta sunt: nempe πέμπτην ἡμισπιθαμὴν imperitus aliquis librarius sive etiam editor huc invexit, pro eo quod *Didymus* scripserat, πέμπτην σπιθαμὴν, respiciens *Herodoti* locum II. 106, 9. docensque πέμπτην σπιθαμὴν idem valere ac τέσσαρας ἡμισυ πήχεις, id est, quatuor cubitos cum dimidio, sive (quod eodem redit) quatuor cubitos cum una spithama, ut equidem ibi in versione latina posui priusquam *Didymi* auctoritas mihi innotuisset. Iam quae deinde apud eundem *Didymum* sequuntur verba, ea ad *Herodotum* utique non spectant, sed prava distinctione laborant. Post Φησὶν Ἡρόδοτος interpungenda erat oratio, quae dein sic procedit. Προβεῖς τὸ ἑνδεκάτους Ἰάδης ἐν τῷ περὶ Μουσικῆς, ἐπιφέρει τρίτον ἡμιπόδιον. S.

CAP. LI. 3. μεγάθει) Movit controversiam vir celeberrimus τῷ μεγάθει, quod Florentiae μεγέθει reperiatur et hic et alibi: nusquam ergo *Herodotum* videri μέγαθος scripsisse. Aliud visum Gr. *Corintho*; [Dialect. ion. §. 59.] τὸ μέγεθος, ait, μέγαθος λέγουσιν Ἴωνες. Ἡρόδοτος ἐν τῇ δευτέρᾳ τῶν Ἱστοριῶν II. 76. πρόσωπον — μέγαθος ὅσον κρίξ. Quo tamen loco *Arch. μέγεθος*. At is hoc in vocabulo varius est, sicuti et *Vind.* Saepe hoc, saepe illud probatur. Μεγάθεια, μέγαθος I. 202. 203. II. 92. III. 107. IV. 52. etc. uterque. Par discordia in *Remig.* et *Ask.* Retineamus vulgatum, donec aliunde certius adfulgeat. Dictio ipsa tuta et protecta est. Μεγάθει μικροὶ II. 74. IV. 52. μικρός γὰρ μάχος οὗτος *Aristoph. Acharn.* 909. κάλλι καλῆς, μεγέθει μεγάλης, τέχνη σοφῆς *Theophilus in Athen.* XII. 2. p. 563. A. WESS.

9. χωρίων ἀμφορίαις ἑξακοσίους) Scythici aheni par capaci-

tas, IV. 81. WESS. — Quod ait ἐπὶ τοῦ προηγουμένου τῆς γωνίης, sic rursus VIII. 122, 7. Nescio vero cur τῆς γωνίης adiecto articulo dicat, nec tamen adiiciat ad dextram-ne, an ad sinistram. S.

10. Θεοφάνισι) Dum scriberentur qui supersunt codices Herodotei, notissima fuerunt Θεοφάνεια. Festum Delphicum hoc velut proprio nomine dictum fuisse, haud opinor. Fortasse scripserat Herodotus Θεοξένισι. Delphis Θεοξένια celebrata, quod *Castellanus* et *Meursius* ignorarunt, aestimare licet e *Plutarcho* T. II. p. 557. F. et *Polemone* apud *Athen.* IX. p. 372. A. Utrobique narratis congruit grandis ille Croesi κρητήρ, quo Delphos hoc die festo scribit usos *Herodotus*. VALCK.

16. ΛΑΚΕΔΑΙΜΟΝΙΩΝ, φεμένων εἶναι ἀνάθημα) Optime distinxit *Gronovius*. Prior interpretes male verterat, dederatque occasionem *I. Corn. de Pauw* negligentiae istius corripandae. Quod statim consequitur de homine, Delphis oriundo, qui gratificatus Lacedaemoniis fuerit, *Ptolemaeus Hephaestio* adripuit, ut nugaretur, in *Photii Biblioth. Cod. CXC.* p. 481. [p. 321. ed. Gal.] WESS.

[22. ἀνάθημα οὐκ ἐπίσημα) Latinum interpretem secutus *Larcherus*, minoris pretii donaria intelligebat. Sane simulacrum aureum tricubitale, quod mox memoratur, non adeo vilis erat pretii. S.]

25. τὸ Δελφοὶ τῆς ἀρετοῦ - - - λέγουσι) Habet hinc *Plutarchus*, addita dedicationis causa, T. II. p. 401. E. [scil. quod per mulieris illius fidem servatus fuisset, quum venenato pane interfectum voluisset noverca.] Dedit et Croesus τὰ ἀπὸ τῆς δειρῆς, sive monilia, collo uxoris detracta, ne quid Apollini negasse videretur: avarus enim ille et hominum credulitati illudens hoc genus dona captabat. Menelao anxio et sciscitanti

Πάγχρυσεν Φέρε κόσμον ἑλὼν ἀπὸ σῆς ἀλόχοιο
δειρῆς, - - -

propterea apud *Athen.* VI. p. 232. Eadem *Eustath. Homer.* p. 1697, 44. [Od. p. 453, 23. ed. Bas.] monente *Berglero*. WESS.

CAP. LII. 4. τὸ ξυστὸν τῇσι λόγχῃσι ἰὸν ὁμοίως χρύσειον) Ex Mediceo iure instauratum belleque explicitum est. Λόγχη hastae spiculum est. Noster VII. 69. αἰχμὰς εἶχον, ἐπὶ

δι κέρας δορκάδος ἐπὶν ὄξυ, πεποιημένον τρέπον λόγχης: et cap. 77. ἰχθον -- αἰχμὰς σμικρὰς, λόγχαι δὲ ἐπῆσαν μεγάλαι. Quae his ferme geminae sunt. Mitto itaque *Bacchylidae* ἔγχεα λογχωτὰ ex *Stobaei Serm.* LIII. p. 367. *Strabonisque* ἀκόντιον λογχωμένον σιδήρῳ μικρῷ lib. III. p. 255. B. [p. 168. A. ed. Cas. Vocab. ξυστόν ex h. l. citavit *Ammonius* p. 100. nec vero absque macula, de qua vide *Valck.* ibid. et in *Animadv.* p. 170. Conf. infra et II. 71, 7.] Potius erit inquirere, iure-ne C. *Barthius*, ad *Papinii Statii Theb.* I. 399. p. 137. reposuerit [l. 5.] κείμενα ἐν θήκησι *Θηβαίων* ἐν τῷ νηῷ τοῦ Ἰσμηνίου Ἀπόλλωνος. Habet ex *Stephani* margine θήκησι, opinatus, uti arbitror, τὰς θήκας thesauros rerumque sacrarum esse favissas: hinc copula exulare quoque debuit. Non laudo. Aliud veteribus θήκη. *Chrysothemis* patris *Agamemnonis* loculum bustumque θήκην πατρός in *Sophoclis Elect.* vs. 899. memorat: frequens *Nostro* θάψαι ἐν ἱρῇσι θήκησι II. 67. 69. Dabit etiam τὴν θήκην τοῦ Ὁρίστει I. 67. quam *scorēn loculum* interpretatur. *Cultius Reiskii* καὶ *Θηβέων*, etsi non districte necessarium: passim scribingentium audientiumque peccato *Θηβαίων* receptum, ubi *Θηβέων* verius fuerat. Vide II. 9. *WESS.* — De confusione literarum β et κ saepius olim ad *Polyb.* et nuper ad *Athenaeum* monui, quum alibi, tum *Animadv.* T. II. p. 395 seq. S.

CAP. LIII. 9. τῶν ἐξευρημάτων) Exputare non valeo, quamobrem [*Gronovio* iudice] plebeium nimis sit, ἐξευρημάτων inventa interpretari. *Croesus* ut oraculi vires et divinationem periclitaretur, ea commentus erat, quae inventu ac cognitu per erant difficilia, ἐπινοήσας τὰ ἢ ἀμήχανον ἐξευρεῖν τε καὶ ἐπιφράσασθαι, cap. 48. Invenit personatus *Apollo* atque explicuit, quod fieri posse rex ambigebat. Sed nolo in re clara operam abuti. *Vallae* abesse deinde mentio debet. Defuerunt eius libro eadem omnia, quibus mssos plures defectos esse indicavi. *WESS.* — De *Valla* vide mox extremam *Adnot.* ad cap. 54, 7. S.

14. μεγάλην ἀρχὴν μιν καταλῦσαι) Potuisset καταλύσειν sedem tueri, sicuti c. 91. ni *Codicibus* placuisset aliud; neque illi tamen hoc in genere sibi constant, saepissime in dubium vocantes, quid scriptor ipsemet voluerit. Haec vero celeberrima illa sors est,

Croesus Halym penetrans, magnam pervertet opum vim.

Qua de Cicero de *Divin.* II. 56. et *Davisius* ibidem. WESS.

CAP. LIV. 4. πῆψας αὐτίς ἐς Πυθῶ, Δελφοὺς δωρεῖται) Diu ante *Gronovium*, interpretis prioris lapsu damnato, locum expedit Cl. *Lamb. Bos*, *Obs. Critic.* c. 2. Bene in *Iliad.* I, 405. Πυθῶ, πόλιν Φωκίδος, ἧς οἱ οἰκῆτορες Δελφοί, Critici Graeci. WESS. — Perperam olim neglexerant intercidere orationem inter voces Πυθῶ et Δελφοὺς. S.

7. προμαντήν καὶ ἀτελείην) Ionice scripserat προμαντήν καὶ ἀτελείην, prouti recte legitur lib. III. c. 67. ἀτελείην τε καὶ προεδρίην iterum occurrit lib. IX. c. 72. Ista talia censerem equidem uno eodemque modo semper exaranda. VALCK. — Ἀτελείην sermonis indoles postulat. Disputatur, utrumnam *Valla* ἀτελείην sive ἀτελήν, quod H. *Stephanus* adseveravit, hic legerit, idque eius ex Latinis cognosci queat? De *Valla*, ut significavi, cessare lis debet. Prioris interpretis, sive is *Pet. Phoenix* seu *Conr. Heresbachius* fuerit, res enim liquida non est, Latina fuerunt: *Delphi vicissim Croeso Lydisque donarunt primas in consulendo oraculo partes, primumque in sedendo locum, atque immunitatem et ius perpetuum cuique etc.* Quae ἀτελείην, etsi vocabulum sedem migraverit, vertisse eum clamant, atque ex coniectura quidem: nam de membranarum apud utrumque silentium. Lectio ipsa dubio caret, demirorque *Corn. de Pauw* προμαντήν καὶ προαγγελίην reposuisse. Delphorum in hoc genere gratum erga bene de oraculo meritos animum testantur formulae complures. Addo descriptis a *Gronovio* ex lapidibus *Cyriaci Anconitani* pag. 30. ΔΕΛΦΟΙ ΕΔΩΚΑΝ ΦΙΛΙΠΠΩ ΚΑΛΥΜΝΙΩ ΑΥΤΩ ΚΑΙ ΕΚΓΟΝΟΙΣ ΠΡΟΞΕΝΙΑΝ ΠΡΟΜΑΝΤΕΙΑΝ ΠΡΟΕΔΡΙΑΝ ΠΡΟΔΙΚΙΑΝ ΑΣΤΑΙΑΝ ΑΤΕΛΕΙΑΝ ΠΑΝΤΩΝ. Aliam *Cyriacus* excerpserat ἐπιγραφὴν corruptissimam p. 27. iteravitque L. A. *Muratorius Thes.* p. DLXXXIX. facili opera, modo cura haud defuerit, ex priore sanabilem. WESS. — Simillimam ex *Wheeler* et *Sponio* inscriptionem adposuerat *Gron.* aliamque ex *Marmoribus Oxoniensibus*: conferri iussit *Notri* locum, IX. 73, 14. Quod ad scripturam vocabuli spectat, ἀτελείην utique III. 67, 8. editum est, ubi quidem ἀτελήν quatuor codices dabant; quo modo etiam h. l. in eis codicibus, qui in ἀγγελίην deflexerunt, scriptum olim fuisse videtur; sed IX. 73, 14. in ἀτελείην consentiunt om-

nes. Quarum formarum nulla est, qua non uti potuerit Herodotus: neque enim adhuc mihi persuaserunt viri docti, eadem constanter formam idem verbum ab illo scriptum fuisse. Sin certum etiam exploratumque esset hanc illum sibi legem scripsisse, tamen lubricum institutum foret Editoris, qui quoque in loco (quod Schaefero, Musas edenti, initio constitutum fuerat) *expulsis verborum formis communibus, etiam tum cum codices tacerent, Ionicas sufficere vellet.* Sed. quod idem Vir doctissimus, abiecto mox illo consilio, professus est in Praef. ad suum Herodotum, id et ego diligenti observatione mihi videor intellexisse: *Plane cognovi, inquit ille, Herodotum perinde, ac ceteros Scriptores graecos, dialectum ad grammaticam ἀκρίβειαν non ea exegisse qua vulgo creditur constantia atque perpetuitate.* Qua de re ut in *Var. Lect.* saepius a me monitum est, sic in *Adnotationibus* hisce semel monuisse sufficiat. Caeterum facile crediderim, variandi studio Herodotum h. l. diversis duorum nominum terminationibus προμαντήν et ἀτελείν scripsisse. De *Valla* quod in *Adnot.* ad h. l. et ad 53, 9. *Wesselingius* monuit, errorem suum ipse in *Addendis et Emendandis* professus est. „Quae de *Valla* et graeco eius codice „dixi, a vero abire serius deprehendi, nactus exemplar „Venetum anni 1474. benevolentia amplissimi *Meerman- „ni.* In eo nullus hic hiatus, qualis in cod. *Arch.* cuius „cum *Valla* in plerisque consensio errandi hanc causam „praebeuit. ἀτελείν *Laurentius* immunitatem vertit.“ — Hoc verbum immunitatem dein *H. Stephanus*, licet caeteroquin *Vallae* versionem ubique sine mutatione exhibens, e versione eiecit, in ora tamen monens ἀτελείν legere *Vallam* pro ἀγγελίην. Denique, quod et in eadem ad h. l. *Adnot.* et in *Dissert.* Herod. c. 8. p. 77. idem *Wesselingius* in dubitationem adduxerat, quisnam auctor esset veteris Latinae versionis in eis sectionibus huius primi libri, quae codici *Vallae* defuerant, etiam hunc errorem Vir egregius ingenue retractavit in *Praef.* p. v. interpretem istorum supplementorum non alium, nisi *Conr. Heresbachium*, agnoscens. S.

CAP. LV. 7. Ἀνδὲ ποδαβρὲ, πολυψηφίδα παρ' Ἑρμοῦ) *Her- sychio* ἀβρὰ βαίων est τρυφερόβιος, neque discrepat ποδαβρὲς. *Themistius* recte *Or. XIX.* p. 226. D. ἀλλὰ τρυφῆς ἦν καὶ οὐκ

ἀρετῆς ὁ ποδαβρὸς ἱππωνμία. Convenit etiam Euripideum ἄγειν ἄβρὸν πόδα, *Troad.* 506. De tono vocis πολυψήφιδας disquirat *Eustath.* *Hom.* p. 26, 35. et 1473, 53. [*Iliad.* pag. 20, 25. *Od.* ed. Bas.] atque utrobique πολυψήφιδας [conf. *Var. Lect.*] παρ' ὄρμον φεύγειν, quasi fuga ad navium stationes commendaretur. Nihil simile masti. *Hermi* quoque obportuna mentio. Vid. c. 80. *WESS.* — De mulo, quem dicit oraculum, vide c. 91. S.

CAP. LVI. 10. τὸ μὲν οὐδαμῇ καὶ ἐξιχώρησε) Supra, οὐδαμᾶ βασιλεύουσιν, ubi *Galeus* οὐδαμῇ ex *Arch.* maluit, nullo successu; utrumque promiscue ponitur. [At οὐδαμᾶ nunquam et neutiquam significat; οὐδαμῇ, nusquam, nullam in partem.] Verum leve hoc. Inquirendum est, qua de natione haec praedicentur, *Hellenica*-ne, an *Pelagica*? *Cel. Gronovius* ad *Hellenicam* transtulit, altera vertens *Pelagica*, altera *Hellenica*, quarum haec nunquam ex illo solo excessit, illa valde multumque est vagata; sed iniuriā, praeterque scriptoris opinionem. Docet, *Athenienses* originis esse *Pelagicae*, *Lacedaemonios* *Hellenicae*: illos sedibus suis non migrasse; *Dores*, quo cum genere *Spartani* mixti fuerunt, multum pervagatos et diu fuisse. Omnia quae subiunguntur, hanc sententiam expostulant; inprimis καὶ ἐκ τῆς *Δρυοπίδος* οὕτως ἐς *Πελοπόννησον* ἰθὺς, *Δωρικὸν* ἐκλήθη, innuunt *Doriensem* et *Heraclidarum* in *Peloponnesum* introitum. Atque hi πολυπλάνητοι: neque fugit *H. Stephanum*, sine causa spreto. *Stephanus Byz.* [voc. *Δώριον*] clarissime: Ἡρόδοτος ἐν τῇ α'. περὶ τοῦ *Δωρικοῦ* γένους φησὶ, πολυπλάνητον αὐτὸ καλῶν καὶ δεικνύς οὕτω, additis *Nostri* verbis. Par de *Hellenibus* aliorum narratio. *Lesbonax* *Protrept.* p. 173. [in *Reiskii* *Oratorib.* *Graec.* T. VIII. p. 22.] οἱ μὲν ἄλλοι πάντες Ἕλληνες ἐκ τῆς σφετέρως αὐτῶν μεταστάντες οἰκοῦσιν ἱκαστος αὐτῶν, ἐξελάσαντες ἱέριους καὶ αὐτοὶ ἐξελασθέντες ὑφ' ἱέριων. *Athenienses* vero nunquam sua regione migrasse, neque alios inde expulisse: οὕτε γὰρ ἐξηλάθητε, addit, ὑπὸ (ἀπὸ) τῆς σφετέρως αὐτῶν ὑπ' οὐδαμῶν ἀνθρώπων κ. λ. Ipsi de se *Athenienses* gloriose ad *Gelonem*, [apud *Nostrum*] VII. 161. ἀρχαιοτάτων μὲν ἔθνος παρεχόμενοι, μούνοι δὲ εἶντες οὐ μετανάσται Ἑλλήνων. Non equidem nescio *Pelagorum* vagationes, multifariam susceptas et absolutas: *Straboni* ea propter πολυπλάνον esse ἔθνος καὶ ταχὺ πρὸς ἱπποναστάσεις lib. XIII. p. 922. [pag. 625. ed. Cas.] neque

dissimilia litteris mandasse *Dionysium Ant.* lib. I. pag. 14. At *Herodotus* de universa natione non loquitur, sed de Atheniensibus, inde genus suum ducentibus. Id porro memorabile accidit, doctam hanc de Pelasgis, Doribus, Atheniensibus, Spartanis, et Ionibus dissertationem, XIII. ferme sectionibus inclusam, pluribus ex schedis exulare, absentiaeque eius causam a doctissimo inter Italos viro [Assemanno; conf. *Wess.* Diss. Herod. p. 76. et Gerbr. *Bruining* in Actis Soc. Traiect. T. II. p. 160. et T. III. p. 310.] in scholio quaeri: neque enim *Herodoti* esse: antiquum scholiasten nimia sedulitate adscripsisse suo exemplari; hinc illis abesse libris, his adesse. Non placet commentum. *Herodoto*, ne longius evager, *Dionysius*, *Strabo*, *Plutarchus*, *Athenaeus*, *Stephanus Byz.*, ut Grammaticos praeteream, disquisitionem istam constanter adiudicant, estque doctior multo quam pro scholiastae ingenio. Neglecta a librariis videtur, ut suavissima rerum Croesi narratio lenissime decurreret atque inter se aptior cohaereret. Habetur adfines lacunae exemplum c. 131. WESS. — Plura ad hanc et ad proximas duas sectiones spectantia dabit *Larcher*: multaque praesertim huc facientia erudite disputarunt *Parisienses Academici* in Actis Acad. Inscr. T. XIV. XVI. XXIII. et XXV. *Atheniensium originem Pelasgicam* rursus tangit *Noster* II. 51. VII. 94. VIII. 44. Fuisse vero Athenienses origine Pelasgos, praecise negat idem *Larcher* in Chronol. Herod. pag. 262 seqq. At nimirum cum priscis Ionibus Atticam incolentibus coaluerat olim numerosa stirps Pelasgica, et linguam eorum moresque adoptaverat, unumque cum illis populum confecerat: quod et ipse *Herodotus* c. 57. et seq. haud obscure significat. Conf. *Heyne* ad *Iliad.* N. 625. p. 388. S.

CAP. LVII. 1. Ἦν τινα δι' γλῶσσαν ἴσαν οἱ Πηλαγοὶ etc.) Torsit haec *Nostri* disputatio doctissimorum virorum ingenia. *H. Stephani* et *Ph. Cluverii* in arbitraria vocum transpositione audaciam, cui imprudenter adstipulatur *Ampl. Bouherius* Diss. Herod. c. ix. pag. 109., recte conpescuerunt *Gronovius* et *Geinozius*. Sunt quoque spectabiles et temerariae *Illust. Maffei* in *Origin. Etruscis Histor. Diplom.* pag. 242. machinationes. Interpunctio loci turbas dedit; cuius, uti opinor, haec genuina sententia. De bar-

Herod. T. V.

E

baro Pelasgorum sermone coniecturam, si fas sit, sumi posse ex eorum reliquiis, Crestonem supra Tyrrhenos incolentibus, qui quondam Doribus, Thessaliam tum temporis habitantibus, fuerant finitimi. Haec aperta cuivis. De *Crestone* et *Tyrrhenis* dubitatur. Cl. Reiskio probabile non fit, Pelasgos adeo fuisse evagatos, ut repente ex Graeciae oris in Etruriam transmiserint; nedum Herodotum eam rem sic nude fuisse elocuturum: nusquam praeterca tota Italia urbem Crestonem inveniri. Itaque, Τυρρηνίων loco, Τυρρῶνην reponendam, supra quam Macedoniae urbem Crestonica Thraciae regio fuit; cui quidem suspicioni, mastis nihil iuvantibus, tanquam nimiae, non adsurgo. Mihi *Creston* et regio Crestonica visa olim fuit satis hic obportuna. *Tyrrheni*, Pelasgicae gentis propago, Lemnum olim Imbrumque insederunt, occuparunt dein varia Chersonesi atque ad Hellespontum loca; tum ad montem Atho, testibus *Thucydide* lib. IV. 109. et *Conone* XLI. Supra hos in Thraciae finibus natio fuit Crestonica, forsitan et urbs *Creston*, Thucydidis aetate paene barbara et δίγλωσσος, cuius et *Noster* VII. 124. VIII. 116. meminit. Quae cum bene habeant, possunt pro veris putari. Quoniam tamen Tyrrhenos Etruriae passim Herodotus memorat, non intercedam valde, si ex *Dionysii* auctoritate [cf. *Var. Lect.*] *Corton* seu *Cortona* Etruriae intelligatur, modo ne Κρηστῶνα πόλιν moveant. WESS.

7. καὶ τὴν Πλακίην) Iungit haec artissime *Corn. de Pauw* praecedentibus, omnia ab οἴκεον δὲ usque in μετέβαλε parenthesi includens: par *Reiskii* sententia, sed post Σκυλακίην terminum parenthesi statuentis. Quo modo barbari Pelasgorum sermonis in Placianis nullum argumentum, quod sequentia manifesto postulant. Arbitror articulum deesse, adsciscendum certe ad verborum structuram, καὶ τῶν τὴν Πλακίην, et ex illis Pelasgorum, qui Placiam et Scylacem in Hellesponto condiderunt, et quae alia Pelasgica oppida sunt, quae nomen mutarunt: his interseritur, istos ex eo Pelasgorum numero esse, qui Atheniensibus olim adfines fuerunt, de quibus VI. 137., sicuti de oppidis istis *Thucydidis* IV. 109. Et haec plana videntur. Praetuli cum *Corn. de Pauw* οἰκιστῶν. Caussam dabit *Mela* I. 16. [I. 19.] Post, Placia et Scylace, parvae Pelasgorum coloniae, qui-

bus a tergo imminet mons Olympus. Quid nunc facies Illustri Maffei, Placiam urbem ad Hellespontum Propontidemque nusquam fuisse adfirmante? Nostri verba Scholion aut redolere, quod fuerit καὶ τὴν Πακτίην κατὰ Σκύλακα, et Pactyen secundum Scylacem, scriptorem videlicet Peripli, aut in Placianis latere Pícenos. Praeclarius de Herodoteis meritis est doctissimus Abbas Geinós, mihi in plerisque consentaneus, T. XVI. Comment. Acad. Inscript. p. 62. WESS.

[9. ὅσα ἄλλα Πελασγικά etc.) In latina vers. scriptum oportebat, sive quae sunt alia Pelasgica oppida. S.]

14 seq. οὔτε οἱ Κρηστωνῆται - - - οὔτε οἱ Πλακιννοί.) Non sollicitantur a me Κρηστωνῆται, tametsi in Dionysio Κρηστωνῆται. Vulgavit Bouherius Diss. Herod. c. x. lapidis inscriptionem, Placiae, eius ex opinione, depositi, in qua τῆς μητρὸς Πλακινανῆς sive Cybeles memoria, barbari nihil. Fuerunt fortasse inscripti marmoris tempore Placiani, si tamen illorum ea ἐπιγραφή, ut Pelasgicae gentis lapsu temporis plures, δόλωστοι. At non est. Venit Cyzico, quae vicini oppidi matrem Placianam honoris cultu dignata fuit. Vide Comitís Caylus Antiq. T. II. p. 198. WESS.

CAP. LVIII. 6. καὶ ἄλλων ἐθνίων βαρβάρων) Delendam ἐθνίων vocem Corn. de Pauw censuit: sine caussa. Passim ἐθνεα βαίρβαρα in hoc scriptore. Vocabuli iterationi punctio succursum est. WESS. — Nempe ante ed. Gronov. post πλῆθος et post αὐτῶ comma intersertum erat, non post πολλῶν. Sed et, ut nunc distinguitur, scabra et vix sana oratio videri debet. Denique prope absum ut existimem recte olim distinctam fuisse orationem, hac sententia: *Hellenica gens, quamdiu discreta fuit a Pelasgica, infirma fuerat: postquam vero maior pars Pelasgicorum populorum, et multi alii populi barbari, cum illa coaluerunt, in magnitudinem crevit: contra illi ex Pelasgis, qui manserunt barbari, nulla incrementa fecerunt.* S.

7. ὥς δὴ ὧν ἑμοί τε δοκίμι οὐδὲ - - - αὐξήσῃναι) Reiskius πρὸς ὧν δὴ aut πρὸς δὴ ὧν, a quibus nempe mihi videtur. Tu Gronovius adi. WESS. — Istam notulam Reiskius, cum multis aliis, privatim per Wesselingium miserat. Deinde vero in editis ad h. l. Notis idem REISKIUS haec posuit: „Aut „ὧν legendum pro ὧν, - - - aut standum a vetusta lectione

„ὡς δὲ ὦν, id quod ego malim.“ Nempe facilitate quidem sua blanditur scriptura πρὸς, quam suo e codice (cui etiam alii suffragantur) adscivit Gron. alique post eum Editores tenuerunt. Sed vulgatam olim scripturam, quae difficiliorem videri poterat explicatum habere, tuetur Scriptoris nostri usus. Est autem elliptica locutio, in qua subintelligitur repetitum verbum δοκέει. Simillima exempla habes I. 65, 20. IV. 5, 1. VI. 137, 13. ubi repetitum intelligitur verbum λέγουσι. IV. 76, 24. ubi ἤκουσα repetendum. II. 8, 8 seq. repetendum ἐπυθανόμην. Quod loquendi genus minus commode expedivit subtilissimus alioquin Hermannus, Not. 177. ad Viger. p. 737. et seq. S.

CAP. LIX. 2. καὶ διασπασμένον) H. Stephanus, in Prolegomenis, in καὶ διασπασμένον mutatum voluit. Satis audacter. Διασπασμένος, διασπασμένη Graecorum usu valent; at quis διασπασμένος dixit adhibuitque? Rectum est κατεχόμενον τε καὶ διασπασμένον. Namque et Pisistrati dominatione continebantur premebanturque Athenienses, et divulsi in partes erant, Alcmaeonidis, et quotquot eiusdem erant factionis, domo profugis, ut docetur cap. 64. et V. 62. WESS.

8. Χίλων) Ex Florentino, cui consentit Aldus, Χίλων receptus est. Alibi ex eodem Χίλων VII. 235., tum Χίλων VI. 65. Memini Pausaniae ac Plutarcho Χίλων probari. Χίλων Diogeni Laërt. In uno eodemque scriptore talis discordia cessare deberet. WESS. — In scribendo proprio nomine constare sibi Scriptor utique debet. Nos cum Wess. ubique Χίλων restituimus. Pro vocali ι, ubi producit, frequenter ι poni a librariis nota res est. S.

9. συμβούλει) Verum hoc. In cod. Med. συμβούλει lenitas Ionica frustra invenitur. Mox c. 71. συμβούλεισι Κρόσσῳ τὰδε. VIII. 101. νῦν τε συμβούλεισιν: quibus locis Medic. a scribendi peccato sibi cavit. Quam vero [l. 10.] γυναῖκα τεκνοποιὸν hic et V. 40. adpellat, ea aliis παιδοποιός et τεκνογόνος, Euripidi princ. *Andromachae*, Aeshylo VII. *Theb.* 935. Sophocli *Elect.* 590. WESS.

[13 seq. οὐκ ὦν, sive οὐκ ὦν, --- πείθεσθαι θέλειν) Intelligence φασί, λέγουσι, vel λέγεται. Sic et alibi apud Nostrium, c. 86, 13. ac deinde in eodem cap. saepius. Tum deinde γινίσθαι εἰ ex abrupto et per asyndeton dictum; cuius ge-

neris exemplum ad I. 11, 20. notavimus: simile habes c. 72, 13. conf. *Var. Lect.* ad III. 12, 9. *Exspectasses καὶ γινῆσθαι οἱ* etc. aut *πειθῆσθαι θέλοντι τῷ Ἱπποκράτει γινῆσθαι μὲτὰ ταῦτα* etc. S.]

18. *καταφρονήσας τὴν τυραννίδα*) *Affectandi meditandique* hinc in Lexicis nova verbo *καταφρονεῖν* attributa fuit significatio, quam certe poscit huius loci sententia. Pisistratus Athenis regnum appetens, qualis alias ἱρασθεὶς τυραννίδος Herodoto dicitur, et ἔρῳτα σχῶν τύραννος γινῆσθαι. Hic ex vulgari verbi notione potius dici potuisse videretur οὐ *καταφρονήσας τὴν τυραννίδα*: loquendi ratione satis usitata, qua οὐ *καταφρονεῖν*, non temnere, et Homeréum οὐ φιλέειν, detestari, sunt opposita. Sed secundum *Aem.* Portum apud Ionas peculiaris viguit in verbo *καταφρονεῖν* existimandi vel arbitrandi significatio: in duobus, quae mihi quidem innotuerunt, Herodoti locis obtinet quidem opinionis potestas, vel arrogantis potius de se suisque viribus persuasionis, sed quam aliorum vel parit vel comitatur contemptus. *Thucyd.* II. 62. *λέγει τοῖς ἐχθροῖς ὁμόσει, μὴ φρονήματι μόνον, ἀλλὰ καὶ καταφρονήματι.* Apud Herod. I. 66. *καταφρονήσαντες Ἀρκάδων κρέσσονες εἶναι* praegnans est locutio: Arcadibus, quos contemnebant, se praestantiores arbitrati Lacedaemonii. VIII. 10. *καταφρονήσαντες ταῦτα, ista cum contemptu considerantes.* Dum liquido constiterit, nulla habita contemptus ratione, *καταφρονεῖν* pro *φρονεῖν* vel ἄγαν *φρονεῖν* a veteribus (recentiorum abusum corrigit *Ammonius* in voc. *φρονεῖν*) usurpatum; suspicabor equidem pro *καταφρονήσας* leni mutatione corrigendum hoc in loco καὶ *φρονήσας*. Dum in Attica civitate Megacles et Lycurgus suae quisque factioni, cuius erat caput, tantum studebat; Pisistratus, καὶ *φρονήσας τὴν τυραννίδα*, etiam tyrannidis occupandae studiosus, τρίτην ἤγειρε στάσιν. *Aristophanes Vesp.* vs. 505. αἰτίαν ἔχω ταῦτα δρᾶν ξυνωμότης εἶς, καὶ *φρονῶν τυραννίδα*: vulgato δὲ vocolam εἶς isto versu substituendam censeo. VALCK. — At non satis causae fuit, cur constans librorum omnium scriptura, quae etiam *Prisciani* testimonio firmatur, sollicitaretur. Quidni, quemadmodum *καταδοκεῖν* idem ac simplex *δοκεῖν* valet, sic et olim *καταφρονεῖν* eadem notione atque simplex *φρονεῖν* usurpari potuerit? Sane et VIII. 10, 8. *καταφρονήσαντες ταῦτα* nihil aliud, nisi haec cogitantes sonat. Sic igitur hic

ait, de regno cogitans, regnum meditans. Conf. Adnot. ad cap. 66, 6. S.

20. τῶν ὑπερακρίων προστὰς) Gronovium vide, et Marsham Can. Chronol. p. 647. edit. Franeq. WESS. — Servatum graecum nomen *Hyperacriorum* voluerat Gronov. qui Διάκριοι a Plut. nominantur, in Solone p. 85. et 94. et Διακρίεις vel Διακριείς apud Steph. Byz. et Hesych. Intelligi autem montanos, et ipsum nomen, et oppositi *litorales* campestrisque ostendunt, et Dionis Halic. verba a Gron. citata ex Ant. Rom. I. 13. ἀρχαϊκὸν τὸ φιλοχωρεῖν ὄρεσιν ὡς ὑπερακρίους τινὰς Ἀθήνησι. S.

26. Νισαϊάν τε ἰλῶν) De hac Pisistrati in Megarenses expeditione Aeneas Tactic. c. 4. Νισαία an Νισαία rectius pingatur, Grammatici quaerunt apud Cl. Dukerum in Thucyd. I. 104. WESS.

34. ἐπὶ τε τοῖσι κατιστιῶσι ἔνεμε τὴν πόλιν) Aldi ἔμμε longe praefert Reiskius. Favere videtur Plutarchus in Solon. pag. 96. ἐφύλαττε γὰρ τοὺς πλείστους νόμους τοῦ Σόλωνα, ἑμμένων πρῶτος αὐτὸς καὶ τοὺς φίλους ἀναγκάζων: sed diversum longe est. Nostro illud placuit: adstruo exemplis, a Gronovio in unum conductis ex lib. V. 71. οἵπερ ἔνεμον τότε τὰς Ἀθήνας. Sic enim ibi Arch. et Vind. De intervallo temporis, quod abiit ab obpressis prima vice Athenis ad eversam priorem Pisistrati tyrannidem multa Bouherius, sed minime constituta, Diss. Herodot. c. xiv. Tu confer Eduardi Corsini Faistor. Attic. T. III. pag. 101. WESS. — Conf. Nostrum V. 29, 11. 71, 7. 92, 20. S.

CAP. LX. [7. περιμεινόμενος) Proprie, circumactus; id est, fatigatus, ut commode H. Steph. nec ita male Val-la, satagens: poteras etiam vexatus intelligere, ut apud Basilium interpretatus est Budaeus, Comment. Ling. Gr. p. 429. Nec enim Gronovianum obsessus placet, quod Wess. etiam tenuit. S.]

12 seq. τοῦ βαρβαρικῷ [βαρβαρίου] ἔθνεος τὸ Ἑλληνικόν) Sive hoc, quod reposui, seu Medic. malueris, verum manebit, Hellenicum genus a barbaro fuisse seiunctum, et vicissim. At Aldum si sequare, oratio constabit pulcerrime, ex Florentino vehementer conturbata. Qua enim Ἑλληνικοῦ, ἰὸν, δεξιότερον, ἀπῆλλαγμένον, concordia coihunt, uti necesse est? Athenienses quidem συνέσει οἰκίαι τὸ Ἑλληνικὸν ὑπερεβάλλοντο,

uti scribit Pausanias IV. 35.; Barbari nunquam. Novi patrociniū Mediceo quaesitum sedulo fuisse, verum debile, et, si consideretur, alienum. Geminati genitivi ἐκ παλαστῆρου τοῦ βαρβάρου ἔθνος, ambiguitatem quandam parientes, librarios, ut mutarent, permoverunt. Mecum sentit *Steph. Berglerus Act. Lips. MDCCXVI. p. 421. WESS.*

17. τῇ οὐνομα ἦν Φύη) Qua ostentata cives decepit Pisistratus, fuisse dicitur [L. 19.] εὐειδής. *Phylarchus Athenaei XIII. p. 609. c. τὴν κατὰ γούσαν Πεισίστρατον ἐπὶ τὴν τυραννίδα, ὡς Ἀθηναῖς πείραν εἶδος ἔχουσαν, καλὴν φησι γεγονέναι.* Insanabile *Casaubono* vulnus non attigit in Pisistr. c. iv. *Meursius*: meo quidem arbitratu conmode corrigi poterit, ὡς Ἀθηναῖς σωτήρας εἶδος ἔχουσαν. Ἀθηναῖς τῆς σωτήρας meminit *Lycurgus c. Leocr. p. 150, 5.* [in *Reiskii Or. Gr. Vol. IV. p. 148.*] Locum adhibuerunt *Meursius* in *Cecrop. c. 27.* et plus una vice *Ez. Spanhemius*: eiusdem *Minervae* et alibi fit mentio, et in *Antipatri* epigr. quod vulgavit *L. Küster* ad *Suid. in Φρυγιδέμιος*. *Phya* tum ad habitum *Deae* reducentis ipsum in arcem formata fuisse traditur *Valerio Max. l. c. 2. VALCK.* — Nos nuper, Viri docti monitum secuti, *Athenaeo* suum restituimus. Conf. *Hesychii* Interpp. ad voc. Σώτῆρας. S.

20. προδίδαντες σχῆμα οἷόν τι etc.) Fuit, qui προσδίδαντες refingeret: ego olim προσδίδαντες ex IV. 195. VI. 119. Nunc repudio. *Hesychius*, προδίδαντες, προδίδαντες haud dubie hoc ex loco. Ostentarunt ergo magnificam illam speciem, ut incautos fallerent. *Polyaenus* hanc fraudem non neglexit lib. I. 21, 1. ubi καὶ τὴν τυραννίδα τῶν Ἀθηναίων κατέσχευεν cum *Berglero* si scripseris, suum auferet iste. *WESS.* — *Larcher* vertit, parée de tout ce qui pouvoit relever sa beauté. Mihi persuasum est, eam esse *Herodoti* sententiam, quam in lat. versione expressi. S.

29. καὶ [οἱ] ἐν τῷ ἄστυ πειθόμενοι) Ut mulierem pro dea adorarent, incessere animos persuasio debuit divinitatis. Πυθόμενοι natum est ex σο, quod restitutum. Simile amanuensium delictum lib. III. 78. Δαρείος δὲ πυθόμενος ὥστε τὸ ἰγχευίδιον, ubi eui *Darius* obtemperans etc. vertit *Valla*, qui quidem πειθόμενος, quo modo *Codd.* plures, in suo habuit. Facit mecum *Reiskius*. De *Phya Athenaeus* ex *Clidemo* lib. XIII. p. 609. et Critici in *Comici Equit. vs. 447.* varie errantes. Vid. *Io. Meursii Pisistrat. c. 16. WESS.*

CAP. LXI. 4. λεγομένων ἱναγίων εἶναι etc.) Tituli causam explanat Scriptor lib. V. c. 70. WESS.

11. τοῖσι στρατιώταις) Vide Paull. Leopard. Emend. VII. 7. ubi *Aldinum* στρατιώταις prudenter corrigitur. Est in *Herodoti* scriptis Codd. frequentata harum vocum confusio, efficitque [interdum] ut electio in ambiguo sit. Sic I. 59. III. 144. V. 104. IX. 2. etc. WESS.

14. Ἰαπίω δὲ γνώμην νικήσαντος) Opinor ex schedis S. Remigii in marginem Stephani venisse γνώμη: videor enim animadvertisse, mirum harum membranarum inter et Stephani excerpta consensum intercedere. Amplectuntur *Galeus*, *Pavius*, *Reiskius*, alii, eam Remig. lectionem, estque commoda satis. Αὐτὸς — βουλόμενος κορυφαῖος εἶναι, γνώμησι τε νικᾶν tribuitur III. 82. Nec propterea tamen unice vera. *Aristophan.* Nub. 431. ὥστε τολοιπόν γ' — — ἐν τῷ δήμῳ γνώμας οὐδεὶς νικήσει πλεονας ἢ σύ. *Aeschines* in *Ctesiph.* p. 63. ἱσταῦθα ἕτερον ψήφισμα νίκα Δημοσθένους: et p. 80. ἦν μὲν γὰρ ὁ τὸ ψήφισμα γράψας καὶ νικήσας Ἀρχίνος. [ed. Reisk. p. 457. et 576.] Haec gemina sunt. Valet in praeliis, νικᾶν μάχην et μάχην, πολέμους etc. Conf. ad *Diodori* XI, 26. adscripta. WESS. — Sic et νικᾶν Ὀλύμπια, et similia. S.

16. αἱ τινὲς σφι προεδίατό κού τι) Sic *Regior.* unus et Remig. consentiente fere *Mediceo*. Ex προήδομαι repetitum ivit *Gronovius*, additis Latinis, quae ipsis nonnihil ante placuerant, sed verbo isti non respondentibus. Προαιδεῖσθαι *Herodoteo* sermone non aliud est, ac reverentiam, ob acceptum ante beneficium, et gratum animum testari; ut III. 40. καὶ τίς ἐστι Ἑλλήνων εὐεργέτης, ᾧ ἐγὼ προαιδεύμαι, νεωστὶ μὲν τὴν ἀρχὴν ἔχων: cui ego reverentiam ante debeo, non male interpretes. Certe ut ea exscripta hic sunt, ita msssti conplures. De verbi formatione ut conmenter, necesse non est; qui *Herodotum* novit, hanc non ignorat: addi oportet, doctissimum *Geinozium* eadem mecum fuisse opinione. *Reiskius* προείδοντο, aut προκίδοντο κού τι: qui prospiciebant quodammodo et factum volebant: nisi malueris προεδίατο loco προείδοντο, prius obligati beneficiis erant. Non muto sententiam. WESS.

CAP. LXII. 4. τοῦτω τῷ χώρῳ) Nescio quos duo Codices, in quibus χρόνῳ, *Galeus* designavit. Schedis *Arch.* omnia haec desunt. Ergo-ne *Etonensem*, editumque *Aldinum*? quos quidem imprudenter duces legit, quippe errantes.

Marathonis mentio reique series τῷ χώρῳ postulant. Similis menda vitiauit lib. IX. 69. aliàs detergenda. Id bene, quod οὕτω δὴ βαθείουσι infra [L. 11.] maluit ex Ionum more et specie. Equidem sine ullo offensionis metu, si vel unus *Codex* praeiret, id reponerem. Nam, genuinum et Herodoteum esse, ex *Eustathio* in *Homer.* p. 288, 16. [*Iliad.* p. 218, 10 seq. ed. Bas.] atque aliunde demonstrabitur lib. VIII. 14. et 72. WESS.

14. Παλληνίδος Ἀθηναίης ἱρὸν) Δίας πάροιθε παρθένου Παλληνίδος cadaver suum humanum praedicat Eurystheus in *Eurip.* *Heraclid.* 1031. ubi vs. 849. leguntur ista: Παλληνίδος γὰρ σιμὸν ἐκπερῶν πᾶγον Δίας Ἀθάνας. Templi forsitan donaria, quaeque illis inscripta fuerint cognoscemus, si *Themisonis* ad nos pervenisset ἢ Παλληνίς. vid. *Athen.* VI. pag. 234. F. 235. A. *Polyaenus* I. 21. §. 1. Πισίστρατος, inquit, ἀπ' Εὐβοίας ἰστράτηυσεν τὴν Ἀττικὴν ἐπὶ Παλληνίδος. His in *Palenes* demo locum dare potuisset *Meursius*. VALCK.

17. Ἀμφίλυτος ὁ Ἀκαρναν) Vates atque id genus hominum ferebat Acarnania et vicina Leucas. Qui sacros hñs exercituum comites in primis studiosissime commemorat, ab ingenio *Thucydidis* hac etiam in parte multum diversus, *Herodotus* Μεγιστήν habet Ἀκαρνηῆνα, VII. 221. et *Hippomachum* Λευκάδιον ἄνδρα, IX. 37. Acarnani quoque, quod fatendum est, non disconvenit *Amphilyti* nomen: Κύνητα τὸν Θεολύτου Acarnanis nominat *Thucyd.* II. cap. 102. Sed multo tamen plures Attici nobis, nec mirum, innotuerunt *χρησμολόγοι*. Quando itaque qui bene ominatus accessit *Pisistratum* *Amphilytus*, *Platonis* *Socrati* dicitur in *Theage* p. 124. D. (quod *Paull.* *Leopardus* iam animadvertit *Em.* VII. c. 7.) ὁ ἡμιδαπὸς Ἀμφίλυτος: Ἀθηναῖος autem *Clem. Alex.* *Strom.* I. p. 398, 21. ubi notat *Hudsonus*; his ego quidem testibus fidere malim, quam descriptoribus *Codicum Herodoti*; suspicatus *Acharnensem* fuisse *Amphilytum*, atque adeo dedisse *Nostrum* Ἀμφίλυτος ὁ Ἀκαρνεύς, aut si quis illud ob morem praeferat *Ionicum*, ὁ Ἀκαρνεύς. Inventum *Eustathio* et βαθρακος παρὰ τῷ Ἰωνί Ἡροδότῳ, ad *Od. H'*. p. 271, 46. [p. 1570. ed. Rom.] alia quaedam idem habet huius formae rarissima. Ἀκαρναν et Ἀκαρνεύς et alibi permutata sunt a librariis, et in *Luciani* Ἐταιρ. Διαλ. VII. T. III. p. 297. ubi conflatum e duplici lectione, quod

libri praebent scripti, Ἀχαρνανὺς et Ἀχαρνανεύς. Bene momenti *Guieto* debuerat obtemperari: vera enim est procul dubio lectio, ὁ γὰρ γὰρ ὁ Ἀχαρνεύς, qui Acharnis a patre missus in urbem ἔναι τιμὴν ἀπειλήθει: sic corrigo vulgatum οἴνου: noti sunt Ἀχαρνικοὶ ἔνοι. VALCK. — *Gronovium* vide, et *Themistium* Or. III. p. 46. WESS. — Ἀχαρνάν, sive ionico idiomate Ἀκαρνάν, perinde ac Ἀχαρνεύς, de Atticae populo olim dici solitum censuit *Gronov.* provocans etiam *Senecae* Tragic *Hippolyt.* vs. 22. S.

19 seq. Ἐμπίται δ' ὁ βόλος etc.) Responsum harioli *Aeliani* se memoriae obtulit, cum thynnorum piscationi, cultissime descriptae, subderet *Histor. Anim.* XV. 5. οὐκ οὖν --- καὶ Ἐρετριῖς ἴσασι ταῦτα καὶ Νάξιοι, κατὰ κλίος τῆς θήρας τῆς τοιαύτης παθόντες, ὅσα Ἡρόδοτός τε καὶ ἄλλοι λήγουσι. Norunt haec et testantur tum *Eretrienses*, tum *Naxii*, hac piscatione insignes, ut *Herodotus* et alii testantur. Sic *Gillius* et *Gesnerus*, minime eius sententiam, ut dicam lenissime, adsecuti. *Eretriensibus*, ait, *Naxiisque* et *Atheniensibus* ex fama eiusmodi thynnorum capturae usu venisse, quae *Herodotus* atque alii litteris prodiderint. *Atheniensibus*, inquam, qui excidisse videntur, nisi si scribentis oblivione sint neglecti. Hoc obiter. WESS. — Perspecte *Schneiderus* ad *Aeliani* locum citatum monuit, respici verbum σαγηνεύειν, quod de populis dicitur, qui thynnorum instar quasi verriculo capiuntur. Conf. *Valck.* ad *Herod.* III. 149. S.

CAP. LXIII. 1. συλλαβὴν τὸ χρηστότερον) συλλαβὴν optime vir clariss. [*Gronov.* contra *Galeum*, συμβαλὸν corrigentem] defendit, quem ad *Arriani* *Exped. Alex.* I. 19. consulere opportunum erit. WESS. — Conf. *Herod.* III. 64, 23. ad quem locum *Gron.* provocavit. S.

4. τετραμμένοι ἦσαν) Leve videbitur, notandum tamen; sollemne Ionibus esse ἦσαν, idque hoc in libro nonnunquam, veluti c. 31. 71. etc. sed frequentius ἦσαν scribi; in aliis prius esse crebrius. Quae mihi discrepantia amanuensium, non scriptoris arbitratu accidisse visa semper fuit. WESS. — At, quod *Homero* licitum fuit, augmenta verborum modo adiicere, modo negligere; eandem, puto, veniam sibi sumere *Herodotus* potuit. S.

13. καὶ ἀπέναι ἱκαστος) *H. Stephanus* veterem scripturam,

ut oratio lenior curreret, mutavit. In *Parisino* ἱκαστον librarius, supra scripto *sigmate*, idem fortasse atque ille arbitratus, aut certe *scriptionis* peccatum esse corrigendum. Salva res erit, modo infinitivi, quae *Gronovii* opinio, imperantium vicem fungantur. Saepissime hoc genus noster amavit, lib. IV. 126. σὺ δὲ σταῖς καὶ παντάμηνος πλάνης μάχεσθαι: sic libri mssti et *Eustathius*, e quibus et VII. 159. σὺ δὲ μὴ βοηθεῖν refingendum erit. *Küsterum* in *Clerici Bibliotheca*, alia omnia amplexum, ardor obloquendi a vero avertit. WESS. — At adiectum h. l. verbum κελύοντες non sinit nos nunc de infinitivo notione imperativi posito cogitare. Quin potius agnoscamus hñc idem ἀνακολουθίας sive enallages genus, de quo supra ad cap. 27, 18. diximus. S.

CAP. LXIV. [7 seqq. ἰς Νάξον καὶ γὰρ ταύτην etc.) Commodius in hunc modum distinguetur oratio: ἰς Νάξον. καὶ γὰρ ταύτην ὁ Πεισίστρατος κατεστρέψατο - - - Λυγδάμι· πρὸς γε (sive πρὸς τε) ἔτι τούτοις τὴν νῆσον Δῆλον, (scil. κατεστρέψατο, καθήρας (scil. αὐτὴν) ἐκ τῶν λογίων. Ad haec etiam *Delum insulam* (subegerat,) quam ex oraculi responso purgavit. S.]

10. καθήρας δὲ ὧδε) Io. Meursium correptum [a *Gronov.*] nollem: Eadem scripsit in *Pisistrato* cap. 8. quae *Noster*. Eleganter atque ad hunc locum obportune *Thucydides* III. 104. ἐκάθηρε μὲν γὰρ καὶ Πεισίστρατος ὁ τύραννος πρότερον αὐτὴν, οὐχ ἅπασαν, ἀλλ' ὅταν ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ ἐφωράτο τῆς νήσου. Verbis discrepat; in lustrandae insulae ritibus et modo discordia nulla. WESS.

15. μετὰ Ἀλκμαιωνίδει) Vetus interpres Ἀλκμαιωνιδέων ex coniectura, quae absurda minime est. *Alcmaeonidae* omnes Athenis ob *Pisistratidarum* tyrannidem excesserunt, civiumque plures secum traxere, sicuti lib. V. 62. uberius commemorat. Ducem non nego *Megaclem* fuisse, universae tamen gentis potior mentio. Praeclare *Plutarchus* in *Solone* extremo: ὁ μὲν Μεγακλῆς εὐθύς ἔφυγε μετὰ τῶν ἄλλων Ἀλκμαιωνιδῶν. WESS.

CAP. LXV. 4. ἐπὶ γὰρ Λέοντος) Confer *Pausaniam* lib. III. 3. Nostrum aemulantem, nec dextre tamen suis partibus functum. WESS. — Quem *Hegesiclen* *Herodotus* nominat, is *Spartanis Agesicles* erat, pater *Aristonis*, qui c. 67, 3. memoratur. S.

9. ξεινοῖσι ἀπρόσμικτοι) *Peregrinis intolerabiles* Interpres. Ἄμικτοι, ἀνεπίμικτοι, ἀπρόσμικτοι omnes illi, qui peregrinos iure commercii excludunt, eorumque consociationem atque adiutum recusant. De Britannia Diodorus V. 21. αὕτη δὲ τὸ μὲν παλαιὸν ἀνεπίμικτος ἐγένετο ξειναῖς δυνάμει. Hinc ἄμικτοι ἄνθρωποι Lucian. H. V. II. 27. et ἄμικτα ἔθνη καὶ θηριώδη Phil. Iud. Leg. ad Cai. p. 1013. c. homines gentesque, omne familiaritatis genus detrectantes. Polybii ἀνεπιμῖξια τῶν ἰθὺν de neglecto commercii usu et accessu Excerpt. p. 1023. [lib. XVI. 29, 12. nostrae ed.] huc pertinet, sicuti ἐπιμῖξιν πρὸς τοὺς Τυγῆτας infra c. 68. et 185. in aliam partem. WESS. — Conf. Lexic. Polyb. in Ἀμῖξια. S.

14. Λυκόοργος) Potuisset vir clariss. aliud robur Cod. Florentino addere ex Apollon. Rhod. I. 162. τὸν μὲν ἴα πατὴρ Λυκόοργος ἔπιμπε: et ex principe Poëta, a criticis veteribus ibi laudato, *Iliad.* H'. 144. ac Z'. 130. In oraculi versu tertio. [l. 16.] ἢ ἄνθρωπον iustum est. Themistius sibi non constat, fortasse aliorum culpa. Tametsi *Orat.* XIX. principio, nunc quidem ἢ καὶ ἄνδρα scriptum inveniat, in sequentibus bis terve οὐκ ἂν ἰδίσταται, εἰ θεὸς ἢ ἄνθρωπος ἦν. Fuit autem Pythiae id responsum multo celeberrimum, et, si Plutarcho adv. Colot. pag. 1116. fides, ἐν ταῖς παλαιωτάταις ἀναγραφαῖς insertum apud Spartanos. WESS.

[20. ὡς δ' αὐτοὶ Λακιδ. etc.) Vide Adn. ad c. 58, 7. S.]

21. ἐπιτροπέουσιντα Λεωβώτῳ) Laborant haec premunturque insigni difficultate, etsi Pausanias, lib. III. 2. haud aliter, ac nos cum maxime, legerit. *Labotas*, sive *Leobotes*, ex regia Eurystenidarum familia, fratris Lycurgi (quippe Proclidae, atque ex alia gente) filius non fuit: si sororis filium dixeris, oberit Labotae aetas, qua suae is tutelae erat, cum hic nasceretur. Praeterea Charilli, sive Charilai, fratris Polydectae filii, tutelam Lycurgus, magno scriptorum consensu, administravit. Haec atque alia Io. Meursius Herodoto, uti censet, manifeste erranti, obiicit Regn. Laconici cap. 9. et *Miscell. Lacon.* II. 5. Sequitur Meursium et amplius centum annis inter Labotae obitum et Lycurgi legislationem intercessisse contendit Bouherius, *Diss. Herodot.* c. 13. Cui equidem largiri debeo, si Apollodori, Clementis Alex., Africani, Eusebii rationes consent, id verum videri. Ergo - ne Noster erravit? Fieri potuit:

quamquam si consideretur accurata utriusque regiae familiae recensio, VII. 204. VIII. 131. res ea ad credendum fit difficilis. An *Χαρίλλου* cum viro Amplissimo refingendum, culpaque in librariorum, qui nimis scioli *Λεωβώτιω* correxerint, est referenda? Sic profecto in vado res erit, et Herodotus ab errore inmundis: vitium vero antiquissimum et *Pausania* prius; neque id mirandum, cum suo iam tempore *Philemon* apud *Porphyrium Quaest. Hom. VIII.* [Vol. I. *Homeri Barnes.* pag. xcii.] de corruptis Herodoti exemplaribus querelam moverit. *Marshamus Can. Chronol.* p. 452. aliam, et forte planiorem, ingressus medelae viam fuit: mutata vocum sede fuisse censet *Λυκ. ἐπιτροπ. ἀδελφιδίου μὲν ἰωντοῦ, βασιλ. δὲ Σπαρτιντίων Λεωβώτιω*, cum esset tutor filii fratris sui, *Leobotas autem Spartanorum rex.* Sunt sane huiuscemodi vocabulorum transpositiones non insolitae, neque oberit multum *Leobotae* *Lycurgique* aetas. Certum est, de tempore legum latarum vitaeque *Lycurgi* vero principio antiquos scriptores discordiis destineri; id ne operosius ostendatur, otium *Meursius* fecit. Constat praeterea, *Eunomum*, legislatoris patrem, et fratrem *Polydectem* breve regni spatium habuisse: vixisse *Leobotam* diutissime, *Doryssum* atque *Agésilauum*, filium nepotemque, exiguo intervallo, et rege *Agésilao* leges *Spartanis* perlatas ex *Pausania III. 2.* Quae utique constare posse videntur: opus enim minime est, ut *Apollodori* temporum rationibus *Noster* adsentiatur, neque ut scripsisse censeatur, rege *Leobota* componendis legibus operam impendisse *Lycurgum*: ad eius regnum tutela pertinet, quam *Creticum* iter excepit deinde, quo de praeter alios *Strabo.* *WESS.* — *Larcherus*, in prior editione *Herodoti* in *Gallicum* sermonem conversi interpretationem *Marshami* secutus, in posteriore editione plane *Charilli* nomen in locum *Leobotae* vel *Labotae* substituere non dubitavit: cuius consilii rationes in *Cronol. Herod.* cap. xvii. p. 489. aeqq. exposuit. S.

25. ἰωνμοτίας καὶ τριηκάδας) Utrumque Glossae, *Herodotae* explanant; unde *Suidas*, sed non sine peccato, descripsit, ut ad Glossatorem suo tempore docebitur. [Conf. *Koen.* ad *Gregor. Dial. ion.* §. 93.] Bene *Polyaenus* de *Lacedaemoniis κατὰ λόχους καὶ μοίρας, ἰωνμοτίας καὶ συστίτικα*

στρατηγεύοντες lib. II. 3, 11. Ephoros, a Lycurgo Spartae-
nis fuisse inpositos, *Marshamus* infitiatus fuit impruden-
ter. Nostri patrocinium docte professus Clar. est *Iac. Pe-
rizonius* ante laudabilem Gronovii operam ad *Aelian.* V. H.
III. 17. Ceterum *μάλιστα τὰ νόμια πάντα* Cod. Remig. si νό-
μια fuerint, cupide probarem: mores atque instituta in-
dicant. Vide III. 99. et de Lycurgi post obitum divinis ho-
noribus *Nic. Damascenum* Exc. p. 449. WESS.

CAP. LXVI. 4. ἀνά τ' ἴδραμον αὐτίκα) Sic VII. 156. αἱ
δὲ παραυτίχ' ἀνά τ' ἴδραμον καὶ ἱβλαστον. Et *Diodorus* V. 12.
ταχὺ τοῖς τε βίοις ἀνίδραμον καὶ ταῖς δόξαις πύξθησαν: qui eum
in modum saepe alias, ut ibi ostensum fuit. Adde *Paull.*
Leopardum Emend. VII. 7. WESS.

6. καταφρονήσαντες Ἀρκάδων κρίσσονες εἶναι) Imitatur *Aby-
denus* de turris Babylonicae structoribus, καὶ δὲ θιῶν κατα-
φρονήσαντας ἀμεινονας εἶναι in *Eusebii* Pr. *Euang.* IX. 14. Puta-
bam καταφρονεῖν, *Erotiano* praeunte, Ionibus tantundem
fuisse ac κατανοεῖν considerare, opinari, non sine contemtu
quodam. Nec alia mens doctissimo *Reiskio*. Ansam dedit
Herodotus VIII. 10. et huius libri c. 59. ubi *Valckenarii*
animadversionem expende. WESS. — At accedentem
contemptus notionem ignorat *Erotianus*. Conf. Adnot. ad cap.
59, 18. S.

15. οἱ δὲ, πίδας φερόμενοι) Ita multo post Carthaginien-
ses, sed pari eventu, in *Diodori* lib. XX. 13. Suscepta in-
felix haec et temeraria expeditio fuit rege *Charillo*, do-
cente *Pausania* III. 7. et VIII. 49. Calamitatem vero capti-
vorum *Laconum* alia in re *Libanius* tetigit *Prosphonet.* ad
Julian. p. 179. A. ὥστε γὰρ ἦν ἔτιμον Σπαρτιάται γῆν Τεγαι-
τῶν, ταύτην εἰργάζοντο τοῖς νενικημένοι, χολίνικας ἔχοντες: i. e. si
interpretem audis, modios tenentes. At noli auscultare;
χολίνικας nihil aliud ac Nostro πίδας, isto quidem oratoris
loco. WESS.

22. τῆς Ἀλείης Ἀθηναίης) Bene *Minervae* hunc titulum in-
stauravit *Gronovius*. etsi in vocis origine error inest. Constan-
ter Ἀλίαν adpellat *Pausanias*, regique *Aleo* acceptum refert,
oblitus *Homericum* *Iliad.* χ'. 301. In *Strabone* VIII. pag.
595. [p. 388. D. ed. Cas.] Ἀλαίας nomen habet ex docto-
rum coniecturis. De conpedibus, quae inter templi do-
naria *Pausaniae* aevo durabant, ipse lib. VIII. 47. WESS.
— Conf. *Nostrium* IX. 70, 17. S.

CAP. LXVII. 11. ἐγνέατο) Herodoteum hoc, ex Ionum more. Florentinus dialecti rationem non duxit, mox quoque τουτέων, ὀρέων aliaque inmutavit, quae tangenda non fuerant. Sustuli praeterea τήν, cui sedem inter αὐτίς ἐς θεὸν concesserat. Nam turbat orationem, neque praesidium accipit ex cap. 153. τὴν πρώτην εἶναι, quippe plane diverso. Reiskius, retineri si debeat, mavult ἱπιμποι τὴν αὐτίς ἐς θεὸν, et πομπήν ad structuram adsciscit: posset geminum videri Sophocleum Trachin. 665. πρὶν ἢ τὰνδε πρὸς πόλιν ἀνύσσει, nisi discreparet recte expensum. WESS. — Ad τὴν ἐς θεὸν nullo incommodo ὁδὸν intelligi poterit, sive πομπήν malueris, nomen ex cognato verbo repetitum. Conf. quae ad I. 109, 2. monemus. S.

15. Τεγέη λευρῶ ἐνὶ χώρῳ) Cl. Pauw Τεγέη λευρῶ ἐνὶ χώρῳ: cui Reiskius consentit, λευρῶ tamen scribens. Aliter Poëta *Odys.* H'. 121.

τῆς ἑτέρον μὲν θειλόπεδον λευρῶ ἐνὶ χώρῳ
τέρεται - - - WESS.

17. καὶ τύπος ἀντίτυπος) Rixantur nimis quam fuerat ex usu Gronovius et Kusterus; in adnotationibus ille, hic Clerici in *Bibl. Vet. et Rec.* T. V. p. 405. Cui bono? Scriptor ipse [c. 68, 18.] τὸν ἄκμονα καὶ σφύραν, *incudem et malleum*, esse τὸν τύπον καὶ τὸν ἀντίτυπον ait, quod malleus incudem feriat, et incus vicissim malleum repellat: id fieri solere, officinae ferrariae adspectu omnes et sono edocent; et utrumque H. Stephanus et Chytraeus dudum monuerunt. Τύπος in oraculi ambagibus atque ex vi quadam originis malleum non male; ἀντίτυπος, quia eius ictum repellit, *incudem* exprimere aptus est: πῆμ' ἐπὶ πῆματι, *ferrum*, quod malleo super incude tunditur. Qua in explicatione ab Herodoti sententia non deflexit Pausanias III. 3. p. 210. WESS.

19. Τεγέης ἐπιτάρρεδος ἔσση) Corn. de Pauw reponebat Τεγέης ἐπιτάρρεδον ἔξη, Tegeae auxiliatorem habebis tibi, de auxiliatore, cuius tamen notitia requirebatur, ipso tacens. WESS. — Auxiliatorem Pavius Orestem intellexerit. At hunc non Tegeae, sed contra Tegeam, auxiliatorem desiderabant Spartani. Itaque Aem. Portus in *Lex. ion.* versionem Vallae secutus ait: „Ἐπιτάρρεδος apud Herodot. non pro „auxiliatore (ut passim apud Poëtam) accipitur, sed pro

„pictore.“ Nec ita male. Nempe verbum *ἐπιβήθεϊν*, indeque derivatum nomen *ἐπιβήθεος*, eique geminum *ἐπιράβθεος*, mediam habet significationem, cum strepitu accedere, adstrepere, ut in fragm. Sophoclis apud *Athen.* VII. 277. b. Itaque, fere ut *βοηθεῖν*, de eo dicitur qui cum strepitu et impetu adest, sive ad opem ferendam amico, sive ad depellendum hostem; quemadmodum et de eo qui vel adplaudit amico, vel insultat hosti. Caeterum, quum et verbum istud, et nomen, cum dativo casu potius, quam cum genitivo construatur, rectius fortasse *Τηγείης* scribetur: quo ducit scriptura codicis Vossiani apud *Steph. Byz.* in *Τίγεια*. Nam oppidi huius nomen non solum in singulari numero efferebatur, verum etiam in plurali. Sic certe in *Τρύλαις* ait *Archestratus* apud *Athen.* III. 112. b. S.

[20. ἀπειχόν τῆς ἐξευρίστος οὐδὲν ἔλαττον etc.) Haec Gronov. sic convertit, nihilo minus inventionem abstinerunt, absurde prorsus: quan: interpretationem miror a *Wess.* absque notatione servatam esse. Recte ad sententiam *Valla*: nihilo minus inventionem frustabantur. Ad verbum *H. Stephanus*: nihilo minus ab inventionem aberant. *Larcherus* vertit, quasi in Graecis esset, *ἔτι μᾶλλον ἀντίχοντο τῆς ἐρευνῆς*. S.]

21 seq. ἐς οὗ δὴ Δίχης, τῶν ἀγαθοεργῶν) Proscribitur a *Pavio* et *Reiskio* ἐς οὗ: praestare aut ἕως οὗ: aut ἐς ὅ. Sic enim usu receptum esse. Contra veniunt schedae *Florentinae* IV. 12. 160. et 166. ubi *Gronov.* tum reliquae omnes V. 51. Ellipsis defectui mederi potest. De Spartanorum *Agathoërgis*, *Ruhnkenius* ad *Timaeum* et doctorum alii ad *Hesychium*. *WESS.* — In ἐς οὗ ellipsin *Aem. Portus* statuit huiusmodi, ἐς ἐκείνον τὸν χρόνον οὗ, ad illud tempus quo. Quidni dicamus, ἐς in ista formula pro ἕως usurpari, adeoque regimen huius particulae aemulari. Quidquid sit, de *Herodoti* usu dubitari non debet. Locis a *Wess.* citatis adici poterunt III. 31, 11. V. 86, 14. etc. S.

26. ἐλυνέειν) Sic lib. VIII. 71. καὶ ἐλύνει οὐδένα χρόνον: at VII. 56. ἐλυνύσας οὐδένα χρόνον, discordibus mssis et litteram iteratam recusantibus, *Suida* non dissentiente. *Hippocratis* *Codd.* in Ionico verbo abeunt in partes itidem, uti *Foësius* conmonstravit. Vide *Apollonii Rhod.* I. 589. interpretes, et *Paull. Leopardum* *Emend.* lib. I. 24. *WESS.* — *Conf. Koen. et Schaef.* ad *Gregor.* *Dial. ion.* §. 92. S.

CAP. LXVIII. 6. ὁ χαλκὺς) *Faber aerarius vetus* interpres; *Heresbachius ferrarius*, insecutique editores. Gronov. sine caussa *aerarium* praetulit. Dudum est, cum *Pausanias* III. 3. doceret, officinam ferrariam fuisse, in quam *Lichas* penetraverit, minime neglecta notionis eius ratione. Patefacit id quoque res ipsa eiusque series. *Pollux* VII. 106. χαλκεύειν δὲ καὶ τὸ σιδηρεύειν ἔλεγον, καὶ χαλκίας, τοὺς τὸν σίδηρον ἐργαζομένους, quorum ultima sunt *Aristotelis* de *Poëtica*. Art. cap. 25. p. 256. Confer *Fragmenta Pythagor.* p. 706. Ed. Gal. Schol. in *Apollon.* Rhod. I. 430, et *Aemil. Portum* ad *Xenophontem* p. 1178. et de *Orestis* corpore, cubita longitudinis habente septem *Philostratum Heroic.* I. 2. p. 668. tum *A. Gellium* N. A. III. 10. cui *Noster* propter illud litteris, tametsi ex *Spartanorum* sermonibus, proditum, homo fabulator. WESS.

7 seq. Ἡ κὺν αἶν - - - ἐθώνμαζες) Haec minus sincere scripta prostant in *Etymolog. M.* p. 434, 28. VALCK.

11. μὴ μὲν γενέσθαι) Si faverent codices, praeferrem μηδαμὸς γενέσθαι μηδαμᾶ μέζοντας ἀνθρώπους τῶν νυν, nullos uspiam fuisse. lib. II. c. 91. μὴδ' ἄλλων μηδαμᾶ μηδαμῶν ἀνθρώπων. Opinio non absurda fabri ferrarii *Tegeatae* nitebatur ea propemodum ratione, quàm *Celsi* verbis apud *Origen.* IV. p. 207. exprimas: τὰ αὐτὰ αἶι καὶ γεγονέναι καὶ εἶναι καὶ ἵσσεσθαι. Simillima dantur *Epicuri*: istam ἀπιστίαν, valde probatam *Palaephato*, expugnare nititur *Plutarchus* T. II. p. 732. D. VALCK. — At recte in vulgatam consentiunt libri. In ista formula μὴ μὲν, particula μὲν *Herodoteo* more pro vulgata μὴν ponitur: de qua particula idem *Valck.* cui h. l. suspecta fuit, recte praecepit ad III. 99, 7. ubi ἀπαρνός ἐστι μὴ μὲν νοσέειν: parique modo III. 66, 14 seq. ἔξαρκος ἦν μὴ μὲν etc. Caeterum conf. III. 15, 5. ibique notanda. S.

20. πῆμα ἐπὶ πῆματι) *Aldinum* ἐπὶ πῆμασι *Sophocles* verum praestaret *Antig.* vs. 605. ἀρχαῖα - - - πῆματα ὀθιμένων ἐπὶ πῆμασι πίπτοντα, nisi alia in re occuparetur, et in formulae usu variarent veteres. Responsum *Pythiae* apud *Actian.* Var. Hist. III. 43. καὶ πῆμα δέμοις ἐπὶ πῆματι βαίνει. *Manetho* V. 57. Ἐνθ' ἀκαταστασίαι καὶ πῆμ' ἐπὶ πῆματι δυνῶ. Refer huc, ut alia praetereantur, *Iuvenalis* Sat. XV. 165.

Herodot. T. V.

F

*Ast homini ferrum letale incide nefanda
produxisse parum est. - - WESS.*

26. ἐμισθοῦτο παρ' οὐκ ἐκδιδόντος) Reiskio, si ἐκδιδόναι hic significet locare pro certa mercede, negans particula visa fuit supervacanea. Non accedo. Vetat enim Pollux, haec eadem citans I. 75. Ἐμισθοῦτο, conducere cupiebat et conabatur. Quo modo saepe cultissimus quisque. Noster III. 53. ὁ μὲν Περίανδρος ἐστέλλετο εἰς τὴν Κερκύραν. et cap. 139. ἐπιθύμῃσι τῆς χλανίδος, καὶ αὐτὴν προσελθὼν ὠνέετο. Utrobique conatus et voluntas [pro ipsa actione] indicatur, sicuti et cap. seq. χρυσὸν ὠνέοντο. [et c. 165, 2.] Vide Io. Taylor ad Lysiam p. 146. Valkenarium in Euripid. Phoeniss. vs. 1406. et Paull. Leopardum Emend. VII. 7. WESS.

CAP. LXIX. 2. ἔπιμπε εἰς Σπάρτην etc.) Hinc Messeniorum exprobratio in Lacedaemonios, a Croeso, Graecos Asiae incolae premente, donis illectos, et primos omnium, Κροίσῳ τε αὐτοῖς δῶρα ἐπιστέλλαντι γενέσθαι φίλους βαρβάρων πρώτους in Pausaniae lib. IV. 5. Addunt alii, missum et Eurybatum fuisse ad milites conducendos, sed ad Cyrum omni cum pecunia perfide transiisse apud Suidam in Εὐρύβατος. WESS.

11. δι' ἀγγέλων ἐπεκηρυκνέτο) Aberrat liber Archiep. Infra c. 99. δι' ἀγγέλων δι' πάντα χρίσθαι. VII. 203. λέγοντες δι' ἀγγέλων ὥς etc. Alcidas Or. Ulyss. p. 185. πίμποντες διὰ τοῦτου εἶδους, καὶ μὴ δι' ἀγγέλων. Strabo XV. p. 1040. B. τοῖς δὲ βασιλεῦσι συνεῖναι δι' ἀγγέλων. Sed desino. WESS.

[16. χρυσὸν ὠνέοντο) Vide ad c. 68, 26. notata. S.]

18. ἐν Θόρνακι) Hoc de Laconicae monte et Apolline Pythaeo, Croesique auro, Pausanias III. 10. WESS.

CAP. LXX. [5. ζῶδια.) ζῶδια hic non modo animalia dicuntur, ut vulgo intelligunt; sed cuiuslibet generis figurae, animalium, florum, fructuum, etc. Sic ζῶα, I. 203, 11. et 12. et alibi. Sic idem ζῶδια apud Athen. V. 197. b. S.]

7. ἀμφορέας χωρῶντα ἄγον) De eodem cratere III. 47. τὸν ἄγον Κροίσῳ. Aldus dederat ἄγον hoc loco, quemadmodum c. 166 et 170. Mutavit Stephanus aut scriptum secutus Cod. aut Ionum haud esse arbitratus; quod utique secus habet. Neglectae αὐξήσεως cumulum congegissit Portus. WESS. — Aem. Portus in Lex. ion. sub voce αὐξήσεις. S.

16. ἐς τὸ Ἡραῖον) Verum est iustumque. [conf. Var. Lect.] Vide IV. 88. et 152. *Apuleius Florid.* p. 350. *Enimvero fanum Iunonis antiquitus famigeratum: id fanum secundum litora, si recte recorder, viginti haud amplius stadiis oppido abest; ibi donarium deae perquam opulentum.* Sic ille de Samiorum Heraeo. WESS.

CAP. LXXI. 7. ὦ βασιλεῦ) Minutae voces, Herodoteae tamen, forsan e codicibus, ex *Athenaeo* certe III. p. 78. E. restitui poterunt: ὦ βασιλεῦ, σὺ δὲ ἐπ' ἄνδρας τοιοῦτους στρατεύεσθαι παρασκευάζῃς; Similiter lib. VII. c. 10. σὺ δὲ, ὦ βασιλεῦ, μέλλεις ἐπ' ἄνδρας στρατεύεσθαι πολλὸν ἀμείνωνας ἢ Σκύθας; Nostro loco, σὺ fuerat elisum a proxime praecedentibus literis. VALCK.

11. χώρην ἔχοντες τρηχέην) Fatentur Persae, γῆν γὰρ ἐκτῆμεθα ὀλίγην καὶ ταύτην τρηχέην, magis ex Ionum consuetudine, lib. IX. 121. Qua etiam de caussa ἐπισπονάτατα ζῶντες διὰ τὴν τῆς χώρας τραχύτητα *Xenophonti Cyropaed.* VII. p. 197. B. Quod *Athenaeus* vero exscripsit πρὸς δὲ, νῆ Δι', οὐκ οἶνω χρίονται, id illi privum est et relinquendum. Variat et alia, atque adversos experitur Codd. omnes. Noster autem sibi contrarius non est, quando c. 133. οἶνω δὲ κάρτα προσκίεται, vino Persae addictiores sunt. Olim pauperes erant et tenui victu contenti: Cyri et insecutorum principum victoriae potentiam et divitias; opes, ut fit, luxum pepererunt. Lege *Strabonem* XV. p. 1068. [p. 735. ed. Cas.] WESS.

CAP. LXXII. 9. ἔνθεν μὲν Συρίους Καππαδόκας ἀπέργει) Sic *Eustathius*, msstis consentiens. *Corn.* tamen de *Pauw* aut *Συρίους* aut *Καππαδόκας* erasos mallet. Potuerat profecto alterutro Noster defungi, ut c. 76. Nunc praegnans ratio nulla delendi est. Tractum illum, quem in Pontum demergens *Halys* radit, *Συρίαν*, Ἀσσυρίην, Λευκοσυρίαν saepe adpellitant *Apollon.* *Rhod.* II. 947. 966. ubi docte Critici Graeci, *Dionys. Perieg.* vs. 733. *Adi* et *Gronov.* II. 104. [At ibi nihil quod huc spectet reperitur.] Mox *Reiskius* πάντα τῆς Ἀσίας τῆς κάτω. WESS.

13. ἐστὶ δὲ ἀνχὴν οὗτος τῆς χώρας ταύτης ἀπάσης) Bene *Io. Fr. Gronovius* [referente *Iacobo* filio, in *Nota* ad h. l.] haec parenthesi includenda, aut maiore distinctionis nota ab insequentibus seiungenda, arbitratus fuit. *Ἀνχὴν*, *cervix*, angustus meatus Nostro est, et terrae etiam angustior tractus,

cervicisque instar porrectus. De Bosphoro Thracio IV. 85. μή-
 κος δὲ τοῦ στόματος, ὁ αὐχὴν, τὸ δὲ Βόσπορος κέκληται. Consimi-
 liter Istri, antequam in ostia scinditur, tenor, τοῦ ποταμοῦ
 αὐχὴν ibid. c. 89. Alibi αὐχίνα τῆς Χερσονήσου adpellat Isthmum
 ab urbe Cardia ad Pactyam protensum, lib. VI. 36. et τὸ εὐ-
 ρύτατον τοῦ αὐχίνου, Thermopylarum angustias, [VII. 223, 9.]
 ubi paullo erant laxiores. Adderem Euripidis *Elect.* 1288.
 quaeque in Scholiis leguntur ad Sophoclis Oedip. Colon. 688.
 si in obscuro res maneret. Ruit certe doctissimi Waltheri
 correctio, qua citra necessitatem ἔστι δὲ αὐχὴν οὐρος τῆς χώρας
 in *Observat. Histor. et Critic.* refinxit. Non agitur de termino
 Asiaticae eius regionis, sed quo illa situ sit, ubi raditur ab
 amne Halye, et quam anguste a Ciliciae finibus in Pontum
 extendatur. Idem Cl. Reiskius pulcre vidit, stabiliturque
 his Scymni Chii, Asiae ad Amisum Ponti urbem σχιδὸν στενέ-
 ταιος αὐχὴν ἔστιν εἰς τὸν Ἰστικὸν κόλπον διήκων. [Quibus cunctis
 in locis graecum αὐχὴν commodissime latinum vocab. *fauc-
 es* reddet.] Mox D. Heinsius μήκος δὲ ὁδοῦ εὐζώνω etc. teste
 Iungermanno in Polluc. II. 214. haud absurde quidem. In
 ipsa tractus longitudine, tametsi repetatur lib. II. 34. non-
 nihil adhaeresco: sive enim diurno itineri stadia CL. uti
 lib. V. 53. seu CC. quemadmodum IV. 101. contribueris,
 Asiae illa cervix in angustias, oppido arctas, concludetur.
 Neque latuit hoc Scymno Chio, qui VII. dierum itinere
 Asiae has angustias, sive Pontum ab ora Ciliciae mariti-
 ma disiungi ubi admonuerat, continuo Ὁ δ' Ἡρόδοτος ἰσικὴν
 ἀγνοεῖν, λέγων· Ἐκ τῆς Κιλικίας πέντε ἡμερῶν ὁδὸν εἰς Πόντον.
 WESS. — Vide Scymni Chii Fragmenta cum Holstenii
 Notis ad Steph. Byz. a Ryckio edita, p. 380. extr. et 382.
 et in Hudsonii Geogr. Min. Vol. II. p. 54. Scylax quidem
 in Periplo maris mediterranei, cap. de Cilicia, (p. 97.
 ed. Gron.) Herodoto adsentitur: Eratosthenes vero, teste
 Strab. II. p. 68. ed. Cas. tria millia stadiorum numerabat;
 Plinius lib. VI. c. 2. ducenta M. P. Caeterum consuli pos-
 sunt quae in hunc Herodoti locum commentati sunt Aca-
 demici Parisienses, *De la Barre*, T. VIII. p. 352 seqq. et
De la Nauze, T. XXXVI. *Hist. de l'Acad. des Inscr.* p. 65.
 Particulam δὲ, quam desideraverant viri docti, ignorant
 libri. Vide ad c. 59, 13 seq. notata. S.

CAP. LXXIII. 8. εἴλη ἀνδρῶν) Parum refert, εἴλη

praeoptes, an ἄλκ. In membranis perpetua est discordia. Εἴλη tamen, si originem consideres, vetustior. Dixi ad Diodor. XVII. 33. dixerunt et alii. In ἀνδρῶν vocabulo latere regis titulum, cuius obsequium fugitivi Scythae detrectaverint, Reiskius coniicit. Mihi tali nomine rex Scythae cognitus minime est. Scytharum νομάδες ἄνδρες non alii sunt ac νομάδες lib. IV. 19. uti ἄνθρωποι νομάδες Arriani Indic. c. 29. Recurret alias ἀνὴρ αὐλητῆς et ἀνὴρ βασιλεὺς etc. WESS. — At equidem h. l. τῶν νομάδων non tam cum ἀνδρῶν, quam cum Σκυθίων iunctum intelligam: nempe εἴλη ἀνδρῶν, quae εἴλη ἀνδρῶν fuit (ἐκ) Σκυθίων τῶν νομάδων. S.

13. παῖδας σφι παρίδωκε) Ita vetus interpres ex coniectura, Galeus, Barbeyracius Histor. Foed. Part. I. p. 46. Corn. de Pauw, Reiskius et Abbas Geinot T. XVI. Conn. Acad. Inscript. p. 66. et merito: nam quae Noster [l. 21.] subiungit, plures postulant pueros. Indignor itaque, coecum inpetum illis [a Gronovio] in pactum, quibus puerorum multitudo, ipso scriptore viam monstrante, potior visa fuit. Mssti, quorum auctoritas desiderabatur, adsunt. WESS.

17. κεινῇσι χερσὶ) Sic decuit. Κεῖνα χρώματα lib. IX. 84. et κεινοὺς ἀμφορέας VII. 28. veteres schedae, postulante sermonis usu, dabunt. WESS. — In nostra Var. Lect. perperam excusum „κείνησι nostri omnes:“ pro eo quod oportebat, κεινῇσι. S.

18. ὀργὴν οὐκ ἄκρος) Qui poterit hoc esse verum? Is ὀργὴν ἄκρος censetur, qui iracundo animo est, sive in iram pronior. De Sulla Appianus, ὁ δὲ κατὰ τῶν μεγίστων ἀνδρῶν τε καὶ πόλεων ἄκρος ὀργὴν γενόμενος: tum de Sertorio, καὶ γέννητο ὀργὴν τε ἄκρος δι' ὑπονοίας ποικίλης, Bell. Civil. lib. I. p. 692. et 700. [cap. 104 et 113. Alia loca, ubi idem Scriptor, Herodotei styli aemulus, eadem formulā utitur, dabit Index noster Graecitatis in Appian. voc. ἄκρος.] Accedit Dio Cassius ex Cl. Reiskii indicio, T. I. p. 59. Edit. Noviss. θυμοῦ τε ἐκπληρώθησαν ὄντες καὶ ἄλλως ὀργὴν ἄκροι, furore succensi sunt, alioqui in iracundiam etiam proni. Itaque ὀργὴν οὐκ ἄκρος, qui irae minime indulget; qualis profecto, uti res declarat ipsa, Cyaxares non fuit. Memini geminum videri lib. V. 124. ἦν γὰρ δὴ, ὡς διδίδε, Ἀρισταγόρης ψυχὴν οὐκ ἄκρος vertique, non erat compos mentis. At discrepat; nec Latina bene procedunt. Aristagoras mentis quidem compos erat,

sed in agendis rebus *forti ac magno animo defectus*, sive *ψυχὴν οὐκ ἄκρος*. Ne longum faciam, cum Cyaxares iram frenis conpescere haud valuerit, supervacanea videtur negans vox et tollenda. Mecum sentit Abbas Geinozius. WESS. — Negativae particulae, quam equidem cum *Schaefer* eiicere non dubitavi, patrocinium (referente *Larchero* in *Notis*) suscepit doctissimus *Coray*, ὄργην ut in *Aeschyli* *Prometh.* 378. pro *ψυχὴν* accipiens, hominemque pusillo intelligens ingenio: cui *Werferus* suffragatur in *Actis Philol. Monac.* Vol. I. p. 77. vocab. ὄργη apud Ionicos inprimis scriptores et poëtas de ingenio et indole frequentari monens, pluribusque prolatis exemplis demonstrans. *Schaeferus* ad *Gregor. Dialect.* p. 532. in sua sententia, delendam esse negativam, përstans, ortam esse voculam οὐκ suspicatur e duabus literis ακ a quibus incipit vocab. proxime sequens. Vir doctus in *Actis Seminar. Philolog. Lips.* Vol. II. P. II. p. 281. provocans ad V. 112, 2. ὄργην οὐκ ἄκρος interpretatur, iram non vincens, irae non temperans. Id vero graece foret ὄργῃς οὐκ ἐγκρατής. S.

20. ἐβουλευσάντο τῶν παρὰ σφίσι etc.) Restitui, quod citra caussam inmutatum fuerat. Vid. VII. 11, 4. [voluit, puto, VII. 10, 45. seqq.] VIII. 101. Neque displicuit Κναξάρεϊ δοῦναι φέροντες ex *Parisino*. Habebat φέροντας quod illo verborum ordine displicere poterat. WESS. — Usitatio utique βουλευσθαι dicitur, verbo medio, deliberandi notione: sed quoniam promiscue activo etiam verbo *Herodotus* utitur, conf. I. 120, 2. praesertim ea notione quae hic obtinet, re deliberata decernere, (veluti III. 84, 7. et 10. tum VI. 52, 11. saepiusque alibi:) activae verbi formae primas dedi, neutiquam quidem spernens alteram scripturam. S.

CAP. LXXIV. [5. ἐν δὲ, καὶ νυκτομαχίην) ἐν δὲ, scilicet ἐν ταῖς ἄλλαις μάχαις, vel ἐν δὲ ταύταις ταῖς μάχαις. Quam vero νυκτομαχίην dicit, ea ipsa pugna est, de qua mox uberius verba facit. S.]

8 seq. συνήνικε - - τὴν ἡμέρην ἐξαπίνης νύκτα γινώσθαι etc.) Vulgi more satisque populariter *Noster*, quoties de solis eclipsibus sermo est. Ἀπὸ ἡμέρης νύξ ἐγένετο, VII. 37. ὁ ἥλιος ἀμεινῶδη ἐν τῷ οὐρανῷ, IX. 10. Moverunt ea H. *Dodwellum*, ut *Herodoto* omnem sideralis scientiae notitiam detraheret; quod ferri utcunque, etsi sine iusta ratione propositum,

poterat: verum grassatur ulterius, *Thaletique* peritiam astronomiae aufert, et, quem praedixerat solis defectum, talem fuisse infitiat: *tenebras subito obortas fuisse, quas Thales e regionis tempestatisque exhalationibus observatis praedixerat*, in *Addend. ad Diss. de Cyclis* p. 912. Qua re dum Thaleti astronomiae usum et scientiam adimit, adaugere eiusdem cognitionem rerum naturalium adeo, ut neminem eo in genere parem habuerit, habeatve. Quis enim regionem aliquam ingressus complures ante menses indicavit, indicabitve, quali vaporum exhalatione aëris coelique habitus obscurandus obnubilandusque stato die sit? Ita porro fides *Eudemo* apud *Clementem Stromat.* lib. I. p. 354. [ed. Pott. p. 221. ed. Sylb.] in *Historia Astronomiae*, *Ciceroni*, *Plinio*, *Diogeni Laërtio*, *Apuleio*, et aliis pluribus, qui uno ore perhibent, Thaletem solis hanc eclipsin multo ante significasse, quam contigit, negatur. Verum constet ea *Herodoto* ceterisque, uti oportet. De anno, quo deliquium istud sol passus fuerit, maior contentio et controversia. *Plinius* lib. II. *Histor. Nat.* c. 12. in annum Olymp. XLVIII. 4. refert: *Clemens Alex.* in Olymp, 1. circiter, ex coniectura. Utriusque sententiae officit rex Cyaxares, qui vitam in illos Olympiadum annos non prorogavit. *Cicero* I. *Divinat.* c. 49. solis a Thalete praedictam defectionem, *Astyage* regnante factam fuisse ait; idem alii dixerunt, contra *Nostri* descriptam rerum seriem, et liquidissimum *Eudemi* testimonium. Seriore aevi viri doctissimi *Scaliger*, *Calvisius*, *Petavius*, *Ricciolus*, *Usserius*, *Newtonus* defectionis tempus et indagaverunt et suas secuti temporum rationes variis annis adligarunt. Examinauit dissidentes horum opiniones *Vignolius* T. II. *Chronol.* p. 254. etc. accurate, diemque defectioni ex arbitratu constituit. In alia abiit, *Vignolii* repudiata, neque citra causam, opinione, *Bouherius Diss. Herod.* c. 4. Amplexus alia quoque est *T. S. Baierus* in *Memor. Scythicis*, insertis T. III. *Commentar. Acad. Petropolit.* p. 328; cuius eximii viri quaestionis huius examen, cum cura institutum, minime displicuit; animi tamen pendeo, ad quos me adiungam, in tanto computantium dissensu, neque patitur adnotationum brevis uberiores excursus. WESS. — Plura quaedam *Larcherus* exhibet, qui istum solis de-

sectum cum *Petavio*, *Harduino*, *Marshamo*, *Buherio*, et *Corsino*, ad *Olymp.* XLV. 4. id est, ad annum ante C. N. 597. refert. Ad annum ante C. N. 585. retulit *Reizius* in sua *Herodoti* editione; ad annum 610. refert *Franc. Baily* in *Philosoph. Transact.* MDCCCXI. p. 269 seqq. ut nuper ex *Novellis literar.* Goetting. intellexi. Diligenter perpensis collatisque cunctis momentis, quae ad illorum temporum rationes ineundas conducentia ab *Herodoto* passim memorantur, Vir multis nominibus illustris *Volney* in *Chronologie d'Hérodote conforme à son texte* p. 4 seqq. demonstratum ivit, agi hîc de eo Solis defectu, qui in *Pingrei* Tabulis ad diem tertium mensis februar. anni ante C. N. 625. refertur. S.

16. Συγγίσις τε ὁ Κίλιξ, καὶ Λαβύνητος) Verum est, quod *Stanleius* in *Aeschyli Pers.* 326. et *T. Faber* lib. I. *Epist.* 39. docuerunt, Cilicum reges *Syennesis* titulo omnes olim appellatos fuisse. Vide V. 118. VII. 98. et ad *Diodorum Siculum* XIV. 20. *Labyneti* nomen in *Babylonis* regibus itidem frequens, uti mox c. 77. et 118. Ille, qui pacis arbiter et sequester *Medos* inter et *Lydos* fuit, est *Nabuchodonosorus*, qui et *Nebucadnezar*: congruunt temporum rationes. Γάμων ἱπαλλαγὴν, uti mox, [l. 18.] de consociata adfinitate Iones probasse videntur. De *Abderitis* et *Democrito* *Simplicius* de *Coelo* lib. III. pag. 150. τὴν συμπλοκὴν οἱ Ἀβδηρίται ἐπαλλάττειν, ὥσπερ καὶ ὁ Δημοκρίτης. Iunge Cl. *Alberti* scholia in *Hesychii* Ἐπαλλάττειν. WESS.

24. ἐς τὴν ὀμοχροίην) *Damnanda* temeritate Editor *Genevensis* MDXCVIII. *Stephani*, *Chytraci*, *Porti* aliorumque coniecturam secutus, αἰμορροίην publicavit. Vulgatum mastorum auctoritate munitum est, illis praeterea, quae viri doctissimi *Is. Vossius* et *Iac. Gronovius* in medium deposuerunt. Ἐς ὀμοιοίην *Corn. de Pauw* aequè pravum. Sola durat controversia, quid ὀμοχροίην? *Ios. Scaliger* Castigat. in *Hippocrat. de vulneribus capitis*, principio, Hic, inquit, ἡ ὀμοχροίη est curvatura interior brachii, qua contingunt se duae partes interiores brachii, cum angulum faciunt. Quae ibi adduntur ex medicorum principe, illam non stabiliunt vocabuli notionem, sed superficiei quamdam aequabilitatem. ἡ ὀμοχροίη ὁστίου calvariae laevis est superficies, ut bene *Foësius*. In *Aeschinis Dialog.* III. 15. οὐδὲ ἀπτεται ταῦτα

της ὁμοχροίας, bene redditur, neque attingunt haec superficiem. Ad quem modum si cum Rev. Horreo ἐπιτάμυνται ἐς τὴν ὁμοχροίην verteris in summa cute, seu cutis superficie, uti equidem interpretandum censeo, cessabit, si quae morata fuit, difficultas. Tacitus simili in ritu Ann. XII. 47. levi ictu cruorem eliciunt. Alia Vossius ad Melam, II. 1. [p. 668.] alia Gronovius, quae ipsis relinquo. WESS. — Utique Gronovio et absurdam interpretationem, et rustica convicia in viros doctos h. l. coniecta, relinquamus! S.

CAP. LXXV. 5. ἡ στρατιὴνται ἐπὶ Πέρσας) ἰερῶν, quod his liberaliter adstructum fuit, recte abest. Vide Gronov. [immo Var. Lect. vide,] et Adnotat. ad Diodor. XIV. 112. WESS.

[9. κατὰ τὰς ἰούσας γιφύρας) Pro eo quod in versione posui, pontibus eis qui ibi erant, rectius fuerat, qui ibi sunt, vel, qui nunc ibi sunt, ut Larch. et Wytttenb. (Select. Historic. Graec. p. 350.) intelligebant, collatis vicinis verbis οὐ γὰρ δὴ εἶναι -- τὰς γιφύρας ταύτας. S.]

10. ὡς δὲ ὁ πολλὸς λόγος Ἑλλήνων) Etsi Noster Graecorum hunc rumorem spreverit, amplexi dein eum alii sunt, uti Apollodorus in Diogene Laërt. I. 38., Lucianus Hipp. c. 2. [T. III. pag. 68. ed. Amst.] aliique, de quibus pro Herodoto ad eum Samosatensis locum Cl. Gesnerus erudite. WESS.

[15. ἐξ ἀριστερῆς χειρὸς μέγιστα) Scilicet adverso fluvio, quo commodiorem ad traiciendum locum invenirent, lictus legentes, fluvium a laeva habuerunt. S.]

[18. ὅπως, ἂν τὸ στρατόπεδον ἴδρ. κατὰ τὸν τοῦ λάβου, etc.) Wytttenbachium secutus eram, qui commate post ὅπως interposito (quod ignorant alii) orationi consultum existimaverat, hac sententia: ut fluvius, si a tergo sumeret (i. e. praeterlaberetur) castra eodem loco manentia, (ἰδρυμένα,) hac parte superiore (ἄνωθεν) se convertens in fossam etc. De sententia equidem nihil repugno: sed de distinctione inter ὅπως et ἂν interserta, nollem factum. Nusquam, quod meminerim, particulam ἂν notione coniunctionis si usurpat Noster; quae illi ἂν, si vel εἰάν est. Arcte iunctae particulae ὅπως ἂν, cum coniunctivo vel cum potentiali modo constructae, ut I. 99, 9. et saepius alibi, nude ut significant: neque ad sententiam alia particula hīc desideraba-

tur. Structura enim orationis, abiecto post ὅπως commate, in hunc modum procedens facile intelligitur, ἵνα ὁ ποταμός, ταύτη --- ἐκτραπόμενος ἐκ τῶν ἀρχαίων μέθρων, λάβοι τὸ στρατόπεδον κατὰ νότον, καὶ αὐτὶς ἐσβάλλοι ἐς τὰ ἀρχαῖα, παραμειβόμενος τὸ στρατόπεδον. Quare nec opus fuit, inserta τε particula fulcire orationem, quod Schaeferus fecit, sic edens: ὅπως ἂν τὸ στρ. ἴδρ. κ. ν. λάβοι, ταύτη τε κατὰ τὴν διάρ. etc. S.]

CAP. LXXVI. 4 seq. κατὰ Σινώπην --- μάλιστα καὶ κειμένην) κειμένη praestaret. Praedicatur de regione Pteria, quae in finibus Sinopes ad Pontum. Steph. Byz. ἔστι καὶ Πτερία πόλις Σινώπης, ex hoc, opinor, Nostri loco. Pteriorum urbis mox mentio erit. WESS. — Adoptare viri docti emendationem non dubitavi. Quid deceperit librarios, κειμένην scribentes, facile adparet. Nec vero in finibus Sinopes sitam Pteriam Herodotus ait, sed ex adverso, e regione fere Sinopae. S.

11. πρὶν δὲ ἐξελαύνειν ὀρμῆσαι τὸν στρατὸν) Est, cui ἐξελαύνειν glossatoris videtur, me dissentiente: putes simile esse lib. VIII. 106. ὡς δὲ τὸ στρατεύμα --- ὄρμα ὁ βασιλεὺς ἐπὶ τὰς Ἀθήνας: discrepat tamen, ut quisque videt. Hoc specta, VII. 105. πρότερον ἢ περ ὀρμῆσαι στρατεύεσθαι ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα. Restitui ex schedarum consensione κήρυκας. Plures Cyrus misit, sicuti c. 141. traditur, ubi ultro Iones postulant, quod hic negant Cyro. WESS.

17. πεσόντων ἀμφοτέρων πολλῶν) Media vox perperam praeteritur. Vide c. 82. et illud III. 11. ubi plenius, καὶ πεσόντων ἐξ ἀμφοτέρων τῶν στρατοπέδων πλήθει πολλῶν: nam praepositionem quod Arch. et Vind. omittant isthic, caussa caret. WESS.

CAP. LXXVII. 1. Κροῖσος δὲ, μιμφθεὶς etc.) Latina, Croesus reprehensus propter suas copias, non probro. A quo enim reprehensus? Immo vero ipse semet incusabat, quod copiarum numero longe inferior congressus cum Persarum rege esset. Melius Stephanus et Portus, postulante verbi usu, caussatus exercitus sui paucitatem, sive potius, semet reprehendens ac incusans. Statim οὐκ ἐπειράτο ἱππῶν Reiskii iussu ἐπωράτο corrigendum foret, nisi si valide Noster resisteret. Ἐπειράτο ἱππῶν non aliud illi ac ἱππῖναι. Ecce tibi VII. 5. ἐπειράτο κατιῶν ὁ Ἰστιάδης: et cap. 50. ὡς δὲ ἐπειράτο συλλαμβάνων. Consimiliter VII. 172. et IX. 52. tum I. 84.

ἐπιπᾶντο προσβαίνων. WESS. — Μεμφθίς non passiva aut reciproca notione dicitur, sed activa, ut III. 13, 16. VII. 146, 8. Itaque h. l. accusativum regit, τὸ στρατόειδον: ut sententia ad verbum haec sit, damnavit, improbavit exercitum suum propter paucitatem: id est, conquestus est de suo exercitu, non quod minus fortiter pugnasset, sed quod numero longe inferior fuisset hostibus. S.

10. Λαβύνητος) Regum Babyloniorum ultimus, Croeso ad coercendam Cyri adaugescentem potentiam foedere iunctus, et belli huius fortasse occasio. Beroso apud Iosephum Ναβόννης lib. I. cont. Apion. c. 20. Par causa Amasin Aegyptium, has in partes ut transiret, inpulisse videtur. Lege Xenophontem VIII. Inst. Cyr. pag. 183. WESS. — Commodae Larcherus monuit Labyneti nomen a Nabonnedo nonnisi literarum l et n permutatione, aliàs etiam haud infrequente, differre. Caeterum cf. c. 74. et Xenoph. Cyrop. VI. 2, 10. S.

CAP. LXXVIII. 3. φοιτῶντες) Ut alibi saepius, hic etiam oblitteravit Gronov. ionicam scribendi rationem; et cap. 96. ἰφοίτων e libro Flor. in ἰφοίων transiit; cum paulo post ἐπιφοιτῶντες intactum relinquatur; alibi διαφοιτῶντες et ἐπιφοιτῶσι. Hic vero scribi malim: οἱ ἴπποι, μετέντες τὰς νομάς νέμισθαι, ἰσφοιτῶντες (nempe τὸ προάστειον) κατήθιον. Verbum adhibuerunt Euripides et Lysias. VALCK.

5. ἐς τοὺς ἐξηγητίας Τελμησσίων) Dubium est, praestet-ne Τελμήσσις an Τελμίσσις, cum sermo de his coniectoris est. Cicero Divinat. I. 41. Telmessus in Caria est, qua in urbe excellit haruspicum disciplina. Habet et Strabo Τελμήσσις, sive Τελμησσίων ἄκραν lib. XIII. p. 935. [pag. 630. ed. Cas.] Arriano, qui de hariolis et coniectoris his diligentissime, Τελμίσσις Exp. Alex. II. 3. item Stephano Byz., Suidae atque aliis. Infra c. 84. eadem scripturae diversitas. Non addo plura. S. Bochartus in Chan. lib. I. 6. et Ezech. Spanhemius Diss. IX. de Usu et Praest. Numism. p. 563. abunde facient satis. Verum τοὺς ἐξηγητίας mutatos nolo. Non nescio, ἐς τῶν ἐξηγητῶν qua aliunde arcessita voce, defendi queat: at cur contortam sectabimur, ubi planissima et sine incilibus munita via est? Vocabuli usum ex Graecorum moribus in luce posuerunt Viri Cl. T. Hemsterhusius et Ruhnkenius ad Timaei Lexic. p. 81. [pag. 109. ed. sec.] WESS.

— Prope me abesse, ut istud ἐς τῶν ἐξηγητῶν problem, in *Var. Lect.* professus sum; idque quum ob codicum auctoritatem, tum hoc ipso, quod paullo insolentius dictum videri poterat. S.

CAP. LXXIX. 4. εὗρισκε πρῆγμα οἱ εἶναι) Ex usu suo esse. *Infra* IV. 11. ὡς ἀπαλλάσσεσθαι πρῆγμα εἶναι. VII. 12. πάγχυ εὗρισκέ οἱ οὐ πρῆγμα εἶναι στρατεύεσθαι, conperit prorsus sibi consultum non esse Graeciae bellum inferre. Quae Florentini imperio mox vetere possessione evertuntur, defendi non debent. WESS.

9 seq. παρὰ δόξαν - - ἢ ὡς αὐτὸς κατεδόκει) Dare quidem potuerat ὥς οἱ ἔσχε τὰ πρῆγματα οὐκ ὡς αὐτὸς κατεδόκει, pro ut alibi dedit οὐκ ὡς ἤθελε. Sed ut hic, semel praeterea loquitur VIII. 4. ἐπεὶ αὐτοῖσι παρὰ δόξαν τὰ πρῆγματα τῶν βαρβαρῶν ἀπίβαινε ἢ ὡς αὐτοὶ κατεδόκειον. VALCK.

13. ἡ δὲ μάχη σφίων ἦν ἀπ' ἵππων) Nihil in his mutari oportuit. Ἀφ' ἵππων, [quod amplecti non erubuit Gronov.] insuper habito Ionum more, ex ἀφ' ἵππων progenitum fuisse codicum alii declarant. Est illud in pugna equestri probatum. Poëta *Odyss.* i. 50. ἐπιστάμενοι μὲν ἀπ' ἵππων Ἄνδράσι μάρνασθαι. Cuius exemplo *Philostratus Heroic.* II. 18. p. 690. καὶ Μυσαὶ γυναῖκες ἀφ' ἵππων ξυνεμάχοντο τοῖς ἀνδράσι. Sunt praeterea rei equestris rudes et inperiti ἄφιπποι. *Themistius Orat.* XXIII. pag. 285. A. καὶ τῷ ἀφίππῳ (οὐχ ἡδὺ ὄρεῖν) τὸν ἵππικόν. Atqui Lydi eo in genere praeter ceteros excellebant, ἵππιεσθαι ἀγαθοὶ, uti *Noster*, sive *Φιλιππέτιοι*, quemadmodum *Philostratus Icon.* lib. I. 17. pag. 788. ante quos omnes *Homero* ἵπποκορυσταὶ *Iliad.* K'. 431. WESS.

CAP. LXXX. 4. καὶ ἄλλοι συρρήγνυσι) Amni verum nomen reddiderunt *Glareanus* ad *Livii* XXXVII. 38. et *Leopardus Emend.* VII. 9. neque inpediunt schedae veteres. Accedat *Strabo*, *Herodoti* testimonio usus lib. XIII. p. 928. [p. 626. ed. Cas.] cum de *Hermo*, εἰς δὲ καὶ ὁ ἄλλος ἐμβάλλει - - συμπεσόντες δ' οἱ τρεῖς καὶ ἄλλοι ἀσημέτεροι σὺν αὐτοῖς, εἰς τὴν κατὰ *Φωκαίαν* ἐκιδόασιν θάλατταν, ὡς Ἡρόδοτος φησίν. Quae *Geographi* tanto sunt obportuniora, quanto certius nunc adparet, *Medic.* bellissime κατὰ *Φωκαίην πόλιν* offerre. Cl. *Reiskius* [et recte ille quidem] συρρήγνυσι multitudinis numero pingit. WESS. — De templo *Διωνυμῆος μητρὸς τῶν*

Ἰων conf. Strab. lib. XIII. p. 575. ed. Cas. et Apollon. Rhod. I. 1125. S.

19. μηδ' ἢν συλλαμβανόμενος ἀμύνηται) Nimia et paene superstitiosa, qua in Medic. erat vir clarissimus, reverentia in orationem Nostri verbum, toti Graeciae ignotum, ἀμύνηται invexit, citra dubitationem negligentia librarii prognatum. Ἀμύνεσθαι his libris frequens; nec aliubi, ne ab ipso quidem Florent. ad eam formam scribitur. L. Küsterum, acerbius hoc de genere Biblioth. Vet. et Nov. Clerici T. V. p. 409. conquestum, missum facio. Cameli odorem et speciem equum non ferre, sed reformidare, in praelii huius enarratione Xenophon Instit. Cyr. lib. VII. [cap. 1, 27.] pag. 176. E. et Polyaeus Strateg. VII. 6, 6. non praeferierunt. WESS.

24. τῷ δ' ἡ τοι καὶ ἐπιτεῖχε ἑλλάμψεσθαι ὁ Ἀνδρῆς) Parum refert hoc an δὴ τοι praeoptes. [sed istud praetulerit Herodotus.] Ἐπίσθην ἑλλάμψ. placitum olim, merito vir doctus [Reisk.] repudiavit ob c. 153. ἐπ' οὓς ἐπιτεῖχε στρατηλατίειν. Addere potuisset VI. 96. ἐπὶ ταύτην πρώτην ἐπιτεῖχον στρατεύεσθαι. Quae mihi quidem a navibus ad anchoras stantibus, ἐπιχούσαις, repetita non videntur: multo commodius τὸν νοῦν ad dictionis complementum adsciscetur. Vide hoc Polybii Exc. Leg. pag. 1108. [lib. XVIII. 28, 11.] δῆλος ἦν, ἐπὶ τῶν πάλαι τοῖς κατὰ τὴν Εὐρώπην πράγμασι: et S. Lucae Evang. c. XIV. 7. ἐπὶ τῶν πῶς τὰς πρωτοκλισίας ἐξελέγοντο. In Euripidis Heracl. vs. 846. aliud requiritur. Varius enim usus. Quod autem nonnulli praeferunt libri ὁ αὐτός, manifestos ex ὁ Ἀνδρῆς natales habet, prorsus uti αὐλῶν κόρας fragmenti Autocratis apud Aelian. de Animal. XII. 9. Ἀνδρῶν κόραις genuerunt invitae, monitore I. Rutgersio Var. Lect. II. 1. WESS. — Proprius Herodoto usus verbi ἐπιτεῖχω sequente infinitivo. S.

CAP. LXXXI. 6. δέσθαι βοηθεῖν) Non probo βοηθήην, tametsi Ionicae notae. Mox c. 83. δέόμενος Κροίσῳ βοηθεῖν πολιορκούμενῳ. WESS.

CAP. LXXXII. 5. περὶ χώρου καλεομένου Θυρίης) Vide Io. Meursium Miscell. Lacon. IV. 13. Barbeyracium Histor. Foeder. T. I. p. 30. De vocabuli variante scriptura dicere memini ad Diodor. XIV. 44., de eadem Ruhnkenius ad Timaei Lexic. p. 54. [p. 74. ed. sec.] Κυθήρη νῆσος [1. 8.] Gro-

novi explicatione munita satis est. WESS. — Pro τῇ Κύθρῃ, quod proprium huius insulae nomen, I. 105. VII. 235. nunc Κυθήρη νῆσος dicere placuit Herodoto. S.

20. Ἀλκῆνωρ τε καὶ Χρόμιος) Theseus in Stob. VII. p. 92. ἔκαστο Ὀθρυάδης μεταξὺ τῶν ἀνηρημένων Λακεδαιμονίων, μόνος περιλειθθεὶς. Ἀργείων δὲ δύο Ἀλκῆνορος καὶ Χραμίου. Vitium perspexit Gesnerus, in corrigendo parum aberrans. Fuit, uti hic, Ἀλκῆνωρ καὶ Χρόμιος. [Ἀγῆνωρ καὶ Χρόμιος ex mssis edidit Schow pag. 201.] Plutarchi Ἀγῆνωρ Meursius dudum reformavit. De Othryade praeclare Ti. Hemsterhusius ad Lucian. Contemplat. c. ult. WESS.

25. σκυλεύσας τοὺς Ἀργείων νεκροὺς) Frequentatur his in libris συνῆσαι, ubi de rogo rebusque temere congestis sermo est. Hic, tametsi ex mssis, adridere non debet. Valuitne Othryades, viribus ac sanguine defectus, in unum Argivorum corpora coacervare? Belle Theseus in Stobensi, Ὀθρυάδης πολλοὺς σκυλεύσας, τῶν πολεμίων τρέπαιον ἔστρεψε. Non disparia Chrysermus in Plutarchi Parallel. T. II. p. 306. WESS.

28. λέγοντες, οἱ μὲν etc.) Ut alia quaedam Sophoclis et Euripidis, quae legisse suspicor Athenis Herodotum, expressit hunc locum de Phoenissis Euripidae vs. 1471 seqq. ἦν δ' ἴρις στρατηλάταις, Οἱ μὲν etc. Verbum ἔλεγον, ἐλέγγο, supprimitur haud semel in simillimo loco Thucydidis VI. c. 35. ὁ δῆμος ἐν πολλῇ πρὸς ἀλλήλους ἱριδι ἦσαν, οἱ μὲν, ὡς οὐδενὶ ἀντρέπω ἔλθουν οἱ Ἀθηναῖοι --- τοῖς δὲ, etc. Aliis supplementis non indigemus. VALCK.

31. τέλος δὲ, ἐκ τῆς ἱριδος etc.) Nisi Chrysermus [apud Plutarch. I. c.] fallit, Amphycytones, capti arbitri, litem secundum Spartanos dederant. Priorem tamen victoriam sibi tribuerunt Argivi apud Pausaniam X. 9. Vindicarunt et sibi Lacedaemonii; unde Θυριατικοὶ apud eos στίφανοι, de quibus docti viri ex Athenaeo ad Hesychium. WESS.

37. πρὶν ἂν Θυρίας ἀνασώσωνται) Suum Herodotus recepit. [nempe ἂν particulam.] Platone in re obvia non uterer teste, nisi eadem illi in animo atque oculis fuissent: ἔνορκον ἂν ποιησαίμην, ὥσπερ Ἀργεῖοι, μὴ πρότερον νομήσειν, πρὶν ἂν νικήσω ἀναμαχόμενος etc. in Phaedone p. 89. c. [c. 38.] WESS.

38. οὐ γὰρ νομῶντες πρὸ τούτου) Conturbare orationis seriem γὰρ non latuit Reiskii sollertiam. [At neutiquam

turbat, modo in parenthesi posita ista verba cogites. conf. ad I. 24, 17. notata.] Non vidisse illud, saltem sprevisse, *Eustathium* argumento sunt, *Λακεδαιμόνιοι δὲ, νικήσαντες ἔνθεν τὸν (ἔθεντο voluit) νόμον, μὴ κομῶντες πρῶην, ἀπὸ τοῦτου κομῶν*, ex *Herodoto*, in *Homer.* p. 165, 19. [pag. 125, 5. ed. Bas.] Comam-ne vero ab hac de Argivis victoria Spartani promiserint, dubia in scriptorum dissensu res est, *Plutarchi* praeter ceteros, *Nostrum*, sed clanculum, taxantis, *Vit. Lysandri* principio. Lege *Io. Meursii Miscell. Lacon.* I. 16. atque adde ex *Philostrati Vit. Apollon.* VIII. 6. p. 335. ubi *Leonides κομῶν ὑπὲρ ἀνδρείας*, ut amicis venerabilis et hostibus magis esset terribilis: tum ταῦτά τοι καὶ ἡ Σπάρτη ἐπ' αὐτῷ κομᾷ, μῖον οὐδὲν ἢ ἐπὶ Λυκούργῳ τε καὶ Ἰφίτῳ: h. e. iactat se Sparta et gloriatur Leonidā non minus quam etc. Doctus interpres a vero aberravit. WESS.

42. αὐτοῦ μὲν ἐν τῇσι Θυρίσι etc.) De Othryadae exitu iterum discordia. Periisse Perilai, Alcenoris filii, manu Argivi ferunt in *Pausan.* II. 20. *Nicander* in culto Epigrammate cum *Herodoto* facit *Anthol.* III. 5. pag. 299. [Analect. Brunck. T. II. p. 2.] Sed partium patriaeque studio, uti nunc, plurimi olim a tramite auferebantur. WESS. — Exstat etiam in totam hanc rem Epigramma, quod *Simonidi* tribuitur, in *Anal. Brunck.* T. I. p. 130. S.

CAP. LXXXIV. 5. ὥς οὐ προσχωρεῖ) *Gronovium* laudo. [προσχ. edentem.] Vide V. 62. VIII. 102. *Amanuensium* in προσχωρεῖν et προσχωρεῖν eminent lapsus, etiam in *Thucydidis* II. 5. Arcem Sardoniam *Ti. Hemsterhusius* ea luce circumdedit ad *Lucian. Contempl.* c. 9. ut nihil supra. WESS.

10. τῇ οὐδὲ Μήλῃς, ὁ πρότερον βασιλεύς) Et hoc bene. Πρότερος, si valeret, non primum, sed priorem *Croeso* regem signaret, *Scaligero* Can. Isagog. III. p. 320. animadvertente. *Eusebius* habet in *Chron.* penultimum *Heraclidarum* regiae apud *Lydos* gentis *Melem*. Sic *Myrsili* *Candaulae*que aetatem antevertit proxime. Verum multo hoc antiquior *Meles* in fragmentis est *Nic. Damasceni*. Praeclare de *Dione Chrysost.* Or. LXIV. p. 598. in refingendo regis huius et *Mardi* nomine meritus est *Valesius* ad *N. Damasceni Excerpt.* p. 442. WESS.

(11. τὸν λίοντα) Majuscula litera Λίοντα dabant superiores editt. quasi proprium nomen esset. Ferebatur au-

tem fabula, catulum leonis ex regis pellice natum esse. S.]

12. Τελμησσίων δικασάντων) Non erant δικασται, sed coniectores et interpretes portentorum; quae duo coniunguntur a Cicerone de Divin. II. c. 28. qui lib. II. c. 5. Est, inquit, quidam Graecus vulgaris in hanc sententiam versus; Bene qui coniciet, vatem hunc perhibebo optimum: Μάντις γ' ἄριστος, ὅστις εἰκάζει καλῶς. Theocritus, Eid. XXI. 82. Ὅς γὰρ ἂν εἰκάζῃ κατὰ τὸν νόον, οὗτος ἄριστός ἐστιν ὄνειροκρίτας. Tametsi non ignorem, σημαίνειν, κρίνειν, γινώσκειν, in talibus etiam adhiberi ab Herodoto; una tamen mutata litera hic libenter legerim: Τελμησσίων εἰκασάντων, ὡς etc. Dio Chrys. Or. XXXIV. p. 414. c. τὰ μὲν τῶν οἰωνῶν εἰκάζειν δεῖ. Omnis divinationis coniectura nititur, ultra quam progredi non potest: Cicerone de Div. I. cap. 14. Sunt mihi ad manum loca veterum, in quibus τοῖς δικαίοις, εἰκαῖα videantur substituenda. VALCK. — Insolens verbi usus originem suspicionibus praebet. Varias Reiskius offert, Miscellan. Lips. vol. VII. pag. 616. praeterque alias διδασκάντων, docentibus, adprobat. Mihi expedita in hoc doctorum acumine omnia non sunt. Ampliabo, donec clarior e mstis lux. Leonem circum arcis muros gestatum spectavit Apollonius Tyan. Epist. LXXV. cum rixantibus Sardianis, ὑμεῖς δὲ, inquit, ποῖω πεποιθότες ἄρα λέοντι πόλεμον ἄσπονδον ἤρασθε; WESS. — Verbum δικασάντων tuentur libri omnes, nec satis caussae video cur sollicitetur. Haud dissimili certe verbo ἔγνωσαν in re similima usus est Noster I. 78, 10. S.

[16. κατηλόγησε τοῦτου) τοῦτο malebat Reisk. coll. cap. 144, 11. et III. 121, 6. Sed potuit cum utrolibet casu construi id verbum, neque hic obstant sequentes accusativi, absolute positi. S.]

18. ὁ ὢν δὴ Τροιάδης αὐτὸς ὁ Μάρδος) Melius οὗτος cum Pavio et Reiskio. Confer Xenophontem VII. [cap. 2.] Inst. Cyr. p. 180. ubi nonnulla diversitas. WESS. — Mireris nullo e cod. msto οὗτος citari. Sic sane solet Noster. τοῦτον δὴ ὢν τὸν Ἄγιν, I. 33, 8. οὗτος δὴ ὁ καθαρθείς, I. 53, 5. ὁ δὲ παῖς οὗτος ὁ ἄφρων, I. 85, 15. et frequenter aliàs. Pronomini autem αὐτὸς non erat hic locus. S.

18 seq. τῶν τινα Λυδῶν) τὸν τινα Λυδῶν prave Florentino scribitur. [quem secutus est Gronov.] De Nostri more abunde testabuntur exempla collata in cap. 85. ab [eo-

dem] Gronovio: accedent progressu operis ex mæstis plura. WESS. — Vide c. 85, 11. 109, 17. 124, 17. etc. S.

[22. καὶ κατ' αὐτὸν ἄλλοι) Blandiri poterat μετ' αὐτὸν quod et Valla expressit, et post eum alii. Sed vetat librorum auctoritas. κατ' αὐτὸν Gronov. interpretatus est ad eius exemplum. Non repugno: sed videbatur mihi ita dictum, ut istud, μεταδίδωκε δέ, — — ἀποστείλας τριήρεϊ κατ' αὐτὸν, III. 4, 11. S.]

CAP. LXXXV. [2. τὰ μὲν ἄλλα ἐπικεικῆς, ἄφωτος δέ.) Vide supra ad I. 38, 10. notata. S.]

3. ἐν τῇ ᾧ παρελθούσῃ εὐεστοῖ) Alii codd. formam dant usitatam εὐεστοῖ: inusitatam sui Codicis admirabatur Gronovius. Herodoteam hic fuisse suspicor εὐετύ, et in Glossario Herod. primitus scriptum: Εὐεστύ, (pro Εὐεστῇ, ἡ) εὐημερία, εὐετηρία. — — Διογενιανὸς ἄνευ τοῦ σ γράφει: nempe εὐετύ, quod habet Aratus Diosem. vs. 358. Ὅφρα τις εὐετύ χαίρῃ ποτιδύμενος ἀνὴρ. Schol. τῇ εὐετηρία. Formas istiusmodi nominum Iones adamarunt praesertim: Ἰώνων istum σχηματισμὸν exemplis adfirmat Eustathius Iliad. τ'. pag. 1245, 39. [p. 1180. ed. Rom.] Ultimum eorum est ἡ κτιστύς: κτιστὺν, inquit, Μιλήτου Φησὶν Ἡρόδοτος. Leguntur ista lib. IX. c. 96. ληϊστὺς lib. V. 6. τὴν καταπλαστὺν IV. 75. subministravit, ut alia multa pereximia, Mediceus iste Codex. Prae ceteris Poëtis ista talia frequentavit Callimachus, in cuius paucis reliquiis inveniuntur ἀρπακτὺς, διωκτὺς, γιλαστὺς, μαστὺς, ἀλητὺς, οἰστευτὺς. Horum nonnulla meus attigit Hemsterhusius ad Lucian. [Dial. Mort. VI. 3.] pag. 354. multo plura huius classis praebet Hesychius, quaedam etiam mendosa: Ὠρητὺς vox est nauci, Antimachea, fuit πωρητὺς. Ἑσκλητὺς probabiliter scribendum, ubi legitur Ἑσκλητὸς, ἡ τῶν ἐξόχων ἄθροισις ἐν Συρακούσαις. Ceterum, si vel Herodoteum est εὐετὺς, fatendum tamen multo frequentius dici εὐεττῶ vel εὐεστοῦν. Democriteam esse vocem omnes norunt [saltem ex Diog. Laërt. IX. 45.] qui has literas tractant; illud non omnes, vocem in tres male distractam apud Stobaeum perperam in verbis legi Democriteis p. 278, 53. τὰ ἀδίκηττα (τῶν ζώων) ἀθῶος ὁ κτείνων· καὶ πρὸς εὐ' ἔστ' οὖν τοῦτο ἔρδειν μᾶλλον ἢ μή. Scribendum, πρὸς εὐεστοῦν. Κακιστοῦν interpretatur Hesychius κακὴν κατάστασιν, ἢ ἀπραγίαν. Aeternitas Antiphonti dicta Ἀιστωῶ, teste Harrodot. T. V.

πορ. ἡ εὐσία, 'Εστὼ *Archytæ Stobæi* Ecl. Phys. p. 81. vs. 8., ἡ ἀποδημία *Callimacho* apud *Suidam* 'Απιστῶ. Ubi vulgatur in *Herodoto* IX. 84. τῇ ἀπιστοῖ τῆς μάχης, olim legebatur, me iudice, ἀπιστῶ *Hesychius*: 'Απιστὺς, ἡ ἀποχώρησις. Formam in ω, quod commemini, nullam praebet *Herodotus*. Sed haec, fateor, modum excedunt, argutis istis Graecorum auctorum emendatoribus breviliquis displicitura. VALCK. — ἐν τῇ -- εὐεστοῖ) Sequor schedas *Ask.*, alias *Mediceis* consentaneas. In Glossis *Herodoti* variatur. In scriptis *Remig.* εὐεστῶ, εὐημερία: aliae εὐεστία, εὐεστή: cui discordiae conmodior dabitur locus. Non esse ab Ionum usu id, quod amplexus sum, alienum, *Democriti* apud *Stobaeum* verbis stabilire in animo fuerat. At illa persanata sunt. *Clemens Alex. Stromat.* II. pag. 498. Δημόκριτος μὲν ἐν τῷ περὶ τοῦ Τέλους, τὴν εὐθυμίαν, ἣν καὶ εὐεστῶ προσηγόρευσεν. Non illi itaque idem atque aliis notavit: sua enim sibi *Philosophus* vocabula habuit. Nostro congruit *Aeschylus* VII. c. Theb. vs. 192.

Μήτ' ἐν κακοῖσι, μήτ' ἐν εὐεστοῖ φίλην

ἔνοικος εἶναι. ---

ubi Critici εὐδαιμονία, εὐετηρία. Quo usu et *Maximus de Elect.* vs. 534. WESS. — *Maximi philosophi de Electionum auspiciis* carmen, quod dieit vir doctus, editum exstat in *Fabricii Biblioth. Gr. T. VIII.* p. 415 seqq. Vocab. εὐεστῶ apud *Aeschylum* iterum habes in *Agamemnu.* 878. S.

12. ἀλλογνώσας Κροῖτον) *H. Steph.* coniectando iustam huius loci scriptionem adsecutus fuit in *Voc. Herodotear.* recensione p. 722. [ubi de verbo ἀναγινώσκω agit: et iterum aliquanto post.] et 739. Certam praestant mssti, et *Hesych.* 'Αλλογνώσας, ἀγνοήσας. Neque abit multum ἀλλογνώων in *Galen*i Gloss. Hippocratis, quo de doctissimi Viri ad *Hesych.* et *Foësius* in *Oeconom.* neque, alia in compositione, ἀλλοφρονίων, ἀλλοφάσων etc. WESS.

15. ὁ δὲ παῖς οὗτος ὁ ἄφρων) *Cicero* *Divin.* I. 53. eiusdem generis etiam illud est, quod scribit *Herodotus*, *Croesi* filium, quem esset infans, locutum. Prodigiosum certe, modo verum. Noster non ἄφρων tantum, quemadmodum *Xenophon*, *Nic. Damascenus* et *Dio Chrysost.* atque alii, sed διεφθαρμένον τὴν ἀκοὴν, captum auribus c. 38. et κωφὸν c. 34. fuisse prodidit. Possunt-ne ergo ab ipsis natalibus surdi articulatas voces

edere? praesertim nullo divino beneficio, verum ὑπὸ δίους καὶ κακῶν, uti scribit. Merito hoc reprehendit *Corn. de Pauw*. Habet *Plinius* N. Hist. lib. XI. 50. semestrem Croesi filium, in crepundiis locutum, quo prodigio totum Lydiae regnum conciderit. At alius is fuit, atque ab hoc diversus, ut belle *Harduinus*, nisi si tamen in portento describendo inter veteres haud constiterit. WESS. — Conf. ad I. 38, 10. notata. S.

CAP. LXXXVI. 7. δις ἐπὶ τὰ Λυδῶν - - - παῖδας) Sic consimilia *Nic. Damascenus* Excerpt. p. 457. in hac pyra tragoedians, sed culpam inhumanitatis a Cyro in Persas amoliens. *Ctesias* nihil de rogo, admiscet tamen prodigiosa multa. Nihil quoque *Xenophon*. Quae mihi suspicionem adaugent, ex vulgi, mira captantis, fabellis haec profluxisse. *Δεῶν ὀτρυνδῇ*, quod sequitur, reddendum *Abydeno* apud *Euseb.* Pr. Eu. IX. 41. WESS.

[14. καὶ περ ἐν κακῶ ἰόντι τοιοῦτῳ) Incongrua sententia est, in quam verba ista vulgo interpretantur: *etsi in tanta calamitate posito, tamen* etc. Quasi vero mirum videri deberet, quod in ea calamitate Croesus dictorum Solonis meminerit! Nihil profecto magis consentaneum erat, quam ut tunc maxime haec cogitatio animo miseri occurreret. Itaque, quum in καὶ περ consentiant libri, videndum est ne alia notione particula illa hic fuerit accipienda; v. gr. cum maxime tanta in calamitate versanti. S.]

16. μηδὲνα εἶναι τῶν ζώντων ἔλβιον) Restitui, quod exilio traditum erat, εἶναι, schedis iubentibus. Vide c. 32. et hoc *Plinii* verissimum N. Hist. VII. 40. Si verum iudicium facere volumus, ac repudiata omni fortunae ambitione decernere, mortalium nemo est felix. WESS.

17. ὡς δὲ ἄρα μιν προστῆναι τοῦτο) Potuerat παραστῆναι locum tueri, quem et illi *Reiskius* relictum voluit, nisi msstorum concordia obnixa fuisset. Vide *Gronovium*. WESS. — *Commode Gronov.* citat I. 119, 24. ubi vulgatum olim προστάντες idem ac παραστάντες valet. Sic vero et προτάς olim I. 129, 1. i. q. παραστάς. Quibus duobus posterioribus in locis sicut σ literam geminavi, sic et h. l. προστῆναι scribi debuit: quemadmodum etiam V. 51, 4. pro vulgato olim προστήκει, recte προσετῆκει libri nostri

dedere. Construitur autem hoc verbum aliàs, ubi de corpore agitur, cum dativo casu: nunc, ubi de mente, cum accusativo. Intelligo autem, minus commode me ista verba his latinis reddidisse, *Hoc ergo sibi proponens*. Rectius *Valla*: Quod dictum ubi subiit *Croeso*. S.]

18. ἐκ πολλῆς ἡσυχίης) Memoratam Stephano lectionem, quia dabat et Med. codex, recte restituit Gronovius: niti quoque potuerat Eustathio, qui ad Od. Θ'. p. 319, 23. [p. 1604. ed. Rom.] Ἡρόδοτος, inquit, ἐκπλავίς δι τούτοις ἐπὶ χρόνον ἀφθογγος ἦν, μόγις δὲ τι ἀνευχθείς εἶπε. καὶ πάλιν. ἀνευχάμενόν τι καὶ ἀναστυνάζαντα ἐκ πολλῆς ἡσυχίης. Horum priora leguntur I. 116. Quod hoc loco vulgabatur olim, λειποψυχίης, fluxit, opinor, ex interpretamento lectionis non absurdae ἀψυχίης: censeri certe potuit Croesus ante passus animi deliquium, quam ad se redeuntem subierit Solonis dictum. ἡ λειποψυχία, locis a Foësius designatis, saepe dicta fuit ἀψυχίῃ Hippocrati: in locum ἀψυχίης, saltem in πσυχίης, facile mutari potuit ἡσυχίης, quod genuinum iudico. VALCK. — Non audeo damnare tutum tot Codicum et Eustathii propugnaculo. Puto et Nic. Damascenum in Nostro reperisse. Σιωπῆς δὲ γενομένης, ait Excerpt. p. 461. στενάξας μέγα, εἰς τρεῖς ἀνακαλεῖται πάλιν Σόλωνα. Explicationem certe seu paraphrasin huius loci ea praebent. Ἐκ πολλῆς ἡσυχίης, postquam altum erat silentium, sive σιωπῆς γενομένης. Stabilire praeterea Nicolaus lectionem Arch. poterit, sicuti et Aelianus in Eustath. p. 1404, 45. [Od. α. p. 38, 41: ed. Bas.] haec planissime aemulatus: ὁ δὲ ἀπνέγκατο ἄρα, [ἤγουν ἐκ βάθους ἐξεβόησε] καὶ εἰς τρεῖς ἐκάλεσε τὸν Σόλωνα. [Eadem habes apud Suid. in Ἀπνέγκατο.] Adde aliam eiusdem Aeliani, quam adscripsit Berglerus, imitationem Var. Hist. IX. 41. WESS. — Verbum ἀνευχκεῖν et ἀνευχκασθαι apud Suid. in Ἀνευχκῶν, et Hesych. in Ἀπνέχθῃ, exponitur ex animi deliquio (ἐκ λειποψυχίας) se recipere, et vocem edere. Qui verbi usus videtur esse sequioris aetatis: (conf. Indicem nostrum Graec. in Appian.) unde fortasse apud Nostrum λειποψυχίης pro vocab. ἡσυχίης irrepsit. Apud veteres et Ionicos praesertim scriptores nihil fere aliud, nisi, vocem vel gemitum (ex imo pectore) proferre. Vide Heynium ad Iliad. τ'. 314. Apollon. Rhod. III. 463. et 635. IV. 1748. Sic rursus apud Nostrum I. 116, 6. S.

27. ὡς ἦλθε ἀρχὴν ὁ Σόλων) Cl. Reiskius ὡς ἦλθε Σάρδεις ὁ Σόλ. Verum ἀρχὴν notat olim hic atque alibi. Vide II. 27. et Lud. Abresch Dilucid. Thucyd. p. 714. WESS.

28 seq. ἀποφλαυρίσει οἱ. ἀ δὲ εἶπας τῇ αὐτῷ πάντα ἀποβεβήκει οἱ τῇ περ etc.) In οἷα si hae literae [οἱ et ἀ] coalescerent, huius quidem loci mihi facilius videretur intellectus ista ratione scripti: οἷα δὲ εἶπας, τὰ αὐτῷ πάντα ἀποβεβήκει τῇ περ ἐκείνος εἶπε. τῇ tantum in τὰ fuit mutatum: sed fortasse Codices hic vulgatis meisque coniecturis meliora suppeditabunt. VALCK.

Ibid. ἀποφλαυρίσει· οἷα δὲ εἶπας, ὥστε αὐτῷ πάντα ἀποβεβήκει οἱ, τῇ περ ἐκείνος εἶπε) Varie haec fuerunt tentata. Cl. Abresch sola distinctione veteri scripturae medetur, ante τῇ περ ἐκείνος interpungens. Reiskius aut ἀ δὲ εἶπας, εἶπε αὐτοῖς ὡς πάντα etc. aut ἀ δὲ εἶπας, ἔφη, ὡς αὐτῷ πάντα ἀπ., τῇ περ etc. Laudem merentur, etsi opera male cesserit, viri egregii. Premo msstorum vestigia cum Abbate Geinozio, [Hist. de l'Acad. des Inscr. T. XVI. p. 69.] cuius ἀποβεβήκει, cum coniecturae [et ei quidem parum felici] debeatur, carebimus sine damno. Potius foret, si necessitas urgeret, Cod. Ask. ἀποβεβήκοι. Verum αὐτῷ - - οἱ per tmesin, ut alias, pro ἰωνῷ depositum fuit. Vide Abresch dicto loco, et Gronovium. WESS. — Abreschii libro aegre careo. Quae autem Gronovius pro vindicanda scriptura ἀποβεβήκει οἱ protulit exempla ex II. 175, 2. VI. 68, 2. III. 55, 9. III. 72, 28. VII. 125, 2. in eorum duobus prioribus abundat quidem dativus pronominis οἱ, sed nec in his ipsis, nec in ullo ex reliquis, αὐτῷ οἱ idem ac ἰωνῷ valet. Nempe h. l. terminationi verbi ἐποβεβήκει olim superne adscriptae literae οἱ indicabant legi in aliis codicibus ἀποβεβήκοι, quam scripturam equidem probavi. Nec vero sperno ἀποβεβήκει: pro quo non est cur ἀποβεβήκει quispiam desideret. Amat Noster plusquamperfectum ponere, ubi perfectum vel aoristum expectasses: vide I. 84, 22. 79, 8. 122. extr. etc. Quare etiam I. 132, 2. vulgatum olim κατεστήκει teneri potuerat. Conf. Werfer Act. Philol. Monac. T. I. p. 239 seq. S.

33. καίσεσθαι τὰ περίσχεα) Obsecutus sum clarissimi viri monitis et cap. 101. lib. V. uti nunc editur. Morantur tamen et nonnihil retrahunt haec c. 191. huius libri, τῶν

περὶ τὰ ἴσχατα τῆς πόλιος ἑαλωκότων. Liberum itaque optandi arbitrium. WESS. — Male τὰ περὶ ἴσχατα olim edebatur: quod et Gronov. incaute, ut ipse fatetur, tenuerat. Nec vero retrahere nos debet alter locus I. 191, 28. ubi οἱ περὶ τὰ ἴσχατα οἰκόντες idem valet ac οἱ τὰ περισχάτα οἰκόντες. S.

39. κελεύει σβενύναι) H. Stephano insultare [quod a Gron. factum] recuso: vidit opinor cod. Rem. cui et pauci alii consentiunt, maluitque leniter fluentem orationem; fortasse iniuria. Solet enim Noster in eo genere varietatem sectari, sicuti saepe numero alii. Conf. V. 103. et Davis. in Ciceron. Tuscul. Disp. I. 24. et Raphel. Obs. ex Herodot. in Ep. ad Galat. 2, 6. ubi tamen aliena quaedam. WESS. — Amat, novimus, Herodotus insolitā et subitā subinde constructionis mutatione animum percellere lectoris: sed durior haec utique et vix ferenda ἀνακολουθία, cuius nulum simile exemplum mihi occurrit. Nam istud quidem, quod ex lib. V. cap. 103. citatur, commoda orationis distinctione haud parum mollium videbimus. At enim, si orationis insolentiam merito miramur, haud minus mira nobis videri debuit optimorum quorumque codicum, ac tantum non ad unum omnium, in salebrosam istam scripturam, quae adeo facile caveri poterat, coniuratio. S.

CAP. LXXXVII. 3. δυναμένους δὲ οὐκέτι καταλαβεῖν) Portus καταβαλεῖν, ut in S. Remig. inest, corrigeat, citra urgentem caussam. Si qui tamen ita voluerint, non pugnabo. Facit scriptionis adfinitas, ut verborum saepe oritur confusio, de qua superius c. 46. Haud raro quoque vim patiuntur. Nic. Damascenus Excerpt. p. 449. ὁ δὲ Θηγάτωρ ἐπὶ τὸν δόρυον (ὥρμησι) καὶ καταλαβὼν ἐσπάραττε. Salmasius ad libri sui oram καταβαλὼν, quo Nicolaus nec clarius distinctiusve loquatur. Mitto alia. WESS. — At verbo καταλαβεῖν, inhibere, coërcere, quod alii omnes libri agnoscunt, proprius hic locus; et alienum foret καταβαλεῖν. Conf. ad I. 46, 5. notata. S.

4. εἴ τί οἱ κεχαρισμένον ἐξ αὐτοῦ ἔδωρήθη) Simile Aristophanis, uti bene Berglerus, Pac. vs. 385. εἴ τι κεχαρισμένον χοιρίδιον οἶσθα παρ' ἐμοῦ κατεδηδοκώς. Ambo imitantur Poëtam, Iliad. A. 39. Ceterum S. Remig. κεχορήγηται placere posset, modo Herodotei commatis foret. Tritum usu est Aristotelis, Strabonis, atque aliorum, quemadmodum ad Diodori lib. I. 15. adscripta ostendunt. WESS.

CAP. LXXXVIII. 1. κατισί τι ἔγγυς ἰωντοῦ) Scriptor Florentinus erroris reus est. Nusquam in his libris κατισί, tametsi verbi neque obscurus nec infrequens usus. Quae continuo succedunt, ἀπισθύνμαχ' τε ὄρεων, Homēri exemplo venerunt 'Ιλ. Ω'. 629. Πρίαμον θανάμαζεν Ἀχαιεύς εἰσορόων etc. WESS.

12. χρήματα τὰ ἐὰν διαφορέι) Sic oportuisse, iam dudum docuit P. Leopardus Emend. VII. 9. Propagatum ex Aldino vitium est, saepius ad hoc vocabulum offenso V. 75. VII. 10. Qui Nostrum versavit, nihil hic desiderabit. WESS.

CAP. LXXXIX. 11. κατίσον τῶν δορυφόρων) Solitarium incedit Arch. θάρησον. Galeus operam in eius patrocinio abutitur: θάσσισον imprudenti excidit. Hesychius θάσσει, κάθισον, quod ex θάσσει, quo de Eustathius in Hom. p. 1008, 47. [p. 1008, 36. ed. Bas.] contractum. Mutuum Cyri Croesique sermonem Xenophon Inst. Cyri VII. [cap. 2.] p. 181. suo more descripsit. WESS.

CAP. XC. 4. ἀναρτημένου σὺν ἀνδρὶ etc.) Pareo Codicibus et dialecti consuetudini. Ipse VI. 88. μαθὼν - - ἀναρτημένους ἔρδειν Αἰγινήτας κακῶς. Eiusdem sunt speciei ἀρτίται, ἄρτηται etc. Mox Cl. Reiskius βασιλείως χρηστοῦ ἔργα, coniectura fortasse arbitraria. WESS. — De orationis ἀνακλοσθῆ dictum est ad I. 3, 7. S.

12. ἐπανηλόγησε) Aliena viri doctissimi comminiscuntur: legendum ἐπαλλόγησε. Sed hoc dudum praecepit accuratissimus P. Leopard. et quidquid ad illud firmandum dici poterat, Em. VII. c. 9. Atque ita legit hoc in loco Pollux II. 120. nam non attigit τὸ ἐπαλλόγητο, e lib. I. c. 118. VALCK. — In Leopardi partes etiam Reiskius ivit, optimo consilio. Ἐπαλλόγησε, repetiit, eademque ipsa exposuit, quae supra c. 37. etc. atque ita Pollux. Nam ἐπανηλόγησε, quod illi et Nostro instaurat Cl. Adr. Heringa Obs. Crit. c. 3, p. 25. non convenit et longius deflectit. Bene Philo Iud. de Fortitud. p. 738. D. εἰρηκῶς δ' ὅσα δίδωσιν ὁ καιρὸς, παλλογοῖν οὐ δίκαιον. WESS. — Adsurgo docto Virorum choro ἐπαλλόγησε hic corrigentium; sed in eorumdem partes concedere nunc quidem non possum. In constanti librorum omnium scriptura ἐπανηλόγησε, nisi ob stare visa esset Pollucis auctoritas, nihil magnopere inerat quod suspectam illam nobis reddere debuisset; nisi fortasse ἐπανηλόγησε maluisset.

Nam, ut ἀναλογίζεσθαι significat *secum repetere, secum reputare et recensere*; (vide, praeter exempla a Schneidero citata, Athen. IX. 382. d. ubi video in lat. vers. a me omissa esse verba ista: *hic, ille; omnes nominatim recensui*;) sic ἀναλογίζειν, active, *recensere, repetere, particulatim exponere*; velut apud Philonem, (*de Mundo*, p. 1169. ed. Francof.) ubi ait, τοὺς ἐκαστῶν (μύθων) χρόνους ἀναλογίζαντες, si *singularum fabularum tempora recenseamus*: atque idem fere valebit compositum verbum ἐπαναλογίζειν. Sed quidni perinde, alia verbi terminatione, ἐπαναλογεῖν eadem notione dicere *Herodotus* potuerit? Sic in ἐπανηλόγησε vocalis η, in media voce, fuerit geminatum augmentum, ut in ἡμελλον, ἤθειλον, ἡδυνάμην, et similibus. Fortasse vero in praesenti etiam tempore ἐπανηλογεῖν, per vocalem η pro α, dixerit Noster; quemadmodum κατηλογεῖν pro καταλογεῖν, III. 121, 6, cuiusmodi usus vocalis η pro α etiam in communi Graecorum sermone in verbo κατηγορέω superest, ex κατὰ et ἀγορέω composito. Atque ita, nisi satis firmatam, ferendam certe, neque temere mutandam, codicum h. l. scripturam habemus. Nec vero scripturae huic Pollucis auctoritas, solummodo vulgata apud eum lectio; obstat: masti codices firmannt eam potius, quam evertunt. Nam quod cod. Iungerm. dabat, ἐπαλλολόγησε, non differt a nostra scriptura, nisi quod N perperam in AA sit mutatum; quod genus confusionis Bastius, olim noster, adtigit ad Gregor. Dial. p. 921. Quod vero optimus alioqui cod. Falekenb. habebat, ἐπαντιλογήσαι, id ex alia satis prona confusione natum erat, nempe ex H factum TI. Taceo, ne satis quidem aptum huic loco fore verbum ἐπαλλολόγησαι. Hoc enim significaret iterum dixit, repetiit quae ante dixerat. (conf. I. 118, 5.) Atqui Herodotus quidem ista in superiori narratione exposuit; non vero Croesus eadem Cyro iam ante dixerat. S.

24. εἰ ἀχάριστοι οἱ νόμοι εἶναι) Ineptiunt cum suo ἀχάριστίην scribae veteres, obliti iteratissimae locutionis. Satis hoc Thucydidis erit, VII. 35. οὐκ ἂν σφίσι βουλομένοις εἶναι διὰ τῆς σφῶν τὸν στρατὸν εἶναι. Similia ex Tacito et Sallustio stipavit P. Leopardus Emend. IV. 23. habet et huc pertinens Abresch Diluc. Thucyd. p. 749. Egregie Clemens Alex. Protrept. p. 38. ὁ Κροῖσος, - - - ἀχάριστός ἐστιν, ὃν προσκυνοῦς, et plura hinc derivata. WESS.

CAP. XCI. 5. *πίμπου γονίος*) Praeclare Medicus.

Idem ob sequentem articulum coniectando adsecutus fuerat Steph. Berglerus; mirumque accidit, haesitasse in re obvia interpretes. Vide c. 13. et quae docte commentatur Gronovius. [Monuit Gron. *γονία* non modo *patrem*, sed et generatim *progenitorem* dici; quem idem Noster *γινέτορα*, VIII. 137, 1.] Vellem is etiam mox *δόλω* -- *ἐπισπόμενος* scripsisset, quod masti certum praestant et sermonis indoles expostulat. Homer. Od. Γ'. 215. *ἐπισπόμενοι θεοῦ ὁμῶ*. Sophocles Elect. 973. *ἀλλ' ἡ ἐπίσπη τοῖς ἰμοῖς βουλευμάσι*. Verum scripturae haec aberratio in aliis et Nostro saepe se obferret, uti c. 103. III. 14. 31. 54. etc. WESS. — De progenitoribus commode a Bellangero ad h. l. monitum Larcherus retulit, ex Graecorum more ita eos numerari, ut pater censeatur secundus, avus tertius, quartus proavus, quintus abavus. Fuit autem Gyges abavus Croesi, hac successione: Gyges, Ardys, Sadyattes, Alyattes, Croesus. S.

10. *οὐκ εἶόν τι ἐγένετο*) Nihil demuto; *οὐκ εἶόν*, *οὐκ εἶα*, *οὐκ εἶος*, in simili re usus sunt frequentis. Supra c. 67. IV. 152. VI. 130. Post pauca [L. 14.] Reiskius *ὕστερον τρισὶ ἔτισι τούτοις*: quod Codices si praebarent, adtentionem mereretur; nunc edito inhaereo. WESS.

23. *εἶπε τὰ εἶπε Λοξίης*) Neminem offenderent ista si sola legerentur: de Phallo agens, *ποιεῦσι*, ait, *τὰ ποιεῦσι Ἕλληνες*. II. 49. Nostro tamen loco si prius *εἶπε* Codicibus abesset, ob sequentia censerem adiectum, pristinamque scriptio- nem hanc fuisse: *τῷ καὶ τὸ τελευταῖον χρηστηριαζομένῳ* (I. c. 55.) *τὰ εἶπε Λοξίης περὶ ἡμίονου οὐδὲ τοῦτο συνέλαβε*. Postremum Herodoteum est, ut et illud: *οὐδὲ τοῦτο*, --- *τὰ εἶπε*. Sic I. 89. Κύρῳ δὲ ἐπιμιλῆς ἐγένετο, *τὰ Κροῖσος εἶπε*: hoc, si bene memini, (nam librum inspicere hercle non vacat) corrigi vult Reiskius lib. II. c. 51. *ἰρὸν τινα λόγον περὶ αὐτοῦ ἔλεξαν, τὰ — δεδήλωται*. VALCK.

24. *ἢν γὰρ δὴ ὁ Κύρος οὗτος ἡμίονος*) Abydenus ex regis Babylonii oraculo de Cyro, *ἤξει Πέρσης ἡμίονος*, in Euseb. Pr. Eu. IX. 41. Explanatius, verum ex Nostro, Oenomaus, Apollinem vanitatis et mendacii arguens, *ὁ μὲν γὰρ ἡμίμηδος ἢ ἡμιπέρσης Κύρος, ἢ ὁ μηρόθεν μὲν ἐκ τυρῶνικου, πατρόθεν δὲ ἐξ ἰδωτικῶν γένους ἡμίονος ὧν ἐν τῷ αἰνίγματι, παρεμφαίνει μὲν τὴν ἔκτυπον Μοῦσαν, ἀλλὰ καὶ τὴν ἄμαντιν μαγτικὴν*. Namque Hero-

doctea innui, Musae iniecta mentio testatur, quam Ἰκτυφον furni plenam et insolescentem invidiose taxat, in Eiusdem Pr. Euang. V. 21. Bene de se Apuleius Apolog. p. 289. Non video quid mihi sit in ea re pudendum, haud minus quam Cyro maiori, quod genere mixto fuit, Semimedus ac Semipersa. WESS. — Quod modo praecessit, οὐδὲ τοῦτο συνέλαβε, sic recte συλλαβὴν l. 21. non συμβαλὼν. Conf. c. 63, 1. ibique notata. συμβάλλεσθαι, non συμβάλλειν, coniectare sonat; et ne hoc quidem satis aptum huic loco foret. S.

CAP. XCII. 5. ἐν δὲ Προμήθῃ τῆς ἐν Δελφοῖσι) Laudatissime, verborum asperitatem si praetervideas, et verissime Iac. Gronovius. Minervae protemplaris sive vestibularis inter Delphorum numina celebratissima est memoria, quamquam in titulo saepius peccatum. Memini quaedam adponere ad Diodorum XI. 14. plura Io. Taylor ad Demosthenem in Aristogitonem p. 517. [in Reisk. Appar. ad Demosth. Vol. I. p. 822 seqq.] WESS. — Conf. VIII. 37, 7. ibique not. S.

6. ταῦτα μὲν καὶ ἔτι etc.) Cl. Reiskius τῶν τὰ μὲν, facili sententiae decursu. Mirum illud oppido est, concordiam Codicum [l. 8.] constare in Βραγχίδῃσι τῇσι Μιλησίων, neque dissidere II. 159. Locus uterque doctorum disputationibus iam olim examinatus est, docente ex Symmictis Philemonis Porphyrio, [Quaestion. Homeric. c. 8. Vol. I. Homeri Barnes. p. xci seq.] nec negligente Gronovio. Vaticinata quondam illic mulier fuit, ἡ ἐν Βραγχίδασι γυνὴ χρησμωδὸς Iamblichus de Myst. II. 11. p. 74. quae insolentiori [apud Nostrum] articulo nihil prodest. Iuvemus Iamblichum apud Stob. Serm. LXXIX. p. 471. ἀδεῖλα δὲ τούτων καὶ ὁ ἐν Βραγχίδῃ θεὸς ἐκφαίνει. Dederat ἐν Βραγχίδῃσι, ut Nostrer, aut sicuti ipsemet cum Strabone et Pausania ἐν Βραγχίδασι. WESS. — Philemon in Συμμικτοῖσι apud Porphyrium l. c. ait: „quum apud Herodotum h. l. ἐν Βραγχίσι (sic apud Porphyr. in ed. Barn. editur, ἐν Βραγχίσι in ed. Bas. 1551. utrobique perperam, puto, pro Βραγχίδῃσι) τῇσι Μιλησίων legisset, gnarum se multis librariorum mendis inquinatos esse quum aliorum veterum auctorum tum Herodoti codices, in eo fuisse ut cum Alexandro Cotyensi τῇσι Μιλησίων (sc. χώρης vel γῆς) corrigendum censeret, quoniam graecus nullus scriptor τὰς Βραγχίδας in foem. genere di-

cere auderet; postquam vero in eiusdem Herodoti libro II. (c. 159, 10.) simili ratione *ἰς Βραγχίδας τὰς Μιλησίων* scriptum reperisset, intellexisse se, *Herodotum* Ionum more (quemadmodum illi *ἡ Ἄλβος, ἡ κίων, ἡ Μαράων* dicunt) foeminino genere, pro masculino, in isto nomine usum esse. Sic ille. Cui opponere quispiam posset, apud eundem tamen *Nostrum* I. 158, 2. codices omnes in *τοὺς Βραγχίδας* consentire, itemque cunctos I. 46, 11. *τῆς Μιλησίων ἰς Βραγχίδας* dare: itaque verisimile esse, etiam h. l. et II. 159, 10. *τῆς Μιλησίων* scripsisse *Herodotum*, et librariorum culpā in utroque horum locorum revera corruptos codices esse. Quod si quis ita statuit; fuerint utique perantiquae istae codicum corruptelae; nec tamen fuerint ex tanta vetustate repetendae, quantā si *Villoisonum* audimus. Huic enim, nescio quo casu, excidit, ut *Philemonem* illum, e quo ista *Porphyrus* retulit, *Alexandro Magno* coaevum faceret. (vide *Villois. Anecd. Graec. T. II. p. 137. et Proleg. in Homer. p. xxxiv. itemque Indicem in Anecd. voce Philemon, et voc. Herodot.*) At ex ipsis verbis a *Porphyrus* prolatis abunde adparebat, aequalem illum fuisse aut etiam paullo iuniorem *Alexandro Cotyensi* Grammatico, (de quo *Fabric. in Bibl. Gr. IV. p. 379.*) adeoque secundo post C. N. seculo vixisse. De *Branchidis* multa *Larcherus* collegit ad *Nostri* V. 36. et VI. 19. Ad id quod spectat de quo h. l. quaerebamus, ita se res habere videtur. Recte *ἰς τοὺς Βραγχίδας* scribitur I. 158, 2. quatenus *Branchidae* familia fuere sacerdotum, qui templum et oraculum curabant, quod *Didymis* erat in agro *Milesiorum*. Recte vero etiam fortasse et h. l. et II. 159, 10. *Βραγχίδας* in foem. gen. dicuntur; quoniam ex eo, quod vulgo breviter dicere consueverant *ἰς Βραγχίδας πέμπειν*, (ut apud *Nostrum* I. 46, 12. et I. 159, 1.) usus invaluisse videtur, ut ipse locus, ubi oraculum erat, *Βραγχίδας* diceretur, nempe *αἱ Βραγχίδας*, ut *αἱ Ἀθῆναι* et similia. Ita quidem *Pompon. Mela* 1. 17. *Oraculum Apollinis*, ait, dictum olim *Branchidae*: cui congruit quod idem templum perinde τὸ ἱερὸν τὸ ἐν *Διδύμοις*, et τὸ ἱερὸν τὸ ἐν *Βραγχίδῃσι* nominatum legimus V. 36, 15. coll. VI. 19, 15. similiterque apud *Strabonem* IX. 421, c. coll. XIV. 634. c. Denique apud eundem *Strab.* XVII. 814. A. iunguntur ἐν *Δελφοῖς καὶ Βραγχίδαις*, prorsus tamquam duorum locorum nomina. S.

14. ἀντιστασιώτης κατιστήκει) Iure Gronovius ita; in usu tamen verbi, quod sensu activo sumi posse putavit, vere lapsus. L. Küsterus, male dictorum non inmemor, parem illi gratiam reddidit in *Clerici Bibl. V. et Rec. T. V. p. 407.* Taedet haec scribi potuisse. De *Pantaleonte*, *Serinus* in *Stob. Serm. XLV. p. 313.* quaedam innuit. WESS.

20. ἐπὶ κνάφου ἔλκων) Confidenter hoc suam in sedem reposui: auctores habeo Scholiasten *Herodoti*, qui κνάφος, ut codex mstus ostendit, hic invenit; *Plutarchum*, cuius ἐπὶ κνάφου huc ducit; tum *Hesych.* et *Suidam*, hoc ex loco ἐπὶ κνάφου ἔλκων explicantes. [Suidam vide in *Κνάφος*, et *Ἐπὶ κνάφου.*] Non addo, *κναφήν*, in *fullonis officinam*, nec recte verti, nec loco satisfacere. Cur tandem interimendum in *fulloniam officinam* traxit? Nullus-ne ad caedem locus commodior? Bene hoc perspexit, locumque persanavit *Steph. Berglerus Act. Lips. MDCCXVI. p. 423.* tum *T. Hemsterhusius* ad *Hesychii Ἐπὶ κνάφω.* *Κνάφος*, *carduus* sive *spina* est, qua *fullones* radere vestimenta solent: praeterea tormenti seu *carnificinae* genus, clavis aculeisque obpletum; ad miseros crudelissime enecandos: Ὀργανόν τι, ἐν κύκλῳ κέντρα ἔχον, δι' οὗ τοὺς βασανιζομένους κτείνουσι, *Suidas* et *Timaeus.* [in *Lexic. Plat. p. 160.*] Pertinet huc *Platonis X. de Rep. p. 762.* ἐπ' ἀσπαλάθων κνάμπτοντες, *super tribulis lacerantes*, ut viri egregii docuerunt. WESS.

CAP. XCIII. 8. αἱ ἐνεργαζόμεναι παιδίσκαι) Haec et seqq. respicit antiquus *Sophista*, qui *Dissertationes* aliquot *Ethicas* conscripsit, inter *Fragmenta Pythagor.* vulgatas *p. 714.* Ἀυδοῖς τὰς κόρας πορνευθεῖσας καὶ ἀργύριον ἐνεργήσασθαι, καὶ οὕτω γάμασθαι καλὸν δοκεῖ εἶμιν. Hinc etiam manifestum est, cur ad istam *παιδισκῶν* mentionem narrationi suae quaedam de more *Lydiaco* interiecerit *Herodotus*; qui vocem, adiectam a *Sophista*, ἀργύριον, lectori subaudiendam relinquit, quam in simili loco adposuit *lib. II. c. 126.* eo *Cheopa* scribens devenisse pravitatis, ut filiam voluerit tamquam *prosedam* πρῆσσεσθαι ἀργύριον ὁκόσον δὴ τι. Corpore quaestum facientes, *πιπράσκουσιν τὴν ἥραν παντὶ τῷ βουλομένῳ*, *Origeni c. Cels. V. p. 260.* ἐπὶ μισθῷ (*χρημάτων Xenoph. Symp. p. 523, 7.*) τὴν ἥραν ἀπεμπωλοῦσαι *Eusebio Προκ. IV. p. 162. b.* *Commode* dicuntur ἐνεργαζόμεναι, id est, corpore vel ἐν ἑαυταῖς ἐργαζόμεναι: aliter cepit *Clar. Abresch, Dil.*

Thucyd. p. 763. [*Abresch* quomodo ceperit nescio: mihi videbatur ἐν οἰκίῳ ἐργάζ. coll. II. 121, 99. et 126, 3. ubi quidem ἐν οἰκίῳ.] Ἐργάζεσθαι, ἐργάτις, ἐργασία, ἐργαστήριον, de eadem occurrunt opificina. Auctor Orat. c. Neaeram p. 730, 44. ἐταίραν suam nolunt ὄρεῖν ἐν Κορίνθῳ ἐργαζομένην, οὐδ' ὑπὸ παραβόσκῃ οὔσαν et p. 731, 57. [*Demosth.* Reisk. T. II. p. 1354, 22.] Quae venit ob istum quaestum in Aegyptum, venisse dicitur Rhodopis κατ' ἐργασίην Herod. II. 135. Secundum grammaticos et Eustathium ad 'Il. Ψ. p. 1453, 45. [p. 1329. ed. Rom.] Archilochus istius generis mulierem Ἐργάτιν dixerat: sed ab istis dissentit Hemsterh. ad Hesych. in Ἐργάτις. τὸ πορνεῖον est Ἐργαστήριον in Attica Lege apud Demosth. p. 736, 105. [p. 1367. ed. Reisk.] et in Alciphronis Epistola, quam vulgavit Abresch. in Addend. ad Aristaen. p. 115. παιδισκεῖον dixit Nicias, Athen. X. p. 437. f. memorans etiam τὰς δημοσίας παιδίσκας. In Isaei Or. V. p. 58, 13. [p. 134. Reisk. Vol. VII.] Euctemonis ἀπελευθέρῃ ἐναυκλήρῃ συνοικίαν ἐν Πειραιεῖ, αὐτοῦ καὶ παιδίσκας ἔτρεφε, meretriculas alebat conciliatrix: in Orat. c. Neaer. p. 728, 28. [p. 1351. Reisk.] Charisii liberta Nicarete ἐκτὸς παιδίσκας ἐκ μικρῶν παιδίων ἐκτήσατο. VALCK. — Lydias, de quibus agitur, puellas non ex corporis quaestu pecuniam contulisse; sed praeter istum quaestum opus etiam mercede fecisse, quo maiorem sibi dotem compararent, monuit Heyne in Commentar. Götting. T. XVI. p. 35. Similem isti Lydorum morem apud Cyprios notavit Iustin. XVIII. 5. Conf. Clearchum apud Athen. libro XII. cap. 11. ubi videndum an pro τῶν ἄλλων, quod ibi, p. 316. l. 5. nostrae edit. legitur, τῶν δούλων cum Larchero (in Notis ad Herodot.) corrigendum sit. Caeterum apud Nostrum mox l. 13. ὁ Λυδῶν δὲ ἡμῶς non tam populus Lydorum, quam plebs, reddi debuerat; et sic in lat. vers. rescriptum velim. conf. I. 196 extr. Et ἀγοραῖοι ἄνθρωποι (l. 8.) rectius circumforanei homines, quam forenses. cf. II. 141, 20. S.

16. καὶ δύο πλῆθρα) Gronovio scribendum videtur καὶ δύο πλῆθρα τὸ μῆκος: neque enim latitudinis mentionem abesse posse, nec πλῆθρα de ambitu recte poni. Contra ea Georg. Arnaldus venit Animadv. c. 29. plethri mensuram altitudini, longitudini, et latitudini saepe admoveri commonstrans: nullam quoque iustae proportionis in viri doctissimi emenda-

tione rationem haberi: quod sane vero convenit. Haud scio tamen, an sana hic omnia sint. De *stagno Gygaeo* Poëta 'Ιλ. B'. 865. et *Strabo*, [XIII. p. 626. B. et 627. B.] quo teste *Coloën* postea cognominatum novimus. Referunt huc παλαιὸν γύγαο τι σῆμα in *Nicandri Theriac.* vs. 633. Critici veteres, forsitan male. WESS. — Nulla subest caussa, cur de integritate huius loci dubitemus, si baseos figuram oblongam cogitemus: nempe τὸ ὤρος nunc intelligit longiorum laterum mensuram. Altitudinem monumenti tantam fuisse ait *Clearchus* apud *Athen.* lib. IX. c. 31. ut ex quibuslibet *Lydiae* partibus conspici potuerit. Nam, quod monumentum a *Gyge* amasiae suae erectum *Clearchus* narrat, quodque *Nicander* etiam l. c. spectasse videtur, illud nullum aliud esse recte *Larcherus* monuit, nisi hoc ipsum de quo hic *Herodotus* loquitur, et ex eo *Strabo* l. c. Cuius monumenti reliquias hodieque superesse, ex *Chandleri* Itinerario idem *Larcherus* adnotavit. Conf. *Heyn.* ad 'Ιλ. B'. 865. S.

CAP. XCIV. 2. τὰ θήλια τέκνα καταπορεύουσι) *Vitam meretriciam* agant erat in Latinis. Verius *Thomas*, ἐπὶ πορνείαν δίδωσι, uti infra c. 156. πᾶς τις - - καταπορεύει τὰ θήλια τέκνα. Numos a *Lydis* repertos *Xenophanes* in *Pollucis* IX. 83. itidem prodidit. Adde *Eustathium* ad *Dionysium* vs. 840. WESS.

[9. ἐπὶ Ἄτυος) Conf. c. 7, 9. et VII. 74. Adde *Adnot.* ad IV. 45, 16. De *Mane* conf. *Dionys. Hal. Ant. Rom.* I. 27. S.]

Ibid. σιτοδείην ἰσχυρήν) *Herodoti* σιτοδείην (sic recte scriptum legitur supra, c. 22.) ἀφορίαν καρπῶν interpretatur *Dionysius Halicarn.* A. R. I. p. 21, 33. ubi vs. 38. pro διανέμαντας restituendum videtur, διανέμαντα Ἄτυον ἅπαντα τὸν δῆμον διχῇ κλήρους ταῖς μοίραις ἐπιβαλεῖν, ex *Herodoto*, tradente τὸν βασιλέα αὐτῶν (*Atyn*) δύο μοίρας διελόντα Λυδῶν πάντων κληρῶσαι. *Herodotea* se *Dionysius* enarrare profitetur; e rerum *Lydiacarum* scriptore probabiliter, quae *Galei* suspicio est, derivata. VALCK.

12. ἄκμα διζῆσθαι) Etsi non magnum videbitur operae pretium, hoc ex msto elegi: non possum in animum inducere, placuisse Nostro continuum scriptionis et soni in διζῆσθαι et διζῆσθαι, nulla praesertim metri lege cogente, discordiam. Quod recepi, *Homeri* et lonum est. Habet

Eustathius in *Odyss.* p. 1774, 31. [p. 564, 50. ed. Bas.] διζηται ex *Herodoto*, quod nunc II. 38. διζεται. Consentiant Grammatico tamen Codices *Ask.* et *Arch.* Graviter et vere *Democritus*, διζημένοισι τὰ γὰρ μάλιν παραγίνεται, τὰ δὲ κατὰ καὶ μὴ διζημένοισι, ex *Stobaeo* in *Poësi Philosoph.* p. 176. WESS.

13. τῶν κύβων καὶ τῶν ἀστραγάλων) Corripitur *Noster* ab *Athenaeo* I. 15. [lib. I. c. 33. nostrae ed.] p. 19. A. ob ludorum haec inventa *Atyis* regis tempore: esse enim ludos istos multo antiquiores, probatos usurpatosque belli *Troiani* tempore. De pilae et talorum lusu nota ex *Homero* res est: at ubi apud eum *tesserarum* τῶν κύβων, aut κυβείας aut κυβεύειν mentio? Quarum cum nusquam meminerit, seriori tempori inventum debetur. Docuit hoc egregie *Thomas Hyde* *Histor. Aleae* p. 112. et *Hemsterhusius* in *Polluc.* IX. 97. WESS.

15. πλὴν πισσῶν) Nullum hic scriptoris lusum [cum *Gronov.*] agnosco. Πισσούς et πισσά usu terunt, non πισούς. Semper-ne in amanuensium peccatis abscondita ruspabimur? Negatur horum origo *Lydis*, quod ea *Palamedis* contriiberetur abs omnibus. *Sophoclis*, *Alcidamantis*, *Gorgiae*, *Philostrati* hanc ad rem atque aliorum loca *Hemsterhusius* antestatus est. Sint-ne vero πισσά calculi tantum, an calculi *tesserarii*, animose ante non multos annos disputaverunt *Io. Corn. de Pauw* *Diatrib. de Alea Vet.* p. 57. et *Vanni Criticae* p. 270. doctus Auctor. WESS.

25. ἐκ τὸν τὸν βασιλέα προτάσσειν) *Cl. Reiskius* προτάσσειν. Tu vide III. 89. VII. 65. *Dionysius*, his usus, de suo liberaliter adstruxit plura: *Lydum*, *Atyis* filium, uni parti a patre adsignatum, alteri *Tyrrhenum* ait, *Rom. Ant.* I. [c. 27.] p. 21. Λαχούσης δὲ τῆς ἅμα Λυδῶ μοίρας τὴν ἀμείνω τύχην, μὴ ἐκχωρῆσαι. ἐκχωρῆσαι δὲ τὴν ἐτίραν, ἀπολαχούσαν τῶν χρημάτων τὰ μέρη. Sic, puto, scribere voluit. Venerint-ne in *Italiae* oras, atque *Etruscorum* genti originem *Lydi* dederint, quod *Nostrum* secuti plures litteris tradiderunt, in magna versatur controversia; de qua *Theod. Ryckius* *Diss. de Prim. Ital. Colon.* [edita cum *Holstenii* *Notis* in *Steph. Byz.*] c. 6. et *Scipio Maffei* *Hist. Diplom.* p. 228. atque alii. WESS. — Confer quae ad h. l. *Larcherus* commentatus est. S.

CAP. XCV. 6. καὶ τριφασίας ἄλλας λόγων ὁδούς) Vere dixit. Cyri initia et illustria facta diversis modis per Orientis plagas celebrata fuerunt. *Ctesias*, uti Persicorum fragmenta condoces faciunt, aliam ac *Noster* trivit viam, fateturque *Photius*. Quid *Xenophon* sectatus fuerit, in omnium est memoria. Forsan et suum sibi narrationis genus habuit *Aeschylus* in *Persis* vs. 770. Itaque optio datur. WESS.

8. ἐπ' ἑτα ἑκοσι καὶ πενταχόσια) Haec et quae succedunt *Diodorus* adripuit lib. II. 33. sed minus prudenter et considerate, sicuti ibi commonstratum est. WESS. — *Herodotum* cum *Ctesia* aliisque, qui Assyriorum imperio (referente *Diod. Siculo*) durationem 1306. annorum tribuunt, in concordiam redigere, post alios doctos viros, (quorum nonnullos etiam *Harlesius* ad *Fabr. Bibl. Gr. T. II. p. 742* seq. laudavit) *Larcherus* studuit in *Notis* ad h. l. Conf. eiusdem *Chronologiam Herodot.* p. 144 seqq. scilicet statuens, *Ctesiam* antiquitatem huius imperii a primis regni primordiis, intra artos limites conclusi, repetiisse; *Herodotum* vero ab eo tempore quo totius Asiae imperio reges Assyriae potiti sunt. *Volney* contra, post longam disputationem, qua *Herodoti* fidem historicam cum ea quae *Ctesiae* tribuenda est, contendit, (*Chronol. d'Herodote*, p. 83 seqq.) ad extremum colligit, (ib. p. 189 seqq.) perquam verisimile esse, consulto *Ctesiam*, quo Persis gratificaretur, durationem Assyriaci imperii, cuius in iura Persae successerunt, immanem istum in modum auxisse. Novi quidpiam hic molitus est *G. Bruining* in *Actis Societ. Traiect. T. II. p. 162* seq. (Lugd. Bat. 1795.) qui, *Ctesiae* mendaciorum nullam prorsus rationem habendam censens, tantum abest ut iusto minorem existimet numerum 6xx annorum, quem hic habent *Herodotei* libri, ut multo etiam maiorem esse sibi persuaserit. Scil. pro certo sumens, *Semiramidem* illam, quam *Noster* c. 184. quinque generationibus ante *Nitocrin* vixisse ait, fuisse primam Assyriae reginam, *Nini* uxorem, regni conditoris; quo secum ipse concilietur *Herodotus*, statuit numerum annorum, qui h. l. durationi regni Assyriaci tribuitur, per librariorum sive errorem sive temeritatem quadringentis annis auctum fuisse; scripsisse *Herodotum* ἑτα ἡΔΔ, id est, ἑκοσι καὶ ἑκατὸν, annos cxx; inde illos fecisse ἑτα

[H] ΔΔ, id est, annos DXX. Cuius quidem inventi laudem non invidemus auctori. S.

CAP. XCVI. 4. οὗτος ὁ Δηϊόκης) Deiocem non prae-
terit Polyaeus Strateg. VII. 1. verum vestigiis aliorum
insistens. Quaerunt docti viri idem-ne fuerit ac Arpha-
xodus, cuius in Iudithae historia c. 1. memoria durat,
an Phraortes potius, Conringius, Montfauconius, Prideaux:
de qua lite Schroeërus Orig. Assyr. sect. IV. 5. etc. et Leon.
Offerhaus Spicileg. Hist. Chronolog. p. 145. egregie. WESS.

13. ἰδὺς τε καὶ δίκαιος ἦν) Ecce tibi observationem docti
viri, Petri Fontein, cui Theophrasti Characterum cultio-
rem editionem brevi debebimus. Quum de iudice sermo sit,
idem est ac, ἰδὺς ἰδικάζει: eadem ratione Homerus, ἰδὺς, et,
ἐς μέσον ἀμφοτέροισι, μὴδ' ἐπ' ἀρωγῇ, δικάζειν, Iliad. Ψ. 574. et
580. Si vero animadvertas, pro ἰδὺς Atticos hoc sensu dixisse
ἴσος, vix dubium erit, quin Herodotus in mente habuerit illud
Solonis, τὸ ἴσον πόλεμον οὐ ποιεῖ, laudatum Plutarcho in eius
Vit. pag. 85. b. Huc nimirum spectant, quae, paullo ante,
[l. 10.] de eodem Deioce, habet, ἐπιστάμενος ὅτι τῷ δίκαιῳ τὸ
ἀδίκον πολέμιόν ἐστι: ex quibus tamen verbis vitium, quod illis
inhaeret, tollendum est. Quum enim Herodotus manifesto signi-
ficeat, hunc δίκαστῃν, probe gnarum cives, ab iniustis iudiciis
exatos, iisdem reddi infensos, iustitiam observasse eum in
finem, ne quis erga se, ad regnum adspirantem, odium conciperet;
liquet, me quidem arbitro, legendum esse, ὅτι τῇ ἀδικίᾳ
τὸ ἀδικούμενον πολέμιόν ἐστι. Neque aliter, in argumento fere-
pari, Euripides, et ipse Solonis dicti haud immemor, Phoe-
niss. v. 541. τὸ γὰρ ἴσον νόμιμον, vel potius κοινόν, ἀνθρώποις
ἔφω. Τῷ πλείονι δ' αἰεὶ πολέμιον καθίσταται τοῦλάχιστον. Quinimo,
huius sententiae ea est cum Historici observatione, modo ver-
ba sicuti scopus eius postulat legantur, similitudo, ut in altera
exemplar alterius tantum non agnoscas: certe hoc, τῷ πλείονι
δ' αἰεὶ πολέμιον καθίσταται τοῦλάχιστον, ipsum illud est Hero-
doti, τῇ ἀδικίᾳ τὸ ἀδικούμενον πολέμιόν ἐστι. Haec erudite ille
in litteris ad me, sed quibus membranae auxilium ne-
gant. WESS. — Nec vero etiam membranae auxilio cor-
rectoris indigebant. S.

CAP. XCVII. 5. ἔνθα περ πρότερον προκατίζων ἰδί-
καζε) De iudiciis, sive illi reges seu privati fuerint,
hoc sollemne. Supra c. 14. Μίδας ἀνέθηκε τὸν θρόνον, ἐς τὸν
Herodot. T. V. H

προκατίζων ἰδικαῖ. et V. 26. Additur dixisse Deiocem, οὐ δὲ καὶ ἔτι, se non ultra iudicaturum: non aliud enim ac δικαῖσιν, quemadmodum doctissimi viri Sylburgius in *Grammat. Ctenardi* p. 431. et H. Stephanus de *Dialect.* pag. 140. monuerunt dudum. In fragm. Philosophi Eusebii apud Stobaeum *Serm. XLIII.* pag. 310. καίτοι περ χρὴ εἰδέναι πάντα τὸν μέλλοντα ἀνθρώπου καταδικᾶν, ὅτι καὶ etc. perperam et sine ratione Gesnerus καταδικάζειν corrigi iussit. Praeclare Glossae Sangermanenses: Δικᾶν, ἀντὶ δικαῖσιν. Ἡρόδοτος α. οὐ φησι δικᾶν ἔτι. WESS.

13. στήσωμεν ἡμῶν αὐτῶν βασιλεία) Voculam ἔνα suspicabar absorptam a literis proximis, quam solet in talibus adhibere Herod. p. 169, 32. [III. 25.] ἔνα σφείων αὐτῶν. pag. 192, 21. 194, 23. [III. 80. et 85.] δεῖ ἔνα γέ τινα ἡμῶν βασιλεία γενέσθαι: atque ita scripsisse hoc loco, στήσωμεν ἔνα ἡμῶν αὐτῶν βασιλεία. VALCK.

CAP. XCVIII. 14. τὰ νῦν Ἀγβάτανα κέκληται) Demiror dilectissimis membranis haud auscultasse Gronovium, quibus recte obsecutus fuit c. 110. et 153. minime vero III. 64. 92. Non placet id consilii incertum. Optime codex Florent. cui alias plures schedae consentient. Medorum regiam hanc urbem veterum conplures, in quis et Ctesias, Ἀγβάτανα, teste Stephano Byz. adpellarunt. Nunc quidem in illius Persicis ἔδοκε Κῦρος -- Βαρήνην, ἑγγὺς Ἐκβατάνων: ipse dederat Ἀγβατάνων, sicuti in Stephani Βαρήνη legitur. Opinor latere idem vocabulum in Aeschyli Pers. vs. 927. nam quae de Agdabatis, gente Persica, a Criticis adscripta sunt, fide carent. Sam. Bochartus tituli originem in Arabum sermone invenit et eleganter illustravit Phaleg. III. 14. Culte vero de Aristotelis obscurioribus libris Themistius πλείοσι πεφραγμένοι εἰσὶ περιβόλοις, ἢ τὰ ἐν Ἐκβατάνοις βασιλεία, Or. XXVI. pag. 319. v. WESS.

18. καλωνός ἐν) Videtur Diodorus II. 13. in urbis situ dissentire, ἐν πεδίῳ, in planitie structam scribens. Ambitum idem XVII. 110. stadiis cl. absolvit, et hac parte discors. Athenarum enim amplitudo atque ambitus stadia cc. aequabat, teste Dione Chrysostomo Or. VI. p. 87. c. et illi tamen, ex Nostri finitione, Ecbatanorum magnitudo conveniebat. Quod editur κατὰ τὸν Ἀθηναίων κύκλον, pravum

est. Ἀθηνέων oportuerat; qui quidem naevus in his libris nimis frequens. WESS.

27. δύο δὲ οἱ τελευταῖοι, εἰς etc.) Platoni, horum fortasse recordato, tale aedificia templaque variis coloribus distinguendi genus βαρβαρικὸν εἶδος est. Sic de Neptuni in Atlantide templo: εἶδος δὲ τι βαρβαρικὸν ἔχων· πάντα δὲ ἔξωθεν περιήλειψαν τὸν νεὼν ἀργύρῳ, πλὴν τῶν ἀκρωτηρίων. τὰ δὲ ἀκρωτήρια χρυσοῦ. Critiae p. 116. Pertinent huc, quae Auctor de Mundo eleganter commentatus est, c. 6. p. 195. Ed. Vulo. WESS. — Omnino structuræ genus isti simile hodieque in multis apud Sinenses et apud Indos oppidis reperiri monuit Caylus in Hist. de l'Acad. des Inscr. T. XXXI. p. 42. S.

CAP. XCIX. 5. δι' ἀγγέλων δὲ πάντα χρείσθαι) Vide c. 69. Regiam apud Medos Persasque maiestatem, illique debitam a civibus reverentiam abunde explanavit B. Brissotius de Regn. Pers. I. 27. et II. 91. WESS.

CAP. C. 9. καὶ κατήκοοι) Saepe numero vocabulum in Musis recurrit de subditis imperio ac dicto audientibus, rarum hac notione. Ecce tibi imitatore Dionem Cassium lib. XLII. 17. p. 315. Ed. N. καὶ γὰρ κατὰ τοὺς τοῦ θεοῦ σφῶν καὶ κατήκοοι -- πολλοὶ περιενοστούν. Alii sunt ὠτακουσται, ut in libello de Mundo, cuius interpretes Apuleius non sine quadam cultus elegantia: Sed inter eos aures regiae et Imperatoris oculi [conf. Nostrum, I. 114, 7.] quidam homines vocabantur: per quae officiorum genera rex ille ab hominibus deus esse credebatur, cum omnia, quaecumque ibi gererentur, ille Otacustarum delatione discebat. Ceterum scribi debebat, quod bene vidit Reiskius, καὶ οἱ: est enim dandi casus. WESS.

CAP. CI. 1. τὸ Μηδικὸν ἔθνος συνέστρεψε) Interpretatio Vallae, Deioces - - solam Medicam subegit nationem, eique imperavit, illa homines etiam perdoctos in historia veteri tradenda decepit. Galeus pro συνέστρεψε legi scribit in isto συνεστρέφατο, atque ita loqui solere Herodotum; observabatur eruditissimo viro κατεστρέφατο, subegit, veterum nulli adeo frequentissimum quam Herodoto; apud quem nusquam invenietur συνεστρέφατο, usurpantem τὸ συστρέφαι no to significato IX. 18. πάντῃ συστρέφαντες (mutari non debuerat) ἰωντοὺς καὶ πυκνῶσαντες ὡς μάλιστα. Hoc apud alios frequentius dicitur ξυστραφέντες vel συστρεφόμενοι. Dubium nullum est, quin hoc loco συνέστρεψε notet in unam contraxit: Deio-

ces τὸ τε Μηδικὸν ἔθνος συνίστρεψι, μόνου τε τούτου ἤρξε: (sic ista leviter refingenda suspicor;) Medos in unam gentem contraxit, atque huic soli imperavit. Ex hac vera, ni fallor, interpretandi ratione [quam quidem perinde vulgata etiam scriptura admittit,] primum manifestum est, cur his continua diversa memorentur Medorum genera, e quibus unam ille fecerit gentem; deinde, quamobrem de filio Phraorte paulo dicat inferius: οὐκ ἀπεχρήτο (Suidas explicat, ἀρκεῖν ἤγειτο:) μόνων ἄρχειν τῶν Μήδων, ἀλλὰ στρατευσάμενος ἐπὶ τοὺς Πέρσας κ. τ. λ. Pater Deioces, callidus ille iustitiae satelles, pacis amans, et solos regere Medos contentus, simul atque iustitiae fruendae causa (Cicero de Off. II. c. XII. init.) rex fuerat constitutus, locatim dispersos cives suos adegit ἐν πόλιν ποιήσασθαι, καὶ τοῦτο περιστέλλοντας τῶν ἄλλων ἥσσαν ἐπιμίλινθαι. Herod. p. 41, 5. et p. 42, 3. [c. 96, 6. et 98, 11.] Condidit itaque Ecbatana. His denarratis subiungit: Δηϊόκης μὲν νυν τὸ Μηδικὸν ἔθνος συνίστρεψι. Hoc aliis in re simillima saepius dicitur συνώκεισι, vel συνήγαγε. Notae sunt imperantium artes, Thesei, Gelonis, similiumque: de Gelone, unis Syracusis omnia posthabente, Herodotus lib. VII. c. 156. VALCK.

CAP. CII. 10. Ἀσσυρίων τούτους οἱ Νῖνον ἔχον) Qui ἔχον voluerit, etsi urgens ratio desideratur, praesidio non carebit. Assyrios laxiore significatione Noster usurpat, illis ipsos comprehendens Babylonios. Assyriorum itaque alii Ninum, Babylonem alii possidebant, uti c. 178. 185. etc. WESS. — De Nino urbe, ad Tigrin sita, conf. c. 193, 11. et II. 150, 17. S.

CAP. CIII. 4. ἐλόχισι κατὰ τέλεια) Turmatim. Adscripserat his Scholiastes: κατὰ τέλεια τὰ ἀναλώματα, καὶ τὰ συνδραία ἐν τῇ ἀρχῇ, καὶ τὸ συντελεῖν εἰς τάγμα. Habet ex eo Suidas. [in Κατὰ τέλ.] Ultima huc refer, cetera aliorum deferenda. Καὶ κατὰ τέλεια καὶ παντοίως προσβάλλοντες VII. 211. et IX. 20. et 22. WESS.

[8. ὅτε νύξ ἢ ἡμέρα ἐγένετο) Vide supra, c. 74, 8. S.]

15. βασιλεὺς ὁ Σκυθίων Μεδύης) In obscuro res Scythicae loco sunt: de gentis excursionibus in Asiam plura Iustinus II, 4. 5., quae partim conveniunt, aliena partim sunt. Μάδνος Σκυθικοῦ expeditiones et peregrinationes tetigit obiter Strabo I. pag. 106. [pag. 61. ed. Cas.] sed nescio quo au-

ctore eundem *Madyem* regem *Cimmeriorum* fuisse adfirmat. WESS. — Confer *Nostrum* cap. 15. et praesertim IV. 11 seq. S.

GAP. CIV. [1 - 3. Ἔστι δὲ ἀπὸ τῆς λίμνης τῆς Μαιώτιδος --- ἐς Κόλχους τριήκοντα ἡμερῶν εὐζώνῳ ὁδός.) Iusto maior videri possit iste numerus *triginta dierum*; quum praesertim eum terrae tractum, quo inferior Asia cum superiori iungitur, intra *quinque dies* ab homine εὐζώνῳ permeari posse supra dixerit, cap. 72 extr. At hīc non de ea parte *Maeotidis paludis* agitur quae *Colchidi* proxima est, sed de ostio *Maeotidis*, et quidem de ulteriore ora illius ostii, ubi *Cimmeriorum* olim sedes fuerant. conf. IV. 11 seq. Caeterum meminimus, ubi de eisdem regionibus agitur, quas *Scythae* dein habitarunt, diurnum iter ab eodem *Nostro* ducentis stadiis aequiparari, IV. 101, 8. S.]

8. ἐν δὲ ξηρῇ ἔχοντες τὸ Καννάσιον ὄρεος) Eadem, sed distinctius, IV. 12. VII. 20. *Cimmerii* legerunt oras *Ponti* et per claustra *Caucasea* in *Asiam* inruperunt; *Scythae*, dum profugos insequuntur, a via aberrarunt, perque *Caspiae* portas in *Mediam*, regionem a fugitivis aversam, devenerunt. Lege *Th. Sig. Baierum*, *Comment. Acad. Petrop.* lib. III. p. 318. WESS.

CAP. CV. 2. Φαμμίτιχος) Ita hīc. At Φαμμήτιχος lib. II. 2. 28. 30. nec constanter tamen. Recurrit prior scriptura II. 151. VII. 7. Quae quidem discrepantia ex pronuntiationis vicinia nata fuit. *Scythicam* expeditionem *Hieronymus* adtigit in *Fabiolae* Epitaphio: Hanc gentem *Herodotus* refert sub *Dario Medorum* rege viginti annis Orientem tenuisse captivum, atque ab *Aegyptiis* et *Aethiopibus* annum exegisse vectigal; non sine erroribus, de quibus *Scaliger* in *Eusebii Chron.* p. 83. Τοπροσωτέρῳ [L. 4.] non ex genio *Herodoti*, uti visum *Gronovio*, sed e *Grammaticorum* vetere scribendi more venit. Servavit ipse τὸ προσωτέρῳ III. 138. sicuti alibi τὸ πρόσω, τὸ λοιπόν, τὸ πρῶτον, quae emendatius utique scripta. Conduxit de genere hoc conplusscula *Io. Wasse*, addita in *Dukeri* praefationem *Thucydidis*. WESS.

9. πάντων ἀρχαῖσιν ἱσίων etc.) *Pausanias* I. 14. primos omnium mortalium *Assyrios* *Venerem* *Coelestem* colere ingressos perhibet, ab illis *Paphios* in *Cypro* et *Phoenices*

in Palaestina religionem eius accepisse; hinc venisse ad Cytherios: abduxit doctissimum scriptorem a vero Venus Mylitta, quam ab Assyriis cultam ex *Nostri* I. 131. et 199. didicerat. Nam quo pacto ab Assyriis, a mari remotissimis, ea superstitio ad Cyprios penetrare potuit? Uraniam istam Venerem Syri *Dercetun* vocitabant in *Diodori* II. 4. WESS.

15. ἐνέσκηψε ἡ θεὸς θήλειαν νοῦσον) Ita dederat, uti rei series et *Longinus* testantur. Scio animose ὁ θεός a *Gronovio* defendi; quo modo, si qui velit, omnibus naevis patrocinium parabitur. Θήλεια νοῦσος quae fuerit, quaesitum ambitiose fuit. *Θήλεια νοῦσος* quae fuerit, quaesitum *ampl. Bouherius* totum illi cap. 20. *Dissert. Herodot.* inpendit, spretisque plurium coniecturis, quas recensere nihil attinet, decernit cum *Tollio* ad *Longinum* atque aliis, θήλειαν νοῦσον convenire *contaminatio morbo turpium virorum*, ut *Horatius* alicubi, [lib. I. Od. 37.] sive pathicis. Verum est, *Philonem Iud.*, *Dionem Chrysostomum*, *Herodianum*, *Clementem Alex.*, *Eusebium*, *Scholiasten Thucydidis*, quibus adiungi poterit *Criticus ad Hephaestionis Enchirid.* p. 41. circuitu *θηλείας νοῦσου* id genus descripsisse: neque absurdum erit, si profitearis, *Longino* honestam eam turpis flagitii descriptionem admirabilem atque ἀμύμητον fuisse visam, qua est sententia vir Amplissimus. Haud parum tamen metuo, ut *Noster* Scythis id inputarit. Alibi certe, cum non dissimile quidpiam exponere vult, hac verborum circuitione abstinet I. 135. usurus, uti opinor, si aperte loqui nolle: huc adde, in Scythiam delatis, uti adfirmat, morbi illud muliebris genus statim fuisse manifestum, quod in pathicis utrum liquido omnibus adpareat extemplo, non habeo dicere. Accedo potius ad *Hieron. Mercurialis* opinionem *Var. Lect.* III. 7. *Hippocratem* et *Nostrum* comparantis. Ille de iisdem Scythis de *Aër. Aq. et Loc.* p. 293. [sect. 106. et 109. ed. *Coray.*] εὐνουχίαι γίνονται καὶ γυναικεῖα ἐργάζονται, καὶ ὡς αἱ γυναῖκες διαλέγονται ὁμοίως. *Caussam morbi incolas acceptam referre deo*, [ait *ibid. Hippocr.*] sed errare: habere eum suas sibi, verum naturales, caussas. Porro, qui malo tentantur isto, ἐνδύονται στολὴν γυναικείην, καταγνόντες ἐωστίων ἀνανδρείην. γυναικίζουσί τε καὶ ἐργάζονται μετὰ τῶν γυναικῶν, ἀ καὶ ἐκείναι. Denique νοῦσον adpellat, qualis profecto est, et ma-

ribus turpissimus. Atque haec senex divinus eodem fere, quo *Herodotus*, commentatus est tempore; ut dubium non sit, quin eandem uterque rem signaverit. *Noster* νοῦσον θήλειαν vocat; ille, qui morbi eius feminei effectus, quaeque indoles fuerit, declarat. *Herodotus* iratae Veneri, sicuti Scythae irae Deorum, morbi initia contribuit. *Hippocrates* ex artis suae disciplina, superstitione dissipata omni, mali causam vestigat et explanat. Qui quidem dissensus ferendus et magni non est momenti. WESS. — Perspecte vir eximius. Plura si quis desiderat, dabunt nonnulla *Larcherus* ad h. l. et *Corayus* ad *Hippocr.* l. c. Exstat etiam singularis *Heynii* commentatio de *Maribus inter Scythas morbo effeminatis*, quos ille cum *hermaphroditis Floridae* contulit, in *Commentationib. Societ. Goetting.* Vol. I. P. 3. p. 28 seqq. Sed, quod maxime ad rem facit, comperitum est nostra aetate, morbum illum, quem muliebrem commodissime *Herodotus* nominat, eodem prorsus modo, quo ab *Hippocrate* descriptus est, in eisdem regionibus, quae *Scytharum* olim fuerant, hodieque (quamquam haud ita frequenter) obtinere. Vide *Reineggs topographische Beschreibung des Caucasus*, Goth. et Petersb. 1796. T. I. p. 269 seq. *Histoire primitive des Peuples de la Russie*, par le Comte *Jean Potocki*, Petersb. 1801. p. 175. *Klaproth*, *Reise in den Caucasus* etc. Halae et Berol. 1712. p. 283 seqq. In *Var. Lect.* ad h. l. adnotare oblitus eram, pro θήλειαν ad Ionismi normam θηλήην corrigendum censuisse *Koenium* ad *Gregor.* Dial. ion. §. 41. atque sic h. l. edidisse *Schaeferum*. Et sic alibi quidem brevi vocali ε in medio scribitur hoc vocab. ut III. 85, 16. et 20. sed simul per α in terminatione primi et quarti casus: ἡ θήλεα ἵππος, III. 86, 5. τὴν θήλειαν κάμηλον, III. 102, 17. — Ista iam non modo scripta a me, sed typothetae etiam tradita erant, quum a *Boissonado* meo, Viro clarissimo, qui incomparabili studio, quidquid ad ornandum *Herodotum* nostrum valere videtur, id mecum communicare, aut de eo me monere conuevit, per literas transmissa Notula, ad id de quo huc agitur spectans, mihi traditur, his ipsis verbis concepta: „Παρά δὲ Ἡροδότῳ, ἐνέσκηψεν ἡ θεὸς θήλειαν νόσον, „ἀντὶ τοῦ, ἐποίησεν ἀνδρογύνους ἢ κατεαγότας. *Tiberius Rhetor*, „de *Figuris*, cap. 35. de *Periphrasi*, inedito adhuc, brevi „edendo.“ S.

Hippocrates pluresque alii fuerunt usi, requirit. Vide doctam *T. Hemsterhusii* adnotationem ad *Thom. M.* voce Ἐπίτιξ. *WESS.*

17. σ οὐ ἰωνῶ περιπίσης) Dubium est, hoccine, an σὺ ἰων-
τῶ περιπ. adscisci debeat; quamquam ego non multum eo
distrabor. Varie ponere solent. *Aeschin.* de Legat. Fals. p.
47. Ed. Ald. [p. 311. ed. Reisk.] ὥς ἐγὼ τοῖς ἰμαντοῦ λόγοις
περιπίπτω. *Io. Chrysostomus* T. V. p. 24. B. ἀλλ' ὁ μῦθος αὐ-
τὸς ἰωνῶ περιπίπτει. et T. VII. pag. 831. C. πανταχοῦ ἡ πλάνη
ἰωνῆ περιπίπτει. Par ratio prorsus est in *μηδαμῶς*, quod
viro Cl. [l. 15.] tantopere placuit. Ecquis enim mortali-
um, in ea schedarum discordia, *Herodoteum* illud esse
praestabit? *Μηδαμᾶ* habet cap. 68. III. 65. atque alias,
μηδαμῇ quoque. Mox [l. 18.] ἰς σιωντοῦ servavi, non igna-
rus defendi veterum locis ἰωντοῦ posse, patronumque ha-
bere in *Miscell. Observ.* T. III. p. 142. *WESS.* — Quod
modo praecessit, ἄλλους ἰδόμενος, id commode *Wyttenb.* Se-
lect. p. 351. confert cum illo *Xenophontis*, *Hellen.* III. 1, 2.
Κῦρον ἀντ' ἰκλίνου ἡρμήνισι ἦσαν. *S.*

CAP. CIX. [2. ὥς εἰ παρεδόθη τὸ παιδίον κεκοσμημένον
τὴν ἐπὶ θανάτῳ) *Valla* ad verbum, quum ei puer traditus es-
set ornatus ad necem: ubi quum haud adpareret, quid hoc
esset, ornatus ad necem; clarius *H. Stephanus* reddendum
censuit, quum ei puerulus cum ornatu traditus esset ad ne-
cem: et in eandem sententiam *Gronov.* quum ei puerulus
ornatus esset traditus ad necem; quam versionem et *Wes-
seling* tenuit, et *Larcherus* his verbis suo idiomate reddi-
dit, on remit l'enfant couvert de riches ornemens entre les
mains d'*Harpagus*, afin qu'il le fit mourir. Quae interpretatio
(ut iam olim *Aem. Portus* in *Lex. ion.* v. θάνατος monuit)
satis bene haberet, si παρεδόθη ἐπὶ θανάτῳ, non κεκοσμημένον
τὴν ἐπὶ θανάτῳ, legeretur. Nempe tradebatur *Harpago* pue-
rulus eo cultu ornatus quo regios liberos mortis caussa (id
est mortuos, aut iam iamque morituros) ornari moris erat.
conf. c. 111, 16 seq. et 24 seq. rursusque c. 112, 15 seq.
et 113, 6. Itaque ad τὴν articulum, cum eodem *Porto*, in-
telligendum στολὴν, sive potius κοσμησιν, scil. nomen ex
cognato verbo, quod in proximo est, repetendum. Sic
VII. 34, 2. ἐγεφύρουν -- τὴν μὲν -- τὴν δ' ἐτίραν, scil. γέφυραν.
VII. 62, 1. τὴν αὐτὴν ταύτην ἐσταλμένοι, sc. στολὴν, id est

σκευήν, quo vocab. continuo dein utitur. VII. 84, 3. τὴν αὐτὴν (sc. σκευήν) ἰσχυασμένοι. Pro quo VII. 72, 6. αἰτ τὴν αὐτὴν ἔχοντες: ubi, quoniam ἔχοντες eo loci idem ac ἰσταλμένοι aut ἰσχυασμένοι valet, pariter στολὴν aut σκευήν intelligitur. In Aristoph. Ran. 192. νεαυμάχῃς τὴν περὶ κρεῶν, sc. μάχην. Sic κρίεσθαι τὴν ἐπὶ θανάτῳ, scil. κρίσιν vel δίκην, et similia multa apud optimos quosque auctores. Sic vero rursus apud Nostrum, quoniam δῆσαι ἐπὶ θανάτῳ IX. 37, 6. sonat vincere mortis caussa, in vincula coniicere supplicio destinatum, similiter etiam ἔδῃσι (σφίσις) τὴν ἐπὶ θανάτῳ (scil. δίκην) habemus III. 119, 10. et τοὺς ἄλλους κατέδῃσαν τὴν ἐπὶ θανάτῳ, nempe V. 72, 23. Neque me fugit, ad τὴν articulum aliās etiam subinde nomen ὀδὸν intelligi; nempe cum verbis praesertim quae mittere, ducere, aut proficisci significant: (conf. I. 67, 12.) sed non idcirco equidem dixerim, in verbis ex V. 72. modo citatis praegrans esse verbum κατέδῃσαν, intelligendumque κατέδῃσαν ἀπ᾽ ἔξοντες τὴν ἐπὶ θανάτῳ ὀδὸν, quod Viro docto excidit in utilissimo libello scholastico, quem Attica inscripsit, p. 341. ed. sec. S.]

3. ἐς τὰ οἰκία) Verum id est: ut ἦις ἐς τὰ οἰκία cap. 119. Saepe tamen operarum delicto depravatur, quem ad modum principio eiusdem capituli ἦις ἐς τὰ οἰκία, ubi Arch. οἰκία. II. 129. εἶναι ἐν ταῖσι οἰκηίοις τέκνον. III. 148. προῆγμιν ἐς τὰ οἰκία. Quae quidem et alia similis generis ad eandem formam ex msstis redire debent. Vide Gronov. II. 66. WESS. — Nempe II. 66, 17. recte Gron. οἰκίοις ex ms. Med. restituit, cui et alii libri adsentiuntur. S.

[11. συγγενὴς ἐστίν) Adhaesit, litera e superioribus edd. Rescriptum ἐστὶ velim, ut alibi: et sic h. l. noster cod. Pa. Conf. Var. Lect. ad Prooem. l. 4. S.]

CAP. CX. 3. νομάς τε ἐπιτηδεωτάτας νέμονται) Multum se hic aestuasae fatetur Cl. Reiskius, tandemque huc venisse, ut ἀνεπιτηδεωτάτας, pascua maxime horrida, reponeret. Pepererunt fortasse hos fluctus montes θηριωδέστατοι, qui utique boum pasturae minime conveniebant. At pascua erant ad montium radices, ut statim traditur: ad eas autem plerumque herbidi irriguique agri, bubus pascendis egregii: hinc et pagus illic, hominum celebritate notabilis, c. 114. Posses, si innovatione locus indigeret, ἐπιτηδεωτα-

τα ex Aldo recipere et bubulci sollertiam intelligere. *Hezychius*, Ἐπιτηδῖως ἐπιμυλῶς. Vide II. 133. WESS. — Quidni pascua intelligamus ad id, de quo nunc agebatur, maxime idonea? S.

8. τὴν γὰρ κύναν καλεῖσιν Σπάκκα Μῆδοι) Eadem-ne Medorum et Persarum fuerit dialectus, non liquet. In reliquiis Persicae linguae nihil doctissimi viri G. Burtonus et Hadr. Relandus invenerunt congruum. Confer huius *Diss. de Vet. Ling. Pers.* p. 245. et illius *Λέξ. Ling. Pers.* pag. 97. *Iustinus* I. 4. de caussa nominis Spaco lepidas admetitur fabellas, ex Trogii libris derivatas. WESS.

12. πρὸς Σαπείρων) Credo Florentiae non aliter scriptum, etsi super ea re silentium. Codex Ask. et Valla idem obtulerunt. Σαπείρων Aldi et Editt., si littera detrahatur, Σάπειρας dabit, quos Colchis confines, memorant Orpheus Argon. vs. 753. et Apollon. Rh. II. 397. atque ex illis Stephanus Byz. In Nostri Musis modo Σαρπειροί III. 94. modo Σάπειρες IV. 37. contra tabulas tamen. Melius I. 104. VII. 79. WESS.

20. ἐπορᾶν -- διατεταγμαι ἐγώ.) Nimum tribuitur Medico. Quia de militibus eorumque acie διαταχθῆναι frequentatur, propterea-ne uni negabitur? Apostolus Paulus, οὕτω ἢ διατεταγμένος, Act. Ap. xx. 13. Servus ἐποίησε τὰ διαταχθέντα αὐτῷ Luc. Evang. xvii. 9. Haec sufficiunt. Alii in composito amplius quam simplici esse affirmabunt, neque illis pertinaciter obloquar. WESS. — De re, quae hic agitur, conf. c. 112, 6. 113, 11 seq. et 116, 23. S.

CAP. CXI. 4. ἐπὶ τεῖ ἰούσα πᾶσαν ἡμέραν prave explicatur quae per totam diem parturierat, pulcre monente Cl. Abresch Diluc. Thucyd. pag. 583. WESS. — Recte vero Vir doctus, cuius partus in dies expectabatur: et aut sic, aut de die in diem, in lat. vers. repositum velim. Sic VII. 203, 5. προσδόκιμοι πᾶσαν εἰς ἡμέραν, quotidie (sive, in proximum quemque diem) expectantur: et plena dictione, ἀνὰ πᾶσαν ἡμέραν, VII. 198, 3. S.

8. ὅτι οὐκ ἐσθλῶς ὁ Ἄρπαγος μεταπέμψατο) Recte post pauca [L. 10.] hunc in modum Gronovius; sequor exemplum, schedarum parens imperio. Est autem omnis haec oratio cultissima et rusticae simplicitati mirabiliter apta. WESS. — Utrobique edd. ante Gron. μετεπέμψατο dabant;

idque priori loco (L. 8.) tenuit Gron. ubi cum plerisque msstis μεταπίμψατο primus Wess. edidit. Posteriori loco, (L. 10.) de quo in Var. Lect. oblitus eram monere, idem Gronovius, suum codicem, ut ait, secutus, μεταπίμψατο primus edidit, idque tenuit Wess. ubi quidem (ut idem Wess. adnotavit) codd. Ask. Arch. et Paris. duo (notri Pb. Pc. Pd. et cod. F.) in μετεπίμψατο cum vett. edd. consentiunt. S.

9. ἐξ αἰλπτου ἰδοῦσα) Appianus Punic. p. 104. [c. 104, 3.] καὶ αὐτὸν ἡ στρατιὰ μακρόθεν ἰδοῦσα ἐξ αἰλπτου. Similiter pag. 117. [c. 116, 13.] Sophocles aliter Aiac. 727. ἐξ αἰλπτων Αἴας μετανεγνώσθη. Aeschylus quoque Suppl. 362. Hesychii Ἐξ αἰλπτῆς hinc docti viri corrigunt, sed frustra, uti bene in litteris ad me Cl. Alberti. Legendum enim ἐξ αἰλπτῆς, quo Archilochus apud Heraclid. Pontic. p. 412. Ed. Galei utitur. WESS.

13. ἐς δεσπότειας τοὺς ἡμετέρους) Cogor saepe minuta venari. Quid facias, ubi talem se silva dat? Abigunt Florentiae hinc et c. 112. δεσπότειας, et retinuerunt τὸν δεσπότεια c. 11. Non sibi constant, fateor, in productione vocis descriptors, sed culpa ipsorum est. ἐξηγητίας vidimus cap. 78. Manarunt eodem ex fonte Ἀρισταγόρης, Ἀρισταγόρειω, Ἀρισταγόρεια: Καμβύσης, Καμβύσειω, Καμβύσεια, quod in Ἀστυάγης codex Arch. sollicite observat. WESS. — Cap. 129 extr. in δεσπότας consentiunt libri omnes. S.

CAP. CXII. 10. εἰ δὲ πᾶσά γε ἀνάγκη) Ita adsolet: πᾶσα ἀνάγκη ἰστί ὕσαι II. 22. et 35. IV. 179. V. 52. etc. Sophocles Elect. vs. 1527. Plato in Phaedro p. 243. D. πολλὴ ἀνάγκη in Eutyphr. p. 7. D. Itaque γὰρ interpositum pluribus in msstis citra sententiae damnum resecatur a Viro Clarissimo recte. Saepe tamen apud alios πολλή γ' ἀνάγκη, ποῦτας In primis, de quibus Valcken. in Euripidis Phoeniss. 1668. WESS. — Equidem, cur abiiceretur particula et perapta huic loco, et plerorumque ac probatissimorum codicum auctoritate firmata, non satis caussae vidi. S.

CAP. CXIII. 9. τῶν τινα πρόβοσκων) Hinc in Aem. Porti aliorumque Lexica receptum fuit πρόβοσκος. Usitata vox αἰγοβοσκῶν facile potuit in illam deflecti. VALCK. — Per utique rarum est πρόβοσκος de pastore, sicuti et πρόβεισμα, quod in Philon. Iud. Legat. p. 993. D. Verum hoc

naevo obsitum atque in προκόσμημα vertendum docuit Kühnius ad Diogen. Laërt. Praefat. Illud movere non audeo. Accedit proxime αἰγοβοσκῶν vocabulum; sed metuo, ut ταῖς βουκολίαις bene conveniat. WESS.

CAP. CXIV. 6. οἰκίας οἰκοδομεῖν) Una mutata litera οἰκονομεῖν refingit Cl. Pauw: neque enim eum, qui sibi δορυφόρου, atque ὀφθαλμὸν eligebat, οἰκονόμους omisisse: habuisse praeterea Persarum reges μελεδωνοῦς τῶν οἰκίων III. 61. quibus aedium et rei domesticae cura erat. Hoc verum; notum quoque οἰκοδομεῖν, οἰκοδομίαν, et οἰκονομεῖν permisceri apud Philon. Iud. de Fortitud. p. 740. c. et in Paullina ad Timoth. priore c. 1, 4. et saepius alias. Neutrum tamen adigit, ut eam in sententiam eatur. Ludus puerorum describitur, quorum esse

Aedificare casas, plostello adiungere mures,
ludere par impar, ---

monuit Horatius II. Sat. III. 247. et experientia testatur. WESS.

8. τὰς ἀγγελίας ἐσφέρειν) Difficilis electio. Φέρειν et ἐσφέρειν ἀγγελίας usus admittit: illud latius se porrigit; hoc eius proprie, cui in aula ἱσαγγελλός titulus, quique ad regem deferrebat quae nunciabantur. Vide Lucianum Deae Syr. c. 25. Heliodorum X. p. 491. et Gronov. [Commode ad III. 77, 7. provocat Gron. Et verisimilius est, a nonnullis hic omissam fuisse praepositionem, quam ab aliis suo arbitrato adiectam.] Βασιλέος ὀφθαλμὸν multa in luce posuit Brissonius Regn. Pers. I. 190. WESS. — Conf. Adnot. ad c. 100, 9. S.

14. περιέσπει) Nihil demuto. [Vide Var. Lect. ibique ubi iterum Arch. nominatur, Ask. corrige.] Voluit Arch. scriba περιεῖπει, ut supra c. 73. quo de P. Leopardus Emend. VII. 8. Bene etiam [l. 15.] habet μετέβη, ubi in Arch. insignis adparet aberratio, nec ab ea immunis Vindob. cui in animo μετήχθη fuisse videtur. WESS.

CAP. CXV. 7. αἰκίη τοῖςδε περισπῖν) Sic I. 73. et III. 160. ubi αἰκίη, uti hic, Arch. ex scholio, e quo et id descendit, quod in Vindob. Placere potest Aldi αἰκίη, ut προμηθή I. 88. III. 56. in Vindob.; verum Aldus in isto vocabulo varius est. Statim [l. 9.] malui ἐγὼ δὲ ex Arch. quippe significantius. Plutarchus in Praecept. Reip. ger. p. 811. c.

ἐγὼ δὲ ἀνάπαλιν - - οὐκ ἑμαυτῷ γέ φημι ταῦτα οἰκονομεῖν, ἀλλὰ τῇ πατριδί: ita enim dederat, non οἰκοδομεῖν. WESS.

[15. ὥδέ τοι πάρεμι.) Videndum ne in aliis etiam codicibus, sicut in nostris, ὅδε τοι scriptum reperiatur: quod gallice diceret, *me voici tel que je suis.* S.]

CAP. CXVI. 1. τὸν Ἀστυάγεα ἐσῆι) Ad eum modum VII. 46. ἐσῆλθε γὰρ με λογισάμενον: namque ita Io. Stobaeus et scripti codices. Verum isto de genere uberrime docti viri, T. Hemsterhusius in *Lucian.* T. I. p. 26. et *Valken.* ad *Euripid. Phoeniss.* p. 464. Satis vero demirari non queo Gronovii acumen, quo προσφέρεισθαι ἰδ. ἐς αὐτοὺς [l. 3.] tanto paratu defenditur. Potest-ne hoc pertinere ad Cambysem et Mandanen? qui longe aberant, nec quorum ulla in Cyri hac agnitione praevertit mentio. Bonus Astyages toto corporis filo et vultus lineamentis sibi puerum respondere opinatus est. Qua quidem in re et *Iustinus* [I. 5, 4.] adsentitur, et sibi senex quid dedit. Redeat ergo suam in sedem, unde deiecta vetus est lectio. Mox [l. 4.] cum *Reiskio* mallet ἐλευθεριωτέρη, homine ingenuo magis quam servo dignior. Atque ita *Portus* quoque. WESS.

9. ὥστε σε καὶ τὸν παῖδα etc.) Optime Gronovius ex *Medic.* cui solens paria facit *Ask.* Quam longe vero abs recto illud μουνόθεν! [l. 13.] Paene succenseo schedis *Florent.* quae imprudentem in haec praecipitia truserunt. Si quid mutandum, μουνωθέντα δὴ ex eo libro et *Arch.* sumi levi auxilio poterit. WESS. — Immo, si quid mutandum, τε equidem, quam δὴ vel δε, malletm. S.

13. μουνόθεν ταῦδε) Nonnunquam dubites, serio-ne Gronovius de membranarum loquatur *Med.* an lectoribus illudat: sed nimis frequentia clarissimi viri peccata avitis meritis sunt compensanda. Hoc quidem considerandum non est, ferri-ne possit μουνόθεν: nam nihil est absurdius cogitatu: verum illud, an forte scripserit *Herod.* non μουνωθέντα ταῦδε, verum, quia brevis est quaestio, μουνωθέντα δὴ αὐτὸν εἶρετο ὁ Ἀστυάγης, κόθεν λάβοι τὸν παῖδα καὶ τίς εἴη παραδοὺς; VALCK.

19. ἀγόμενος ἐς τὰς ἀνάγκας) *Diodorus* τοῦ Δάμωνος ἀπαγομῆνον πρὸς τὴν ἀνάγκην T. II. p. 555. [in *Excerpt. Peiresc.* p. 245.] ad supplicium. Τὰς ἀνάγκας, tormenta, quibus bubulco verum exprimere constitutum erat, vocat *Noster.* Quo usu saepe *Polybius*, *Philo Iud.*, *Iosephus*, et, ne alios adiungam, *Diodorus* III. 14. ubi adnotata vide. WESS.

[21. κατέβαινε ἐς λιτάς τε, καὶ συγγνώμην ἰωυτῶ κελεύων ἔχειν αὐτόν.) Priusquam κελύει Schaeff. edidisset, similiter *Wyttenb.* (Select. p. 351.) aut ἐκέλευεν corrigendum censuerat, aut κελύειν tenendum. „Recepto κελεύων, inquit, antecedens τε καὶ delendum, certe repudiandum.“ λιτάς τε καὶ ὀμωγὰς coniectaverat Reisk. Immerito vero doctos viros offendit istud κελεύων, in quod optimi quique codd. consentiunt. Verbum καταβαίνω ista notione constanter cum participio construitur, l. 90, 15. 118, 5. IX. 94, 5. Igitur repetitum intelligendum verbum, καὶ κατέβαινε κελεύων. S.]

CAP. CXVII. 6. τῷ δὴ μὲν τὸν παῖδα etc.) *Aladinum* τρέφω praesidium habet V. 47. Δοριεύς μὲν νυν τρέφω τοιούτῳ ἐτελεύτησε, sed infirmum. Non adsurgit ad vim atque elegantiam vocis dudum probatae, pluriumque munitae auctoritate, et statim [l. 25.] iteratae. In superioribus nonnulla auctum et mutatum ivit Cl. Reiskius, quae peti ex *Miscell. Lips. T. VII. p. 618.* poterunt. WESS.

20. ἢν μὴ τὰδε ἐπιτελία ποιήσῃ) Non infrequens illud. Tale Hippocrateum in *Iureiurando*, Ὁρκον οὖν μοι τόνδε ἐπιτελία ποιοῦντι -- εἴη ἐπαύρασθαι καὶ βίου etc. et *Melissae* in *Epistol. ad Cleareten* inter *Pythagor. Fragm. p. 749.* Galei, ἀρτίσκειν τῷ αὐτῷ ἀνδρὶ, ἐπιτελίας ποιῶσαν τὰς ἐκείνῳ θελήσας. Sunt in *Procopio* non dissimilia, quibus hunc locum nego. At abstinere haud queo ab his *Pempeli* apud *Stob. Serm. LXXVII. p. 460.* Πᾶς δὲ νόον ἔχων -- διδύτω γυνάν εὐχὰς ἢ κατάρας, εἰδῶς πλέυνεσι πλεονάμεις ἐπιτελίας συμβεβηκυίας. Sunt enim officii in parentes plenissima. Quod vero in *Arch.* legitur [l. 23.] καὶ ἐῖδον, illi patronus foret *Homerus* Ἰλ. Γ'. 408. καὶ ἐφύλασσε, i. e. αὐτόν, et crebro aliàs, nisi in metu essem, ne imprudenti exciderit librario. Hic quidem ad sententiam non requiritur, egetque alio fulcro. WESS.

CAP. CXVIII. 2. κρύπτων τόν οἱ ἐνείχεε χόλον) An hic forte legerat *Eustath.* πύζων -- χόλον? alibi certe nusquam occurrebat locus, cui congrueret illud, quod ad Ἰλ. α'. p. 40, 50. Ἡρόδοτος, αἶτ, τὸ, χόλον καταπίψαι, χόλον πίψαι φησιν. VALCK. — Advertit olim H. Stephani animum ἐνείχεε, neque inmerito: maluit ἐνείχε, ut VI. 119. [Steph. in *Proleg. de Herod. voc. et loq. gen. p. 2.*] cui et ego primas darem, si per Codd. liceret. Venit quidem insolenti vocabulo *Portus* auxilio, nec opem negavit

Gronovius. Si tamen verum amamus, ἀποβιβήκει, κεχωρήκει, ἔγεγόνει etc. nihil iuvant, quippe temporis alius. **Hortus Adonid.** in ἐπετύφειν: οἱ Ἴωνες τὴν τοῦ ὑπερσυντελικοῦ τι διόφθογγον ἐν τρίτῳ προσώπῳ εἰς ἐε διαλύουσι. **WESS.** — Si proba est scriptura ἐνείχεε, fuerit olim rarior quaedam verbi forma ἐνεχέω, idem valens ac ἐνέχω vel ἐνσχέω. Similiter quidem et συμβαλλέω dixit Noster pro συμβάλλω, et σινιόμαι pro σίνομαι, aliaque talia. S.

9. οὐκ ἐν ἐλαφρῷ ἐποιεύμην) **Arch.** ἐλαφρῶς scholion est. **Dio Cass.** XXXIX. p. 114. Pompeius οὐκ ἐν ἐλαφρῷ τὸ πρᾶγμα ἐποίησατο: et LVIII. p. 714. ὁ Τιβήριος οὐκ ἐν ἐλαφρῷ τὸ πρᾶγμα ἐποίησατο. Quod post pauca [l. 13.] ex **Med.** inculcatum est παύρῳ, non antecellit pristino. Reliqui tamen. **WESS.** — Mihi hoc praestare videbatur alteri. S.

CAP. CXIX. 12. εὐτυχτα δὲ ποιησάμενος, εἶχε ἐτοῖμα) **Opinor** in his ἐτοῖμα abundare. Non me fugit ex lib. III. 123. καταδήσας δὲ τὰς λαίρνας, εἶχε ἐτοίμας. Sed eius alia ratio. Hic satis utique erat εὐτυχτα. **Suidam** audiamus. Εὐτυχτα παρὰ Ἡροδότῳ, ἀντὶ τοῦ ῥάδια, ἔτοίμα, εἰργασμένα, καλῶς κατασκευασμένα. Quae ille mutua sumsit ex **Nostri Scholiaste.** **Hesychius** praeterea Εὐτύκισον, εὐτυκτον ἔχε, ἐτοῖμον: qui quidem illud adlubuit ipsum, quod ob oculos est, visumque est non aliud ac ἐτοῖμον. At quid multa? rem certam praestat **Codex Arch.** suspectum vocabulum exilio damnans. **WESS.** — Potuit scriba codicis **Arch.** (nam sic etiam in nostra **Var. Lect.** scriptum oportuit, ubi nescio quo casu **Pass.** irrepsit) vocab. ἐτοῖμα, quod abundare censeret, omittere; potuit vero etiam fugitivo calamo praetervolare. Scholiastae vero idem vocab. ex hoc ipso loco adscivisse videntur. Ut sit, exilio damnatum nolim vocabulum huic loco peraptum: in promptu, in parato habuit. Neque copia sermonis offendere nos in **Herodoto** debet: similiter c. 123, 11. αἶτ, κατεργασμένου δὲ τούτου, καὶ ἰόντος ἐτοῖμον. De accentu huius vocabuli, ex Ionum et veterum Atticorum usu, dictum est in **Var. Lect.** ad c. 10; 2. Conf. **Bast** ad **Gregor.** Dial. p. 21. S.

Ibid. ἐπὶ τῇ iustum est. **Gronovium** vide ad II. 52. [ubi ille ad II. 134, 16. et III. 25, 9. et ad **Porti Lexic. ion.** provocavit:] et **Eustath.** in **Homer.** p. 1158, 39. **WESS.** — Quem locum ex **Eustathio** citat vir doctus, (qui est ex **Herod. T. V.**

p. 1215, 33. ed. Bas.) is huc nihil facit. Nam ibi quidem monetur, pro *ἔφα* et *ἔφατα*, quae deinde sonant, ionice *ἔφην* et *ἔφην* dici: at *ἐπί* τε, quod huius loci est, per pleonasmum τε particulae, idem quod *ἐπί*, postquam, valet. Vide Gregor. Dial. ion. §. 26. ibique Koenium. S.

15. *τράπεζαι ἐπιπλίας*) Bene mssti; sicuti et *μηλείων κρεῶν*. Solet certe Hippocrates, quoties ovillae carnis requiritur usus, non aliter loqui. Loca, si desiderentur, signabit Foësi *Oeconomia*. Ceterum inmanibus his et plane Thyesteis epulis ex Herodoto locum dedit Theophilus ad *Autolyc.* lib. III. p. 282. Ed. Wolf. a Fello prudenter redintegratus. WESS.

[24. *προσστάντες*) Vide ad c. 86, 17. notata. S.]

29. *καὶ ἀριστὸν εἶναι πᾶν* etc.) Quod adsentator apud Comicum, [Terent. Eun. II. 2, 20.] Quidquid dicunt laudo: id rursum si negant, laudo id quoque, illud habent aulae mores. Insigne in Harpago specimen: ὁ δὲ τὴν γνώμην οὐδαμῶς ἠλλοιώθη τῇ θία, πᾶν εἰρηκῶς ἀριστὸν ὑπάρχειν αὐτῷ τὸ δοκοῦν τῷ βασιλεῖ, Nostri vestigia premens, Choricus Or. in Procop. *Gazaenum* c. 31. Quo quid miserabilius? WESS.

CAP. CXX. 12. *ἐς τί ὑμῶν ταῦτα φαίνεται φέρειν*) Non erit ex Rem. incongruum *ἔχειν*, neque detricte necessarium. Utrumque eodem tendit. Oraculum *ἐς τοὺς Ἀργεῖους φέρον* et *ἐς αὐτοὺς ἔχον* permutantur VI. 19. Veniet tempus, quando illi verbo commodior locus, sicuti V. 81. VIII. 144. ex msstis. WESS. — Quod modo praecessit, *διατάξας εἶχε*, de eo loquendi genere, Nostro familiari, conf. notata ad I. 37, 7. S.

17. *καὶ τὰ γε τῶν ὀνειράτων ἐχόμενα*) Quae annexa sunt somniis in Latinis Gronovii, non bene capio. Tu mecum ipsa insomnia intellige ex scriptoris adusuetudine. De frugibus ciboque, *καρπῶν ἐχόμενα* I. 193. *σιτίων ἐχόμενα* III. 25. *τῶσι οὔτε χρυσοῦ ἐχόμενόν ἐστι οὐδὲν, οὔτε ἀργύρου* V. 49. et, quod notabilius, *καὶ τὰ ἐς πόλεμον ἀχρηστοὺς οἰκετῶν ἐχόμενα*, servi domesticique, VIII. 142. WESS. — *Τὰ τούτων ἐχόμενα* proprie sonat id quod latine dicimus *et his finitima*, id est, *et his similia*, quae de hoc sunt genere. S.

[18. *τελὸς ἐς ἀσθενεῖς ἔρχεται*) Ἐρχεται nunc idem fere valet ac *ἐξέρχεται*, quo verbo in simillimo argumento utitur Noster VI. 82, 6. et VI. 107 extr. pro quo mox h. l. *ἐξήκιν*. Eadem notione ἀποσκήψαντος ἐς φλαῦρον ait infra,

l. 34. Similiter *l.* 16. παρὰ σμικρὰ κεχώρηκε, ubi παρὰ (ut saepe apud Nostrum) idem ac πρὸς vel ἐς valet. *S.*]

27. ἐς τὸν παῖδα τοῦτον περιτοῦσα) Vel absque Codicibus fuisset hoc reponendum. *Herod.* II. 120. οὐ μὴν οὐδὲ ἡ βασιλὴν ἐς Ἀλέξανδρον περιήϊε. Regnum vel imperium sic dicitur in aliquem περιελθεῖν, περιχωρεῖν, περιέναι, περιήκειν, *Herod.* I. 187. et 210. III. 65. et 140. VI. 111. *Xenophonti* K. II. IV. p. 67, 5. *Luciano* T. II. p. 557. III. p. 386. *VALCK.* — Verissime *Valckenarius*. Futile vulgatum erat atque indoli sermonis pugnans: succurrebat *Reiskius*, περιένουσα ex ἴω, pro quo εἰμι deinde receptum, refingens. Melius scripti libri, quibus obedientiam hic non detrectandam admonuit *Geinozius* *Comment. Acad. Inscript. T. XVIII.* p. 116. *Ed. Paris.* *WESS.*

[30. σὺ δ' ἐνεστῆς βασιλῆος) Possis cum *Valcken.* ad III. 66, 13. ἐνεστῆς intelligere τῷ θρόνῳ. Sed et simpliciter ἐνεστῆς idem ac καθιστηκῶς vel ὦν valere potest. Nempe quemadmodum ἐνιστάμενος est incipiens, instans: sic κατιστῆς (in praet. temp.) significabit qui iam adest, qui iam nunc est, qui est. *S.*]

35. ἐς φλαῦρον) Hoc, an φαῦλον ex *Med.* et aliis probaveris, nihil admodum intererit, quamquam *Herodotus* prius videtur maluisse. Certe *Gronovius* in hoc vocabulo saepe sibi contrarius est: modo scriptori valide adserit, modo añfert. *Specta* I. 99. VII. 8, 1. φαυλοτέρους dabit inferius c. 126. etc. *WESS.* — Ionibus magis proprium vocab. φλαῦρος. Monuit etiam *Erotian.* in *Gloss. Hippocr. S.*

CAP. CXXI. [1. σὲ γὰρ ἐγὼ etc.) *Conf. Adn. ad I.* 24, 17. *S.*]

CAP. CXXII. 6. ὁ δὲ σφί' ἔλεγε, φ' ἄς etc.) Videtur *Laurentius* invenisse [ut est in nostris codd. *Pb.* et *Pd.*] σφέας προτοῦ μιν, quorsum et *Arch.* *Vind.* quodammodo ducunt. Latina *Vallae* haec erant, Hic se vero ait eos antea non novisse: sed minime bona. *Cyrus* interrogantibus parentibus, quo tandem modo servatus esset, reponit, se id antea non novisse, sed in itinere demum cognovisse. Ἐλεγε φ' ἄς convenit *Herodoteis* ἔφη λέγων, V. 36. et 49. vel ἔφησε λέγων, quod in *Arch.* I. 114. atque in *Edd.* VI. 137. *WESS.*

11. ἥ τις ταύτην αἰνέων διὰ παντός) ἥτε hic videtur minus commodum: εἰν repertum in duobus Codd. teste *Galeo*:

voculâ interiectâ legi posset: ὡς εἴη τε ταύτην αἰνῶν διαπαν-
 τὸς, ἣν τέ οἱ ἐν τῷ λόγῳ τὰ πάντα ἡ Κυνώ. Ex Herodoteis
 hoc accedit proximum e lib. III. 157. πάντες Ζώπυρον εἶχον
 ἐν στόμασι αἰνούντες: paulo post, πάντα δὲ, inquit, ἣν ἐν τοῖς
 Βαβυλωνίοις Ζώπυρος. VALCK. — Utique placere hîc ἥτις
 non potest. Ut autem nihil expeditius, sic nihil certius
 videtur, quam ἥτις esse corrigendum; qua verbi forma, pro
 communi ἣν, alibi etiam utitur *Noster*. Solennis vero
 eidem periphrasis eiusmodi, εἰμὶ cum participio. Sic prae-
 ter exemplum in *Var. Lect.* adlatum, habes ἣν γινόμενα,
 pro ἰγίνοντο, I. 146 extr. ἔστι ἐοῦσα σοφῇ, III. 108, 5. et similia.
 Quod continuo adiicitur, ἣν τε οἱ ἐν τῷ λόγῳ τὰ πάντα ἡ
 Κυνώ, id latine fere reddidi ut praeivit *Hermannus* ad *Vi-*
ger. Adnot. 95. num. x. Videtur autem τὰ πάντα h. l. idem
 sonare ac διὰ παντὸς vel ἀεί. S.

CAP. CXXIII. 5. Κῦρον δὲ ὀρίων ἐπιτρεφόμενον)
Valla verterat, sed *Cyrum* cernens adultum. Dubito an bene.
Cl. Abresch Diluc. Thucyd. p. 209. ἐπιτρεπόμενον, nimirum
 τὴν βασιλείαν aut ἀρχὴν, ut II. 121. et I. 7. atque alibi, re-
 ponit, cernens Persarum illi traditum imperium. Cui conie-
 cturae verba ἐωυτοῦ ἰόντος ἰδιώτῃ robur quoddam [sed illud
 quidem oppido exiguum] addunt. Equidem, uti eam non
 prorsus repudio ob tantam msstorum consensionem, in-
 crescentem, adaugescentem, reddere malo. WESS. — Recte
 vero, et nihil aliud magnopere desiderabatur; quamquam
 possis cum *Wytttenbachio* ex proximo vocabulo τιμωρίην in-
 telligere ἐπιτρεφόμενον τιμωρόν, in spem vindictae servatum ac
 succrescentem. S.

8. ἰόντος τοῦ Ἀστυάγειος πικροῦ) Stabilius omne imperium,
 benivolentiâ quod paratur, quam vi et crudelitate. διὰ τὴν
 πικρότητα suum Astyages, quemadmodum c. 130, perdidit.
 Neque hoc admonere Syracusanos suos neglexit senex *Nicolaus*
 in *Diodori* XIII. 22. neque ipse *Diodorus*, multa de
 Astyagis acerbitate et crudelitate memorans in *Excerptis*
 T. II. p. 555. Mox *Cl. Reiskius*, καὶ ἰόντος παντὸς ἐτοίμου aut ἰόν-
 των ἐτοίμων, scilicet *Medorum proceribus*, multo fore suavius
 et verius opinatur. Tu vide ultima cap. 124. WESS.

16. λαγὸν μηχανησάμενος) Ionum est ὁ λαγός, λαγοῦ,
 docente *Athenaeo* IX. p. 400. et, eum secuto, *Eustath.* in
Homer. p. 1534, 14. Et tamen in *Musis* id persaepe negli-

gitur, nulla *Herodoti*, sed scribarum culpa. Tulit id aegre *H. Stephanus* atque ubique instaurandum decrevit, de *Dialect.* p. 148. Parebo doctore, et vetustis membranarum. WESS.

17. οὐδὲν ἀποτίλας) Vetus ἀποτίλας ansam Gronovio novae explicationis novique verbi [ἀποτίλλω] fingendi prae-buit. Cl. *Abresch Animadv.* in *Aeschyl.* lib. I. c. 26^l p. 184. damnato isthoc conatu, οὐδὲ ἀποτίλας vertit nec quidquam ultra voce mandans, quasi ἀποτίλας positum sit loco ἀπο-στίλας. [quod ipsum h. l. habet noster cod. *Pa.*] Laudare id possem, nisi mstus aliud et melius, me quidem arbi- tro, daret: idem *Portus* coniectando extuderat; nec erat dignus tamen, qui propterea alapas [a Gronovio] aufer- ret. Est III. 32. λαβοῦσαν θρίδακα τὴν γυναῖκα περιτίλαι. *Medic.* περιτίλαι, simili atque hic errore, etiam alibi obvio. Non addo, τίλλειν, ἀποτίλλειν in avibus et brutorum aliis, qui- bus plumae pili-ve evelluntur, usu teri. *Harpagus* lepor- is artificiose tractati ventrem scidit, nihilque pilorum vellens, prout erat, ita indidit libellum. Hoc Graeca volunt, uti quisque videt. *Adi* et *Polyaenum* VII. 7. WESS. — Satis notum est, pro vocali ι, ubi producitur, frequenter εἰ ponere librariorum. S.

CAP. CXXIV. 5. Ὡ παῖ Καμβύσῳ, σὲ γὰρ θεοὶ etc.) Venit Cl. *Reiskio* in opinionem, post Καμβύσῳ aliquid ex- cidisse, et quidem ἢ μᾶλλον θεῶν τευ: haud dubie ob ea, quae continuo sequuntur: in quibus, si γὰρ tantumdem valet ac οὖν certe, ut saepe valet, caduca explendi ratio erit, uti bene *Abresch Diluc. Thucyd.* p. 36. WESS. — Vide quae ad I. 24, 17. monuimus. S.

16. Στρατηγὸς ἀντίτασεν) Adest patronus, quem quoque *Berglerus* advocavit, *Aldino* et *Arch.* ἀντήσαι *Homer.* Ἰλ. π'. 423. Ἀντήσω γὰρ ἐγὼ τοῦδ' ἀνέρος. Verbi paullo rarior stru- ctura turbas ciere ad mutandum potuit. οὐ πάνυ συνήθης οὐδὲ κοινὴ ἡ τοῦ ἀντῆν αὐτῇ σύνταξις ἢ μετὰ γενικῆς scribit *Eus- tathius*. Nihil tamen de recepto, satis utique elegante, detraho muto-ve: secus in sequentibus, ubi τοι suum ex- msstis locum inpetravit. WESS.

CAP. CXXV. 12. ἐξ ὧν ἄλλοι πάντες ἀρτέαται Πέρσαι) *Herodoteum* hoc est. Enumerat *Persicae* gentis na- tiones sive tribus, et omnes ait ex *Persis* pendere, *Pasargadas*, *Maraphios* etc. [Dicamus potius: Enumerat *Persicae* gentis

nationes sive tribus omnes; ac primum quidem ex illis eas, quas Cyrus, a se convocatas ad deficiendum a Medis sollicitavit, scilicet Pasargadas, Maraphios et Maspios; a quibus reliquos Persas omnes ait pendere.] Πέρσαι universam gentem signant, non tribum: ἀπριάται Ionum est, Graecorum aliis ἡρηται. Loquendi genus consimile III. 19. καὶ πᾶς ἐν Φοινίκων ἡρτητο ὁ ναυτικός στρατός: tum VI. 109. ταῦτα ὧν πάντα εἰς σὶ νῦν τίλναι, καὶ ἐκ σὶο ἄρτηται, sic mssii. Est et aliud V. 31. quod huc arcessi potest. [Adde IX. 68, 2.] Constat ita et rectissime procedit, antea horridior, scriptoris sermo. At contra venit Stephanus [Byz.] in Ἀπριάται et Μάσπιοι: Ἀρτεάτας, γένος Περσικόν hoc ex loco recensens. Quid si falsus ille fuerit, atque ex insolentiore verbi formatione gentile nomen formaverit? Herodotus crebro alias Persicae gentis nationes memorat, Ἀπριάτας nusquam, Ἀπραίους quidem VII. 61. qua re Stephani culpa evadit manifestior. Mecum sentit, doctissime in his versatus, Abbas Geinozius *Comment. Acad. Inscript. T. XVIII. p. 119.* Μαράφιοι et Μάσπιοι Stephano restituti a Berkelio sunt, leviter in paucis lapsio. Critici in Ἰλ. γ'. 175. Ἑλένης καὶ Μενελάου παῖδες Δίαυθος καὶ Μοῖραφίων ἀφ' οὗ τὸ τῶν Μοῖραφίων γένος ἐν Πέρσαις ex Porphyrio: corrigit priore parte Μοῖραφίος Barnesius. Melius multo Eustathius p. 400, 32. [p. 303, 29 seq. ed. Bas.] Μαράφιος et Μαράφίων. WESS.

14. καὶ Ἀχαμενίδαι εἰσὶ Φρήτην) Miror tam late propagari Aldi errorem, [Φήτην] si tamen error sit, potuisse. Hesychius Φάτραι, σύστημα. Φατρία, σύνταγμα, σύστημα. Hinc Φατριακαὶ Ψηφοφορία in Dionysii Halicarnassei IX. p. 598. pluraque alia, quibus usus est Cl. Reiskius *Miscell. Lips. T. VIII. p. 300.* Malui membranas sequi, et de Φρήτης voce quae conduxit Eustath. in Ἰλ. β'. p. 259, 23. [p. 181, 23 seqq. ed. Bas.] missa facere, sicuti et Stephani in nationum Persicarum titulis aberrationes. De Achaemenidis et vocis origine Th. Hyde *Histor. Relig. Persar. p. 416.* Γερμάνιοι non alii censentur ac Καρμάνιοι, sicuti Stephanus scribit. Tribuit Γερμανοῖς Sextus Philosoph. III. Hypotyp. p. 178. ἀββενομικίας, quos cum his componit Io. Alb. Fabricius, nescio an recte. Id paullo imprudentius, quod Germanos nostros Persicae originis statuerunt nonnulli, quoniam in Persis Γερμάνιοι. Errantes comiter in viam deduxerat Ph. Cluverius

Germ. Ant. lib. I. p. 30. et supersunt, qui frugibus reper-
tis glande vesci malunt. WESS. — Nempe hi cognatio-
nem antestantur, quae Teutonicae linguae cum Persica,
haud exigua ex parte, intercedere videtur. S.

CAP. CXXVI. 10. ὡς διζόμενος) Sequor Gronovium.
[Vide Var. Lect.] Sic Amyntas, instructà laute coenà, ἰδι-
κετο τοὺς Πέρσας V. 18. et VII. 119. ὡς δὲ δείπνῃ γίνοιτο ὦρῃ, οἱ
μὲν δεκόμενοι ἔχουσιν πόνον. Mox Cl. Reiskius [in Notis msstis,
non in editis] ὡς ἐπιπλοιστάτοις uberrimis refingit, quem
non sequor. WESS.

20. βουλευμένοις μὲν ἐμὲ οὐκ ἐπείθεσθαι) Rarum hoc structurae
specimen: alibi casum tertium adiungit I. 170. [et paullo
ante, c. 124, 12. item V. 39, 16.] Portus auxilio advocavit
Homeri Ἰλ. κ'. 57. κίον γὰρ καὶ μάλιστα πειθίετο, foretque
validum profecto, modo illi scripturae concordia consta-
ret. Ut ut est, hic [et quidem ter deinceps, namque iterum
l. 22. iterumque l. 24.] schedarum constantissima consensio
est; cui, si hoc genus ferri nequeat, succurret praepositio
ἐπὶ intellecta. Sed servari potest et debet, monitore Cl.
Abresch Dilucid. Thucyd. p. 728. cuius indicio Plato III.
Rep. p. 391. A. ὅτι οὐδ' ὅσιον ταῦτά γε κατὰ Ἀρχαίως φάναι,
καὶ ἄλλων λέγοντων πείθεσθαι. In ἀπειθεῖν simile Xenophon-
tis IV. Inst. Cyr. p. 106. B. Μῆδαι ἀκούσαντες τοῦ ἀγγέλου, ἐσι-
γησαν, ἀποφεύγοντες μὲν πῶς χρὴ καλοῦντος ἀπειθεῖν etc. WESS.
— At haec duo quidem ex Plat. et Xenoph. adlata exempla
ad id, de quo hic agitur, nihil faciunt. In his enim geni-
tivi, ἄλλων λέγοντων, et καλοῦντος, non a verbis πείθεσθαι et
ἀπειθεῖν reguntur; sed sunt genitivi participiorum absoluti
ex eo genere, cuius complura exempla ad I. 3, 7. adlata
sunt. Nihilo vero minus in salvo res est: licet apud alios
scriptores vix reperiās hanc constructionem, Herodotus
certe verbum πείθεσθαι non modo cum tertio, sed etiam cum
secundo casu construere amat. Praeterquam quod ter h. l.
in scripturam ἐμὲ libri omnes consentiunt, rursus eodem
consensu V. 33, 20. ἐμὲ οὐκ ἐπείθεσθαι habemus; et VI. 12, 21.
quinque probatissimi libri πειθόμεθα αὐτοῦ, pro olim vul-
gato αὐτῷ, dedere; et V. 29, 14. sex codices τοῦτων πείθε-
σθαι, non τούτοις: eademque scriptura haud dubie in aliis
etiam nonnullis codicibus, si recte excussi fuerint, repe-
rietur. Quare etiam videndum, ne Iliad. κ'. 57. vera sit

scriptura, κείνου -- πείθοιτο: quemadmodum et ad Od. α. 414. pro ἀγγελίης ἔτι πείθομαι, etiam in genit. sing. ἀγγελίης (intelligendo ὑπὸ ἀγγελίης) legi posse ait *Eustath.* p. 69. (p. 1427. ed. Rom.) Quamquam hoc quidem non urgeo, quoniam nusquam alibi apud Poëtam cum isto casu constructum id. verbum reperitur. Caeterum apud Nostrum, sicut in omnibus paene verbis quae cum genitivo casu construuntur, elliptica utique loquendi forma est: quam expletam habemus apud *Sophocl. Electr.* 410. ἐκ τοῦ φίλων πισθίσα. Rursus vero absque praepositione *Euripides* usurpavit, πείθεσθαι γὰρ εἶθιςμαι σθέν, *Iphig. in Aul.* 731. nisi cum *Marklando* ibi εἶθιςμ' ἐκ σθέν legas, aut εἶθιςμαι κ σθέν cum *Porsono*. Sed ibidem in dubium vocari poterit, utrum plerisque in codicibus praepositio ἐκ temere fuerit omissa, an in nonnullis ex scholio in contextum invecta. Caeterum ex *Porsoni Adversariis* p. 253. (nam eiusdem instaurata editione *Marklandiana* *Iphigeniae* careo) lubens intelligo, quod de exemplis a *Wess.* ex *Platone* et *Xenoph.* citatis supra dixi, similiter de eisdem *Porsonum* etiam iudicasse. S.

28. ὡς ἂν ἔχόντων ὧδε) Recurrit ὡς οὕτω ἔχόντων *VIII.* 144. In *Sophoclis Aiac.* 915. ὡς ὧδε τοῦτ' ἔχοντος, αἰάζει πάρα. At *Elect.* 1193. ὡς ὧδε ἔχόντων: [P] quomodo *Aiac.* 996. atque *Aeschylus Agam.* 1401. *WESS.*

CAP. CXXVII. 10. ὡς δ' οἱ Μῆδοι -- Πέρσης συνέμισγον) Συνέμισγον, quod ex duobus Codd. enotatum, invenit *Gronovius* *Florentiae* VII. 40. iocosamque professus fuit litterarum transpositionem, quae ferri possit. Similis I. 185. et VI. 14. in schedis *Vind.* atque *Ask.* an tolerari possit, non definio. Potius erit, quod ex *Xenophonte* adponam. Perhibuit is lib. VIII. *Cyropaed.* p. 228. A. [c. 5, 19.] *Cyaxarem* *Cyro* filiam uxorem collocasse, insuper in dotem addidisse Μηδίαν τῇν πᾶσαν, sive totum *Mediae* regnum; *socero* proinde sine bellorum tumultu *Cyrus* in *Medorum* principatu successit, neque diffitentur *Xenophontis* amici. Atqui idem ille lib. III. *Exped. Cyri* p. 308. de *Larissa* ad *Tigrim* urbe tradit, obsessores *Persas*, cum *Medorum* imperium acciperent, nullo eam modo expugnare valuisse: praeterea non longo intervallo oppidum fuisse *Mespila*, in quod regis *Medorum* coniux, *Media* nomine, fugerit,

Persis dominationem Medorum genti auferentibus, Quae utique sine vi et armorum strepitu haud evenerunt. Non nescio, quid de auctore τῆς Ἀναβάσεως Κύρου rescribi queat. Quicumque fuerit, in partes Herodoti concedit. WESS. — Si σμίγω pro μίσγω vel μίννυμι usurparunt Graecorum nonnulli, (conf. *Var. Lect.* ad h. l. et ad I. 185, 33. et VI. 14, 3. et VII. 40, 5.) potuit id ex vulgari et plebeia literarum in pronunciando transpositione ortum ducere; nisi forte pro vetere verbo μίγω per prosthesin literae σ olim etiam σμίγω in usu fuit, sicut σμικρός pro μικρός. S.

CAP. CXXIX. 4 seqq. καὶ ἄρετό μιν - - - ὅ τι εἶη etc.) Coniecturam super hoc loco proponam, quae forte partem dabit sinceræ lectionis. Corrigebam: καὶ δὴ καὶ εἰρετό μιν πρὸς τὸ ἑωυτοῦ δειπνον, τῷ μιν ἐκείνος σαρξὶ τοῦ παιδὸς ἐθόινησε, εἴ τι ἥσθειν τῇ ἐξ ἐκείνου δουλοσύνη ἀντὶ τῆς βασιλείης. Interrogabat illum praeterea propter epulas, quibus ipsum filii mactati carnibus exceperat, numquid delectaretur illino orta servitute regni loco. Primum ad ista quadrat Astyagis responsum: εἰ ἑωυτοῦ ποιεῖται τὸ Κύρου ἔργον; Praeterea, quod reponendum suspicor, atque in ὅτι εἶη degenerasse, εἴ τι ἥσθειν, nititur illud supra narratis c. 119. ubi, cum inscius filii membra devorasset Harpagus, Ἀστυάγης εἰρετό μιν, εἰ ἥσθειν τι τῇ θούῃ. Acerbissimum dictum hic Harpagus, si vera suspicor, in auctorem retorsit. Propter ista posuit hic, ni fallor, ἐθόινησε, pro εὐώχησε vel ἔδασσε. Harpagus infra cap. 162. memoratur, τὸν Ἀστυάγης ἀνόμῳ τραπέζῃ ἔδασσε. VALCK. — Defluxisse atque excidisse hinc aliquid, Reiskii opinio quoque est: videri Herodotum scripsisse: „Interrogabat Harpagus Astyagem adiurans per illas „dapes, πρὸς τοῦ δειπνου, quas ipsi olim devorandas proposuerat, „sui filii carnes, ἐθόινησε, εἰ πιστεύει ὅτι οἱ εἶη ἡ ἐκείνου etc. „crederetne, ipsius captivitatem sibi regnum valere, aequè gra- „tam esse, quam si regnum ipsum accepisset.“ Haec ille. Equidem doctissimorum virorum amplector conatus et studium probo; nec paria facio. Refert Noster VI. 67. Leutychiden Spartanum, misso servulo, ἐπὶ γέλῳτι τε καὶ λάσθῃ, deridendi et insultandi caussa, rogasse τὸν Δημάρχον, ὁκοῖόν τι εἶη τὸ ἄρχιν μετὰ τὸ βασιλεύειν; qualis esset ea praefectura post regnum? Idem Leutychidae et Harpagi

consilium, nec interrogatio dispar, modo [pro vulgato ὅτι] ὅ, τι, voce dissecta, legas. Ille Demaratum, regno deiectum, ob praefecturam, hic Astyagem, itidem eversum regno, de servili conditione, aequae ac ille iniurius, interrogat, qualis illa prae regno videatur? Quae quidem acerbissima exprobatio, et vere θυμολγής, praesertim abs administri ore progressa. WESS.

CAP. CXXX. 1. ἔτια πάντα καὶ τριήκοντα) Literae @ et © quia facillime potuerunt inter se commutari, pro E', sive πάντα, corrigendum arbitror ©', id est ἐννέα. Paulo post Medi dicuntur imperium τῆς ἄνω Ἄλως ποταμοῦ Ἀσίης per annos tenuisse 128, παρὲξ ἢ ὅσον οἱ Σκύθαι ἤρχον. Scythae τῆς ἄνω Ἀσίης ἤρξαν ἔτια δυνάμει δέοντα τριήκοντα, IV. 1. et I. 106. Vel ex horum locorum priore manifestum est, de summa annorum 128. hos 28. detrahendos esse: firmat illud usus vocularum παρὲξ ἢ ὅσον, similiumve, Herodotus: II. 32. πλὴν ὅσον. II. 77. χωρὶς ἢ ὅσοι σφί ἱσθὶ ἀποδείχεται. II. 111. πλὴν ἢ τῆς τῶ οὐρῶν νηλεέστερος ἀνέβλεψε. IV. 82. χωρὶς ἢ ὅτι. lib. VI. c. 5. πλὴν ἢ ὅσοι. Reliqui itaque sunt anni duntaxat 100, non imperii Medorum; (anni enim essent 153) sed imperii Medorum τῆς ἄνω Ἀσίης, sive τῆς ἄνω Ἄλως ποταμοῦ Ἀσίης. Flumen Halys Medorum Lydorumque imperii fuit limes, Herod. I. 72. Distinguit Herod. τῆς Ἀσίης τὰ κάτω, et τὰ ἄνω αὐτῆς, I. 71. et 177. Atque ita passim alii: Asia maritima est ἡ κάτω Ἀσία. Quod Dion Chrysost. pag. 566. A. Agesilaum dicit κρατήσαντα πάσης τῆς κάτω Ἀσίας, dixerat de eodem imperatore Isocrates p. 70. D. τῆς ἐντὸς Ἄλως χώρας ἀπάσης ἐκράτησε. Croeso devicto, primus Cyrus οὕτω πάσης τῆς Ἀσίης ἤρξε, Herod. I. 130. Assyrii secundum Herod. (I. 95.) per annos 520. imperium tenuerunt τῆς ἄνω Ἀσίης. Ab Assyriis primi defecerunt Medi, nec tamen hi successerunt in dominationem Assyriorum; ne Regem quidem nacti Deiocem. Hic, sola Media contentus, de subiugandis Assyriis ne cogitavit quidem. Non itaque, hoc regnante, dici potuerunt Medi ἄρξαν τῆς ἄνω Ἀσίης: atque adeo anni 53., per quos regnasse dicitur Deioces, hic mea quidem opinione prorsus in censum venire nequeunt. Hoc constituto, facillimus erit annorum 100. computus. Deiocis filius Phraortes, imperio paterno non contentus, (I. 102.) primum Persas aggres-

sus sibi subiecit; deinceps κατεστράφητο τὴν Ἀσίην, ἀπ' ἄλλου ἐπ' ἄλλο ἰὼν ἔθνος. Itaque sub Phraorte dici potuere Medi superioris Asiae obtinuisse imperium: regnavit is per annos 22. Si anno imperii secundo sibi subiecit Persas ceterasque superioris Asiae gentes, exceptis Assyriis, Phraortis anni numerandi sunt 21.

Cyaxares Assyrios etiam devicit, atque adeo hic primus est, ὁ τὴν Ἄλως ποταμοῦ ἀνω Ἀσίην πᾶσαν συστήσας ἰωτοῦ, Herod. I. 103. Hoc vivente, per annos 28. penes Scythas summa fuit imperii. Cyaxares moritur (cap. 106.) βασιλεύσας τεσσεράκοντα ἔτια, σὺν τοῖσι Σκύθαι ἥρξαν. 40.

Astyages nostris in exemplaribus per annos regnasse dicitur 35.; si vera est coniectura supra proposita, anni fuerunt 39.

Atque adeo anni Medorum istius imperii fuere . . . 100.

Si Scytharum anni 28. de 40. Cyaxaris fuissent detrahendi, dixisset, opinor, Herodotus [cap. 106 extr.] βασιλεύσας τεσσεράκοντα ἔτια, ἐν τοῖσι Σκύθαι ἥρξαν. Sic loquitur II. 128. ταῦτα ἕξ τε καὶ ἑκατὸν λογίζονται ἔτια, ἐν τοῖσι etc. Alterum, σὺν τοῖσι, monstrare videtur, regnasse quidem Cyaxarem per annos 40. non ante tamen mortuum, quam a Scythis per tot annos occupatum recuperasset imperium. Tamdiu vitam protraxisse Cyaxarem nihil est cur miremur; siquidem avus Deioces per annos regnaverit in Media 53., quum regnum ipsi fuit delatum, iam aetatis maturae, et ἀνὴρ σοφός: I. 96, et 97. Reges μακροβίους et recentior historia praebet et vetus. VALCK.

4. ἔτια τριήκοντα καὶ ἑκατὸν δυὼν δέοντα) Spectatissima exstat eruditorum hominum ad hunc locum opera: vix ullus, qui antiqui temporis rationes iniit, atque Assyriorum, Medorum et Persarum imperii principia ac ambitum finivit, eum neglectui habuit; ut paene indigner, tanto silentio in novissima editione fuisse transmissum. Agam paucis: Herm. Conringio anni Medorum principatus a primordio his verbis terminantur: Crescunt illi, additis xxviii. Scytharum dominationis, in numerum clvi. Cum vero Deioces regnavit annos lxi., Phraortes xxii., Cyaxares xl., Astyages xxxv., qui anni collecti tantum sunt cl., necessum est, sex reliqui fuerint ἀβασίλευ-

τοι. *Advers. Chronol.* cap. 3. Elegans ea explicatio, et tanto commodior, quod nullam vim *Nostri* inferat orationi; a qua alii sibi haud temperarunt, naevos in numerorum notis vestigantes. Io. *Harduinus* annis xxviii., quibus Scythae Asiae imperarunt, senos abscindit, *Chronol. V. Test.* p. 549., adplaudente *Schroeëro* *Histor. Assy.* sect. iv. pag. 247. Id vero vetat *Herodotus* et temeritatis damnat, illos xxviii. annos toties sine variatione repetens, I. 106. IV. 1. *Vignolius*, cui ista displicuit violentia, ut clvi. anni rotundentur, Deiocis regni intervallum adauget, additis liberaliter vi. annis, in *Chronolog.* lib. IV. 5. p. 237. Praeses *Bouherius*, ne quid illi concederet, vitium scrutatur in spatio, quod Phraortes regnando absolvit c. 102. Scriptum ibi fuisse, ἀρχὰς ἔτια ὄντω τε καὶ εἰνοσι: non, uti omnibus in membranis, ἔτια δύο τε καὶ εἰνοσι: *Dissert. Herodot.* c. 4. Tot turbas atque aestus cierunt anni sex *Conringiani* ἀβασιλευροι; quos utique, si plausibilis ea fuerit opinio, uti visa haud paucis est, non respuit ἀναρχία Medorum ante Deiocem designatum regem. Ecce aliud: necdum enim hi fluctus posuerunt. Rev. *Kalinsky*, ingenio supra theologorum vulgus erectior, universum regni Medorum intervallum annis cxxviii., inclusis xxviii. Scytharum imperii, circumscribit: Regi Deioçi aufert annos xxii., residuos xxxi. annis Phraortis xxii., Cyaxaris xl., et Astyagis xxxv., quo anni cxxviii. consummentur, adgregat: *Comment. in Vaticinia Chabacuci et Nahumi* cap. 5. p. 70. Quae quidem manifesta audacia est, tantoque damnosior, quod *Nostri* dictio παρὶξ ἢ ὅσον exclusionem Scythicae potentiae sibi expostulet. Exemplā dedit *Valckenarius*, neque iterari debent. Hi fructus ex praeiudicatis opinionibus large succrescunt: ut hypothesi fiat satis, trahendi in partes inviti scriptores sunt; si recusent, admovenda falx est. Mihi multis de caussis *Conringiana* explanatio videtur potior. Erudita sunt, quae in superiore adnotatione conspiciuntur: morantur tamen nonnulla ad sensum meum, quibus alius fortasse locus erit. WESS.

[In unam summam collatis numeris annorum, qui regnis singulorum e quatuor Medorum regibus in libris *Herodoteis* tribuuntur, (c. 102, 3. 102, 14. 106, 13. et 130, 1.) prodeunt utique anni 150; a quibus si detrahas 28 an-

nos, quibus penes *Scythas* imperium fuit, (c. 106, 1. et IV. 1, 8.) manent anni 122, quae summa utique 6 annis minor ea, quae hic traditur. Itaque, nisi statuere velis, secum ipsas pugnare *Herodoti* rationes aut illorum Persarum quos ille secutus est, duplex via iniri ad levandam hanc difficultatem potest. Aut enim cum *Bouherio*, cui *Larcherus* adsentitur, dicendum est, lapsos esse librarios, regnum unius ex illis quatuor regibus sex annis iusto brevius facientes; verbi causa, in annis regni *Phraortis* (cap. 102, 14.) scripsisse 22, quum 26 debuissent: aut cum *Conringio* et *Wesselingio* (quibus *Volney* accedit, in *Chronol. d'Herodote* p. 116 seq.) statuendum, initium imperii Medorum hic ab illo inde tempore repeti, quo ab Assyriis Medi defecerunt, et populari statu per sex annos usi sunt priusquam *Deiocem* regem nominassent. S.]

8. κατιστράφησαν) Optime *Medic*. Amant Iones veteresque Attici asperiores has formas. Vide *Eustath.* in *Iliad.* p. 519, 41. [pag. 393, 26 seqq. ed. Bas.] WESS. — Vide *Nostrum* II. 81, 8. VII. 228, 1. II. 2, 15. et conf. *Porson* ad *Eurip. Phoeniss.* vs. 986. Adde etiam quae notamus ad I. 168, 7. S.

[13 seq. Post τούτων, rursusque post ἀδικίης, levi inciso commode distinguetur oratio. S.]

CAP. CXXXI. 1. ἀγάλματα μὲν καὶ νηοὺς) *Thom. Hyde* *Histor. Relig. Persar.* pag. 90. et 97. non esse haec absolute vera criminatur, usus coniecturis et recentium scriptorum iudicio. *Cicero*, *Strabo*, atque alii, quibus *B. Brissonius* *Regn. Pers.* II. 28. etc. testimonium denuntiavit, *Nostro* suffragantur. Adde VIII. 109. WESS.

4. ὥς μὲν ἐμοὶ δοκέει) Hoc malui. *Gronovius* modo hoc, modo δοκέειν laudat et inculcat, uti I. 152. IV. 168. WESS. — Vide *Var. Lect.* S.

Ibid. ἀνθρωποφυίας *Valla* verterat ex hominibus ortos: substituta est [a *Gronov.*] *Stanleii* opinio [ex illius *Notis* in *Aeschyli Pers.*] humanae formae esse, quales *Herodoto* ἀνθρωποειδές *Θεοί* II. 142. At Persae, qui nec imagines statuasve deorum nec templa probabant, eosdem humanae quoque originis et ex hominibus in deorum numerum transcriptos negabant. Conf. *Wilh. Warburton* *Divin. Legat. Mosis* II. sect. 1. p. 95. WESS.

8. Δ(α καλόντες) *Hesychius* Δ(α)ν legisse videtur, Δ(α)ν με-
γάλην ἢ ἰσδοξον τὸν οὐρανὸν Πέρσαι: quorum ultima huc per-
tinere clarum est. Scio a Cl. *Relando* correctione adiuvari
Grammaticum, *Dissert. de Veter. Ling. Persar.* pag. 175.
qua carere possumus. Vide Cl. *Alberti* adnotationes. Quae
autem *Gronovius* in *Io. Clericum* asperius iecit, ab hoc re-
pulsae sunt *Biblioth. Antiq. et Recent.* T. V. p. 416. WESS.

12 seq. Μύλητρα Ἀράβιοι δὲ, Ἀλίτρα) Eruditissimi viri,
Scaliger, *Seldenus*, *Bochartus*, *Vitringa*, *Millius*, has voces
copiose, etsi eandem viam non ingressi semper, illu-
strarunt. Vide *Hesychium* voc. Μύλητρα, et quae ibi ami-
cus meus singularis *Io. Alberti*. Quod adnectitur, [L. 13.]
Πέρσαι δὲ, Μίτραν, id male ac per errorem scriptum quam
plurimis visum fuit: Solem enim Persis esse *Mithram*, non
Venerem. Unum nominabo *Ph. a Turre*, *Monument. Vet.*
Antii p. 175. Nequit profecto *Mithras* Persis auferri, tot
veterum testimoniis et monumentis expressus; *Herodoti*
vero aut *Cyri* potius aetate, an eo titulo *Sol* cultus ab ea-
dem gente fuerit, dubium facit disputatio doctissimi *Fre-
reti* *Comment. Inscript.* T. XVI. p. 270. Equidem *Mithram*
illis relinquam, nec patiar *Nostri* fidem labefactari. Ad-
sentitur *Ambrosius* lib. II. contra *Symmachum* p. 840. *Coe-
lestem Afri*, *Mithram Persae*, plerique *Venerem colunt*, pro
diversitate nominis, non pro numinis varietate: quae *Mitram*
Venerem eandem in Persarum superstitione testantur.
Praeterea Persarum prisco sermone *mihir*, *mihir*, amor in-
dicatur, fatente *Th. Hyde*, *Hist. Rel. Pers.* c. 4. pag. 107.
Hinc *Mίτραν*, *Venerem Coelestem*, casti amoris auctorem et
praesidem, recte dixerunt et formarunt. Hoc amplius:
differunt scriptura *Μίτρα*, et *Μίτρας*, quod *Gronovius* vere
monuit: discrepant quoque genere; hic *Sol*, illa *Venus*.
Iam si *Vrania* sive *Coelestis dea*, non alia in veterum fue-
rit theologia ac *Luna*, *Mίτραν* utique Persae habere aequae
ac *Mithram* potuere. Coluerunt certe omnes, qui sacris
Mithriacis initiabantur, uti ex inscriptis lapidibus apud
Anton. van Dale, *Dissert. ad Antiq. Marm.* p. 16. et *Ph. a*
Turre, *Monum. Vet. Antii* pag. 160. adparet. Verum myste-
ria illa non urgeo, quippe recentioris aevi. Id mihi ab-
unde est, constare *Herodoto* auctoritatem et fidem. Plura
Freret et *Moshemius* V. Cl. ad *Rhad. Cudworthi Systema*
Intell. p. 327. pro *Herodoto*. WESS.

CAP. CXXXII. 5. οὐ στίμμασι) Scripserat, opinor, οὐ πέμμασι. Nam, ut ait *Herodotus*, [l. 7.] etiam Persa, dum sacra faciebat, erat ἱερεὶς φανωμένος τὸν τιάραν μυρσίῃ μάλιστα: et suis victima corollis erat exornata. De Persis *Strabo* XV. p. 1065. A. [pag. 732. ed. Cas.] θύουσιν, inquit, --- παραστυσάμενοι τὸ ἱερεῖον ἐστιμμένον. Verba *Strabonis*, et *Xenophontis* ex K. Π. III. p. 48, 33. repetita *Brissonius* attulit de Reg. Pers. Princ. II. pag. 222. in *Herodoteis* nihil vitii suspicatus; in quibus bene convenire οὐ πέμμασι, οὐκὶ οὐλήσι, monstrant ista lib. I. c. 160. οὔτε οὐλάς κριθῶν πρόχυσιν ἐποίετο θεῶν οὐδενί, οὔτε πέμματα ἐπέσσετο καρποῦ τοῦ ἐνθεῦτεν. VALCK.

[*Ibid.* θύειν θείλει) Quis θείλει? Nempe ὁ θύων. Sic frequenter apud *Nostrum* verbum tertiae personae absque nominativo ponitur, ubi vel pronomen τις subintelligendum, vel potius nominativus participii ex eodem vel ex proximo verbo repetendus. S.]

7. τὸν τιάραν) Optime *Medic.* hactenus: τήρησεν scripserat *Herodotus*. [Conf. VIII. 120, 5.] *Xenophon*, *Strabo*, *Lucianus* et plures alii τὴν τιάραν dederunt. In *Aeschyli* Persis βασιλείου τιάρᾳ mentio vs. 663. *Philostratus* Icon. I. 30. p. 808. βλέπει δὲ ἡδὺ καὶ μετέωρον, ὑπὸ τοῦ τιάρᾳ ἐπισοβεῖν; ἤ, οἷα etc. quo una manu largitur, altera recusat. An voluit ὑπὸ τοῦ --- ἐπισοβῶν οὐ, οἷα λαβᾶδες etc.? Debit profecto aut hoc, aut genere sequiore. Paullo supra [l. 5.] τῷ δὲ ὡς ἐκάστῳ, cui autem quisque numini alius alii sacrum facere velit, corrigit atque explicat *Reiskius*. Quod vero statim subditur [l. 9.] ὁ δὲ πᾶσι Πέρσῃσι κατεύχεται --- καὶ τῷ βασιλεῖ, rectissime contenditur cum *Marci* xvi. 7. εἶπατε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, καὶ τῷ Πέτρῳ. Verba ipsa nec manca neque luxata sunt; namque ista, ἐν γὰρ δὴ τοῖσι --- αὐτὸς γίνεται, non tangunt regem, sed sacrificantem, cui non licebat ἰδίῃ μόνῳ ἀρᾶσθαι ἀγαθὰ. De Iudaeorum aliarumque nationum in hoc precum genere moribus praeclare *Philolud.* de Monarch. p. 825. B. WESS.

11 seq. ἐπειὶν δὲ διαμυστίλας --- ἐψήσῃ τὰ κρέα) Ita-ne vero coquebant carnes, atque elixas, herbis prius mollibus impositas, domum asportabant? Ita quidem cepit *Brissonius* pag. 223. Sed ignis hisce sacris nullus aderat: praeterea minus placet τὸ διαμυστίλας. Felicioribus mea forte

proderit coniectura legentis : ἐπεὶ δὲ ἀλὶ, (ἀλὸς alibi meministis :) μιστύλας κατὰ μέρη τὸ ἱεῖον, ἐπιπάσῃ τὰ κρέα, ὑποπάσας ποίησιν ὡς ἀπαλωτάτην, - - ἐπὶ ταύτης ἔθηκε ὅν πάντα τὰ κρέα : postquam sale victimae in partes sectae carnes conspersit. ὑποπάσας adfirmatur a Gronovio. Γάλα ἐπιπάσσοις Herodotum est, IV. 172. διαπάσας legitur lib. VI. c. 25. Carnes αἰσὶ διαπάττειν dixit Comicus apud Athen. IX. pag. 399. F. Menander in 'Ἐπιτρέπουσιν' 'Ἐπίπας' ἐπὶ τὸ τάριχος ἄλας. Homereum μιστύλλιν, a μίω formatum, notat, in minuta concidere. VALCK.

Ibid. διαμιστύλας - - ἐψήσῃ τὰ κρέα) Mutavi διαμιστύλας ex schedis Ask. non nescius controversae apud grammaticos scriptionis, qua de viri praeclari Ezech. Spanhem. et Tib. Hemsterh. ad Comici Plut. vs. 626. Maioris momenti res, quae memoratur, videtur. Quia Persae οὔτε βομούς ποιεῦνται, οὔτε πῦρ ἀνακαίουσι sacris operaturi, qui convenit ἐψήσῃ τὰ κρέα, carnes elixarit? An sine foco accenso? Valckenarii coniectura supra deposita est. Ante quem de la Barre, V. Cl. T. V. Histor. Acad. Inscript. Ed. Amst. pag. 270. non dissimili de causa aut ἐψῃ ex ἔπω maluit, et, ubi carnes curaverit, explicuit, aut, si parum id adriserit, ἐπειὶν ψήσῃ, ὅβι carnes ossibus detraxerit. Quibus de emendationibus placet tacere. Nisi ego aberro, salva res est. Non omnem sacris his ignem negat Herodotus, sed aris: hoc postulant verba οὔτε βομούς ποιεῦνται, οὔτε πῦρ ἀνακαίουσι. Caesam victimam et in partes minutatim sectam quin elixarent, nihil inpediebat. Vide haec de Scythia, IV. 59. ἀγάλματα δὲ καὶ βομούς καὶ νηὺς οὐ νομίζουσι ποιεῖν : quae Persarum moribus respondent planissime: tum de hostiae inmolandae more c. 60. οὔτε πῦρ ἀνακαύσας, οὔτε καταξάμενος, οὔτε ἐπισπείσας, - - τράπεται πρὸς ἔψῃσιν. Quid ista aliud volunt, quam in altari nulum fuisse ignem, minime autem defuisse, ubi coquenda victimae caro erat? Mox πάντα τὰ κρέα Reiskius quoque, me non invito. WESS. — Reiskium, ait, etiam τὰ πάντα corrigere, nempe sicut Valckenar. Scilicet (quod in Var. Lect. me praeterierat) in ed. Wess. et in superioriibus omnibus nuda πάντα κρέα, legebatur; nec aliter, quoad equidem novi, in msstis. Primus Reizius, a Valck. et Reisk. monitus, inseruit τὰ articulum, quem tenui. S.

15. παρστειῶς ἐκασίδι θεογονίην) Vellicat haec Th. Hyde Relig. Pers. c. 3. p. 99. Scribere sibi contraria Herodotum. Supra dixisse, Persas existimare, deos ex hominibus genitos non esse, et θεογονίην tamen Graeco more gentis sacris admiscere. Sed non pugnant illa. Theogonia Graecorum, de qua II. 53., in census hic venire non potest. Persae, ut plura variique generis numina profitebantur, videntur eadem alia atque alia origine, etiam minime humana, statuisse. Cogita de Gnosticorum Aeonibus et emanationibus, ex Zoroastri et Chaldaeorum Theologia arcessitis, et res in vado erit. Adiunge Hecataei testimonium in Diogenis Praefat. sect. 9. WESS.

CAP. CXXXIII. 8. καὶ οὐκ ἄλτ(ε)ς) Nihil hoc verius; et vidit Gronovius, sed serius. Hoc significat, Persas bellariis uti quam plurimis, sed minime confertis. Inferebant videlicet Persae in mensam cupedias et bellaria multa, sed non confertim omnia. Ἀλλῃς toties in Musis repetitur; infra c. 196. IV. 184. atque alibi, locis a Porto signatis, ut maxime mirum accidat, tam turpiter se dedisse libarios. Discimus hoc specimine, quid Herodoto hominum et temporum iniuria usu venerit. Addi his possent emendationes Geinozii et Reiskii, sed cui bono? Verum praestant mss̄i, quod suam in sedem remigravit tandem. WESS.

14. τὰ σπουδαιότατα τῶν πηγμάτων) Vide supra cap. 8. Athenaeus σπουδαιότατα αὐτῶν πραγμάτων: in msto, Mureto monitore, recte τῶν πηγμάτων. Apud eundem ὁ στεγίαιρχος male opinor. Melius Pollux X. 20. WESS.

15. τῶν πηγμάτων) αὐτῶν πηγμάτων legisse videtur Athen. IV. p. 144. B. tum στεγίαιρχος pro στίγαιρχος: et εἰ δὲ μὴ, μετιῖσι. Sed τὰ σπουδαιότερα τῶν πηγμάτων similiter memorat Herod. I. 8. VALCK. — Vide Animadv. nostras ad Athen. T. II. pag. 475. S.

CAP. CXXXIV. 1. Οἱ συντυγχάνοντες) Non repudiō: nihilo tamen peius [immo haud dubie melius, ἐντυγχάνοντες,] quod aliis in Codicibus. Morem hunc gentis expedit B. Brissonius, Regn. Pers. p. 11, 178. Addi potest Zenobius, Cent. Proverb. V. 25. et Scholiastes in Dionis Chrysost. Or. VII. in adnotationibus Morelli p. 28. WESS. — Ἐντυγχάνοντα malit Benedictus, vir doctus, in Herodot. T. V.

Actis Seminar. Philol. Lips. Vol. II. P. II. p. 283. in accusativo casu, qui a verbo *διαγνοῖν* regatur. Sed, ut omit- tam librorum omnium in terminatione vulgata consen- sum, familiaris Nostro est nominativus participii abso- lute positus: et ne est quidem h. l. absolute positus, sed commodissime refertur ad id quod sequitur, *εἰ ἐμοῖσι εἰσι*. S.

[18. *προίβαινε γὰρ δὴ τὸ ἔθνος ἄρχον τε καὶ ἐπιτροπεύον*) Video me non ex auctoritate, nente verba ista in *Lat. versione* red- didisse, quum non animadvertissem, τὸ ἔθνος, adiecto ar- ticulo, necessario ad *Persas* referri, non ad *alium atque alium populum*. Rectius igitur *H. Steph.* in ora suae editio- nis: *Late enim progrediebatur illa gens imperans et prae- fecturas obtinens*. S.]

CAP. CXXXV. 2. *Μηδικὴν ἐρθῆτα*) Dictum de ea ad *Diodori* II. 6. Habet *Brissonius* *loricam Aegyptiam* et *sto- lam Medicam* illustrantia conplura, a quibus abstineo. WESS.

6. *Πασι μίσηγονται*) Aegre *Plutarchus* fert de *Malign*. *He- rod.* p. 857. v. scelus hoc a Graecis ad *Persas* propagatum perhiberi: contra enim evenisse. Sed pugnat suspicioni- bus, testes eius rei omittit. Non fuisse *Persas* a turpi hae macula immunes, *Sextus Philosophus* significat, *Hypotypos*. I. 14. p. 38. Aevo tamen *Ammiani* *Persae* puerilium stupro- rum expertes erant lib. XXIII. 6. Paria fere, uti *Valesius* adscripsit, *Curtius* X. 3. WESS. — *Herodoti* testimonio usus est *Athenaeus*, lib. XIII. c. 79. S.

CAP. CXXXVI. 4. τὸ πολλὸν δ' ἡγιάται ἰσχυρὸν εἶναι) Vere *Persae*. Quanto civium maior copia, tanto civitatis amplius robur. Legum latores propterea utilissimum cen- suerunt τὸ πληθύνεσθαι τοὺς τῶν πολιτῶν οἴκους, βλαβερώτατον δὲ, τὸ μειοῦσθαι, quae verba *Musonii* in *Stob.* *Serm.* LXIII. p. 450. Hinc *πολυτεχνίας* praemia et apud *Persas* et aliis in gentibus, de quibus *Heineccius* ad *L. Iuliam et Pap.* lib. I. c. 2. doctissime. *Cl. Reiskius* conieciabat, τὸν τοιοῦτον δ' ἡγιά- ται, talem autem, qui multos liberos procreat, existimant robustum esse: aut τὸ πολλὰς - - ἰσχυροῦ εἶναι. WESS. — At nulla hic locus coniectura indigebat. Ad rem quod pertinet, aliud fortasse *Herodotus* h. l. spectavit; nempe de immani hominum multitudine cogitans, in qua robur exercitus ponebant *Persae*: qua multitudine gloriantem

confidentemque Xerxem eiusque duces saepius ille in his Historiis inducit. S.

5. ἀπὸ πενταίτερος ἀρχάμενοι) Plato haec paullo diversius *Alcibiad.* I. p. 121. E. in regiorum liberorum educatione. *Strabo* consentit XV. p. 1066. B. [p. 733. D. ed. Cas.] Nescio autem qui factum sit, ut ἀληθεύσθαι *Brissonius*, his usus *Regn. Pers.* II. 83. et 103. scripserit: si ex coniectura, prave. *WESS.* — Ad πενταίτερος intelligo παιδός. Sic frequenter *Noster* a plurali numero ad singularem transit, et vice versa. S.

10. μηδεμίην ἄσπην) Fui in dubio, revocarem ἀνδρῶν, an *Gronovii* exemplo expellerem. Vicit *Med.* et *Ask.* auctoritas. Ἄσπην librarius *Arch.* et *Vind.* bene explicat βλάβην ἀνδρῶν. In *Clementis Alex.* *Paedag.* III. 9. pro διὰ τὴν ἄσπην, aut ad marginem Codicum aut ipso in contextu, διὰ τὴν ἀνδρίαν dederunt ex interpretamento. *Moeris*, Ἄσπην Ἀττικῶς, ἀνδρία Ἑλληνικῶς, ubi plura *Cl. Io. Piersonus*. Atque haec testantur de Criticorum eorum more. Non sum nescius, *Democritum* κακοδοξίην κακὴν in *Stob.* *Serm.* XXII. pag. 189. usurpasse, alios hoc de genere alia: posse etiam pro damnato pugnari, quemadmodum in *Horrei Observ.* ad *Herodot.* p. 112. At omnibus, ut in gustu, non sapiunt eadem. Spectavit haec *Valerius Max.* II. 6, 16. *WESS.* — τρεφόμενος, scil. παρὰ τῇσι γυναῖξι, dum apud mulieres educatur. S.

CAP. CXXXVII. 10. ἥτοι ὑποβολιμαῖα ἰόντα) Haud sit hinc *Nicolaus Damascenus*: Πέρσαις δὲ μὴ ποιῶν ἔξεστιν, οὐδὲ λίσσασθαι ἰδὼν δὲ τις πατέρα κτείνῃ, ὑπόβλητον αὐτὸν οἴονται. Eadem patris eius suspicio, quā cum a filio nece sibi insidias conperisset, nec inducere in animum posset, ut verum sanguinem ad hoc sceleris progressum crederet, seductam uxorem suppliciter rogavit, ne se ulterius celaret, sed diceret, sive illum adolescentem subiecisset, sive ex alio concepisset, apud eundem *Valerium* V. 9, 4. *WESS.* — Ὑποβολιμαῖα et μοιχιδία metonymice dixit, pro ὑποβολιμαίων ἢ μοιχιδίων ἔργα. S.

CAP. CXXXVIII. 4. μάλιστα δὲ ἀναγκαίην φασί) *Is.* *Vossius* adleverat codici suo ἀναγκαῖον, quo non indigemus. Ἀναγκαίην usus et *Herodoti* sermo tuetur II. 182. IV. 180. De aere alieno et mendaciorum hinc pullulante germine *Plutarchi* et *Appiani* ad Persarum opinionem verba exscripsit *B. Brissonius R. Pers.* II. 94. *WESS.*

10. πολλοὶ ἐξελκύνουσι ἐκ τῆς χώρας) Sylburgius ad *Brisson.* R. Pers. II. 180. πολλοὶ proponit, ut sit, *procul abigunt a sua regione.* Reiskius οἱ πολλοί. *Ruhnkenius* elegante mutatione πομποί. Illi sunt, qui aliorum alios deducunt, supra I. 121. [Vide nostram *Var. Lect.*] *Lepra* vero et *vilitigine infectos*, non Iudaei soli, sed plerique per orientis regiones vitabant studiose. Μάλιστα οἱ βάρβαροι τὰς ἐπιλευκίας καὶ λέπρας δυσχεραίνουσι, *Plutarchus* Symp. IV. p. 670. f. Tamen *Artaxerxes* Atossam, filiam coniugemque, etsi vitiligo eius corpus depasceret, ἀλφοῦ κατανεμνήντος αὐτῆς τὸ σῶμα, aversatus non fuit, eodem teste T. I. p. 1023. v. Verum illi, quod libuit, barbarico more, legitimum fuit visum. WESS.

CAP. CXXXIX. 3 seqq. τὰ οὐνόματά σφι - - - τελευτῶσι πάντα ἐς τὸ αὐτὸ γράμμα etc.) Satis confidenter ταῦτα μὴ ἀκριβῶς ἔχω - - εἰδὼς ὑπὲρ αὐτὸ initio cap. seq. repetiturque hoc cap. 148. Falsum aiunt *Scaliger*, *Th. Hyde*, *Relandus*, et plures alii. Contra eos venit *Corn. de Pauw*, temere aieni doctos viros ex recentiore Persarum lingua criminari: verissimum fuisse, quod hic de terminatione nominum Persicorum, vetere gentis sermone: neque enim tanta adseveratione *Herodotum* potuisse defungi, nisi re bene cognita atque explorata. Fatcor in dialectis lapsu temporis innumera mutari, cadere verba ut folia, surgere nova, prisca adscisci iterum. Nec expedit me tamen ex acie, quam contra *Nostrum* instruxit *Th. Gatakerus* *Advers.* c. 22. p. 661. Quod autem aiebat τὸ Δωριεὺς μὲν Σάν καλέουσι multorum testimoniis cognitissimum est. Quis tandem ignorat varietates doctissimorum hominum explicationes et emendationes, *Scholiastae* in *Comici Nub.* vs. 23. *Scaligeri*, *Salmasii*, *Bentleii*, *Bouherii*, cuius *Dissert. de Prisc. Graecor.* Litteris p. 570, [ad calcem *Palaeographiae Graecae Montefalconii*,] consuli poterit. Σάν κλέων in *Pindari* fragmento exposuit *Casaubonus* in *Athen.* X. 21. [ad lib. X. p. 455. c.] WESS. — Per epistolam ex *WILKENIO*, viro clarissimo, Persici sermonia in primis gnaro, quaerenti mihi, quid de hoc *Herodoti* loco sentiret, perhumaniter ille *Heidelbergā* rescripsit, videri sibi vere iudicare eos, qui Graecis nominum Persicorum terminationibus deceptum *Nostrum* scripsisse istud autumant de nominibus omnibus Persicis in litteram

sigma desinentibus. Quod si ita est, eo minus mirum videri debebit, quod ea res, ut ait idem Noster, *latuerit Persas*: quamquam alioqui haec verba, ἔλαθε Πέρσας, significare poterant, *Persas ad hoc animum non advertisse.* Quod ad ista verba spectat, τὰ οὐνόματα σφι ἰόντα ὁμοῖα τοῖσι σώμασι καὶ τῇ μεγαλοπρεπείῃ, incertus aliquantisper haeseram, *propriae hominum nomina dixerit, an omnino verba aut vocabula Persici sermonis*: tum σώματα τῶν ὀνομάτων quaesieram an fortasse opposuerit *terminationi*, (τῇ τελευτῇ) ut corpora *vocabulorum* (id est, *vocabula ipsa*, quatenus a *terminatione distinguuntur*) dixerit esse *magnifica et grande sonantia.* Sed eisdem verbis, τὰ οὐνόματα - - μεγαλοπρεπείῃ, eam fere sibi videri *sententiam inesse* professus est idem doctissimus Wilkenius, quam hisce gallicis Larcherus reddidit: *Leurs noms sont empruntés, ou des qualités des corps, ou de la dignité des personnes.* Caeterum uberiores etiam nunc lucem locus hic videtur desiderare. S.

CAP. CXL. 5. πρὶν ἂν ὑπ' ὀρνίθος ἢ κυνὸς ἐλκυθῆναι) Bene vetusti libri. Is. Vossius coniecerat, ὑπ' ὀρνίθος ἢ γλῆνῃ ἀφελκυθῆναι, *quam ab alite pupilla oculi extrahatur*, advocato ad morem hunc cognoscendum Teixera, qui mihi ad manus non est. [Ad oram sui olim Herodoti istam coniecit. adscripserat Vossius. Vide Albertum ad Hesych. voc. Γλῆνῃ.] De ritu isto multa Th. Hyde Rel. Pers. c. 34. Emendatio necessaria non est, nec latuit doctissimum virum; siquidem paria prorsus de Persarum sepultura Procopius Bell. Pers. I. 12. et Agathias I. p. 43. Ed. Venet. WESS.

7. κατακτείναντες) Convertitur ab Heilmanno in κατακτείναντες, *postquam cadaver membris mutilarunt.* Vetat Cicero, his Nostri usus, Tuscul. Disp. I. 45. *Persae etiam cetera circumlitos condunt, ut quam maxime permaneant diuturna corpora.* Vetat Strabo XV. pag. 1068. [p. 735. A. ed. Cas.] κτείναντες περιπλάσσοντες τὰ σώματα. Adde Cl. Io. Alb. Fabricium in Sexti Hypotyp. III. 24. p. 185. WESS.

13. κτείναντες ὁμοίως μύρμηκας etc.) Consimilia de Magis Plutarchus T. II. p. 537. A. Sunt autem ex ea disciplina, qua et posteriores Persarum magi Arimanium, mali omnis auctorem, sicuti pulcri et boni Oromasdem, statuerunt: inde festus dies κακῶν ἀναλῆψεις, quo summo ardore in serpentes aliasque feras et nocentes bestias irruebant

apud *Agathiam* II. pag. 45. Confer *Plutarchum* in *Isid.* et *Osir.* p. 569. et *Th. Hyde* Rel. Pers. c. 22. WESS.

[15. ἀρχὴν, omnino, revera, verum si quaeris: gallico idiomate au fond vel dans le fonds diceres. Conf. II. 28, 1. S.]

CAP. CXXI. 2. κατιστρέφατο) Ionum est κατιστρέφατο, uti ἀπιστρέφατο I. 166. Supra c. 27. ὡς δὲ ἄρα οἱ --- Ἕλληνες κατιστρέφατο. Itaque mutari non iniuria posset, sicuti et mox mutatum est τὰ προϊσχυοντο. Sic solet, c. 164. III. 137. De piscibus, qui cantu illiciuntur, *Aelianus* de Anim. I. 39. WESS. — Ex *Reiziano* exemplo κατιστρέφατο tenui; et in *Var. Lect.* adnotare neglexeram, in ed. *Wess.* et superioribus κατιστρέφατο scribi, quam ad scripturam nihil nec e nostris *Paris.* nec ex aliis *Wesselingii* codicibus notatum est. Est autem, si quid video, prorsus vitiosa haec verbi forma. Ferri utcumque potuerat κατιστρεφάτο codicis F. tertia plur. imperf. ut ἀπικιέτο, ionice pro ἀπικισοντο. Sed plusquamperfectum hic desiderabatur: quare unice verum puto κατιστρέφατο, quod Ionum est, pro κατιστραμμένοι ἦσαν. S.

[11. ἐμίο αὐλιόντος etc.) Qui sacras literas curant, recordabuntur verborum *Servatoris* apud *Matth.* xi. 17. ubi hic quidem *Herodoti* locus effugit *Wetstenii* diligentiam. S.]

14. δευθέντος δι' ἀγγέλων) Vide *Gronovium* [sui codicis fidem advocantem] et supra c. 76. et 99. WESS. — δι' ἀγγέλων in alia re habes I. 99, 5. πέμψας κήρυκας (in plur. num.) ἐς τοὺς Ἰωνας, c. 76, 12. in eadem re, de qua hic agitur. S.

[20. ἐς Πανιώνιον) Conf. c. 143, 14. et 148. S.]

CAP. CXLII. 2. τῶν ὀρέων) Sine controversia corrigi debuerat: τῶν ὀρέων ἐν τῷ καλλίστῳ ἐτύγγανον ἰδρυσάμενοι πόλιας. Haec quum de Ionibus dicantur, tollit omne dubium lib. I. c. 149. οὗτοι οἱ Αἰολίης χώραν μὲν ἔτυχον κτίσαντες αἰμεινὸν Ἰώνων, ὧρέων δὲ ἤκουσαν οὐκ ὁμοίως: ubi recte *Valla*: ad coeli tamen temperiem nequaquam accedebat. Lib. II. c. 77. exceptis incolis Libyae, esse dicuntur Aegyptii ὑγιεινέστατοι πάντων ἀνθρώπων, τῶν ὧρέων, ἐμεῖ δακέειν, εἶνεκεν, ὅτι οὐ μεταλλάττουσι (sic legerim:) ἐν γὰρ τῇσι μεταβολῇσι τοῖσι ἀνθρώποισι αἱ νοῦτοι μάλιστα γίνονται, --- τῶν ὧρέων μάλιστα. Lib. III. c. 106. Graecia τὰς ὥρας πολλὸν τι κάλλιστα κακραμένας ἔλαχε. Atque in Graecia, praesertim Athenis,

ista tenuis coeli tribuitur ingeniis saluberrima temperies. In Timaeo Platonis p. 24. c. Atticam Minerva dicitur elegisse, τὴν εὐκρασίαν τῶν ὡρῶν (sic recte corrigit vulgatam vocem ὀρῶν H. Stephanus:) ἐν αὐτῷ (τῷ τόπῳ) κατιδοῦσα, ὅτι φρονιματώτερος ἄνδρας οἶται. Chalcidius: *electo salubri subtiliumque ingeniorum et prudentiae feraci loco*. Idem argumentum in Critia latius persequutus Plato pag. 111. E. [T. X. ed. Bipont. p. 45.] ubi memorat ὑπὲρ τῆς γῆς ὥρας μετριώτατον κεκραμένους. Eam in rem multa dixerat Aristophanes ἐν Ὄραις, vid. Athen. IX. p. 372. et Casaubon. Anim. IX. c. 3. [nobis cap. 14.] Euripidea, ex deperdito dramate petita, dabit Plutarchus de Exilio p. 604. E. Insignis in eam rem loci sic feruntur ultima: Ἄ δὲ Ἑλλὰς Ἀσία τι τρέφει κάλλιστα, τῆς γε δίεας ἔχοντες συνθηρούμεν. Grotius in Excerpt. p. 433. participio ἔχοντες substituit ἐπαύθα. Corrige, sodes: Ἄ δὲ Ἑλλὰς Ἀσία τι κάλλιστα τρέφει, τῆς τῆςδε δίεας ἔχοντες οὐ θηρεύουσιν. Singula possent ut Euripidea adfirmari. VALCK.

Non dubium est, quin recte docti viri, Chytraeus, Geinozius, Reiskius, Heilmanus ὡρῶν, rescripserint. Viam monstravit Noster c. 149. tum Pausanias VII. 5. Ἰωσι δὲ ἔχει μὲν ἐπιτηδεύματα ὡρῶν κράσεως ἢ χώρα. Frequens est confusio ὡρῶν et ὡρῶν sive ὡρέων et ὡραιῶν in schedis, de qua aliàs. Id permirum, coniurasse plerosque in οὖρέων vocabulo librariorum. WESS.

[9. τρόπους τέσσαρας παραγωγέων) Valia: *Lingua utuntur non eadem, sed eius quatuor proprietates ducunt: incommode et obscure. Gronovius: sed quatuor derivationum modis; quam interpretationem intactam reliquit Wess. Mire vero Larcher: leurs mots ont quatre sortes de terminaisons. Multo commodius rectiusque H. Stephanus, „ad verbum, inquit, sed quatuor modos deductionum usurparet, id est, eā (linguā) utuntur in quatuor modos et proprietates deductā.*“ Agitur de quatuor diversis formis (χαρκτηήρας vocat Noster in fine huius cap.) in quas prisca lingua abiit. Has diversas formas nunc παραγωγὰς nominat, id est, deflexiones, mutationum genera, varietates; quatenus παράγειν significat a recta via abducere, seducere, in diversum ducere, mutare: quemadmodum I. 91, 10. παραγαγεῖν τὰς μοῖρας est in diversum flectere, mutare fata. Eadem notione παρατετοπὰς dixit Iohannes Grammaticus, cuius

verba Koenius adposuit ad Gregor. Dial. ion. §. 79. ubi in ipsius Gregorii verbis, ἡ ἀρχαία Ἰδὲ μερίπτει παρὰ τὴν τῶν κατοικούντων περιτροπὴν, rectius fecisset Koenius, si veterem scripturam παρατροπὴν tenuisset, Iohannis auctoritate firmatam; tum vero et apud Gregorium et apud ipsum Iohannem, pro κατοικούντων haud dubie ἀποικούντων fuerit legendum: nempe, prisca, inquiunt, Ionica lingua (eadem vetus Attica) mutata est, quum hi qui in colonias abierunt, variis atque variis modis eam inflexerunt detorseruntque. S.]

11. Μυούς τε) Myuntem Cariae itidem tribuit scholiastes Thucyd. I. 130. invito Brissonio de R. Pers. I. 151., ad quem Lederlinus recte adposuit, tempora esse distinguenda; primitus Cariae, deinceps Ioniae fuisse. Paria Dukerus in eum Scholiasten. In Epheso, Lydiae olim urbe, idem valet. Bene Ian. Rutgersius Var. Lect. II. 1. WESS.

18. Ἐρυθραῖ) Habet Stobaeus Serm. XXVIII. p. 197. veteris scriptoris fragmentum, forte Philosophi Eusebii, quod Herodoto nulla caussa adseritur, in quo Archetimus ἐξ Ἐρυθραίων τῆς Ἰωνῶν πόλεως. Quae libuit addere, ut a Plutarcho vis arceatur. Iunguntur Ἐρυθραῖοι καὶ Σάμοι, arbitri capti in lite nobili Chalcidensium et Andriorum, Quaest. Graec. p. 298. B. Iubentur illi esse Ἐπερταῖοι ex Euboea, quod Erythraei Boeotiae et Aetoliae longius essent remoti, in Histor. Foeder. Antiq. P. I. p. 139. Non satis consulto. Iones intelliguntur. WESS.

CAP. CXLIII. 1. ἦσαν ἐν σκίῃ τοῦ φόβου) Prior interpretes metus praetextu: nuperrime [in ed. Gron.] in obte-gendo metu. Vide usum locutionis. De Spartanis Aristides T. I. p. 476. ἐν σκίῃ πολλῇ τοῦ πολέμου καὶ τῶν πραγμάτων ἐστὶ. Magnum habent belli ac difficultatum tegumentum, vertit Canterus: eundem in modum Libanius T. I. p. 219. B. Ambo Nostri imitatione, VII. 215. et 172. Aelianus de Animal. VII. 6. ὡς ἐν σκίῃ τοῦ κινδύνου καὶ ἐλευθερίᾳ γενόμενοι: tum IX. 57. pisces intra saxorum angustias recepti ἐν σκίῃ τε τοῦ κύνους -- ἡσυχάζουσι. Quae abunde ostendunt hic indicari, Milesios habuisse metus tutamen in eo foedere, quo de agitur. WESS.

12. ἐπαισχύνεσθαι τῷ ὀνόματι) Sugillat haec solito sibi more Plutarchus, de Malign. p. 858. F. Mox Reiskius [l. 14.] ἰδρύσαντο, τῷ ἐπὶ σφίων ὄνομα ἔθεντο etc., neque id inconmo-

um foret, modo ne verborum alius in msstis ordo esset. Malui scriptis obtemperare. Vide Rev. Horrei Obs. Herodot. p. 109. WESS. — Nulla prorsus mutandi caussa suberat. conf. c. 142, 19 seq. S.

CAP. CXLIV. 6. τοῦ Τριπολίου Ἀπόλλωνος) Dissentit Criticus ad Theocriti Idyll. XVII. 69. ἀγεται κοινῇ ὑπὸ τῶν Δορίων ἀγῶν ἐν Τριόπῳ Νύμφαις, Ἀπόλλωνι, Ποσειδῶνι. Tu adi Cl. Salmasium ad Inscript. Herodis Attic. p. 29. et 58., et de tripodibus, in templis dedicatis, Io. Taylor in Marmor Sandvicense p. 68. WESS.

10 seq. τὸν νόμον καταλόγησι) Non displicet τῶν νόμων ex Fragm. Cod. Regii. [In Fragm. Paris. haec prorsus non leguntur: codex Pa. τῶν νόμων habet. Conf. Var. Lect. et Adnot. ad I. 84, 16.] Certe simplici ἀλογεῖν casum secundum adstruere in more habet III. 125. VIII. 46. Aliter Procopius, qui Bell. Vand. I. 3. Βονιφάκιος δὲ οὐκ ἀλογήσας τὰ γεγραμμένα. Corrigunt τῶν γεγραμμένων: at probat is superius, Bell. Pers. II. 5. II. 20. etc. WESS.

CAP. CXLV. [4. κατὰ πῆρ νῦν Ἀχαιῶν. De duodecim civitatibus foederatis Achaeorum conf. Polyb. II. 41. S.]

6. Πόλην μὲν τι πρώτη πρὸς Σικυῶνος) Strabo VIII. p. 591. [p. 385. ed. Cas.] haec expressit. Πρὸς Σικυῶνος solo ingenii remigio Is. Casaubonus [in Not. ad Strab. l. c.] et Is. Vossius [in ora, puto, sui Herodoti] restituerunt. De amne Crathi eadem Pausanias VII. 25. WESS.

11. Ὠλενος, ἐν τῷ Πείρῳ ποταμὸς μέγας) Olenum eodem genere posuit Apollodorus apud Stephanum Byzant. in voc. et Strabo, [IX. p. 386. A.] cui amnis, qui urbem radebat, Melas: haud scio, an bene. Pausaniae aevo Πείρος erat et adpellabatur, VII. 22. Δύμη optime Casaubonus et Is. Vossius, nec longe abit liber Ask. WESS.

CAP. CXLVI. 4. ἐπὶ, ὡς γέ τι μᾶλλον) Defendit veterem scripturam Horreus Obs. ad Herodot. pag. 110. ita tamen, ut ἵ non plane recuset. Levis res est, et in dissensu Codicum ferenda. [Lubens equidem ὡς γέ τι rescribam.] Sequentia [l. 5.] ἢ κάλλιον τι γεγονέναι, aut praestantius quid gessisse prior interpres; aut praestantius quippiam evasisse, obscure recentior. Secutus iudicium sum Abb. Geinozii Comment. A. Inscript. T. XVIII. p. 126. WESS. — Recte viri docti. καλῶς γεγονέναι, honesto loco natum esse, nobili genere esse. conf. l. 13. S.

8. Μινύαι δὲ Ὀρχομένιοισι ἀναμειχῆται) Iverunt in partes praeclari viri ad haec explicanda et constituenda. *Palmerius* Μινύαι δὲ Ὀρχομένιοι etc., invito *Gronovio*. Sequuntur tamen plures. Ampl. *Bouherius* ex *Hesychii* Μινύαι οἱ Ὀρχομένιοι καὶ Μάγνητες, scriptum voluit Μινύαι δὲ Ὀρχομένιοι, καὶ Μάγνητες, καὶ Καδμεῖοι κ. λ., ut invidiosum ἀναμειχῆται vitaretur; cuius ego in *Adnotation*. Cl. *Alberti* ad *Hesychii* locum correctioni, quippe audaciori neque necessariae, non accedo. *Reiskius* post Ἀρκάδες [l. 10.] excidisse καὶ, itemque post Δωριεῖς, arbitratur. At fuerunt *Arcades Pelasgi*, *Pausania* VIII. 1. *Apollodoro* II. 1. *Stephano Byz.* multisque aliis auctoribus. *Epidaurii* praeterea *Dorienses* in *Nostri* VIII. 46. Quare illa additamenta recuso. Ne longum faciam. Docet *Herodotus* „Iones [nempe illos Iones, qui duodecim civitates foederatas habuerunt, et ad Panionium congregari consueverunt] „non esse sinceriores „melioresque aliis nationibus origine: contra variorum „populorum accessione olim interpolatos; addidisse se „Abantes, admixtosque esse Minyas Orchomenios, Cadmeos, Dryopes, Phocenses et plures alios.“ Hoc eius consilium si fuerit, ut sane fuit, belle procedit *Palmerii* sententia. Nam Minyas Orchomeniis inmixtos fuisse, nihil ad hanc disquisitionem. Firmatur praeterea Ionicae migrationis narratione. *Pausanias*: ἴωσι δὲ τοῦ στόλεω μετασχόντες οἶδε Ἑλλήνων participes migrationis hi Graecorum erant; Θεβαῖοι sive Cadmei; tum Ὀρχομένιοι Μινύαι, recte enim Μινύαις mutavit *Kühnius*; tandem Φωκεῖς οἱ ἄλλοι πλὴν Δελφῶν, et Abantes, VII. 2. tum c. 3. Τέων δὲ ὄκουν μὲν Ὀρχομένιοι Μινύαι, σὺν Ἀθάμαντι ἐς αὐτὴν ἐλθόντες. Quibus accedere queunt de Orchomeniis consimilia ex eiusdem IX. 37. Quae quidem stabiliendae coniecturae si vir nobilissimus adstruxisset, non perspicio, quo colore abdicari potuisset: repetitum enim ἀναμειχῆται arbitrarium est. [nempe suo arbitratu *Herodotus* illud verbum, paucis interiectis repetere potuit.] Stant ab his quoque partibus viri clarissimi, *Corn. de Pauw* et *Geinozius*. WESS.

9. Φωκεῖς ἀποδάσμοι) Cur Phocenses hoc titulo insignes esse *Noster* voluerit, multis disputat *Gronovius*, sed ita ut immunes inprudenter amplectatur. Indoles vocis non patitur, nec usquam huius significationis exemplum. Ἀπό-

δασμος portio est, a multitudine avulsa; Abydenus Nabuchodonosorem ait ἀπόδασμον αὐτῶν (victarum gentium) εἰς τὰ δεξιὰ τοῦ Πόντου κατοικῆσαι, in Eusebii Pr. Ev. IX. 41. ἀπόδασμον τῶν Γότθων dabit Agathias II. p. 35. et τῶν Δελμινιτῶν ἀπόδασμον III. p. 66. Semel ἀπόδασμεν τῶν βαρβάρων V. p. 166. vitiose. Theophylacti τῶν Σαρακενῶν ἀπὸδασμον, lib. VIII. 1. exscripsit Suidas in voce. Hinc lenissime fluunt ἀποδάσμοι, a reliquis divisi et divulsi. Primus D. Heinsius, Phocaeenses tamen et Phocenses confundens, admonuit Epist. ad Iungerm. in huius ad Polluc. Comment. IV. 177. Abierunt eandem in sententiam Geinozius et Reiskius; nec dubia res est, ob Pausaniae superius excerpta, Φωκεῖς οἱ ἄλλοι, πλὴν Δελφῶν. Phocenses Coloniae Ionicae sese adiunxerunt, Delphis exceptis. Verc eapropter ἀποδάσμοι Φωκεῖς. WESS.

12. ἀπὸ τοῦ πρυτανίου τοῦ Ἀθηναίου) Etymologus, in Πρυτανία, veterem in coloniis deducendis consuetudinem explicuit. Sacra ex metropoli secum adportabant coloni, ignemque sacrum ex patriae penetrali depromptum et accensum. Plura Henr. Valesius ad Excerpt. Polybii, p. 7. [T. VII. nostri Polybii, p. 90-92.] Plutarcho libuit et haec admordere de Malign. p. 858. F. sine profectu. Iones Caricas mulieres, quarum patres maritosque interemerant, sibi matrimonio iunxisse, fatetur Pausanias VII. 2. p. 525. WESS.

21. αὐτῇ σι συνοικεῖν) Iure Gronovius Aldinum restituit: idem Portus decreverat Lex. Ion. voce Ἐπίτε. Naevus est, operarum peccato Stephani edito adpersus, latiusque, quam oportuerat, diditus. Pro proximo ἐπί τε [quod ibi tenuerat Wess. ubi nos ἔπειτεν posuimus, coll. Eustath. Iliad. pag. 1215, 53. ed. Bas.] ἔπειτα corrigit Reiskius. WESS.

CAP. CXLVII. 2. Γλαύκου τοῦ Ἰππολόχου) De Glauco, Hippolochi filio, Poëta Ἰλ. ἡ. 13. De Cauconibus [l. 3.] Strabo VIII. p. 531. [p. 545. ed. Cas.] WESS.

7. Ἀπατούρια ἄγουσι ἑρτὴν) De festo hoc notissima omnia: levis macula, quae doctissimo viro fraudi fuit, occupavit scholion in Biblioth. Coisl. p. 605. καὶ διὰ τοῦτο τὴν ἑρτὴν ἐνομοθέτησεν (Melanthus) ἀγεσθαι, ἣν καὶ Κατιωνίαν συντελοῦσιν. Vertitur, quod etiam Cationiam vocant, κατ' Ἰωνίαν oportuerat. WESS.

CAP. CXLVIII. 2. [Post ἱεῖς e superioribus edi-

tionibus comma adhaesit, quod *delendum*. Sunt enim ex more Herodoti transiecta verba, quorum naturalis structura haec erat, χώρος ἰσὸς πρὸς ἄρκτον Μυκάλης τετραμμένος. Quoniam vero mox adiicit ἐς τὴν (scil. Μυκάλην) συλλεγόμενοι, intelligi debet, locum hunc, cui Panionium nomen, in ipsa promontorii radice fuisse. S.]

3. Ποσειδῶνι Ἐλικῶνι) Ab Helice Achaiae is Neptuno titulus, quo de Strabo VIII. p. 589. [p. 384. ed. Cas.] et Pausanias VII. 24. copiose. Coluisse et Apollinem Panionium, docemur vetere Inscriptione inter Pocockianas p. 52. quae cognomina Apollinis varia obsert. ΠΑΤΡΩΟΥ ΠΥΘΙ-ΚΟΥ ΚΛΑΡΙΟΥ ΠΑΝΣΩΝΙΟΥ: sive, ut fuit olim, ΠΑΝΙΩ-ΝΙΟΥ. WESS.

6. ἀπὸ τῶν πολλῶν Ἴωνες) Numerum excidisse suspicor, facile restituendum: ἀπὸ τῶν πολλῶν ἰβ' Ἴωνες. VALCK. — At adiectus τῶν articulus satis indicabat, de duodecim illis civitatibus agi, quos supra nominaverat. S.

[9. κατὰπερ τῶν Περίων τὰ οὐνόματα. Vide supra, c. 139. S.]

CAP. CXLIX. 2. Ἀήρυσσαι) Hoc ex Ald. praetuli. Non nescio ΛΑΡΙΣΑΙΩΝ numos apud Goltzium et Begerum. Θάμης δ' Ἀήρυσσῆος infra IX. 1. atque ad eundem passim alii modum. Vide Schol. in Apollon. Rh. I. 40. Mox Τῆνος optime ab Holstenio in Τῆμνος mutata est; neque color quaeri debuerat, ut arcessitus a Gronovio est, pravae voci. Constat Temnum in Aeolicis fuisse civitatibus, non Tenum, Cycladum unam. Itaque Τῆμνος iure scriptori rediit. De Cuma Aeolica in Vit. Homer. c. 38. ubi Φρικῶτις, non sine peccato. WESS.

[3. Αἰγινόσσα) Quum nusquam alibi hoc nomine memoratur civitas, nisi quod Αἰγινούσης, obscuri Megaridis oppidi mentio apud Strab. IX. p. 394. n. occurrit, quaeri cum Mannerto (Geogr. antiq. T. VI. p. 396.) potest, an Elea, (Ἐλαία) hic intelligenda sit, Aeolica civitas, (Strab. XIII. p. 615. A. et Steph. Byz. in voce) in hoc apud Nostrum catalogo praetermissa. Quod nisi paullo post (l. 5.) diserte monuisset Herodotus (conf. c. 151, 1 et 3.) omnes has civitates in continenti (ἐν ἡπείρῳ) sitas fuisse; in promptu foret ut suspicaremur, non Αἰγινόσσα, sed Ἀργινόσσα hic esse legendum: satis enim constat, Aeolicae gentis fuisse Arginusas vel Argennusas, quae vocabantur, insulas; quarum una

cum oppido, prae caeteris, singulari numero *Arginusa* nominabatur. Vide *Cellarii Geogr. Antiq. T. II. p. 18.* Mox, quod Αἰγαῖαι hic nominatur oppidum, id aliis omnibus Αἰγαῖ sive Αἶγαι est. Vide *Cellarium ib. p. 66.* Quod Αἰγαῖα habet F., similiter *Aegaea, Valla. S.*]

7 seq. ὠρέων δὲ ἤκουσαν οὐκ ὁμοίως) Vide c. 142. ὠρέων εὐ ἤκουσαν *Portus* [voc. ἤκειν] habet hoc ex loco. Intelligi id sane debet: [nempe οὐκ ὁμοίως εὐ:] namque ita mos fert. Supra c. 30. τῆς πόλεως εὐ ἠκούσης, ubi *Is. Vossius*, ἐχούσης iniuria corrigebat. *Dio Cassius*, XLIX. p. 472. de Pannoniis οὕτε γὰρ γῆς, οὕτε αἱρών εὐ ἤκουσι: et LIX. p. 755. ἄλλως μὲν εὐ χρημάτων ἤκων, prorsus uti *Noster V. 62.* atque *Evagrius H. Eccl. IV. 7.* Defit in his *Libanii T. II. p. 262.* τοῦ γὰρ νόμου --- ἤκοντος καὶ κρατοῦντος, neque advertit *Morelli* animum. Confer *Cl. Alberti* ad *Hesychii* εὐ ἤκων. *WESS.*

CAP. CL. 1. Σμύρνην δὲ ὧδε ἀπίβαλον) *Gemina* his *Pausanias VII. 5.* Probum et Ionicae notae censeretur [l. 2.] si amputata litera στασι in *Ask.* esset, uti τῇ πόλει II. 67. et 137. *WESS.*

CAP. CLI. 5. τὴν --- Ἀρίσβαν) Non aliter *Stephan. Byz.* in *Cod. Perusino*: Ἡρόδοτος δὲ καὶ ἰάζων Ἀρίσβαν καλεῖ, ἐν πρώτῃ: h. e. quantumvis Ionica dialecto utens. Nam quae de *Iazone* scriptore adposita a *Berkelio* sunt, imprudenti exciderunt. Notavit docti viri lapsum *St. Berglerus. WESS.*

6. ἐν τῇσι ἑκατὸν νῆσοισι καλουμένῃσι) *Diodorus XIII. 77.* τότε μὲν πύλισθη πρὸς τινὲς νῆσους τῶν ἑκατὸν καλουμένων. Aliis ἑκατόν, qui inter *Apollinis* titulos, νῆσοι, aut ἑκατόννησοι. Lege *Casaubon.* in *Strab. XIII. p. 919.* [ad p. 618. ed. *Cas.*] *WESS.*

[7. Λεσβίοισι μὲν νῦν etc.) *Commode* ab his verbis factum foret initium novi capituli 152. Nam, post excursus de Asiaticis Graecorum coloniis, nunc continuatur narratio, inde ab extr. cap. 141. interrupta. S.]

CAP. CLII. 1. ἀπικίατο) Solent scribae communio-rem verbi huius formam amplecti. Ἐπεὶ τε δὲ οἱ Παίονες ἀπικίατο, V. 98. et brevi post *Ald. Med.*, at *Vind.* et *Arch.* Ionicam notam detrahunt, prorsus uti hic *Med.* et *Ask.* Praestat, ut in possessione ne turbetur. *WESS.* — Conf. *Adnot.* ad I. 2, 11. S.

15. συναμωρεῖν) Priorem verbi partem *Med.* et *Ask.* bene pingunt, non mediam. *Aristophanis συναμωρουμένη, Nub.*

1066. et πάντα ἰσναμώμεον VIII. 35. tum σινάμωρος Hippocratis et Nostri V. 92, 7. [ubi vide Var. Lect.] (sic enim ibi msssti Paris. et Scholiastes, atque ex eo Suidas) verum patefaciunt; Photius insuper, ex Herodoti I. σινάμωρῶν in Lexico deponens, ut Cl. Alberti mihi testatus est. WESS.

CAP. CLIII. 9. πάθια ἔσται ἑλλισχα) Aversor strictum in tot viros, de Herodoto non male meritis, Gronovii stilum. Portus ἑλλισχα optime reposuit, eiusque vestigia Ed. Genevensis pressit. Simillimae originis πρόσσχος Aeschyli, Suppl. 208. Ασχηνοῦσά τι καὶ ἀκούοντα καλὰ Perictione in Stob. Serm. LXXXIII. p. 448. Sic enim scripserat: certe λισχήματα habet Hippocratis Epist. p. 1285. λισχηνὶ Hesychius. Ἀλισχα intensiore significatione sumebat Corn. de Pauw, ut ἄξυλον ὕλην Homerus, adpositis aliis, quae omitto. WESS.

18 seq. καὶ τοὺς Ἴωνας ἐν οὐδενὶ λόγῳ ποιησάμενος τὴν πρώτην εἶναι.) Leviter ista depravata mirum in modum interpretantur, sic forte redintegrandae: καὶ ἐπὶ Ἴωνας ἐν οὐδενὶ λόγῳ ποιησάμενος τὴν πρώτην εἶναι, vel εἶναι. Ἐπὶ -- εἶναι et ἐπιέναι in hunc usum adhiberi solent: non nescio tamen, qui color vulgatis possit conciliari: sed nostro loco simillimus est III. 134. ἐπὶ Σκύθας -- μὲν τὴν πρώτην εἶναι ἔασον -- σὺ δέ μοι ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα στρατεύεσθαι: in quibus ἔασον tantumdem fere valet ac ἐν οὐδενὶ λόγῳ ποίησαι. VALCK.

Ibid. Graecum exemplar hic sine vitio non cerni, H. Stephanus censuit. Subvenit Corn. de Pauw, ellipsi, ἐν οὐδενὶ λόγῳ ποιησάμενος τὴν Φροντίδα εἶναι πρώτην, aut τὴν ὥρην εἶναι πρ. et Ionas non dignos reputans, quibus primam curam impenderet. Ita constaret oratio, modo dicendi genus constabilitum esset. Τὴν πρώτην saepe ponunt. Heliodorus IX. p. 409. ἀλλὰ μὴ τὴν πρώτην ἱκοντὶ φέροντες αὐτοὺς ἐνεχίρηνσαι ex Ms. Palatino. Libanius T. II. p. 110. D. καὶ παρὲν τὴν πρώτην, ἀμετάστατον μένει: quorum tamen structura diversior. Ego Nostri haec sic ordinabam, καὶ τοὺς Ἴωνας τὴν πρώτην ἐν οὐδ. λ. ποιησάμενος εἶναι: et Ionum nullam initio rationem habendam esse ratus. Nunc maximopere blanditur Valekenarii coniectura. WESS. — In frequenti apud Nostrum usu dictionis ἐν οὐδενὶ λόγῳ ποιῆσθαι, et huic similibus, nusquam alibi verbum εἶναι adiectum cernitur. Quia tamen nunc in rariorem scripturam, quae difficiliorem videatur explicatum habere, consentiunt

libri; ratio suadet, ut, si quo modo defendi illa possit, pro vero habeatur. Igitur cum *Aem. Porto* (Lexic. Ion. voce εἶναι) statuendum videtur, ex usu alioquin satis familiari *Herodoto* abundare h. l. verbum εἶναι. Cuius usus et alia multa exempla *Portus*, et *Hermannus* ad *Viger*. Adnot. 177. haec duo protulit: IV. 33, 15. τὰς ὀνομάζουσι Δῆλοι: εἶναι Ἰππερόχην τε καὶ Λαοδίκην: tum II. 44, 13. Ἡρακλέος ἐπωνυμίην ἔχοντος Θασίου εἶναι. Nec desunt apud *Thucyd.* *Plat.* et *Xenoph.* similis abundantiae exempla. S.

CAP. CLV. 5. ὁμοίως γὰρ μοι νῦν γε φαίνομαι etc.) *Clementem*, qui *Xenophonti* memoriae vitio adscripsit, notarunt docti viri, praeterque ceteros *N. Abramus* ad *Cicer.* pro *Milon.* c. 3. *Stasini*, quod ex eo [ex *Clem. Alex. Strom.* lib. VI. p. 451. ed. Sylb.] discimus, par opinio:

Νήπιος, ὃς πατέρα κτείνων, παῖδας καταλείπει.

Eadem *Gabrielis Naudaei*, inter dominationis arcana in damnosissimis, et *Machiavello* perniciosioribus, *Considerat. Politicis* c. 3. et 4. WESS. — Haud dubie *Herodotus* versiculum illum in animo habuerat, quem in proverbium olim abiisse ex *Aristot. Rhetor.* I. 16. et II. 17. et ex *Polyb.* XXII. 8. intelligitur: quem versum *Homero* tribuens doctissimus Editor *Demetrii* περὶ Ἑρμην. (in Not. ad sect. 156.) alio tunc occupatum, puto, animum habuerat. S.

16. καὶ ἐγὼ ἐμῇ κεφαλῇ ἀνκαμάξας) Restitui expulsum pronomen. Imitatur solemnī more *Poëtam Odyss.* T. 91.

--- ὃ σῇ κεφαλῇ ἀνκαμάξεις.

Admovit Nostri verba *Phaedro* V. 7, 39. celeb. *P. Burmannus*, dubius tamen, neque inmerito. Paria non sunt. Pertineant-ne huc Ἐπίμαστον *Hesychii* nolo dernere. Quod continuo succedit, Πактύης γὰρ ἔστι ὁ ἀδικίων, τῷ οὖν ἐπιτρ. absurde expressum est, praesens factum *Pactyes* admisit, cui tu *Sardes* commisisti: paullo aliter prior interpret, sed consimili sententia. Nam *Pactyae* non fuerunt a *Cyro Sardes* traditae, sed *Tabalo* viro *Persae*. *Pactyes* acceperat *Croesi* *Lydorumque* opes in *Persidem* avehendas, ac nactus occasionem a *Tabalo* et *Cyro* desciverat: haec superiore capite omnia. Quare ne sibi contrarius videatur *Herodotus*, adsumendum est aut τοῦτον aut ἐκείνον ad pleniorē orationis habitum. Non fugit interpretum ea negligentia *Corn. de Pauw*, Vir. Clar. WESS. — Nempe intelligit Vir doctus,

Πακτύης ἰστέ) ὁ ἀδικῶν (τοῦτον, scil. τὸν Τελβαλον) τῷ σὺ ἐτα.
 atque sic Larcher: *Pactyas a offensé celui à qui vous avez
 confié le gouvernement de Sardes.* Quae mihi, ut dicam quod
 sentio, frigida sententia et parum commoda videtur. Pro-
 fecto parum convenit, ut Cyro ob defectionem Lydorum
 (adeoque ob facinus adversus ipsum admissum) irato (conf.
 c. 156, 8.) diceret Croesus: *Pactyas est, qui adversus Sar-
 dium praefectum inique egit.* Malim equidem fateri, mi-
 nus accurate hic loquentem Croesum fecisse Herodotum,
 dicentem *Pactyae commissas Sardes fuisse*; cui non urbis
 custodia, sed aurum creditum erat. Nisi forte consulto et
 arguta quadam ratione haec Croesum dicentem Scriptor
 noster induxit; scilicet, quo moneret ille Cyrum, non
 debuisse eum huic homini tantum auri vim committere:
 hoc enim perinde esse ac si ipsam urbem illi credidisset;
 quoniam auri ope partim milites urbem custodientes cor-
 rumpere, partim alios suo imperio parituros conducere
 potuerit. S.

22. κέλευε δὲ σφας κισῶνας) Babyloniiis desciscentibus ta-
 lem poenam irrogat apud Plutarchum T. II. p. 173. Xerxes.
 Tu vide Polyaeum VII. 6, 4. et Iustinum I. 6. WESS.

CAP. CLVI. 11. καὶ πρὸς, ἐξανδραποδίσασθαι τοὺς etc.)
 Est ex scripto. Καὶ δὴ πρὸς, insuper, V. 67. et creberrime
 in Musis. Demosthenes I. in Aphob. p. 509. καὶ πρὸς, ὑπὸ
 τούτων ὑβριζομένους: et in eundem p. 519. καὶ πρὸς, ὅτι ζη-
 μιούται κατὰ τὴν μαρτυρίαν οὐδέν. Habet alia Casaubon. ad Stra-
 bon. III. p. 218. [ad p. 147.] WESS.

CAP. CLVII. 4. ἐπ' ἰωνρὸν ἰόντα) Geinozius merito
 in hoc acquiescit. Eadem macula infecit VIII. 65. ἀπ' Ἐλευ-
 σῖνος ἐὼν ἐς τιμωρίην Ἀθηναίοισι. Attigit et haec Plutarch. de
 Malign. p. 859. A. nec sine loligine quadam. WESS.

13. ἐς θεὸν ἀνώσαι) Rem ad Apollinem Didymaeum in
 Branchidis referre si diceretur ἐς θεὸν ἀνοίσειν, adeo nihil
 hic esset insolens. Hesychius: Ἀνοίσει, ἀναφέρει: et Ἀνοίσω,
 ἀναφέρω. Verbi meminit οἶσω Eustath. ad Od. γ'. p. 728,
 32. [p. 1887 extr. ed. Rom.] tanquam μέλλοντος, ἀναδραμόν-
 τος εἰς ἐνεστώτα, sed εἰς πικρολογίαν ἀχρηστοῦ. Pro φέρε positum
 οἶσι legitur aliquoties apud Aristophanem, et συνοίσειν apud
 Atticos frequentatur pro συμφέρειν. Quod legitimus in Hero-
 doto ἀνώσαι, firmari videtur istis ex lib. VI. c. 66. ἀνωίστου

γενομένου ἐκ προνοίας τῆς Κλεομένης ἐς τὴν Πυθίαν: opera Cleomenis ad Pythiam re relata: verba valde vexata hunc in sensum capienda censco: sed et ibi praeferrem, si darent Codices, ἀνοίστου: nostroque loco, συμβουλῆς πέρι ἐς θεὸν ἀνοίσαι, vel ἀνοίσιν. Eadem structura legitur lib. VII. c. 149. περὶ μὲν σπονδίων ἀνοίσιν ἐς τοὺς πλεῖνας, de foedere quidem ad populum se relatuos. Hoc alibi dicitur ἐξενεῖλαι ἐς τὸν δῆμον: quod suo more Pythia dicebat ἐς πολέφημον, Herod. V. 79. Ἀγορὴν πολέφημον dixerat scilicet Homerus, quem vates isti mercenarii libenter imitabantur. VALCK. — Poterit, puto, haud absurde statui, esse ἀνῶσαι ex ἀναοῖται contractum, quemadmodum ex βοαοῖν fit βοῶν, et similia. De Branchidis cf. Adn. ad I. 92, 6. S.

CAP. CLIX. 15. καὶ ἄλλα ὅσα ἦν νεοσσευμένα) Cer- tum hoc praestant membranae. Porti νεοσσευμένα Geneven- sis editor probavit, Kühnius quoque, [at hic quidem νεοσσ. tenet, ad Aelian. Var. Hist. V. 17.] et Bochartus, hunc lo- cum admovent inlustrando Psalmo LXXXIV. 4. Part. II. Hieroz. lib. I. c. 8. Uti nunc varii generis aves in templo- rum muris nidulantur, sic prisco aevo. Notum illud Ionis in cognomine Euripidis fabula, vs. 170. τίς δ' ὀρνίθων καινός προσέβη; Μῶν ἐπὶ θριγκοὺς εὐναίης Καρφεραῖς θήσων τέκνοις; WESS. — Habet Hesychius, Νοσσεύουσαι, γενῶσαι ex graeca versione Ierem. 48. 28. ubi πιστεύειν νοσσεύουσαι. Idem verbum et ex Ezech. 31, 6. et ex Sirac. 1. 12. citavit Biel, in Thesaur. Philol. Vet. Test. Adde proximam Val- ckenarii Adnot. S.

17. τοὺς ἰκέτας μου) Huc in luculentissima Or. Rhodiaca respicit Dio Chrys. p. 338. Α. ὁ Ἀπέλλων οὐκ εἶα δῆπουθεν ἐκ τοῦ περιβόλου τοὺς νεοττοὺς ἀναιρεῖσθαι τὸν Κυμαῖον, ἰκέτας ἑαυτοῦ λέγων. Herodotus, ὅσα, αἰτ, ἦν νεοσσευμένα ὀρνίθων γένεα ἐν τῷ τηῷ: quomodo, litera duplicata, Hemsterhusium etiam scripsisse, liquet e notis ad Plutum Arist. p. 363. Qui in Alex. Cod. Test. Vet. νεοσσοί, in Romano passim sunt νεοσσί. Forte Codex aliquis in Herod. dabit ἐννεοσσευμένα. VALCK.

Ibid. τοὺς ἰκέτας μου) Pertinet huc Xenocratis, Platonis discipuli, misericordia; qua passerem accipitre insequente in sinum fugientem servavit et fugato raptore dimisit, ἐπι- πῶν, ὅτι μὴ ἐξέδωκε τὸν ἰκέτην, in Aeliani Var. Hist. XIII. 31. ubi Kühnius plura, et ad eiusdem V. 17. Mox [l. 19.]

Herodot. T. V.

L

οὕτω τοῖσι κατὰ, sic tuis supplicibus etc. eleganter clar. Reiskius. WESS. — Vulgatum τοῖσι, tenent libri omnes, recte quidem. S.

CAP. CLX. 3. ἐς Μυτιλήνην) Non dissentio a Mediceo, cui II. 178. ἡ Μυτιληναίων, sicuti et aliis. Solent veteres in urbis nomine varii esse: ἀπὸ Μυτίλης aut Μύτωνος, si titulus venerit, uti est in Steph. Byz., quod Florentiae inveniebatur, legitimum erit, stabilitum cumulo ΜΥΤΙΑΗΝΑΙΩΝ numorum: Vossium vide ad Melam II. 7. WESS.

12. τοῦ δὲ Ἀταρνείως) Infra me. vinit τῆς Ἀταρνείτιδος χώρας VI. 29. Regioni non spatiosae nomen dedit oppidum, passim dictum Ἀταρνεύς: fuisse χωρίον ἰσχυρόν liquet e Xenoph. Ἑλλ. III. p. 286, 13. Civis dicebatur Ἀταρνείτης: quando vocatur Ἀταρνεύς, hoc ab Ἀτάρνα fluxisse statuendum est: vid. L. Holsten. ad Steph. in voce, Maussac. ad Harp. voc. Φρεάβριος, atque ibi Vales. et Menag. ad Laërt. I. 80. Hermippi ἀνδρὸς Ἀταρνείτιω mentionem facit Herod. VI. 4. In historia Philippi Macedonica saepe commemoratur Hermias eunuchus, Ἀταρνείως ἄρχων. Huius nomen restituendum est Ulpiano ad Demosth. Phil. IV. p. 81. §. 46. παρ' Ἑρμίου (vel Ἑρμίου: vulgatur παρὰ ταμίου:) τοῦ εὐνούχου, ἐν οὖν ἀνάσπατον. ἐποίησατο, ἄρχοντα Ἀταρνείως. Nomen non Ἑρμίας, sed Ἑρμίας, scribendum contendit Harp. in voc. In hunc ipsum, valde sibi probatum, cum hymnum scripsisset (ab Athenaeo nobis custoditum XV. p. 696. et Diog. Laërt. V. 7, 8.) Aristoteles, Athenis a sacro quodam sycophanta, quod genus illic etiam bonis fuit permolestum, impietatis est accusatus: in isto carmine Hermian Ἀταρνείως ἑντροφον vocat vir magnus; quem Hermian, genere Bithynum, non debuerant Ἀταρνεία dixisse Athenaeus et Suidas. In Eunucho Luciani T. II. p. 357. dicitur Philosophus εἰς ὑπερβολὴν θαυμάσιος Ἑρμῖαν τὸν εὐνούχον, τὸν ἐκ τοῦ Ἀταρνείως τύραννον. VALCK.

Ibid. τοῦ δὲ Ἀταρνείως τοῦτον ἔστι χώρας τῆς Μυτιλήνης) Χωρίον Ἀταρνεία, contra insulam Chium, Diodorus vocat XIII. 65. Τὸ δὲ χωρίον ἐστὶν ὁ Ἀταρνείως ὁ Χίων μισθός, eadem de Pactya tradito locutus Pausanias IV. 35. Confer Diodoro XVI. 52. adposita. WESS. — Est igitur ὁ τοῦ Ἀταρνείως χώρος, ager Atarnensis; de quo idem Noster VIII. 106. loquens, αἶτ γῆν τὴν Μυσίην, τὴν Χίῳ νέμονται. Ἀταρνείως δὲ καλεῖται. S.

15. οὕτε οὐλὰς κριθῶν) Reiskius οὐλὰς, ut lenior decurrat

sermo, cui sine medela non deest cultus. Ούλοχύτας *Homerus*, προχύτας *Euripides* *Iphig. Aulid.* 955. et 1112. (quem *Hezychius* in voc. respexit.) nuncupare solet. Multa *Eustath.* Ἰλ. α. p. 132. [p. 100. ed. Bas.] *WESS.*

CAP. CLXIII. 4. ἐν στερογγύλῃσι νηυσὶ) *Mos Ionum* in schedis *Ask.* observatur. Sic νηυσὶ ἐβδομήκοντα *VI.* 92. οὐ ἐν πῆσι νηυσὶ *IX.* 89. et mox c. 166. Mira ceteroqui discordia isto in vocabulo: modo νῆες, quibus primas in *Ionia* *Corinthus* dedit, [dial. ion. §. 19.] modo νῆες his in *Musis*. De *Penteconteris* rotundisque navibus praeter *Baiffium* et *Meibomium*, ad *Plinii VII. Hist. N. c. 56. Harduinus. WESS.* — In *lat. vers.* temere h. l. praetermissa sunt verba: *Navigabant autem non rotundis navibus, sed longis.*

8. εἰκοσι καὶ ἑκατόν.) *Errantes* *Lucianum* et *Phlegontem* *Trallian.* in viam revocavit *Casaubonus* ad *Strabonem* [lib. III. p. 151.] *clementer.* *Cicero* de *Senect. c. 19.* Fuit enim, ut scriptum video, *Arganthonius* quidam *Gadibus*, qui .xxx. regnavit annos, centum et viginti vixit. Productior haec est aetas, nec prorsus insolita. Auctor *Dial. de Orator. c. 17.* Centum et viginti anni ab interitu *Ciceronis* in hunc diem colliguntur unius hominis aetas, horum fortasse recordatus. Paria fere *Trebell. Pollio* in *Claud. c. 2.* De *Tzetze* dubium non est, *Ταρτησσός* -- ἦς Ἀργανθώνιος ἐβασίλευσε, ζήσας ἔτη ρκ', αὐτὸν ὡν ἐβασίλευσε π', ὡς Φησὶν Ἡρόδοτος, in *Lycophronem* vs. 644. *WESS.*

13. ὁ δὲ πυνθόμενος τὸν Μῆδον -- ὡς αὐξάνει) Placuit priscis dictionis haec forma. Στείψαι τὴν ὥρην ὡς ὀλιγοχρόνιος, in *Epigr. Anthol. VII.* p. 631. Αἴγισθον ἐνθ' ὥκηκεν ἱστορῶ πάλαι, *Sophocles Elect. 1107.* Qualia cum apud optimos obferant se, parco operae, et *Stephanum* advoco de *Dialectis* p. 51. *Küster.* in *Aristoph. Plut. vs. 55.* *Davisium* ad *Ciceron. N. D. I. 26.* Potius erit expiscari, quis *Medus* ille, cuius vires et potentiam crescere *Arganthonius* ex *Phocaeensibus* inaudiverat? *Harpagus*-ne, qui *Medus* origine? At eum simpliciter vix ita designat. Praeterea structa videntur *Phocaeae* moenia ante *Harpagi* incursionem: id postulant, quae de obitu *Arganthonii* c. 165. perhibentur. Hoc amplius, si validissimis hoc se demum tempore sepsissent muris, fieri-ne id potuit citra ullum *Harpagi*, in vicinia haerentis, impedimentum? Immo vero adgressus urbem est, operibus munitam et propugnaculis firmam. Quae

quidem τὸν Μῆδον vehementer urgent, minime τὸν Αὐδὸν h. e. Croesum, Ionum liberis civitatibus infestum olim c. 26. etc. Non addicunt mssti fateor; iniusta tamen medela et suspicio non est. Habeo consentientem *Corn. de Pauw*. WESSELING. — Tum IDEM in *Addendis* haec adiecit: „Suspiciatur, πυθόμενος τὸ Μῆδων, res et potentiam „*Medorum*, olim hic fuisse, doctissimus *A. Kluitius*.“ — Fidenter *Larcher* in gallica *Herodoti* versione *Croesum* posuit; quem eo nomine reprehendit *Volney*, (*Chronol. d'Herod.* p. 78.) *Harpagum* intelligens. At, *Harpagum* nunc dicere non potuisse *Herodotum*, satis luculenter et *Wess.* et *Larch.* demonstrarunt. Sed nihil magis in promptu erat, quam ut *Medus* hic *Cyrus* intelligeretur, qui in *Medorum* successerat imperium. τὸν Μῆδον idem est ac τὸν Μῆδων βασιλῆα, *Medorum regem*; atqui is nunc *Cyrus* erat. Vide ad I. 2, 13. notata, et conf. etiam c. 46, 3. *Pausanias* quidem X. 8. p. 817. videri possit *Medum* hunc *Harpagum* intellexisse. S.

CAP. CLXIV. 6. καὶ οἶκημα ἐν κατιγῦσαι) Addi iubet *Reiskius* τῷ Μίρρη, aut alterius Persici numinis nomen. Verum Persae parietibus deos non includebant, templa damnantibus et aversati, c. 131. Quem modo laudavi *Corn. de Pauw*, οἶκημα turrim esse decernit, sacrandam ac humanis usibus eximendam: hoc ut obtineret, *Lexica* adpellavit et *Glossarum* οἰκήματα πρὸ περιβολῆς, *Procastria*; quae nihil adiuvant. Fallunt enim *Lexica*, et *Procastria* aliorum ferunt, sicuti *Festus* docet in *Procestria*. Saepe doctos viros ingeniosiores experior, quam necesse erat. Iubet *Harpagus* unas aedes consecrari in obedientiae argumentum et Persicae dominationis: hoc intelligitur. At vestigandum est, cui deo atque usui cesserit consecratio; cur tandem? Quum de consilio constet, licebit, quod tacitum scriptor habuit, ignorare. Alioqui ex *Aldino*, levi opera, fingi poterit, καὶ οἶκημα ἐν κατιγῦσαι et unam habitationem detrudere. Sic expedita omnia. Vide *Gronovium* VII. 24. VIII. 95. WESS. — Nempe locis citatis *Gronovius* verbi αἰῶν eiusque compositorum plura quaedam exempla congresserat. Vide vero quam contagiosa res sit corrigendi pruritus. Modo verissime *Wesselingius* aiebat, saepe doctos viros in interpretandis aut in corrigendis veterum auctorum locis ingeniosiores esse, quam necesse erat. Nunc, postquam alii in

expediendo hoc loco vires suas tentarunt, ipse etiam temperantissimus alioqui Vir, et a vi inferenda abstinentissimus, ad corrigendum confugit. Atqui recte paullo ante, interpretatus ipse erat *Herodoti* verba: nihil desiderabatur, nisi ut (quod perspecte *Larcher* vidit) Regi consecrandas aedes intelligeret. Aldinum κατιρώσαι nil aliud est nisi ipsum κατιρώσαι, diphthongo u loco vocalis, productae posita; conf. *Var. Lect.* ad I. 123, 17. l. 73, 8. IX. 85, 4. et 6. Quidquid ad Regem pertinebat, id sacrum habebatur: ideo κατιρώσαι, consecrare dixit, pro dedicare Regi. S.

17. χωρίς ὅτι) Scribere solet in talibus χωρίς ἢ ὅ, τ' p. 39, 41. p. 240, 49. p. 249, 1. [I. 94, 2. IV. 61, 6. et 82, 2.] Hic forte praestiterit posuisse: χωρίς ἢ ὅ, τι χαλκῆς ἢ λίθους ἢ γραφῆ ἢν. VALCK. — Utique ὅ τι diremtis voculis scriptum oportuit: particulā ἢ vero non opus erat inserta, quum praesertim continuo deinde eadem posita sit, et quidem diversa notione ab ea quae hic locum esset habitura. S.

CAP. CLXV. 2. οὐκ ἰβουλόντο) Vetus ἰβουλόντο exerevit Porti diligentiam: varia conminiscitur, quae, melioribus repertis, praetereo. Confusio illis in verbis addidua, veluti VI. 66. *Diodor.* Sic. XIV. 82. *Dion. Chrysost.* Or. IV. p. 66. A. etc. WESS. — Non ἰβουλόντο olim editum erat, sed ἰβούλονται, pro quo haud absurde *Portus* ἰβουλύντο scriptum oportuisse coniecit, ex prisca praesentis forma βουλόμαι, unde etiam fut. βουλήσομαι. De ἀντιομένοις, quod sequitur, vide Adn. ad I. 68, 26. S.

7. τῇ οὐτομα ἢν Ἀλαλ(η) *Diodorus* τὴν μὲν Κάλαν Φωκίς ἐκτίσαν V. 13. magno, si scripserit ita, errore, ut dictum alias. *Seneca* Consol. ad Helv. c. 8. ut antiquiora, quae vetustas obduxit, transeam, Phocide relictā, Graii, qui nunc Massiliam colunt, prius in hac insula (Corsica) conседerunt; permiscens, ut saepe veteres, Phocidem et Phocaeam. WESS. — Repetitur apud Nostrum idem nomen c. 166, 13. Succedente tempore Aleriam nominari invaluit, permutatis (ut saepe alias) l et r literis. Quod ἀνοστήσαντο πέλων ait auctor, excitantur intelligunt omnes, id est condiderunt: et sic *Steph. Byz.* ait, Ἀλλάλια, κτίσμα Φωκίων, nempe Φωκίων voluerat. Videtur autem verbum illud proprie significare eiectis cultoribus (ἀναστάντων πενήτων) urbe potiri. S.

14. καὶ μύδρον - - καταπόντισαν) Hic narrata tangit Scholiastes ad Soph. Antig. 270. excitans Callimachi, forsitan ex Ithide; versum, Φωκείων (immo Φωκαίων) μέχρις αὖ μὲν μύδας ἀν' αἰὲ μύδρος. VALCK.

Ibid. μύδρον σιδήρεον καταπόντ. Prior interpres [grande saxum scribens] Latina formarat ad Horatianum Epod. XVI. 25.

Sed iuremus in haec: simul imis saxa renarint
vadis levata, ne redire sit nefas.

Res eadem, verba discrepant. Horatius μύδρον massam lapideam, uti apud Strabonem saepius, intellexit. Consimili iurisiurandi additamento Aristides ὥρκει μὲν τοὺς Ἕλληνας, καὶ ὤμοσεν ὑπὲρ τῶν Ἀθηναίων, μύδρους ἑμβαλὼν ἐπὶ ταῖς αἰαῖς εἰς τὴν θάλασσαν, in eius vita Plutarchus p. 334. A. Iunge Turnebi Advers. XIV. 21. WESS.

CAP. CLXVI. 3. καὶ ἄγον γὰρ δὴ καὶ etc.) Restitui in integrum, quod erat inmutatum. Homero utor auctore Ἰλ. Β'. 834. Κῆρες γὰρ ἄγον μελανος θανάσιον. Supra c. 70. placuit idem, sicuti et deinceps. Memini poetam ἄγον saepe ponere ob moduli rationem. In Nostro ea cessat. Reiskius maluit καὶ ἄγον γὰρ αἰὲ καὶ ἔφερον, non ego. Quae enim arguens necessitudo? Obportunius erit de foedere addere, quod Carthaginienses inter et Etruscoos coaluerat ad Tyrrheni maris et vicinarum insularum tutelam, in Pindari Pythion Od. I. 139. WESS.

9. Καδμείη τις νίκη τοῖσι Φωκαεῦσι ἐγένετο) Explicant Diodori Eclog. T. II. p. 495. et XI. 12. WESS. — Conf. Suid. et Paroemiographos. Cadmea scilicet victoria dicitur, quum plus incommodi accepit victor, quam intulit. Est igitur tristis utique, sed victoria tamen: atqui hic quidem nullum victoriae adparet vestigium; nisi cogites, quod ipso etiam vocabulo νίκη significat Scriptor, et ipsos hostes cladem accepisse, et prius ex acie se recepisse quam Phocaeenses. conf. c. 82, 27 seqq. Non est autem (de quo commode Larcherus ad h. l. monuit) confundenda haec victoria cum ea, quam Phocaeenses Massiliam condentes de Carthaginiensibus reportasse Thucydides I. 13. scribit. Conditam enim a Phocaeensibus Massiliam esse sexagesimo fere anno ante haec tempora de quibus nunc agitur, abunde idem doctus Herodoti interpres ex Eusebio, ex Scymno Chio, Ti-

maei testimonium invocante vs. 210 seq. (T. II. Geogr. Min. Huds.) ex Solino, c. 2. et ex Iustino XLIII. 3. demonstravit in Adn. ad h. l. et in Chronol. Herod. p. 437 seq. Quare nec mirum admodum videri debet, quod coloniae Massiliam ductae mentionem nullam Herodotus fecit, quippe quae res ad illius institutum nunc non pertinebat. Ne id quidem mirari debemus, quod Phocaeenses hi non Massiliam ad cognatos suos et populares se contulerunt; quoniam, arectis finibus illi conclusi, et a continente barbaris ferisque gentibus cincti erant. At tempora resque diversas utique Pausanias miscet lib. X. c. 8. p. 816 seq. ubi, Massiliae obiter mentionem faciens, diserte ait, *Phocaeenses Massiliam condentes partem fuisse eorum, qui Medum Harpagum fugientes, patriam reliquerunt; hosque, navali praelio superatis Carthaginensibus, terra ea potitos esse, quam inde ab illo tempore tenuerunt.* Cui paria Ammianus Marcell. XV. 9. tradit, diserte scribens, *Phocaeensium Harpagum fugientium alios Veliam in Lucanis, alios Massiliam condidisse.* Atque etiam Seneca in Consol. ad Helv. c. 8. de Corsica loquens: *Græci, ait, qui nunc Massiliam colunt, prius in hac insula consederunt.* Errori ansam praebeere Thucydides potuit, de Phocaeensibus Massiliam condentibus ita disserens, ut videri potuerit originem huius coloniae in Cyri aetatem ponere. Ac fieri sane potuit, ut Atheniensium multi, quippe regionum ultra Italiam sitarum rerumque ibi gestarum parum gnari, duas Phocaeensium expeditiones in unam confunderent. Sic quidem etiam Isoerates (in Archidam. p. 68. T. II. ed. Auger.) ait: *Φοκαῖς φεύγοντες τὴν βασιλείαν τοῦ μεγάλου δεσποτείας, ἐκλιπόντες τὴν Ἀσίαν εἰς Μασσαλίαν ἀπέφυγον.* Quod si tale quidpiam compertum habuisset Herodotus, is quem omnia diligenter percunctatum novimus, quique in eadem inferiore Italia, in qua hi Phocaeenses dein consederunt, sedes suas habuit, haud dubie mentionem Massiliensis coloniae h. l. facturus erat. Cum Herodoto pulcre consentit vetustus Rerum Italicarum auctor Antiochus Syracusius, cuius testimonium Strabo sub initium libri VI. adposuit. Nam, quod ibi vulgo legitur *εἰς Κύρρον καὶ Μασσαλίαν*, unice vera certaue est Casauboni sententia, *καὶ Ἀλαλίαν* (aut Ἀλλαλίαν, ut est apud Steph. Byz.) scripsisse Antiochum. Atque ipsa haec similitu-

de nominum Ἀλαλία et Μασσαλία fortasse confusioni illi, de qua supra ad c. 165, 7. dixi, occasionem dedit. Caeterum de Massiliensis coloniae origine videndus *Aristoteles* apud *Athnaeum* lib. XIII. c. 36. et *Iustinus* XLIII. 3. quorum neuter primos colonos metu Medorum aut Persarum domo profectos memorat. S.

11. ἀπιστήφατο male a dialecti legibus codex *Med.* avertit. Vide supra, c. 141. WESS.

CAP. CLXVII. 1. τοὺς ἀνδρας, οἱ τε Καρχηδόνιαι ετα.) Particulam τε remque ipsam monstrare haec corrupta et lacunosa esse, Cl. Reiskii sententia est: deesse enim, quid Carthaginenses cum suis captivis fecerint. De laeuna dubito; censeoque, ἔλαχόν τε (sive δὲ potius) αὐτῶν πολλὰ πλείους, ad solos Tyrrhenos spectare, et commate a praecedentibus esse secernenda. Quae de *Agyllensibus* subduntur, opinionem adfirmant. Sorte plures acceperant captorum Etrusci; omnes eos, sicuti et suos Carthaginenses, lapidibus cooperuerunt. Κατέλευσαν refertur ad utrosque. WESS. — Suffragari Viro doctissimo nullo pacto possum, in eadem ῥήσι alterum verbum, ἔλαχον, ad solos Tyrrhenos spectare; alterum, κατέλευσαν, ad utrosque. Scabrosa et impedita aut defecta videri debuit oratio, si αὐτίαν ad Carthaginenses refertur: at, pronomine hoc ad Phocaeenses relato, omnia satis commode procedere videntur. Carthaginenses Tyrrhenique plures captivos fecerunt quam Phocaeenses, eosque inter se partiti sunt; dein eosdem, in terram expositos, lapidibus obruerunt. οἱ τε Καρχηδ. καὶ οἱ Τυρρ. dein ἔλαχόν τε --- καὶ κατέλευσαν. Ego vero aliud quidpiam hoc loco desideraveram. Nempe in proxime sequentibus, praeter suum morem, subito et ex abrupto *Agyllaeos* nominat Scriptor; quum exspectasses ut prius diceret, expositos captivos fuisse prope *Agyllam*, Etruriae oppidum, ibique lapidatos. S.

6. ἔμπερα) Praeclare Gronov. ex Mediceo. Arbitror ex *Theopompi* Epitome *Herodoti* venisse, atque huc pertinere apud *Suidam* in voce: Αἱ δὲ γυναῖκες ἔτικτον ἔμπερα καὶ τέρατα· οἱ δὲ τῶν τετολημμένων σφίσι λήθην κατασχίσαντες, ἤκον ἐς Δελφούς. Falli possum opinione, sunt tamen eiusmodi, ut hinc propagata deierares. WESS.

14. ἦτις νῦν Ὑίλη καλεῖται) *Stephani Byz.* Θύελλα, quae hinc advocatur, nata videtur ex ὈΥΕΛΛΑ male scripti

exemplaris aut ὈΥΕΑΙΑ, uti *Dionysio* Ant. Rom. I. p. 16. dicitur. Eiusdem *Stephani* Βύλη in voce Ἑλία similes natales habuit. Lege *Cluver.* Ital. Ant. IV. p. 1259. WESS. [16. τὸν Κύρνον --- κτίσαι ἥρων ἰόντα) *Larcherus* ad h. l. ait, tradi a *Servio* ad *Virgil.* Ecl. IX. 30. *Cyrnum*, *Herculis* filium, nomen dedisse insulae. Mihi quidem nihil tale apud *Servium* reperire contigit: nec omnino, quis ille heros *Cyrnus* fuerit, mihi liquet: quem enim *Cyrnum* *Diodorus* Sic. V. 60. memorat, is huc non pertinere videtur. Mira vero locutio, κτίσαι --- ἥρων, condere heroem, ut vulgo interpretantur; nisi intelligas instituire heroem, et ut talem colere. *Larcherus* quidem monumentum *Cyrno* erigere intellexit. *Benedictus*, in *Actis Seminar. Philol. Lips.* Vol. II. P. II. p. 283. suspicatur, ἔλος ἰόντα scripsisse *Herodotum*; fuisseque fortasse paludibus illis, in quibus hi *Phocaeenses* (teste *Dionysio Halic. Antiq. l. 20.*) urbem Ἰάλην, quae et Ἑλία, condiderunt, nomen ὁ Κύρνος. Sed haec, ingeniosa quidem et erudita, at mera tamen hariolatio est. S.]

CAP. CLXVIII. [4. In τῆς Θρηκίης nil mutant libri. Intellige τῆς Θρηκίης γῆς: nam *Thraeia* Graecis ἡ Θρηάκη, ionice Θρηάκη, ut IV. 99, 1. ubi quidem Θρηκίη codd. Arch. et Vind. S.]

5. ἔκτισαν πόλιν Ἀβδηρά) Refer huc vulgare olim dictum, Ἀβδηρά, καλὴ τῶν ἀποικίᾶ, ex *Strabonis* XIV. p. 953. [pag. 644. ed. Cas.] ubi plura. WESS.

7. ἐξελαθείς) Non adstipulor *Mediceo*, vario in isto verbo. Retinet ἐξελαθίης IV. 145. et ἐξελαθείς V. 97. Par aliorum, etsi prava, consuetudo: de *Pausania* testis *Sylburgius* l. 11. p. 27. Lege quae ad *Moerid.* Attic. notavit *Cl. Pierson.* p. 13. WESS. — Non dubito equidem, *Atticum* auctorem ἐξελαθείς scripturum fuisse, absque σ ante θ, quae vulgatissima etiam huius verbi formatio est: sed, *Herodotum* constanter ista forma in hoc verbo usum esse, etiam atque etiam dubito. Utralibet formā ei licitum erat promiscue uti. Sin necesse esset, ut talibus in minutis sibi semper constantem eum fuisse statueremus, crediderim ego praelaturum fuisse istam paullo asperiores formam quae σ ante θ ponit; quemadmodum idem alias formas amat multo etiam asperiores, ubi φ vel χ cum litera θ concurrunt, quo de genere ad I. 130, 8. dictum est.

Quam enim formam hic nonnisi tres codices (quoad quidem novimus) exhibent, in eandem alibi, ut I. 173, 12. III. 46, 1. 51, 9. IV. 4, 5. V. 145, 4, et 6. plures ac tantum non omnes codd. consentiunt. Similiter vero etiam *κατεπαύσθη* (pro *κατεπαύθη*) habemus I. 130, 2. et *κατεπαυσθίνος* VI. 71, 1. et id genus alia. Conf. I. 186, 13. et notata ad I. 130, 8. S.

CAP. CLXIX. [7. *ὡς καὶ πρότερον etc.*] Vide cap. 143. S.]

[9. *τὸ δεύτερον Ἰωνὴν ἰδεδούλωτο*] Conf. c. 6. et cap. 28. S.]

CAP. CLXX. 14. *τὸ ἀνέκαθεν γένος ἰόντος Φοίνικος*) Plutarchus, haec carpens, *τὸ ἀνέκαθεν* habet, de *Malign.* pag. 857. F. Nostro de Phoenicia Thaletis origine ex antiquissimis Democritus, Duris, Leander; ex minus remotis Diogenes Laërt. I. 12. Clemens Alex. Strom. I. p. 352., Hyginus Poët. Astron. cap. 2. adstipulantur. Eusebius Pr. Ev. X. 4. rem in medio ponit, *ὁ Θαλῆς, ὡς τινες ἰστοροῦσι, Φοινικῆς ἦν ὡς δὲ τινες ὑπειλήφασι, Μιλήσιος*. Utrumque verum; maiores Phoenices fuerunt, ipse domicilii sedem Mileti fixit. Vide Vossium de Histor. Graec. III. p. 375. Iam quod ad Grammaticos Phrynichum, Herodianumque adtinet, negantes *ἀνέκαθεν* de superiore tempore Attica consuetudine usurpari, non aegre fero: Thomam M. imprudentiae accuso; falsum est, quod scripsit, *ὃς Ἡρόδοτον ἅπαξ εἰρησθαι*. WESS.

CAP. CLXXI. 2. *καὶ Καυνίους*) Non exputo, quid praeter errantem Medic. ad *Καυνωνίους* defendendos produci queat? Gronovius tacet. Scio a principe poeta Ἰλ. κ'. 429. *Cares Paeonesque* iungi, praeterea addi, *καὶ Ἀλέγεις, καὶ Καύνωνες, διότι τε Πηλεασγεί*: neque nescio, Criticos ibi ex quorumdam sententia τοὺς λεγόμενους Καυνίους explicare. At dubia res est, sicuti Strabo XII. p. 817. [pag. 542. ed. Cas.] ostendet et Scholiastes *Apollon. Rhod.* II. 358. Ipse Herodotus Cauconios ignoravit, Caunios Lyciis arte iterum adiungens c. 176., ubi *Florentiae* nihil mutatur. [cf. cap. 172.] Praestat sane consensui tot mastorum non reluctari. WESS.

5. *καλεόμενοι Ἀλέγεις*) De *Lelegibus* anceps disputatio in Palmerii Gr. Ant. I. 10. Strabo Nostri sententiam amplexatur et tuetur XIV. p. 976. [p. 661. ed. Cas.] nec de *Cæribus* discors est Conon Narr. 47. WESS.

15. καὶ ὄχανα ἀνέωσι) Nihil *Aelianus* de *Animal.* XII. 30. nec *Strabo* dissentit, [loco modo cit.] usus etiam *Alcaei* testimonio et *Anacreontis*, cuius in fragmento Καρικαὺ εὐεργίος ὄχανον praestat, nisi qui maluerint καριοεργίος cum *Eustathio* ad *Hom.* p. 707. fin. [p. 592, 13. ed. Bas.] et *Ety-mologo* msto *Bibliothecae* *Traiectinae* voc. Κανόνας, qui sua debet scholiis in *Ἰλ.* θ'. 193. Post pauca [l. 19.] *Cl. Reiskius* aut περικαίμενός, videlicet ἀσπίδας, aut περικαίμενός reponit. Satis erit si αὐτὰς ad sententiam advoces. WESS.

19 seq. μετὰ δὲ, τοὺς Κᾶρας etc.) Male haec et distincta et Latina consuetudine fuerunt expressa. Non docetur, post *Caras* longo succedente tempore, *Dorienses* atque *Iones* ex insulis fuisse egressos, et sic sedes in continenti posuisse; verum longo post tempore *Dorienses* et *Iones* *Caras* ex insulis eiecisse. Series orationis et res ipsa hanc requirunt sententiam, sicuti pulcre animadvertit *Cl. Geinozius* et *Reiskius* atque ante eos *Portus*. Hoc vide, V. 14. ἐντελλόμενος ἐξαναστῆσαι ἐξ ἡτίων Παίονας: iubens sedibus suis *Paeonas* everti. Decepit interpretem μετὰ δὲ, toties in his *Musis* absolute positum, ut I. 128. etc. WESS.

27. Αἰὶς Καρίου) Neque haec *Strabo* neglexit XIV. pag. 974. [pag. 659. Cas.] bene distinguens inter *Iovem Carium*, quem *Mysi* pariter ac *Lydi*, quasi *Carum* fratres, venerabantur, et *Iovem Stratium*, de quo V. 119. *Aelianus* unum eundemque censuit, errans, de *Animal.* XII. 30. WESS.

CAP. CLXXII. 2. αὐτοὶ μὲν τοὶ ἐν Κρήτης etc.) Adscribam *Strabonis* verba, ut manifestior *Celeb.* Viri evadat imprudentia, *Κανικανίους* invito scriptori toties obtrudentis. De *Cauniis* ita lib. XIV. p. 964. A. [p. 652. ed. Cas.] Φασὶ δ' αὐτοὺς ὁμογλώττους μὲν εἶναι τοῖς Κάρσι, ἀφίχθαι δὲ ἐν Κρήτης, καὶ χρῆσθαι νόμοις ἰδίαις. Quae quidem ex *Nostro* esse repetita, monitu non eget. WESS.

[3 seq. προσκυχωρήκασιν -- πρὸς τὸ Καρικὸν ἔθνος, ἢ οἱ Κᾶρες πρὸς τὸ Κανικόν) *Heynius*, vir immortalis memoria apud omnes qui humaniores literas amant, quum ad *Iliad.* d. 117. scriberet, ἢ h. l. intelligendum esse μάλλον ἢ οἱ Κᾶρες, animum non adverterat ad id, quod continue adiicit *Nöster*, τοῦτο γὰρ οὐκ ἔχω ἀρεπτόως διακρίναι. Illud etiam ibidem sive fugienti calamo longe doctissimū viri excidit,

sive hypothetae culpa erratum est, ut ἴθος pro ἰθως scriptum sit. S.]

12. μέχρι οὐραν τῶν Καλυνδικῶν) Vulgari debuerat: *ad fines usque Calyndensium*. Si montes designarentur, οὐρίων esset scribendum. *Vallam* tamen *Cellarius* et alii sequuntur, turpius errantem in istis pag. 83, 16. [I. 206. 6.] ἡμίας ἀνίχεν ὄριον ἀρχοντας. Nostro loco populus insanus ad suae regionis fines usque Deos exigebat peregrinos; contra Cicero in Verr. IV. c. 35. *Segestanas*, ait, *matronas et virgines convenisse, cum Diana exportaretur ex oppido, --- thure odoribusque incoensis usque ad agri fines prosecutas esse*. Lecti Spartanorum Themistoclem dicuntur comitati μέχρι οὐραν τῶν Τρυτηκῶν Herod. VIII. 124. *ad Tegeaticos usque fines*. *Suidas*: Παρὰ Ἡροδότῃ Οὐροί, οἱ ὅροι, τὰ ὀροβάσια. Aspero plerumque scribuntur spiritu tam nomen quam verbum οὐρίζιν. Lib. V. 52. legitur μέχρι οὐραν τῶν Κιλικίαν. Lib. III. 90. ἐπ' οὐροῖς vulgavit Gronov. pro οὐρίσι: similiter in loco vexatissimo III. c. 5. capiendum μέχρι οὐραν vel αἰώνων. VALCK. — Interpres errorem excusare non potest, neque Editores negligentiam, qui *Aldum* et *Hervagium* duces recusarunt. Naevum deterserat *Casaubonus* ad *Strabon*. XIV. p. 963. [p. 651. ed. Cas.] eluit quoque Latinis emendatis *Geinozius*. WESS. — Vera Ionum scriptura οὐρος et οὐρίζιν est, leni spiritu. S.

CAP. CLXXIII. 8. οἱ δὲ Μιλύαι, τότε Σόλυμοι) Cl. de Pauw moratum est illud τότε, quoniam Steph. Byz. Μιλύαι, πρότερον Σόλυμοι. Gemina *Strabo* XII. p. 858. [pag. 573. ed. Cas.] imitatus Nostrum et nominatim adpellans; quod illum tamen fugit. Mavult κατὰ Σόλ. quondam *Solyimi* adpellabantur. Non adplaudo: τότε liquido spectat τὸ παλαιόν, et manum medicam renuit. Adi inferius VII. 92. WESS.

[12. ἱξιολογίς) Vide ad cap. CLXVIII. 7. notata. S.]

17. οὐδαμοῖσι ἄλλοις συμφέρονται etc.) Nollem tantopere sudasset pro *Medic*. vir Clarissimus: συμφέροντα scribentis error peperit. Vide lib. VI. 59. Explicuit erudite hunc locum *Iac. Perizonius*, V. Cl. *Triad. Dissert.* I. p. 37., quem studiorum consortem et Academici operis collegam cur *Gronovius* nominare contemserit, nunc non dico. Addo *Orestae* dictum ex *Euripidis Elect.* 935. καί κινεῖς στεγῶ Τούτῃ παιδάς, ὅστις τοῦ μὲν ἄρσανος πατρός Οὐκ ὠνέμασται, τῆς δὲ μη-

τὸς ἐν πόλει. Athenis, teste Varrone, statutum fuit, ut nullus nascentium maternum nomen acciperet, sive μητρόθεν appellaretur, apud Augustinum Civit. Dei XVIII. 9. Adplica ad haec Suidae Τῆς μητρός ὡς αἰξ καλεῖται. WESS.

18 seq. καλέουσι ἀπὸ τῶν μητέρων ἑωυτούς, καὶ οὐκ ἀπὸ τῶν πατέρων) Quam Lyciorum non sanequam absurdam memorat Herod. consuetudinem, tradidit et Plutarch. T. II. p. 248. D. νόμος ἦν τοῖς Ξανθίοις μὴ πατρόθεν ἀλλ' ἀπὸ μητέρων χρηματίζειν. Alia quaedam isti mori congrua Nicolaus addidit Damascenus in Ἐθῶν συναγωγῇ (libello, cuius excerpta collegit H. Vales. p. 510. etc., hunc fuisse titulum e Stobaei pag. 614. colligas:) apud Stobaeum p. 292, 23. Λύκιοι τὰς γυναῖκας μᾶλλον ἢ τοὺς ἄνδρας τιμῶσι καὶ καλοῦνται μητρόθεν, τὰς τε κληρονομίας ταῖς θυγατράσι λείπουσιν, οὐ τοῖς υἱοῖς. Hoc Athenis atque alibi quia fuit inauditum, Demosthenes contra Boeotum p. 577. §. 11. [p. 997. ed. Reisk.] καὶ τίς, inquit, ἤκουσε πώποτε, ἢ κατὰ ποῖον νόμον προσπαράγραφοιτ' αὖν (τὸ τῆς μητρός ὄνομα); Materno genere superbus Megacles, ὁ Κοισύρας, audit Aristophani Ἀχαρν. vs. 614. Homero prorsus inusitata (quod monuit Heraclit. Allegor. Hom. p. 417.) μητρωνυμικά. [Ab aliis] poëtis adhibentur Ἀητοῖδης, Δαναοῖδης, Νιοβίδης: ἡ τετράς, numerus quaternarius, Pythagorici Μαῖαδης dicebatur, utpote τῆς δαΐδος, Μαΐας dictae, filiolus: Etymol. M. p. 166. VALCK.

21. ἀνανεμεῖται) Ionicum flexum ἀνανεμέεται conservavit Ed. Aldina; genuinum, si verum est quod scribit Suidas, Ἀνανέμεσθαι ἐπὶ τοῦ καταλέγειν positum ab Herodoto. ἀνανεμέεται, Küstero probatum ad Suid., attulit Io. Iac. Wetstenius ad Marci xiv. 72. sed cum millenis aliis rectius omisisset. VALCK. — Speciosa erat H. Stephani emendatio, ἀνανεμέεται, commemorat. Sed mutari vulgatum vetat et librorum consensus et veterum Lexicographorum auctoritas. Cognatus quodammodo eiusdem verbi usus cum eo qui hic obtinet, ille est, quo ἀναγινώσκειν, legere, significat; quem usum idem Suidas adnotavit, cum quo Hesychius consentit, in Ἀννέμειν. S.

CAP. CLXXIV. 7. τῆς Βυβασσίνης) Is. Vossii emendatio est ad Melam I. 16, 10., merito laudata et probata Gronovio. Nihili enim Βυβλεσίνης, quod in libris. Chersonesē haec regio Bubassus, apud Plinium lib. V. Hist. Nat. c. 28.

Urbs, unde nomen, modo Βύβαστος, modo Βύβαστος. Vide ad Diodori V. 62. WESS.

14. ἐν τῷ δὲ) Unā duntaxat literā mutatā legerim: ἐκτὸς δὲ πᾶσά σφι ἐγένετο: id est ἐκτὸς δὲ πᾶσα ἡ χώρα σφι ἐγένετο (sive ἦν) νῆσος: extrinsecus enim tota ipsorum regio erat insula. Paulo superius ista leguntur, ἰούσης πάσης τῆς Κνιδίης, πλὴν ὀλίγης, περιήρου. Istum quinque stadiorum Isthmum voluerunt perfodere, cui, quod non esset insula, peninsula debebat Cnidiorum: vid. Pausan. V. pag. 440. Commode succedunt quae sequuntur apud Herodotum, in quibus ego quidem nihil desidero. VALCK.

Ibid. ἐν τῷ δὲ πᾶσά σφι ἐγένετο) Quae in haec verba animadvertit vir doctus, *Miscell. Lips. Volumen VII. p. 621. et VIII. p. 298.* ostentabit. Ipse scripto ad me minore molimine, ἐγγὺς δὲ ταῦτά σφι ἐγ. parum aberat, quin opus illud ex ipsorum sententia perficeretur: aut εἰκότως δὲ σφι ταῦτα ἐγέν. non sine causa faciebant. Coniecturae illae alacrem ingenii volubilitatem declarant. Mihi licebit esse tardiori. Docetur intra eam fossam, quam deprimebant, chersonesum [peninsulam] universam tum fuisse, atque insulae ferme instar. Eum in modum, qui confertim intra urbem se penetrarunt, ἀθροὶς ἐντὸς γινόμενοι, in Parthenii Erot. c. 9. et de Chersoneso Thracia obportune Noster VI. 36. ἀπὸ δὲ τοῦ ἰσθμοῦ τούτου ἡ Χερσόνησος εἶσα πᾶσα ἐστὶ. WESS. — Haud dubie recte habet ἐν τῷ, scil. ἐντὸς τοῦ ἰσθμοῦ: et πᾶσα intelligitur χώρα, quod vocab. proxime et praecedit et sequitur. Quare nulla ratio habenda coniecturae a Toupio ambitiosius iactatae, in Epist. Crit. p. 61. ed. Lips. ἀνένδοτος pro ἐντὸς reponere iubente; quam tamen novationem nuper etiam Barkerum, virum doctum, (in *Classical Journal* Vol. IX. p. 490 seq.) patronum invenisse, ex Boissonadi mei literis ad me datis intellexi; sed ille quidem verba ἀνένδοτος δὲ πᾶσά σφι ἐγένετο paullo inferius post τὸν ἄρυσσον reponenda censet. Nec vero opus erat operoso alterius Viri docti (*I. W.*) molimine, vulgatam huius loci scripturam (in eodem *Classical Journal* N.º 20. Vol. X. pag. 326 seqq.) contra Barkerum ita defendentis, ut verba σφι ἐγένετο interpretetur quasi esset ἐπὶ σφι ἂν ἐγένετο, and all within the isthmus would have become secure in their power. Planissima sententia est, quam in versione lat. expressi-

mus: *Erat autem universa illorum ditio intra isthmum: nam Cnidia terra, id est, Cnidiorum ditio, ibi terminabatur ubi isthmus ille peninsulam continenti iungebat.* S.

21 et seqq. ἡ δὲ Πυθίη σφί etc.) Senarios Apollinis Pythiæ exagitat Oenomaus apud Eusebium *Praep. Ev.* V. pag. 220. VALCK.

CAP. CLXXV. 3. αὐτοῖσι τε καὶ) Primo ad spectu scribendum potius videretur, αὐτοῖσι τε, ἡ καὶ τοῖσι περὶ αὐτοῖς, prouti cepit interpres: plura tamen tuentur vulgatam. Mirificum autem illud ostentum, quo malum imminens Pedasensibus horumque vicinis portendebatur, hic suo loco commemoratur; infra lib. VIII. c. 104. loco, ut arbitror, satis alieno: atque adeo etiam attendenti videri poterunt ab aliena manu Herodoti quæ huc spectant illic interiecta. Verba Strabonis ad Herodoti loca iam contulerat ante Casaubonum P. Leopardus *Em.* VII. c. xi. p. 180. VALCK. — In lat. vers. adde: *sive ipsis, sive eorum vicinis.* S.

5. τρεῖς σφί τοῦτο ἐγένετο) Dicetur VIII. 104. WESS. — Strabonem conf. lib. XIII. p. 611. S.

8. Διδῆ) Mons Cariae. cui nomen *Lide*, mihi se, quod quidem recorder, alibi non obtulit. Prior interpres *Lyde* expressit, cui congruit Ptolemaei *Geogr.* V. 3. oppidum Cariae Λύδαι: quod tamen nomen Geographi libri varie scribunt; in *Ulmensi* versione anni 1486. *Clyde*; Χύδαι *Coislin.* in codice. WESS.

CAP. CLXXVI. 4. συνήλσαν) Mihi quoque since- rum videtur. Nisi tamen ista praecessissent proxima, καταικθύνειντες ἐς τὸ ἄστυ, difficulter constitui posset, utrum posuisset Herodotus συνήλσαν, an συνείλησαν, vel συνήλασαν: siquidem ista tria reperiuntur in re simillima adhibita. Pheronem scribit Herod. II. 111. mulieres ἐς μίην πόλιν — — συναλίσσαντα ὑποπρῆσαι πάσας σὺν αὐτῇ τῇ πόλει. Alterum, hic merito repudiatum, legitur III. 45. ubi civium liberos et uxores Polycrates ἐς τοὺς νεωσοίκους συνείλησας εἶχε ἐτοίμους ὑποπρῆσαι. Recentioris aevi Xanthiorum simile huius facinus denarrans συνείλασαι Philo praebet *Iud.* pag. 883. E. Attigit hanc historiam similesque commemorat Casaubon. *Anim.* in *Athen.* XII. c. VII. [ad p. 529. b.] VALCK.

7. ταῦτα δὲ ποιήσαντες etc.) Animosum hoc et triste in

defendenda libertate exemplum Xanthii Alexandri Magni et Cassii Brutique per Asiam expeditionibus iterarunt, meriti Philonis Iud. praeconis, Quod omnis Prob. Liber pag. 883., et Appiani, in Harpagi nomine aliorum culpa vitiosi, Bell. Civ. IV. p. 1017. [cap. 80. T. II. nostrae ed. p. 633.] qui sua Plutarcho debet in Bruto p. 998. WESS. — Plutarcho nihil debere Appianum, abunde alibi demonstravimus. S.

CAP. CLXXVIII. 4 seq. τῆς Νίβου ἀναστάτου γυναικός) Vide supra, c. 106. Mirum vero accidit Arch. ἀναστάτω. Scribae-ne in animo fuit secundus casus virilium Κροίσω, Βάττω, Παισιστράτῳ, Μιμβλιάδῳ et similium? Non dixero. WESS. — Videri poterat ἀναστάτω istud scioli cuiusdam temeritati ortum debere, qui, quum ionicas ubique formas restituere vellet, hoc vocabulum ita formavit, quasi primus casus ἀναστάτης esset. Nusquam quidem alibi, nisi in propriis nonnullis nominibus, genitivus casus nominum secundae declinationis in *ω* formatus reperitur. S.

9. ὀγδῶκοντα καὶ τετρακόσιοι) Amplitudinem urbis iisdem stadiis circumscribunt Plinius N. Hist. VI. 26., Philostratus vit. Apollon. I. 25. et Orosius II. 6. Ctesias, Clitarchus, Strabo, Curtius dissentiunt, de stadiorum numero centum ferme auferentes. Itaque Nostrum errasse Is. Vossius profitetur, et confudisse nobilissimas urbes Ninum et Babylonem: illius ambitum stadiorum fuisse cccclxxx., non huius. Observat. Var. c. 8. Quae docte disputata, certa non sunt, et paene arbitraria. De Nini et Babylonis spatio Diodorus II. 3. et 7. WESS. — Varias virorum doctorum sententias super ista Scriptorum discrepantia retulit Larcher in Adnot. ad h. l. De vocab. ὀγδῶκοντα obliui eram in Var. Lect. monere, sic cum *iota* sub *ω* scribi in edd. omnibus libris, excepto Schaef. De suis cod. nihil huc adnotavit Wess. Noster cod. F. (qui alias frequenter *iota* adiicit, ubi alii negligunt) ὀγδῶκοντα scribit absque *iota*, sic vero et Pa. et alii puto mssti omnes; quos secutus sum cum Schaef. Cf. Var. Lect. c. 163. 8. S.

15. ὁ δὲ βασιλεὺς πῆχυς etc.) Lucianus Catapli c. 16. de quodam beatulo, καὶ μονονυχὶ καλλίων καὶ ὑψηλότερος ὅλῳ πῆχει βασιλικῷ: in quae criticus, ὁ βασιλικὸς πῆχυς ἔχει

ἄλλοι τὸν ἰδιωτικὸν καὶ κοινὸν τρεῖς δακτύλους, prorsus ad Herodoti mentem. Satis adparet, *regium cubitum*. Persicum intelligi: Persarum enim reges *Βασιλεῖς* dici adsolebant. Vulgaris onbitus Asiaticus est: et fortasse Samius, quem II. 168. Aegypcio parem, et *ἑξαπάλαιστον* sive *sex palmorum* esse in eadem Euterpe cap. 149. perhibet. Atque haec de cubiti mensura. Ecce aliud animadvertendum. Muri *Babyloniae* crassitudinem et altitudinem minime eandem finierunt Herodoto recentiores. Plinii ducentos celsitudinis pedes, hinc inconsiderate depromptos, examinavit *Salmasius* in *Solin.* pag. 871. Examinavit eosdem, sicuti et *Ctesiae*; *Diodori*, *Philostrati* atque aliorum aberrationes, *Olearius* in *Philostrati* vit. Apoll. I. 25., quos consule. WESS. — Adde quae *Larcherus* ad h. l. contulit. S.

CAP. CLXXIX. 5. ἐλκύσαντες δὲ πλίνθους) Nihil inest dictioni, quod ingratum sit. Πλινθουργός, πλινθουλκός, πλινθουλκῆν sunt in *Polluce* VII. 163. Latinis *ducendi lateres*, *ducti lateres*, *ducere lateres* usu teruntur in *Vitruvii* II. 3. *Plinii* Hist. Nat. XXXV. 14., Graecorum exemplo. ΠΑΙΝΘΟΥΣ ΕΙΡΥΣΑΝ in *Pyramide* latericia regis *Asychis* II. 136., cui convenit *Vatis Nahumi* c. III. 14. εἴρυσαν πλίνθον, *trahe* sive *duc lateres*. WESS.

7. καὶ διὰ τριήκοντα δόμων πλίνθου etc.) *Salmasium* et *Fabrum*, temere haec vellicantes, coërcuit *Gronov.* beneque τριήκοντα δόμους expedit. *Glossarium Sangermanense*, Δόμον, οὐκ ἐπὶ τῆς οἰκίας, ἀλλ' ἐφ' οὗ συνήθεια τάττει. Ἡρόδοτος A. καὶ B., nimirum hoc loco et II. 127. [Conf. *Polyb.* X. 22, 7. et quae ibi olim notavimus.] Id male, quod ταρσοὺς καλάμων *alas arundinum* esse *Vir Cl.* iussit; cui quidem decreto valide *Grammatici* obnituntur, *Scholias* *Herodoti*, *Hesychius*, *Suidas*, *G. Corinthus*, [*Gregor. dial. ion.* §. 107. ubi cf. *Koen.*] quamquam non eodem omnes pacto, *crates*, *πλέγματα*, interpretati. Tum praeter ceteros *Thucydides* II. 76. ἐν ταρσοῖς καλάμων πῆλον ἐνείλοντες: ubi *Critici*: *πλέγμασιν*, ἀπὸ καλάμων πεποιημένοις, rectissime: nam quae sequuntur, non *panuculas arundinum*; sed *texta* et *crates* requirunt. Iure ergo *Salmasius* et *Reiskius* hoc probarunt. Quod autem *crates* eas *inter laterum ordines* stiparint structores, non alia fortasse causa impulsus fecerunt, quam ut *bitumini* essent *ligamento*; prorsus uti *Syracusani* τῶν ἐλῶν κάλαμον, *arup-*
Herodot. T. V.

dinem palustrem, adhibuerunt πρὸς τὴν σύνδεσιν τῆς κοίτης, ut *salx* ligaretur magis, in *Diodori* XIII. 113. Quem quoque in usum *Vitruvius* tomicem commendat ex sparto Hispanico, arundinem Graecam, et, si eius copia non sit, palustrem, de *Architect.* II. 3. Forte quoque non omnes latericias compages, sed *imas triginta*, ita constiparunt, quod structurae series, uti hic expingitur, videtur innuere; cuius quidem instituti rationes habere potuerunt varias. Ut ut est, non laudo correctiones *Corn. de Pauw*, διὰ τριήκοντα πλίνθων δόμων ταρσούς καλῶς διαστοιβαζόντες, quippe violentas et veri colore defectas. Quis δόμων ταρσούς de ima murorum parte accipiet? ut alia ne tangam. WESS. — In Latinis nostris mutata hoc loco nonnulla velim. Primum, quod scripsi loco *calcis*, rectius fuerat loco *luti*. Tum, pro *arundinum alis*, intelligo debuisse ex *Wesselingii* observatione *crates* vel *craticulas arundineas* poni. Denique, quod istud, διὰ τριήκοντα δόμων πλίνθου, (ubi πλίνθον collective dici adparet) de *tricesimo quoque laterum ordine* interpretatus sum: videri debuerant utique per se graeca verba eam in sententiam accipienda; in quam etiam a plerisque interpretibus (in his *Wyttenbachio*, *Select.* pag. 353.) accepta video. Sed, siquidem (ut consentaneum est) firmitati operis inservire debuit arundo cum bitumine inter laterum ordines interserta, exputari aegre potest cur nonnisi *tricesimo cuique ordini* interposita fuerit. Quare cum *Wesselingio*, cui in hoc *Salmasius* praeivit, (*Exercit. Plinian.* p. 1230.) *triginta ordinibus laterum* (nempe *triginta imis ordinibus*) interpositas fuisse illas arundineas *crates* crediderim, nec adseverarim tamen. Caeterum muri veteris descriptionem, in quo interserta inter laterum ordines strata arundinea erant, habes in *Tavernerii* Itinerario, lib. II. c. 7. T. I. p. 295. ed. in 8. S.

[11. οἰκήματα μονόκωλα] *Domunculas unius contignationis* reddiderat *Valla*, suffragante *Aem. Porto*. *Domunculas unius membri* posuit *Gronov.* id est, *unius conclavis*, ut idem in *Notis* ait, probante *Wyttenbachio*, *Select.* pag. 354. et *Schneidero* in *Lex. crit.* voce *Μονόκωλος*: nec multum *Larcherus* abiit, reddens *des tours* qui n'avoient qu'une seule chambre, scil. *turres* ex *Strabone* adsciscens, qui tamen multa in hac descriptione ab *Herodoto* dissentientia habet, lib.

XVI. p. 738. Et satis quidem commoda interpretatio ista debebat videri, si modo usquam voc. *κῶλον* illa notione usurpatum reperiretur. Nam, quod *Nostri* verba II. 126 extr. huc traxit *Gronovius*, quem etiam secutus *Schneider* l. c. *unum quodque conclave pyramidis* intelligit, id quidem prorsus alienum est, quum manifeste ibi *ἕκαστον κῶλον* *unumquodque latus* significet: cum quo loco si conferas II. 124, 24. videbis ibi eadem notione vocab. *μέτωπον* (*faciem, superficiem*) poni. Neque alia notione apud eundem *Nostrum* IV. 62, 7. et IV. 108, 4. vocab. *κῶλον* usurpatur. Quare *μενόνεωλα οἰκήματα* intelligenda putavi *domunculas unum continuum latus, unam continuam superficiem offerentes*, id est, *contiguas et uno tenore continuatas*. S.]

[12 seq. τὸ μέσον --- *τεθρίππῃ περιέλασιν*) In ea regione ubi olim urbs *Babylon* stetit, vidisse se adfirmat *Tavernier* in *Itinerar.* lib. II. c. 8. pag. 297. muri reliquias ea crassitudine, ut sex vehiculis una fronte currentibus spatium esset: lateres igne cocti denorum pedum in longitudinem et latitudinem erant, trium pedum altitudine. S.]

17. **Ἰς καὶ τῷ ποταμῷ τὸ οὐνομα*) *Etymologus* mstus, de quo supra, [ad c. 171, 15.] **Ἰς ὄνομα ποταμοῦ, ὡς Φησι Ἡρόδοτος καὶ Φύλαξ ὁ ἱστορικὸς*, atque alibi iterum. An *Σκύλαξ* est? *Eustathius* in *Iliad.* p. 877, 16. [827, 19. ed. Bas.] habet his consimilia, sed καὶ τις δὲ Φύλαξ ἱστορικὸς, quem non magis cognitum habeo. Adseverat *S. Bochartus Phaleg.* IV. 17. Arabibus illud flumen nunc *Isa* esse et dici, non sine lapsu; aliud est, adcurate descriptum a *Golio* in *Alfergan.* pag. 123. Nomen etiam illi multo recentius venit ab *Isa*, Alis filio, Almansoris Chalifae patruo; neque hoc insuper habuit *Steph. le Moyne* Var. Sacr. p. 136. WESS.

CAP. CLXXX. 4. *ἔξ Ἀρμενίων*) Supra c. 72. *ἔξ Ἀρμενίου οὔρεος*, quod planissime expressit *Dionys.* *Perieg.* 989. Verum quod hic scribitur, non discrepat. Vide *Procopium* *Bell. Pers.* I. 17. et *Salmas.* in *Solin.* p. 437. WESS.

7 seqq. τὸ δὲ ἀπὸ τούτου, αἱ ἐπικαμπαὶ etc.) *Inpeditior* verborum ordo *Cl. Pauw* movit, ut τὰς ἐπικαμπὰς παρὰ χ. ix. mallet; *Reiskium* vero, τῇ αἱ ἐπικαμπαὶ --- ποταμοῦ, αἰμασιῇ etc. cui ego adsentirer, si quid esset innovandum. *Gronovium* vide, nimium tamen in rixa super τῷ ἄρπικτον,

de qua *Dissert. Herod.* c. 5. [Per epexegecin, sive adpositionem quam vocant Grammatici, iuncta ista esse, αἱ ἐπικαμπαὶ et αἵμασι, monuerat Gron. citans etiam aliud exemplum, ubi alterum nomen in plur. num. alterum in sing. positum, ex I. 205, 8 seq. Caeterum in Nota ad h. l. idem *Iac. Gronovius*, pro sua et humanitate et comitate, diris omnibus devovit bonum *Küsterum*, quod ille ad *Suid.* voc. αἵμασι adnotare oblitus est, pro vulgato ἡρπάζον ibi ἀρπάζον scriptum oportuisse.] Mox οἰκίων ex *Arch.* refinxissem, scriptoris consuetudini inhaerens; nisi οἰκίων et οἰκίας parili usu deposuisset I. 114. III. 51. IV. 79. Exousari autem non potest *Dionysius Halic.*, quum *Art. Rhetor.* c. 1, 3. ὡς πον καὶ Ἡρόδοτος πενταῖροθα καὶ ἐξάροθα φησὶ εἶναι ἐν Βαβυλῶνι, si errantem memoriam in lapsus patrocinium repudiet. WESS.

11. καὶ τὰς ἐπικαρσίας) Imo vero legendum καὶ ἐπικαρσίας. Articulus in ista sede locum non invenit, definiens orationis quod dicitur subiectum: Babylon κατατίμῃται τὰς ὁδοὺς ἰθίαις τὰς τε ἄλλαις, καὶ ἐπικαρσίας τὰς ἐπὶ τὸν ποταμὸν ἔχουσας: in vias fuit divisa, ceteras quidem rectas, sed transversas quae ad flumen ferebant. De Syracusarum Acradina *Cicero* in *Verr.* IV. c. 53. ceterae urbis partes una via lata perpetua multisque transversis divisae. Ferri nequit articulus his positus apud *Herod.* lib. V. c. 77. οἱ δ' ἰκποβόται: scribendumque, ἰκποβόται δὲ ἰκαλόντο οἱ παχίαι τῶν Χαλκιδέων. Recte legitur lib. VII. 218. καταβωδῆσας μὴ οἱ Φωκίαις ἔωσι Λακεδαιμόνιοι. Lib. VIII. 26. πυνθανόμενος τὸ αἶθρον ἰὸν στίφον. Lib. IX. 11. ξίνους ἰκαλόν τοὺς βαρβάρους. Credi vix potest quam frequenter in minutis hisce fuerit ab hominibus etiam Graece perdoctis peccatum. Nostro loco si scriptus Codex praeberet καὶ δὴ καὶ ἐπικαρσίας, genuinum videretur. VALCK. — Vera utique Viri doctissimi de hoc genere observatio est: at nunc quidem non erat ei locus. Nec enim, ut ille sibi persuaserat, opponuntur hoc loco ὁδοὶ ἰθίαι et ἐπικαρσίας; sed omnes urbis viae erant ἰθίαι, rectae, et ad lineam sectae, tam reliquae, αἱ ἄλλαι, quam transversae, αἱ ἐπικαρσίας, quae ad flumen tendebant. Sed de *Valckenarii* in interpretandis istis verbis errore iam monuisse video *Schaeferum* ad *Gregor.* p. 564. De altero loco, V. 77. dicemus, ubi eo pervenerimus. κατατίμῃται τὰς

οδούς idem valet ac κατατετμημένους ἔχον, quemadmodum paullo ante (L. 7.) τὸ -- τιγχοῦς ἐκότερον τοὺς ἀγκῶνας ἐς τὸν ποταμὸν ἐλάσεται, i. e. ἐλλαμένους ἔχον. S.

[14. ἐπῆσαν) ἐπῆσαν cum iota sub η ediderat Reizius; priores ἐπῆσαν absque iota S.]

[15. Φέρουσαι καὶ αὐταὶ ἐς αὐτὸν τὸν ποταμὸν) Duo verba καὶ αὐταὶ si h. l. abessent, nemo desideraret: quae, ut prorsus inutilia, ac temere e superioribus repetita, abiicienda Werferus censuit, Act. Philol. Monac. T. I. p. 83 seq. Agnoscunt ea tamen libri omnes, et tueri locum possunt: sicut viae transversae versus fluvium tendunt, sic item haec portulae non modo ad fluvium tendunt, sed ad ipsum fluvium ducunt, sub ipsis his portulis praeterlabentem. S.]

CAP. CLXXXI. 4 seq. ἐν τῷ ᾧ ἐν τὰ βασιλῆα) Ad stipulor Gronovio, ἐν τῷ μὲν -- corrigenti. Hiat alioqui sententia. Confer Diodorum II. 8. WESS. — Tum IDEM in Addendis ait: „Ista ἐν τῷ ᾧ ἐν τὰ βαρ. adiutabat doctissimus Gisb. Koenius, ἐν τῷ μὲν ἐν -- ἐν δὲ τῷ ἐτέρῳ, opera minime spernenda.“ — Hiare utique quodammodo videri poterat oratio: et commodissimae praesto sunt virorum doctorum emendationes. Relegatum tamen nolim Homericum verbum ᾧ ἐν, quod tenent uno cod. F. excepto libri omnes; et ipsum αἶν, quod hic habet, haud dubie ex illo corruptum est. Rarior quidem apud Nostrum haec verbi forma; superest tamen etiam c. 196, 19. alibi fortasse a librariis oblitterata aut incrustata, ut c. 122, 11. qua ratione forsitan etiam c. 180, 14. verum erat ἐπῆσαν, ab aliis in ἐπῆσαν mutatum. Commode quidem μὲν h. l. adiiceretur, sed necessaria non est particula: saepe Noster omittere coniunctivas particulas amat. Necessarium vero verbum praeteriti temporis ᾧ vel ᾧ ἐν, cui opponitur quod mox de Beli templo ait, ἐς ἐμὲ τοῦτο ἔτι ἐόν. Verbum τιτιχιστο impersonaliter accipiendum, munitum erat, i. e. munitiones, munita loca exstructa erant. ἐν τῷ idem est ac ἐν τῷ ἐν. Ad περιβόλῃ etc. ex praecedente verbo intellige τιτιχισμένα, nempe τὰ βασίλεια. Qua copia laborare codicem F. in Var. Lect. dixi, eadem et cod. Med. laborabat, quem imperite secutus Gron. sic edidit περιβόλῃ τε μεγάλῃ τε. S.

[6. Διὸς Βήλου ἱερόν) De Beli templo consuli potest Caylus

in *Hist. de l'Acad. des Inscr.* T. XXXI. p. 42 seq. ubi etiam icon tabulâ aeneâ expressa: et *Danville* in *Mem. de l'Acad.* T. XXXVIII. p. 255 seqq. *Solidae turris*, quae mox memoratur, reliquias vidisse sibi visus est *Niebuhr* prope oppidum Hella: cuius vide *Itinerar.* T. II. p. 289 seq. S.]

9. σταδίου καὶ τὸ μῆκος καὶ τὸ εὖρος) Lapsus prioris interpretis, sive *Heresbachii*, in Latinis *crassitudine simul et altitudine*, merito reprehendit *S. Bochartus* *Phaleg.* I. 13. Nihil de altitudine. WESS. — Hoc caput (inde a lin. 3.) et duo proxima capita desunt versioni *Vallae*. Conf. *Wess.* ad c. 183, 11. S.

11. μέχρις οὐ ὀκτὼ πύργων) *Reiskius* mavult μέχρι καὶ ὀκτὼ, citra necessitatem. WESS. — *Herodotus* scribendi mos non est oblitterandus. Lib. II. 19. μέχρι οὐ αὐτὶς τριπίων τῶν θρινίων. II. 53. μέχρι οὐ πρῶτον. II. 173. μέχρι ὅτου πληθούσης ἀγορῆς. III. 104. μέχρις οὐ ἀγορῆς διαλύσιος. Ionismus et in his poscit μέχρι. VALCK. — Et me hic μέχρι malle, in *Var. Lect.* significavi. S.

CAP. CLXXXII. 1. ἰμοὶ μὲν οὐ πιστὰ λέγοντες) Ita prudenter [nunc quidem] et sine superstitione credulitate. Turpissimae fraudes veteratorum fuerunt, quibus saepius, quam proditum litteris est, simplicitati matronarum et puellarum illuserunt. Quid *Paullinae*, Imperante *Tiberio*, evenerit, notum ex *Iosepho* est, *Ant. Iud.* XVIII. 3, 4. Vide *Io. Clericum* in *Hesiodi Theog.* vs. 940. WESS.

4. Quatuor verba, κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον inducit *Reiskius*, ne his idem dicatur. Ego, si quid mutandum, καὶ τὸν αὐτὸν τρόπον praeferrem. WESS. — Verborum copiam, quae inutilis redundantia videri possit, non omnino respuit *Nostri* stylus: at hic tamen non prorsus otiosa videri debet repetitio. Pro ionico κατὰπερ (l. 3.) est καθάπερ in *Pa.* S.

5. κοιμᾶται ἐν τῷ τοῦ Διὸς etc.) *Strabo* XVII. pag. 1171. [pag. 816. D. ed. Cas.] *Iovi Thebaco* εὐειδιστάτην καὶ γένους λαμπροτάτου παρθένον ministrare perhibet; sed talem, qualis scurrae *Petronii* *Quartilla*. WESS.

10. ἔσω ἐν τῷ νηφ) Dedi scriptis Codicibus, ne negligerentur; etsi in re ipsa differitas nulla. *Iosephus* in *Paullinae* historia, εἶδον ἐν τῷ νηφ. De statuto tempore, quo *Apollo* *Patara* invisebat; *Servius* ad *Aen.* IV. 143. Nam constat, *Apollinem* sex mensibus hiemalibus, apud *Patara*, *Lyciae* ci-

vitatem, dare responsa, unde Pataraeus Apollo dicitur, et sex aestivis apud Delum. WESS.

CAP. CLXXXIII. 4. τὸ βάθρον rectissime Gronovius vertit gradum, exemplo Curtii; qui Diodori XVII. 66. τὸ κατὰ τὸν θρόνον ὑπόβαθρον suo sermone expressit. [lib. V. c. 2.] Vide Brissonium Regn. Pers. I. 76. p. 104. WESS.

11. λιβανωτοῦ χίλια τέλαντρα) Vallae grandis dica inpingitur [a Gronov.] ob centum millia talentorum, quae olim in Latinis: verum eius caussa melior est. Codex, quem secutus est, haec omnia, sicuti Arch. Vind., praeteriit. [Vide supra, ad c. 181, 9.] Absunt etiam a P. Phoenice, hiatus alioqui versionis Laurentianae sarciente. [In Phoenicis editione nullos suppleri Vallae hiatus, sero ipse Wess. agnovit.] Debetur peccatum Heresbachio. Atque hoc visum fuit verbo monere, ut criminatio cesset. WESS.

[14. ἔτι τὸν χρόνον ἐκείνον) Tempore illo, quod mox definit Scriptor, scil. Xerxis aetate. Quod mox addit, ἐν μὲν μὴ οὐκ ἰδὼν, clare ostendit, ipsum Herodotum Babylonem vidisse. conf. c. 181, 6 seq. S.]

18. Ζεῖξῃς δὲ ὁ Δαρεῖος) Redux ex infelice in Graecos expeditione, auctore Arriano Exp. Alex. VII. 17. Iunge Diodorum II. 9. WESS.

CAP. CLXXXIV. [2. ἐν τοῖς Ἀσσυρίοις λόγοις) Conf. Wess. ad c. 106, 10. S.]

5. τῆς ὕστερον γενῆσι πέντε πρότερον etc.) Quinque hae generationes annorum circiter clx. in varias angustias doctissimos coëgerunt viros. Ios. Scaliger, ut aliquis Ctesiam inter et Herodotum consensus esset, nec Semiramidis aetas tam sera haberetur, πέντε in πενήκοντα mutavit, in Notis ad Fragmenta Vet. p. 42. Camp. vero Vitringa; magnus et eruditus Theologus, alia ex caussa γενῆσι ἢ sive δεκαπέντε, Comment. in Iesaiam c. XIII. p. 484., quae quoque coniectura Galei Herodoto adscripta cernitur. Neutra opus est. Non agitur de Semiramide, Nini coniuge: Ninum certe Herodotus in Musis uxoremque eius nusquam deposuit. Describitur regina Babylonis Semiramis, quae aggeribus obiectis restagnans flumen coërcuerit. Assyriam fuisse non meminit, nedum Babylonem condidisse. Errat enim Stephan. Byzant. in Βαβυλῶν, Nostro errorem exprobrans de Semiramide, quam struxisse illam urbem perhibuerit.

Fuerunt, uti significavit, Babyloniorum reges plures: testatur eorundem memoriam et nomina *Canon Astronomicus* sive *Ptolemaei*: sunt quoque in sacris nostris tabulis: horum uni centum et sexaginta annis ante Nitocrim *Semiramis* haec enupsit, operaque absolvit, de quibus heic Joci. Plures autem reginas in Asia olim fuisse, quibus *Semiramidis* fuerit titulus, aliunde constat. Vide *Scaligerum* ad *Chron. Eusebii* A. DLXXXIII. et *Bouherii* *Dissert. Herodot.* c. 2. WESS.

CAP. CLXXXV. 2. τῇ οὐνομα ἦν Νίτωρις) Vide II. 100. Quaeritur cui regum Babyloniorum, quos cognitos aliunde habemus, Nitocris uxor fuerit. Viri multo eruditissimi *Scaliger*, *N. Abramus*, *Vitringa*, *Bouherius*, atque alii, eam Nabuchodonosoro sive Nebucadnezari, elocarent; fuisseque adeo aviam ultimi Babyloniorum regis Labyneti sive Nabonedi, h. e. *Beltzaris* apud *Danilem*. Mihi, omnia perpendenti, uxor fuisse Evilmerodachi, Nebucadnezaris filii, videtur; habeoque eius sententiae ex aliqua parte adstipulatorem V. Cl. H. *Venemam*, longo mihi amicitiae usu iunctissimum, in *Dissert. in Vaticinia Danielis* p. 119. Atque hoc belle (si *Beltzasar* regum fuerit Babyloniorum postremus, nec diversus a *Nabonedo*, uti equidem opinor) dicto *Ieremiae* c. xxviii. 7., *Nebucadnezari*, filio, et nepoti, dicto audientes, neque ultra subactas gentes fore, conveniet: concordabit praeterea *Nostri* cap. 188., quod Nitocrim Labyneto, regum Babyloniorum ultimo, matrem, non aviam, quae *N. Abrami* et *Vitringae* sententia, contribuit. Neque obicit quidquam mentio [L. 7.] *Nini a Medis occupatae*; quippe revera a Medorum rege Cyaxare superioribus annis domitae ac pessumdatae, uti narratum c. 106. Necesse enim non est, nec exigunt *Nostri* verba, ut Nitocris reginae tempore subiugata urbs censeatur. Corruit proinde *Bouherii* suspicio et coniectura; Ninum his in Medorum venisse ditionem et potestatem, primum Cyaxaris auspiciis, deinde Astyagis, *Dissert. Herodot.* cap. 21, 11. p. 240. Ruit etiam elegans *Cl. Pavii* emendatio, ἡ δὲ δὴ καὶ τὴν Ἰνὰ, qua de urbe c. 179. WESS.

[11. τῆς ἐς τῶν τινος καμίας etc.] Tractavit hunc *Herodoti* locum *Heeren*, in erudito opere cui tit. *Ideen über die Politik der alten Welt*, T. II. p. 775 seqq. Sinuosum istum

Euphratis flexum schemate depingere operae pretium duxit Larcher in Notis ad h. l. S.]

13. Ἀρδέρικα) Simili titulo urbs est VI. 119. verum alio situ. Scio S. Bocharto aliter visum esse, et miror: haec ad Euphratem habuit sedem, illa in regione Cissia puls amnem Tigrim. De vocabuli origine quae disputantur Phaleg. IV. 16. erudita sunt, sed controversiis obnoxia. WESS.

[14 seq. ἀπὸ τῆς αὐτῆς θαλάσσης, a mari mediterraneo; (conf. c. 1, 3. ibique not.) id est, ab oris maris mediterranei, puta, e Ionia, Graecia, Italia: nam e mari mediterraneo navi intrari in Euphratem non posse vulgo notum. Sed istud perincommode dictum videtur, καταπλέοντες εἰς Εὐφράτην, quod significat in Euphratem navigantes. Satis adparet, hoc dicere Herodotum, qui Euphrate fluvio Babylonem profisciscuntur: at id graece sonat πλέοντες Εὐφράτην, κατὰ Εὐφράτην aut δι' Εὐφράτου, sive composito verbo, καταπλέοντες κατὰ Εὐφράτην, aut nude καταπλέοντες Εὐφράτην. Quare praepositio εἰς aut casu irrepsisse videtur ex praecedentis verbi terminatione temere repetita; aut ad imperito olim librario inferita, qui e mari mediterraneo in Euphratem fluvium navigari posse putasset. S.]

20. ὥρυσσε ἔλυτρον λίμνη) Si λίμνης malis, ipse IV. 173. dabit ἔλυτρα τῶν ὑδάτων, et Pausanias ἔλυτρον κρήνης VII. 27. et II. 27. ex iusta Sylburgii correctione. Vide vero mihi Suidam. Scholiastes ad hunc locum, ἔλυτρον, σκέπη, δέρμα, et bene, etsi parum ad rem. Ille, posthabita voce quae explananda fuerat, Σκέπη παρὰ Ἡροδότῳ, θήκη, δέρμα. Non vidi magis. WESS. — At σκέπη etiam apud Herodot. occurrit: vocem ἔλυτρον vero suo loco habet Suidas. Mireris vero ab nullo veterum Grammaticorum adnotatum esse significatum, quo et Herodotus et Pausanias hoc vocab. usurparunt, pro alveo vel receptaculo aquarum: nec enim facit satis, quod ad voc. ἔλυτρον apud Hesych. inter alios significatus πηγάη memorantur. Confer vero Nostrum cap. 186, 8 seqq. S.

30. ἔκ τε τῶν πλόνων ἐνδίκνται etc.) Haec innuere videntur, absoluta flexuosa per varios fluvii anfractus navigatione, ventum tandem fuisse in amplissimum lacum, et, eo circumnavigato, Babylonem. Quod et praecedentia, et c. 186. falsi arguunt. Prudens regina duo meditata est et peregit,

tam ut fluvius esset σκολιός, tum ut τὸ ὄρυγμα πᾶν foret ἔλος. [conf. c. 186, 24. et 191, 14.] Prius, ut inpetus fluvii variis flexuris frangeretur, et navigantes tardius procederent: hoc, ut lacuna obliiceretur Medis amplissima et ad amnis aquas recipiendas capacissima. Quae si vera sunt, uti mihi videntur, quid illud ἐκ τε τῶν πλώων? *Corn. de Pauw*, cuius animum eadem difficultates agitarunt, in correctione remedium invenit, et quidem ἐκ τε τῶν πλώων sive πλύνων, ex pluribus, ex nimietate fluvii, ut aquas lacus excoiperet ingens. Quo, qui volet, utatur: mihi non bene sapit. Quid si ἐκ τε τῶν πλώων tantumdem valeat ac ἔξω τε τῶν πλώων, et praeter navigationes istas etc.? Ita reginae consilio scriptoris oratio congruet. Sed viderint doctiores. WESS. — *Toupius*, per literas a *Larchero* consultus, intelligebat ἐκ τῶν πλώων σκολιῶν, post navigationem per anfractus fluminis intrandum fuisse in lacum. Quem secutus ille vertit: et de les forcer, au sortir de ces détours, à entrer dans un lac immense. At sic vocabuli περίοδος, quod non otiose hic positum debebat videri, nulla ratio habebatur. Mihi videbatur ea *Herodoti* sententia fuisse, quam in Latinis nostris expressi. Nempe via pedestris et maxime compendiosa (τὰ σύντομα τῆς ἐκ Μήδων ὁδοῦ, ut paullo post ait) intercepta fuit per amplissimam illam lacunam; quo, si quis vitaturus longos fluvii anfractus, exscendere navi et pedibus Babylonem ire vellet, circumire lacum illum cogeretur. Sed et lubens ego certiora a doctioribus discam. S.

CAP. CLXXXVI. [2. ἐξ αὐτῶν Reiskio videbatur significare post ea perfecta. Tum Idem pro ἰούσης l. 3. ἰόντων corrigebat. S.]

12. ἐν τῷ ἐπιμπλωτο τοῦτο) Non audio codices dialecti morem spernentes: pravum quoque, [l. 13.] quod et *Kiisterus* in *Clerici* Bibl. Vet. et Recent. conmonescit, ἀπεξηραμένον. Noster ex *Med. Vind. Arch.* VII. 109. διαβάς -- τὸ μέθρον ἀποξηρασμένον [sive ἀπεξηρασμ.] verum ostendit. WESS. — Vide *Var. Lect.* ad VII. 109, 2. et conf. *Adn.* ad I. 130, 8. et 168, 7. S.

16. ἀνοικεῖται πλύνονται ὀπήσει) Simile putares *Comici* in *Pac.* vs. 99. τοὺς κοπρῶνας καὶ τὰς λαύρας καιναῖς πλύνθεις ἀνοικεῖται, i. e. ut *Scholiastes* explicat, ἀποφράξει, obstruere.

Iverunt in eam quoque sententiam docti viri, Reiskius et Abresch. Non nego, quod olim ad Diodorum Siculum infitabar, ἀποικοδομεῖν idem aliquando esse atque ἀποικοδομεῖν sive aedificando obstruere. Conlecta ab illo loca ad hanc verbi notionem sunt in *Comment. ad Constantin. de Caerimon.* p. 252. et ab hoc *Diluc. Thucyd.* p. 356. et possunt adcessionem augeri. Verum, hunc Herodoti sermonem idem requirere, non arbitror. Regina, siccato fluvii alveo, labra sive margines eiusdem lateritio opere munit; tum quoque gradus, quibus in flumen ex vicis descensus erat per portulas, de quibus c. 180. simili lapidum genere eduxit. De obstructione aut marginum aut descensus nihil hic, neque potuit referri, nisi absurde et contra matronae consilium. Adde c. 191. et fatebere, τὰς πυλίδας non opere caementitio fuisse obstructas, sed arbitrio et comodo civium patere et claudi solitas. WESS.

22. ταῦτα ἀπαίρεισκον) Inprudenter littera verbo detracta est, uti et VII. 5. ποίεσκετο, quod VII. 119. scribitur rectius. Ποίεσκες, Φοβέσκες, et hoc de genere plura, in usu sunt. WESS. — Quod in *Var. Lect.* scripsi, verbum ἀφαιρεῖν formā activa non esse in usu, memoria tunc me fefellerat. Praesto sunt, quamquam non ex Herodoto, tamen ex probatissimis auctoribus, usus illius exempla. Itaque apud Nostrum ἀπαίρεισκον lubens reposuerim; in *Var. Lect.* autem ad h. l. post illa verba „et tenuere post eum alii:“ deletis reliquis omnibus, non nisi haec adiecta velim: „ἀπαίρεισκον tuentur nostri libri F. Pa. Pc.“ S.

24. ὡς δὲ τὸ τε ὄρυχθην λίμνη πλήρης ἐγεγόνει) Elegans est Cl. de Pauw correctio, τὸ τε ὄρυχθην λίμνη πλήρης ἐγεγόνει: ubi illud, quod effossum lacui erat, repletum ex flumine fuit. Geminum ἔλντρον λίμνη, superius bis usurpatum. WESS. — At correctione, si quid video, non erat opus. Naturalis verborum series haec fuerit, τὸ ὄρυχθην ἐγεγόνει λίμνη πλήρης. Sic mox l. 27. ait τὸ ὄρυχθην, ἔλος γεγόμενον. S.

27. ἐξάγαγε ob speciem ionicam praetuli. WESS.

CAP. CLXXXVII. 10. Οὐ γὰρ ἄμεινον) Vetus formula, qua potissimum utebantur, si quid noxium atque inutile fore, testarentur. *Hesiodus Oper.* vs. 748.

Μὴδ' ἐπ' ἀκινήτοις καθίσθην, οὐ γὰρ ἄμεινον,
παῖδα δουδεκαταῖον. - - -

ubi vide *D. Heinsium*, et *Iac. Perizon.* ad *Aeliani* Var. XIII. 3. *Nostrum* praeterea III. 71. et 82. WESS.

19. ἀπλοστές τι ἔας) Retineri potuerat ἔης, ut III. 143. IV. 151. etc. Sed placet *Med. Noster* II. 19. πρόθυμος δὲ ἔα ταῦτα -- πύλοσθαι. *Reiskius* superius [l. 14.] corrigit καὶ αὐτῶν τὸν χρεῖζοντα ἐπικαλομένων, medicina arbitraria et superflua. WESS.

CAP. CLXXXVIII. 3. Λαβυνίτου) Scripsit Λαβυνή-
του, uti c. 74. et 77. Nomen sola pronuntiandi mutatione
discrepat a titulo *Nabonedi*, ultimi regis *Babyloniorum*,
ut eruditi viri *Vitringa*, *Venema* atque alii ostenderunt.
Opinor autem et patri, qui aliis *Evilmerodachus*, et avo
*Nebucadnezar*i, honorarium hunc fuisse titulum, quales
in *Medorum*, *Persarum*, *Babyloniorum* et *Aegypti* regi-
bus varii. WESS. — Conf. ad c. 77, 10. notata. S.

9. ἄμαξαι -- ἡμιόνισαι) Constans haec *Codd.* scriptura, si
levem discrepantiam *Vind.* et *Arch.* praetervideas, *Athenaei*
et *Eustathii* consensu magis roboratur. Cl. tamen *Reiskius*
ἡμιολίαι reformat, qui *cuttur* fuerint *sescupli*, sive dimidio
tanto maiores ordinariis plaustris: mulos enim esse tarda
animalia, neque plaustris apta. Oblitus est *Homeri* *Il.*
Ω. 266.

Ἐκ μὲν ἄμαξαν ἄεραν ἐβτροχον, ἡμιονίστην,

καλὴν, ---

tum τὰ ὄρκα sive ὄρκα ζεύγη, quorum in *Platone*, *Isaco*,
Demosthene, *Aeschine* non infrequens memoria; ne quid
addam ex rebus nostrae aetatis *Hispanicis* et *Lusitanicis*.
De *Choaspe* et eius aqua *B. Brissonius* *Regn. Pers.* I. 82.
p. 122. copiose. WESS.

10. ὅποι ἂν ἐλαύνῃσι) Scribi poterit ἔπονται οἱ, ὅποι ἂν ἐλ-
ex *Athen.* II. p. 45. v. atque ita legit *Eustath.* ad *Od.* Δ'.
p. 173, 23. *Ctesias* apud *Athen.* ἱστορίῃ, ὅπως ἔψεται τὸ βα-
σιλικὸν τοῦτο ὕδωρ, καὶ ὅπως, ἐναποτιθέμενον τοῖς ἀγγείοις, συμφί-
ρεται τῷ βασιλεῖ. Sic corrigendum puto vulgatum φέρεται:
firmant emendationem *Brissonio* notata de *Regn. Pers.* p. 80.
aqua vasis reconditu deportari solet quocumque se *Rex* moverit.
Scripserat, opinor, *Alex. Clemens*, omissis, quae feruntur
intermedia, *Paedag.* II. p. 185, 10. ὡς οἱ βασιλεῖς οἱ ἀνόντοι,
καθάπερ καὶ τοὺς φίλους, οὕτω καὶ τὸ ὕδωρ ἐπαγόμενοι: ut ami-
cos sic et aquam secum ducentes. Ceterum ad ἐλαύνῃσι, mira

seribit Gronovius: flexus est Ionicus pro *ἱαύνῃ*: quem ab *Ibyci* sive Rheginorum norma scribendi distinguit *Heraclides Eustathii* ad Od. H'. p. 281, 22. *λάβησι, λάχησι, -- καὶ δεα ταῦτα οὐ ῥηγίων εἰσίν, ἀλλὰ ἱώνων*. Modum indicativum ita scripsisse perhibetur *Ibycus*: hinc *Ἰβύκειον σχῆμα Lesbonacti* p. 179. *Etymologo* p. 650, 11. Sed quia, quantum memini, nusquam alibi verbum sic scriptum legitur apud *Herod.* ego quidem vulgatum *ἱαύνει* non sollicitassem, nisi plures alterum Codices adfirmarent. VALCK. — Vide nostram *Var. Lect.* in qua quidem foedo errore (mediâ pag. 133.) *ἰθίλῃσι* pro *ἱαύνῃσι* positum. S.

CAP. CLXXXIX. [2. ἐπὶ Γύνδῃ. De Gynde fluvio cf. V. 52, 26. S.]

3. *διὰ Δαρδανίων*) *Δαρνίων Chytraeus, H. Stephanus, Cellarius* probabiliter emendant; et favet aliquantisper *Cod. Ask.*; *Reiskius Δαραίων* maluit. Quorum hi ex oppido *Daras*, illi ex *Darna*, quae in *Ptolemaei Geogr. VI. 1.* hoc locorum tractu, nomen habent. *Dardani* sive *Dardanes* in Mediae et Mesopotamiae oris ignorantur. *Ἐν Ματινοῖσι*, uti in *Ask.* et saepe alias hoc tono, iustum esse, ex V. 52. et mox huius libri c. 202. adparebit. Non nescio *Strabonem XI. p: 803. c. [p. 531. med. ed. Cas.]* posteriore loco ex *Μαρινῶν* legisse videri, cuius tamen libri in vocabuli scriptura sibi non constant, uti *Casaubonus* ad p. 796. [ad p. 525. suae edit.] admonuit. [conf. Adnot. ad *Polyb. V. 44, 9.*] Quid dicemus [l. 4.] de *Arch. Τίγρηι*? Solet hic amnis *Τίγρης* in Musis scribi V. 52. VI. 20. sed patrio casu *Τίγρητος*, *Eustathio* ad *Dionys. vs. 976.* teste. De urbe *Opi* quaeremus lib. VI. 20. Vide interea *Strabon. [XVI. p. 739 extr. et seq.] WESS.* — δι' Ἀρμένων scripsisse *Herodotum* coniecit *Breiger* in *Commentatione de Difficilioribus quibusdam Asiae Herodoteae*, quae *Goettingae* anno 1793. prodiit. S.

7. τῶν τις ἱεῶν ἱππῶν τῶν λευκῶν) Confer VII. 55. Vertit haec de Gynde et hausto eius fluctibus equo *Seneca de Ira III. 21.* et *Orosius II. 6.* cuius haec adscribere libet: *Nam cum unum regionum equitum, candore formaque excellentem, transmeandi fiducia persuasum -- abreptum praecipitatumque meraserat. Sic, Fabricio indice, plures msssti; in aliis, regionum equorum, quo modo ex coniectura I. Broukhusius ad*

Tibulli IV. 1. 141. et sua in editione *Havercampus*. Pati id possum; sed causae, quibus inpelluntur viri doctissimi, nihil admodum urgent. *Equitem de equo Virgilium, A. Gellium, Minutium Felic., Macrobius* et *Ecclesiasticorum* scriptorum plures usurpasse, quis ignorat? Mox [l. 11.] *Sylburgius* ad *Brisson*. Reg. Pers. III. 98. legit τοῦτο ὑβρίσαντι, qui istam ei fecerat iniuriam. **WESS.** — *Sylburgii* emendationem auctoritate nostri codicis firmatam vidimus. **S.**

19. ἤντεο μὲν τὸ ἔργον) Optime *Med.* et *Gronov.* Idem dabant schedae VIII. 71. Verbi usus olim tritissimus. Lege, si lubet, *Aeschyli Choëphor.* 797. *Apollon. Rh.* II. 496. III. 1339. et Poëtam *Ἰλ. K'. 251.* quaeque ibi *Eustathius.* **WESS.**

CAP. CXC. 9. προσαίχοντο σιτία ἰσίων etc.) Vide *Gronovium*. [qui ad sui cod. auctoritatem provocat.] Consentit *Xenophon*, ἔχοντες τὰ ἐπιτήδεια πλέον ἢ εἴκοσι ἡμέρας, de *Babyloniis a Cyro obsessis*, *Instit. Cyr.* VII. p. 190. [c. 5.] **WESS.** — Conf. VIII. 20, 3. et I. 196, 6. **S.**

CAP. CXCI. 13 seq. εἰσαγαγὼν εἰς τὴν λίμνην, εὐῶσαι ἔλος) Non multum aliter *Xenophon*. Sunt et in *Ieremiae* oraculis, quae *Cyri* hoc inventum et institutum manifesto praedixerunt. Vide *H. Grotium* ad eius *Vatis* cap. LI. 32. et *Camp. Vitringam* Obs. Sacr. VI. 5. p. 298. Nota vero discrimen inter τὴν λίμνην et ἔλος, quorum hoc, stagnum terra undique inclusum, et exitu aquarum carens; λίμνη, in quam aut fluvius incurrit, aut ducta fossa cum eo coniungitur, atque iterum exit. Ita *Nitocris* τὸ πᾶν ὄρυγμα fecit ἔλος supra c. 185. et λίμνη palus est *Maeotis* c. 104. tum *Ismaris* ac *Bistonis*, quibus fluvii miscentur, VII. 109. *Στομαλίμνη*, quae ore mare excipit, in *Strabone* cum nota magni viri, lib. IV. p. 280. [p. 184. A. ed. Cas.] Neque tamen, etsi faveat discrimini *Heliodorus Aethiop.* I. p. 10. certum hoc et constitutum est. Noster ἔλος receptui etiam magnorum fluminum dat I. 202. IV. 51. Iunge *Eustath.* *Ἰλ. T'. 220.* **WESS.**

21. οὐδ' ἂν περιδόντες) *Demiror* neglectui traditum fuisse *Aldi* et *Hervagii* οὐ μὲν, cui novum ex *Arch.* robur adcessit. Adscripserat *St. Berglerus* ex Poëta *Ἰλ. Δ'. 512.* Οὐ μὲν οὐδ' Ἀχιλῆος: ubi scholia οὐ μὲν οὖν. *Apollonius Rhod.* II. 48. οὐ μὲν αὐτ' Ἀμυκὸς περιήσπετο, i. e. οὐ μὲν, ut Critici

et Hesychius explicant. Adde Euripid. Phoen. 1612. et ibi Valkenarium. Equidem parum absum ab eius in integrum restitutione. WESS. — At, pro satis perspicua huius loci sententia, necessario requiri & particula videtur: particulā μὲν vero nusquam alibi utitur Noster. Caeterum vide Var. Lect. S.

28 et seqq. τῶν περὶ τὰ ἔσχατα τῆς πόλεως etc.) Clarius exprimi non possunt cursorum verba, occupatam regi urbem nuntiantium, Ieremiae c. LI. 31. namque מִקְּזָזְלִי [yird mikkazēl] divini vatis huc tendit, et τὰ περὶ τὰ ἔσχατα τῆς πόλεως αὐτοῦ describit. De festo die, quo capta Babylon: non diversus abit Xenophon; nimius vero Aristoteles est Politic. III. 2. dum, capta iam tertium diem urbe, οὐκ αἰσθησθαι τι μέρος τῆς πόλεως commemorat, notatus propterea saepe. WESS.

33. οὕτω τότε πρῶτον ἀράϊστο) Videlicet a Persis, quorum rex Darius secunda eam vice occupavit, lib. III. 159. Ἀράϊστο, quod in Eccl. omnibus, ab hoc occupandi [capiendi, expugnandi,] usu adeo longe deflectit, ut miror tam diu tolerari potuisse. L. Küsterus ex schedis Parisinis belle instauravit in Clerici Biblioth. Vet. et Rec. T. V. p. 409. Ecce tibi ex Musa nona c. 101. ὥς δὲ καὶ τὸ τεῖχος ἀράϊστο: et VII. 83. ἡ νύσσω ἄλλος ἀνὴρ ἀράϊστο ex Med. Arch. Ask. quo quidem loco antea, ut hic, ἀνάϊστο. De verbi formatione consulto taceo: qui Herodotum trivī, in ea non haesitabit. WESS. — Quod in Var. Lect. ex Wesselingū Ad-dendis retuli. „ἀράϊστο Pass. Mediceo consentiens;“ voluerat fortasse Parisiensi consentiens. S.

CAP. CXCII. 8. ἡ Ἀσσυρίη χώρα) Cum tot schedis exsulent ἡ Ἀσσυρίη, et praecesserit ἡ Βαβυλωνίη, suspicio de emblemate non iniusta nata est. WESS. — Vide Var. Lect. ubi quod dixi terram Assyriacam et Babyloniam pro synonymis uti Nostrum, id perspicuum fit ex cap. 178. et ex cap. 193, 1. coll. l. 7. Quo minus caussa fuit, cur suspectum h. l. nomen Ἀσσυρίη haberemus. S.

11. Τριτανταίχημα) Sic praestat ob Eustath. et VII. 82. ubi Valla et plures Codd. ad eum modum, et VII. 121. consentientibus omnibus atque ipso Mediceo. Sit-ne vero idem Tritantaechmes Artabani filius [ut scribitur VII. 82. an Artabazi, ut hic,] non audeo, etsi confusio in Ἀρταβάνου et

Ἀρταβάζου titulis frequens, decernere. De *Artaba*, [l. 13.] Persarum mensura, ad *Diodorum* XX. 96. Μίδιμον *Noster*, sicuti alii, masculina nota ponit VII. 187. WESS.

15. πάρεξ τῶν πολεμιστῶν) Sic praestat. *H. Stephanus* mutavit, codicem fortasse manu exaratum secutus. De *Bucephalo Alexandri πολεμιστῆς ἀγαθός* *Strabo* XV. p. 1023. [p. 698 extr. ed. Cas.] ἵπποι πολεμισταὶ *Diodor.* Sic. II. 41. neque ignotus est bellator equus Latini poetæ. Et haec quidem dubio carent. [Vide vero *Var. Lect. πολεμιστήρια ἄρματα* habes V. 113, 6.] Quid vero fiet his *Eustathii* in *Ἰλ. T.* 221. ἵπποι γὰρ αὐτῷ ἦσαν δίχα φρεῖν (*Herodotus*) τῶν πολεμιστῶν, ὀκτακόσιοι μὲν κήλωνες· αἱ δὲ ἀναβαίνοντες, ἐξακισχίλιας etc.? Ille-ne hic κήλωνες invenit? *Tzetzes* hac eadem in re, et bis quidem, κήλωνες ὀκτακόσιοι, χωρὶς τῶν ἐν πολέμοις, *Chil.* IV. p. 331. Sunt sane κήλωνες iidem ac οἱ ἀναβαίνοντες τὰς θηλείας. *Glossae*, Κήλων, ὁ ἐπιβαίνων ἵππος, *Admissarius*. In *Hesychio* ex correctione ὁ ὀχυντῆς ἵππος. Frequentius asini equas incendentes ad mulorum feturam. *Philo* de *Leg. Special.* p. 784. β. ὄνους ὑπερμεγέθεις, οὓς προσαγορεύουσι κήλωνας, ἀνατρέφουσι. In *Archilochi* fragmento ὄνοι κήλωνες apud *Eustath.* p. 1597, 28. [Od. p. 310, 3. ed. Bas.] Ego vero *Herodoto* κήλωνας, quippe *Eustathii* et *Tzetzae*, etiam alia ex arbitrio demutantium, interpretamentum, nego. WESS.

CAP. CXCVIII. 6. κηλωνήισι) Laudo *Medic.* tametsi *Pollux* κηλώνειον hinc habeat. Cur vero de vocis diversa scriptura additum a viro Cl. nihil est? Omnes, excepto *Genevensi* anni MDCXVIII., ἀντλείται μὲν κηλωνήῳ praeferunt *Edd.* VI. 119. [sicut h. l. ο breve in medio habet ms. Pa.] cui scriptioni consentit *Etymolog. M.* p. 510. et *Moschopulus* περὶ Σχιδ. p. 57. sollicite κηλόνειον, τὸ κοινῶς γεράνιον, i. e. *tollenonem*, et κηλώνιον, τὸ τρεφόμενον ζῶον ἐπὶ ὄχρῳ, distinguentes. Facit cum illis *Libanius* *Declam.* XXXV. p. 799. Causa differitatis in diversa vocabuli origine est, quam *Etymologus* in κήλον, ligno, alii in κήλων, quo de supra, invenerunt. WESS.

11. Νῆος πόλις οἶκητο) Accedo *Bocharto*, *Marshamo*, *Reiskio* et aliis, hoc praeferentibus. τὸ οἶ, quantumvis in mssis quibusdam, quid huic loco prosit, non exputo. [Unde hoc invectum sit, declaravi in *Var. Lect.*] *Horreus*

Aldinum οἰκίεται tuetur, *Observ. in Herodot.* p. 116. sed exemplis alienis. Si recordatus fuisset Aldini I. 151. ἢ Τιδῶ δι' μία οἰκίεται πόλις, vidisset de praesente urbis situ agi, non vero praeterito et olim florente: verius tamen illie οἰκίεται. WESS.

17. ἄριστα αὐτῇ ἰωυτῆς ἰνίειν) Per leve est, si tamen vile sit, quo suus veteri sermoni cultus integratur: αὐτῇ male edebatur. Noster c. 203. τῇ εὐρυτάτῃ ἰστὶ αὐτῇ ἰωυτῆς: et II. 149. Hippocrates Aër. Aq. et Loc. p. 284, 37. ταῦτα μὲν ἄριστα αὐτὰ ἰωυτέων ἰστὶ. *Arrian.* Ind. c. 10. ἵνα περ μακροτάτῃ αὐτῇ ἰωυτῆς ᾤκισται. Alia sciens praetereo, et cupidus ad *Henr. Stephan.* de Dialect. p. 41. amando. *Strabo* de trecentesima frugis incremento, quod ager Babylonius redderet, lib. XVI. p. 1077. D. [p. 742. D. ed. Cas.] καὶ γὰρ τριακοσίαια λέγουσι. [τριακοσιάχρα dedit nuperus Editor Lipsiensis, T. VI. p. 269.] Voluit credo τριακόσια, uti *Herodotus*; aut, quia in msstis τριακοσάχρα, τριακοσιοντάχρον, quo usu ἑκατοντάχρον et διακοσιοντάχρον posuit superiore libro p. 1063. c. [p. 731. D.] et τριακοντάχρον VII. p. 478. [p. 311. B.] WESS.

23. καρπῶν ἐχόμενα) Sic iubent membranae, et iustissime. Vid. I. 120. [ibique ad l. 17. notata.] Novi haec varie mutari, qua opera in posterum supersedendum est. Statim [l. 25] ἐκ τῶν σπασμάτων ποιεῖνται qui volunt, auxiliatorem *Arch.* allegare possunt. Ego hoc patrono non utor. WESS.

28. θαραπέουσι· τὰ τε ἄλλα) Hic voces istas τὰ τε ἄλλα non videtur legisse *Athenaeus* XIV. p. 601. c. quae in versum 22. reiecta suam mihi sedem viderentur recuperasse, si legeretur: τὰ τε ἄλλα, καὶ τὰ εἰρημένα καρπῶν ἐχόμενα. [Non excerpisse illa verba *Athenaeum* adparet; non legisse, gratuita suspicio est.] Proxime sequentia hunc in modum, ex *Athenaeo* partim, restituenda iudico: τῶν γὰρ φοινίκων, τοὺς ἔρσηνας καλέουσι, τούτων τὸν καρπὸν περιδέουσι τῇσι βαλανεφόροις τῶν φοινίκων, ἵνα πιπαίνῃ τέ σφι ὁ ψῆν τὴν βάλανον ἐσθύνων· καὶ μὴ ἀπορβέῃ ὁ καρπὸς ὁ τοῦ φοίνικος· ψῆνας γὰρ δὴ φερέουσι ἐν τῷ καρπῷ οἱ ἔρσηνες, κατὰπερ οἱ ἔλυνθοι. [Vide *Var. Lect.*] Huc pertinent ψῆνες in *Gloss. Herodoteo*. *Hesychius*, in voc. ψυρίζων, animalculum esse scribit, ὃ ἐσθνύεται εἰς τοὺς ἐλύνθους τῶν σύκων, καὶ πιπαίνει αὐτούς. Vid. *Suidas*, in Ἀνερβαστος. *Zenobius* II. Prov. 23. ἐνδύμενον εἰς τοὺς σφῆνας (legerim *Herod. T. V.*

εἰς τοὺς ὀλύνθους ὁ ψῆν) τὸ θηρίδιον στερεοῖ τούτους καὶ πεπαίνει. Idem verbum πεπαίνειν in eadem re Theophrastus adhibuerat, de Caus. Plant. II. c. 12. Ut hic in Edd. sic et apud Athen. legitur [nempe olim legebatur] ἵνα πεπαίνῃται, perperam: fructus alligabantur, ἵνα ὁ ψῆν τὴν βάλανον ἐσθύνων πεπαίνῃ, ad maturitatem perduceret. VALCK. — Vide *Atheneum nostrum*, lib. XIV. c. 65. et *Animadv.* T. VII. p. 599. S.

Ibid. Περιπύουσι τὰ τε ἄλλα, καὶ Φοιν.) Haec artius inter se aptavi, quo orationi nexus rediret, secutus iudicium *Salmasii* in *Solin.* p. 738., et qui eum exscripsit, *Bod. a Stapel* ad *Theophrasti Hist. Plant.* II. c. 9. p. 115. Idem *Corn. de Pauw*, et *Reiskio* in opinionem venit. Vide et haec, quae *Bod. a Stapel* corrigenda cum *Salmasio* censuit, neque absurde, me arbitro. Primo τούτων τὸν καρπὸν, tum ἵνα πεπαίνῃ τί σφι ὁ ψῆν τὴν etc. Quarum mutationum utraque exigua est, et ad sententiam necessaria. Et hactenus doctissimis viris libens calculum addo. Quod vero uterque *Pollucem* et *Hesychium* erroris postulant, quoniam ψῆνας, καρπὸν τῶν ἀβένων Φοινίκων explicuerunt, vereor ut iusta sit actio. *Theophylactus* certe, illi si rei sint, in eodem luto haeret, *Epist.* XVIII. in amore palmarum secutus *Achillem Tatium* lib. I. de *Clit. Amor.* p. 57. neque omni a lapsu immunem. Maius est, quod *Herodoto* inpingitur: de culice, qui e mascula palma in feminae fructum intret, ut dactylum ad maturitatem perducatur et is tenacius haereat, monstro simile esse: quod in caprificatione usus introduxerat, id *Historicum* transtulisse imprudenter ad palmas: audiendum esse *Theophrastum*, doctum sua in arte hominem. Gravis accusatio. Ego vero *Herodoto* patronum dabo virum eruditum *Iulium Pontederam*, qui *Bodaei a Stapel* criminationes doctissime dispulit, ostenditque palmis per orientis plagas fructiferis, ne palmulas ante maturitatem amittant, per hos culices, sive τοὺς ψῆνας succurri. *Herodotum* testem fuisse oculatum, *Theophrastum* ex aliorum narrationibus de palmarum coniugio scriptitasse, *Antholog.* [sive de *Floris natura*, Patavii 1720.] lib. II. 32. p. 168. WESS. — Pluribus haec exsecutus est *Larcher* in *Notis* ad h. l. S.

CAP. CXCIV. 6. νομέας ἱτέης ταμώμενοι) Vide *I. Brodaeum* lib. I. *Miscell.* c. 10. et *P. Leopardum* *Emend.* XIII. 13. qui *Baiffum* ac *Vallam* comiter in viam revoca-

runt. De *sutilibus navibus culte Antiphilus Anthol. l. 57. p. 116.* [Analect. Brunck. T. II. p. 176. n. 27.] WESS.

12. *Βίκους Φοινικίους κατάγ. οἶνου*) *Adstipulor doctis viris, qui cum Valla Φοινικηίου corrigunt.* Frequens in oriente id vini genus. *Xenophon Κύρου Ἀναβ. I. p. 54. Ed. Hutchins. οἶνον ἐκ τῆς Βαλάνου πεποιημένον τῆς ἀπὸ τοῦ Φοίνικος adpellat.* *Noster suo more Φοινικίον II. 86. III. 20. Supra [l. 11.] ἀπιάσι cur deterius τῷ ἀπιέσι Med. habitum fuerit, non capio. Vide II. 86. WESS.*

18. *ὄνος ζωὸς ἐνέστι*) Sic oportuit. *Ζῶς Graecae dialecti formam non habet. Si σῶς fuisset, servassem. Noster IV. 76. ἦν σῶς καὶ ὑγιὲς ἀπονοστήσει:* et saepe Attici scriptores, *Sophocles Oed. Colon. 1205. Euripid. Hecub. 994. Plato Phaedon. p. 87. n. Vide Eustath. in Hom. p. 957. [p. 940. ed. Bas.] et Thomam M. in Σῶς. WESS. — Equidem ne σῶς quidem probaturus eram, quod profecto non erat huius loci. S.*

21. *ἀπενεκήρυξαν*) *Quantillum erat litera transposita scripsisse ἐπανεκήρυξαν: insuper sub praecone vendebant: postquam nempe διαβίωνται τὸν φόρτον, — — τὴν καλάμην πᾶσαν ἐπανεκήρυξαν.* A Gronovio vulgatum [nempe ἀπενεκήρυξαν, quod in *Var. Lect.* adnotare oblitus eram] cum ἀπεμπωλεῖν comparabat *Clar. Abresch. Diluc. Thuc. p. 584. ἐγκηρύσσειν* tamen Graecum esse mecum, opinor, negaturus: *Thucydideum ἐπανέπειον* e lib. VI. c. 60. ab *Hesychio* et *Suida* enotatum, ad nostrum illud aptius respondet. *Maxima voce* utentes saepe dicuntur ἀναφωνῆται, ἀνακηρύσσειν, ἀνειπεῖν. De praecone res vendendas proclamante ἀνακηρύσσειν bis adhibuit *Herod. I. 196.* Nostro tamen loco si Codices conspirarent in ἀπεκλήρυξαν, causae nihil esset cur repudiaretur verbum, interdum significans *per praeconem vendere*, vel vendenda voci subiicere praeconis, ὑπὸ κήρυκος vel ὑπὸ κήρυκι πωλεῖν: velut apud *Demosth. contr. Aristocr. p. 436. §. 325. [p. 687, 23. ed. Reisk.]* et in versu Comici *Platonis*, qui sic scribi debuerat ap. *Harpocr. in voce, Σκευάρια δὲ κλέψας ἀπεκλήρυξ' ἐκΦέρων.* *Menandri ἀπεκλήρυξεν Ammonius* in voc. *Κηρύξει* explicat ὑπὸ κήρυκι ἐπώλησε. *Lysiae* forte restituendum isto sensu verbum frequentat in *Βίων πράξει Lucianus.* VALCK. — Veram esse scripturam ἀπ' ὧν ἐκλήρυξαν, quam noster cod. F. obtulit, neminem qui paulisper *Herodotum* triyerit, dubitaturum esse confido. S.

CAP. CXCIV. [1 seq. κιθῶνι ποδ. λινῷ. Lineas vestes ab Herodoto dici non modo quae ex lino, sed et quae ex gossypio confectae erant, quum alii viri docti observarunt, tum Heeren in *Ideen über die Politik -- der alten Welt* T. I. p. 137. Caeterum simillimus Aegyptiorum vestitus apud Nostrum, lib. II. c. 81. S.]

2. εἰρήνεον κιθῶν) Bene Ask. Scriptor ipse VII. 91. καὶ κιθῶνας εἰρινίους ἰνδεδυκότες. Adde πῖλους εἰρινίους IV. 73. et II. 81. Non adiungo, Strabonem omnia haec suo sermone repraesentasse lib. XVI. p. 1082. A.; id monere debeo, restitutam in integrum Aldi et plurium schedarum scripturam esse. Quod Medic. dedit, hiulcum est, neque habet περιβαλλόμενος et ἔχων suum sibi fulcrum. [immo verbum ἐπενδύναι, fulcrum satis commodum. Vide *Var. Lect.*] Solet Herodotus creberrime a plurali ad singularem numerum pergere et ad priorem reverti, uti c. 197. Mos idem aliis. Ecce ex Hesiodi Aspid. vs. 253 et seqq. de Parcis δὲ δὲ πρῶτον μεμάρκουν --- ἀμφὶ μὲν αὐτῷ Βάλλ' ὄνυχας μεγάλους --- αἱ δὲ Φρίνας etc. Quae huius loci structurae accurate respondent. Poëtae deest ἑκάστη, cuiusmodi vox et hic ad sententiae complementum advocanda est, ac saepe aliàs. WESS.

CAP. CXCVI. 4. ὡς ἂν αἱ παρθέναι etc.) Legendum puto vel ὥν ἂν, aut, si quis illud praeferat, τοῖσι ἂν αἱ παρθένοι γινώσκοντο γάμων ὥραιαι. Legitur lib. II. 85. τοῖσι ἂν ἀπογίγνηται ἐκ τῶν οἰκηθίων ἄνθρωπος. De puellarum hoc apud Assyrios mercatu Nicolaus agit Damasc. Stobaei p. 293, 16. Aelian. Var. Hist. IV. [c. 1.] p. 328. et ibi Perizonius. Σαυρομάται περὶ πότον τὰς θυγατέρας πιπράσκουσι, Zenobius Prov. V. 25. VALCK. — Vulgatum ὡς ἂν, quod tenent libri omnes, percommode tueri locum suum poterit. S.

14. ἐπίγαμοι, οὗτοι δὲ εἶδος etc.) Duae si transponerentur voculae, meo quidem iudicio rectius ista cohaerent, hunc in modum scripta: ὅσοι δὲ τοῦ δήμου ἔσπον ἐπίγαμοι, οἳ δὲ εἶδος μὲν οὐδὲν ἰδόντο χρηστοῦ, οὗτοι αὖ χρημάτων τε καὶ αἰσχρίων παρθένους ἱλάμβανον. VALCK. — Fluit multo lenior oratio, si coniecturam amplectaris. Reiskius maluit ἐπίγαμοι, οὗ μὲν τοι γ' εἶδος οὐδὲν ἰδόντο χρηστοῦ, οἳ δ' αὖ χρημάτων etc. WESS. — At et perspicua satis est vulgata scriptura, et mirifice convenit stylo Herodoti: quare, in librorum potissimum consensu, sollicitari non debet. S.

16. ὡς γὰρ δὴ διεξέλθοι ὁ κήρυξ) Vulgatum ὡς γὰρ δὴ οἱ ἐξέλθοι ὁ κήρυξ πωλείων mihi certe non placet. VALCK. — Reiskius corrigit sicut ante eum St. Berglerus, ὡς γὰρ διεξέλθοι ὁ κήρυξ: quo sententia paullo sit expeditior. WESS. — Et luculenta et necessaria haec nobis visa erat emendatio, *Wytttenbachio* etiam probata in *Notis ad Selecta* etc. p. 354. Particulam δὴ tamen cum Reizio tenendam putavi. Potuerat dein scribi διὰ τῶν εὐειδιστάτων, qua structura utitur *Noster* III. 11, 12. sed perinde etiam cum accus. casu construi idem verbum potuit. S.

27. οὕτω ἀπαγεσθαι) Praeclare *Medic.* quamquam et sua venus est in lectione schedarum *Ask.* ἀν' ἀγισθαι, a qua non multum *Aldus* recedit. [Vide *Var. Lect.*] Tritum est οὕτω in sententiae consecutione. *Noster* II. 92. ἐν κλισίῳ διαφανεί πνίξαντες, οὕτω τρώουσι: quibus usus est *Georg. Raphaelius* ad *Act. Apost.* xx. 11. Alia conduxit *Io. Taylor* in *Demosthenis* *Midianam* p. 193. [in *Appar. Reisk.* Vol. I. p. 628.] WESS. — Sic *Noster* I. 94, 22. II. 100, 8. et frequenter alibi. In *Cebetis* *Tabula* c. 19. nostrae ed. iunguntur εἴτα οὕτως, sequente ἀν particula, ut h. l. S.

30. ὁ μὲν νῦν κάλλιστος νόμος etc.) *H. Stephanus* hic praepostere quaedam collocata in Graecis esse exemplaribus putavit; sensum esse: Et haec quidem apud illos honestissima consuetudo erat, ne iniuria illas afficerent, neque in aliam urbem abducerent. Verum ad haec usque tempora non permansit. Cum quo non facio. Graeca bene habent. Quae sedem ille migrasse opinatus est, sua statione everti non possunt. Scripserat, licuisse ἐξ ἄλλης ἐλθόντα κώμης τὸν βουλόμενον ἀνέεσθαι. Itaque aliorsum emtae abduci poterant, ac sic iniuriis adfici: praeterea occupata urbe ab inimicis, eius rei amplior copia. Quare tenuiores καταπορνεύειν τὰ θήλεα τίνασθαι maluerunt, prorsus uti *Lydi* I. 94. WESS.

CAP. CXC VII. 1. Δεύτερος δὲ) Haec apta et nexa sunt cap. 196. init. ὁ μὲν σοφώτατος ἔδει: quali periodo longiore et alibi utitur. Post pauca [l. 5.] *Reiskius*, εἴ τις ἢ καὶ αὐτός -- ἔπαθε: nulla gravi caussa. *Plutarchus* eadem in re, εἴ τι πρόσφορον ἔχει παθὼν αὐτός ἢ παθόντα θεραπεύσας, T. II. p. 1128. E. Adde *Strabonem* XVI. p. 1082. [p. 746. Cas.] *Nostri* aemulatorem. *Rudia* medicae artis primordia tali ex veterum more haud pauci repetunt. Nomina-

vit nonnullos *Almelovenius* ad *Strabonem*, alios *Davisius* in *Max. Tyrii* Diss. XII. p. 540. WESS.

CAP. CXC VIII. 3. *περὶ θυνήμα καταγιζόμενον ἴζη*) *Etsi περὶ καταγιζεν* II. 47. posuerit, certae sunt schedae veteres, et iusta *Gronovii* opera. Alioqui locus *Heinsianae* conjecturae, qua *παρὰ θυνήμα* voluit, obportunus esset. Dedit eam *Iungermannus* ad *Polluc.* I. 26. Adtigit et haec *Strabo* XVI. p. 1081. [p. 745. ed. Cas.] Io. autem *Spencerus* hunc et non dissimilem lustrationis in *Hebraeorum* iure ritum ex *Aegypto* arcessit, suo tamen arbitrio et sine teste, *Leg. Hebraeor.* lib. I. 8. p. 257. Egregie *Theano* rogata, *πρωταία γυνὴ ἀπ' ἀνδρὸς καθαρεύει, ἀπὸ μὲν τοῦ ἰδίου, εἰπε, παραχρῆμα· ἀπὸ δὲ τοῦ ἀλλοτρίου οὐδέποτε*, in *Stobaei* Serm. LXXII. p. 443. et *Diogen. Laërt.* VIII. 43. cum *Menagii* observatione. WESS.

CAP. CXCIX. 8. *στίφανον -- θώμιγγος*) *Strabo* *θώμιγγι δ' ἴστικται ἰνδοτη*, hoc ex loco, XVI. p. 1081. c. Referrunt huc, neque iniuria, ex Epistola, quae *Ieremiae* tribuitur, versum 43. *αἱ δὲ γυναῖκες περιθέμεναι σχοινία ἐν ταῖς ὁδοῖς ἐγκάθηνται*. Conveniunt egregie, et turpem harum muliercularum morem describunt; uti copiose docuit *Nic. Bondt* V. C. in docta Dissert. ad eam Epistolam, quam me suasore scripsit et duce defendit. *Θώμιγγος* sunt *σχοινία*. Quod *Noster* I. 26. de *Ephesiis*, urbem suam *Dianae* consecrantibus, *ἐξάψαντες ἐν τοῦ νηοῦ σχοινίον ἐς τὸ τεῖχος*, id *Polyaeno* VI. 50. *θώμιγγας συνάψαι τοῖς κίσι τοῦ ἱεροῦ τῆς Ἀρτέμιδος*, pariterque *Aeliano* Var. Hist. III. 26. WESS. — *Vittum* sive fasciam in funiculi modum tortam intelligebat *Heyne* in commentatione *De Babyloniorum instituto religioso*, ut mulieres ad *Veneris* templum prostarent; inter *Commentationes Societ. Reg. Götting.* T. XVI.

11. *διέξοδοι πάντα τρόπον ὁδῶν ἔχουσι*) πάντα τρόπον διανέχουσι. i. c. διήκουσι, Cl. *Reiskius*, quem sua correctione frui patior. WESS. — Vocabulo *τρόπος* de directione qua ducitur linea etiam alibi utitur *Noster*. Potest autem constructio istorum verborum duplici modo intelligi: sive, ut accusativi πάντα τρόπον pendeant a verbo ἔχουσι, quemadmodum II. 108, 13. dictae videri poterant *διώρυχες* -- *παντοίους τρόπους ἔχουσαι*: sive potius, ut verbum ἔχουσι absolute positum intelligatur, *tendunt, directi sunt, ducti sunt transitus*, sicut c. 180, 12. 181, 12. et saepe

alibi; quo ita posito, consequens est, ut πάντα τρόπον intelligamus κατὰ πάντα τρόπον, quomodo c. 189, 17 seq. habemus διάφυγας - - - τετραμμένας πάντα τρόπον. Vocab. ὁδῶν si hinc abesset, nemo desideraturus erat: neque tamen opus est ut ei hic locus invideatur. S.

[16. Μύλitta) Conf. cap. 131, 12. ibique notata. S.]

23. ὅσαι μὲν νυν εἰδὸς τι ἱπαμμέναι εἰσι) Vertebatur, quotquot forma et proceritate potuerunt aliquos capere, ex ἱθαπτομαι: sed qui id fieri possit, fateor me ignorare: debuit sane Herodotus, hoc si voluit, alia verborum structura sententiam declarare: praeterea VIII. 105. παῖδες εἰδὸς ἱπαμμένοι, pueri sunt forma praediti, quales et hae mulierculae. Laudo tamen Medic., quem levi auxilio iuvabam olim, πεπαμμένοι legens. Sunt εἰδὸς πεπαμμένοι, quae pulcritudinis possessionem, ut sic dicam, habent, sive forma elegante instructae. Hesychius πεπαμμένος, κακτημένος. Sic πεπαμμένος νόσον, de aegro, Aeschilo Agam. 844. et Φρόνημα παισὶ δύσθιον πεπαμμένη, Choëph. 189. In Philostrato, Vit. Apoll. VIII. 26. p. 307. de Scythiis, οἰκίας τε ἐπὶ τῶν ἀμαξῶν πίπτανται: scribi oportuerat πέπανται: quae enim adscripsit Cl. Olearius, aliena sunt. Ἀνθρώπων πολλὰς οἰκίας πεπαμένον dabit Themistius Or. XXIV. p. 307. A. Neque suspicioni diversior nocebat casus: cui Pempeli succurrebat fragmentum in Stob. Sermon. LXXXVII. p. 460. συμνὸν γὰρ τε καὶ θείας φύσιος πεπαμένον αἰμὴν τὸ τῶν φυτησάντων ἱδρυμά ἐστιν. Nunc coniecturae non admodum indulgeo. Ἐφημμέναι sive ἱπαμμέναι εἰδὸς vi verbi ἐφῆσθαι erunt formosae, quae speciem sibi aptam et quasi connexam habebant. Convenit, quod hac origine manavit, Coelum stellis fulgentibus aptum ex Ennio, et Lucretii vestis purpurea, atque auro signisque ingentibus apta. Plura Cario in Gellii I. 15. Mox ἀπαλλάσσονται refinxī; sic enim plerumque solet. WESS.

[26. τρίτεια καὶ τετραγέτεια - - χρόνον) Non continuum tempus indicari coniectabat Heynius l. c. p. 33. sed certos fuisse dies festos, quibus ad religionem solvendam templum adirent mulieres. S.]

27. καὶ τῆς Κύπρου etc.) In more illic habebant, ἱταρισμῷ τὰς ἱαντῶν κόρας ἀφοσιῶν, uti Athenaeus loquitur lib. XII. 3. p. 516. B. Non repeto, quae de Amathusiis Paphiisque Io. Meursius conduxit, Cypri lib. I. 8, et II. 15. WESS.

CAP. CC. 6. *σῶσι διὰ σινδόνος*) Incernunt per linteum, ut recte cepit P. Leopardus, Em. VII. c. xi. Huc respiciens *Etymologus* p. 710, 41. Ἡρόδοτος, inquit, τοῦ σῶ τὸ τρίτον πρόσωπον τῶν πληθυντικῶν Σῶσιν, ἀντὶ τοῦ σήθουσι. Reperiuntur et ῥῶσιν, ἀντὶ τοῦ ῥήθουσι, et alia huius generis apud Atticos plurima. VALCK.

CAP. CCI. 5. ἀντίον δὲ Ἰσσηδόνων) Confer lib. IV. 26. Turpis error Philostrati est, Heroic. c. 5. p. 704. ubi ἐλάσας γὰρ Κύρος ὑπὲρ ποταμὸν Ἰστρον ἐπὶ Μασσαγίταις τι καὶ Ἰσσηδόναις etc. quasi ultra Istrum atque in ipsa Europa Massagetarum et Issedonum sedes fuisset. Adde *Ammianum* XXIII. 6. in simili luto haerentem. WESS. — Conf. *Cellarii* Geogr. Ant. III. 21. p. 837. S.

CAP. CCII. 1. Ὁ δὲ Ἀράξης λέγεται καὶ μέζων καὶ ἐλάσσων εἶναι etc.) Nescio quid Cl. Reiskium inpulerit, ut in priore καὶ nomen magni et clari fluvii abditum esse decreverit. Potest utique omne flumen certa quadam ratione minus alio et maius esse. Verum id Noster spectasse non videtur: narrat *diversas* discrepantium opiniones, quarum *aliae* maiorem Istro, *minorem aliae Araxem* perhibebant. [forsan, quod alii alium fluvium *Araxen* intellexissent.] Namque omnia, quae de eo amne prodidit, ex auditione accipit, minime fida; tametsi, uti videtur, ipsius *Araxes* sit *Rha* sive *Volga*. Vide *Ionae Hanway* Itinera, lib. I. 10. WESS. — Vide mox ad L. 16. S.

9. πῦρ ἀνακαύσονται) Herodoteum est πῦρ ἀνακαύσασθαι. Hinc, ut suspicor, edoctus istum adtigat Massagetarum morem *Max. Tyr.* XXVII. 6. ἡσσαντις πυρὰν, θυμιῶντις εὐδαίς βοτάναις, περικαθίσαντις ἐν κύκλῳ τῇ πυρᾷ, ὥσπερ κρατῆρι, εὐωχοῦνται τῆς ὁσμῆς etc. Ad quem locum *Dionis Chrys.* verba *Dan. Heinsius* excitavit p. 61. Similis quaedam *Scytharum* consuetudo memoratur *Herod.* lib. IV. c. 75. VALCK.

11. καταγιζόμενον τοῦ καρπού) Optime *Med.* et *Ask.* Vitiū, quod *Aldinum* occuparat, odoratus *H. Stephanus* est in *Vocib.* *Herodot.* et *Iungermannus* ad *Polluc.* l. 26. *Herodotus* secum consentit, [sic enim l. 183, 11. et alibi.] sermonisque usus adstipulatur. *Aelianus*, de *Animal.* X. 50. πολλῶν δὲ ἐκ' αὐτὸν καταγιζόμενων θυμάτων - - ἐξάπτεται: et XIII. 21. τοῦ δέρματος περιλὼν ὀλίγον καθήγισεν ἐπὶ πυρός. *Iunge*

Platonem in Critia p. 119. fin. et agnosces Serranum errare. WESS.

16. 'Ο δὲ Ἀράξης ποταμὸς μέν μιν etc.) Carpit haec Strabo XI. p. 803. [p. 531. ed. Cas.] quaedam Nostro ad-fingens, quorum ille auctoritatem defugit. [Strabonis verba haec sunt: *Φησὶ γὰρ* (sc. Herodotus) *ἐν Μαιωτῶν αὐτὸν ἵεντα, εἰς τὴν Ἀράξιν ποταμὸν σκίζεισθαι, μετὰ δὲ Σκύθας καὶ Βακτριανούς.* Tum adiicit Strabo, Callisthenem quidem in his secutum esse Herodoti rationem.] In Araxis fluvii ortu credibile fit, Herodotum esse falsum. Si fontes fuerint in Matienis, oportet Mediae [aut Armeniae] flumen illud detur. Longe vero extra Mediae fines Massagetae, Issedones et Scythae, quos eiusdem amnis accolae Diodorus II. 43. statuit, habitarunt: praeterea in omni Media nullum eiusmodi flumen, quod tot ostiis Caspio mari iungatur. Congruunt pleraque omnia, si Matienos montes excipias, fluvio Volgae, qui et amplissimus et diversis oribus in Caspium mare exoneratur. Ostia ad octoginta et amplius, quae insulas ingentes incingunt, memorat Ampl. Nie. Witsenius in Tartariae Descriptione Belgica p. 700. Amnis olim Ros, Ras, Aras adpellabatur; unde Graecorum Ἀράξης, quo etiam titulo plures orientis fluvii insignes sunt: de quibus, sicuti et de hoc Araxe sive Volga Ampl. Boucherius Diss. Herodot. cap. 18. p. 190. et prior eo Th. Sig. Baierus in Origin. Scythic. Commentar. Petropolit. T. I. p. 393. Id mirum accidit, animadversum non esse verborum, in Aristotelis Meteorol. I. 13. [T. I. pag. 545. ed. Du Val.] transpositionem, factumque adeo, ut nunc ibi Araxes, cuius partem perhibet Tanaim, derivetur ex Indiae monte Parapomiso, errore mirifico. Verum Philosophi verba, καὶ ὁ Ἀράξης τοῦτον δ' ὁ Τάναϊς ἀποσκίζειται μέγας ὢν εἰς τὴν Μαιωτὴν λίμνην, collocata olim fuerant post Caucasi montis mentionem et amnium inde devolventium, ante voces καὶ ὁ Φάσις. Postulare seriem rei et orationis eam verborum istorum migrationem, agnoscet qui Philosophum consuluerit. Mihi longiori esse non licet. WESS. — Quod de Aristotelis loco obiter Wesselingius monuit, id vellem expensum excussumque fuisse a doctissimo de Sainte-Croix, Philosophi verba citante in Exam. Crit. etc. pag. 693. sed satis ibi habente monuisse, errorum illa

plena esse. Mihi videtur *Aristoteles* illum falso nominatum a Macedonibus *Tanaim*, qui *Iaxartes* erat, (de quo conf. quae olim ad *Polyb.* X. 48. notavimus) cum vero *Tanai* confudisse miscuisseque. Ad *Araxen* fluvium quod spectat, Nostro hic et alibi memoratum, diversissimas in partes viri docti abierunt. Libro IV. quidem cap. 11. ubi Scythae Asiam olim incolentes, a Massagetis pulsī, traiecto *Araxe* fluvio in fines Cimmericorum abiisse memorantur; ibi *Heerenio* adsentior (*Ideen über die Politik etc. der alten Welt*, T. I. pag. 885.) vix posse de alio fluvio quam de *Wolga* cogitari. At, usque ad *Wolgam* penetrasse *Cyrum*, parum est probabile: et post *Wesselingium* nemo, quod sciam, nisi *Larcherus*, hunc *Araxen*, de quo h. l. agitur, qui *Massagetarum* fines a Cyri imperio disternavit, *Wolgam* intellexit. Extant super hoc *Herodoti* loco disputationes trium Academicorum Parisiensium in *Hist. de l'Acad. des Inscript.* T. XVI. p. 69-85. Horum unus *De la Nauze* p. 69 seqq. contendit, et hic, et IV. 11. et IV. 40. ubicumque *Araxen* fluvium *Herodotus* memorat, nullum alium ab eo dici, nisi *Armeniae* fluvium, geographis omnibus sub hoc nomine cognitum, qui ab occidente in *Caspium* mare influit. Cui duo alii docti viri, *De Guignes* ibid. p. 76 seqq. et *Danville* p. 79 seqq. firmissimas opposuerunt rationes; quibus iam olim persuasi, quum alii, tum *Is. Vossius* ad *Melam* III. 5. p. 803. et *Cellarius* *Geogr. Antiq.* III. 21. p. 829. evicerant, ad orientem *Caspii* maris quaerendum hunc *Herodoti* *Araxen* esse. Ac hi quidem omnes *Oxum* fluvium hunc esse statuerunt. Rectius vero *Heeren* l. c. pag. 912. (quum aliis rationibus motus, tum quod *Oxus* apud Nostrum *Aces* est, III. 117, 8.) fluvium magis septemtrionalem *Iaxarten* h. l. intelligit: cum quo congruit, quod ad *Iaxartem* a *Cyro* conditum oppidum memoratur, cui *Κυπέρχαρα* nomen; de quo *Cellarius* pag. 834. et 836. Atque in eandem partem (*Iaxarten* hic esse intelligendum) *Danvillius* etiam inclinabat l. c. p. 84. et *Géogr. Anc.* T. II. p. 308. qui etiam in *Tabula Orbis antiqui* anno 1763. edita lacum illum ab oriente maris *Caspii*, hodie sub nomine *Aral* notum, hoc titulo insignivit, *Paludes recipientes Araxem apud Herodotum*. Eiusdem sententiae patronum se professus etiam est solertissimus *Geographus*

Barbié Du Bocage, (in *Commentatione Examini critico etc.* auctore *de Ste-Croix* adnexa, p. 829.) aitque secum sentire celeb. *Rennel*; cuius librum *Geographica Herodoti illustrantem* mihi praesto non esse doleo. Quo magis miratus sum, quum *Mannertum*, virum de notitia orbis antiqui praeclare meritum, vidi cum Parisiensi olim Academico *De la Nauze* facientem, contendentemque et hic et alibi, ubicumque *Araxen* nominat *Herodotus*, *Armeniae Araxen* esse intelligendum, T. IV. pag. 87. et 90. et T. V. Part. II. pag. 209 seqq. Qua quidem in sententia etiam doctissimum *De Ste-Croix* fuisse, ex *Larcheri* ad h. l. annotatione intellexi. Quibus hoc unum aliquatenus favere videri poterat, et ne id quidem magnopere, quod in *Matienis* ortum capere *Araxen* ait *Noster*: qui scilicet hac in re Armenium *Araxen* cum altero illo, qui *Iaxartes* est, confudisse videtur. Nam, quod ad aliam rationem spectat qua illi nituntur, quod apud eundem *Nostrum* IV. 40, 6. ὁ Ἀράξης ποταμός; dicitur ῥέων πρὸς ἡλίον ἀνίσχοντα, quod vulgo interpretantur *contra solem orientem fluit*, quam et ego versionem imprudens secutus sum; potuerant quidem per se verba Scriptoris in istam accipi sententiam, quemadmodum apud eundem v. gr. IV. 49, 3. et 10. et 12. ῥέοντες πρὸς βορρῇν ἀνεμὸν dicuntur fluvii *versus septemtrionem decurrentes*: eaque interpretatione adducti etiam duo ex Parisiensibus Academicis quos supra nominavi, *De Guignes* et *Danville*, hactenus adsensi sunt collegae, ut isto loco, IV. 40. de *Armenio Araxe* loqui *Herodotum* censerent. At res ipsa docere poterat, falsam ibi esse istam interpretationem. reddendaque ibi graeca verba his latinis debuisse, *ad orientem* (sive, ut latine rectius dicam, *ab oriente*) *fluens*, nempe ab oriente Caspii maris. Sic sane ibid. IV. 40, 3. τὰ πρὸς ἡῶ τε καὶ ἡλίον ἀνατίλλοντα, sunt *regiones ad orientem* (in *partibus orientalibus*) *sitae*: eademque notione I. 201, 4. αἱ εἰς τὸν εἰρημίνον πρὸς ἡῶ τε καὶ ἡλίον ἀνατολάς. Et c. 204, 1. et 3, habes τὰ μὲν πρὸς ἐσπέρην τῆς θαλάσσης ταύτης, et τὰ δὲ πρὸς ἡῶ τε καὶ ἡλίον ἀνατίλλοντα, qua parte sedes sunt *Massagetarum*, quos *Araxes* fl. a Cyri ditione separat. cf. c. 206, 11 seqq. Similiter Πυρρὸς fluvius, IV. 48, 10. unus ex illis quinque qui e *Scythia* decurrentes (adeoque a septemtrione) in *Istrum* influunt, dicitur πρὸς ἡῶ ῥέων, non quod

versus orientem dirigatur eius cursus; sed quod ille magis, quam caeteri *ad orientem, ab oriente sit*, et in ea parte Iatri, quae maxime orientem spectat, in hunc fluvium incidat; contra Tiarantus *ibid.* memoratur *magis ad occidentem vel ab occidente esse*, πρὸς ἑσπέρης μᾶλλον: nam πρὸς praepositio istā notione promiscue cum genit. et cum acc. casu construitur, ut IV. 17, 11. et 13. IV. 122, 8. et frequenter alias. Denique de verbo μέιν observemus, quum μέιν dicitur fluvius, non continuo de cursu fluminis, et de directione cogitandum esse *qua flumen decurrit*: sed quemadmodum, ubi de situ oppidi vel regionis agitur, κείται dicimus, aut ὠκεῖται, aut simile quid; sic quum de fluvio quaeritur *qua parte, quave in regione sit*, in hac aut illa regione fluere (μέιν) illum dici. Priori verbi notione dicendum erat μέιν ἀπὸ ἡλίου ἀνίσχοντος, posteriori notione nullo incommodo eandemque in sententiam dici potuit μέιν πρὸς ἡλίου ἀνίσχοντα. Est vero praeterea in hoc loco, in quo versamur, aliud quidpiam quod viros nonnullos doctissimos, et in his ipsum Wesselingium nostrum, aliquatenus turbavit; scilicet quod verba illa (l. 18.) στόμασι δὲ ἐκέρυγεται τεσσαράκοντα (ubi quidem de numero dubitatio quaedam subnasci poterat) ita interpretati sunt, quasi Herodotus diceret, *per quadraginta ostia in mare Caspium influere illum amnem*: quod quidem prorsus contra est, quum diserte ille doceat, caeteros alveos in paludes et lacunas exire, nonnisi unum in mare influere. Ex quo satis adparet, ἐκέρυγθαι non de ostiis in mare se exonerantibus debere accipi, sed de rivis e quadraginta orificiis scaturientibus et magna vi erumpentibus. Sic ἐκέρυγται ἐκ μυχῶν παγαί apud Pindarum, Pyth. I. 40. S.

23. μέν δια καθαροῦ) Insolens haec dictio visa nonnullis fuit, mihi nullo modo. Omnia amnis ostia, praeter unum, in paludes et stagna lutosa evolvebantur: illud δια καθαροῦ, videlicet τόπου, labebatur, minime turbidum et limosum. Tale de Borysthene IV. 53. μέν τε καθαρός παρὰ βολεροῖσι. Neque dissimile, si dicendi genus adtendas, βῆναι ἐν καθαροῦ Sophocleum; Oedip. Col. 1646. et Homeri 'Ιλ. κ'. 199. ἰδριόωντο Ἐν καθαροῦ: tum 'Ιλ. ψ'. 61. Restitutum in pristinam stationem paullo supra [l. 20. conf. Var. Lect.] est κατοικίσθαι. Vide Horrei Observ. Herod. p. 115. WESS. — δια

καθαροῦ commodius intelligetur per loca ubi nullum obstat impedimentum. Conf. VII. 183, 6. et Aristoph. Eccl. 320. S.

24. ἡ δὲ Κασπία θάλασσα etc.) Verissime Noster, cui patria facit Aristoteles Meteorol. II. 1. et Diodorus Sicul. XVIII. 5. Ceteri fere omnes ex oceano septemtrionali Caspium mare influere tradiderunt, imprudenter horum ducum vestigia deserentes. Vid. Casaubon. in Strabon. XI. p. 773. [p. 507.] Vossium ad Melam III. 5, 16. Πᾶσαν [l. 26.] revocavi in suam sedem. WESS.

CAP. CCIII. 6. καὶ πλεῖσθι μέγιστον) Gronov. bene. Aristoteles de Caucaso: Meteorol. I. 13. ὁ δὲ Καύκασος μέγιστον ὄρος --- καὶ πλεῖσθι καὶ ὕψει: tum post pauca τοῦ δὲ πλεῖσθους (σημῖον) ὅτι πολλὰς ἔχει ἑδρας, ἐν αἷς ἔθνη κατοικοῦν πολλὰ. Quem philosophi locum adscripserat et Berglerus. Nec convenit tamen omni ex parte. Aristoteles πλεῖσθος retulit ad incolentium multitudinem et sedes. Noster latissimam eius amplitudinem et vastitatem spectavit. Mox cap. 204. πεδῖον ἐκδύκεται, πλεῖσθος ἀπειρον ἐς ἀποψιν: et IV. 123. Statim [l. 8.] τὰ πολλὰ πάντα artissime iunxi, uti lib. II. 35. WESS. — Nempe olium importune post πολλὰ comma erat insertum. Poterant autem τὰ πολλὰ πάντα videri ἔθνη dici, quomodo nos cum aliis accepimus: rectius vero absolute et adverbialiter posita illa formula τὰ πολλὰ πάντα accipietur, ut τὰ πολλὰ idem valeat ac ὡς ἐπὶ πολὺ, plerumque, ut plurimum, plurima ex parte, et adiecto vocab. πάντα, longe plurimum, longe plurima ex parte; scil: nullā fere aliā re vitam sustentant, nisi fructibus sylvestribus. Conf. Schaeferum ad Bosii Ellips. p. 427 seq. et qui ibi laudatur Hemsterh. ad Luciani Dial. Mort. I. 2. Conf. Nostrum V: 67, 6. S.

11. ζῶα ἑωυτοῖσι ἐς τὴν ἐσθῆτα ἐγγράφειν) Herodoto; sicuti Eustathius monuit in Iliad. p. 626. [p. 481, 6. ed. Bas.] ζῶα γράφειν. et γράφεισθαι ex vetere more est pingere, uti IV. 88. Hoc si valeat, variis coloribus et picturis vestes infecerunt Caucasi. Strabo in eam sententiam verba transtulit, τὴν δ' ἐσθῆτα ποικίλλουσιν ἐπιχρίστοις φαρμάκοις, δυσὲς ἔχουσι τὸ ἄνθος, lib. XI. p. 781. [p. 513. ed. Cas.] Sed dubito, an iure fecerit. WESS. — Ad Massagetas retulit Strabo quae de Caucasiis hic tradit Noster. Caeterum; cur dubitarit Wesseling. recte-ne sententiam verborum

Herodoti expresserit, non video. ζῶα ἑγγράφειν perapte uno verbo ποικίλλειν potuit reddi. ζῶα figuras dici et imagines cuiuscumque generis, supra ad c. 70, 5. monui. Priscus vocabuli usus etiam sequiore aetate in nomine ζωγράφος, pictor, superfuit. Apud Polyb. XXXI. 3, 10. ζῶνται dicuntur vestes pictae, variegatae. S.

CAP. CCV. 2. Τόμυρις αἱ ἦν οὖνομα) Patet ex Suida, in reginae nominis principio scripturae constantiam non fuisse. Lucianus Contempl. c. 13. Τόμυρις ἐκείνη ἱστί, ubi praeclare hac de regina et nominis scriptione T. Hemsterhusius. Codices Herodoti nihil variant; in Iustini, Frontini, Valerii M. schedis discordia viget, qua de Oudendorpius ad Frontin. II. 5, 5. Recte P. Burmannus Secundus Anthol. Latin. II. Epigr. 6. edidit, Quam Tomyris turbata valet, cognovit in utre, nimirum Cyrus. WESS.

8. ἰποῖστο --- στρατηγὴν) Ita oportuit. Κροῖσος --- ἰποῖστο στρατηγὴν ἐς Κυπαδοκίην I. 71. Verum crebro librarii imprudentes mutatum iverunt, veluti III. 3. et 56. IV. 83. atque alibi, at contra tabulas. WESS.

CAP. CCVI. 6. ἀνέχειν ὅρων ἀρχοντας) Si οὐρών esset, fors melius haberet. Docet Strabo Massagetarum plures loca montana habuisse, lib. XI. p. 780. Tomyrin praeterea Cyro posuisse in montibus insidias Iustinus auctor est I. 8. Hoc amplius, οὐρός, terminus, Ionibus ψιλοῦται, teste Eustathio ad Iliad. p. 149, 15. Sed nolo contra msstos niti. Mox [l. 9.] προθυμίαι optime Paris. A.; id postulat linguae genius ex προθυμία. Aldi operae dederant προθυμίαι errantes: cuius ibi tonus verbi innuit in scripto libro προθυμίαι fuisse. Ex Aldo error late ad omnes editos manavit, L. Küstero in Clerici Bibl. Vet. et Nov. T. V. pag. 407. bene monente. WESS. — Mireris quid sit quod in illa dictione ἀνέχειν ὅρων desiderarit Wesselingius, quum praesertim iam c. 80, 22. simillime dictum viderimus οὐκ ἀνέχεται ὅρων. Sed et alibi apud Nostrum eadem prorsus formula occurrit, de qua vide Valckenar. ad lib. V. c. 19, 15. Neque vero probari posse id, quod de Aldina scriptura προθυμίαι idem Vir longe doctissimus pronunciavit, intelligetur ex his quae in Var. Lect. a nobis adposita sunt. S.

9 et seqq. ἔπει, μέχθον μὲν --- ἄφες) Omnia ista Reis-

kuis suo deposita loco negat: sedem olim habuisse et occupare rursus debere post τὸ τῷτὸ τοῦτο ποίει, atque hunc quidem ad modum, φέρε, ἡμέων ἀναχωρησάντων - - σὺ τῶντὸ τοῦτο ποίει, μόχθον δὲ, τὸν ἔχεις ζευγνύς etc. Mihi opera displicet, quippe voluntaria et nimium audax. Bene Tomymris, onitti posse aerumnosum laborem iungendi struendique pontis, admonet: se tridui itinere retro cessuram, facilemque adeo amnis traiectionem ratibus et navigiis, citra eum laborem, Cyro fore. Mox ποίεις [l. 17.] ex schedis probavi. WESS.

CAP. CCVII. 6 seq. παθήματα - - ἀχάριστα) Potuerat ἀχάριστα sedis possessionem tueri. Homer. Odys. Θ'. 236. ἐπεὶ οὐκ ἀχάριστα μεθ' ἡμῶν ταῦτ' ἀγορεύεις. i. e. ut in scholiis, ἀνδρῶν. Hesychius Ἀχαρίστικον, ἀχαρίτωτερον, quod firmat verbis poetæ Odys. Γ'. 392. Quia tamen potiores scripti ἀχάριστα praeferunt, eos non desero. Dant Codices VII. 156. συνοίκημα ἀχαριώτατον. Corrigit Mos. Solanus ὡς δὲ καὶ ἀχαρίτος εἰμι suo periculo, in Luciani Merced. Cond. cap. 30., ubi ex margine Aldinae meae ἄχαρις praestiterat. Εὐχάριτος Xenophontis, Appiani, Aeliani, et praescripta Hesychii verba, analogiam vocabuli roborant. Vide ad Diodori XVIII. 28. WESS. — Videri poterat proverbialiter dictum, Παθήματα μαθήματα: et miratus sum nihil tale apud Paroemiographos reperiri. S.

11. κύκλος τῶν ἀνθρωπίνων ἐστὶ etc.) Aristoteles Problem. Sect. 17. p. 129. haec spectasse videtur, καθάπερ καὶ Φαῖς κύκλον εἶναι τὰ ἀνθρώπινα. Vidit hoc et Herodoto suo adscripsit Schurzfleischius, sicuti ex Cl. Walchio accepi. Amant hoc genus et Latini, sed varie. Seneca Cons. ad Marc. cap. 15. Sed videlicet it in orbem ista tempestas. Aliter Hilarius Pictav. lib. II. ad Constantium Imp. c. 4. Orbem aeternum erroris et redeuntis in se semper certaminis circumtulērunt. Vide Gronovium. WESS. — At nihil, quod huc faciat, apud Gronov. reperies, nisi quod orbem illum reipublicae huc trahat, Ciceroni memoratum, ad Attic. lib. II. Epist. 9. et 21. S.

22. νικήσας τοὺς ἐναντιοσυμβέτους) Hoc esse unicum in Herodoto exemplum huius sic compositi verbi: per reliqua non occurrere nisi simplex ἀντιῶν, adscripsit, ut Mediceo faveret, vir Celeb. cuius illi memoria decreti utique evanuit, cum ἐναντιώθηται [ἐναντιώθη] ex illo libro reposuit VII. 10,

3., motus Artabani verbis sect. 4. eiusdem capitulis, *ὡς γὰρ καὶ ἐναντιωθῆναι τοι θέλει*. Fugerunt eundem ista VII. 49. *καὶ δὴ τοι οὐδενὸς ἐναντιομένου*. Quae satis sunt ad compositum retinendum, pariterque patefaciunt, quanta cautione, ne similis peccati rei evadamus, et quanta indulgentia, si quid ab aliis tali in re aberretur, uti, aequum sit. [Cae-terum vide *Var. Lect.* ad h. l.] Quae haec anteverunt, [l. 21.] *τῷτὸ γὰρ ἀντιθέσω*, tangit versatque P. Horreus Obs. Herod. c. 19. WESS.

25. *ὁποχωρῆσαι τῆς χώρας*) Amplector *Mediceum*. Non sum nescius, *Horreum* animose stetisse pro vetere *τῆς μάχης*, Obs. Herod. c. 16. Verum, quod bene Gronov., nihil de pugna praecessit liquido, neque eam Cyro Croesus suadet: immo vero, ut in reginae Massagetarum fines transeat, et positus insidiis ad flumen Araxen se recipiat. Obportunum est ad dictionis habitum *Demosthenis* celebre dictum pro Coron. p. 162., quo tamquam emblemate *Diodorus* seriem scriptionis distinxit, XVI. 85. *τότε ἐγὼ τῷ Πύθωνι - - οὐκ εἶχα, οὐδ' ὑπεχώρησα*: neque alienus *Luciani* in *Tox.* locus c. 36., de quo *Abreschius* recte *Lect. Aristaen.* lib. II. p. 186. iam, si cum viro Reverendo [*Horreo*] mox *διαβάντα* [l. 26.] instauratum velis, non contentiose obnitar. Certe *περιγίνεσθαι* servari debuit. WESS. — At nec spernendus aoristus *περιγινέσθαι*. S.

31. *τῶν προβάτων ἄφ. πολλά*) *Laurentius magna vi pecorum mactata*; cuius versio moveri non debuerat. *Πρόβατα* olim πάντα τὰ τετράποδα dicebantur. Vide Schol. in *Ἰλ. E.* 124. *Herodoti* loca non adnumerabo; in quibus saepe *oves* intelligunt, uti hic Gronov. De *Hippocratis* more multa *Galenus* in librum de Articul. p. 587., multa quoque *Eustachius* ad *Erotian.* p. 92. [p. 302 seq. ed. Franz.] et *Foësius* in *Oeconom.* [voc. *Πρόβατα*.] Haec tenuia videntur, nec recusant tamen adponi. WESS.

CAP. CCVIII. 1. *Γινώμαι μὲν αὐταὶ συνέστασαν*) In medium venire in Latinis, ex Gronovii opinione. Paene puto contrarias indicari, ut erant, *sententias*. Tales *συνεστηκῆναι* γινώμαι VII. 142., dissentiente *Porto*. Tale IV. 132. *συνεστήκει δὲ ταύτῃ τῇ γνώμῃ ἡ Γοβρύω*, in mssis. Tum VIII. 79. *συνεστηκόντων τῶν στρατηγῶν*, contra se consistentibus du-
cibus. WESS. — Conf. I. 214, 10. Haud male *Valla* h. l. in discussionem venire. S.

6. τῷ περ τὴν βασιλείην εἰδίδου) Solebat rex Persarum bellum ingressurus, ob incertum expeditionum successum, ex lege successorem designare, uti est VII. 2. Neque hoc neglexit *Brisson.* Regn. Pers. I. 9. *WESS.*

CAP. CCIX. 6. τῷ Ἀρσάμεος) Sic bene: vide VII. 11. et 224. In somnio Cyrus explicando nimius est. Vanae artis consultissimus *Artemidorus* censet id genus πλουσίοις καὶ τοῖς μέγα δυναμένοις ἀρχὰς περιποιεῖν, *Onirocrit.* II. 72. uti *Dario* contigit. *WESS.*

[23 seq. ποίει, ὅπως, ἐπεὶν - - ἐκεί, ὡς μοι etc. Aut ὅπως aut ὡς abesse poterat: sed ὡς post parenthesin ex abundantia adiicitur, quasi latine dicas, ut, inquam, mihi etc. Nisi pro ὅπως, οὕτω legas; qua tamen novatione nil opus est. *S.*]

CAP. CCX. 2. τῷ δὲ ὁ δαίμων) *Exquisitum* illud et *delicatum* [τῷ δὲ οἱ ὁ δαίμ.] quod ex *Med.* receptum erat, vix ulli agnoscunt et sentiunt. Si τῷ δὲ aut τῶδε δὲ cum *Reiskio* et *Valcken.* malueris, constabit oratio: praecessit *Kῦρος* μὲν. Porro [l. 4.] ἀμείβεται ὦν restitui: neque enim simili in dictione casum tertium amant. *WESS.*

11. χρῆσθαι αὐτῷ τοῦτο ὁ, τι etc.) Gelo in *Aeliani* Var. XIII. 27. καὶ δίδωμι χρῆσθαι ὁ, τι βούλεσθε. *Scriptorum* codicum τοῦτο ὁ, τι σὺ βούλει animum advertit. An plenissimam dictionis structuram exhibere voluerunt? Mox cap. 215. οὐδ' ἀργύρῳ χρεώνται οὐδέν: et II. 108. τοῦτω μὲν ταῦτε ἐχρήσατο. *Libanius* Or. X. p. 288. D. καὶ περὶ τοῦ τί χρήσεται τὸ σῶμα τοῦ πολεμίου σκοποῦντα. Ubi τῷ σώματι alius mallet fortasse. Sed lege *Hutchinson.* ad *Xenophont.* Agesil. p. 84. *WESS.* — Haud cunctanter recipi τοῦτο debuit, intelligendo κατὰ τοῦτο. Itaque τοῦτο ὁ τι idem valet ac οὕτω ὡς. *S.*

CAP. CCXI. [3. καὶ Περσίων τοῦ καθ' αἶμα ὃ στρατοῦ) *Valla*, cum expedita manu. *Gronovius*, cum integra et pura exercitus parte, quod tenuit *Wess.* Mihi adiectum vocab. Περσίων, quod commodè abesse alioqui poterat, indicare videtur, eam intelligendam exercitus partem, quae ex puris putis Persis maxime composita erat. *S.*]

8. κλιθέντες δαίνυντο) Verbi speciem Ionicam non repudio: sic Poëta Ἴλ. A'. 468. In *Hesychio* δαίνυντο, εὐωχοῦντο, geminâtâ, ut in *Ask.*, litterâ. De Istris simili paene in re cultissime *Livius* XLl. 2. Ibi quum omnium rerum pa-

ratam expositamque copiam -- invenissent, regulus accubans epulari coepit: mox idem ceteri omnes, armorum hostiumque obliti, faciunt: et, ut quibus insuetus liberalior victus esset, avidius vino ciboque corpora onerant. Mitto Iustinum, et Polyaei aberrationes lib. VIII. 28. WESS.

CAP. CCXII. 7. ἐπαναπλῖεν) Minus considerate Ios. Wasse ad Thucyd. p. 427. [ad Thucyd. VI. 78.] quod forsitan in Cod. scripto repererat, ἐπαναπνίεν hic legendum esse putabat. Codicibus antiquior Athenaeus haec habet ut Herodotea lib. XIV. p. 613. β. κατιόντος τοῦ οἴνου εἰς τὸ σῶμα, ἐπαναπλῖει κακὰ ἔπεια καὶ μαινόμενα. Eustath. in Ἰλ. Σ'. p. 1212, 12. ἀναπλῶει ἔπεια μαινομένῳ πρίποντα: his alibi tangens illud dictum, habet ἀναπλῶει, in Ἰλ. Φ'. pag. 1330, 28. et in Od. Τ'. p. 685, 16. Ionicum est et Herodoteum ἐπαναπλῶειν. VALCK.

Ibid. ἐπαναπλῖεν ὑμῖν ἔπεια κακὰ) Laurentius, ad reginae mentem non absurde, improba a vobis verba fundantur: quae vir Celeb. correxit, ut vides, [nempe, ut, -- improbis vos verbis impleamini,] nescio quid spectans. Ἀναπλῖεν praeter alia dicuntur, quae in summa aqua fluitant. Aelian. Anim. XI. 22. de delphino, ex fundo maris emergente, καὶ αὐθις ἀφουρνισθεὶς τῇ κρούσει ἀναπλῖ πάλιν: tum de sicca tussi, cum nihil egerit, neque in ore fluitat, XIV. 20. ἀναπλῖεν δ' αὐτῷ οὐδὲ ἔν: et mox ἀναπλῖ δὲ οὐδὲν. Indicat Tomyris, ebriis sursum tendere et quasi in ore natare improba verba. Non disparia Abreschius Diluc. Thucyd. pag. 363: Ἐπαναπλῶειν Herodoti sermoni melius congruebat. Vide VI. 26. 33. 116. etc. WESS.

8. Recte legitur Φαρμάκῳ δολῶσας. Galeo non debuerat in mentem venire δηλῶσας. δηλῶσασθαι tantum admisit usus. Δολῶσαι, qua hic structura, legitur in Xenophont. K. Π. I. p. 20, 13. δολοῦν ὡς ἀγροῦς πλέγμασι καὶ ὀρύγμασιν: et in Euripidis Iphig. Aul. 698. VALCK. — Quod hic δολῶσας, id c. 214, 19. ἐλὼν δόλω. S.

9. νῦν ὧν μεν εὖ παραινέουσας) Si codicibus abesset, μεν non requireretur. VALCK.

13. Ἦλιον ἐπόμενυμί τοι τὸν Μασσαγ. δεσπότην) Frequens alibi locorum Solis titulus. Aegyptii, ὧ δέσποτα ἦλε καὶ θεοὶ πάντες, ex Euphanto apud Porphyrium Abstin. Anim. IV. 10. Hydaspes Aethiops, ὧ δέσποτα ἦλε καὶ σελήνη δέσποι-

va, in extremo lib. X. *Heliodori*. Neque id mirum, cum aliis omnibus tribuatur, uti *Isthm. Pindari* VI. 7. *Eurip. Hippol.* 88. *Aristoph. Vesp.* 870. Sed desino, nec tango sacras nostras litteras. Tu vide *Cuperum Harpocr.* p. 113. et *N. Heinsium* in *Ovidii Heroid.* IV. 12. *WESS.*

14. ἡ μὲν σὲ ἐγὼ) Perverse scripta prostant in *Etymologico M.* p. 416, 48. *Sylburgius* alia contulit, quae leguntur infra c. 214. *Schol. ad Dion. Chrys.* p. 592. in *Morelli Collect.* τὴν Κύρου, inquit, ὑπὸ τῆς Μούριδος (ὑπὸ Τομύριδος) τῆς Μασθαγρίδος σφαγὴν Ἡρόδοτος ἀναγράφει. De *Tomynri* notans vir *Magnus* ad *Luciani* [Contempl.] p. 508. hoc etiam *Scholion* excitat et corrigit. *VALCK.* — *Herodoti* stylo convenientius futurum fuisse ἡ μὲν, in *Var. Lect.* monui. *S.*

CAP. CCXIV. 2. ὡς ὁ Κύρος οὐκ ἐσέκονσε) Expuli inopportuno οἱ, quod unde in hanc viciniam inmigraverit, non quaero sollicite. [Vide *Var. Lect.*] Mox καὶ δὴ καὶ [l. 5.] in integrum restitui. καὶ post δὴ et h. l. eiecit *Gronov.* et II. 154. *Mediceo* suo obtemperans, citra causam urgentem. Vide I. 129. 165. VIII. 79. etc. *WESS.*

12. αὐτοῦ ταύτη) *Apta* haec et nexa recte voluit *Arch.*, servato scriptoris more, ut VI. 16. et 30. et creberrime alias. In annis, quos *Cyrus* regnando transegit, magna apud veteres discordia intercedit. *Adi Simsonii Chron.* A. M. 3746. Bene pro mente *Herodoti Sulpicius Sever.* II. 9. *Cyrus undetriginta annis rerum potitus est*: sic enim scripsisse videtur. In *Edd. uno et triginta.* Quo quidem in dictionis genere non infrequens olim lapsus. *Fabii Annal.* IV. duo et vicesimo, *Grammaticus duo de vicesimo* correxit apud *Gellium Noct. Att.* V. 4. *Lege Vallae* et *Gronov.* adnotata *Livio XXIII.* 37. et *Observ. meas* I. 29. *WESS.*

16. ἐναπῆκε αὐτοῦ τὴν κεφαλὴν εἰς τὸν ἀγκῶνα) Quid vir *Celeb.* pro *Medic.* conduxerit, adsumi facile potest: sumi quoque *Horrei* ambigua et operosa disputatio *Obs. Herodot.* c. 20. Potest-ne vero ἐναπῆκε adsignificare, [quod *Gronov.* voluerat] adligavit superiori utris ori, ut modo posset demittere quasi ad potandum, modo rursus attrahere, ut intermitteret? ego non dixero. Quanto lenius et expeditius *Aldinum* totque *Codicum* ἐναπῆκε, demisit! Hoc reperisse videntur *Valer. Maxim.*, *Iustinus*, quos docti viri antestati fuerunt, et *Lucianus Contempl.* c. 13. Καὶ τὴν κεφαλὴν γι

ἀποτεμοῦσα αὐτῇ, *Tomiris*, τοῦ Κύρου, ἐς ἀσκήν ἐμβαλεῖ πλῆρη αἵματος. *Nec morabitur quemquam Ionicae monetae verbum. Suidas* receptiore more, Ἐναφῆκαν, ἐνέβαλον. Ἐναφῆκαν τῇ δρυὶ σφῆνας, ὡς διασταλῇ. *WESS.* — *Haud dubie lenius et expeditius erat ἐναφῆκε: sed alterum ἐναφῆπτε* (ab ἐναφάπτω, *ion.* pro ἐναφάπτω) hoc ipso, quod paulo difficiliorem habet explicatum, advertere animum debuit editoris. *S.*

18. Σὺ μὲν ἐμὶ ζῶσαν *etc.*) Egrege haec adserta et explicita sunt a *cel. Gronovio. WESS.* — *Herodoteam* verbi formam ζῶουσαν, quum noster codex *ms.* dederit, aspernari non debui. *S.*

22. ὁδε μοι ὁ πιθανώτατος) *Par aliorum, Nostri tamen vestigia prementium, tragica exitus Cyri deploratio. Quam longe vero ab ea Xenophon, Strabo, Lucianus, ut plures ne adnumerem, defleunt! Pro Ctesia eruditam observationem Cl. Pelloutier Histor. Acad. Scient. Berolin. T. X. p. 502. inseruit. Nec desunt, quibus Xenophontis potior videtur narratio. Vide Camp. Vitringam in Iesaiæ c. xlv. 2. Ego in tanta discordia arbitrium recuso. WESS.*

CAP. CCXV. 1. τῇ Σκυθικῇ Φορτῶσι) *Non placet Remig. τῇ Περσικῇ, multo minus magni viri τῇ Σηρικῇ ad Strabon. XI. p. 781. [Casaub. ad p. 513. suae ed.] Habuerunt Scythae suum sibi amiciendi modum, quo et aliae vicinarum gentium sese ornaverunt. De Androphagis IV. 106. ἐσθῆτα δὲ φορτῶσι τῇ Σκυθικῇ ὁμοίην. WESS.*

6. ἄρδεις καὶ σαγάρεις) *Scholias adleverat his, ἄρδεις, φαίτραι: hinc scholion in Vind. et Arch. hinc Suidas, Ἄρδεις, πληθυντικῶς ἀντὶ τοῦ φαίτρας, etiam alii. Perperam omnes. Ἄρδεις est sagittae cuspis. Ἄρδιν μὲν ἀπὸ τοῦ ὀϊστοῦ νομίσαι, IV. 81. Δίκερον ἄρδιν reposuit in corrupto Leschæ versu Scaliger ad Euseb. An. mcccclx. p. 82. Servius Aeneid. XII. 404. Hic forcipem dixit, quod Graeci ἀρδιόθῆραν dicunt, qua solent spicula vulneribus evelli; ἄρδια enim spicula sagittarum appellantur. Ubi equidem ἄρδιες mallem, uti apud Aeschylum Prometh. 878. [885. ed. Brunck.] in Ara II. Dosiadae, [Analect. Brunck. T. I. p. 413.] et Lycophr. vs. 914. [Nisi ἄρδιον forma diminutiva est nominis ἄρδης.] Σαγάρεις ex Armenorum dialecto illustrant Whistoni fratres, Praef. ad Mosem Chorenens. p. 5. WESS. — De termina-*

tionem plurali nominum ἀρδεις et σαγάρεις vide *Var. Lect.* ad l. 4. S.

CAP. CCXVI. 5 seq. τὸν Φαρετρεῶνα ἀποκρ. πρὸ τῆς αἰμάξης) Vid. IV. 172. *Aelian.* Hist. An. VI. 160. Μασσαγίται μὲν, ὡς Ἡρόδοτος λέγει, τὸν Φαρετρεῶνα πρὸ γε ἑαυτῶν κρεμάσαντες, εἴτα μέντοι etc. Interpres suspensa ad *plaustrum pharetra*: unde suspicio iusta est, πρὸ γε ἄρματος, aut simile quid, legisse eum. Nupera *Aeliani* editio *Herodoti* oblita non est, de mendo silet: quae taciturnitas mihi in pravis eius scriptoris locis saepe displicuit. WESS. — Forsan vero vetus *Aeliani* interpres, quod huic auctori deerat, suo arbitratu ex *Herodoto* supplevit: cuiusmodi ratione subinde usos esse doctos Graecorum auctorum Interpretes, haud semel mihi videor observasse. Ex eodem *Nostro*, ut alia ex hac narratione, sic et hoc habet *Strabo* XI. pag. 413. τὴν Φαίτηραν ἐξαπτήσας (sic recte nupera ed. Lipsiens. pro mendoso olim ἐξαπύσας) ἐκ τῆς αἰμάξης. S.

12. οὐ καταειτίονται etc.) Schedae veteres hoc sibi expostulant. Barbarum illum morem Massagetarum et Derbicum illustravit Io. Alb. Fabricius ad *Sexti* Philosophi Hypotyp. III. 24. p. 179. Cultissime *Fragm.* Pythagor. p. 713. ed. Gal. Μασσαγίται δὲ τῶς γονίας κατακόψαντες κατέθανον, καὶ τάφος κάλλιστος δοκεῖ ἡμεν, ἐν τοῖς τέκνοις τεθάφθαι. WESS.

18. πάντων τῶν θνητῶν τὸ τάχιστον) Laurentius e pecoribus omnibus perniciosissimum, quasi κτηνῶν legisset, quae *H. Stephani* coniectura. In *Arch.* et *Vind.*, quibus simillimas schedas *Valla* versavit, nihil eiusmodi. *Eustathius* in *Iliad.* pag. 36, 30. [p. 27, 43. ed. Bas.] τὸ ἐν τοῖς πεζοῖς τάχιστα. et pag. 339, 41. [pag. 257, 15.] τὸ ἐν ζώοις τάχιστον: quae posteriora *Herodoteis* proxima sunt. In eo *Episcopus* errat, quod equorum victimas ex *Herodoto* Persis contribuat. Vera res est; citra tamen *Nostri* testimonium. *B. Brissonium* consule *Regn. Pers.* II. 5. p. 339. WESS.

ADNOTATIONES

AD

HERODOTI LIBRUM SECUNDUM.

Ad CAP. II. Lin. 1. πρὶν μὲν ἢ Ψαμμήτιχον σφῶν βασιλεῦσαι) Suum Scriptor recepit. Sic IV. 147. πρὶν ἢ θῆραν ἰλθεῖν ἐκ Λακεδαιμόνος, et c. 167. πρὶν δὲ ἢ ἀποστείλαι τὴν στρατὴν. Medicei Ψαμμήτιχος [quod imprudenter receperat Gron.] Herodoteae facilitati et γλαφυρότητι pugnare, optime D'Orville monuit ad Chariton. I. 4. p. 52. [p. 221. ed. Lips.] Nam quae P. Horreus utraque in partem disputat, nimis docta et accessita sunt, Obs. Herod. c. 21. Ψαμμήτιχον superiore libro c. 105. vidimus: hoc vero Ψαμμήτιχος, Ψαμμήτιχος in membranis est. Par apud alios discrepantia. [Vide nostram Var. Lect.] Mihi dubium nullum est, quin constitutum quid in eo nomine scriptor habuerit. Inclino in Ψαμμήτιχος. WESS.

8. Παιδία δύο νεογνά) Pollux II. 8. νεόγονα reperisse videtur: αἰμῖνον δ' αὐτοῦ τὸ παρ' Ἡροδότῃ νεόγονον. ἀλλὰ καὶ τοῦτο Ἰωνικόν. Ubi doctissimus Heringa Obs. c. 3. hoc ex loco νεογόν refingit; contra ea Cl. Piersonus Veris. II. 8. p. 234. νεογόνων vindicem dat Euripid. Cycl. vs. 205. et Ion. vs. 1001. Hactenus bene: quod insuper addit, scriptum hic fuisse olim παιδία δύο νεογνά, non adducor, ut credam. Certe praeter statuentis arbitrium non exputo caussam. Obstant et Codd. omnes. [in νεογνά consentientes.] Διδῶι locum recepit, quem Horreus in laboriosis ad huius libri principium disputationibus illi deferebat. WESS.

11. μηδὲνα ἀντίον --- φωνὴν ἰέναι) Mediceus cum sequace Ask. aberravit. Nihil verius Aldino, tot schedarum patrocinio protecto: taceo de cespitante verborum ordine. Schol. Apollon. Rh. IV. 262. hac ipsa in re, κελύσαντα μηδὲνα μηδὲν αὐτοῖς φθγγισθαι. Ostendit praeterea ἰέναι φωνήν, quod

etsi *Portus* Ἰωνικῶς καὶ Αἰολικῶς, verso aspero in tenuem spiritum, putaverit dictum, praefero ἰέναι, ut consuetudo fert. Habet *Persen* Ἑλλάδα γλώσσαν ἰέναι IX. 16. *WESS*.

13. ἐπαγνίειν σφισι αἶγας* πλήσαντα δὲ) Cogor ἐκὼν αἰκνέει γε θυμῷ in omnia alia, ac vir Celeb., ire. Ἀγνίειν et ἐπαγνίειν, nemine obloquente, sunt Ionica. Et negabimus talia scriptori, hoc genus sectato? Πλήσαντας nexus orationis, ut errantis amanuensis peccatum, convellit, nec ferunt masti. In *Tzetze*, Chil. IV. 796. hanc historiam explicante, male legitur

Θηλάζιν προτρεψάμενος ἐκὼν τὰς μητέρας
dederat ipse τὰς μηκάδας, capras. *WESS*.

17. ὡς γὰρ δίδτης χρόνος etc.) Postquam enim iata pastor fecerat per biennium. Perperam posita distinctio Herodoteam obscuraverat loquendi formam. [scil. post ἐγγόνει comma interpositum erat.] Lib. I. c. 113. ὡς δὲ τρίτη ἡμέρη τῷ παιδίῳ ἐκκλιμένῳ ἐγένετο: triduo post infantem expositum. III. 56. ὡς σφι τισσεράκοντα ἐγγόνεσαν ἡμέραι πολιορκίοντι Σάμον. IX: 38. ἡμέραι δὲ σφι ἀντικατημένοις ἤδη ἐγγόνεσαν ὀκτώ. Apud alios etiam hic illic similia prostant: *Thucydides* III. 29. ἡμέραι μάλιστα ἦσαν τῇ Μιτυλήνῃ ἐαλωκυῖα ἑπτά, ὅτι etc. *Demosthenes* contr. Mid. p. 341. §. 150. et p. 550. §. 42. [ed. *Lamb.*] ἡμέραι ἦσαν συχναὶ ἐπιδημοῦσι τούτοις. Imitantur et hoc Atticistae. *VALCK*. — Quod in *Var. Lect.* de scriptura vocabuli δίδτης monui, id sic positum oportuerat: „In F. διστῆς a pr. m. dein adiectus alius accentus super e.“ S.

20. βεκός ἰφώνεον) Adsentior *Gronovio*. Opus certe non fuerat, ut ex barbaro vocabulo eruditae rixae materies gigneretur. *Hipponax* in *Strabon.* VII. p. 524. [p. 340. ed. *Cas.*] Κυπρίων βέκος φάγουσι καὶ Ἀμαθουσίαν πυρόν. Plura *Cl. Albert.* in *Hezych.* et *P. Horreus* Obs. Herod. c. 31. *WESS*. — Adde omnino *Polluc.* V. 88. et quae ibi notarunt Interpretes. S.

28. πρεσβυτέρους εἶναι ἰωῦτῶν) Supra c. 2. οἱ γινώσκοντες πρώτοι ἀνθρώπων: et Φρύγας προτέρους γινέσθαι ἰωῦτῶν. Quae mihi quadere videntur, scholion haec occupasse, et ex tribus *Codd.* praestare πρώτους -- ἰωῦτῶν. *Suidam* in *Βεκυρίωνος* simili quid offerre, *Galeus* vere adscripsit. De structura securos nos esse *Aelian.* Anim. VIII. 12. iubet: οἱ πρῶτοι μὲν ταῦτα ἀνέχοντες. *Manetho* I. 329. βρεφίων γιγνήτορα πρώτων

Μπέρτος εἰς Αἶδην πέμψαι: quae ipsa iterat IV. 404. Alia hoc de genere *Georg. Herwartus*, Chronol. c. 241. in quis haud pauca ἀπροσδιάνυσα, optime *I. Perizonio*, quo me olim doctore usum gratus testificor, docente in *Dissert. de August. Orb. Descript.* §. 21. et meliora in medium collocante. Mox [c. 3. l. 1.] τοῦ resecui. WESS.

CAP. III. 11. Αἰγυπτίαν εἶναι λογιώτατοι) Disputari utramque hic in partem possunt multa; quo ego labore supersedebo. Laudo et amplector *Gronovii* [λογιώτ. probantis] iudicium. Λογιώτατοι Nostro honoratissimi plerumque semper sunt et dicuntur, sive δοκιμώτατοι, uti ex msstis III. 127. patefiet. Qui quidem titulus Heliopolitani cur tandem erit praecipuus? Immo vero ceteris sollertia et eruditione priores erant. *Nic. Damascenus* in *Eusebii Pr. Evang.* IX. 16. καὶ συνῆν Αἰγυπτίαν τοῖς λογιωτάτοις. Plura olim constipavi in *Diodori* II. 4. Nunc adstruo hoc *Iustini Martyr.* ex *Dial.* cum *Tryph.* p. 168. Ed. Thirlb. περιτέμνεσθαι οὖν τὴν ἀπροβυστίαν τῆς καρδίας ὑμῶν, ὡς οἱ λόγοι τοῦ Θεοῦ διὰ πάντων τούτων τῶν λόγων ἀξιοῦσι. Corrigit vir doctus οἱ προφῆται, ego λόγοι τοῦ Θεοῦ, et sacros prophetas intelligo. WESS.

CAP. IV. 4. ἐκ τῶν ἄστρον) Bene *Medic.* Quod [l. 6.] additur διὰ τρίτου ἔτιος, id doctos exercuit viros, *Leonem Allatium* *Mens. Temp.* cap. xv. p. 188. et *Alph. Caranzam*, *Leoni* consentaneum, *Diatrib.* c. 3. Decernit uterque, aliam innui intercalationem, ac I. 32. neque sibi in *Graecorum* anni forma bene consentire *Scriptorem*. Verius *D. Petavius* *Auctar. Doct. Temp.* lib. IV. 3. διὰ τρίτου ἔτιος ineunte anno tertio interpretatur. Proinde alternis fiebat, uti *Musa* prima significavit, intercalatio; quae et *H. Dodwelli* opinio *Diss. I. de Cyclis* p. 50. WESS. — Conf. ad I. 32, 11. notata. S.

8. ἐπάγουσι - - - πέντε ἡμέρας) Has ἐπαγομένας, sive intercalares quinque dies, non habuit insuper *Diodor.* I. 50. sicuti nec alii, quorum in Aegyptiorum anno occupata cura fuit; in quibus excellit sollertissima *Nic. Aweranii* opera, *Diss. de Mensib. Aegypt.* c. 4. WESS.

16. βασιλεύσαι δὲ πρῶτον Αἰγύπτου etc.) Non erat ad sententiam valde necessaria Αἰγύπτου mentio, nec placuit eam hinc amoliri ob haec *Diodori* I. 45. μετὰ τοὺς Θεοὺς τοίνυν πρῶτον

τόν Φασι βασιλεῦσαι τῆς Αἰγύπτου Μενᾶν. In regis nomine, qui primus ex hominibus, ut ea in regione perhibebant, principem egit, scribentium insignis discrepantia est. Μῆνα magno numero codices malunt, neque aliter suo in libro invenit Eusebius Chron. p. 14. Nostrum nominatim testem vocans. Μένιος βασιλεὺς meminit Plut. Isid. et Osir. c. 8. ubi nonnulla Sam. Squire. In Catalogo Eratothenis apud Syncellum Μίνης Θηβαῖος, ὃ ἑρμηνεύεται Διόνιος, ubi Μήνης et αἰώνιος ex indole veteris Copticae dialecti docte correxit P. Ern. Jablonskius adnotat. ad Catalog. istum in T. II. Chronol. Vignolii p. 736. Quare hoc amplexus sum, sicuti et [l. 19.] Μοίριος. Vide c. 13. et Diodor. I. 51. et Salmas. de Ann. Climact. p. 567. WESS.

CAP. V. 4. δῶρον τοῦ ποταμοῦ) Hoc, sive Hecataei, sive Herodoti dictum, adprime multis placuit: probata et opinio est de recente inferioris Aegypti origine ex continuis Nili incrementis. Ποταμόχωστος propterea Diodoro I. 34. III. 3. a quo Aristoteles Meteorol. I. 14. non deflectit. Quae quidem opinatio, adeo olim recepta, ex earum est numero, quae post accuratum examen laudantur ab his, culpantur ab illis. Diligentissimus Shaw Observ. Geograph. Syriae et Aegypti p. 183. Herodoti patronicum proficitur, Niloque vindicat illum regionis, cui Delta nomen est, tractum. Alia Cl. Freretus et egregie erudita contra priscam istam suspicionem Comment. Acad. Inscript. T. XVI. p. 353. et XVIII. p. 188. quae, quin consensus auferant, nihil admodum inpedit. Lege etiam S. Bocharti Phal. IV. 25. p. 261. WESS. — In dubio Wesselingius reliquit, Herodoto-ne an Hecataeo tribuendum illud dictum sit, inferiorem Aegyptum Nili donum esse. Nempe ad utrumque horum Scriptorum idem dictum retulit Arrianus, de Exped. Alex. V. 6. sed ita, ut dubitaverit ipse, sit-ne prisci Hecataei Milesii id opus, ubi idem dictum, sicut apud Herodotum legebatur. Quem locum producens Creuzerus (in Antiquiss. Historicor. Graec. Fragmentis, p. 29.) existimat, ex ipsa Nostri narratione perquam probabile fieri, de re certe, de qua hic agitur, Hecataeum Milesium iam ante Herodotum in eadem fuisse sententia: quum praesertim et Porphyrius apud Eusebium dicat, multa ex Hecataeo ad verbum transseripsisse Hero-

dotum. Sed id quidem utcumque sit, (de quo conf. *Valckenar.* ad Nostrum, cap. 77, 13. huius libri) *Strabo* certe constanter dictum illud ad unum *Herodotum* auctorem refert, XII. 560. D. XV. 691. B. aliisque locis in *Var. Lect. citatis*. Denique illud certum est: etiamsi ab aliis quoque relatum hanc sententiam audivit legitve *Herodotus*, suum tamen ille iudicium secutus eandem rationibus hic adpositis confirmavit. Et, recte iudicasse admirabilem nostrum Scriptorem, extra dubitationem posuisse videtur *Andreossi*, Vir multis nominibus illustris, in *Description de l'Egypte publiée par ordre de S. M. etc. Etat moderne*, *Memoires* T. I. p. 272 seq. merito laudatus ab *Heeren*, in *Ideen uber die Politik etc. der alten Welt*, T. II. p. 541 seq. Eandem sententiam confirmat *Geoffroy de Saint-Hilaire* in eodem splendido opere, *Description de l'Egypte etc. Histoire Naturelle*, T. I. p. 1 seq. Quae in contrariam partem disputata sunt, summam ea exposuit *Larcher* in *Notis* ad h. l. T. II. p. 159 seqq. S.

CAP. VI. 4. ἀπὸ τοῦ Πλινθινήτεω κόλπου) Verum erit Πλινθινήτεω. Oppido nomen Πλινθήνη, quod lacui Mareotico, cui vicinum erat, nomen Πλινθινήτου dedit. *Seylax Πλινθινον κόλπον* vocat, *Peripli* p. 106. ubi *Vossius* et *Holstenius*, ad *Ethnicographi Πλινθήνη* videndi. Mox [l. 5.] in possessionem, unde deiecerat *Medicei* auctoritas, τείνει rediit. Scriptor ita voluit, nam III. 5. μέχρι Σερβωνίδος λίμνης, παρ' ἣν τὸ Κάσιον ὄρος τείνει εἰς Θάλασσαν. Et hac quidem in defensione P. Horreo adsensum non nego *Obs. Herod.* c. 42. Quae vero Noster eodem loco adiungit, *Aegypti initia cum Serbonide palude ex Syria properantibus fuisse*, liquido ea adfirmant, quae hic succedunt, et *Gronovii* explicationem. **WESS.**

[10 seq. σχοῖνος ἑκατος - - - ἐξήκοντα στάδια) Schoenum Noster facit sexaginta stadiorum. conf. 9, 2 seq. At, non eandem in diversis Aegypti partibus, sed diversissimam habitam esse schoeni mensuram, tradidit *Artemidorus* apud *Strab.* XVII. p. 804. fuisse enim schoenos alibi stadiorum 40, alibi 30, alibi 60, denique alibi etiam 120 stadiorum. S.]

12. στάδιοι ἑξακόσιοι καὶ τρισχίλιοι) De discrepante in hac Aegypti mensura stadiorum apud *Diodorum* et *Strabonem*

numero vir magnus in *Strabon.* XVII. p. 1135. [*Casaub.* ad p. 786. suae ed.] De *Parasanga*, similia V. 53. et *Agathias Schol.* II. p. 43. v. ex Nostro. Aliorum dissensum non praeteriit *Strabo* XI. p. 788. A. [p. 518. med.] sicuti nec τὸ ἄστανον τῆς σχοίνου μέτρον in diversis Aegypti locis XVII. p. 1156. B. [p. 803 extr. et seq.] WESS. — De *stadii* mensura quo usus est *Herodotus*, praeter *Gosselini* uberrimam commentationem de stadiis veterum Graecorum, quae Tomo primo gallicae versionis *Strabonis* continetur, consuli possunt *Danville* et *de la Nauze*, in *Comment. Acad. Reg. Inscr.* T. XXXV. p. 574 seq. et T. XXXVI. p. 86 seqq. Denique *du Bois-Aymé* in *Commentat. de priscis limitibus Maris Rubri*, in *Description de l'Egypte etc. Etat moderne*, *Mémoires*, T. I. p. 188 seq. S.

CAP. VII. 5. ἔξ Ἀθηνάων) Quod aliquoties auctoritate libri Medicei posuit Gronovius, hic etiam debuerat ἔξ Ἀθηνάων, *Athenis*, vulgari: nimis ille frequenter vocem perperam scriptam reliquit, nimirum hic vs. 49. p. 42, 16. p. 373, 24. 381, 24. 403. 49. 409, 21. 490, 33. 497, 49. 498, 43. 511, 11. 549, 15. [I. 98. VI. 127. VII. 6. et 62. et 90. VIII. 100. et 118. et 120. IX. 7, 6. et IX. 106.] quibus in locis similiter Ἀθηνάων scribendum. Θῆβαι Ionice flectitur in Θηβαίων, quod pro Θηβαίων poni debuerat p. 91, 35, 37. p. 109, 46. [II. 9, 8 seq. II. 54.] Recte scribitur ἀπὸ Θηβαίων τῶν Αἰγυπτίων p. 279, 33. p. 110, 10. [IV. 181. II. 55.] Huius generis Ionica cum toties in his recte scripta recurrant, cur ista tandem depravata relinquerentur? VALCK.

Ibid. ἔξ Ἀθηνάων) Sic decuit, et statim. Scripsi quoque Πίσσαν, [L. 6.] quorsum et *Mediceus*, leviter aberrans, ducit. Non ignoro, Πίσσαν saepius nobilem urbem pingi; propius tamen ad vocabuli originem illud est. Aram XII. deorum Athenis habet VI. 108. fuitque in foro, ab *Hippias*, *Pisistrati* filio, olim dedicata apud *Thucydidem* VI. 54. Nam, quod eam in via, qua Athenis *Pisas* ibatur, et xv. quidem stadiis ab urbe, ex *Herodoto* locat *Barbeyracius* *Histor. Foeder. Part. I.* p. 72. id festinanti excidisse opinor. WESS.

8. τῶν οὐδῶν τευρίων τὸ μὴ ἴσας etc.) Legebat scholiastes τὸ μὴ ἀπίσας: adscripsit enim ἀπίσας, ἰσχυρώς, quod ἰσχυρῶς

ἴσας si cum *Abreschio* formaveris, cessabunt *Corinθi* [*Grégor.* Dial. ion. §. 115. ubi vide quae *Koenius* notavit.] et aliorum ineptiae. Hic vero me properantem paulisper moratur τῶν οὐδῶν scriptio. Toties totiesque τῆς οὐδῶν mentio recurrit, species Ionica hic et III. 126. in sede mansit. *Homerus* *Odyss.* β'. 196. ἐπιτὴν φάτ' ἀρισφαιδ' ἔμμεναι οὐδόν: ubi vide *Eustath.* [p. 613. ed. Bas. p. 1815. ed. Rom. Conf. eundem ad *Il. α.* p. 18, 10.] et *Etymolog.* p. 615. Male nunc illis precarer, qui tantum sibi iuris in mutanda scriptoris dialecto sumserunt? At quid proficies? Διαφέρον an διάφορον praeoptes, in libero arbitratu est. Posteriori sese addixit *P. Horreus*, *Obs. Herod.* c. 33. *WESS.* — Quod si ab *Herodoti* manu est scriptura οὐδῶν, licuerat ergo *Nostro* (sicuti saepius observavi) in eisdem verbis modo ionicis uti formis, modo communibus. Sin ab aliis invecta ista scriptura est; non vana fuerit suspicio quam passim significavi, praeter ius et fas subinde a nonnullis (et maxime quidem a *Veneto Editore*) obtrusas esse *Nostro* ionicas formas, ubi communibus ipse usus erat. Ad rem quod spectat, de qua hic agitur, non est nostri instituti varias excutere virorum doctorum sententias. Videndus *Danville* a *Larchero* ad h. l. citatus, ipseque *Larcher* in *Notis* ad h. l. et in *Indice* geographico, voc. *Heliopolis*, auctoresque quos ibi laudavit. *Danvillii* accusationem, confudisse h. l. *Herodotum* minora stadia, quibus constanter in *Aegypti* historia utitur, cum *Olympicis* stadiis, repetiit *Cahirensis Academicus Du Bois-Aymé* loco paullo ante citato. *S.*

11. ὡς μὴ εἶναι) Inmigravit in locum suum ὡς, *Mediceo* odiosum. Non nego, citra damnum abesse potuisse: at vincit *Codicum* imperium. Potuerat etiam in his, ὡς ἐγὼ ἐπυθάνομην - - εἶναι, brevi secuturis, [*CAP. VIII. l. 8.*] desiderari: et *Reiskius* inductum voluit. Verum saepe locum tenet, quem sine detrimento relinquere poterat. [Confer ad *l. 58, 7.* notata.] Vide *T. Hemsterh.* in *Luciani* Dial. Mort. XII. 1. [?] et *Horreum* *Obs. Herod.* c. 43. Porro ἐν τῷ καὶ λυθόν. [cap. 8. l. 5.] similem ob causam revocavi. *WESS.*

CAP. VIII. [6 seqq. ταύτῃ μὲν λῆγον etc.) Hoc loco, ubi sunt lapicidinae, desinens mons, scil. non amplius in

directione a septemtrione ad meridiem pergens, *flectitur in eam quam dixi partem; scilicet versus Rubrum mare*, (ut l. 4. dixit) *ibique continenter sursum tendit*, secundum mare illud (adeoque orientem versus, saltem versus orientem aestivum) pergens usque ad regionem thuriferam. S.]

11. Τὸ δὲ πρὸς Λιβύης etc.) Verius erit τῇ δὲ πρὸς Λ. Pendent enim ex superioribus τῇ μὲν γὰρ τῆς Ἀραβίης κ. λ. cuius quidem coniecturae suasore utor Cl. Ραυω. [At τὸ δὲ (nempe κατὰ τὸ) idem valet ac τῇ δέ.] Quae vero consequuntur [l. 12.] de saxeo monte, in quo Pyramides, turbata vehementer ex Medic. sunt. Probare possum ψάμμος κατελυμένος, uti ψαμάθω εἰλυμένα πολλῇ Odyss. Ε'. 136. quamquam κατελημμένον ex εἰλέω non minus bonum. In Philostrati Heroic. c. 2. p. 693. Iupiter εἰλημένος κόπρω, qui εἰλυμένος Gregor. Nazianz. Stelit. I. p. 72. Ed. Montac. Φλογεῖρῃ εἰλημένα χροίῃ - - Φαλάγγια Nicand. Theriac. 754. Possum etiam, si qui κατελημμένον maluerit, uti P. Horreus Obs. Herod. c. 44. pati. At aegre exilii poenam fero, quam τεταμμένον Medicei decreto sustinuit: facit enim orationem intricatiorem, et scriptorem sibi contrarium; hoc enim de monte c. 12. καὶ ψάμμον μόνον Αἰγύπτου ὄρος τοῦτο τὸ ὑπὲρ Μέμφιος ἔχον. Sabulo itaque obsitus non fuit mons Arabiae praetentus et in Erythraeum mare tendens, cuius contrarium Mediceī auctoritas viro doctissimo extorsit. Quae quidem discordia desinet, ubi ex Codicum consensu ψάμμος κατελ., τεταμμένον τὸν αὐτ. τρόπον καὶ τοῦ Ἀραβίου κ. λ. redierit. Innuunt enim, montem hunc porrectum in meridiem versus fuisse, quod de Arabio monte paullo superius deposuerat. WESS. — Non vero τεταμμένον, ut Wess. cum aliis, sed τεταμένον, simplici μ litera, ut par erat, editum me voluisse professus sum in Var. Lect. sed invitus video aliter visum esse typhotetae nostro. S.

16. οὐκ ἐστὶ πολλὸν χωρίον) Hoc postulabat sermonis series, et edunt membranae: venerat etiam in coniecturam Reiskii. Quae statim memorantur, de Aegypto in arctum spatio navigationis iv. dierum constricta, deinde vero laxiore, non placent Aristidi T. II. p. 343. esse enim contra veri fidem; sese experiundo conperisse, in angustias tum magis et magis cogi: cui fere consentit B. Maillet Descript. Aegypti p. 44. WESS. — Recentiorum Iti-

neratorum testimonio firmari *Herodoti* rationem adnotavit *Larcher*, provocans ad tabulam geographicam in *Nordeni* Itineribus, et ad *Savary* Epist. I. de Aegypto, p. 5. S.

CAP. IX. [1 seqq. ἐστὶ ἀνάπλους ἐννέα ἡμερῶν etc. Vide ne iusto minor sit *novenarius* numerus. Quod si enim stadia sunt 4860, adverso flumine naviganti quotidie 540 stadia fuerint conficienda: quod, quamvis exiguum status stadii mensuram, nimium videtur; quum praesertim ad erso flumine, ut c. 96. tradit *Noster*, non aliter, nisi navi fune secundum ripam tracta, navigare potuerint. S.]

8. μέγχι Θηβέων) Belle *Remig.* schedae. Cl. *Gronovius* attigit haec ad *Arrian.* Ἀναβ. III. 5. p. 109., ex *Medic.* idem asserens *Herodoto*. Cur illam rem hic tacitam habuerit, non exputo. Libro III. 26. caute minus Θηβῶν ex eo codice, ubi Θηβέων legebatur rectissime, reposuit. WESS. — Conf. *Valck.* ad cap. 7, 5. Ad rem quod spectat, quum a mari usque *Thebas* nunc stadia ponit 6120, haud utique congruit haec summa cum ante positis. Nam a mari usque *Heliopolin* (cap. 7.) posuerat 1500 stadia; iam ab *Heliopoli* *Thebas* 4860: unde conficitur stadiorum summa a mari usque *Thebas* 6360. S.

CAP. X. 4 seqq. ἐφαίνετό μοι — κίλπος θαλάσσης) Expressit *Plinius* Hist. N. II. 85. *Herodoto* quidem si credimus, mare fuit supra *Memphim* usque ad *Aethiopum* montes; itemque a planis *Arabiae*. Mare et circa *Ilium* et tota *Teuthrania*, quaque campos intulerit *Maeander*. Paria illis ex *Nostro* et *Nearcho* *Strabo* XIII. p. 1015. [p. 691. ed. Cas.] et *Arrianus* Ἀναβ. V. 6. p. 203., *Herodoti* non oblitus. Mox [l. 7.] *Thucydidis* exemplo tueri se ως potuit, ως μικρὸν μεγάλῃ εἰκάσαι lib. IV. 36. WESS. — Amant autem *Iones* ώστε pro ως. De re ipsa conf. supra ad c. 5, 4. notata. S.

9. Νείλου, ἑόντος πενταστόμου) Notissimus septem geminus *Nilus* ex *Virgilio*, ἐπτάπορος *Dionysio* *Perieg.* 264., πολύστονος sive, ut in scholiis, πολύστομος *Nicandro* *Theriac.* 175. Praetulit ex *Med.* πενταστόμου titulum *Gronov.* motus (opinor) verbis c. 17., ubi ἰθαγενέα στόματα *Nili* quinque; duo quae septenarium numerum explent, manu facta, ἐρυκτά. *Eustath.* optime, Ἡρόδοτος δὲ πεντάστομον εἶναι λέγει τὸν Νεῖλον, δηλαδή κατὰ τὰ φυσικὰ στόματα, ως δύο τινῶν ἐρυκτῶν ὄντων. ad *Dionys.* vs. 226. Ad quae hominum opere

effossa ostia cum non attenderetur, convaluit de septem amnis ostiis longe didita, et tot scriptis Codd. recepta, fama, quae utique firmior foret, modo *septem fluvii Esariae* xi. 15. Nilum eiusque rivos declararent. Tu magni Theologi, *Camp. Vitringae*, commentarium consule et de Nili ostiis observata; tum *B. Maillet Descript. Aegypti* pag. 49. Mox [l. 12.] *μεγάθια* bene Gronov. WESS.

15. τῶν Ἐχινάδων νήσων etc.) Haec et sequentia videntur obversata Thucydidi II. 102. εἰς τῶν νήσων αἱ ἡπείρωνται· ἐλπίς δὲ καὶ πάσας οὐκ ἐν πολλῷ τινὶ ἄν χρόνῳ τοῦτο παθεῖν: ubi viri Docti non meminerunt huius loci. VALCK. — Conf. quae ad h. l. ex *Pausan.* VIII. 24. p. 647. et ex *Woodii* libro de Ingenio et scriptis Homeri p. 7. *Larcherus* adnotavit. S.

CAP. XI. 2. ἐσέχων ἐκ τῆς Ἐρυθρῆς etc.) Ex coniectura *G. Raphelius* in priorem Petri c. 2, 6. ἐσχύων, sed minime fideli. Supra I. 193. ἐσέχει δὲ ἐς ἄλλον ποταμὸν ἐκ τοῦ Εὐφράτη. et II. 158. ἐσέχει δὲ ἐς τὴν Ἐρυθρὴν θάλασσαν. *Aristides* T. II. pag. 354. ed. Iebb., εἰς τοὺς παρ' ἡμῖν τόπους ἐσέχει θάλαττα, ἣ καλεῖται Κασπία. Quae quidem efficiunt, ut post pauca [l. 11.] ἐκ τῆς βορ. θαλ. κόλπον ἐσέχοντα paene ex *Remig.* admittam. Recepi sine haesitatione [l. 6.] ἐς τὴν εὐρῆην θάλ. *Arch.* monente, ut c. 9. et saepe. WESS.

[6. ἡμέραι ἀναιτιμοῦνται τεσσεράκοντα etc.) Super hoc loco disputantem audire iuvabit doctum Academicum Cahirensem *Le Pere*, in *Description de l'Egypte publiée par ordre etc. Etat moderne*, T. I. p. 102. et quem is ibi laudat *Gosselin*, in *Recherches sur la Navigation des Anciens*, T. II. p. 163. S.]

8. ῥηχὴν δ' ἐν αὐτῷ καὶ ἄμπωτις) De aquarum isto in sinu fluxu et refluxu non dubia est res. Neque ignota calumnia vetus in Mosem et Iudaeos, Arabicum sinum transgressos. Scholiastes in *Ptolemaei Tetrabibl.* pag. 83. ἀμπώτιδος γὰρ γενομένης φυγὰς παρῆλθεν ὁ τῶν Ἰουδαίων νομοθέτης Μωσῆς. Docte et animose pro divino Iudaeorum legislatore *Vignolius*, *Chronol.* lib. III. 1. p. 663. etc. WESS. — De insolito prorsus et prodigioso maris illius refluxu, cuius ex prisco aevo memoria apud accolae duravit, vide *Diodor. Sic.* III. 40 extr. et quae ibi *Wesseling.* adnotavit. S.

11. ἐκ τῆς βορείνης θαλάσσης) Bene Ask. postulante dialecto. Sensit et Reiskius. Confer II. 158. 159. IV. 37. 42. Ita vero mare mediterraneum, et quae illi iunguntur, nuncupat. Νοτιν θάλασσα est Erythraeum, cuius pars Arabicus sinus. WESS. — βορείνης cum Ask. agnoscit etiam noster F. pro quo ante Wess. βορείνης hic legebatur; quod in Var. Lect. adnotare neglexeram. S.

13. σχεδὸν μὲν ἀλλήλοισι συντετραίνοντας τοὺς μύχους) Praeclara Medic. et Ask. scriptura, iure merito a viro Celeb. instaurata et defensa. Memini Diodoro III. 44. simile auxilium ferre et aliorum exemplis stabilire; quibus hoc Aeschyli adstruo, Choëphor. 449. δι' ὧτων συντέτραινε μῦθον ἡσύχῳ Φρένων βάσει, cothurno incedens, neque alienum tamen. WESS.

18 et seqq. χωσθῆναι ἂν κού γε δὴ ἐν τῷ προαναισμι. etc.) Adhaereo ad hanc disputationem, neque me expedio. Arch. οἶμαι [pro ἡ ἰμέ l. 20. ubi in nostra Var. Lect. perperam οἶμοι posuit typothetha.] non multum iuvat, nec Reiskii opera in Miscell. Lips. vol. VII. pag. 629. Adscribam Cl. Pauw coniecturam, ut arbitrandi sit facultas. Fors, inquit, una littera detracta, et distinctione leviter mutata, optime locus emendabitur: ἐγὼ μὲν γάρ - - - χωσθῆναι ἂν κού γε ἡ ἐν τῷ προαναισμιωμένῳ - - οὐκ ἂν χωσθῆναι κόλπος κ. λ. Opinor intra x. annorum millia alicubi aggeratum esse: an sinus longe hoc Arabico maior non posset oppleri intra illud temporis spatium, quod ante nativitatem meam a rerum primordiis effluxit? Haec ille. WESS.

20. πρότερον ἢ ἰμέ γενέσθαι) Formularum Herodoti non incuriosus haud sane memini, sic alibi loquutum historicum: quod si Codicibus ista vetustis abessent, tum certe iudicarem aliunde invecta, ad ista scilicet explicanda, ἐν τῷ προαναισμιωμένῳ χρόνῳ. Tota fortasse periodus sic primitus scripta prodierat: ἐγὼ μέντοι ἔλπομαι γε καὶ μυρίων ἐντὸς χωσθῆναι ἂν ἡκού γε δὴ ἐν τῷ προαναισμιωμένῳ χρόνῳ οὐκ ἂν χωσθῆναι κόλπος καὶ πολλῶν μέζων ἔτι τούτου ὑπὸ τοσούτου τε ποταμοῦ καὶ οὕτως ἐργατικοῦ; In his solemne illud ἡκού vel Herodoti ἡκού γε δὴ non cadet in dubitationem quin genuinum sit, suumque indat interrogationi vigorem. VALCK. — Cur suspecta haberemus illa verba πρότερον - - γενέσθαι, non satis equidem caussae vidi. Si ἡ κού de-

disset vel unus liber, lubens accepturus eram. Interim καὶ γε δὴ, eadem notione atque πῶς γε δὴ, ferendum putavi. καὶ γε δὴ legendum censet Benedictus in Actis Semin. philol. Lips. Vol. II. P. II. pag. 285. Caeterum μέζων ἔστι τούτου, non cum Paviq apud Wess. intelligendus sinus hoc Arabico maior; sed hoc Aegypto, ut recte Larcherus accepit; nempe maior hoc, quem Herodotus existimat olim eam regionem occupasse, quae nunc Aegyptus est. S.

CAP. XII. [3. τῆς ἐχομένης γῆς) In Lat. vers. perperam positum regionem utrique adiacentem, ubi utrimque scripseram. S.]

4. κογχύλια τε φαινόμενα) Res vera est, fulta testimonio Plut. Isid. et Osir. c. 40. p. 102., sed aliunde derivanda. Altissimos Europae, Asiae atque Americae montium vertices varia conchyliorum genera insederunt; quae unde advenisse putes, si generalem inundationem, qualis Noachi tempore, recuses. Non nescio, inter philosophos necdum super illo negotio convenisse; neque id demiror. Quae enim inter eos in tanto dissentiendi et disputandi pruritu concordia? Adi S. Bochartum Phal. IV. 24. et Freretum Comment. Acad. Inscript. T. XV. p. 342. WESS. — Nostra quidem aetate consentiunt fere eruditissimi quique viri, posse debereque conchylia marina in montium visceribus reperiunda, salvâ fide Mosaicae narrationis, ex aevo derivari Noachica inundatione longe superiori. S.

7. πρὸς δὲ, τῇ χώρῃ, οὗτι etc.) Laborabant haec mala punctione: πρὸς δὲ, praeterea, sicuti ad I. 156. adscriptum est. Pendet sermo ex ἰδῶν, cui superius suus locus. Vidit hoc Reiskius, brevi post [l. 9.] αὐτὸ μὴν corrigens. WESS. — Reiskii coniecturam veterum codicum auctoritate vidimus firmatam. S.

CAP. XIII. 4. ἄρδεσκε Αἴγυπτον) Medic. ex Ionum consuetudine. Abydenus in Eusebii Tr. Euang. IX. 41. πύλας ἐπίστνησεν, τὰς ἀνοίγοντες ἄρδεσκον τὸ πεδίον. Scripsi etiam εἰνακόσια, quemadmodum II. 145. Homeri εἴνατον, εἰνάνυχες nunc non attingo. Mire placet Gronoviana huius loci explanatio. WESS. — Scilicet et Μοῖραι et τετευληκότι e suo cod. restituit Gron. cui fere et nostri adsentiuntur libri. S.

[6. νῦν δὲ, ἣν μὴ ἐπ' ἐκκαίδεκα etc. Quum hodieque eadem Herodot. T, V.

fere obtineat ratio, monuit Rich. Pococke (*Descript. of the East*, Vol. I. pag. 251.) citatus a Larchero, opinione videri hactenus falsum esse *Herodotum*, quod sua aetate tanto maiori incremento Nili ad irrigandam Aegyptum opus fuisse quam *Moeridis* regis aetate: octo enim illos cubitos, quos (l. 3.) ei dixerant sacerdotes, intelligi debuisse de incremento supra consuetam per se fluvii altitudinem; adeoque non differre illam mensuram ab hac *xvi. cubitorum*, quae intelligenda de fluvii altitudine ab imo inde alveo. Caeterum cum Nostro conf. *Strab. XVII. 788. ed. Cas. et Plin. lib. V. cap. ix. sect. 10. S.]*

11. *κατὰ λόγον ἐπιδίδοι ἐς ὕψος*) Dum quis ista nobis probabiliter interpretetur, suspicabor equidem ex interpretamentis nata, quae quis olim vicinis adposuerit. Certe nihil impedit hoc in loco *κατὰ λόγον* per *κατὰ τὸ ὅμοιον* interpretari, et *ἐς ὕψος*, *εἰς αὐξήσιν*. Mea saltem opinione nihil distarent *κατὰ λόγον ἐπιδίδοι ἐς ὕψος*: et *κατὰ τὸ ὅμοιον ἐπιδίδοι ἐς αὐξήσιν*. Cap. seq. 14. *ἢ σφί ἰθιλήσει* (sic legerim.) --- *ἢ χώρη ἢ ἐνερθε Μίμφιος* -- *κατὰ λόγον τοῦ παρῶν χρηένου ἐς ὕψος αὐξάνεσθαι*. VALCK.

Ibid. κατὰ λόγον ἐπιδίδοι ἐς ὕψος, καὶ τὸ ὅμοιον ἀποδίδοι ἐς αὐξήσιν) Invenit et hic manifestam *ταυτολογίαν* Cl. Reiskius, sciolorum opera natam, *Miscell. Lips. Vol. VII. pag. 629*. Putares quodammodo adstipulari schedas *Ask.* in quibus hiatus, sed ex scribae socorde negligentia: eadem verborum *ἐπιδίδοι* et *ἀποδίδοι* terminatio hominis oculos, ut in medio utriusque posita omitteret, praestrinxit. *Herodoti* dictiones bene constant: *ἐς ὕψος* altitudinem soli, *ἐς αὐξήσιν* eiusdem incrementum, quo latius in vicinum mare protenditur, declarant. Ceterum *xvi.* aut *xv.* cubitos amnem adscendisse et arva inundasse olim, argumento est *Nili* figura *xvi.* liberis circa ludentibus, per quos totidem cubita summi incrementi augentis se amnis intelliguntur in *Plinii H. Nat. XXXVI. 7.* ubi *Harduinus*; cui iungendus *Shaw Obs. Geogr. Syr. et Aegypti cap. 5. p. 181.* quantum aquis seriore tempore terra ea increverit, ex Arabibus docens. WESS. — Non *ταυτολογία*, quam dicunt, me turbaverat. Non parcum esse verborum, nec repetitas in eandem sententiam *ρήσεις* aspernari Nostrum, satis constat. Sed de verbo *ἀποδίδοι* dubitaveram, etiamque nunc dubito, idem-

ne ac ἐπιδιδῶι significare possit. Illud video, ἐς αὕξῃσιν posse eandem in sententiam atque ἐς ὕψος accipi: iuncta mox utraq̃ue voce ἐς ὕψος αὕξανεσθαι dicit Noster c. 14, 6. Schaeferus quid spectarit, ex coniectura sic edens, καὶ μὴ τὸ ὅμοιον ἀποδιδῶι ἐς αὕξῃσιν κατακλύζοντος τοῦ ποταμοῦ, profiteor me haud liquido percepisse. Ad verbum id fuerit, *neque tantumdem reddit ad augendum inundans flumen*; quod ad eam videtur interpretationem accedere, quam reliquae versionī in parenthesi interieci. Sed quacro, *quisnam reddit?* nam nominativus, ἡ χώρα αὕτη, qui praecedat, ad verbum ἀποδιδῶι, ista notione acceptum, referri vix potest. Commodum foret, καὶ μὴ ὁ θεὸς τὸ ὅμοιον ἀποδιδῶι etc. si modo vestigium aliquod scripturae huiusmodi vel in uno libro superesset. S.

21. ὕδατες οὐδεμὴν ἄλλη ἀποστρεφὴν) *Valla ἀποστρεφὴν in versione neglexerat, sententia loci contentus. A Gronovio venit, quibus nulla sit aversio aquae. Praestare aquae perfugium sive remedium, Portus dudum monuit. Noster VIII. 109. ἵνα - - ἀποστρεφὴν ἔχῃ: pro quo ἀποστρεφὴν καὶ καταφυγὴν ἔχειν Plutarch. T. II. p. 491. E. Et πάσης ἀποστρεφῆς ἀγγέμενος, cui perfugii et salutis via est interclusa, in Philostr. Vita Apol. VIII. 13., tum ἀποστρεφὴν ἐποιεῖντο τοῦ Ἀθηναίων δήμου, de Vit. Soph. I. iv. p. 549., cuius praesidium et patrocinium rogabant. Hoc amplius de dira pressis fame Liban. Declam. XIX. p. 509. B. πᾶν γὰρ τὸ ἐκφυγὸν ἐκτείνετο - - τούτο ἦν αὐτοῖς ἀποστρεφὴ τοῦ κακοῦ. Quae quidem de dictionis usu abunde erunt. Addo, Iosephum Bell. Iud. II. 11, 4. ἀποστρεφὴν σωτήριον dixisse, quae Thucydidi ἀποστρεφὴ σωτηρίας. Vide Abreschii Dilucid. Thucyd. p. 782. Μένου [l. 22.] Paris. C. minime malum videtur. WESS.*

21 seq. ὅτι μὴ ἐκ τοῦ Διὸς μόνον) *Non enim certe habent aquam quae agros irriget, nisi pluviam duntaxat. Valla dederat, nisi tantum a Iove. Romani quidem augures, pro coelo fulgente, tonante, dicere sueverant, Iove fulgente, tonante, Cicero de N. D. II. c. 25. Coelum et Aethera Iovem nuncupabant. Rarius illud Comici Platonis, quod sororis erat, marito tribuentis, apud Etymologum voc. Εὐδιδος: Ἀνὴρ, ἐν ᾧ τις ὀνομάσκει καὶ Δία. Quaevis coeli tempestas Iovi contribuebatur. Illud Aristoph. in Av. 1501. Τί γὰρ ὁ Ζεὺς ποιεῖ; recte cepit Küster. quel temps fait-il? Theo-*

critus Eid. IV. 43. *Χὼ Ζεὺς ἄλλοκα μὲν πέλει αἶθριος, ἄλλοκα δ' ὕει*, e *Theognidis* versu 26. quem expressit etiam *Sophocles* in *Polyxenae fragm. ap. Stob. pag. 344, 4. Orpheus τὸν ὄμβρον* dixerat *δάκρυα Διὸς*, teste *Epigene ap. Clem. Alex. Strom. V. pag. 676, 3. Aquam pluviam Plato dixit τὰ ἐκ Διὸς* vel *παρὰ τοῦ Διὸς ὕδατα, τὰ ἐκ Διὸς ἰόντα νάματα, T. II. pag. 761. A. 844. A. T. III. pag. 111. C. Cum pluebat, elegantioribus δ' Ζεὺς, vel δ' θεός, ὕειν dicebatur; (quam formulam *Alcaeus* iam adhibuit *Lyricus* apud *Athen. X. pag. 430. A.*) *Athenis* vulgo ποιεῖν ὕδωρ: attigit *Casaub. ad Theoph. c. 3. p. 32.* Nondum in *Socratis* schola corrupti senis *Attici* piam persuasionem memorat *Aristoph. Nub. 372. Καί τινι πρότερον τὸν Δ' ἀληθῶς ὦμην διὰ κοσκινοῦ οὔρειν. VALCK.**

CAP. XIV. [9 seqq. ἀποννητότατα etc. Putes cum *Heg-nio* ad *Pindar. Ol. II. 111.* ante oculos *Herodoto* fuisse poëtae versus illos, ἀπονέστερον ἐσθλοὶ νέμονται βίον etc. S.]

13. ἄλλοι ἄνθρωποι) Debetur *Arch. Variant* in vocis scriptura editi libri. ἄλλοι I. 48. et 125. ὧ' ἄλλοι II. 51. ἄλλοι ex *Med. bis* II. 36. *Schol. Apollon. Rhod. I. 1081. ὧ' ἄλλοι μὲν ῥα. ἢ τοιαύτη συναλοιφὴ τῆς νεωτέρας ἰατρικῆς ἐστίν. διὸ μέμφονται Ζηνοδότῳ εἰπόντι, ὧ' ἄλλοι μὲν ῥα θεοὶ καὶ ἄνδρες. (Iliad. B'. 1.) οὐ κέχρηται γὰρ ταύτῃ Ὅμηρος. Paria ad vs. 998. At III. 356. et 365. ἄλλοι, quod praestare opinor ob synaloephes indolem. De *Homero* quod critici produnt, falsae opinionii tribuit *Barnes. in Iliad. A'. 288.* Ceterum mirabilem hanc *Aegypti* ubertatem, quae sine magno et sollicito labore votis agricolae respondet, *Diodorus I. 36.* non praeteriit. *WESS.* — Conf. *Var. Lect. ad I. 125, 12. et VIII. 67, 11. S.**

16 seqq. ἐσβάλλει ἐς αὐτὴν ὕς etc.) *Galeo* designatus *Plutarchi* locus e lib. IV. *Symp. legitur pag. 670. A. B.* Rem sane vix credibilem suo quoque testimonio confirmat *Eudoxus* apud *Aelianum* de *Nat. An. X. c. 16.* hanc reddens rationem, cur a suis mactandis abstineant *Aegyptii*: φοιδομένοι, ἐπεὶ τοῦ σίτου σπαρέντος, ἐπάγουσι τὰς ἀγέλας αὐτῶν αἱ δὲ πατοῦσι τοὺς πυροὺς, καὶ εἰς ὑγρὰν τὴν γῆν ὠθοῦσιν, ἵνα μὲν ἔμβριος, καὶ μὴ ὑπὸ τῶν ἐρνέων ἀναλωθῇ. Mihi quoque sues hac in re non placent; sed, si iumentorum gregem designare voluisset, scripsisset utique βοῦς: et, ἐπειὰν δὲ καταπατηθῇ τῇσι βουσι τὸ σπέρμα, Neque tamen hanc fabulam ornandam esse censuerim; quam *Herodoto* deberi minime dubito;

secundum quem suum in segetes immissorum ungulis e spicis grana debuerunt exteri: ita mihi capienda videntur ista quae sequuntur, ἀποδινήσας δὲ τῇσι ὑπὸ τὸν σῖτον οὕτω κομίζεται, suum ungulis excussum frumentum convehit. Quod aliis diceretur ἀπαλοήσας, Herodoto dicitur ἀποδινήσας. *Aream Telesilla δῖνον* vocaverat: *Athen.* XI. p. 467. F. Τελέσιλλα δὲ ἡ Ἀργεῖα καὶ τὴν ἄλω καλεῖ δῖνον: hinc *Eustath.* 'Ιλ. υ. p. 1283, 4. [p. 1207. ed. Rom.] *Aelianus* duobus in locis rarissimo hoc usu forsitan alibi non obviā vocem adhibuit. Vid. elegantissima *Epist. Critica* II. D. Ruhnkenii p. 43. VALCK.

Ibid. ἐσβάλλει ἐς αὐτὴν ὕς etc.) Adsentiantur *Plutarchus* IV. Symp. c. 5. et *Eudoxus* in *Animal. Histor.* *Aeliani* X. 16., quos olim Galeo, non sues, sed boves intelligenti, opposui ad *Diodorum*. [lib. I. cap. 36.] Nec poenitet operae. τὰς enim ὕς boves indicare, quibus testibus probabitur unquam? Creant tamen sues in illa sementis et triturae consuetudine molestiam. Si verum est quod perhibetur, oportet diverso fuerint ingenio per Aegypti agros atque alibi locorum, rostrique usum rusticorum utilitati posthabuerint. At sus sui semper generis et indolis est, vorax pecus et gulae indulgens. [„Sues immissae in sementem, „ait Galeus, haud dubie omne frumentum in ventres „potius, quam in limum, recondent.“] Aegyptii praeterea boves, ut multae nationes, tritrandis frugibus adhibuerint. *Cyrrillus* in *Esaiæ* c. 28. Αἰγυπτίῳ μὲν παῖδες συνενέγκαντες ἐξ ἀγρῶν ἐπὶ τὴν ἄλωνα δράγματα, εἴτα βοῦς ἐπαφίεντες αὐτοῖς, καὶ ἐν κύκλῳ περικομίζοντες, καταλεπτύνουσι ταῖς χηλαῖς τὰς ἀστάχους. Prudenter profecto: sunt enim boves ad id negotium porcis multo aptiores. Considera praeterea, quod Galeus non neglexit, sues ab Aegyptiis studiosissime fuisse vitatos. [conf. c. 47.] Equidem, ni mihi obstarent *Plutarchus* atque *Eudoxus*, venisse ex scriptoris calamo ἐσβάλλει ἐς αὐτὴν βοῦς et τῇσι βοῦσι τὸ σπέρμα, tum ἀποδινήσας δὲ τῇσι βοῦσι arbitrarer. Quid enim, si menda utriusque aetatem anteverterit? *Diodorus* generali vocabulo βοσκημάτων uti maluit, suis fortasse hanc operam negans. Triturae autem illum in oriente atque alibi morem copiose praeter alios exsequitur *Christ. Schoettgenius* *Antiq. Tritur.* Sect. ix. et Aegyptiorum *Fr. Lud. Norden* *Itin. Aegypt.*

p. 58. WESS. — *Plinius* Hist. Nat. lib. XVIII. cap. XVIII. sect. 47. *Vulgo credebatur, a Nili recessu serere solitos, mox sues impellere vestigiis semina deprimentes in maddido solo: et credo antiquitus factitatum.* Sic (uno *Diodoro* excepto; qui, dissimulans difficultatem, generale nomen βοσκήματα posuit) de semine per sues depresso consentiunt omnes. Eodem vero animali ad exterenda e spicis matura grana usos esse Aegyptios, nemo quod sciam dixit, nec per se credibile est: boum operà ad hoc uti solitos esse populos versus orientem aestivum habitantes, satis constat. Quare scripturam istam, ἐμβάλλουσι -- ὕς, et ἐπὶ τὴν δὲ κατὰ π. τῇσι ὕσιν, ab *Herodoti* manu esse, in dubium vocari non debet: sed deinde scripsisse eundem ἀπωδινήσας δὲ τῇσι βοῦσιν perquam probabile debet videri. *Larcher* (suffragante *Borh.* in Appar. Crit. T. II. p. 803 seq.) utrimque, pro τῇσι ὕσιν, τῇσι βοῦσιν corrigens, ne tamen prorsus hinc amandarentur sues, verba ἐσβάλλει ἐς αὐτὴν ὕς, ante ista, σπείρας ἕκαστος etc. reponenda censuit: nempe ante sementem immissas esse in agros sues, scilicet ad devorandas radices plantarum aquatiliū, quae sementi nociturae erant. S.

CAP. XV. 4. τὸ παρὰ θάλατταν εἶναι αὐτῆς) Non scripsit aliter. Agitur de regione Delta, cuius ad mare tractum, cum ea sola Aegyptus haberetur, usque ad Tarcheas Pelusiacas eiusdem esse Iones censebant. Consimile, quod sequitur, τὰ μὲν Λιβύης, τὰ δὲ Ἀραβίης εἶναι. Postulat porro rei et orationis habitus, ne *Ald.* et plurium schedarum [l. 6.] ἐς μεσόγειαν τείνειν αὐτὴν pro quisquiliis putetur. Ταριχηίων sive ταριχηϊῶν *Arch.* species est Ionica, neque spernenda. Fuere in Aegypto eo titulo loca compluria. Vide II. 113. et *Steph. Byz.* in voce. Nominis fortasse caussa ex contumulatis ibi hominum animaliumque cadaveribus, quae more gentis diligenti cura condiebantur, uti c. 86. Ταριχείας τῶν ζώων dabit *Aelian.* de Animal. X. 29. νεκρῶν ταριχεῖαν *Diodor.* I. 91. WESS.

[11. ἤδη γὰρ σφι) ἢ τοι γὰρ σφι, profecto enim, corrigit *Benedictus* in Act. Sem. Philol. Lips. Vol. II. P. II. p. 286. Cum eodem viro docto initio huius cap. Εἰ ὃν βουλοίμεθα malim, ob id quod dein l. 10. huic respondet, ἀποδεικνύομεν ἄν. S.]

17. τίνα γλώσσαν πρώτην ἀπήσουσι) Posset Aldi ἀπίσουσι patronos advocare Euripid. Orest. 1253., Hecub. 155. Supplic. 800. Sophocl. Aiac. 896. ut de Pindaro aliaque taceam. Verum membranarum potior sententia, cui usus respondet. Aeschylus VII. Theb. 871. οἶμαι --- στηθίων ἦσιν ἄλλος. Euripid. Med. 1176. ἦκεν ὀλολυγῆς μέγαν κωκυτόν. Quod et in Sophocl. Aiac. 862. Apollon. Rhod. IV. 874. ἦκε δ' αὐτὴν σμερδαλέην: etc. WESS. — Φωνὴν ἵναίς habes apud Nostrum II. 2, 11. ubi de eadem re agitur. S.

CAP. XVI. 5. τρία μόρια εἶναι γῆν πᾶσαν etc.) Vide IV. 42. In ea nostri orbis partitione magnus olim dissensus. Plerique in parte tertia Africam posuere; pauci tantummodo Asiam et Europam esse, sed Africam in Europa: ita Sallustius Bell. Jug. cap. 17. Sed veterum plures Asiam duntaxat et Europam novisse, Isocratis, Hippocratis, aliorumque testimoniis firmatur. Lege Olympiodorum ad Aristotel. I. Meteorolog. p. 23. Scholiast. in Ptolemaei Tetrabibl. p. 58. et Lucanum IX. 411. WESS.

10. οὐρίζων τῇ Λιβύῃ) Nilus dici potest τὴν Ἀσίην οὐρίζων: sed non item, ut arbitror, τὴν Ἀσίην οὐρίζων τῇ Λιβύῃ. Suspicio adeo συνορίζων scribendum. VALCK. — τὴν Ἀσίην οὐρίζων τῆς Λιβύης ex Remig. praefero, tacitam praepositionem [ἀπὸ] adsciscens. WESS.

11. ὅστις ἐν τῷ μεταξύ Ἀσίης etc.) Emendata [a Gronovio] Vallae Latina, ut sit in eo id quod medium est Asiae et Africae, meras tenebras offundunt. Voluit, ἐν μεθορίᾳ Asiae et Africae Delta, ea ex sententia, esse oportere, atque ita neutrius. Erant super eius situ olim discordes. Schol. Apollon. Rhod. IV. 1571. ἡ δὲ Αἴγυπτος κατὰ μὲν τινὰς, τῆς Ἀσίας ἐστὶ κατὰ δὲ τινὰς, τῆς Λιβύης: et Auctor de Mundo, quem Aristotelem male vocant, cap. 3. WESS.

CAP. XVII. 13 seq. μέχρι μὲν νυν Κερκασώρου πόλιος) Similia his cap. 97. [et c. 15, 7.] et Mela I. 9. Adscribam Achillis Tatii verba Amor. lib. IV. p. 245., sanioris coloris indiga: ὁ Νεῖλος ῥεῖ μὲν ἀνωθεν ἐκ Θηβαίων τῶν Αἰγυπτίων, καὶ ἔστιν ἐς τοσοῦτον ῥέων ἄχρι Μίμφωως, καὶ ἔστι μικρὸν κάτω κέρας. Σύρος ὄνομα τῇ κώμῃ πρὸς τῷ τέλει τοῦ μεγάλου ῥεύματος: ubi τίλος τ. μ. ῥεύματος haud aliud ac Nostri ὅξυ τοῦ Δέλτα, sive acumen Delta, uti in Pomponio legunt. At quid Σύρος; Salmasius Aegyptiacum tali nomine pagum legisse se negat,

et negabunt alii cum ipso *Tatio*; qui quidem ad hunc forte modum dederat: καὶ ἔστι μικρὸν κάτω κώμη· Κερκασσῶρος ὄνομα τῇ κώμῃ· πρὸς τῷ etc. Quae continuo subiunguntur de maiore amne ad hunc pagum in tres scisso, in animo illi Herodotea fuisse, manifestant. Atque haec praecipua ex parte viro doctissimo *Steph. Berglero* debentur. *WESS.*

26. τῷ μὲν Σαῖτικόν) *Τανιτικόν* corrigentes male agunt, neque a *St abone* XVII. p. 1154. [p. 802. ed. Cas.] adiuvantur: siquidem illius τὸ *Τανιτικόν* στόμα, ὃ τινες Σαῖτικὸν λέγουσι, ex amne *Bubastico* sive *Pelusio* divergit: *Herodoti* vero ex *Sebennytico*. Credo rivo huic, quia praefecturam *Saiticam* radebat, nomen venisse. Addam *Platonis* ex *Timaeo* pag. 21. E. verba, ad hanc rem opportuna: Ἐστὶ τις κατ' Αἴγυπτον ἐν τῷ Δέλτα, περὶ ὃ κατὰ κορυφὴν σχίζεται τὸ τοῦ Νείλου ῥεύμα, Σαῖτικὸς ἐπικαλούμενος νομός· τούτου δὲ τοῦ νομοῦ μεγίστη πόλις Σαῖς: quibus non male nectentur *Proclo* disputata pag. 50. Confer *Cellarium* Geogr. IV. 1. pag. 24. horum oblitum. *WESS.*

27. καὶ τὸ Βουκολικόν) Haud aliter *Eustath.* in *Dionys.* vs. 226. *Nostrum* secutus. Apud alios de eo silentium. Non male componitur cum *Phatnitico* *Diodori* I. 33. XX. 76. prope quod videntur τὰ βουκόλια, famosa latronum domicilia, fuisse; descripta eleganter abs *Heliodoro* I. pag. 10. *Achille Tatio* IV. pag. 250. tanquam loca palustria, ad struendas insidias et ad praedae receptacula commodissime posita. Etiam aliunde cognitum est, ad *Phatniticum* ostium pertinuisse regionem, cui a palustri situ Ἐλισχίας titulus, uti ad *Hieroclis* *Synecdem.* p. 726. significatum fuit. Quae quidem omnia persuadent, ostium *Βουκολικόν* et *Phatniticum* non discrepare, nominisque caussam patefaciunt. *WESS.*

CAP. XVIII. 4. τὸ ἐγὼ τῇσι ἡμεωντοῦ γνώμῃσι ὕστερον) Lenissima correctione sic ista mihi concinnanda videntur: meam quoque firmat sententiam *Ammonis* oraculum: τὸ ἐγὼ τῇσι ἡμεωντοῦ γνώμῃσι ὕστερον περὶ Αἰγύπτου ἐκυθόμεν, quod postea demum intellexi, quam sic de *Aegypto* iudicare in animum induxissem. Edixerat *Ammon*, Αἰγύπτον εἶναι ταύτην, τὴν ὃ Νεῖλος ἐκίων ἄρδει. In eandem ferme sententiam lib. II. c. 104. *Colchi*, inquit, esse videntur *Aegyptii*: νοήσας δὲ πρῶτον αὐτὸς ἢ ἀκούσας ἄλλων λέγω. Iam quod vulgatur,

τῇσι - γνώμῃσι ὕστερον, prorsus esset insolens in *Herodoto*, ὕστερον iungente passim cum casu secundo. Praeterea, de aqua solius ubicunque loquitur sententia, vices minimum γνώμην ponit numero singulari. VALCK. — Potiorem emendationis partem: τῆς ἐμ. γνώμης, lubens accepi. Potuerat deinde quidem περὶ Αἰγύπτου dicere Noster, sed movere vulgatum περὶ Αἰγυπτὸν non erat opus. Sic enim et alibi loquitur Noster: verbi gr. εἰρώτιον περὶ Πακτύην I. 158, 3, idem est ac περὶ Πακτύῳ ibid. l. 11. S.

8. τῇ περὶ τὰ ἱρά θρησκίῃ) Maluisssem, si mssti exemplo praevisissent, θρησκίῃ. Quod Arch. hic et cap. 37. obtulit, in lucro putavi. Scholia a Iohnstono publicata in *Sophoclis Electr.* 996. τῆς νεωτέρας Ἰάδος ἰστί τὸ λέγειν τὴν προμήθειαν, προμηθείαν καὶ τὴν εὐπείαν, εὐεπίαν, καὶ τὰ τοιαῦτα. MOX [l. 11.] καὶ οὐκ ὁμολογεῖν de sermone videtur intellexisse; ὁμολογεῖν κατὰ γλῶσσαν οὐδὲν in simili re, I. 142. WESS.

CAP. XIX. 10 seqq. πελάσας δ' ἐς τὸν ἀριθμὸν etc.) Medicei πίλας Plinii verbis munitur, non omnino congruis: In totum autem revocatur intra ripas in *Libra*, ut tradit *Herodotus*, centesimo die. [lib. V. cap. ix. sect. 10. p. 256. ed. Harduin.] Quid enim hic de *Libra* et centesimo die, quo intra ripas cogitur iterum, tametsi πίλας probaveris? Haec et alia bene *Salmasius* in *Solin.* p. 310. Verum est, intra idem ferme spatium temporis, quo increverat, amnem descrescere. Culte *Aristides* T. II. p. 338. οὐ τοίνυν μόνον αὐξεται τακτὰ ὁ Νεῖλος, ἀλλὰ καὶ ἀπολήγει τεταγμένως ὁπίσω, καὶ σχιδὸν οὐκ ἐν ἐλάττονι χρόνῳ καθίσταται εἰς τὸ ἐξ ἀρχῆς, ἢ ἐν ὅσῳ προῖων ἐξεπλήρωσε. *Diodorus* praeterea I. 58. Utrum vero idem Noster indicaverit, caussa dubitandi adest in dissensu tot schedarum: habet quoque nescio quid scabri πίλας δ' ἐς τὸν ἀριθμὸν τούτων ἡμερ., quod detractum vulgato cernitur. Πελάσας paullo minus est ac πληρώσας ἐς τὸν ἀριθμὸν c. 7. In *Latinis* nihil mutavi, dubius tamen de *Laurentio*, cuius membranae, quod mihi liquido constat, persimiles Arch. et Vind. fuere. WESS. — *Vallae* latina haec erant: et prope totidem diebus retrocedat, relinquens fluentia. Ex quo quidem non conficitur, πίλας illum in suo exemplari legisse; quae absurda scriptura est, ex veteris aliquius librarii negligentia derivata: illud adparet, τὸν ἀριθμὸν τούτων ἡμερῶν de aliis centum diebus, quibus decrescat

Nilus, intellexisse hunc interpretem. Quod in nostra *Var. Lect.* pro scriptura *πέλας*, testes citantur codd. *Med. Ask. Arch.*, loco *Arch.* poni *Pass.* debuerat. Quo pacto vero *Plinii* verba scripturae *πέλας* faveant, equidem non exputo: nec omnino satis adparet, quid *Herodotum* ibi testem citans spectarit Romanus scriptor. Illud multis documentis constat, saepe *Plinium* testimonia auctorum, quos nominat aut sequitur, parum adcurate adponere, adiciere interdum nonnulla verbis auctorum, alia detrachere; subinde etiam graecorum auctorum sententiam non recte accepisse interpretatumque esse: quod in tam immensa suscepti operis mole, in tamque infinita rerum, quas complectitur, varietate nemini magnopere mirum debet videri. Quod h. l. ait *Noster ἀπολείπων τὸ ῥέθρον*, (nempe *κατὰ τὸ ῥέθρον. deficit quoad fluentum, quoad aquam quam vehit*) pro eo alibi simpliciter, *ἐπεὶ ἀπολίπη ὁ Νεῖλος*, II. 93, 28. *quando deficit Nilus*. Similiter absolute, c. 22, 15. *ἰκτῖνοι δὲ ἔτεος ἰόντες οὐκ ἀπολείπουσι*. Quare etiam cap. 14, 15. *ἐπεὶ ὁ ποταμὸς - - ἀπολείπη ὀπίσω* eodem modo accipiendum, quamquam ibi ex praecedd. intelligendum videri potuerat *ἀπολείπη τὰς ἀρούρας*. Pro *ἀπολείπων* perinde etiam *ἐπιδείπων* potuerat dicere, sicut VII. 43, 3. (quamquam et ibi *ἀπέλιπε*, pro *ἐπέλιπε*, probati codd. dabant:) et III. 108, 7. In verbi *πελάσας* interpretatione dissentiunt interpretes. Ut *Vallam* omittam, recte videtur *Wesseling.* dictionem *πελάσας* εἰς τὸν ἀριθμὸν cum illa c. 7, 12. *πληροῖ εἰς τὸν ἀριθμὸν τοῦτον* contulisse; ut sit paullo minus *πιλάσας*, quam *πληρώσας*. *Larcherus* vero *πελάσας* de accessu i. e. de incremento fluvii accepit, cui opponatur τὸ ἀπέρχεσθαι, recessus s. diminutio. At (ut taceam, inauditum esse illum verbi *πελάζειν* usum) satis erat perspicuum, ἀπέρχεσθαι h. l. opponi superiori κατέρχεσθαι, quemadmodum ἀπολείπων opponitur superiori πληύων. S.

[18. αὔρας ἀποπνεύσας) *Commode* h. l. *Larcherus* ex Scholiis ad *Sophoclis Aiac.* 683. haec adposuit: *Διαφέρουσι ἀλλήλων, (αὔρα καὶ ἄνεμος,) τῷ μὲν τὴν αὔραν ἐπὶ τῶν ἐξ ὕγρου ἐκποῶν τάττεσθαι τὸν δὲ ἄνεμον, ἐπὶ τῶν ἐν αἰέρι πνευμάτων. S.]*

CAP. XX. [1. Ἑλλήνων μὲν τινες) *Varias* variorum Auctorum de Incremento *Nili* eiusque caussis sententias, ex *Plutarcho* de *Placitis Philos.* lib. IV. cap. 1. tum ex *Incerto*

auctore, porro ex *Theophylacto Simocatta*, lib. VII. *Histor.* cap. 17. ex *Diodor. Sic.* lib. I. ex *Aristidis* oratione *Aegyptiaca*, ex *Strabonis* lib. XVII. ex *Xiphilini* *Epit. Dionis Cassii*, ex *Heliodori Aethiopicor.* lib. II. denique ex *Theodoretii* *Serm.* IV. de Graecorum affect. curandis, collectas *Godofr. Iungermanus* suae *Herodoti* editioni, Adpendiciis loco adiecit. Eademque omnes eclogae, ex praedictis *Scriptoribus* excerptae, in *Londinensi* editione *Herodoti*, quae *Galei* nomen praefert, in editione *Gronoviana*, denique in *Wesselingiana*, eodem modo repetitae sunt: qua accessione augere hanc nostram *Herodoti* editionem inutile iudicavimus. Caeterum quod ad *Incerti*, quem dixi, *Scriptoris* fragmentum spectat, consuli velim quae in brevi Praefatione *Eclogae ex Clesiae Persicis* praemissa (T. IV. Part. 1. huius edit. sub finem) monita sunt. Praesertim vero conferri cum *Nostro* merentur quae de eodem argumento *Diodorus Siculus* lib. I. cap. 38-41. congeffit; quorum quidem minima pars in eadem, quam dixi, *Iungermaniana* *Adpendice* exhibetur. S.]

13. πολλοὶ μὲν ἐν τῇ Συρίᾳ ποταμοὶ) Sunt quibus haec displicent: esse enim quidem plures in *Syria* fluvios; sed evolvi in mare mediterraneum, eorumque in solem occidentem ostia tendere, non boream. Qui quidem si meminissent, *etesias* non magis e septemtrione quam occidentis plaga, sive οὐδὲν τι μᾶλλον ἀπὸ τῆς ἄρκτου ἢ περὶ τῆς ἐσπέρας spirare, ut, post *Aristotelem*, *Meteorol.* II. 6. *Diodorus* observavit I. 39. in alia utique ivissent. De *etesiiis* autem, atque eorum in Nili, aestate exundantis, ostia vehemente flatu, quae veterum nonnulli tradiderunt, a vero non recedunt. *Philo*, *Aegypti* incola, id fassus ultro est, *Vit. Mos.* I. p. 620. A. et nostra aetate, diu eadem in regione occupatus, *B. Maillet* *Descript. Aegypti* p. 55. Neque ea tamen unica *inrescentis Nili* causa. WESS.

CAP. XXII. 5 seq. ἀπὸ τῶν θερμότητων τόπων βίων etc.) *ψυχρότερα* coniectura adsecutus *Corn. de Pauw* fuit. Adposite *Aristides*, T. II. p. 354. ὁρμαῖται μὲν γὰρ ἐκ τῶν θερμότητων τῆς οἰκουμένης ὁ Νεῖλος δῆπου, καὶ προϊὼν εἰς ἤττον αἰεὶ θερμὴν. WESS. — Discrepantiam codicum in verbis τόπων et βίων diligentius consideranti perquam probabile videri debet, vocab. τόπων ex scholio interlineari

esse invectum; quo factum; ut ex eisdem codicibus, quibus hoc insertum, verum verbum ῥέων expelleretur. Quare, nisi prorsus eiiciendum vocab. τόπων, cancellis saltem, ut suspectum, fuerit circumdandum. S.

6 et seq. τῶν τὰ πολλά ἐστὶ) Reiskius, τὰ ὧν τεκμήρια πολλά ἐστὶ - - - ὡς etc. Ego τῶν τὰ πολλά non moveo, et τεκμήρια sive μαρτύρια ad sententiam arcesso. Quorum, paullo ante scriptorum, indicia multa adsunt viro, etc. Nec discrepat sententia Abreschii. Prudenter vero de Nili incrementis Arrian. Indic. c. 6. WESS. — Si nude legeretur τῶν πολλά ἐστὶ, facile adsentirer viris doctissimis, intelligi e sequentibus τεκμήρια posse: sed turbat adiectus τὰ articulus, qui quid huc faciat non video. S.

12. ὕσαι ἐν πέντε ἡμέραι) Tan. Fabri lib. I. Ep. 70. correctionem [ἐν τισιν, pro ἐν πέντε.] merito explosit Gronovius, suffecta alia, minime meliore. [ἐν παντὶ ἢ μέρεσι.] A. Gellius N. Attic. VIII. 4. super hoc loco disputaverat, non sine Nostri taxatione, quod scriptor historiae memoratissimus de aqua pluviali et nive rem non satis exploratam pro conperta posuerit; sicuti praefert capitis IV. argumentum. Periiit, quod dolemus, disputatio; verba quae superant, idem tum in Herodoto fuisse, quod nunc examinamus, conmonstrant. Ponunt enim de nive et aqua pluviali rem pro conperta non satis exploratam: neque usquam ulla in Musa talis deposita est. Vim proinde arceo, opinatus coeli habitum et clima, sub quo scriptor aut Halicarnassi aut Thurii vitam transegit, paucis post nivem diebus pluviosum fuisse. Ut ut hoc fuit, per illud mihi mirum accidit, doctissimos viros Gelliana, adeo obportuna, neglectui habuisse. Quae consequuntur de adusto hominum colore et de gruibus, Seneca non praeteriit Quaest. Nat. IV. 2. cui Euripidis cothurnum Helen. vs. 1497. adcommoda. WESS.

[18. εἰ τοίνυν ἐχρίονιζε καὶ ὀσονῶν. Pro copia quam amat Herodotus facile crediderim placuisse ei repetitam ante καὶ ὀσονῶν particulam εἰ. Certe restitutam eam malim, quam cum Benedicto rescribere εἰ τοίνυν ἐχρίονιζε καὶ ὕσεν ἄν; cui notationi non est hic locus, quod et de multis aliis dicendum ab eodem viro docto propositis, quae, ne longior sim, silentio praetereo. S.]

CAP. XXIII. 4. πεταμόν Ὠκεανόν) De eodem iterum

IV. 8. *Homeri ποταμοῖο ῥέεθρα Ὀκεανοῦ* Iliad. εἴ. 245. varie olim docti homines agitarunt, quemadmodum ex Strabone novimus lib. I. p. 9. [p. 4. ed. Cas.] Aegyptii autem, siquidem Diodoro I. 12. 36. et 96. adcredimus; Nilum suum pro Oceano censebant; alii ex mari Oceano amnis incrementa, quos Seneca in ordinem coëgit, derivabant. Confer Libanium, in Basilico p. 140. Herodotea haec amplexum. WESS.

CAP. XXIV. 7. τῆς γὰρ ἂν ἀνχοράτω ἢ χώρης) Inpendit qualemcumque his operam G. Raphaelius ad Matth. cap. xii. 35. sed usus vetere Editione. Mediceo iure merito Gronovius obsecutus est, repulsa T. Fabri lib. I. Ep. 7. correctione. Θεός de sole tritissimum. Appianus Praefat. ἀρχομένου τε καὶ δυομένου τοῦ θεοῦ. Quae autem Noster de Nili auctis per aestatem aquis et earum caussa, aliena sunt et saepe explosa. Lege Aristidem T. II. p. 341. et Diodorum I. 58. WESS.

CAP. XXV. 5. οὐκ ἐόντων ἀνέμων ψυχρῶν) Postulat ratio et rerum usus, ut calidae regionis calidi sint venti. Propterea Pavius, [quum abesset olim negans particula] contraria contrariis adjuvanda et medicanda professus, θερμῶν, quo etiam modo Reisk. in litteris ad me aut ξηρῶν, substituit. Scio eundem Cl. virum, damnata superiore sententia, nihil mutatum velle, et turpem errorem scriptori inpingere. Mihi nulla hic aberratio placet, sed quod ex Arch. provenit, et scriptor ipse adfirmat c. 22. Dedi et suam sedem participio ἐόντος, [l. 4.] quam amiserat. WESS.

14.) ἀλλὰ καὶ ὑπολείπεσθαι) Verius hoc. [scil. quam ἀπολείπειν.) Cui usui autem illa circa solem relicta aqua? An ut illi alimento, quae plurimum olim persuasio, cederet? Τελοῖσι πάντες, ὅσοι τῶν πρότερον ὑπέλαβον τὸν ἥλιον τρέφεισθαι τῷ ὑγρῷ, graviter Philosophus, Meteorol. II. 2. Sequentia ad examen vocavit Salmasius in Solin. p. 303. WESS.

CAP. XXVI. 1 seq. αἴτιος - - καὶ τὸν ἥερα ξηρὸν - - εἶναι) Reiskius καὶ τοῦ τὸν ἥερα reponit. WESS. — Alius scriptor articulum ibi non neglecturus erat: Herodotī stylus haud aegre illo caret. Sic c. 20, 6. τοὺς ἐπὶ τῆς ἀνέμου εἶναι αἰτίας πληθεῖν (non τοῦ πληθεῖν) τὸν ποταμόν. Scilicet in huiusmodi dictionibus ad infinitivum subiutelligi debet ὡς particula. S.

3. διακρίων τὴν διέξοδον αὐτοῦ) In Adnotationibus Gronov. αὐτῷ Medicei sumitur ac si αὐτῷ sive ἰαυτῷ foret. Malo Aldi et plurimum schedarum, atque ad aërem, qui solis transitu excandescat, referre. WESS. — At αὐτοῦ quoque ad solem fuerit referendum, et pro ἰαυτοῦ accipiendum: sol exurit suum transitum, id est, omnia exurit qua transit. S.

[5. καὶ τοῦ οὐρανοῦ τῇ μὲν νῦν ὁ βορέης etc.) Post τοῦ οὐρανοῦ commate incisa erat oratio, parum commode: nam cohaerent τῇ τοῦ οὐρανοῦ, qua coeli parte. Maiore etiam incommodo olim aberat distinctio post ὥρεων, ut iuncta intelligerentur τῶν ὥρεων καὶ τοῦ οὐρανοῦ: quo posito, Vigerus Idiotism. VIII. vii. 5. τῇ μὲν νῦν pro καὶ τῇ μὲν νῦν poni censuerat, regulamque statuerat, apud Iones interdum καὶ subaudiri. Aptā verborum interpunctione Reizius planam reddidit orationem. S.]

CAP. XXVII. 3. οὐκ οἰκός ἐστι οὐδὲν ἀποπνέειν) Est cui οὐκ ἀποπνέειν ἐστι aequius melius videtur. Repetita negatio, me arbitro, non nocet, uti neque VI. 87. [An voluit VI. 88, 2. p. At id quidem paullo diversum. Caeterum satis notum est, amare Graecos repetitas particulas negantes; ac praesertim post negandi verba et similia, cuiusmodi est οὐκ οἰκός ἐστι, negantes particulas adhibere, ubi nullus eis locus esse videri poterat. Vide ex. gr. II. 63. extr. III. 66, 14. III. 99, 7.] Solus-ne Nilus nihil aurae exhalet, dubium est. Nostro adsentiuntur Diodor. Sicul. I. 38. Plinius N. H. V. 9. Aristides p. 361. atque alii. Prudentior Theophrastus de Ventis p. 407. quem hanc ad rem advocavit Brodaeus Miscell. III. 30. WESS.

CAP. XXVIII. 1. ὡς ἀρχὴν ἐγένετο) Non pugnabo, si qui τὴν ἀρχὴν elegerint: usus neutrum proscribit. Passim idem est ac prorsus, quomodo ex emendatione Viri Celeb. Latina. Melius Laurentianum ab initio. nexu orationis postulante. Quem quidem in modum Aeschines Socr., Isocrates, Arrianus, alique plures: de quibus eruditi viri ad Ioannis Ev. c. viii, 25. WESS. — Vide I. 86, 27. et 140, 15. ibique notata. S.

[5. ὁ χρηματιστὴς τῶν ἱερῶν χρημάτων τῆς Ἀθηνῶν) Valla, scriba sacrarum Minervae pecuniarum; rerum, loco pecuniarum, posuit Gronov. Verba ista Herodoti citans Pollux IV. 19.

nil aliud monet, nisi quod γραμματιστής idem sit ac γραμματεὺς. Sunt autem χρήματα non modo pecuniae, sed et res pretiosae cuiusque generis, ut vasa, aliaque talia: VII. 190, 8. IX. 83, 3. et frequenter aliās. Quam in partem Larcher in priore ed. versionis gallicae non male, me iudice, hunc hominem nominaverat *le garde des trésors sacrés*; provocans etiam ad Polluc. ibid. ubi γραμματεῖον ab Atticis dici ait, ἐν ᾧ ἀργύριον ἀπέκειτο, et ad Harpocrat. voc. ἀργυροθήκη. In posteriore vero editione idem vir doctus, praeunte Michaëlis in Comment. Soc. Goetting. T. I. p. 271. hieroglyphorum, i. e. sacrarum scripturarum interpretem hic dici censuit. Id vero si voluisset Herodotus, ἱερογραμματεὺς puto dixisset, aut ἐξηγητὴς τῶν ἱερῶν γραμμάτων, non γραμματιστής τῶν ἱερῶν χρημάτων τῆς Ἀθηναίης. S.]

11. τὰς ὧν δὴ πηγὰς τοῦ Νείλου) Multa huius disputationis redarguit Aristides, non ausus tamen diffiteri, Syenen inter et Elephantinen ὡς ἀληθῶς esse πύργους μεγάλας δύο, earumque medium ex Aegyptiorum opinione Nili fontes continere: porro altitudinem fontium tantam esse, ut sub mensuram non cadat, καὶ τὸ βάθος γε οὐκ ἐφικτὸν εἶναι, p. 345. Ex Seneca non multum discrepantia ad Solin. p. 312. adscripsit Cl. Salmasius. Cur ergo insultant scriptori, quae auditu exceperat, narranti? WESS.

19. εἰ ἄρα ταῦτα γενόμενα ἔλεγε) Explicat Aristides, εἰ ἄρα ταῦτ' ἀληθῆ, δοκεῖν αὐτῷ δύναις ἐνταῦθα εἶναι καὶ παλιμφορίας τοῦ ποταμοῦ, et recte. Namque τὰ γενόμενα, non utique alia, quam quae sunt et reapse contingunt. Cl. Reiskius his curam insumsit Miscell, Lips. Vol. VII. p. 630. quam, si lubet, expende et considera. WESS. — Vide Var. Lect. S.

21. οἷα δὲ ἐμβάλλοντος etc.) Qui vocolam hinc eiecit, quia non meminerat additam voci οἷα, minuta talia cautius neglexisset ὡς αἰετὸς θρίπας. Ut ἄτε, ἄτε δὲ, et ἄτε δὴ, sic et οἷα, sed frequentius οἷα δὲ, leguntur etiam apud Herod. hoc quidem eadem structura p. 23, 15. [I. 61, 3.] οἷα δὲ παῖδων εἰ ὑπαρχόντων. p. 76, 31. 160, 47. 169, 12. [I. 189, 19. III. 4, 7. III. 25, 6.] Nostro quoque loco vocolam δὲ nexus necessariam monstrat. VALCK. — Vide iterum nostram Var. Lect. Sed, locum hunc denuo expendens, intellexi, verbis olim vulgatis nihil hic adiici, nihil detrahi debuisse; sana fuisse omnia, non nisi prava interpunctio-

ne, inde ab edit. Gronov. ad hanc usque nostram, obscuratum fuisse orationis gressum. Nempe sic distingui oratio debebat, quemadmodum fere in editis ante Gronovium. Οὕτω μὲν δὲ ὁ γραμματιστής, εἰ ἄρα ταῦτα γινόμενα ἔλεγε, ἀπίθαινε (ὡς ἐμὲ κατανοεῖν) δῖνας τινὰς ταύτῃ ἰούσας ἰσχυράς καὶ παλιβοῖν· οἷα δὲ ἐμβάλλοντος etc. ubi δὲ particula, post οἷα, non adversativa notione, sed, ut frequenter alibi, continuativa vel copulativa ponitur. S.

CAP. XXIX. 6. ταύτῃ ὣν δὴ) ταύτῃ ὣν δεῖ legit Vala; quod vel absque Codd. debuerat restitui. Eadem menda multis in locis haeret. VALCK.

11. τοὺς δεῖ ταύτῃ τῷ τρόπῳ διεκπλῶσαι etc.) Dionysius Longinus περὶ Ῥψ. Sect. 26. p. 152. narrationis Herodoteae elegantiam et perspicuitatem admiratus, ὁρᾷς, inquit, ὡς ἑταῖρε, ὡς παραλαβὼν σου τὴν ψυχὴν διὰ τῶν τόπων ἄγει, τὴν αἰσὴν ὅψιν ποιῶν. Et sunt profecto adtendentibus longe cultissima. Ἀπίξαι, iniuria in exilium abire iussum, praefert Fabri Tolliique editus Longinus: alii, neglecta forma Ionica, ἀφίξαι. WESS. — Ἀπίξαι [Gronovii] ne graecum quidem. ἀπίξαι dubio vacabat, ubi in vicinis ista legebantur: τὴν διεκπλῶσας ἤξεις: et ἔπειτα --- ὁδοιπορίην ποιήσαι: tum αὐτῇ --- δυνάμει ἡμέρας πλεῖσαι, καὶ ἔπειτα ἵξαι. Hoc etiam mutatum ivit in ἤξεις Gronovius. VALCK. — Descriptionem istam Nostri imitatum esse Lucianum, Ver. Hist. II. 27. notavit Toup. ad Longin. l. c. S.

25. τῇ οὐνομά ἐστι Μερόη) Describitur a Diodoro I. 33. et Strabone XVII. p. 1139. [p. 790. ed. Cas.] quorum is a Cambysis matrē, hic a sorore sive uxore eiusdem nomen sortitam perhibet: Iosephus in pari fere causa est; et tamen ab eruditissimo viro, Phaleg. II. 36. erroris propterea arguitur. Tu vide Liban. in Antiochico p. 343. WESS. — Conf. Heeren, in Ideen über die Politik . . . der alten Welt, T. II. p. 398 seqq. S.

CAP. XXX. [2. ἤξεις ἐς τοὺς Αὐτομόλους) De his Automolis, s. Transfugis Aegyptiis consuluisse iuvabit quae commentatus est Heeren in libro modo laudato p. 411 seqq. et in singulari Commentatione de Militum Aegyptiorum in Aethiopiam migratione et coloniis ibi conditis, inter Commentat. Soc. Reg. Scient. Goett. T. XII. p. 48 seqq. S.]

4. Ἀσμάχ) Etsi nihil hoc de vocabulo constitutum ha-

beam; Steph. Byz. et plurium schedarum iudicium sequi libuit: fateor Stephanum non nihil discedere, sed illi dudum e Nostro medicinam Hartungus fecit Cent. I. 3. p. 641. Ἀρχάμ Medicei cum simili Arabum vocabulo, sinistram notante, contendit Reiskius, non neglectis Auxumitis et Aethiopum urbe Auxumi. Ex Hebraeorum sermone Ἀρμάχ arcessivit H. Relandus Diss. de Coptica Ling. ad David. Wilkins p. 97. Alii alia, quae in re, ancipiti admodum, missa facio. Lege et Diodor. I. 67. WESS.

10 seqq. ἐν Δάφνητι τῇσι Πηλουσίῃσι etc.) Vide c. 107. In Ald. et aliis haec male interpuncta recte disposuit et ordinavit doctissimus Fr. Iunius ad Esaiae cap. xxx. 3. deleto, quod vocem ἄλλῃ excipit, δὲ, utique non necessario. [At percommode adiecta est haec particula: καὶ -- ἄλλῃ δὲ, atque item alia.] Daphnae, uti idem et Bochartus, in sacris Prophetarum Oraculis Taphnes, nec longe a Pelusio in Itinerario Anton. p. 163. Ceterum pro Assyriis, contra quos in Edd. praesidium ad Daphnas, fortasse consistent nonnulli; siquidem Psammetichus, Assyriorum potentiam deiecturus, Azotum Syriae obsessum c. 157. ivit. Verum ea expeditione non inpedior, quo minus Arch. et Vallae accedam, et Valckenarium laudem. WESS.

11. Ἀραβίων καὶ Ἀσσυρίων) Saepenumero quidem, quod a Relando, Spanhemio, aliisque ostensum, Syria et Assyria, Syri et Assyrii promiscue Veteribus commemorantur; semper tamen Herodotus Syrios [sive Syros] ab Assyriis distinguit; hic itaque corrigendum Συρίων. [certe Σύρων.] Agit enim de custodibus, quos ad Aegypti fines collocarit Psammetichus: ad Orientem Aegypti sunt obiecti Arabes et Syrii Palaestini: τῆς γὰρ Ἀραβίης τὰ παρὰ θάλασσαν Σύριοι νύμονται lib. II. c. 12. ubi mox iungit τὴν Ἀραβίην τε καὶ Συρίην: tum c. 116. ὁμοῦρῃσι ἢ Συρίῃ Αἰγύπτῳ. Conferri possent in re minime dubia lib. II. c. 158. III. 5. et 91. IV. 39. VIII. 89. VALCK. — Equidem, ut in Var. Lect. professus sum, Ἀραβίων τε καὶ Σύρων editum volueram. Adiectam igitur in contextu τε particulam post Ἀραβίων velim. S.

21. οὐκ ἔα) Vetabat, Valla. Vetat lex, sive legislator, diciturque οὐκ ἔαν, Isaeo p. 80, 44. et Demostheni p. 143, 96. Sed apud Herodotum οὐκ ἔαν nuspiam est imperantis, at mitibus verbis dissuadentis: hoc in loco fugitivos Psam-
Herodot. T. V.

metichus adsequutus multis verbis obsecrabat, Deosque Penates deserere dehortabatur: ἰδέετό τε (hoc intersero) [quae tamen particula τε non necessario requiritur] πολλά λέγων, καὶ σφείας θεοὺς πατρώους ἀπολιπεῖν οὐκ εἶα. Lib. V. c. 96. atque alibi ter quaterve recurrit illud eodem semper molliori significato. Venuste Xenophon. Κυρ. Ἀναβ. VII. p. 240, 8. ἐπήγετο ὁ Σεύθης τὸν παῖδα, εἰ παίστιεν αὐτὸν ἀντὶ ἐκείνου, (τὸν ἱραστὴν ἀντὶ τοῦ ἱρωμένου) οὐκ εἶα ὁ παῖς, ἀλλ' ἰκέτευε μηδὲ ἕτερον κατακτείνειν: negabat puer; obsecrabatque neutrum ut interimeret. Lib. II. Ἑλλ. p. 267, 8. tametsi de Cyro dicatur, οὐκ εἶα ναυμαχεῖν, notat dehortabatur. Apud Thucyd. VI. 72. cladem passos Syracusanos suos Hermocrates ἐθάρσυνέ τε καὶ οὐκ εἶα τῷ γεγενημένῳ ἐνδιδόναι. Lib. I. 28. et VII. 48. οὐκ εἶα ἀπανίστασθαι. Veterum formulam repraesentarunt imitatores. VALCK.

22. τῶν δέ τινα) Sic postulat Scriptoris consuetudo, quae Cl. Reiskium non latuit. Respice lib. I. 84. Dictum Automolorum celebre est, obscurius abs Aristotele positum Rhetor. III. 16. p. 149. manifestius in Diodori I. 67. et Plutarchi T. II. 601. D. WESS.

27. τούτους ἐκίλευε ἐξελόντας) Cl. Reiskius ἐξέλοντας praecepit ex vetere ἔλω, pello: quod equidem Graecis non aufero; malo tamen, si quid novandum, ἐξελῶντας. Nam magna in his confusio; uti V. 63. III. 59. Verum mutandi nulla necessitas. WESS. — Nullo pacto sollicitari ἐξελόντας debuit. Vide I. 103, 12. I. 159, 12. etc. Et aptus huic loco erat aoristus, significatione praeteriti temporis: non enim ipsi incolere regionem potuerunt, quin illos eiecissent. S.

CAP. XXXI. 3. οὗτοι γὰρ συμβαλλομένῳ μῆνες) In mensium numero, quos ab Elephantine Meroën versus et Automolos proficiscentes conterunt, dissentit Aristides Orat. Aegypt. p. 346. Cuius discordiae caussa est, quod ambo ex aliorum narrationibus, saepe numero ambiguis, acceperunt. Statim, auxilio Arch. et Vind. τοσοῦτοι γὰρ συμβ. si volueris, haud erit pravum; quae et Reiskii coniectura. WESS.

CAP. XXXII. 1. Ἀλλὰ τὰ μὲν ἤκουσα) Si sensui non possit satisfacere, poni [hoc a Gron.] non debuerat: acrius consideranti Gronovio latere videbatur ἀλλ' ἄττα. Sed hoc aeque sensum relinqueret pendentem, Atticis pro ἄ

εἶνα frequentatum; non tamen Herodoto, semper Ionum more ἄσσα scribenti. Sincera mihi quidem videntur olim vulgata: Ἀλλὰ τὰ δὲ μὲν ἦκ. Sed haec quidem, quae nempe dicturus sum, a Cyrenaeis intellexi. Paulo post [l. 3.] Herodotea Gronov. interpolavit, vocibus περὶ τοῦ Νείλου e msto [perperam] inculcatis. VALCK. — Quae hoc cap. de juvenum Nasamon umitinere per deserta Libyae narrantur, interpretatus est illustravitque Heeren, in libro iam saepius a nobis laudato, *Ideen etc.* T. II. p. 216 seqq. S.

3. καὶ ἀπικίσθαι ἐς λόγους Ἐπειάρχῳ) Rescui inopportuna Mediceii glossema: quisque videt, nisi si amore membranarum nimio coecutiat, ex sequentibus in hanc viciniam migrasse, et optime ex plerisque omnibus Codd. abesse. Id quoque inmutavi, quod paullo ante Florentia dederat, [ἀλλὰ τὰ μὲν] opinorque suspicionem de lacuna, qua de *Miscell. Lipsiensia*, in spongiam abiisse. *Nasamonum* in *Lybia* sedem IV. 182. designat. WESS.

17. ἡ τελευτῇ τῆς Λιβύης) Male haec tinniunt. Scripserat aut ἡ τελευτῇ τῆς Λιβύης, quorsum tendit Ask. aut ἡ τελευτῇ τὰ τῆς, quae Reiskii sententia. [conf. *Var. Lect.*] Certum est, veterum opinione promontorium Soloënta, quod et IV. 43., *Africae versus occidentem solem censitum fuisse terminum*. Mox [l. 20.] τῶν ἐπὶ θάλασσαν revocavi, scriptoris mori et Codicum auctoritati obsecundans. Adsolet sane *Africae in mediterraneum mare vergentes nationes τοὺς ἐπὶ θάλασσαν κατήκοντας*, tum ὑπὲρ τούτων et ὑπὲρ θαλάσσης eas adpellare, quae regionis interiora καὶ θηριώδεια habent. Vide modo IV. 171. et 181. et exemplorum abunde erit. WESS.

24. Ἐπεὶ ὧν τοὺς νεηνίας etc.) Corrigebat vir doctissimus [Reiskius puto] scriptis ad me litteris, εἰπεῖν ὧν, ut respondeat superioribus φάναι παρὰ σφίσι γενέσθαι, aut potius εἰπον ὧν. Ego aliter censeo. Frequens in hoc scriptore, neque nesciebat vir Cl., ἐπεὶ atque ἐπεὶ γε, infinita oratione sequente: similes structurae IV. 10. VII. 3. et 150. VIII. 111. dicta adfirmant, et quae H. Stephanus de *Dialect.* p. 138. WESS. — At non id turbaverat viros doctos, quod in obliqua oratione particula ἐπεὶ cum infinitivo modo constructa est: sed quod, si ἐπεὶ notione postquam accipitur (qua eam Wess. accepisse videtur) ἀναπόδοτος videretur esse oratio. Itaque Vigevrus, hunc locum tractans, (*Idiot. graec.* VII. 6, 4.) ἐπεὶ hic

notione particulae ἐπεὶ, *deinde*, accipiendum esse statuit. Quum vero satis constet, nusquam alibi ἐπεὶ ista notione adhiberi, emendatione opus esse Reizius cum Reiskio censuit, et ex coniectura εἶπον, (scil. οἱ Ναταμῶνις) in contextu posuit, ut in *Var. Lect.* a nobis dictum est; non εἶπν, ut in brevi notula sub contextu nostro perperam positum. Hermannus in Adnot. 241. ad Vigerum, recta interpretatione, non emendatione, indigere hunc locum monuit: notione caussali, satis usitata, hic positam esse ἐπεὶ particulam, commode per *nam* reddendam: referri enim eam ad id quod proxime suis verbis Herodotus dixerat, *regionem illam esse feris refertam, aqua carentem, desertam*: haec illum confirmaturum iis, quae reliqua erant de Etearchi narratione, pergere, *nam iuvenes illos talem, qualem modo ipse dixerat, Lybiam invenisse*. Quae quidem ratio a Viro et doctissimo et perspicacissimo inita, ut dicam quod sentio, mihi quidem ad expediendam huius loci difficultatem haud admodum adcommodata videtur. Iterum iterumque totam istam ῥῆσιν relegens intellexisse mihi videor, particulam ἐπεὶ recte hic a Wesselingio ea notione, quae in narrationibus praesertim usitatissima est, acceptam fuisse; apodosin autem periodi in illis verbis inesse διεξελθόντας δὲ -- ἰδεῖν δὲ καὶ etc. itaque post ἀνεμον l. 28. loco maioris puncti, quod ibi posuimus, recte in superioribus editionibus minori puncto distinctam fuisse orationem. In apodoseos initio poni subinde particulam δὲ, praesertim quando in protasi eadem posita erat, satis notum: quo de genere conf. *Lexicon Polybian.* p. 125. et vide *Herodot.* l. 116, 12 et 14. — Atque haec ita non modo a me scripta, verum etiam a typographo descripta erant, et prelo iam submitienda, quum mihi traditur *secunda Vigeri Hermanniana editio*, anno MDCCCXIII. in lucem emissam; ex qua haud mediocri cum voluptate cognovi, eundem clarissimum Virum, mutatâ priore sententiâ, istum Herodoti locum, in quo versamur, eodem prorsus modo, quo a nobis factum, expediendum censere. S.

33. ἀνδρας μικροῦς, μετρίων ἐλάσσονας) Pygmaei sunt, prudentius, quam ποῦταrum in fabellis, hic descripti; a quorum pictura non longe abest Nonnosi, qui eos in Aethiopiae finibus vidit, narratio. Sic Photius ex eo, Cod. III. Biblioth.

p. 8. ἐνέτυχε γὰρ τισι μορφὴν μὲν καὶ ἰδέαν ἔχουσιν ἀνθρώπινην, βραχυτάτοις δὲ τὸ μέγεθος, καὶ μέλασι τὴν χροάν, ὑπὸ δὲ τρεχῶν δαδαυμένοις διὰ παντὸς τοῦ σώματος. Itaque in fabulis, si illa fide fulciuntur, putari non debent. Idem nempe, bene Is. Vossius, efficiunt aestus et frigus intensissimum, quamvis diversa ratione: nam, qui nimio sole coquuntur, illi breves sunt et exiles, praesertim in siticulosis regionibus, ad Melam III. 8. quibus iungi possunt a Iobo Ludolfo disputata Conment. in Histor. Aethiop. p. 70. WESS.

CAP. XXXIII. 8. καὶ μέσην τάμνων Λιβύην· καὶ) Aut haec, aut superior, quippe lenem orationis cursum turbans, inducenda copula est. Mediam autem Africam permeare Nilum, si districte adfirmetur, vero non erit simile. Quare Ampl. Bouherius Dissert. Herod. c. 18. p. 190. confusionem amnium, Nili, et eius cui Niger nomen, hic invenit; fortasse citra ius. Haud sane aliter haec accipi possunt, quam quae de Istro, μέσην σχίζων τὴν Εὐρώπην: quae quidem si arte presseris, simili laborabunt difficultate. WESS. — At Herodoti quidem haec fuit sententia, Nilum mediam e transverso permeare Africam, Istrumque mediam Europam. Priorem καὶ particulam, Wesselingii monitum secutus abiicit Reizius: quam equidem, iubente codicum consensu, restitui. Pluribus autem rationibus tueri illa locum suum potest: quarum rationum haec simplicissima, ut repetitum verbum ῥέει subintelligas: ῥέει ἐκ Λιβύης, καὶ (ῥέει) μέσην τάμνων Λιβύην. S.

12. Πυρρήνης πόλις) Nollem diqam Laurentio a Viro Cl. inpactam, ex non geminata canina littera: secutus est suas schedas, quibus aliae consentiunt, praeterque omnes Aristoteles Meteorol. I. 13. Isthic autem Philosophus montem signavit, Noster urbem; quo titulo in Celtis cum nulla sit, Guil. Stukius ad Peripl. Ponti Euxin. p. 164. Πυρρήνης ὄρους sive ὄρεος, vel aliud quid huiusmodi, legendum coniiicit esse: cui paria non facio. Herodotus ex auditu haec deponit, in omnibus non fallente. Monuit Glareanus et Stukius ex eo, non longe ab Istri fontibus duo amnes Brygen seu Pregon scaturire et cum eo misceri, vicinamque illis regionem Pregonam sive Pryginam adpellari: fieri potuisse, ut Πυρρην inde gigneretur. Gemina illis Dalecampius ad Plinium H. Nat. IV. 12. in eo reprehendendus, quod Πυρρήνης χώρας Nostro obtrudat. WESS.

13. Κεῖνοι εἰσι ἔξω Ἑρακλείων σπηλίων) Corrīgunt doctissimi viri Io. Clericus et Bouherius Diss. Herodot. c. 19. ἔσω Ἑρ. σπηλίων, siquidem Celtæ, sub quorum nomine Hispani continentur, extra columnas istas censeri nequeant. At hæc vīde. Ad Calpen fixæ credebantur columnæ; unde diversa ratione cis et uls columnas multa considerari poterant. Omnia extra Herculis fretum in Oceanum versa ἔξω σπηλίων Ἑρακλείων Straboni I. p. 82. [p. 47 extr. ed. Cas.] cui et pars extima Lusitaniæ, sese vehementer porrigens ac incurvans, τὸ ἐκτὸς Ἑρακλείων σπηλίων κύρωμα τῆς Εὐρώπης p. 112. [p. 64. Cas.] Præterea ἐντὸς σπηλίων insulæ contra Hispaniam in mediterraneo mari, ἔξω δὲ σπηλίων, τὰ Γάδειρα sive Gades lib. III. p. 256. [p. 168.] Iam Celtæ ad flumen Anam et Lusitaniæ promontorium Sacrum et Nerium, cui et Celtico nomen, sedes olim habuerunt, eodem teste lib. III. p. 230. B. [p. 153.] Atque his dudum scriptis adfertur *Biblioth. Germ. T. XXIV. pars II.* in qua Cl. Pellousterii Responsio ad Cel. Schoepflini dubia, de situ Celtarum in Hispania eadem tradens p. 396. WESS.

16. ῥέων --- διὰ πάσης Εὐρώπης) Hæc quidem voces orationis Herodoteæ lenem cursum impediunt, Criticisque furcillis hinc videntur eiiciendæ; si vera suspicor, sic olim ad oram positæ:

τελευταῖα δὲ ὁ Ἰστρος εἰς θαλάσσαν	ῥέων διὰ πάσης Εὐρώπης
τὴν τοῦ Εὐξείνου πόντου	
τῇ Ἰστριννοὶ Μιλησίων οἰκέου-	
σι ἄποικοι	

Repeti poterant e lib. IV. c. 49. ubi ῥέει διὰ πάσης Εὐρώπης ὁ Ἰστρος (ἀρξάμενος ἐκ Κελτῶν, οἱ ἔσχατοι πρὸς ἡλίου δυσμέων μετὰ Κύνητας οἰκέουσι τῶν ἐν τῇ Εὐρώπῃ) ῥέων δὲ διὰ πάσης τῆς Εὐρώπης εἰς τὰ πλάγια τῆς Σκυθίας ἐσβάλλει. Hic ista post parenthesis Herodoteo more requirebatur repetitio: nostro loco paulo dixerat ante de Danubio [l. 12.] ῥέει μέσην σχίζων τὴν Εὐρώπην. Istis, quæ dicebam, reiectis nihil hic remanet impediti. Locorum præterea monstrat comparatio, quomodo capiendum sit μετὰ Κύνητας, IV. 49. *exceptis* nempe Cynesiis. Hi ultimi habitabant ad Occidentem Europæ; Celtæ paene ultimi: in Celtarum regione ponit Herodotus Danubii fontes, illinc per Europam fluentis, seseque tandem in Pontum Euxinum circa Istriam exonerantis,

VALCK. — Abiecta a Reizio verba revocavi cum Schaefero. Post Ἰστρὸς comma interposui, quod aberat vulgo. S.

CAP. XXXIV. 6. ἡ δὲ Αἴγυπτος - - - κίεται) Haec alienissimo loco legi contendit T. Faber, atque in librum IV. reducenda: Quid enim, inquit Epist. I. p. 29. ad comparisonem Nili cum Danubio situs Aegypti, qua Ciliciae montana aspicit, facere potest? Mea sententia lib. IV. prorsus ista locum non invenirent; hic autem pernecessaria apte respondent ad argumentationem Herodoti, haud sanequam comparantis longitudinem Nili per Aegyptum cum cursu Danubii per Europam fluentis, quod putabat Faber: nihil minus. Ostendere nititur, τὸν Νεῖλον τῷ Ἰστρῷ ἐκ τῶν ἴσων μέτρων ὁρμίσθαι. (cap. 33, 10.) Tractum ille duntaxat cursumque Nili atque Istri comparat ab Occidente versus Orientem fluentium. Ad quaestionem a Fabricio sibi positam altius Herodotea retractare debuerat Faber. Nilus secundum Herodotum (II. 22.) Libyam permeans et Aethiopiam ἐκδιδόι ἐς Αἴγυπτον. Quousque supra Aegyptum Nili fontes persequuti dicantur, narrat cap. 29. et seqq. Supra Aegyptum fluit ab Occidente, μέν ἀπὸ ἰσπείρης τε καὶ ἡλίου δυσμέων. (cap. 31, 5.) Tum narrationem interserit, qua per Libyae deserta quam longissime progressi iuvenes Nasamones flumen invenisse magnum dicuntur, μέν δὲ (cap. 32, 40.) ἀπὸ ἰσπείρης αὐτὸν πρὸς ἥλιον ἀνατίλλοντα. Nilum fuisse conicit Herodotus; tandem hunc Nili cursum comparans cum cursu Danubii. Nilus ipsi dicitur μέσσην τάμνων Λιβύην: Ister μέσσην σχίζων τὴν Εὐρώπην. Nilus fluit ab Occidente Libyae; Ister ab Occidentali parte Europae. Ister τελευτᾷ ἐς θάλασσαν τὴν τοῦ Εὐξείνου πόντου, τῇ Ἰστρινῶι - - οἰκίονσι: Nilus ἐκδιδόι ἐς Αἴγυπτον. Aegyptus terminus est Orientalis, ad quem ab Occidente Libyam pervadens pergit Nilus: hanc, cursu mutato, mediam secans effluit in mare. Iam vero monstrandum erat, Aegypto obiectum respondere locum, quo se Danubius in Pontum exoneraret Euxinum: Aegypto, inquit, opposita est Cilicia montana: hinc recta via pergendo quinque diebus perveniri potest Sinopen, ad Pontum Euxinum sitam: Sinope obiacet Istro, se in illud mare exoneranti. Tandem e dictis concludit: οὕτω τὸν Νεῖλον διήκω, διὰ πάσης τῆς Λιβύης (per totam African, ut Danubius per totam Europam:) διεκίοντα, ἐξισούσθαι τῷ Ἰστρῷ. VALCK.

10. ἀντίον κείται) Gronovium vide, nimis argutantem. [Putaverat ille, legi hic debere τῷ Ἰσθρῷ ἀντίον κείται: paullo ante vero, τῆς ὁρ. Κιλικίης ἀντίον κείται.] Usus ἀντίον patrio casui iungit, quemadmodum scuti Hesiodi vs. 434. et 444. adnectit idem dandi inflexioni ἀντίον VI. 77. in scriptis Codd. Hoc si nolis, quidni ἀντίον retinebitur? WESS.

CAP. XXXV. 2. πλεῖστα θωυμάσια ἔχει ἢ ἄλλη πᾶσα χώρα) πλείω θωυμάσια sedem pristinam recepit. Lege tamen Clar. Abresch Diluc. Thucyd. p. 514. WESS. — Probavi equidem superlativum, notione comparativi positam. Similiter πρῶτος sequente ἢ particula habes IX. 27, 7. Conf. Wessell. ad VII. 16. et Hermann. Adnot. 57. ad Viger. S.

[7. τὰ πολλὰ πάντα. Vide ad I. 203, 6. notata. S.]

8. ἢ θεὰ τε καὶ νόμους) Quinimo ἔθεά τε καὶ νόμους habebant Aegyptii, quae pleraque prorsus essent aliorum populorum moribus atque institutis contraria. Ἐκί γὰρ οἱ μὲν ἄρσενες κατὰ στέγας Θακεῦσιν ἰστουργοῦντες· αἱ δὲ σύνομοι. Τὰ ἔω βίου τροφεῖα παρσύνουσι αἱ: Sophocles Oed. in Col. vs. 331. Herodotus, αἱ μὲν γυναῖκες, inquit, ἀγοράζουσι καὶ καπηλεύουσι, οἱ δὲ ἄνδρες κατ' οἴκους ἐόντες ὑφαίνουσι. Secundum Nymphodorum ἐν τῷ ιζ sive ἐν τῷ γ τῶν Βαρβαρικῶν apud Schol. Soph. muliebria munia viris in Aegypto primus adsignavit Sesostris; quod, si fidem invenit, Rex bellicosissimus censendus est constituisse, posteaquàm plurimas gentes subiugasset, ἀποστήσας τὰ πλήθη ἀπὸ τῶν πολέμικων ἔργων, Diodor. Sic. I. 56. qui his simillima de Amazonum maritis probabilius narrat II. 45. III. 53. Ceterum e Nymphodori fragmento Herodoteum ἀγοράζουσι interpretari debuerant ἐν ἀγορᾷ περιπατοῦσιν, aut διατρίβουσι: quo significatu semper verbum ἀγοράζειν Herodotus, (III. 137. et 139. IV. 78. et 164.) veteres etiam Attici praesertim adhibuerunt, quorum usum Grammatici respiciunt Atticistae. Quia rarissimum erat emendi sensu apud Oratores antiquos, in Hyperidis Deliacā, Ἀγοράσαι, ἀντὶ τοῦ ἀνήσασθαι, positum adnotavit Harpocration: orationis ista pars superest in Scholiis ad Hermogenem, excitata Casaubono in Athen. X. c. vi. [Animadv. in Athen. T. V. nostrae edit. p. 371.] et d'Orvillio Exercit. Deliacā p. 110. VALCK. — Cur ἔθεα, quam ἤθεα, maluerit Vir doctus, haud satis vi-

deo. ἴθια videntur magis esse consuetudines singulorum; ἥθηα; publici magis mores. Vide IV. 95, 9. 106, 2. VIII. 144, 17. De morum Aegyptiorum et Graecorum discrepantia lepidissimi exstant versiculi *Anaxandridae* comici apud *Athenaeum* lib. VII. c. 55. p. 299 seq. S.

Ibid. αἱ μὲν γυναῖκες ἀγοράζουσι) Tractavit haec ill. *Ez. Spanhemius* ad *Julian.* Or. I. p. 142. Sed ἀγοράζειν hoc loco idem est atque in foro agere et versari, sicuti III. 137. Recte *Nymphodorus* in *Schol. Oed. Colon. Sophocl.* vs. 350. αἱ μὲν γυναῖκες ἐν ἀγορᾷ περιπατοῦσι καὶ καπηλεύουσι, de Aegyptiis; tum οἱ δὲ ἄνδρες κατὰ τὴν οἰκίαν ὑφαίνουσι, at nihil ibi de texendi more, quem clarissima luce *Salmasius* ad *Vopisci Aureliani.* cap. 46. p. 564. et post eum *Io. Braunius* Vestit. Sacerdot. Hebr. lib. I. 16. p. 267. etc. circumfudit. WESS.

[14. εὐμαρέη. Sic scribendum monuerat *Koen.* ad *Gregor. Dialect. ion.* §. 119. S.]

CAP. XXXVI. 2. τῇ μὲν ἄλλῃ κομῶνται) Nihil mutuo. Κομῶσι *Arch.* (sic enim habet, non κομῶνται; uti *Galeus*,) librario debetur, ad notam ionicam offenso: indidem ξυροῦνται et ξυρῶνται venerunt, salvo meliore cap. 37. Non negavit his *Cl. Salmasius* operam, de *Coma* p. 542. talia derivans, quae sine controversia inde confici non possunt, bene observante *Cl. Dukero* in *Thucydid.* I. 6. WESS.

4. τοὺς μάλιστα ἐκνέται) A poetis omittitur interdum in talibus praepositio; addit *Herodotus*; qui et hic scripsisse videtur: ἐς τοὺς μάλιστα ἐκνέται, nempe τὸ κῆδος: qui quidem genere sint proximi, atque id circo ταφῆς et κηδεσθαί. Lib. VI. c. 57. δικάζειν πατρούχου παρθένου περί, ἐς τὸν ἐκνέται ἔχειν. conf. c. 109. Ad aliquem venire dicitur pecunia vel haereditas. *Solon*: μὴ ἐπιτροπέειν εἰς ὃν ἡ οὐσία ἔρχεται τῶν ὀρφανῶν τελευτησάντων, apud *Diogen. Laërt.* I. 56. cui legi *Charondae* contrariam explanans *Diodorus Sic.* XII. 15. τῆς οὐσίας, inquit, εἰς ἐκείνους καθηκούσης. Iis esse adiuncta Sacra, scribit *Cicero* de *Legg.* II. c. 19. ad quos patris familias morte pecunia venerit. VALCK. — Ergo ἐς τοὺς voluerat *Vir* doctus. At similiter IX. 26, 34. ἡμῶς ἐκνέσθαι, pro ἐς ἡμῶς dixit *Noster*. S.

[7 et seq. διαίτα. De victu interpretatus est *Larcher*: Les autres peuples prennent leur repas dans un endroit séparé des bêtes, les Egyptiens mangent avec elles. Qua strictiore

notione frequenter quidem apud alios auctores usurpari novimus id vocabulum; nec vero apud Nostrum. Vide I. 35 extr. I. 157, 10. II. 68, 18. coll. I. 4. etc. S.]

8. ἀπὸ πυρέων) Et hoc instauravi. αὐρίων, Θισσαλέων, Σουσίων aliaque hoc de genere adhibuit; et haec terminatio recusabitur? Melius successisset, si in Latinis, *frumenti* loco, *triticum*, et ζαῖς Hieronymi exemplo *speltam* vertissent. Belle de his Ol. Celsius Hierobotan. P. II. p. 101. et 122. WESS.

12. τὸν δὲ πηλὸν τῇσι χερσὶ.) Huc praeter Strabonem XVII. p. 1179. c. [p. 823 extr. ed. Cas.] spectat Anonym. in *Pythag.* reliquiis p. 714. [ed. Gal.] τὸν παλὸν δύνειν ταῖς χερσὶ, τὸν σῖτον τοῖς ποσὶ, τήνοις καλὸν, ἀλλ' αἰμὴν τὸ ἐναντίον. Qui quidem meminerit, *vinum* secundum Grammaticos Ionice dictum πηλὸν, et οἶνον πατεῖν *Hybriæ* ap. *Athen.* XV. pag. 696. A. hic forsitan per πηλὸν, *uvas* intelligat pressas in torculari: sed *vinum* nusquam ita vocat *Herodotus*, secundum quem vitibus etiam caruit *Aegyptus*: vid. *Celeberr. Wesseling.* ad *Diodor.* T. I. p. 19. VALCK.

15 seq. εἴματα τῶν μὲν ἀνδρῶν ἕκαστος ἔχει δύο.) Hinc in *Schol.* ad *Soph. Oed.* in *Col.* vs. 331. corrigendus est *Nymphodorus*: τοῖς μὲν δύο ἱμάτια περιβάλλει, ταῖς δὲ ἓν: vulgatur, ταῖς μὲν δ. ἰ. π. τοῖς δὲ ἓν. Huc *Sesostris* ista dicitur in usum introduxisse, ὑπολαμβάνων ἅμα τοῖς ἐπιτηδεύμασι καὶ τὰς ψυχὰς αὐτῶν ἐκθλύνεσθαι: ὃ καὶ Λυδοῖς ὕστερον συμπίσειν φασίν. *Lydi* cum a *Cyro* defecissent, κλένέ σφιας, inquit *Croesus* apud *Herod.* I. 155. κηῶνας - ὑποδύνειν τοῖσι εἴμασι: quod *Polyaenus* dixit στολὴν γυναικεῖαν φορεῖν lib. VII. cap. 6, 4. De *Cyro* *Lydisque* narrata transtulit in *Xerxen* et *Babylonios* *Plutarch.* T. II. p. 173. c. De *Aegyptiis* conf. *Herod.* II. 81. VALCK.

23. διφασίοισι δὲ γράμμασι χρίωνται) De *Aegyptiorum* litteris docte et prudenter Cl. *Warburton* *Divin. Legat. Mosis* lib. IV. sect. 4. Usi olim fuerunt *sacris* sive *Hieroglyphicis*, quales in obeliscis aliisque monumentis cernuntur: usi etiam *δημοτικοῖς*, quas *populares* et *currentes* adpellare licebit. Memini aestate superiore in cimeliarchio *Auriaci* Principis, monstrante *Hemsterhusio*, eruditissimi patris egregio filio, lintea videre huiusmodi litteris oblecta: habet similes fascias et lintea texta illustr. Comes *Caylus*

in *Recueil d'Antiquités* T. I. p. 70., adpersis praeclarissimis observationibus, quas ut consideres auctor suasorque sum. WESS.

CAP. XXXVII. [4. ἵματα δὲ λίνεα φοροῦσι) *Lineas vestes Herodotum* videri dicere non modo quae ex lino, sed quae ex gossypio vel bysso confectae erant, iam ad I. 195. 1. monuimus. *Vestes ex gossypio sacerdotibus Aegypti gratissimae*, ait *Plinius* lib. XIX. cap. 1. sect. 11. 3. conf. *Pol-luc.* VII. 75. et *Forsterum* de Bysso veterum p. 85. laudatum *Heerenio* in *Ideen* etc. T. I. p. 137. S.]

6. τὰ τε αἰδοῖα περιτάμνονται) De sacerdotibus recte: neque enim omnibus Aegyptiis illa circumcisionis, nisi si myste-riis initiari et ad sacras scientias admitti vellent, necessi-tas. Docuit *Huëtius*, *Vir Cl.* in *Origen.* ad *Genes.* p. 16. et in *Homil.* V. in *Ierem.* p. 159. edit. nov. multoque uberius amicus meus, olim studiosissimus auditor, *C. V. Vonckius*, vir Ampliss. Obs. Miscell. cap. 1. p. 60. Caussam ritus, quam *Noster* adfert, ridiculam ait *Guiliel. Jameson*, *Spicil.* Antiq. Aegypt. c. 14. pag. 339.; potuisse enim sacerdotes munditiae et salubritati consulere sine circumcisione. Fa-teor id ultro. Vitio-ne tamen cedere scriptori debet, si, quem obtendebant Aegyptii colorem, signet? *Philonem* Iud. de Circumcis. p. 810. c. *Vir Cl.* in consilium ubi misisset, potuisset sapere. Addit doctissimus Iudaeorum, non aliam ob rationem sacerdotes corpus adcuratissime radere, et *Synesius.* Encom. Calvit. pag. 70. D. cum *Petavii* observatis. WESS. — Conf. *Michaëlis*, *Mosaisches Recht*, T. IV. §. 186. et *Meiners*, *De Circumcisionis ori-gine et caussis*, in *Commentatt. Soc. Reg. Goetting.* T. XIV. pag. 211 seq. S.

13. λούνται δὲ δις τῆς ἡμέρας) *Valla interdum ter*, quasi τρις esset. Mihi istud, modo scripti Codd. addicerent, non dis-pliceret. Vide hoc *Porphyrii* ex *Chaeremone*, *Abst. An.* IV. 7. τρις δὲ τῆς ἡμέρας ἀπιδούοντο ψυχρῶ, ἀπὸ τι κοίτης, καὶ πρὸ ἀρίστου, καὶ πρὸς ὕπνον. Quae et *Mediceo* et aberranti *Arch.* auctoritatem conciliant. Porro ἱεῖς τὰ βαλάν *Aldi* et *Arch.* [1. 12.] habet quidpiam singulare, cui fidere non audeo. WESS. — Vulgatum λαβάν primus dedit *H. Steph.* ex codice puto msto. S.

19. δίδεται -- εἶνος ἀμπύλινος) *Eum in modum c. 60. At*

c. 77. usum Aegyptiis οἶνου ἐκ κριθῶν sive vini ex hordeo largitur, quoniam vites regioni deessent: quod quidem an districte verum sit, alias quaeremus. *Plutarchus*, post *Psammetichi* aetatem, aditu Graecis intra regionem patefacto, vini potum regibus et sacerdotibus placuisse, de *Isid.* et *Osir.* c. 6., antea pestiferi quid illi adesse opinatis, innuit. Ut ut fuit, οἶνου οἱ μὲν οὐδ' ὅλως, οἱ δὲ ὀλίγιστα ἐγείοντο, *Chaeremon* in *Porphyr.* Abst. Anim. IV. 6. Confer *Musam* III. 5. *Iablonski* Panth. Aegypt. II. 1. pag. 131. et nota *Salmasium*, ἀμπέλινον de foliis, ἀμπέλιον, in vino usurpanti adservantem ad *Achillem* Tat. lib. II. p. 67. *WESS.*

22. οὔτε τρώγουσι) *Cl. Pauw* corrigebat φρύγουσι, frigunt, vulgatum vitii damnans, quoniam qui fabas ἔψοντες δατέονται, eas τρώγουσι, quod *Noster* infitiatur: passim ἔψειν et φρύγειν contra se poni, neque τρώγειν crudas edere indicare. Speciem ea habent, nihil amplius. Debuisset scriptor, si vero niterentur, οὔτε φρύγοντες οὔτε ἔψοντες dare. At veritas deest. Τρώγειν de crudis olim placuit unice: testantur *τρωκτὰ* et *τρώξιμα*, quae ὡμὰ ἰσθιόμενα exponit *Galenus*: accedit verbi in his libris usus, I. 71. II. 92. [IV. 177, 3.] Bene, quamquam generalius, *Plutarchus* Symp. VIII. 8. οὔτε γὰρ σπείρειν, οὔτε σιτεῖσθαι κύαμον Αἰγυπτίους, ἀλλ' οὐδὲ ὀρώοντας ἀνέχεσθαι φησιν ὁ Ἡρόδοτος. Egregio *Medicei* et *Pass.* πατίονται alius erit locus. [Vide *Adn.* ad c. 66, 8.] Nunc notemus eorundem τῶν εἰς ἐστὶ ἀρχιέρεως [l. 25.] singulare prorsus. Potuisset illi fideiussorem *Vir Celeb.* addere *Dionem Cassium*, cui ὁ ἀρχιέρεως, τῷ ἀρχιέρει, τὸν ἀρχιέρεων sese probarunt. Lege *Cl. Reimari* observata in *Dionis* LIII. pag. 712. *WESS.*

CAP. XXXVIII. 2. καὶ τοῦτου εἵνεκα δοκιμάζουσι αὐτοὺς ὥδε) Non expedit hanc consecutionem: *Boves mares Epaphi censentur*: *Epaphus* non alius ac *Apis* II. 133. III. 28.; propterea hunc in modum boves explorant. Haecce consecuens oratio? Saltem qualitatem aliquam aut coloris aut rei alius adiunxisset. *Aegyptii rufos boves τοὺς πυρροὺς βοῦς* tantummodo inmolabant, usi prius examine pilorum supersticiosissimo, ὥστε καὶ μίαν ἔχη τρίχα μέλαιναν ἢ λευκὴν, ἄθνητον ἡγεῖσθαι, ut si vel pilum unum nigrum albumve haberet, mactari non posse arbitrarentur, testantibus *Plutarch.* *Isid.* et *Osir.* p. 363. v. et *Diodoro* I. 88. In *Nostri* animo, etsi

verba nunc non praeferant, versatum simile quid videtur. Cl. *Παυ* planissima fore censebat omnia, modo *βοῦς τοὺς ἱερμενοὺς*, *nigros boves*, refingeretur: hos enim Epaphi sive Apidis, itidem nigricantis coloris, fuisse. Quod quidem si probetur, cur atros candidosque pilos tanta superstitione hubus evulserunt, quibus ipse Apis insignis erat? mitto vocem Herodoteam non videri. Ne longum faciam, adstipulor Viro doctissimo, aut menda turpatam, aut voce aliqua defectam esse orationem. Fac fuisse *τοὺς δὲ καθαρὸς βοῦς τοὺς ἱερίους* etc. et nexus erit sermoni; quam mihi suspicionem stabilire sequentia videntur et quae principio c. 41. tum *Porphyrus* Abst. An. II. 55. Sed hoc doctiores perpendant. WESS. — At nihil est, quod hic magnopere desideres. Non nisi eos boves immolare licitum fuisse, qui *καθαροὶ* essent, per se intelligebatur: itaque statim exponit auctor, quo pacto, an *καθαρός* sit et immolari Epapho bos possit, exploretur. S.

4. *ἐπεὶ οὕτως*) *ἰνέουσαν* ex Arch. scripsissem, nisi Pass. dedisset commodius, quod et in *Abreschii* coniecturam Dilucid. Thucyd. p. 350. venerat. Reiskio, post pauca *εἰ καθαρὴ τῶν* etc. [l. 7.] convertenti in *εἰ κατορθὴ τὴ τῶν*, num conspiciat horum quidpiam, arbitrariam emendandi rationem lubens relinquo. WESS. — Ad *ἰδῆται* intellige ex praecedentibus *ὁ δοκιμάζων*, nempe *τῶν τις ἱερέων*, ut mox deinde ait. S.

[8. *ἐν ἄλλῳ λόγῳ* potest significare in alio harum *Historiarum* libro: sed et simpliciter, in alia narrationis parte. Id, de quo hic agitur, habes lib. III. c. 28. S.]

11. *γῆν σημαντρίδα ἐπιπλάσας*) Contendit P. *Victorius Variar.* XIV. 4. hanc *σημαντρίδα* cum *Ciceronis* Orat. pro *Flacco* c. 16. *creta Asiatica*. In *Salmasium* ad *Solin.* p. 157. non dissimilia opinatum, *Gronovius* calamum strinxit. Quam ego litem meam non facio. Cui enim bono? *Plutarchus* τοὺς σφραγιστάς τῶν ἱερέων et sigilli caelaturam *Isid.* et *Osir.* loco supra citato, sive cap. 31. expingit: tetigit et *Clar. Steph. le Moyne* ad *Polycarpi* Epist. p. 410. talia *Nostro* contrihiens quae recusat. WESS.

CAP. XXXIX. 3. *ἔπειτα δὲ ἐπ' αὐτοῦ οἶνον*) Torsit ἐπ' αὐτοῦ Cl. *Reiskium*, non perspicientem, quid hoc loco velit: substituit *ἔπειτα δὲ παῦρον οἶνον*, aut *κύαθεν*, *ῥυτόν*,

νασμον, σπονδὴν, ut eligendi sit facultas. Verum abundantior ea est copia. *Corn. Pauw* ἴπαιρα et ἐπ' αὐτοῦ visum fuit ἐκ παραλλήλου idem esse, ac dein, post hoc, statim. Equidem postea, deinde Latinorum, et αὐθις, αὖ pulcre recorder, ἐπ' αὐτῷ itidem; de isto nunc quidem addubito, in versione Gronoviana [αὐτοῦ ad βωμόν referente] adquiescens. Recepi praeterea [l. 6.] καταρπαζόμενοι, libris et indole sermonis requirentibus. Consentit *Plutarchus* Isid. et Osirid. c. 31. Quae de devotione victimae piacularis, et manibus capiti eius inpositis, exponuntur, in rem suam vertit *Spencerus*, Leg. Hebraeor. Dissert. VIII. p. 1466. WESS.

CAP. XL. 5. Ἐπὴν προνηστεύσωσι τῇ Ἱερῇ etc.) Induxit haec Medicei imperio Gronovius; ego vero, plurium Codd. iussu, veterem reduxi in sedem. Quid virum Cl. inpulerit, adnotationes ostendent; in quis tamen complura, non magni roboris. Negat *Herodoteum* esse βῶν, quam ipse vocem non movit VI. 67., quamque *Parisienses* scripti atque alii hoc non habent loco: arguet, bis sine causa idem dici, repetique brevi intervallo προνηστεύσαντες δὲ, θύουσι. Atqui de Aegyptiorum circumcissione, ut uno tantum utar exemplo, iteratio similis c. 36. 37. Quod illi vero validissimum argumentum ex ratione dictionis ἐξ ὧν εἶλον, pro instauratis aequè firmum stat. Iam vide verborum cohaerentiam: significat *Noster*, maximam se deam et festum eius maximum descripturum: habent utrumque suam in possessionem restituta; quae si auferas cum *Medic.*, ex parte sermo truncus incedit. Adde conspirantem tot mssorum consensum. Id ignorare me fateor, *Vallam* quid tandem, ut κατεύδωνται obdormierunt redderet, adegerit. An καθεύδωνται invenit? Quod si reperit, cautione utique fuerat opus. WESS. — Insignem speciem habere scripturam eam, quam *Vir* praestantissimus revocavit, minime equidem negaverim. Sed restituta illa, quam probati libri nobis conservarunt, multo aptius mihi visa erat cohaerere *Scriptoris* oratio. S.

[5 et seq. κοιλίην μὲν κεινὴν πᾶσιν ἐξ ὧν εἶλον. Vide *Var. Lect.* Plana sententia: totum abdomen exenterant, (intestina omnia ex alvo eximunt,) viscera vero in corpore relinquunt. Cur vero cum *Schneidero* (in *Lex. crit. Graecae linguae*, voc. Κοιλία) ventriculum simul cum intestinis exem-

lum hinc intelligamus, causam equidem video nullam. S.]

15. ἐπὶ αὐτῶν δὲ ἀποτύλονται) Obversabantur ista docto nugatori, cuius Ionicum de Syria Dea libellum inter Luciane retulerunt, T. III. p. 454. ubi Adonin ab apro interemptum in sua regione ferebant Byblii, καὶ κατὰ (sic legerim) μνήμην τοῦ πάθους τύπτονται τι ἐκάστου ἔτιος, καὶ θρηνηνοῦσι. - - ἐπὶ αὐτῶν δὲ ἀποτύλονται καὶ ἀποκλαύδωνται. Optime Hesych. Herodoteum Ἀποτύλονται interpretatur, παύσοντας τοῦ τύφασθαι: ubi plangere desierint, Leopard. VII. Em. cap. 12. qui Luciane quoque comparavit. Ut in his τύφασθαι et ἀποτύφασθαι, sic Il. 73. πειρᾶσθαι αὐτὸ φοβέοντα ἐπὶ αὐτῶν δὲ ἀποκυρῆθαι. Dantur huius generis plura: Ἀποφοιτᾶν Eustathius interpretatur παύσασθαι φοιτῶντα. vid. Clariss. Pieroni Anim. in Moerid. Attic. p. 400. τῆς σχολῆς ἐκφοιτήσας est apud Diogen. Laërt. X. 6. VALCK.

CAP. XLII. 2. τὰς δὲ θηλάς οὐ σφι ἔστι θύειν) Porphyrius Abst. An. II. 11. his consimilia, non sine naturali quadam instituti causa. Duravit Aegyptiis ea superstitio in Constantii Imp. tempora. De bucula, hortos rigante, ἐπιχειρήσαν θύσαι καὶ ἔθυσαν αὐτῶν, εἰ μὴ θῆλυ τοῦτο ἦν. τὰ τοιαῦτα γὰρ ἔλεγον μὴ ἐξ εἶναι παρ' αὐτοῖς θύσθαι, Athanasius Histor. Arianor. ad Monach. cap. 56. p. 378. Isidis simulacrum bubulis cornibus dabit Plutarch. Isid. et Osir. c. 19., et Nostri imitator Libanius, ἡ γὰρ δὴ Ἰσις, τὸ βούκερων ἀγαλμα, τὸ Αἰγύπτιον, Antiochici p. 353. WESS.

15. ἡ καὶ ἀμφοτέρω ὑπερίχοντα) Potuisset ὑπερίχοντα, structura vulgatiore. At Gronovium consule in cap. 66. huius libri. [ubi hanc dictionem cum illa confert, ταῦτα γινόμενα, c. 66, 15.] Antigonus Caryst. Hist. Mirab. c. 23. εἶδον ἐν Αἰγύπτῳ τὸν βοῦν αὐτὸν κατορύξας - - ὥστε αὐτὰ τὰ κέρατα τῆς γῆς ὑπερίχον etc. WESS.

CAP. XLII. 1. ὅσοι μὲν δὴ - - ἰδρυται) Fortasse scribendum ὅσους μὲν δὴ Διὸς Θεβαίως ἰδρυται ἱρόν: et paulo inferiorius, ὅσοι δὲ δὴ τοῦ Μένδητος ἔκπηται ἱρόν. Voculas δὲ δὴ sic saepenumero coniungit Herodotus, qui c. 44. εἰρόμην, ait, ἐκότες χρόνος εἴη ἐξ οὗ σφι τὸ ἱρόν ἰδρυται. VALCK. — Non erat cur sollicitaretur vulgatum. Idem valet ἰδρυται ac ἰδρυμένοι ἔχουσι, sive ἰδρύκασιν αὐτοῖς: pro quo ἰδρυσάμενοι ἔκπηται dicit c. 44, 21. Cf. ad I. 180, 11. Ridicule Larcher: Tous ceux qui ont fondé le temple de Jupiter Thébéen. S.

2. Διὸς Θηβαίεος) Rediit Iovi sollemnis titulus, quo I. 182. II. 54. IV. 181. superbit. Ἰδενται ἱερὸν in Vallae Latinis templum incolunt, verius sacrum sive aedem constituunt, [potius constitutum habent.] ut c. 41. 44. et Diodor. Sic. I. 15. Rediit quoque Ὀσίριος, cui Med. Ionicam formam, hic inconsulte detractam, reddidit II. 157. WESS.

14. προέχουσαι τε τὴν κεφαλὴν) Pati hoc possum, si tamen opera levi fieret προσχίσθαι, sequentibus melius congrueret; quae et Cl. Reiskii opinatio. Νάκος de arietis vellere Grammatici recusant, merito reprehensi a Sam. Bocharto Hierozoic. P. 1. c. 42. lib. II. De titulo Ammonis κριοπροσώπου nihil addam, nisi recurrere IV. 181. et in Luciani Astrol. c. 8. et Praelo in Timaeum p. 36. WESS.

19. Φωνὴν - - νομίζοντες) Adridere posset Φωνῇ, ob IV. 117. Φωνῇ - - νομίζουσι Σκυθικῇ. Sed illud aequè probum. Sic I. 142. γλώσσαν δὲ οὐ τὴν αὐτὴν οὔτοι νομίσασιν. Alia hoc de genere Portus subpeditabit, quibus ex Dione Cassio, si quae necessitas, magna foret accessio. In Cononis Narrat. 44. ὅς τὴν αἰχμαλώτων γυναῖκα ἐνόμισε καὶ τὸν παῖδα αὐτῆς ἔθετο mutatūm ivit Th. Galeus, non citra iniuriam. WESS.

21. Ἀμμοῦν γὰρ Αἰγύπτιος etc.) Verius videtur Eustathii hoc ex loco Ἀμοῦν. [ut habet noster ms. F.] Namque ita Aegyptii. Plutarch. Is. et Osir. c. 9. ἴδιον παρ' Αἰγυπτίοις ὄνομα τοῦ Διὸς εἶναι Ἀμοῦν. ὃ παραγαγόντες ἡμεῖς Ἀμμωνι λέγομεν. Hinc ex lapide inter Epigrammata Muratorii Th. Inscript. pag. 73. ΜΕΤΑΣ ΟΒΡΙΜΟΣ ΑΜΩΝ, quamquam AMMT in Rich. Pocockii Antiq. Inscript. pag. 30. Convenit Ἰμνῶν Amun, et Ἰμνῶν Hamon, Ierem. xlvi. 25. Ezech. xxx. 15. Vide doctissimi Iablonskii Pantheon Aegypt. lib. II. 2. et Aegyptiorum mysticas has fabellas docte explanatas ad-vertes. WESS.

27. τύπτονται - - τὸν κριόν) Arietem verberant, Laurentius. Ex usu verbi, plangunt, semet verberant oportuerat. Lucianus Dea Syr. c. 6. καὶ μνήμην τοῦ πάθους τύπτονται τε ἐκάστου ἕτερος. Poëta in Hephaestione pag. 34. καττύπτεσθε κόρας, καὶ κατερείκεσθε χιτῶνας. Habet de hoc vocabuli usu plura Gronovius, admixtis tamen alienis, infra c. 61. WESS.

[28. ἐν ἱερῇ θήκῃ, sacrâ urnâ reddidit Valla. Nos, sacro in loculo, ut Gronov. Rectius futurum erat sacro in sepulcro. Est enim Herodoto θήκη conditorium, sive camera in

qua pluribus sarcophagis locus. Vide saltem III. 16, 28 seq. S.]

CAP. XLIII. 8. ἐν δὲ δὴ καὶ τόδε) Haud scio an sit ἐν δὲ δὴ deterius. Lucian. Astrol. c. 4. ἐν δὲ καὶ οὐνόματα αὐτίστοις ἐπύθεσεν: quod sollicitatum a viris doctis nollem. Noster III. 39. ἐν δὲ δὴ καὶ Λεσβίους -- εἴλε: et V. 95. Adde Gronov. in I. 18. Aliter Aldus et ceteri pingunt, e quibus δὴ restituo; Medic. et hic Arch. illi se infestum prae-buit, sicuti et III. 15. placatior alibi. Aeliani Var. XIV. 38. πολλὰ καὶ ἄλλα οἶδα, ἐν δὲ τοῖς καὶ τόδε paullo diversius abit. WESS. — In Var. Lect. monere debueram, ἐν δὲ, non ἐν δὲ hic Wesselingium e superioribus editionibus tenuisse, quibuscum scripti libri etiam omnes (quod quidem sciam) consentiunt. Lubens tamen cum Reiz. et Schaefer. ἐν δὲ correxi. Sic enim constanter adsuevit Noster: I. 185, 7. 192, 2. II. 79, 7. III. 15, 10. 38, 11. et plerumque quidem (sicut in omnibus istis locis) adiectā δὴ particulā; quam et h. l. si quis revocatam cupit, quod Schaeferus fecit, haud invitus patiar; nonnumquam vero etiam absque δὴ, ut I. 74, 5. II. 176, 3. VIII. 113, 16. S.

17. ὥς ἔλπομαι τε) Correxerat vir eruditus in Miscell. Lipsiens. ὥς πίπυσμαι τε, quod merito in litteris ad me spernit. ἢ ἐμὴ αἰρεῖται amplius est quam ἔλπομαι, et sententiam rationibus nixam exprimit, sicuti λόγος αἰρεῖται, quod sanior ratio persuadet, III. 45. IV. 127. et in Platonis Critone p. 48. c., Arriano, Imp. Antonino, atque aliis. Lege Uptoni Adnotationes in Arriani Dissert. lib. I. 29. p. 155. [pag. 330. nostrae edit.] et Abreschii Dilucid. Thucyd. pag. 385. WESS.

20. ἀρχαῖός ἐστι θεὸς Αἰγυπτίων Ἑρακλῆς) Dubio res caret. Habuerunt Aegyptii suum sibi numen, cui Graeci Herculis titulum inpegerunt: nulla illi natalium origo ex Iovis et Alcmenae amoribus, verum Nilo genitus trahebatur, Cicerone doctore, Nat. Deor. III. 16. Ordines deorum in ista gente varii: primi VIII. hinc XII. inde alii, ut est c. 145. ex secundis fuit Hercules. Legendus est Cl. Jablonskii Praefat. Panth. sect. 28. et lib. II. c. 3., neque enim moram in his nectere libet. WESS.

[22 seq. ἐπὶ τε ἐκ τῶν οὐτῶ θεῶν οἱ δώδεκα θεοὶ ἐγένοντο) Aliena prorsus erat Vallae interpretatio: ex quo Herculem Herodot. T. V.

ex octo diis, qui duodecim erant, unum esse arbitrantur. Voluerat ille, puto, debuerat certe, ex duodecim diis, qui octo fuerant. ἰσώνο cum Gronovio extiterunt reddidi, quod et *Wess.* tenuerat. Commodius *H. Steph.* in ora versionia Laurentianae: ex quo e diis octo facti fuerunt duodecim, quorum unum Herculem censent. Quam versionem probans *Iablonski* in *Proleg. Panthei Aegypt.* pag. LXIV. et LXXIII. ut octo diis, quos initio coluerant Aegyptii, succedente tempore adiecti fuerint quatuor alii. *Larcherus*, contra auctoris mentem: il est du nombre de ces douze Dieux, qui sont nés des huit Dieux. S.]

CAP. XLIV. 6. ἡ δὲ σμαράγδου) Non me fugit, quid patrocini μάρτυρος ex *Athenaei* III. 14. [pag. 94. b.] auferre queat, sed locuples esse dubito. Noster vulgatum, nullo mssorum dissensu, probavit III. 41. [Sic corrige in nostra *Var. Lect.* ubi perperam II. 41.] Stat et pro eodem *Cl. Wasse* in *Thucyd.* IV. 13. Latinos Zmaragdum maluisse, cognitissimum est, quo de *Ian. Brouckhusius* in *Propert.* II. 13, 43., et ab eo cumulatim citati. Μέγαθος, quod continuo [l. 7.] succedit, insolentius videtur: hinc *T. Fabri* μεγάλως, a Gronovio castigatum: indidem *Reiskii* μέγα φῶς, non magno utique molimine. Ego in *Laurentii* et *Porti* partes eo; nam Gronoviana explicatio minime se probat. *WESS.* — Nempe adverbialiter pro μεγάλως positum μέγαθος *Portus* censuit: quod utique insolentius. Quod ad *Reiskii* spectat coniecturam, notabile tamen est, subinde et alibi a librariis permutatas reperiri φ et θ litteras. Cuius confusionis in *Athenaeo* exempla nonnulla observare memini: alia duo *Schaeferus* adnotavit, unum in *Notis ad Gregor. Dialect.* pag. 525. alterum in *Indic. Graec.* in eundem librum, p. 929. Vide etiam *Wesselingii* *Adnot.* ad II. 48, 7. et *Var. Lect.* I. 58, 4. De smaragdina, quam Noster dicit, columna consuli possunt quae *Larcherus* ad h. l. adnotavit. S.

12. τριηκόσια καὶ δισχίλια) Fuit *Tyrus* post *Sidonem* μεγίστη τῶν Φοινίκων καὶ ἀρχαιοτάτη πόλις, in *Strabon.* XVI. pag. 1097. et, illo longe potiore, *Esaia* Propheta c. XXIII. 7. Negari tamen haud potest, nimium priscam hęc perhiberi; quod praeter alios egregius *Vatis* eius explanator *Camp. Vitringa* condocesecit. Fieri potest, ut *Nostrum*, an-

tiquitatis suae iactatores, sacerdotes Herculis circumscripserint. Quod enim *Vignolius Chronol.* lib. IV. 1. p. 33. *τριηκόσια καὶ χίλια* rescripsit, id in coniectura, incerta et fallace, deputandum est. Non addo, et ea ratione Tyri initia iusto antiquiora constitui. WESS.

[13. *ἐπωνυμίην ἔχοντος Θεσίου εἶναι*) De abundante verbo *εἶναι* vide ad I. 153, 19. notata. S.]

17. *πάντε γενεῇσι*) *δέκα γενεῇσι* corrigit *Maussacus* ad *Harpocr.* p. 144. edoctus a *Scaligero* ad *Euseb.* p. 37. Mendae patebit origo, si sic voces censeantur olim collocatae: καὶ ταῦτα δὲ γενεῇσι ἰ (id est *δέκα*) *πρότερά ἴσσι*. Nonnunquam numerum voci *γενεῇ* subiicit etiam *Herodotus*, ut I. 185. *γενεῇσι πάντε πρότερον γενομένην*, et IV. 147. VALCK.

Ibid. *πάντε γενεῇσι ἀνδρῶν πρότερα*) Et haec exercuerunt eruditorum studia. *Maussacum* sannā *Gronovius* repulit, chronologica difficultate nihil admodum motus: belle noverat ex *Scaligero* ad *Euseb. Chron.* p. 37. a Thaso et Cadmo plus quinque generationibus ad Herculem abiisse; neque nesciebat *Berkelii* ad *Stephan.* in *Θάσος* conatus: et pertinax tamen silentium. Ego vero non ambigo de menda vocabuli *πάντε*. Quid fuerit olim, coniectando vestigandum est. *Maussaci* *δέκα γενεῇσι* nimium videtur: addit enim in seriem maiorum Herculis Belum, cuius ratio hic nulla. Beli filio Aegypto aequales fuerunt Cadmus et Thasus: ab Aegypto ad Herculem octo numerantur descendentes in *Stephani* *Θάσος*, qui quidem, uti *Aldus* et prisci Editi, H' δὲ γενεαῖς Ἡρακλέους καὶ Θάσος παλαιότερος h. e. octo vero generationibus Hercule antiquior Thasus est. Mutavit fateor *Berkelius* posuitque *δέκα*, quod scriptus liber ἰ. δὲ γενεαῖς praeferret: at offendit eundem ad lapidem, ad quem *Maussacus*. Iam generationum ordo et numerus in Herculem usque cum constet, adstipulor *Ampl. Bouherio* Diss. *Herodot.* c. II. p. 128. *ὁπῶ γενεῇσι* reponenti. Discrepant, neque nego, *ὁπῶ* et *πάντε* scriptura; quae differentia notae fortasse numerali obscurius pictae, aut erranti amanuensi, in acceptum referenda est. WESS. — Possis cogitare H' olim scriptum fuisse, idque successu temporis in II'. (i. e. *πάντε*) mutatum: sed scriptura II. pro *πάντε* vetustior est, quam illa qua ἡ. octonarium numerum indicat: satisque notum, H. olim *ἑκατὸν* significasse. Lar-

cherus, culus et Adnotatio ad h. l. et uberior in hunc locum commentatio in *Chronol. Herodoti* consuli potest, vulgatam scripturam *πίπτι* defendit. S.

23. *ὡς ἤρωι ἐναγίζουσι*) Sugillat *Plutarchus* de Malign. *Herodoti* p. 857. d. cavillandi studio abreptus. *Herculem*, *Amphitryonis* filium, *Heroum* olim ritu ac superstitione *Graecos* devenerari solitos testata res, atque a *Diodoro* IV. 39. copiosius explicata est. Non repeto quae illi adscripta sunt. *WESS.* — Conf. *Gregor. dialect. ion.* §. 109. ibique *Koen.* S.

CAP. XLV. 11. *χωρίς ὁῶν*) Miror equidem hoc uno in loco tradi, fas fuisse *Aegyptiis* *sues* immolare; et tamen rerum *Aegypti* peritissimis viris locum de menda non fuisse suspectum. Lenissima mutatione corrigi poterit *ὁῶν*: ut nullas mactasse pecudes dicantur praeter *oves*, *boves* *mares* *vitulosque*, et hos duntaxat qui solemni ritu fuerint explorati signoque notati. In nomo tamen habitantes *Thebano* *ὁῶν ἀπεχόμενοι αἶγας* θύουσι, *Mendesii* contra, *αἰγῶν ἀπεχόμενοι, οἷς* θύουσι, uti scribit c. 42. Sed *sues* abominati vulgo ne tangebant quidem *Aegyptii*, c. 47. uno tantum festo die *Lunae*, *ὅς* θύσαντες, *παρίενται τῶν κρεῶν ἐν ἄλλῃ δὲ ἡμέρῃ οὐκ ἔτι γευσάμενοι*. Rem adfirmant *Plutarch.* de *Is.* et *Osir.* §. 8. et *Aelianus* *Hist. An.* X. c. xvi. Hic sua probabiliter idoneo testi debet *Eudoro*, qui citatus ibidem *Φησὶ Φειδομένους τοὺς Αἰγυπτίους τῶν ὁῶν μὴ θύειν αὐτάς.* *Aegyptiorum* ad *Graeca* comparans instituta *Anaxandrides* apud *Athen.* VII. p. 299. F. *Οὐκ ἐσθλὺς οὖν, ἐγὼ δὲ γ' ἡδομαι Μάλιστα τοῦτοις.* *Graecis* excipiendi *Cretenses*, secundum *Agathoclem*, *ὁὗς τῶν κρεῶν οὐ δαίσαντο*, *Athen.* IX. pag. 376. A. Qui populi praeter *Aegyptios* *sues* aversati sint, enumerantur *Bocharto*. Vid. *Celeberr. Wess.* ad *Diodor.* T. I. pag. 380. *VALCK.* — Quod in *Var. Lect.* dixi, *ὁῶν* hic in cod. F. scribi; id quidem, denuo nunc inspecto codice, cuius mihi usura per insigne illustris possessoris beneficium ad hunc diem concessa est, paulo aliter se habereprehendi; sed ita ut paulo etiam magis confirmetur ea scriptura, quam ex *Valckenarii* coniectura recepi. Superiore quidem loco, ubi manifeste de *ovibus* agebatur, c. 42, 3. et 9. pro *ὁῶν* in hoc codice perspicue *οἰῶν* scribitur: at hoc loco, in quo nunc versamur, est *οἰῶν*

cum acuto accentu super vocali : calami ductus qui super ω conspicitur, quem olim pro accentu circumflexo acceperam, indicat postremam, litteram, quae in reliquarum litterarum serie non expressa est. Vulgatum vero $\omega\acute{\nu}$, ut Reiz et Schaefer, sic et Larcher tenuit, satis illud praesidii invenire censens in his quae cap. 47, 9 - 11. leguntur. S.

13. $\kappa\acute{\omega}\varsigma \alpha\acute{\nu} \sigma\acute{\upsilon}\tau\alpha\iota \alpha\acute{\nu}\theta\rho\acute{\omega}\pi\omicron\upsilon\varsigma \theta\acute{\upsilon}\nu\omicron\iota\epsilon\iota\upsilon$;) Legitima foret conclusio, ni aliunde de inopia hac gentis religione exploratum haberemus. Adpellavi ad Diodori I. 88. Manethonem, Plutarchum, Porphyrium testes; adiungo Seleucum, cuius liber ab Athenaeo IV. 21. p. 172. $\pi\epsilon\acute{\rho}\iota \tau\eta\varsigma \pi\alpha\acute{\rho}' \text{Αἰγυπτιῶνς} \text{Ἀνθρῶποθυσίας}$, laudatur. Sustulit crudeles aras rex Amasis, humanarum victimarum loco placentis in usum vocatis. Quod cum diu ante Nostri aevum valuerit, inde illi hoc argumenti genus. Alia Iablonskius Panth. III. 3. pag. 75. Ἔόντα , [l. 14.] quo modo et mstus Baroccianus, teste Wasse, ex Arch. locum inpetravit. WESS.

17. $\epsilon\acute{\upsilon}\mu\epsilon\acute{\nu}\epsilon\iota\alpha \epsilon\acute{\iota}\eta$) Voluit-ne Arch. et Vind. $\epsilon\acute{\upsilon}\mu\epsilon\acute{\nu}\epsilon\iota\alpha$, uti $\epsilon\acute{\upsilon}\sigma\tau\omicron\mu\alpha$ et alia hoc de genere? Heliodori similis formula Aeth. IX. p. 424. $\tau\omicron\upsilon\tau\omicron \tau\epsilon \kappa\alpha\iota \eta\mu\acute{\iota}\nu \epsilon\acute{\upsilon}\mu\epsilon\acute{\nu}\epsilon\iota\alpha \mu\acute{\epsilon}\nu \epsilon\acute{\iota}\eta \tau\acute{\omega}\nu \epsilon\acute{\iota}\rho\eta\mu\acute{\epsilon}\nu\omega\upsilon\iota\omega\iota\tau\alpha \delta\acute{\iota} \alpha\acute{\rho}\rho\eta\tau\omega \sigma\iota\gamma\eta \tau\epsilon\tau\iota\mu\acute{\eta}\sigma\tau\omega$. WESS.

CAP. XLVI. 6. $\alpha\gamma\alpha\lambda\mu\alpha\tau\omicron\pi\omicron\iota\omicron\iota$ possessionem, unde Medic. opera exciderant, reciperarunt. $\Gamma\lambda\acute{\upsilon}\phi\epsilon\iota\upsilon$ et $\gamma\rho\acute{\alpha}\phi\epsilon\iota\upsilon$ [l. 5.] artis sunt diversae; nec memini sub $\zeta\omega\gamma\rho\acute{\alpha}\phi\omicron\iota\varsigma$ quoscumque opifices ad effigies parandas comprehendere. Ceteroqui in ordinatione verborum viro Cl. [Gronov.] accedo. WESS.

9. $\sigma\acute{\upsilon} \mu\omicron\iota \eta\delta\acute{\iota}\acute{\omicron}\nu \acute{\iota}\sigma\tau\iota \lambda\acute{\epsilon}\gamma\epsilon\iota\upsilon$) Ionicam Herodoti formam loquendi aliquoties adhibuerunt Aelianus et veterum castigatissimus imitator Aristides. In huius T. I. p. 20. $\tau\eta\eta \theta\epsilon\acute{\omega}\nu \mu\acute{\alpha}\chi\eta\iota\eta \sigma\acute{\upsilon}\chi \eta\delta\acute{\iota}\acute{\omicron}\nu \acute{\epsilon}\mu\omicron\iota \gamma\omicron\upsilon\eta \lambda\acute{\epsilon}\gamma\epsilon\iota\upsilon$, S. Iebb. $\sigma\acute{\upsilon} \mu\acute{\alpha}\chi\iota\omicron\iota\omega\iota$ scribendum suspicabatur; ego contra $\sigma\acute{\upsilon}\chi \eta\delta\acute{\iota}\acute{\omicron}\nu$ etiam reponendum arbitror T. I. p. 624. Quod habet p. 632. $\acute{\epsilon}\mu\omicron\iota \mu\acute{\epsilon}\nu \sigma\acute{\upsilon}\chi \epsilon\acute{\upsilon}\pi\eta\rho\epsilon\pi\acute{\epsilon}\sigma\tau\epsilon\rho\acute{\omicron}\nu \acute{\iota}\sigma\tau\iota \lambda\acute{\epsilon}\gamma\epsilon\iota\upsilon$, mutuatus etiam est ab Herodoto, in cuius legitur proximo cap. 47. Io. Stobaeus egregiam praebet Heracliti sententiam, p. 48, 13. $\alpha\acute{\nu}\theta\rho\acute{\omega}\pi\omicron\iota\varsigma \gamma\acute{\iota}\gamma\eta\sigma\theta\alpha\iota \acute{\omicron}\kappa\acute{\omicron}\sigma\tau\alpha \theta\acute{\epsilon}\lambda\omicron\upsilon\sigma\iota\iota\iota\iota$, $\sigma\acute{\upsilon}\chi \acute{\alpha}\mu\epsilon\iota\iota\iota\iota\iota\iota$. Verum $\sigma\acute{\upsilon}\chi \acute{\alpha}\mu\epsilon\iota\iota\iota\iota\iota\iota$, $\sigma\acute{\upsilon} \lambda\acute{\phi}\omicron\iota\iota$, $\sigma\acute{\upsilon} \chi\epsilon\acute{\iota}\rho\omicron\iota$, $\sigma\acute{\upsilon} \kappa\acute{\alpha}\kappa\iota\omicron\iota\iota$, multo magis frequentantur. VALCK.

11 seq. $\kappa\alpha\iota \tau\omicron\upsilon\tau\omega\iota\omega\iota \acute{\omicron}\acute{\iota}\pi\acute{\omicron}\lambda\omicron\iota$ etc.) Si $\acute{\epsilon}\nu\epsilon\kappa\alpha$ in auxilium voces, uti oportet, nihil hic inconcinni. Caprarios po-

tiore loco censebant, ob caprorum praestantiam. Hoc indicat. Verum, quae subduntur, ἐκ δὲ τούτων εἰς μάλιστα etc. spectant-ne eundem caprarium? Id volunt docti interpretes; qui quidem si considerassent hirci Mendesii venerationem, paene incredibilem ista in natione, utique ἐκ δὲ τούτων εἰς non ad caprarium, sed ad hircos retulissent, eumque in primis, qui vulgo Θμουῖτων τράγος. [conf. *Wess.* ad *Diodor.* I. 84. n. 21. et *Holsten.* ad *Stephan. Byz.* voc. Θμουῖς.] Hoc mortuo, sicuti in *Apidis* decessu alibi, omnis Mendesiorum tractus luctui indulgebat, haud sane obitu caprarii. Notavit hanc interpretum inconsiderantiam *Cl. de Pauw.* τῷ Μενδησίῳ νομῶ [l. 14.] ex *Arch.* legitimum est, venitque in opinionem *Gronovii.* *WESS.*

[*Vallae* versionem: *Et inter Mendesios caprarii praecipuo honore afficiuntur, et ex his unus maxime, tenuerat Gronovius; quasi quae continuo dein de ingenti luctu memorantur, ad mortuum caprarium spectarent, non ad hircum quem singulari religione Mendesii colebant. Contra quos recte Wesselingius monuit, ἐκ δὲ τούτων ad τοὺς αἰγας fuisse referendum. Quod vero idem vir praestantissimus in istis verbis καὶ τούτων οἱ αἰπόλοι censuerit τούτων intelligi oportere ἔνεκα τούτων, id equidem nec necessarium iudico, et omnino praepositioni ἔνεκα in ista ῥήσει non esse locum arbitror. Quidni vero τούτων τῶν αἰγῶν intelligeremus, quum plus semel αἰπόλος αἰγῶν Poëta dixerit? Odyss. β'. 247. et 269. alibique. Pleonasum illum, si quis est, non magis Herodotus, quam Homerus, recusaverit. In interpretandis eisdem verbis, καὶ τούτων οἱ αἰπόλοι τιμὰς μέζοντας ἔχουσι, dubius olim haeseram, utrum sententia sit, hos (scil. τοὺς ἔρτενας) maiore in honore habent caprarii; an, horum (nempe τῶν αἰγῶν, caprarum hircorumque) pastores maiore sunt in honore. Nunc, quamquam, sicut μνήμην τινὸς ἔχειν, et ὥρην ἔχειν τινός, I. 4, 7. sic fortasse etiam dici possit τιμὴν τινός ἔχειν, intelligo tamen non ita loqui consuesse Nostrum: adhaec existimo, non fuisse alios caprarum pastores, alios hircorum. Quare eiectam e latina nostra versione priorem illam interpretationem, et in graeco contextu l. 12. post verbum ἔχουσι, pro maiori puncto, punctum minus repositum velim; ut intelligatur, ἐκ δὲ τούτων (scil. τῶν αἰγῶν, et quidem ἐκ τῶν ἑρτένων) εἰς μάλιστα τιμὰς ἔχει, et ex hoc genere unus*

maxime prae caeteris in honore habetur. Caeterum, quamvis cum eo, quod ait, maiore in honore esse caprarios, bene congruat id quod cap. seq. de subulcis scribit, veluti infamia quadam notatis; nolim tamen dissimulare, in tota ista *ἡσσι* haud satis expedite atque dilucide fluere orationem. Est in his haud obscura gradatio: *Mendesii colunt omne genus caprinum: magis autem colunt mares quam foeminas: horum - - maiore sunt in honore: ex his vero omnium maxime unus.* Susplicari utique licebat, eo loco, ubi nunc *οἱ αἰπόλοι* leguntur, scriptum olim fuisse aliud vocabulum, quo indicabatur certum quoddam genus hircorum, quod maiore in honore fuisset quam reliqui hirci; et ex quo genere denique delectus fuisset ille unus, qui maxime omnium colebatur. Tale quidpiam secutus esse videtur doctiss. Schaefer, quum pro *οἱ αἰπόλοι* (ex mera quidem coniectura, nam in vulgatum consentiunt libri,) *οἱ κόλοι* non modo legendum censuit, sed fidenter etiam in Herodoti graecis posuit; in quo, ut in plurimis aliis, sequacem *Borheckium* habuit: quam novationem silentio praeterire in *Var. Lect.* non debueram. Spectaverat, puto, coniecturae huius auctor (sive is Schaeferus ipse est, sive ab alio viro docto accepit) Theocriteum illud ex Eidyll. VIII. 51. *ἦν δὲ κόλι, καὶ λέγει etc.* ubi graecus Scholiastes consentiente Hesychio monuit, *κόλον* dici hircum cornua non habentem; quod genus latino sermone similiter *mutilum* dicitur. Adiicit Scholiastes, *ἢ μικρόν*: quod nimirum ille fortasse sic intellexerat: sed videndum, ne *μακρόν* scripserit, quomodo apud Hesych. legitur, *Κόλον, μέγαν τράγον κέρατα οὐκ ἔχοντα*: docuitque etiam Eustath. ad Iliad. p. 917, 16 et 18. (p. 942. ed. Rom.) *κόλον* a nonnullis subinde *μέγαν* intelligi. Sed hoc utcumque sit; illud constat, in caprino genere *mutilum* (*τὸ κόλον*) pluris olim aestimatum fuisse. Plinius lib. VIII. cap. 50. sect. 76. *Non omnibus (capris) cornua. - - Mutilus lactis maior ubertas. - - Mutilum in utroque sexu utilius.* Et de maribus, id est hircis, diserte Columella, lib. VII. c. 3. Si (in ea quam habitamus regione) clementior hiems, *mutilum probabimus marem*. Est praeterea *κόλος* etiam peculiare genus animantis, de quo consuli possunt quae partim a Casaub. partim a nobis, ad Athenaei lib. V. p. 200. f. notata sunt: (Animadv. in Athen. T. III. p. 113.) sed illud quidem non

indigenum in Aegypto animal, ut de eo cogitari h. l. non possit. S.]

15. ὁ Πάν Αἰγυπτιστὶ, Μένδης.) Sequuntur Nostrum plerique omnes. Qui Coptici sermonis usum habent, infutiantur, praeterque ceteros *Iablonskius* Panth. II. 7. p. 273. Vide vero mihi haec *Plutarchi* Is. et Osir. c. 73. οἷόν ἐστιν Ἴθις - - - καὶ αὐτὸς ὁ Ἄπις οὕτω δὴ γὰρ τὸν ἐν Μένδῃτι τράγον καλοῦσι. Sentis-ne scriptum fuisse καὶ αὐτὸς ὁ Πάν? neque enim *Apis* et *Pan* idem, nedum *hircus* *Mendesius* usquam *Apis*. Unum adpello *Herodotum*. Nihil addo de turpissimo et detestabili *hirci* mulierum amore: dixi ad *Diodorum*, et conduxit complura vir excellenti eruditione *S. Bochartus* P. I. Hierozoic. lib. II. 53. [et *Iablonsk.* loco cit. p. 277.] Ecce tamen istud *Clementis Alex.* Protrept. p. 27. de libidinoso Iove: ἐνεπίμπλατο γούν γυναικῶν, οὐχ ἥττον ἢ αἰγῶν ὁ Θμουϊτῶν τράγος, in quo αἰγῶν vox aliena est atque ex scholio. *Hirci* omnes in capras ruunt, non solus *Mendesius*: huius proprium fuit, uti *Iovis*, in foeminas insanire. WESS.

[17. Quid sit quod ait, τοῦτο ἐς ἐπίδειξιν ἀνθρώπων ἀπίετο, haud satis in liquido. *Vallae* versionem, in ostentationem hominum pervenit, cum *Gronovio* tenuit *Wess.* Contra *H. Stephanus* monuit, esse qui ἐπίδειξιν pro ostento hic accipiant. *Iablonski*, Panth. lib. II. p. 278. sic convertit, huiusque rei videndae hominibus copia facta est. In eam sententiam, quam equidem expressi, praeivere *Portus* et *Larcher.* S.]

CAP. XLVII. 2. αὐτοῖσι ἱματίοις) Articulum eieci, msstis obsecundans. *Euripides* Suppl. 926. Θεοὶ ζῶντ' ἀναγπάσαντες - - - αὐτοῖς τεθρίπποις. *Sophocles* Aiac. 26. ἐφαρμίνας - - εὐρίσκομεν - - αὐτοῖς ποιμνίων ἐπιστάταις. *Noster* III. 126. ἀποκτείνας δέ μιν, ἠφάνισε αὐτῷ ἵππῳ. Retinetur tamen contra morem III. 45. Confer *Davisium* in *Maximum Tyr.* Diss. VII. p. 520. *Medicei* *Passioneique* ἀπ' ὧν ἔβαλε egregie nitet. WESS.

4. οἱ συβῶται, ἰόντες) Non spernerem, si voculam καὶ Codices praeberent interiectam: οἱ συβῶται, καὶ ἰόντες Αἰγυπτίῳ ἑγγενεῖς, tametsi sint indigenae, ἐς ἱερὸν οὐδὲν τῶν ἐν Αἰγύπτῳ ἐσέρχονται μούνοι πάντων. Saepius in talibus καὶ ponitur pro καίπερ, et apud *Herod.* VII. 46. αἱ συμφοραὶ - - καὶ βραχὺν ἰόντα, μακρόν δοκεῖν εἶναι ποιεῖσι, τὸν βίον. Inter septem

genera Aegyptiorum memorantur et συβῶται Herodoto lib. II. c. 163. Suum greges quem in finem aluerint, [scil. eam ob operam cuius Noster meminit cap. 14 extr.] Eudoxus tradidit apud Aelian. de Nat. An. X. 16. VALCK.

10. τοῦ αὐτοῦ χρόνου, τῇ αὐτῇ πανσελήνῳ etc.) Emendabat sequentia τοὺς ἔρποντας ὅς Cl. Reiskius, nulla, uti opinor, urgente caussa: rectius admonet, verba praescripta bene habere atque innuere, Lunae et Baccho eodem tempore, et plenilunio totius anni uno eodemque, sues immolatos fuisse. [Scil. in lat. vers. quam et Gron. et Wess. tenuit, nude positum erat per tempus plenilunii.] Adiungere potuisset Plutarchi et Aeliani testimonia, quorum posterior de Animal. X. 16. θύουσιν αὐτῇ (Lunae) ἅπαξ τοῦ ἔτους ὅν: ille Isid. et Osir. c. 8. θύοντες ἅπαξ ὅν ἐν πανσελήνῳ καὶ κατεσθίοντες. Ea enim explanationem dubio eximunt. Verum adnectitur post nonnulla [l. 15.] θυσίῃ -- τῶν ὕων τῇ Σελήνῃ ποιέταις, nulla Bacchi habita ratione; in quis πανσελήνῳ oportuisse, Cl. de Pauw opinio est. Equidem, etsi idem sacrorum genus adgnosco, nihil demuto. Lunae unice meminit, siquidem eius honori praecipua erat illa festivitas; quare et Aelianus solam nominavit. WESS.

[14. ἐνπερίσσερος. Vide Valckenarii Adnot. ad c. 46, 9. S.]

[16. ἐπειὶν θύσῃ, nempe τις, vel ὁ θύων. Quo de genere iam alibi dictum est. Vide ad I. 132, 5. S.]

22. ὅπ' ἀσθενείας βίου σταιρίνας) Aldinum βίους τε τινὰς H. Stephanus in Prolegom. secundae editionis scribendum docuit βαιούς, voluit certe; at non recordatus fuit, ἀσθενείαν Nostri usu morbum esse, ἀσθενείαν βίου egestatem et victus tenuitatem, ut IV. 135. VIII. 51. Maneat proinde dictionis genus. Σταιρίνας ὅς posuit, sicuti Plutarchus in Lucullo p. 498. Α. οἱ μὲν Cyziceni ἠπόρουσαν βοὸς μεταίτης πρὸς τὴν θυσίαν, καὶ σταιρίνην πλάσαντες τῷ βωμῷ παρέστησαν. Quorum, morem eiusmodi adfirmantium, St. Berglero indicium debeo. WESS. — Pauperes, qui vivum immolare animal non possent, ex farina fictum immolasse adnotavit etiam Suidas in Ἐβδόμεος βοῦς. S.

CAP. XLVIII. 2. τῆς ὁρεῖς τῇ δορκῇ) Hoc ex Apaturiorum festo Ionum die huc derivavit. WESS. — Gronovius, in eandem fere cum Valla sententiam, in festi conviviali coena: qua in versione nihil mutavit Wess. per-

raro omnino latinam versionem adtingens. Mire vero Larcherus, à l'heure du repas. Equidem, *vesperà quae festum antecedit*: poteram, primo festi die, quod eodem redit. Vide Hesych. et Suidam in Ἀπαρτήσεις: et confer ad Athen. IV. 171. d. notata, Animadv. T. II. p. 613. Ubi, quod dixi caussam non fuisse cur a doctissimo Hesychii editore Δορπία in Δόρπια mutaretur, quandoquidem et metri ratio in Philyllii versiculo apud Athen. scripturam δορπία poscit, et apud Polluc. VI. 102. eodem modo scribitur, adiaci etiam Herodoti hic locus debuerat. Denique, obiter hoc loco liceat monere, vitiosam omnino videri scripturam δόρπια, quae et apud Suidam et alio loco apud Hesych. occurrit: nam festorum quidem nomina, quae per continuos aliquot dies ut plurimum celebrabantur, pluralis numeri sunt apud Graecos: singulorum vero dierum nomina singulari numero efferuntur. S.

5. πλὴν χορῶν) Larga Gronovii dissertatio choros tuetur, porcis depulsis. Sunt sane in Atticorum Dionysiis chori cognitissimi, unde color Medicei scripturae. Ubi tamen omnia perpendo, Aldinum et aliorum Codd. πλὴν χοίρων aequius melius opinor. Porcorum in Lunae et Bacchi sacris iterata praecessit mentio: additur, alia Aegyptiorum Dionysia a Graecorum Bacchanalibus viz differre, eademque videri, πλὴν χοίρων. Quae belle procedunt. Reliqui tamen Medicum, ne illi infestior, quod nolim, habear: Passioneus consentit. WESS. — Wesselingii auctoritatem secutus Larcherus, postlimio porcos hic restituit, miram quidem sententiae suae rationem in Notis ad h. l. subiiciens: *les choeurs n'étoient pas en usage dans les fêtes que célébroient les Egyptiens en l'honneur de Bacchus*. Quae res si certa et explorata esset, maximo documento foret χορῶν hic legendum esse; non, quod illi placuit, χοίρων. Ego cum Reiz. et Schaef. χορῶν tenui, quum quod apud Graecos non minus quam apud Aegyptios immolare Baccho solitos porcos reperio: (Schol. ad Aristoph. Ran. 341. cum Notis Spanh.) tum quod per se multo probabilius debebat videri, χορῶν h. l. in χοίρων, de quibus alioquin hic agebatur, a librariis nonnullis fuisse mutatum, quam vicissim. Caeterum alteram scripturam, quae vel sic probabilior nonnullis videri poterat, simul cum ea, quae nobis probata est,

Iectorum oculis subieci. Quod autem ait [l. 4.] τὴν ἄλλην ἑρπὴν, non sunt alia Aegyptiorum Dionysia, sed reliqua eiusdem festi solemnia. S.

7. ἀγάλματα νευρόσπαστα) Gemina his Luciane Dea Syr. c. 16. καλέονται δὲ τὰδε νευρόσπαστα: quae quidem nervis cum moverentur, ea propter νεῦον [nutans] τὸ αἰδοῖον. Scio Corn. de Pauw seῦον maluisse, Reiskium νεύοντα τὸ αἰδ., quibus carere licet. Gronovium consule in huius Musae c. 66. [qui notavit illam verborum structuram, ἀγάλματα -- νεῦον τὸ αἰδοῖον, ubi νεύοντος τοῦ αἰδίου desiderare quispiam potuerat.] et Plutarchum Isid. et Osir. c. 36. Duravit phallorum turpis superstitio in Athanasii aevum, quo protervus iuvenis, in sacram Christianorum aedem ingressus, eorum ostentatione et iactatione usus traditur: καὶ ἔτερος δὲ μετὰ Φαλλῶν εἰσελθὼν, καὶ ὡς Ἕλληνας κινῶν αὐτὰ τῇ χειρὶ καὶ χλευάζων, εὐθύς ἐσκοτώθη, Histor. Arian. ad Monach. p. 379. Nunc ibi μετὰ θύλλων errore describentis: [conf. Adnot. ad II. 44, 6.] iustum esse, quod repraesentavi, praeclare docuit vir eruditus in Praefatione Montfauconii ad Cosmam Indicopleustem p. 19. Sed quid ego de Athanasii aetate? Supersunt in templorum ruinis, tabula Bembinā, aliisque Aegyptiorum monumentis clarissima φαλλοφορίας vestigia, de quibus Cel. de la Croze Hist. Christianismi Indor. lib. VI. p. 431. doctissime. WESS.

CAP. XLIX. [4. ἐξηγησάμενος τοῦ Διονύσου τὸ τι οὖνομα καὶ τὴν θυσίην) Saepe miratus sum quid sit quod Scriptor noster non modo cultum, sed etiam nomina deorum (conf. c. 50, 1.) ab Aegyptiis accepisse tradat; quum tamen graeca nomina ab Aegyptiis plurimum differrent. S.]

16. ἐμότηροφα γὰρ ἂν ἦν τοῖσι Ἕλλησι) Desiderant in his docti viri multa. Signum extulit Cl. de la Barre Hist. Acad. Inscript. T. VI. p. 274. omnia haec sequentibus, ut ratiocinium cohaereat, subnectens: coniunctionis γὰρ mirificam saepe positionem ait esse; poni nonnunquam periodi principio, cuius fini accedere debeat: corrigi oportere ἐμότηροφα γὰρ ἂν ἦν. Velle scriptorem, Non dicam etiam Aegyptios a Graecis sacrorum ritus esse mutuatos: neque enim tum Graecis fuissent recentes ac novissime introducti, sed una cum ipsis exstitissent quasi congeniti. Sic ille. Ego vero desidero stabilitam voculae γὰρ talem consuetudinem, nec

fero commutatam verborum explanationem, nedum ὁμοτροφα. Recte dixeris ὁμοτροφα ἀνθρώποις θηρία, sicuti II. 66. quae una cum hominibus aluntur et victitant, sive ὁμοῦ τρεφόμενα apud Xenophontem: de cerimoniis credam, ubi exempli fuerit copia. Aliud sectatus est Cl. Reiskius, excidisse ante haec sciscens, οὐδὲ λαβεῖν αὐτὰ παρ' Αἰγυπτίων Ἑλλήνας: nolo quoque adseverare, ab Aegyptiis haec sacra Graecos accepisse; ὁμοίотροπα γὰρ αὖ ἦν. Quae mihi negare videntur, quod Herodotus saepissime insinuat, Graecos ab Aegyptiis sacrorum plures ritus sumsisse: tum ὁμοίотροπα leviter mutantur, quae sua scriptor agnoscit: memorant certe Athenienses ἡθεὰ τε ὁμοίотροπα, quae cum reliquis Graecis communia et consimilia in Sacris observabant VIII. 144. suntque ὁμοίотροποι in Theophrasti Charact. c. 26. quorum iidem mores, idem vitae institutum. Ut paucis absolvam: negat Herodotus casu fortuito quadrasse Dionysia Aegyptiorum et Graecorum: tum enim in omnibus gemina germana, quod secus erat, neque noviter in Graeciam invecta esse debuisse. Itaque aliunde advenisse, sed in paucis transmutata. WESS.

[Graeca ista, Οὐ γὰρ δὴ συμπεσέειν γε φήσω τὰ τε ἐν Αἰγύπτῳ ποινόμενα τῷ θεῷ, καὶ τὰ ἐν τοῖσι Ἑλλήσι ὁμοίотροπα γὰρ ἦν etc. his latinis Valla reddiderat: Neque enim dixerim, quae in Aegypto fiunt huic deo, congruere cum iis quae in Graecia: nam consentanea essent Graecis, non autem nuper introducta. Ad quae H. Stephanus adnotavit: „Sunt qui hunc locum ita interpretentur, Neque enim dixerim, casu contigisse ut eadem tum in Aegypto tum in Graecia huic deo sacra fierent: sunt enim [sic ille, contra manifestam Graecorum verborum sententiam, pro forent enim] uniusmodi apud Graecos, neque recens introducta. Denique Gronovius hanc versionem edidit, quam et Wesseling. tenuit, et in Adnot. explanatum ivit: Neque enim dixerim, quae in Aegypto fiunt huic deo, casu congruere cum iis quae in Graecia; nam simili modo ea fuissent Graecis, non autem recens inducta. In eandem fere cum Gron. et Wess. sententiam eundem locum Larcherus his verbis expressit: Je n'attribuerai point en effet au hazard la ressemblance qu'on voit entre les cérémonies religieuses des Egyptiens et celles que les Grecs ont adoptées. Si cette ressemblance n'avoit pas

d'autre cause, ces cérémonies ne se trouveroient pas si éloignées des mœurs et des usages des Grecs; et d'ailleurs elles n'auroient pas été nouvellement introduites. Tum idem in Notis ad h. l. ingenue profitetur, se per literas ad viros doctissimos, Valckenarium, Brunkium, Wytttenbachium, datas quaesisse quid illi de ista sua interpretatione huius loci sentirent; horumque singulos, adprobantes eam, non tamen dissimulasse, vel sic nondum satis expeditam videri auctoris sententiam, ad quam quidem clariori in luce ponendam nihil ipsi in promptu haberent quod conferre possent. Mihi (ut dicam quod sentio) illa verbi συμπίπτειν interpretatio, *casu fortuito quadrare vel congruere*, ita ut hoc praesertim urgeatur de fortuito casu (in quo ex Wesselingii et Larcheri sententia vis argumenti maxime inest) non modo ad declarandam auctoris sententiam parum valere, sed et per se gratuito sumta esse, et in sermonis usu nullum invenire patrociniū videtur. Ponitur quidem nonnumquam verbum συμπίπτειν, cum dativo casu constructum, hac notione, *quadrare, consentire, congruere*, VI. 18, 6. VII. 151, 1. at neutiquam coniuncta *casus fortuiti* notione; quam quidem hic adsumendam maximeque premendam viri docti existimarunt, quum pulcre intellexissent, non posse hoc loco Herodotum simpliciter negare, *congruere Bacchi cultum apud Aegyptios et apud Gracos*, quandoquidem paulo ante (c. 48. l. 5.) diserte dixerat, *paene omnibus rebus similem apud utrosque hunc cultum esse*. Taceo quod, si de similitudine aut dissimilitudine hic ageretur, non in praeterito tempore συμπίπτειν dixisset, sed in praesenti tempore συμπίπτειν, quemadmodum supra ἀνέγχεσθαι. Alius est huius verbi usus, frequentatus admodum Nostro, ut συμπίπτειν dicantur res quae simul, eodem tempore accidunt vel existunt: ubi interdum quidem adiicitur ὁμοῦ, τοῦ αὐτοῦ χρόνου, aut aliquid simile, ut I. 82, 4. V. 36, 3. VIII. 141, 7. IX. 100, 8. subinde vero etiam absolute per se ponitur id verbum eadem notione, ut V. 35, 6. VIII. 132, 16. Itaque verborum, in quibus haeremus, haec mihi videtur esse sententia: *Nam illud nimirum profecto non dicam, simul eodem tempore existisse ortumque cepisse Bacchi cultum apud Aegyptios et apud Gracos*. Tum vero, quamquam vel sic fortasse defendi posset ὁμοτέρω-

πα, reliquis moribus consentanea, tamen perquam probabile mihi videtur, ὁμότροφα (ut olim Academicus Parisiensis *De la Barre* voluit, cum quo *Corayus* apud *Larcherum* consentit) scripsisse *Herodotum*; idque vocabulum a librariis, qui de moribus atque institutis hic agi vidissent, temere in ὁμότροπα fuisse mutatum. Requirebatur hoc loco vocabulum, cuius significatio et apta esset ad id quod praecedebat, συμπίσιν, et opposita esset ei quod sequitur, ἀλλ' οὐ νεωστὶ ἰσαγμένα: atqui talis est vis vocabuli ὁμότροφα, non illius ὁμότροπα. Quare in lat. nostra versione, loco illorum verborum, reliquis Graecorum moribus institutisque conformia, rectius haec ponentur, origini gentis coaeva, aut si qua sunt alia in eandem sententiam commodiora. De animalibus dici ὁμότροφα posse consentit *Wesselingius*, et qui ei suffragatur *Larcherus*; de caerimoniis dici posse non credunt, donec exempli fiat copia. Iam prorsus quidem adaequatum, quod adferam, exemplum in promptu mihi non est: sed, quemadmodum σύντροφος non modo de animalibus aut hominibus dicitur, verum etiam de rebus quibusdam, v. c. σύντροφος διατα, ita quidem ut etiam morbos, qui inter homines consueti sunt, ξυντρόφους νόσους vel ξύντροφα κακὰ *Thucydides* dixerit, II. 50. sic non admodum alienum videri debet, si ὁμότροφα dicuntur instituta simul cum populo aliquo nata, origini gentis coaeva. S.]

19. Μελάμπους τὰ περὶ τὸν Διόνυσον etc.) Haec *Diodoro* obversata suspicor I. 97. *Melampodem* tamen in Aegyptum deducenti. De *Nicephoro*, cui Αἰγυπτίων ἱερογραμματεὺς καὶ ἱεροφάντης *Melampus*, non repeto ibi dicta. WESS.

CAP. L. [5. ὡς καὶ πρότερον etc. Vide c. 43, 11 seq. S.]

7. τῶν ἄλλων θιῶν Αἰγυπτίοισι) Sic iuncta procedere debent. *Gronovius* copulam, his olim praefixam, iustissime induxit: turbabat scriptoris sententiam. Scripsi praeterea τῶν δὲ, [l. 9.] distracta voce, quod et *Reiskio* libuit. *Neptunum* vero *Afrorum* habet IV. 188. atque hinc *Eustath.* in *Homer.* p. 1386, 38. [Od. p. 13, 47. ed. Bas.] WESS.

CAP. LI. 2. ἀπ' Αἰγυπτίων νενομίκασι) Explent locutionis formulam, adscito et intellecto ex sequentibus μαθόντες. Vide *Abreschii* Dilucid. *Thucyd.* p. 493. [Sic vero etiam IV. 27, 4. παρὰ Σκυθίων νενομίκαμεν, quod idem valet ac παρελάβομεν] De *Mercurii* Graecorum obscoenus excitata

et improbiore natura Kühnium vide in *Pausaniae* lib. IV. 26. p. 518. [cf. *Cic. Nat. Deor.* III. 22.] Est autem Nostri plausibilis suspicio, siquidem Hermetis Aegyptii paullo diversior habitus et indoles in *Panth. Iablonskii* lib. V. 5. iam cur ἤδη τηνικαῦτα [l. 7.] acrius multo quam δὴ τηνικαῖ sit, caussa nulla est, nisi ex deliciis Medicei. Auctor ipsemet *Aldinum* modo, modo illud maluit, sicuti alii. In *spice* I. 63. VI. 53. *Sophoclem* *Oed. Colon.* vs. 436. *Procopium* *B. Vandal.* II. 4. WESS. — At differunt sane δὴ et ἤδη. Si δὴ hic legas, significabitur desiisse deinde *Athenienses* in *Hellenum* numero censi; quod falsum. Sin ἤδη, significabitur fuisse olim tempus quo nondum in *Hellenum* numero sint habiti; id quod ipse *Scriptor* noster tradidit lib. I. c. 57. S.

12. τοὶ περ' Ἀθηναίοισι) Hoc melius. Confer. I. 57. In *Samothracum* mysteriis ex *Pelasgorum* sermone *Mercurius* *Κρομίλου* titulo censebatur, quod scholia ad *Apoll. Rh.* I. 917. testantur. Mox [l. 17.] τὰ ἐν τοῖσι ἐν Σαμ. idem censendum ac κατὰ τὰ, sive ὡς. WESS.

CAP. LII. 6. ὅτι κόσμῳ δέντες τὰ πάντα) Putes haec *Clementi Alex.* in mente fuisse, cum fine *Stromat.* primi, Θεὸς δὲ παρὰ τὴν θείαν εἴρηται, καὶ τὰξιν, καὶ τὴν διακόσμησιν: namque *Protrept.* p. 22. derivationem *Platonis* *Cratyl.* p. 397. amplectitur. Prisci illi Θεοὺς ex [θεῶν] θῶ, unde τίθημι natales accepit, formarunt. Θεὸς itaque ὁ πάντα τίθει καὶ ποιεῖν *Eustathio* in *Hom.* p. 1148. [*Iliad.* p. 1202, 8. ed. Bas.] eandem ibi originationem probanti: namque alibi sequitur aliud, quae et *Etymologi* fluctuatio. Sed his non inmoror. Quae supra [l. 2.] deposita sunt, πάντα πρότερον ἔθνον, *Laurentius* verterat in *deorum* invocatione omnia immolabant, secutusque ex parte *Gronov.* est. *Palmerius* vero, quid sibi vult ea versio? num etiam stercus et feces diis immolabant? Πάντα, ut saepissime, idem esse ac πάντως, vertendumque primi omnium sacrificare. Tu intellige θύσιμα, quod tali in dictione adscisci oportere, supra vidimus. WESS. — Conf. I. 50, 2 et 7. S.

[7 et seqq. ἔπειτα δὲ, χρόνου πολλοῦ διεξελθόντος, etc.) *Benedictus*, in *Actis Philol. Lips.* saepius iam citatis, p. 287. tenens ἐπεὶ τε δὲ, monet longam esse periodum usque ad finem capitis excurrentem; in illisque verbis ἐπεὶ ὧν ἐχρη-

στηριάζοντο (l. 13.) particulam ἐπὶ cum ista ἐπὶ τε initio periodi cohaerere; verba autem interiecta, τὸ γὰρ δὴ μαντήιον --- μούιον, in parenthesi esse ponenda; denique verbum ἐπύθοντο post ὕστερον πολλῶ (l. 9.) ex librarii interpretamento esse ortum; verba enim ista, Διονύσου δὲ ὕστερον πολλῶ, simul ex antecedente ἐπύθοντο pendere. S.]

14. εἰ ἀνέλωνται) Vereor ut se tueri queat: ad normam usitatum corrigi facile poterit: εἰ ἀνέλονται (sive, εἰ ἀπὸ λείατο) τὰ οὐνόματα τὰ ἀπὸ τῶν βαρβάρων ἥκοντα num in usum reciperent sciscitantibus, responsum fuit χρῆσθαι. Lib. VIII. c. 49. εἰ νικηθῶσι, quod adoptavit Gronovius, ferri nequit. VALCK. — At hic quidem perinde et coniunctivo modo et potentiali, sive optativo, quem vocant, locus erat. Vide I. 53, 4 seq. ibidemque rursus l. 10 seq. tum I. 75, 5. Quod vero pro χρῆσθαι, [l. 15.] χρῆσθαι corrigit Valck. lubens hoc recepturus eram, si vel unus codex dedisset: sed in vulgatum (quo perinde uti licuit Herodoto) libri consentiunt omnes. S.

CAP. LIII. 3. μέχρι οὗ πρώην -- ὡς εἰπεῖν λόγῳ) Recte dederat Valla: *ignotatum est* [rectius tamen hoc Gron. *ignorarunt*, scil. Graeci] nisi nuper atque heri, ut sic dicam. Quod his [ab eodem Gronov.] substitutum est, ut vere dicam, congruit Thucydideo εἰς τὸ ἀκριβὲς εἰπεῖν, lib. VI. c. 12. Ubi contra res minus accurate videtur finienda, formulam adhibet Thucyd. ὡς εἰπεῖν: idem est Herodoteum ὡς εἰπεῖν λόγῳ, et Luciani Timon. c. 8. οὕτως μὲν εἰπεῖν, quodque multo frequentius occurrit, ὡς ἔπος εἰπεῖν, ut ita dicam. Hoc quum in Epist. ad Hebr. vii. 9. legeretur, exemplorum congresserunt affatim. Utramque Herodoti formulam iunxit Plato de Legib. III. p. 677. D. ὡς ἔπος εἰπεῖν χθὲς καὶ πρώην γεγονότα. Nuspian in ista paene proverbiali formula, de qua Gataker. egit ad M. Antonin. X. 7. reperietur πρὶν, quod hic perperam a Gronovio positum Wesselingius Vir Clar. iam monuerat ad Diodor. T. I. p. 118. VALCK.

Ibid. μέχρι οὗ πρώην τε καὶ χθὲς) Magni facio Medic. et illi consentaneos: sed intra modum. Exemplum similis locutionis, etsi Gronovii sollers fuerit opera, nusquam se obtulit. Contra receptissimum et proverbii instar πρώην τε καὶ χθὲς, quod Athenagoras hic reperit et tot mssiti raturum habent. Dedi ex Demosthene et Diodoro ad eum scripto-

rem II. 5. quaedam; quibus adcumulo Iosephi adv. Apion. I. 2. παρὰ τοῖς Ἕλλησι ἅπαντα νέα, καὶ χθές καὶ πρῶν, ὡς ἂν εἴποι τις, εὐρήτεις γεγονότα: tum II. 2. de Pythagora, οὐκ ἔχθες καὶ πρῶν γεγονότος: et c. 15. ὡς ἔχθες δὴ καὶ πρῶν: porro Libanium T. II. p. 124. c. et ea abunde sunt. WESS.

4. τετρακοσίοισι ἔτεσι) Classicus locus est de Homeri et Hesiodi aetate, neque ad verum incongruus. Herodotus natus est ex Pamphilae iudicio apud Gellium XV. 23. exeunte Olymp. LXXIV. paullo ante famosam Xerxis in Graecos expeditionem: hinc in superiora tempora si retrocedas, iustus ad Lycurgi et Iphiti aetatem progressus erit. Homerum vero utrique fuisse aequalem, plures olim censuerunt, docente Marshamo Canon. Chronic. p. 437. et Dodwello Diss. de Cycl. III. p. 153. Hactenus itaque res bene haberet. At ubi calcem Vitae Homeri, quae Nostro tribuitur, inspexeris, alia omnia videbuntur dicenda; adnumerantur anni istic DCXXII. ab Homeri aevo ad Xerxis expeditionem, insigni discrimine; cui quidem medetur illustr. Scaliger ad Euseb. Chron. p. 102. ibi legendo ἑτὶ ἰσὶ τετρακόσια εἰκοσι δύο. Sic sane discordia nulla. Contra venit Bouherius Diss. Herodot. c. XI. 124. nihil isto in calculo inmutandum, sed his in numeris, pertendens: scribendum esse ἡλικίῃν ἑπτακοσίοισι ἔτεσι - πρεσβυτέρους, septingentis annis mea aetate superiores esse. Addit talia, si de Troia capta sermo esset, quae colore et specie non carent. Constant hic numeri Codicum omnium conspiratione, nec viderunt diversos hoc loco Athenagoras et Cyrillus. [Vide Var. Lect.] Sit-ne Noster Vitae Homeri scriptor in controversia haeret; quae si vel secundum Herodotum pronuncietur, erit fortasse expeditior difficultatis ratio, uti suo loco declarabitur. WESS. — Immo, prorsus praeter veri speciem libellum illum ad Herodotum auctorem referri, suo loco monstrabitur. S.

6. οἱ ποιήσαντες Θεογονίαν Ἕλλησι) Inventores Theogoniae antea Graecis ignotae, Homerum et Hesiodum fuisse, si significarit, aut erroris aut reus erit imprudentiae. Uterque poëta, quae de Diis canunt, non ut nova et a se primum excogitata perhibent, sed cognita et a maioribus accepta. Tetigit eam rem Io. Clericus ad princ. Theogon. Hesiodi et ad vs. 211. At alia verborum sententia Herod. I. V.

tia; indicant, primos versibus descripsisse atque ornasse. Simile Diogenis Laërt. Praef. §. 3. de Musaeo, ποιῆσαι δὲ θεογονίαν καὶ σφαίραν πρῶτον. h. e. scriptis versibus exposuisse. Memini magnum nostra aetate virum aliter Diogenem explicuisse, de quo *Miscell. Obs.* Amstel. Vol. III. p. 346. Sed ποιῆσαι hoc significatu tritum. Tale Musae III. 38. καὶ ὁρῶς μοι δοκεῖ Πίνδαρος ποιῆσαι: nec diversum ambiguum istud Sophoclis, Περικλῆς ποιεῖν μὲν ἔφη με, στρατηγεῖν δὲ οὐκ ἐπίστασθαι, in *Athenaei* XIII. p. 604. v. quem quoque vide XIV. p. 627. v. et animadversionem Casauboni, tum *Platonem* in *Lyside* p. 205. A. et de *Rep.* II. p. 379. A. Merito autem ob turpes de diis fabulas ambo taxantur ab *Isocrate*, Laudat. *Busirid.* p. 229. *Ed. Steph.* [T. II. p. 408. ed. *Auger.*] *WESS.* — Locum istum obiter attingens *WOLFII* in *Prolegom.* ad *Homer.* p. LIV. rationem, ait, fefellisse *Herodotum* in sententia de *Homero* et *Hesiodo*, primis conditoribus theogoniae Graecae. „Perperam enim (inquit) *Wesselingius* verba, „οὗτοι εἰσι οἱ ποιήσαντες θεογονίην Ἕλλησι, sic accipit, ut illi „duo primi versibus exposuisse thegoniam, non condidisse „dicantur. Sane ita ponitur ποιεῖν; sed dativus in hac „significatione verbi additus luce exemplorum egebat, „qualia mihi quidem incognita sunt.“ — At, si ποιεῖν significat versibus exponere, carmine complexi; quid tandem impedit quo minus verbo adiiciatur nomen in dandi casu positum, personam indicans vel illud hominum genus, cuius in gratiam carmen componit poeta. Igitur, quamvis in horum nonnullis, quae de origine Graecarum religionum ex Aegypto repetenda *Herodotus* statuit, fallere cum opinio potuerit; isto tamen, quod a Viro docto prolatum est, argumento non persuadebimur, ut *Scriptori* haud utique absurdo hanc imputemus sententiam, *Homerum* *Hesiodumque*, quae de diis Graecorum cecinerunt, ea primos invenisse excogitassequae. S.

8 seqq. οἱ δὲ πρότερον ποιηταὶ λεγόμενοι etc. „Quod poetas, qui antiquiores habebantur, *Hesiodo* et *Homero* seniores virisse contendit *Herodotus*, recte-ne an secus id statuerit, nunc quidem nec affirmare possumus, nec negare: certos enim poetas, qui thegoniam attigerant et quorum carmina tunc habebantur, eum respexisse necesse est; qui quales fuerint, nunc ignoramus: nisi forte carmina respicit,

quae sub Orphei, Musaei, Lini, Eumolpi, aliisque nominibus ferebantur; ut non tam illos homines post Homerum vixisse, quam carmina illis tribui solita serius condita censere videri debeat. Nec vero inde inferri aut potest aut debet, quasi *Herodotus* statuatur, nullos omnino ante Homerum et Hesiodum fuisse poëtas, nulla fuisse carmina; id quod omni rerum rationi adversatur: fieri enim nullo modo potuit, ut in rudi et a nullo alio poëta subacto et tractato sermone carmina *Homerica et Hesiodica* elaborarentur; et sunt infinita in iis ipsis, quae antiquiora carmina partim testantur, partim arguunt. At rerum summa continetur hoc, quod ea, quae antea pluribus carminibus passim de singulis diis eorumque natalibus, formis, muneribus etc. exposita, aut narratione maiorum ac fama diversis locis diverse sparsa ac disseminata erant, uno carmine *Hesiodus* comprehendit disertiusque exposuit; *Homerus* autem mythos de diis vulgatos ad epicam rationem traduxit, atque ita ornavit et ad certam rationem constituit, ut inde pro modulo ac regula fabulae haberentur apud posteros.“ HEYNE in *Comment. de Theogonia ab Hesiodo condita, ad Herodoti lib. II. c. 52.* inter *Commentationes Soc. Reg. Goetting.* per annum MDCCCLXXIX. p. 132 et seq. — Credibile est autem, nihil fere aliud, nisi hoc ipsum, significare voluisse *Herodotum*, quum *primos Hesiodum et Homerum Theogoniam Graecis* condidisse ait. S.

[10 seqq. καὶ τὰ μὲν πρῶτα etc.) Frequentes notarunt viri docti candidum Scriptoris nostri ingenium et religiosum veri tradendi studium; qui, quae vel ipse vidit, vel ex historica fide pro exploratis aut maxime omnium probabilibus habuit, qualibet occasione diligenter ab his distinguit, quae vel pro sua sententia suoque iudicio interponit, vel quae e vulgari incertaque fama, aut a singulis quibusdam hominibus relata, tradit. S.]

CAP. LIV. 1. τοῦ τε ἐν Ἑλλάσι) In praepositionis absentia singularis est *Mediceus*. [quem secutus *Gronov.* abiecit ἐν ἀντὶ Ἑλλάσι.] Supra c. 51. cum *Aldo* pauci τὰ ἐν τοῖσι Σαμοθρῆσιν μυστηρίοις. Non nescio praepositionis, ubi eam consuetudo requirebat, neglectum. Quo ex more Σαμῶτις ξυνεκαί τῷ πατρὶς ξυνενέτη *Euripid.* *Iph. Taur.* 524. et

vs. 538. ἄλλως λέκτρ' ἔγχευεν Αὐλίδι, quod utique ἔγχευ' ἐν Αὐλίδι conmodum fuerat. Sophocles Trachin. 176. ὡς - - - αὐδῆσαι ποτε Δωδώνι. Plato Menex. p. 245. τὰ πρόπαια τὰ τε Μαράθῳν καὶ Σαλαμῖνι καὶ Πλαταιαῖς. Sunt ad manum consimilia, quae sicubi consensus conspiret mssorum, auxilio esse poterunt. Sed et saepe elisa videtur scribarum inconsiderantia. Sit Philostratus exemplo, Heroic. II. p. 694. quum de Ulysse διαφυγόντα δὲ αὐτὸν τὰ ἐκτὶ πάθῃ, ἀπώλεσεν αὐτῇ Ἰθάκῃ ὑστερον. Dederat ἐν αὐτῇ Ἰθ. neque enim Neptunus Ulyssem una cum insula Ithaca, quae graecorum eorum sententia, sustulit: devoravit in praecedentis verbi terminatio. Hoc Herodoti loco vincunt schedae, citra quarum adstipulationem, re postulante, [l. 3.] Θηβίων recepi. WESS.

3. γυναῖκας ἱρηίας ἐκ Θηβαίων) Quia supra scribit c. 35. ἱρᾶται μὲν οὐδεμῖν οὔτε ἔρσινος θεοῦ οὔτε θνητῆς ἀνδρες δὲ πάντων τε καὶ πασίων: non ἱρηίας, sacerdotes, illas fuisse censeo, sed sacras, sacerdotumque ministras; atque adeo scribendum: γυναῖκας ἱρᾶς ἐκ Θηβίων ἐξαχθῆναι. Cap. 56. legitur, ἡ ἀληθὲς οἱ Φοίνικες ἐξήγαγον τὰς ἱρᾶς γυναῖκας, quarum alteram paulo dicit inferius ἀμφιπολεύσασαν ἐν Θήβῃσι ἱρὸν Διός: monstrat illud, fuisse mulieres ἱρᾶς sive ἱεροδούλους. In templo Syriae Hierapolitano praeter sacerdotes fuisse ἄλλο πλῆθος ἀνθρώπων ἱρῶν scribit Auctor libri de Syria Dea c. 43. istius generis ἱεροδούλους. Strabo vocat ἱερὰ σώματα VI. p. 418. v. [p. 272. c. ed. Cas.] VALCK.

CAP. LV. 3. ἐκ Θηβίων τῶν Αἰγυπτίων) Dialectic ratio ut hoc admitterem, perpulit. Πασίων, ἀλλέων, ἀρπασθεισίων, ne alia advocem, praesidio sunt. Theo, detracta Ionica forma, ὅτι παρθέναι τινὲς ἐκ Θηβῶν τῶν Αἰγυπτίων ἦσαν ἱέρειαι, ubi Nostri praescripto ἤχθησαν oportuerat: sunt et alia refigenda ibidem, quae missa facio. WESS.

4. ἀναπταμένας) ἀναπτομένας Aristophanis et Hesychii auctoritate servavisse, nisi Eustathius, quem magni, quando ex usu est, vir Celeb. aestimat, et tot membranae contra ivissent. WESS.

6. αὐδάξασθαι φωνῇ ἀνθρωπίνῃ) Io. Iac. Wetstenius ad secundam Petri Apostoli c. 2, 16. plura coacervavit, quae ἀνθρωπίνῃ, si omnium eadem esset dicendi species, auxilio forent. Belle Pass. et Ask. pro quo Gronov. ad. c. 57. pruden-
denter. WESS.

11. Δωδωναίων. δι' αἱ ἱρήναι) Haec et quae anteverterunt, sacris Dodonaeis feminas fuisse antistites, liquido commonstrant. Strabo autem lib. VII. p. 506. [p. 328. ed. Cas.] primitus ἄνδρες ἦσαν οἱ προφητεύοντες ait, deinde τρεῖς γυναῖκες, in mulierum numero consentiens. Unde sumserit mares istos prophetas, an ex ὑποφητῶν Homeri voce, an aliunde, quaerunt docti viri; praeter ceteros Gronovius Exercitat. de Dodona p. 23. WESS.

12. Προμηνεία) Graece non dicitur προμενής, sed προμηνής et προμηνεία: scripserat fortasse, Προμηνήν vel Προμηνήην. Benevolam nomen illud designaret. VALCK. — Προμηνεία Eustathii patronum, non locupletem tamen, habet. WESS. — „Eustathium patronum“ scribere puto voluerat: habet enim hoc nomen Eustathius in Odyss. p. 545, 14. In eadem vero scripturam consentiunt libri omnes: quae cur sollicitaretur non satis caussae fuisse videtur. Ut προθυμία, προμήθεια et similia dicuntur, sic non video cur Προμηνεία, praesertim tamquam proprium nomen, suspectum nobis esse debeat; licet adiectivum προμενής, unde illud derivatum fuerit, in reliquiis graeci sermonis hodie non reperiatur. S.

CAP. LVI. 4. δοκέει μοι ἡ γυνή) Hoc praetuli; sunt γνώμην ἔχω et δοκέει μοι eiusdem paene potestatis, nec concinne componuntur. Scripti Codd. in verbi scriptura passim variant, adtentique lectoris expostulant iudicium. Mecum facit Reiskius. Formulam eiusque usum illustrent Reitzius ad Lucian. Astrolog. c. 9. et Abreschius Diluc. Thucyd. p. 5. Quod sequitur [l. 5.] de parte Graeciae, olim Pelasgia, ratum ex Homero et certum ponit Thucydides l. 3. WESS. — At non partem Graeciae ait olim Pelasgiam fuisse nominatam, sed universam Graeciam; eiusque partem fuisse Thesprotiam. S.

7. ἔπειτα δουλεύουσα) Voce transposita hunc in modum ista commode scribi posse suspicor, ut altera mulierum videatur πηγήναι εἰς Θεσπρωτοῦς δουλεύουσα ἔπειτα αὐτῷ ιδρύσασθαι ὑπὸ Φηγῶ εἰς πεφυκυῖῃ Διὸς ἱρόν ὥσπερ ἦν οἶκος, ἀμφοτερολεύσασαν ἐν Θήβῃσι ἱερῇ Διὸς, ἔνθα αὖ ἀπίκετο, ἐνταῦθα μνήμην αὐτοῦ ἔχειν: vendita, (ut in Thesprotiam abduceretur servitutem servitura; postea illic sub procera quercu Iovis constituisse sacrarium, ut erat rationi congruum, quae Thebis

in templo Iovis fuisset ministra, quo pervenisset illic eius colere memoriam. VALCK. — Non multum refert, ἀμφιπολεύουσαν, an Aldinum, potius censeas; sapit tamen eius ἀμφιπολεύσαν non nihil ex Ionia. Vide adscripta Diodoro XVI. 70. WESS. — Commode utique ἀμφιπολεύσαν legeretur, quod cum Valckenario Reiskius etiam commendaverat. Idem, non minus quam ille, simpliciter posito verbo πεφυνκίη offensus, ἐκεῖ πεφυκ. legendum coniecit. Mihi, ut maximi facio sagaces eruditaeque doctorum virorum suspectis super locis aut manifeste mendosis coniecturas, sic numquam placuit perpetuus novandi pruritus. Reliquas partes huius traditionis allegorice intelligendas esse prudens Herodotus censuit; quod de fago narrabatur, illa (inquit) vera et naturalis arbor fuit. Hoc, ni me ratio fallit, verbo πεφυνκίη significatur. Neque magis opus esse videtur, ut verba ἔπειτα et δουλίουσα transponantur: nec enim video quid impediatur quo minus credamus, mulierem hanc etiam tunc servitutem servantem instituisse illud oraculum. Exoptata sane res hero debui: esse, ancillam habere fatidicam; cuius ex arte haud spernendum ille capere quaestum poterat. Caeterum de Dodonaeo oraculo consuluisse iuvabit quae commentati sunt De Brosses in Actis Acad. Reg. Inscr. Tom. XXXV. p. 89 seqq. et Heyne in Excursu II. ad Iliadis lib. XVI. S.

9. ἐνθα ἀπίνετο) ἐνθα mutari haud debuerat. [quod a Gron. inconsulte factum.] Aliud est ἐνθάδε, et hic incongruum. WESS.

12. ἐν Λιβύῃ πεπρήσθαι) Nisi Codices iterum coniecturis obniterentur, paulo ante scribi malim χρηστηρίου κατηγήσατο: [at vide modo II. 49, 7-9.] hic autem, ἐς Λιβύην π. Non quid evenisset in Africa, sed illud noverat mulier, comitem suam a Phoenicibus fuisse venditam ut in Libyen abduceretur: hoc vero saepe dicitur Herodoto ἐς Λιβύην πεπρήσθαι vel πρηθῆναι. Herod. VIII. 105. παῖδας — ἐπώλει ἐς Σάρδις τε καὶ Ἐφεσον. Demosth. p. 708, 23. πρᾶξεις εἰς Λευκάδα. Ob locum Lucae Act. VII. 9. similia quaedam fuere collecta: vid. Celeberr. T. Hemst. in Miscell. Obs. VI. p. 344. Huc refero rarius illud Xenoph. Ἑλλ. I. pag. 252, 32. ἐς Λακεδαιμόνα γραμματὰ πεμφθέντα εἰλῶσαν ἐς Ἀθήνας: et

de Periandro Diogenis Laërt. I. 94. τὸν παῖδα ἀπεκάρησεν εἰς Κερκύραν, quaeque dantur similia. VALCK. — Ut saepius eis legitur, ubi commodius ē videri poterat; sic et subinde ἐν, ubi eis malles, apud probatissimos auctores. Sic quidem apud Thucyd. VII. 17. consentientibus libris habes ἀποστειλοῦντες ὀπλίτας ἐν τῇ Σικελίᾳ, et similiter idem alibi. Conf. ad I. 21, 4. notata. S.

CAP. LVII. 1. Πελεϊάδες δέ μοι δοκίουνσι κληθῆναι etc.) Quae fabulae origo, et unde antistitae Dodonaeae πελεϊάδες nominatae sint, post doctissimorum virorum, Borcharti, Gronovii, Triglandii, aliorumque suspiciones et conjecturas, nondum in expedito versatur. Valckenarium adi ad Tragici Phoeniss. vs. 1475. WESS. — Quae obiter ibi Valckenar. monuit, cum his conferenda sunt Scholia vet. ad Sophocl. Trachin. 175. (169. ed. Br.) ubi pro πολίους; quod vulgo legebatur, ex Hesychio (in Πελείους) corrigendum esse πελείους iam olim Sallier in Actis Acad. Inscript. T. V. Hist. p. 35 seq. docuit, quod etiam a Brunckio receptum est. A quibus parum abludit quod ad Virgilii Ecl. IX. 13. Servius adnotavit, Thessalica lingua peliades et columbas et vaticinatrices mulieres dici. S.

3. ἔδοκεον δέ σφι ὁμοία ὄρνισι φέγγεσθαι) Mira hominum studia; quod uni ridet, alteri accidit ingratum: si quid innoves aut coneris, in promptu acriora iudicia; quae equidem uti nec valde metuo, ita, prudentium ubi fuerint, non recuso. Hic allego novationis auctores Grammaticos ac schedas veteres, nexumque sermonis. Non nescio, quo fulcro ἔδοκει niti queat: neque non intelligo, ὁμοίως probum multis videri. Ostendit Cl. Hemsterhusius utriusque usurpandi morem ad Luciani Somn. c. 2., adseruitque Ionibus ὁμοία τοῖς etc. Edidit Aldus III. 35. ὁμοία τοῖσι πρώτοις: mutavit H. Stephanus; et sic tamen eiusdem Musae c. 8. et 57. VII. 120. WESS. — ὁμοῖα h. l. lubentem me accepturum, in Var. Lect. significavi. S.

11. Ἔστι δέ καὶ τῶν ἱερέων ἡ μαντική etc.) Sic ex Florentino vir Clariss., divinandi per sacerdotes rationem intelligens; cuius explicationi pugnat cap. 83., ubi ἀνθρώπων μὲν οὐδὲν προσκίεται ἡ τέχνη sive divinatio. Alii ἱεῶν sive ἱερέων de victimarum exlis interpretantur, et ad haruspicinam referunt: ἱερέων non aliud esse ac ἱερίων, sicuti χήνεα et βόεια, de

anserum boumque carne, quae aliis *χρήσια*, *βόεια*: haec Corn. de Pauw et Reiskii opinio; qua ratione sacerdotum ars, quam illis scriptor negat, maneret. Mihi τῶν ἱερῶν μαντικὴ divinatio in templis, quae et responsis et signis absoluebatur, placet. WESS. — Vallae interpretationem, divinandi in templis ratio, restituit Wess: quos et equidem, postquam incertus aliquamdiu haeseram, secutus sum. Attamen nec satis adparet cur hoc maxime adiectum voluisset Scriptor, in templis; et, hoc si voluisset, ἐν ἱεροῖς dicturus fuisse videtur. Subiit igitur cogitatio, ἵνα hic intelligi fortasse sacra, sacrosque ritus, cuiuslibet generis, ut hoc Herodotus dixerit, in pluribus aliis sacris ritibus divinationem etiam ex Aegypto in Graeciam esse derivatam. At rursus, hoc si in animo habuisset, non tam ἔστι δὲ, sed ἔστι ὧν (vel δὴ) καὶ - ἡ μαντικὴ dicturus fuerat; quoniam, quae adhuc de Dodonaeo oraculo dicta sunt, utique et ipsa ad μαντικὴν pertinent. Quod vero ait, ἔστι δὲ καὶ τῶν ἱερῶν. ἡ μαντικὴ, perspicue significare videtur, nunc de alio quodam μαντικῆς genere agi. Atqui hoc aliud genus, est divinandi ratio per victimas. Et, quo graeca verba in hanc partem accipi possint, non opus est, ut cum Pavio Reiskioque scripturam ἱερῶν probemus, statuamusque ἱερῶν pro ἱερῶν vel ἱερῶν dici; quum praesertim nusquam alibi ἱεῖα vel ἱεῖα, sed constanter ἱήια dicat Herodotus. At nimirum τὰ ἱεῖα frequenter Nostro idem, ac τὰ ἱήια, valent; suntque victimae quae immolantur. Sic θύσαι τὰ ἱεῖα, I. 59, 6. VIII. 54, 5. et alibi, est mactare victimas. II. 40, 1. ἡ ἐξαιρέσις τῶν ἱερῶν, est exenteratio victimarum, ubi conf. l. 14. et 16. Ac praesertim ubi de extispicio vel haruspicio agitur, legimus propitia aut contra fuisse τὰ ἱεῖα, V. 44 extr. IX. 19, 6. IX. 36, 3. (ubi haruspex μαντεύεσθαι dicitur) item 37, 2. etc. pro quo τὰ σφάγια ait IX. 45, 10. Denique VIII. 134, 7. ἱποῖσι χρηστηριάζεσθαι, est ex victimis responsa dei petere. Quibus inter se collatis consentaneum est, ut h. l. τῶν ἱερῶν (idem ac si dicas διὰ τῶν ἱερῶν) τὴν μαντικὴν intelligamus divinandi rationem ex victimis; quam nimirum pariter, atque oraculorum institutum, ex Aegypto ad Graecos transiisse statuit Herodotus. S.

CAP. LVIII. 1. προσαγωγὰς explicat Gronovius et ad Pauli Epist. ad Roman. 5, 2. et Ephes. 2, 18. docti in-

terpretes. WESS. — Oblationes intelligebat Gronov. provocans ad Aristoph. Av. 854. et quae ibi a graeco interprete notantur: in versione autem adductiones posuit, quas tenuit Wess. Hesychio προσαγωγή est προσέλευσις, recte: accessio, nempe ad deorum aras, supplicatio. S.

CAP. LIX. 3. ἐς Βούβαστιν πόλιν) Stephan. Byz. Βούβαστος, πόλις Αιγύπτου, ἣν Ἡρόδοτος Βούβαστιν φησι, διὰ τοῦ τ. Quae Ethnicographi cum Gronovio non laterent, vicit Medicei spectatissima, uti fertur, fides, ut ἐς Βούβαστον obtrudi posset. Bubastis, exemplo Nostri II. 67. et 137. dicitur Pomp. Melae; aliis Bubastus, Βούβαστος. Mox [l. 6.] ex Arch. Vind. Pass. ἐν μέσῳ τῷ Δέλτα non omnino absurdum. Μέσον τὸ Δέλτα scripsit supra c. 17. Ceterum templi Isidis, quod olim in urbe Busiride, restant splendidissimae ruinae, elegantissimis optimi marmoris columnis, cultis hominum animaliumque figuris ac litteris hieroglyphicis spectabiles, descriptae cum cura a Sicardo, curioso ex Iesuitarum familia peregrinatore, in Novis Memor. Legationum eius ad Orientem Societatis T. II. p. 118. WESS.

CAP. LX. 2. ἐπεὶ ἀν κομίζονται) Nihil habebat causae cur hic scribi mallet Galeus κομίζονται, ignotum Herodoto verbum; apud quem, ut hic, frequenter alibi κομίζεσθαι notat nave vehi vel deferri, IV. 76. V. 43. VII. 49. Quae Galeo obversabantur, Aegyptiorum κομασίας attigit vir Magnus ad Diodor. Sic. T. I. p. 177. VALCK.

8. ἐγχερίσαντες τὴν βάρην τῇ γῇ) Placet Arch. ἐγχερίσαντες, quem ille in modum III. 86. et Aldus IX. 98., nec tamen constanter. Antiquissimi usus fuit χρίπτειν et ἐγχερίπτειν, χρίπτειν recentioris: quae causa perpetuae in Edd. et scriptis discordiae. In Sophoclis Elect. 901. Μὴ ποῦ τις ἡμῶν ἐγχεὺς ἐγχερίπτῃ βροτῶν: at vs. 723. ἔχριμπτ' αἰὶ σύριγγα, ubi mssti veterem sequuntur morem. Bacchylides in Eclog. Phys. Stob. p. 11. ἀλλ' ἐπὶ χρίπτει νέφος ἄλλοτε, ubi schedae, teste Grotio, ἐπὶ χρίπτει. Mitto alia, et harum cupediarum amatores ad Cl. Ruhnkenum in Timaei Lexic. p. 76. [pag. 104 seqq. ed. sec.] et Eustachium ad Erotian. in hoc verbo amando. WESS. — Conf. Var. Lect. ad III. 85, 20. et IX. 98, 12. Apud Sophocl. video quidem in edit. Lond. ad Electr. 904. ἐγχερίπτῃ citatum ex ed. Ald. et ad vs. 723. ἐγχερίπτ' ex cod. Baroc. ms. Sed utroque loco Brunckius id verbum in-

serta & litera edidit, nulla e msstis suis dissensione in Notis prolata. Apud *Stobaeum*, pro olim edito *ἐπιχειρῶν* *Heeren* T. I. P. 1. p. 168. *ἐπιχειρῶν* ex msstis edidit, cuius vide notam ad vs. 3. *ibid.* p. 167. S.

CAP. LXI. [2. εἴρηται πρότερόν μοι) Vide cap. 40. S.]

5. τὸν δὲ τύπτονται) Quod in *Athenag.* Legat. prostat pag. 114. τὸν δὲ τύπτονται τρόπον mihi quoque sciolo videtur contri-
tribuendum; qui *Herodoteum*, τὸν δὲ τύπτονται, a *Gronovio* egregie adfirmatum, minus intellexerit, significans id ipsum quod usitatius Graecis diceretur τῷ δὲ τύπτονται, quemnam inflictis sibi verberibus lugeant. Scripti tamen *Codices* si plerique praeferrent τῷ δὲ τύπτονται, cui se verberent, sive, in cuiusnam Dei honorem; cum vicinis illud conspiraret, ἐς Σάϊν πόλιν τῇ Ἀθηναίᾳ πανηγυρίζουσι ἐς Ἡλιούπολιν τῷ ἡλίῳ, similibusque. *Herodoti* locum IV. c. 34. ad *Pausaniae* I. p. 104. verba docte contulit *Leopardus* X. Em. cap. 24. στεφανοῦσθαι τῷ θεῷ dixit *Xenoph.* Ἑλλ. IV. p. 304, 26. πηλοῦνται τῷ θεῷ *Aristid.* T. I. p. 543. *Achillis* τὰς κόμας *Πατρόκλῳ* τμηθείσας *Philostr.* Vit. *Apoll.* VII. c. 36. Vid. T. *Hemsterh.* in Add. ad *Luciani* p. 850. et F. L. *Abresch* in *Diluc. Thucyd.* p. 452. VALCK.

Ibid. τὸν δὲ τύπτονται) Plena manu *Gronovius*; in patiente verbi potestate imprudentior: agentem, et formae quae media dici adsolet, requirit, indicante d'Orvillio ad *Chariton.* III. p. 347. *Codex Bodleianus*, sicuti Cl. *Wasse* testificatur in *Indic. Thucyd.* voc. Ὅσια, τῷ δὲ τῷ τύπτονται praeferebat, quorsum *Vind.* et *Arch.* scriptura ducere videtur: nec absona eius sententia. *Bardesanes* in *Praep. Euang. Eusebii* p. 279. D. ἐν τῇ Συρίᾳ - - ἀπικοτόντο πολλοὶ τῇ Ῥίᾳ: in honorem *Opis* sibi virilia amputabant. Equidem in vulgato adquiesco. WESS. — Ut vulgo κόπτεσθαι τινα, plangere aliquem; sic et τύπτεσθαι cum quarto casu construere *Noster* amat. conf. II. 42, 27. et 132, 7. De deo, quem nominare nefas ducit, conf. c. 132, 8. et 170, 1. ibique not. S.

CAP. LXII. 2. λύχνα καίονσι) Si *Grammaticos*, quos [in *Var. Lect.*] adpellavi, consulueris, notatum τὰ λύχνα, tanquam rarum et insigne, advértes. *Glossae* *San-Germansenses*: λύχνα οὐδετέρως Ἡρόδοτος B., *Εὐριπίδης* *Κύνωπι* (vs. 512.) Est ex *Ionum* consuetudine. *Schol. Apoll. Rhod.* III.

237. Ἴωνικῶς δὲ τὰ κύκλα, ἀντὶ τούτων κύκλους, ὡς λύχνα καὶ διφρα: quibus non dissimilia Critici in Nicandri Theriac, vs. 591. Recurrunt τὰ λύχνα c. 133. et apud Themistium et Procopium, studiosos Nostri, saepe. Mox [l. 4.] ἔμπλαστίας, [loco ἀλός] καὶ ἐλαίου, plena partim adipe, partim oleo coniecit Reiskius, quod sal ad lampades nihil faciat: cui non subscribo. Frequentissimus olim in sacris usus salis aliud suadet; et quamquam vulgo sal crepitet magis et exsiliat in igne, quam luceat, satis erat si acetabulorum fundum peteret, oleo supernatante. Vide Plin. H. N. XXXI. 7. WESS.

6. οὐνομα κείται λυχνοκαίη) Habuit haec ante oculos Themistius principio Orat. ad Constantium Imp. p. 49.; quod Hemsterhusium, docto Oratori egregie opitulante, in Pol-luc. X. 115. minime fugit. Spectavit et has lucernarum accensiones Iosephus, Apioni insultans et aliis suae gentis osoribus, λύχνοι γὰρ οὐδέπω - - ἐώρακασιν, οἱ τὰς τοσαύτας καὶ τηλικαύτας λυχνοκαΐας ἐπιτελοῦντες, contr. Apion. II. 9. p. 478., numero multitudinis electo, quandoquidem et Deorum aliis hunc habebant honorem in Achillis Tatii Amorib. pag. 277. WESS.

CAP. LXIII. 4. εὐτ' ἂν δὲ γίνηται καταφερῆς etc.) Rediit δὲ in pristinum locum, praecedente μὲν flagitante, Is. Vossius, V. Cl., adscripserat codici suo καταφερῆς, nescio an motus Hesychii καταφερῆς, κάτω φερόμενος. Novandi causa urgens non est. Καταφερῆς gaudet eadem notione. Dionysius Halicarn. T. II. p. 187. καὶ καταφερῆς ἢ ῥύσις τῆς λίξεως, ὥστε κατὰ πρηνεῖς φερόμενα χωρίου σώματα, translata quidem, sed manifesta declivitatis sententia. Polybius II. 68. εἰς τὸ τὴν φυγὴν ἐπὶ πολὺ καταφερῆ καὶ κρημνώδη γινέσθαι, quoniam per declivia et abrupta hostibus erat fuga. Ali-bi, sicuti et Appianus, χωρία καταφερῆ III. 55., nec stabili scriptura. WESS.

[8. ἔχοντες ξύλα, καὶ οὗτοι ἐπὶ) Rectius sic interpunges: ἔχοντες ξύλα καὶ οὗτοι, ἐπὶ τὰ ἔτερα etc. Et in lat. vers. scribes fuste et horum quisque. Respondent enim ἔχοντες ξύλα καὶ οὗτοι istis, ξύλων κορύνας ἔχοντες. S.]

9. τὸ δὲ ἀγάλμα, ἰὸν ἐν νηΐ μικρῇ ξυλίνῳ) Unde Valla acceperit ligneum simulacrum, dicere non habeo. Optime eum Gronovius in ordinem revocavit; dudum etiam ante G.

Cuperus in *Harpocrate* p. 104. Multa istic vir longe doctissimus de hoc et similibus Aegyptiorum institutis ex *Diodoro* I. 97. atque aliis. WESS.

19. οὐ μὲν τοι γε οἷ τι) Una de particulis orationi nocet, sic tollenda, ut scribatur: οὐ μὲν τοι οἷ γε Αἰγύπτιοι ἔφασαν. Hic etiam mos scribendi *Herodoteus*: pag. 19, 32. p. 32, 46. [I. 51, 21. 80, 28.] οὐ μὲν τοι οἷ γε Ἀυδοὶ δειλοὶ ἦσαν. p. 118, 6. 28. etc. [II. 81, 3. 83, 7.] atque isthoc ordine voculas istas passim collocat *Thucydides*. VALCK. — Scilicet non modo οὐ μὲν τοι γε, ut in *Var. Lect.* dixi, sed οὐ μὲν τοι γε οἷ τι Αἰγύπτ. dabant *Ald.* et alii edd. Quum in id, quod *Wess.* edidit, cum aliis libris ii etiam consentiant, qui sunt ex eadem cum *Med.* familia, videtur hoc loco, ut passim alibi, codicem suum haud satis attente inspexisse *Gronov.* S.

CAP. LXIV. 3. ἀπότροφον γενόμενον) Haec et vicina pervertit *Valla*, quae hunc vel similem in modum converti potuerant Latine: Templum illud incoluisse matrem Martis; hunc educatum alibi, quum ad virilem pervenisset aetatem, colloqui cum matre voluisse; sed matris administros, quem ante non viderant, haud ingredi passos abegisse. In his Editorum culpa perperam scribitur ματρὶ et ματρός. Ἀπότροφον *Hesychius* recte reddidit ματρὰν τετραμμένον. De commercio familiari, sive colloquio, frequentatur συμμιξαι. Apud *Herod.* VIII. 79. Aristides adversarium Themistoclem ἐξελίετο θέλων αὐτῷ συμμιξαι: recte *Valla*, colloquendi gratia. [conf. I. 123, 9. VIII. 58, 4.] *Xenoph.* Ἑλλ. III. pag. 283, 37. συμμιξας τῷ Δερκυλλίδῃ. *Demosth.* p. 234. §. 282. συνέμιξαι μιν τῷ Πρεξίπῳ. In *Aristoph.* Ἑκκλ. vs. 512. Οὐδεμιᾶ γὰρ δεινότερα σου συμμιξας οἶδα γυναῖκα: sic scribendum ante *Dawe-*sium vidit *T. Faber*. Suspisor tamen et hic in ambiguo ludere voluisse *Herodotum*; puerumque ἀνδριζόμενον aliud quid isto captasse colloquio: διαλέγεσθαι et ὁμιλεῖν frequenter inserviunt istiusmodi lusibus: est et ubi sic adhibetur ἐ λόγους ἔλθειν. Propter ea certe quae sequuntur, τὸ μὴ μίσγεσθαι γυναῖκα ἐν ἰροῖσι, in istum equidem sensum ceperim τὸ ἐσελθεῖν vel ἔλθειν παρὰ τὴν μητέρα, cum *Gronovio*, qui hanc in rem valde collegit opportuna, et *Herodotea* quidem diligentissime ad pag. 130, 5. VALCK.

Ibid. ἀπότροφον γενόμενον) Plurima hic turbavit neglectus sermonis habitus. Ἀπότροφος non est nutrimentis depul-

sus, quomodo Latina Gronovii; sed *procul a parentibus educatus*, uti Portus bene. Hesychius Ἀπότροφος, μακρὰν τιθεαμένος. Plutarcho propterea T. II. p. 973. v. luscinae, nidis ereptae atque in caveis altae, ἀπότροφοι τῶν μητέρων: Aristoteli, quem Chaeronensis advocat, ἀν ἀπότροφα γίνονται, de iisdem aviculis. Ad hoc, ἐξανδρωμένος prave redditur viriliter impulsus, multoque peius ob Medic. abesse posse decernitur. Suidas ἐξανδρούμενος, τὴν ἡλικίαν ἔχων εἰς ἄνδρα, h. e. adultus. Denique τῇ μητρὶ συμμῖξαι colloquium requirit matris; coitum nunquam. De Xerxe, ἰδίῳ σφι συμμῖξαι, desiderans cum illis colloqui, VIII. 67. et Aristide c. 79. θείων αὐτῷ συμμῖξαι, colloquium eius cupiens. Plura Valckenarius. Quibus quidem, uti aequum fuit, animadversis, sententia scriptoris elucescit; neque patitur, primitus fuisse γινόμενον ἀπαλλάττεσθαι, μετὰ δὲ ἐξανδρωμένον etc. uti arbitremur: corrumpent enim additiones bene dicta. WESS.

11. μηδὲ αἰλόντους). Clemens Alex. I. Strom. pag. 361, 19. Αἰγύπτῳ, inquit, πρῶτοι - - ἐν ἱεροῖς μίσγεσθαι γυναῖξιν ἐκώλυσαν, μηδ' εἰς ἱερά εἰσέναι ἀπὸ γυναικὸς αἰλόντους ἐνομοθέτησαν. Attigit Marshamus Can. Chron. p. 222. Egregius Porphyrii est locus in Euseb. Praep. V. pag. 197. v. venustissimus Theocriti Eid. V. 147. VALCK.

[14 seq. μίσγονται ἐν ἱεροῖς) De avibus aliisque animalibus loquens, ὀχνεύμενα, αἰτ, ἐν τε τοῖσι νηοῖσι τῶν θεῶν καὶ ἐν τοῖσι τέμενεσι: de hominibus vero, non ἐν νηοῖσι, in ipsis deorum aedibus αἰτ, sed nomine utitur latius patente, ἐν ἱεροῖσι. Comprehendit autem τὸ ἱερόν et τὸν νηὸν et τὸ τέμενος, agrum, lucum, aedificia, quibus cingitur dei aedes. Attamen, vel sic, iusto gravior et praeter reliquum Herodoti morem iniquior videri possit ista criminatio, praesertim ita universe in omnes paene homines, Aegyptiis ac Graecis exceptis, iactata. Certe, in ipsa etiam famosissima ob Veneris obscoenum cultum Babylone, non modo non in aede deae, sed omnino ἔξω τοῦ ἱεροῦ (ut refert idem Noter, I. 199, 15.) committebantur illa flagitia, quibus placari deam persuasum habebant. S.]

16. νομίζοντες ἀνθρώπους εἶναι κατὰπερ etc.) Diogenes Cynicus simili disputatione ad foedas conmixtiones probandas abutebatur, abutebatur et Chrysippus; perstricti ex merito abs H. Grozio Iur. B. et Pac. II. 5, 3. Ecce tibi Stoici

nostris ita respondentia verba, ut hoc fonte hausta diceret: καὶ τὸ Φαγεῖν τι, καὶ προελθῖν ἀπὸ λέχους ἢ θανάτου πρὸς ἱερὸν, ἀλόγως διαβέβληται· ἐπὶ τῷ θηρίᾳ Θεοὶ δὲ ἄποθνήσκουσιν· tum animantium mutorum exemplis liquere, τὸ μᾶτε συγγινόμενα, μᾶτε γεννῶντα -- ἐν τοῖς ἱεροῖς μιάνειν τὸ θῖον, in Plutarchi Stoicor. Repugnant. p. 1044 seq. Quae homo locutuleius contentionis fervore et disputatrice virtute, si ea tamen virtus, atque ut alios premeret, iecisse dicendus est. Sed hunc rixosum relinquamus. Mox [l. 18.] ὀρνίθων τέλεια [loco vulgati γένεα] ex Codd. Britannicis adeo blandiuntur, ut a probandis non longe absim. Si qui interpretamentum putarint, Eustathium uti adeant, auctor sum, et considerent τέλος et τέλεα in catervis sedem habere VII. 211. 223. IX. 20. WESS. — Conf. I. 103, 4. ibique not. Apud Eustathium quidem, de diversis vocabuli τέλος notionibus saepius disserentem, nihil quod magnopere huc faciat reperire mihi contigit. Caeterum scripturae isti, ὀρνίθων τέλεια, tam insignem veri speciem inesse intelligo, ut et ego eam cum Schaefero receptam velim. S.

18. ὀρνίθων γένεα) Τέλεια, quod in Codd. scriptis invenere Galeus et Wasseus, (vid. ad Thucyd. p. 151.) vix a correctoribus expectandum; si Codices etiam exhibent alibi, [alii, puto; voluit] ubi vulgantur ὀρνίθων γένεα, genuinum videri poterit: τέλος saepius periphrasi servit: mihi tamen nihil huius occurrit simillimum. VALCK.

CAP. LXV. 4. ἀνείται τὰ ἱερά) Non, pro sacris habentur, ut vertit Valla, verum significarent ista, consecrata sunt templa, quod hinc alienissimum est: vid. Observ. Miscell. III. p. 94. Sententia poscit: τῶνδε εἴνεκεν ἀνείται τὰ θηρία εἰ λέγοιμι: quibus autem de causis ferae sint consecratae, si dicerem. Herodotum tamen suo scribendi more dedisse suspicor, ἀνείται vel ἀνίσταται ἱερά εἶναι εἰ λέγοιμι, literasque nonnullas partim male repetitas, partim neglectas. εἶναι saepe tanquam superfluum adiicitur ab Herodoto, πλεονασμῶν καὶ παραλλήλισμῶν studiosissimo. De rebus consecratis vel consecrandis satis vulgata sunt ἀνείναι vel ἀνίσταται, et ἀνίσταται: rarius illud Xenophontis de amabili suo secessu Scillunteo: ὁ χώρος ἀνείται ἱερὸς εἶναι: in Socrat. Epist. XIX. ad Aeschinem fortasse scripta, quem multo maioris faciebat Xenophon, quam Plato. VALCK.

Ibid. ἀνύται τὰ ἱερά) Abundabit articulus, nisi αὐτὰ ἱερά fuerit. Superstitiosae animalium consecrationes et in Graecia et Romae notissimae fuerunt; exemplorum affatim in *Casauboni* notis ad *Sueton.* *Caes.* c. 81. Aegyptiorum ritus dabit *Diodorus* I. 83., *Nostri* vestigia premens. Ἀνυχναίη, [l. 7.] quod conmutatum fuerat, forma sua iterum splendet, uti II. 182. IV. 180. etc. *WESS.* — Quod ait τὰ ἱερά, incommodat utique articulus, quem abesse et equidem malim: nisi aut praecedens πάντα non ita stricte accipiendum fuerit, sed σχεδὸν πάντα intelligatur, aut τὰ ἱερά intelligantur eae bestiae quae cuique deo sacrae sunt, aut quae apud quemque Aegypti populum sacrae habentur, coll. cap. 69, 1. et 71, 1. Caeterum post ἱερά in graecis nostris delendum comma, quo facilius intelligatur orationis structura. Tum illa, quae praecedunt, καὶ τὰ μὲν, σύντροφά etc. non tamquam absoluta per se ἡσῆς accipienda, ut in nostra versione latina factum; sed ita haec cum superioribus connexa sunt, ut dicat auctor, sacrae habentur bestiae, non eae modo quae inter homines vivunt, (ut feles, et canes) sed et quae libere vagantur. Caeterum cum his quae hoc capite et proxime sequentibus traduntur, conferendus omnino *Diodor.* *Sic.* lib. I. c. 83. et seq. *S.*

21. δὲ δ' ἀν ἱβὶν ἢ ἱρηνά etc.) Eadem *Diodorus*, sed vulturis loco *selem* nominans. *Accipitrem* seu *vulturem* Iones olim ἱρηνά sonabant, [ut nos ex *insto* edidimus,] quemadmodum saepe poeta princeps. *Eustathius* *Iliad.* N. p. 920, 44. τὸ δὲ ἱρηνά, Ἰωνικῶς ψιλοῦται, εἰ καὶ τὸ ἱεράξ δατύνεται. Neque dubito de *Herodoto*: scribae minuta huiuscemodi negligunt, et qui *msstos* comparant, non semper acutum cernunt. *Cicero* I. *Nat. D.* cap. 29. *Ne fando quidem auditum est, crocodilum, aut ibim, aut selem violatum ab Aegypto:* quibus paria *Quaest. Tuscul.* V. 27. cum *Davisii* observatis. *WESS.*

CAP. LXVI. 3. τοὺς αἰελοῦρους) Praeclare *Pass.* et *Mediceus.* Αἰελοῦρος Ἀπτικῶς, αἰλουρος Ἑλληνικῶς, *Moeris.* Explicat eandem vocem *Etymologus* p. 31. Non addo plura. Otium fecit meditati *Io Piersonus* in erudito commentario ad *Moeridem* p. 36. *WESS.*

7. πτείναντες μέντοι οὐ πατίονται) Haec olim alio pertinere videbantur; sed felium mares designari manifestum

est ex *Aeliano* Nat. An. VI. c. 27. *Παρτέρραι* mutari non debuerat: his terve gustandi edendive significatu posuit Ionicum *παρτέρραι*; *Herodotus*, *Hesychio* restitutum a T. Fabro et *Berkelio*. *Agathocles* *Cyzicen.* ap. *Athen.* XIV. p. 660. A. de fructu quodam, *ἐπὶν*, ait, *ἀνὰθῃ*, *ποιῦσιν* ἐξ αὐτοῦ ἄλυσσιν, καὶ παρτέρραι ταῦτα: vulgatur *παρτέρρι* redditurque pedibus calcant: [correctus locus in nupera edit. T. V. p. 363.] Ionice scribit *Agathocles*; ignorant autem Iones Doricum istum verborum flexum, saepius oblitteratum, etiam in Epistola *Aristippi*, *Socrat.* IX. ubi *περιβλίσκονται* transmutandum est in *περιβλίσκοντι*. VALCK. — Mire hunc locum interpretatus *Larcherus* est: *ils les tuent sans cependant en recevoir aucun dommage*; id est, mares occidunt catulos, nec idcirco laeduntur (vel malo ullo adficiuntur) a foeminis. Ait, *Valckenarium* olim in alio nescio quo scripto, corrigendum censuisse *κρίναντες* μίντοι οὐ τι ἀρίονται, atque hanc sibi unice veram certamque visam esse scripturam. S.

8. οὐ παρτέρραι) Male abiit in *δαρτέρραι*, cuius in adtribuendo et dividundo potestas I. 216. Itaque rectissime *Florentinus* supra c. 37. *ὥς ἐφ' ὧντες παρτέρραι*, expulso inportuno *δαρτέρραι*. Iunge IV. 186. *Hesychius*, adiutore *Guisto*, *παρίται*, *ισθίται*. *παρτέρρο*, *ἐγυόντο*. Felium autem hanc indolem et *Φιδουκίαν* describit *Aelian.* de Animal. VI. 27. WESS.

[11. *Θεῖα πράγματα καταλαμβάνει τοὺς αἰδούρους*. *Feles* in furem aguntur interpretatur *Conr. Gesner*, De Quadrupedib. p. 324 med. S.]

CAP. LXVII. 2. ἐς ἱερὰς στήνας) De his, quod quidem recorder, nihil alibi distinctius; nam quae c. 148. et 175. aliorum spectant. Explicat *Diodorus* I. 83. *Φέροντι* εἰς τὰς ταρχελας, ἔπειτα *θεραπεύοντων* αὐτῶν κεδελα - *δαπτουσιν* ἐν ἱεραῖς θήκαις. Statim ὡς δ' αὐτως [l. 4.] ob I. 215. VII. 86. IX. 80. *Ἰχνευραὶ* [l. 5.] sunt *ichneumones*, eodem *Diodoro* indice: firmantque *Nicander Theriac.* V. 195. et *Hesychius*, quibus *Cl. Salmasius* ad *Solin.* p. 317. testibus dextre usus fuit. *Phrynichus* *Biblioth. Coislin.* p. 467. *Ἰχνευραὶ*, οἱ κατ' Αἴγυπτον καλούμενοι, voce truncatus, sed facile instauranda. WESS. — Non differunt *ἱερὰ* στήνας, et *ἱερὰ* θήκαι, quas continuo dein dicit; quae sunt conditoria, camerae, cellae, in quibus conduntur mortui. *Abdallatif*, scriptor se-

culi post C. N. XIII. (in *Relation de l'Egypte, traduite par M. Sylvestre de Sacy*, p. 202 seq.) cellas sese intrasse ait, quarum in aliis canum, in aliis felium, in aliis boum cadavera ingenti numero condita fuere. S.

[*Ibid.* ἐν Βουβάστει πέλι. De hac urbe supra dictum, ad c. 59, 3. Bubastum vero Aegyptiorum lingua *felem* dici tradit Steph. Byz. in voce. S.]

6. τὰς δὲ ἱβίς ἐς Ἑρμῶ πέλιον) Scribarum aberrans oculus haec praeterviderat. Bene vir Celeb. ex Med. et aliis iustum illis locum dedit: sunt enim, ne ratio ibidis nulla sit, opportuna et necessaria. *Hermopolis parva*-ne, an *magna*, (his titulis duae Mercurii in Aegypto urbes distinguebantur) intelligenda sit, certo constitui haud potest: forte posterior in Thebaide, propter *Ibii* sive *Ibiu* mansionem, non longe ab urbe seiunctam. Itiner. Antonini p. 157. Liquidiora videntur, de *ursis* *lupisque* prodita, propter consensum Prosp. Alpini Hist. Nat. Aegypti IV. 9. WESS. — De verbis *ἰούσας ἱβάς*, quae nos interseruimus, vide in *Var. Lect.* dicta. Ut hic intelligimus *ἱβάς* τοῦ Ἑρμῶ, sic et alibi *ἱβὶς* cum genit. casu illius dei construitur, cui aliquid sacratum est. Sic οὖρος ἱβὸν Μητρός Διονυμῆνης, I. 80, 5. Boves foeminae *ἱβαί* εἰσι τῆς Ἰσῖος, II. 41, 3. S.

CAP. LXVIII. 6. τὸ ὕδωρ τῆς τε αἰθρίας etc.) Optime haec Cl. Salmasius, vir summus, Exercit. Solin. p. 514. ex Aristotele et Plinio, de crocodili nocturna in aquis mora, ratione et caussa teporis; quibus equidem nihil a Gronovio fuisse rescriptum malletm. Non libet in disputationis eius examen, ne quid praeter opinionem acerbius effluat, memet inmergere. Sola Philosophi verba, hinc clarissime derivata, ex Hist. Animal. II. 10. adponam, tantoque magis, quoniam praecipua hanc in rem voce desecta [a Gronovio] repraesentantur. Sic scribit: τὴν μὲν οὖν ἡμέραν ἐν τῇ γῇ τὸ πλείστον διατρίβουσι, τὴν δὲ νύκτα, ἐν τῷ ὕδατι· ἀλεινότερον γὰρ ἐστὶ τῆς αἰθρίας. Quid his disertius? Negare fluviatilem aquam in Aegypti aliisque orientis plagis tepidiorem noctu esse roscida et subdivali statione, pugnat veritati, et aestivae his in oris experientiae. Sed absisto. WESS.

[8. ὡς, χνίων οὐ πολλῷ μίξιναι. Vide Hasselquist, et Geoffr. apud Sylvestre de Sacy ad Abd-Allatif, p. 158 seq. Nempe Herodot. T. V.

Geoffroy ex professo edidit *Observations sur les habitudes attribuées par Herodote aux Crocodiles du Nil*; quae exstant in *Annales du Muséum d'Hist. Nat.* T. IX. p. 373. T. X. p. 167. T. XI. p. 37. S.]

13. γλῶσσαν δὲ μῦνον θηρίων οὐκ ἔφυνε) Eadem *Aristoteles*; in expingendo crocodilo *Herodotum*, quod verbo monui, uti is *Hecataeum*, auctore *Porphyrio* apud *Euseb.* Praep. Ev. X. p. 466. aemulatus: inspicie *Hist. Anim.* I. 11. II. 10. V. 33. et post *Philosophum* plures *Graecorum* *Latinorumque*. Multa tamen in crocodili hac descriptione diligentissimi superioris et nostrae aetatis naturalis speculatores historiae desiderant, *Rondeletius*, *Bellonius*, *Gesnerus*, *Bochartus*, praeterque ceteros, *Aristoteli* paullo magis, quam oportebat, iratior *Ol. Borrichius*, *Hermet. Aegypt.* c. 10. p. 270. *WESS.* — Praecipua quae huc spectant, collecta et excussa videas in *Histoire des Animaux d'Aristote, traduite par M. Camus*, T. II. art. Crocodile. Lingua non prorsus carere crocodilum, porro inferiorem eius maxillam moveri, ut in reliquis animantibus, non superiorem, diligentiores observationes docuere. De *Hecataeo* apud *Euseb.* ex *Porphyr.* conf. infra ad c. 77, 13. notata S.

[14. ἀλλὰ καὶ τοῦτο μῦνον τῶν θηρίων) τοῦτο pro διὰ τοῦτο accipiens *Bastius*, interpretatus erat idcirco: eandemque in sententiam corrigenda etiam esse graeca, et ἀλλὰ κατὰ τοῦτο legendum, censuit *Schaefer* ad *Gregorium* de *Dialect.* p. 30. Quae mihi supervacanea opera videtur: perspicua scriptoris sententia, sed est etiam hoc unum ex omnibus animalibus, quod etc. S.]

21. τροχίλος) Habent ex *Herodoto*, et nominatim, *Aristoteles* *Rhetor.* [immo, *Ethicor.*] ad *Eudem.* VII. p. 189. [ed. *Wechel.*; p. 271 med. edit. *Duval.* T. II.] et *Aelianus* de *Animal.* VIII. 25. ubi dictione nonnihil mutata, εἰρηναίος καὶ ἑσπονδαῖ ἔστι: quemadmodum de apibus V. 11. πρὸς μὲν τοὺς μὴ ἐνοχλοῦντας — — — εἰρηναίᾳ αὐτοῖς καὶ ἑσπονδαῖ ἔστι: et XII. 15. Ceterum tonus vocabuli apud *Aristotelem*, *Aelianum* et alios variat: τροχίλος scribunt, ex eo more, quo nomina huiusmodi terminationis paroxytona esse solent, docente *Gesnero* *Histor. Anim.* IV. p. 301. Atque ita scripti codices. Ἐθεε [l. 23.] bene habet, *Florentinique* auctoritate III. 33. IV. 33. [p] rediit. *WESS.*

26. οὐδὲν σίνεται) Τὸ μὴδὲν ἀδικῆσαι τὸν τροχίλον λογίζεται οἱ μισθόν, *Aelianus*, enarrans Herodotea de trochilo Nat. An. III. c. 11. et hanc partem [Historiarum Nostri] designans lib. VIII. c. 25. citat Herod. ἐν τοῖς Αἰγυπτιακοῖς λόγοις. Sed quae narrat Herod. cap. seq. alio fonte derivata tractat idem *Aelian.* X. 21. VALCK.

CAP. LXIX. 6. ἀργήματα τε λίθινα χυτὰ) Sive hoc, seu λιθωτὰ malueris, *fusi et factitii lapilli* designantur: *Reiskius* vitrum describi opinatur. Vitri, conditoriorum cipporumque ἔξ ὕλου, mentio erit III. 24. ad quod an adludat, non adfirmo. Faveret suspicioni *Epinicus* apud *Athen.* X. 9. [cap. 40. nuperae edit.] p. 432. c.

Ἔσμον [sive Νασμόν] μελίσσης τῆς ἀκροχόλου γλυκὺν
συγκυρμανήσαι; ἐν σκύφῃ χυτῆς λίθου.

modo vitrum, quae *Dalecampii* sententia, intellexisse liqueret: ut ut est, commodissimus poëtae locus est. Ἀργήματα et ἀμφιδίας illustrant docti viri ad *Hesychium*, inque primis *Gronovius* in Adnotat. WESS. — In *Epinici* versiculo tam felix quam erudita emendatio, νασμόν pro vulgato olim ἔσμον, *Iacobsio* Viro clar. debetur, qui illam primus in *Animadv. in Euripidem* p. 114. proposuit: quod me tunc, quum eam, a *Fiorillo* commendatam, in nostra *Athenaei* editione recepi, praeterierat. S.

13. χάμψαι) Durat Coptorum in libris hoc illis nomen, nec multum discordat titulus monstri fluviatilis Arabicus. *Lege Iablonskii* Panth. lib. V. 2. p. 70. [conf. *Sylvestre de Sacy* ad *Abdallatif*, p. 157.] Κροκοδείλους autem Ionibus fuisse lacertas, sive χειραῖους κροκοδείλους, uti IV. 192. testatissima confirmataque res est a *S. Bocharto* Hierozoic. P. 1. lib. III. 1. p. 1060. WESS.

CAP. LXXI. 2. τῷ Παπρημίῳ) Iustum est; neque enim ex Πάπρημις c. 59. Παπρημίτης flecti potest: melius ipso in *Med.* c. 165. Παπρημίτης. Iam Πάπρημις et Πατρημίτης *Arch.* et *Vind.* ex adsimilitudine litterarum descenderunt, quemadmodum *Stephani* Πάπρημις, πόλις Αἰγύπτου ὁ πόλις Παπρημίτης. Debet et hanc *Hippopotami* sicuti et *Phoenicis* descriptionem *Herodotus* (perhibente *Porphyrio* in *Eusebii* Pr. Ev. X. p. 466. c.) *Hecataeo*. WESS. — Conf. infra ad c. 77, 13. notata. S.

5. οὐρὴν ἄσπευ) *Aristoteles* κίρκον δ' ὄδς, *Histor. Animal.*

II. 7. *Achilles Tat.* IV. p. 223. οὐρανὸν βραχίον, quibuscum alii conspirant et peregrinatorum observata. WESS. — Merito h. l. *Larcherus* commendat doctissimi viri *Schneideri* Historiam criticam Hippopotami, subiectam *Artedi* Synonymiae piscium, (Lips. 1789.) p. 247 seq. S.

7. ξυστὰ ποιῆσθαι ἀκόντια) ξυστὰ ἀκόντια, ut *rasae hastilia virgae* latini poetae. *Aristoteles*, ὅτε δόρατα ποιῆσθαι ἐξ αὐτοῦ. Conf. *Sam. Bocharti Hieroz.* P. II. lib. V. 14. WESS. — ξυστὸν apud *Nostrum* I. 52, 4, hostile est, lignum hastae vel iaculi: sed et universum iaculum, hastam ferro praefixam significat, et a *Lexicographis*, *Ammonio*, *Hesychio*, *Suida* ἀκόντιον exponitur. Quae caussa puto fuit, cur vocab. ἀκόντια *Schaeferus* h. l. tamquam e scholio invectum delevit. *Reiskio* vero ἀκόντια hīc adiectivum esse visum erat, ut ξυστὰ ἀκόντια idem esset ac ξυστὰ ἀκόντων, hastilia iaculorum. At est potius ἀκόντιον substantivum nomen, et ξυστὸν proprie adiectivum fuerit; ut ξυστὸν iaculum significet, ob subintellectum alibi substant. ἀκόντιον, quod cum illo hīc coniungit *Herodotus*. Quare etiam pro eo, quod in lat. vers. iacula rasa *Gronovius* posuit, nosque polita iacula, satis fuerat simpliciter iacula ponere. S.

CAP. LXXII. 3. ἰχθύων τὸν καλεούμενον λεπιδωτὸν) De λεπιδωτῷ confer *Adnotationes Gronovii*. WESS. — Reprehendit *Gronovius Vallae* versionem, piscium genus quod vocatur squamosum; debuisse, ex piscibus eum qui squamosus vocatur. Commodius equidem teneri putavi proprium nomen quo hunc piscem Graeci insigniverunt. In Niloticorum piscium numero, cum aliis multis, *lepidotus* etiam ab *Athenaeo* recensetur, lib. VII. c. 88. Graecum vocabulum, originem si spectes, utique nihil aliud nisi squamatum vel squamosum significat: sed oportet in aliis piscium generibus squammis munitorum fuisse unum aliquod, cuius squammas proprii atque praecipui quidpiam habuerint, quam ob causam ei id nomen prae caeteris fuerit impositum. Itaque videndum, ne Niloticus ille *lepidotus* idem sit piscis, quem sub nomine *Polypteri Bichir*, in *Description de l'Egypte etc. Hist. Nat.* T. I. p. 4 seqq. singulari diligentia Academicus *Geofroy de Saint-Hilaire* descripsit. De cuius piscis squammis haec ille observavit: Le bichir est couvert d'écaillés fortes et impénétrables, qui le

défendent également de tout contact funeste et de la dent des animaux qui seroient tentés de l'attaquer. Cette solidité provient d'une matière osseuse qui double chaque écaille au dessous, et qui est si épaisse et si compacte, que la plupart de nos instrumens tranchans ne parviennent qu'avec peine à l'entamer. Eiusdem piscis descriptio cum icona exstat etiam in *Annales du Musée d'Hist. Nat. T. I. p. 57 seqq. S.*

CAP. LXXIII. 2. οὐκ εἶδον, εἰ μὴ ὅσον γραφῇ) Tentari non debebant Euripidis ista in Hippol. vs. 1005. Οὐκ εἶδα ἡρᾶξεν τήνδε, πλὴν λόγῳ κλύων Γραφῇ τε λεύσσαν. Idem, Troasi 682. Γραφῇ δ' ἰδοῦσα καὶ κλύουσ' ἐπίσταμαι. Euripidea quoque libenter imitatur Herodotus. VALCK.

5. ἔστι δὲ, εἰ τῇ γραφῇ παρόμοιος) Nullam status quaestionem vulgatis, cum tot doctissimi viri operam avi fabulosae insumserint, motam fuisse demiror. Negavit, et prudenter infitatus est, phoenicem a se visum, et tamen ἔστι δὲ ἐν τῇ etc. Quae apta et bene iuncta non erant. WESS. — Scilicet (quod in *Var. Lect.* nostra temere praetermissum est) sic perperam olim vulgabatur, ἔστι δὲ ἐν τῇ γραφῇ παρόμοιος. Primus Wess. εἰ τῇ γραφῇ edidit, praeceuntibus codd. Rem. Vind. et Valla. Cum quibus consentire videntur nostri Pa. Pb. Pc. e quibus nihil varietatis adfertur: nec aliud debuerat Arch. in quo ἔστι δὲ οἱ τῇ γραφῇ. Mendosum ἐν τῇ γρ. cum aliis tenet noster F. Ex Pd. citatur ἔστι δὲ εἰ ἐν τῇ γραφῇ. S.

6. τὰ μὲν αὐτοῦ χρυσόκομα etc.) χρυσόκομα τῶν πτερῶν ab iniuriis protecta et defensione viri Celeb. et Codicum auctoritate sunt: eum adi. [Nempe χρυσόκομα legendum contenderat Salmasius.] Quod si vero lis de voce cesset, in avis pictura consensio reperietur. Κεκέρασται μὲν τὰ πτερά χρυσῷ καὶ πορφύρᾳ Achilles Tat. Ill. p. 215. Aquilae narratur magnitudine, auri fulgore circa colla, cetera purpureus, ex Nostri praescripto, Plinius Hist. Nat. X. 2. Aliorum loca nunc nihil moror. Περιήγησις formam et diligentem eius descriptionem exprimit ex usu verbi περιηγῖσθαι, quo de Cl. Salmasius in Solin. p. 68. et multo adcuratius T. Hemsterhusius ad Dial. Mort. XX. p. 412. Luciani. WESS. — Videtur circumscriptionem dicere, quam gallice *le contour* vocamus. S.

13. ὅσον τε δυνατός ἐστι φέρειν) Illud perquam politum, quod in Medicei δυνατός εἶναι inesse decernebatur, sermonis

indoles respuit. Obstant praeterea scriptae membranae complures. Confer L. Küsterum in Clerici Bibl. N. et Vet. T. V. p. 404. Achilles Tat. eadem in re, Φέρι τὸ χάσμα γήινον χώματι, ἐπὶ τὸν Νεῖλον οὕτως ἵπταται τὸ ἔργον Φέρων, sed prave culpa librariorum: fuerat Φέρι τὸ χάσμα -- καὶ ἐπὶ τὸν Νεῖλον etc. Obstruere ingestā terrā cavum, quod phoenix rostro fecerat, Herodotum deserens indicat. De Taciti Ann. VI. 28. sublato murrhae pondere, vide amicam N. Heinsii et Graevii disputationem, Syllog. Epistol. T. IV. p. 512. et seqq. WESS. — Istud ὅσον τι δυνατὸς εἶναι non equidem cum Gronovio „perpolitum“ dixerim, sed stylo tamen Nostri nequitiam repugnare censuerim, ut in Var. Lect. significavi. S.

CAP. LXXIV. 2. δύο κέρα Φορτούσι) Fuerunt ex cerastarum genere, nec tamen δηλήμονες ἀνθρώπων, ut reliqui apud Diodorum III. 50. aliosque ibi citatos. Auctor Aelianus est de Animal. XI. 17. ἐν Μελίτῃ τῆς Αἰγύπτου draconem sacrum in veneratione fuisse, adfirmans gentilem eam anguium superstitionem. Puto ἐν Μερίλῃ scripsisse, quae Aegypti urbs, non Μελίτη. WESS. — Nihil in urbis nomine mutavit doctus Aeliani Editor Lipsiensis. S.

CAP. LXXV. 2. κατὰ Βουτοῦν πόλιν) Alia haec atque ea Butus [sive Buto,] quae Latonae oraculo censebatur, quippe Arabiae adfinis: longe inde Sebennyticum Nili ostium, radens Butum illam atque adluens c. 155. Πτερωτῶν serpentium titulum [l. 3.] male praeterierunt Florentiae: quae enim sequuntur, illo carere non possunt. Res etiam ipsa a fabularum indole abhorret. Namque angues volucres, ex Aethiopum Arabumque finibus in Aegyptum irruentes, veterum monumenta ita celebrant, ut dubii nihil esse debeat. Ipse vates Esaias c. xxx. 6. דַּף מַעוּפָה שָׂרָה *hydrum sive chershydrum volentem Aegypto.* Plura qui desiderat, ex eruditissimi Bocharti copiis Hierozoic. P. II. lib. III. 12. p. 423. mutuari poterit, atque illis hoc Pausaniae IX. 21. cautissimum sane, adnectere: Quo circa neque ad adsentendum proclivior quisquam esse debet, neque se omnino incredulum ad ea, quae sint rariora, τὰ σπανιώτερα, praebere: ἐπεὶ τοὶ καὶ ἐγὼ πτερωτοὺς ὄφεις οὐ θεασάμενος πείδομαι, διότι ἀπὸ Φρυγῆς ἤγαγεν εἰς Ἰωνίαν σκόρπιον ταῖς ἀκρίσιν ὁμοιωτάτα πτερὰ ἔχοντα. Porro σωροὶ ἀκανθίων [l. 6.]

omnibus in libris, non exceptis *Ask.* et *Pass.* Bene Critici in *Apollonium Rh.* IV. 150. τὰ τῶν ὄφιν ὁστᾶ ἀκάνθαι λέγεται. Amanuensis Mediceus in errore versabatur. WESS, — Scilicet, quod in nostro cod. F. monstrose legi dixi, σαρὶ δὲ ἦσαν τῶν θείων, id ipsum et codicem *Med.* hic praeferre docuit *Gronov.* in Adnotatt. ita quidem ut in ora libri notetur, pro θείων legendum ὁστίων, quod vulgato praefendum *Gronovius* censuit. Esse autem istud θείων perperam ex ἀκάνθων detruncatum nemo non videt: sed ex eisdem codicibus articulum τῶν ad ἀκάνθων utique adscisci debuerat, hac sententia sunt autem harum (quas dixi) spinarum catervae, aliae maiores etc. Typographicum sphalma in graecis nostris, l. 3. χωρίων, pro χωρίον, quamvis visu ingrata sint talia, ipsi praesertim editori, neminem tamen morabitur. S.

[11. πτερωτοὺς ὄφιν ἐκ τῆς Ἀραβίης πέττεσθαι ἐπ' Αἴγυπτον) *Ciceronem* de Nat. Deor. I. 36. volucres istas angues ex vastitate Libyae vento Africo invectas statuere, adnotavit ad h. l. *Larcherus*. Sed ille forsā memoriae lapsu ista scripserat. Caeterum conf. *Aelian.* Nat. An. II. 18. ubi *Schneiderus* adnotavit, serpentes hos, quos *Herodotus* dicit, alis membranaceis volantes, (coll. c. 76, 12.) esse fortasse lacertas volantes, quae dracones volantes a *Linnaeo* nominantur. S.]

CAP. LXXVI. 3. πρόσωπον - ἐπίγρυπον) *Straboni* πτελαργώδης κατὰ σχῆμα, ciconiae similis, lib. XVII. p. 1179. [p. 823. D. ed. Cas.] quae tamen similitudo ad rostrum sese non porrigit, quod avi incurvum et aduncum. Figuram habet *Middletonus* Antiquit. Monument. p. 129. et conplura de volucre. *Crex*, ex sono, quem continuo iterat, nomen indepta, describitur a *Belonio* Observ. II. 32. cum cura. WESS. — De *Ibide* veterum Aegyptiorum consulenda instar omnium, principis hac aetate in Historia animalium viri *Cuvieri* Commentatio, inserta Tomo I. operis cui titulus Recherches sur les Ossements fossiles de Quadrupedes. S.

6. ψιλή τὴν κεφαλὴν) Sustuli articulum schedarum iussu: respicitur ἡδ' ἰδίη, ut bene *Reiskius*. Hanc autem *Strabo* ὅλην μελαίνην facit; prudentior *Herodotus*, etsi nōn sine lapsu; nam pars circa nates tota alba est; τὸ γὰρ πυγαῖον ὅλην λευκὴν ἔστι, si fides *Theoni*. WESS.

CAP. LXXVII. 2. μνήμην ἀνθρώπων πάντων ἐπασκίοντες μάλιστα etc.) Vallae versio plurimos decepit: mentem historici perspexit Reiskius. Aegypti superioris incolae longe fuisse dicuntur disertissimi, utpote μνήμην ἀνθρώπων πάντων ἐπασκίοντες μάλιστα, prae omnibus aliis memoriam excolentes: illuc enim pertinet μάλιστα, non ad sequentia. Herod. II. c. 37. Θερσιβίης περισσῶς ἰόντες μάλιστα πάντων ἀνθρώπων. Etrusci τὰ περὶ τὴν κεραινοσκοπίαν μάλιστα πάντων ἀνθρώπων ἐξεργάσαντο, Diodor. Sic. V. 40. De Pythagora Heraclitus Ephesius, ἱστορίην ἥσκησεν ἀνθρώπων μάλιστα πάντων, ap. Diog. Laërt. VIII. 6. Ipsius fuit Pythagorae praeceptum, μνήμην ἀσκεῖν. Literarum inventum suum, veluti memoriae subsidium, commendanti Theuth dixisse fertur Rex Aegypti Thamus, σὺ πατήρ ὦν γραμμάτων, δι' εὐνοίαν τοῦναντίον εἶπες ἢ δύναται τοῦτο γὰρ τῶν μαθόντων λήθην μὲν ἐν ψυχαῖς παρῆξει, μνήμης ἀμελητησία, etc. in Phaedro Platonis T. III. p. 275. A. Hunc, ni fallor, locum respexit Quinctilian. Inst. Or. XI. c. 2. p. 985. Invenio apud Platonem obstare memoriae usum literarum; videlicet quod illa, quae scriptis reposuimus, velut custodire desinimus, et ipsa securitate dimittimus. VALCK.

Ibid. μνήμην ἀνθρώπων πάντων ἐπασκίοντες μάλιστα) Laborabant haec ex mala interpunctione; quo non animadverso morbo, ἀνθρωπίνων πάντων rerum humanarum suspicabatur Corn. de Pauw: mutavit dein sententiam, μάλιστα a sequentibus, sicuti oportebat, avulso; neque alia mens aut voluntas Reiskio. Nempe hominum omnium maxime Aegyptii memoriam exercebant, proptereaque praeter ceteros excellebant. Bene Proclus in Timaeum p. 31. Αἰγυπτίους δὲ ἔτι καὶ τὰ γεγονότα διὰ τῆς μνήμης αἰὶ νέα πάρεστιν, ἢ δὲ μνήμη διὰ τῆς ἱστορίας, αὕτη δὲ ἀπὸ τῶν στηλῶν κ. τ. λ. WESS. — Equidem nondum persuadere mihi potui, μνήμην h. l. ab Herodoto dici memoriae vim quam vulgo vocamus, nempe facultatem in mente retinendi et quotiescumque lubet recordandi et nobiscumque recolendi ea quae vel vidimus vel audivimus vel semel cogitavimus. De memoria rerum gestarum aut observatarum agitur in futurum tempus et ad posteros propaganda: quod maxime fit, dum, quae vel a nobis ipsis observata sunt, vel quae ab aliis tradita accepimus, ea scripto consignamus. Atque hoc ipsum in rebus, quae memoratu digna visa erant, diligenter fecisse, passim auctor noster signifi-

eat; veluti c. 82, 7. et cap. 145, 12. Unde factum, ut prae caeteris hominibus, quibuscum conversatus est *Herodotus*, Aegyptii ei visi sint longe omnium λογιώτατοι, non disertissimi, ut *Valckenar.* interpretatur, nec univ[er]se prae caeteris excellentes, ut h. l. *Wesseling.* ait, sed doctiores, magis eruditi, et antiquitatis (patriae praesertim) peritiores, ut idem *Wess.* apud *Diodor.* II. 4. et ad *Herodot.* L. 1, 1. intellexit. Quam in sententiam *Hesychius* Λόγιος, ὁ τῆς ἱστορίας ἔμπειρος, πεπαιδευμένος, interpretatur: et Λογιὸς *Moeris* et *Thomas M.* τοὺς πολυῖστορας. Neque patriarum solum antiquitatum, verum etiam externarum rerum et institutorum gnaros Aegyptios fuisse passim et alibi et III. 2, 6. significat *Noster.* S.

9. ὑγιεινέστατοι πάντων ἀνθρώπων) Non intercedo, quo minus ὑγιεινέστατοι servantur: quo de genere alia I. 133. in medium fuerunt collocata. Schedarum mirus olim hic dissensus. *Glossator* Sangermanensis, Ὑγιεινέστατος, Ἡρόδοτος B. ad quem modum IV. 187. Plures ὑγιεινέτατοι cum *Eustathio.* Hippocrateum vero τὰς μεταβολὰς τῶν ὥρων μάλιστα τίττειν νοσοῦς egregie explicuit *Galenus* T. V. p. 253. et cum *Nostro* comparavit *H. Mercurialis* Var. Lect. II. 3. Iam si αἱ ὥραι a periodo extrema abessent, sermonis cursus lenius laberetur. Verum multa sibi priva *Scriptor* habet. *WESS.*

13. ἀροφάγουσι etc.) Quae hic leguntur, eadem propemodum ex *Hecataeo Milesio* bis tradidit *Athenaeus* X. p. 447. c. Ἐκαταῖος ἐν δευτέρᾳ Περιγῆσεως εἰπὼν περὶ Αἰγυπτίων, ὡς ἀροφάγοι εἰσὶν, ἐπιφέρει, τὰς κριθὰς εἰς τὸ πόμα καταλείουσι, mola frangunt: sic scribendum cum *Casaub.* pro καταλείουσιν. vid. *Herod.* IV. c. 172. et *Athen.* p. 418. E. Alibi quoque prostant *Hecataei* nonnulla, *Herodoteorum* simillima, quae probabile reddant, quod *Porphyrus* prodidit apud *Euseb.* Praep. X. p. 466. B. ὡς Ἡρόδοτος ἐν τῇ δευτέρᾳ πολλὰ Ἐκαταίου τοῦ Μιλήσιου κατὰ λέξιν μετήνεγκεν ἐκ τῆς Περιγῆσεως, βραχία παραποιήσας: postremum illud explanat *Celeberr. Wesseling.* ad *Diodori* T. I. p. 89. Sed ista Asiae Περιγῆσις *Herodoto* fortasse fuit recentior; *Callimacho* certe non videbatur *Hecataei Milesii* genuinum opus, ut liquet ex *Athen.* II. p. 70. B. Praeterea, quod narrat *Porphyrus*, *Herodoto* id nusquam obicit *Plutarchus*, *Hecataeum* τὸν λογο-

ποιὸν acerbe notanti lib. II. c. 143. et VI. 137. cuius etiam mentionem facit V. 36. et 125. VALCK. — Conf. supra ad c. 68, 13. 71, 2. et ad c. 5, 4. Praesertim vero consulendus *Creuzer* in *Historicor. antiquiss. Graecorum Fragmentis* p. 19 seqq. S.

14. τοὺς ἐκείνοι κυλλήστις ὀνομάζουσι) Inspice Gronovii annotationes. Admonuit Cl. *Wasse* in *Thucydidis* I. 126. κυλλήστις ex Cod. *Lambethano* melius videri, siquidem ita *Hesychius*. At oblitus est speciei Ionicae. *Athenaeus* X. p. 418. Ε. Αἰγυπτίους δ' Ἑκαταῖος ἀρτοφάγους φησὶν εἶναι κυλλήστιας ἐπθίωντας, ταῖς δὲ κριθαῖς εἰς ποτὸν καταλαίονοντας. [cf. *Athen.* III. p. 114. c.] Quae quidem indicio sunt, et hic *Herodotum* vestigia *Hecataei* pressisse: nam de potu ex hordeo clara eius verba, qui πόμα ἀπὸ τῶν κριθῶν *Artaeo* I. Morb. Acut. c. 9. ἐκ κριθῶν μέθυ *Aeschylo* Suppl. 900. *Diodoro* ἐκ κριθῶν πόμα, δ' καλοῦσι ζῆθος I. 34. Quod autem subiicitur, vites *Aegypto* deesse, generatim si sumitur, cum veritate disconvenit. Mosis aevo in parte Aegypti vites depangebantur, quod querelae *Israëlitarum* *Numer.* xx. 5. significant abunde: creverunt quoque laetissime in praefectura *Heracleopolitana* apud *Strabon.* XVII. p. 1163. [p. 809. med.] Quae omnia operosius Cl. *Iablonskius* Dissert. de Terra Gosen, p. 28. WESS.

19. τὰ μικρὰ τῶν ἐρνιθίων) *Aristophanis* μικρὸν ἀργυρίδιον, *Terentii* pisciculi minuti, et minutae interrogatiunculae *Oratoris Latini*, satis haec protegunt. Ὡμὰ autem στίονται concoquere haud valuit Cl. *de Pauw* ob ea, quae de piscibus praescripta fuerunt, et quoniam succedit προταρχεύσαντες: neque enim aves, sale antea bene conditas, crudas, ὥμας, posse censerī. ἐφθὰ elixas dedisse *Herodotum*, et eo esse nihil adcommodatius. Mihi de gustu Aegyptiorum disputatio absona, at certa lectio censetur. Cur quaeso additum voluit τοὺς λοιποὺς ὀπτοὺς ἢ ἐφθοὺς στίονται, reliquos partim assos, partim elixos comedunt, si nil dispar scripsisset superius? WESS.

CAP. LXXVIII. 3. μεμιμημένον ἐς ταμάλιστᾱ) Est cui μεμιμημένον praecedentis glossa censetur, cui non subscribo. Suadent aliud producta a Gronovio exempla, [ex c. 86, 4. 132, 4. 169, 23.] reique series. Adde *Plutarchum* *Isid.* et *Osir.* c. 17. et doctos interpretes *Petronii Satyr.* c. 34. tum *Tzetzae* *Chil.* III. vs. 387. ubi satis absurde,

ὁ συγγραφεὺς Ἡρόδοτος ὁ παῖς ὁ τοῦ Ὀξύλου.

Voluit, debuit certe, ὁ τοῦ Λύξω. WESS. — Est in bibliotheca publica civitatis Argentoratensis, in Museo antiquario Schoepfliniano simulacrum quale hic Herodotus describit, ex sycomori ligno sculptum, cubitali longitudine, formā picturāque mumiae Aegyptiacae simillimum. S.

[4. μέγας ὅσον τε πάντα πηχυαῖον ἢ δίπηχυν) Quum ante Gron. δίπηχυν legeretur, ad μέγας relatum, haud incommode post ἔργω paullo maior orationis distinctio ponebatur: nunc, ubi πηχυαῖον ἢ δίπηχυν ad νεκρὸν refertur, rectius inter ἔργω et μέγας nonnisi leve incisum interseretur. Turbavit me autem h. l. vox πάντα, quae aliās, ubi de superficie vel mensura agitur, constanter apud nostrum quidem quaquaversum, omni ex parte, in longitudinem et latitudinem significare videtur; ut I. 126, 4. 181, 7. II. 168, 4. IV. 101, 2. cui notioni quum nullus hic locus esse possit, cum superioribus interpretibus graecam vocem latinā omnino reddendam putavi. S.]

CAP. LXXIX. 2 et seqq. τοῖσι ἄλλα τε πολλὰ ἐπάξιον etc.) In loco perdifficili, quem magis etiam obscuravit Gronovius, ista vetus fuit Edd. lectio. Suspicio in his, ἐπάξιόν ἐστι νόμιμα, vocem latere soli Herodoto frequentatam, ἀξιαπηγνύτατα, commemoratu dignissima: tale quid postulare sententiam attendenti facile patet, sensitque Reiskius, corrigens: τοῖσι ἄλλα τε ἀπηγνύσιος ἀξια ἔστι. In proximis etiam, minus sinceris, nihil vetat periculum fecisse: Codicum quorundam Galeo memoratis lectionibus instructus, integram hanc pericopam ista ratione scribi posse iudico: Πατρίοις δὲ χρεώμενοι νόμοις ἄλλον οὐδένα ἐπικτύνται· τοῖσι ἄλλα τε πολλὰ ἀξιαπηγνύτατα νόμοις, καὶ δὴ καὶ αἶσμα ἔν ἐστι Αἴνος, ὅσπερ ἔν τε Φοινίκη αἰοιδμός ἐστι καὶ ἐν Κύπρῳ, καὶ ἄλλῃ. Aegyptiorum Μανέρων sive Μανέρωτος attigerunt Pausan. IX. p. 766. et Plutarch. de Is. et Osir. §. 18. Proxima quaedam Herodoti descripsit Eustath. ad Hom. Ἰλ. Σ'. p. 1223, 4. [p. 1164. ed. Rom.] legitque prout ante Gronovium [l. 7 seq.] vulgabatur: ἐν δὲ δὴ καὶ τὸν Αἶνον ὀνόθεν ἔλαβε τοῦνομα. De Lino Graecorum non protrita leguntur in Scholio ad Homer. inedito, [vide Scholia Veneta Villosioni ad Ἰλ. ε'. 570.] quae huius non sunt loci. VALCK.

Ibid. τοῖσι ἄλλα τε ἐπάξια ἐστὶ νόμιμα, καὶ δὴ etc.) Quod uni datur, id alii, in pari si caussa fuerit, sine iniuria negari non potest. Postulant mssti loci quandam innovationem: Quid vir celeberrimus ex Mediceo tentaverit, docebit ipse. [vide *Var. Lect.*] Coniecturis indulgent alii, qualis Cl. Reiskii in litteris ad me - ἄλλα, τὰ ἁπαλὰ σφί ἐστὶ νόμιμα, καὶ δὴ καὶ αἰὶ μένει. τοῖσι ἄλλα τε πολλὰ ἐπαίνου ἄξια ἐστὶ, καὶ δὴ καὶ αἴσιμα ἐνεστὶ, operosa profecto et periculi plena. Mihi schedae viam planiorem, uti opinor, monstrarunt. Non hic agitur de *legibus*; quas nec Graecas neque aliarum nationum Aegyptios adscivisse unquam c. 91. perhibet demum. *Hymnos* sive *cantilenas*, quod Galei animum optime advertit, Scriptor spectat; hos patrios habere, nullosque illis peregrinos addere, et eam rem ex *Manerote*, qui Graecorum *Linus*, cognosci posse. Videt quisque apertissimam sermonis cohaerentiam, nec desiderabitur, ut νόμους et ἐπάξια locis consimilibus adfirmem. Νόμους qui *cantilenas* esse dubitat, rarus erit, et ablegandus, si haesitet, ad Suetonii Neron. c. 20. doctasque Salmasii et Burmanni animadversiones. Ἐπαξίου voci locus VII. 96. dabitur. [ubi ἐπάξιοι ἡγεμόνες sunt notabiles, memoratu digni.] Hactenus, nisi mihi blandior, bene habet. Quae sequuntur, variis modis turbata sunt. Dicam ingenue, quid in mentem multa agitant venerit. Primo Αἶνος [vel Αἶνος, l. 3.] subsistere haud potest, recte a *Valla*, *Arch. Vind.* praeteritus. Docet ipse, canticum Aegyptium, quod *Maneros* gentili dialecto, idem videri ac Graecorum *Linum*, hinc scioli arripuerunt. Scribatur itaque καὶ δὴ καὶ αἴσιμα ἐν ἐστὶ, ἔπερ ἐν τε Φοινίκη αἰοιδιμὸν ἐστὶ, tum vero etiam *cantilena una* est, quae et in *Phoenice* cantatur. Iuvat *Arch.*, levi auxilio adiutus, praeterea αἰοιδὴ πρώτη καὶ μούνη in fine Capituli. Deinde συμφέρεται δὲ τῷ τὸ εἶναι τὸ οἱ Ἕλληνες Αἶνον. *Pausanias* IX. 29. καλοῦσι δὲ τὸ ᾄσμα Αἰγυπτίοι τῇ ἐπιχωρίῳ Φωνῇ Μανέρων, bene *Sylburgius*. Tandem καὶ τὸν Αἶνον ὁκόθεν ἔλαβον φαίνονται etc. aut certe ἔλαβον νόμον φαίνονται etc. Non dissiteor, praeter morem aliam plura induere formam. Verum vara uti vibiam sequitur, ita *Linus* semel intrusus conturbavit reliqua. Tu si aliter sentis, fruiere arbitrio. Meis a partibus stat doctissimus de *Pauw*, et *Herodoti* disputatio. De *Manerote* Aegyptiorum *Plutarchus* Is. Qsir, c. 17.

Pausaniasque. Nam *Linum* notandorum angustiae nunc excludunt. WESS.

[Ad l. 1-8. Ad huius loci scripturam quod adinet, his quae in *Var. Lect.* dixi, nihil fere quod adiciam habeo; nisi quod me, ad l. 8. scribentem „ex coniectura primi Editoris profectum esse illud ἔλαβε, quod pro ἔλαβον dabat *Aldina* editio,“ praeterierit *Eustathii* locus a *Valck.* productus, ubi ὁκόθεν ἔλαβε τοῦνομα legitur, sicut in ed. *A. l.* et aliis ante *Gron.* Nec vero eo minus persuasum habeo, recte a *Wess.* et *Gron.* receptum esse ἔλαβον, recteque eundem *Wess.* de abiiciendo vocab. τοῦνομα, utpote temere huc invecto, monuisse. Nam de *Lino* ipse proficitur *Herodotus*, nomine hoc non usos esse Aegyptios, sed *Maneron* vocasse: itaque mirari non potuerat, unde *Lini* nomen illi acceperint. At, cur l. 3. subsistere *Δίνος* haud possit, quod vir doctus contendit, id quidem non video; quin potius percommode ibi nominatus videtur: nam, quod dein *Herodotus* ait, συμφέρεται δὲ ὠνρός (sive ὠνρός malis) εἶναι etc. id ipsum indicare videtur, iam in praecedentibus nomen istud adpositum fuisse. *Aegyptii*, ait, cantilenam habent *Linum*, qui *Linus* etiam in *Phoeniciā* et in *Cypro* alibique canitur: nam, quamquam diversis in regionibus diversum nomen gerit, consentit tamen ea cantilena cum hac quam Graeci eanunt *Linumque* adpellant. Iam, quod ad illa verba (l. 1.) spectat, Πατρίοις δὲ χρεώμενοι νόμοις, pulcre quidem novimus, canticum subinde νόμον graecidici; verumtamen (ut omittam, nusquam alibi apud *Nostrum* hac notione positum id vocab. reperiri) suffragari *Wesselingio* non possum, istam notionem huic loco unice aptam esse contendenti, et, pro eo quod instituta aut mores intellexerant *Valla* et *Gronovius*, primora huius capituli verba his latinis reddenti: *Contenti vero hymnis patriis, nullum alium iis adsciscant.* „Non hic agitur (ait idem Vir doctus) „de legibus, quas nec graecas, neque „aliarum nationum, Aegyptios adscivisse unquam cap. 91. „perhibet demum.“ Nec vero ego, non magis quam superiores interpretes, de legibus hic agi existimo; sed de institutis moribusque Aegyptiorum: et agitur quidem de his inde a cap. 35. huius libri, usque in cap. 98. (Nam et, quae de animalibus disserit Scriptor, perinde ad instituta

Aegyptiorum spectant, ut qui sacra illa habebant.) Et quidem iam initio huius disputationis generatim pronuntiaverat auctor, (c. 35, 7.) quoad ad *ἡδὲ τι καὶ νόμος* spectat, *paene omnia contra facere Aegyptios quam alios homines*. Deinde, de sacris institutis agens, saepius declaravit, nihil a Graecis Aegyptios, plurima Graecos ab Aegyptiis accepisse. (vide praesertim cap. 39. sub fin.) Nunc, inter alia Aegyptiorum instituta, mentionem facturum cantici apud illos usitati, quod ipsi simillimum esse videbatur ermini a Graecis cantari solito, cuius argumentum ex ipsorum Graecorum antiquitate ductum erat; nunc, inquam, initio huius capitis obiter repetit id ipsum, quod iam saepius significaverat, *nullum institutum Aegyptios ab aliis populis adscivisse; mirarique se, ait, unde tandem hoc carmen illi acceperint*. Similiter sequenti capite, ubi aliud refert institutum, quod Aegyptiis cum Spartanis commune erat, continuo adiecit, alia eorundem instituta a Graecorum institutis dissentire. Pariterque cap. 91. ubi memoraturus erat institutum civitatis alicuius Aegyptiacae Graecanico instituto simile, iterum ab hoc proficiscitur ut in memoriam revocet lectoribus, *Graecorum institutis caeteroquin minime uti Aegyptios*. Ut autem ad hunc, in quo versabamur, locum redeam: cantici illius, quod apud Graecos a Lino nomen invenerat, et cuius argumentum *deplorabilis Lini obitus* erat, mentionem hoc loco fecisse videtur Herodotus ex occasione conviviorum, de quibus modo dixerat; quoniam Aegyptii Maneron suum, quem cum Lino Noster confert, sub finem conviviorum, quando mortui hominis imago circumferebatur, cantare consueverant; quod ex Plutarchi loco supra citato (de Iside et Osir. T. II. ed. Wechel. p. 357. sub fin.) intelligitur. Quod autem Aegyptiorum illud canticum idem esse cum Graecorum Lino statuit Herodotus, id suo iudicio arbitratusque fecit; quemadmodum etiam carmen in Cypro et Phoenice cani solitum, quo quidem Adonis plangebatur, ad eundem Linum retulit: cum quo congruit, quod Lesbiam poetriam Sapphonem uno eodemque carmine simul Linum et Adonidem cecinisse Pausanias docet lib. IX. c. 29. Denique, quum duorum Linorum fata, qui et ab aliis et a Pausania loc. cit. (p. 766. seq.) et Suida memorantur, quorum alter ab Hercule, alter ab Apolline

occisus perhibetur; parum vel in Aegyptium *Maneron*, qui ἄνθρωπος mortuus esse ferebatur, vel in *Adonidem* conveniant; intelligi par est, eam de *Lino* traditionem spectasse *Herodotum*, quae Apollinis hunc filium, infans quum esset, a canibus pastoritiis discerptum memorabat, ut est in *Scholiis* ad *Iliad.* σ'. 570. et apud *Canonem*, Narrat. XIX. qui prae caeteris de *Lino* hoc conferendus. S.

CAP. LXXX. 2. Ἑλλήνων μούνοισι Λακεδαιμονίοισι) Adludebat *Eustath.* in *Iliad.* α. p. 176, 18. et p. 1484, 37. [p. 133, 42. et *Od.* δ. p. 151, 48. ed. Bas.] ubi memoriae labentis vitium doctissimo episcopo nocuit. Certum est, *Spartae* magnam fuisse quondam capiti reverentiam cano, ex *Gellio* N. Attic. II. 15. et *Plutarcho* T. II. p. 235. c. et maiorem, quam corruptis moribus alibi. Olim Athenis καὶ τῶν θάκων τοῖς πρεσβυτέροις ὑπανίστασθαι προσιοῦσι laudi cedebat in *Comici* *Nubib.* vs. 989. quam suis etiam in diis venerationem *Poëta* Ἰλ. α'. 533. praedicat; meritoque, iisdem paene verbis, quibus *Herodotus*, *Heroic.* XI. p. 719. *Philostratus.* [p. 170. ed. Boissonad.] Plura *Gabr. Palaeotus* de Bono *Sennect.* Part. III. p. 236. Mox [L. 5.] τὸδε μέντοι ἄλλο Ἑλλ. non damnassem, nisi praeiissent schedae et *Aldus*. Sententia vix discrepat. WESS. — Vide *Var. Lect.* S.

4. εἰκονοῖ τῆς ὁδοῦ) Quod Graecorum solis *Lacedaemoniis* *Herodotus*, id Graecis in universum tribuit *Nymphodorus*, in *Schol.* ad *Soph.* *Oed.* in Col. 329. *Socrates Xenophontis* Ἀπομν. II. p. 434, 25. [II. 3, 16.] εὐ γὰρ καὶ ὁδοῦ παραχωρήσαι τὸν νεώτερον πρεσβυτέρῳ συντυγχάνοντι πανταχοῦ νομίζεται, καὶ οὐ καὶ ἡμενον ὑπαναστῆναι, (καὶ κοίτῃ μαλακῇ τιμῆσαι, ista Graeculo ludimagistro quam *Socrate* digniora censeo, atque eiicienda:) καὶ λόγῳ ὑπεῖξι: ubi corrigi debet λόγων. In *Κύρ. Παιδ.* VIII. p. 159, 9. [VIII. 7, 10.] se puerum didicisse testatur *Cyrus*, τοῖς πρεσβυτέροις - - καὶ ὁδῶν καὶ θάκων καὶ λόγων ὑπέκειν. Semper in talibus casus adhibetur secundus, praepositione plerumque suppressa: vid. *Xenoph.* *Symp.* p. 516, 28. p. 533, 1. *Aristoph.* *Ran.* 175. 802. *Philostr.* p. 719, 12. Plene *Tyrtacus* in *Stobaeo* *Grot.* p. 195. vs. 41. Πάντες δ' ἐν θάκοισι - - νέοι - - εἰκονοῖ ἐκ χώρης. *Aristoph.* *Nub.* 989. καὶ τῶν θάκων τοῖς πρεσβυτέροις ὑπανίστασθαι προσιοῦσι. *Herodotus* obviam, ait, occurrentibus decedunt de via, καὶ ἐπιουσι ἐξ ἑδρῆς ὑπανιστάται. Recta esse ista et honesta

noverant, sed facere nolebant Attici; et nuspiam senectuti honestius fuit domicilium quam Sparta. Quam *Cragius* et *Meursius* vix attigerunt, *Lycurgi* legem humanissimam exhibet *Aelianus* de Nat. An. VI. 61. tangunt idem *Aelian.* VII. 15. *Aristides* T. III. p. 505. (ubi ἀμαθῶς temere videtur adiectum:) et *Eustathius* ad Ἰλ. α. p. 110, 26. [p. 146. ed. Rom.] VALCK. — Vitiosum est, puto, quod apud *Eustath.* ἐπαινεσθῆναι legitur, pro ὑπαινεσθῆναι. S.

CAP. LXXXI. [1. κιβῶνας λινίους. Conf. I. 195, 1 seq. et ibi notata. S.]

2. θυσανωτοῦς) Hoc melius. θυσανῶν et θυσανωτοῦς metri modulo Poëtae nonnunquam. Tu vide IV. 189. et *Hommerum* Ἰλ. ξ. 181. etc. Quae post pauca *Medicei* iudicio *Gronovius* aliorum relegavit, in exilio relinquo. WESS. — Vide *Var. Lect.* ad l. 6 seq. S.

CAP. LXXXII. 1 seq. Μῆς τε καὶ ἡμέρη ἐκάστη θεῶν ὅτεν ἱστῇ.) Verum est de mensibus et septimanae diebus, agnoscitque *Dio Cassius* XXXVII. [c. 18.] p. 123. Planetarum autem et dierum Aegyptia nomina, *Dioni* ex *Kircheri* Prodro-mo cap. 5. adscripta a Cl. *Reimaro*, non esse (quod praeclari viri *Spencerus* et *Vitringa* suspicati fuerunt) bonae fidei, erudite exposuit *Iablonskius* in *Remphah Aegypt.* p. 36. WESS. — Ad ista, θεῶν ὅτεν ἱστῇ, intellige ἱπὴν vel ἱρός. S.

3. ὅτιοις ἐγκυρήσει) Expressit hunc locum imitando scriptor *Epistolar.* *Phalarid.* 38. ὅτοις μέλλει δυσκόλοις ἐγκυρήσειν παρὰ τὸν βίον. Verbum Ionicum praeter *Herodot.* adhibuere. *Democritus*, *Eusebius Stobaei* pag. 191, 18. *Heraclitus* ap. *Clem. Alex.* p. 432, 27. emendatus *Gatakero* ad M. *Antonin.* p. 128. *Archilochi* nobilissimam nobis *Aeschines* Servavit sententiam II. p. 66. [pag. 71. ed. Fisch.] Καὶ φρονεῖσι τοῖς ὁκοίσις ἐγκυρώσειν ἔργμασι: postremum praebet *Stobaeus* p. 512, 51. ἔργματα corrigendum in isto trochaico monuit me olim amicissimus T. *Hemsterh.* Praeterea legere, Καὶ φρονεῖσι τοῖς ὁκοίσις ἐγκυρώσειν ἔργματα: ut sensus sit, καὶ τοῖς αἰσὶν τὰ ἔργματα, ὁκοίσις φρονεῖσι ἐγκυρώσει. Sententiam ex *Euripideis* atque aliunde illuminare huius non est loci. VALCK. — Equidem in illo *Archilochi* dicto nihil magnopere requirebam, cuius haec plana est sententia: Ita sentiunt, (sive sapiunt,) prout sunt res in quae inciderint. S.

[5. οἱ ἐν ποιήσει γινόμενοι. Quod vulgo dicunt γίνεσθαι πρὸς τι, vel πρὸς τινι, occupari, versari in aliqua re, id Noster ἐν τινι dixit. S.]

CAP. LXXXIII. [7. αἵ γε μανθῆσαι, modus quo red-
duntur oracula. Conf. c. 57, 11. ibique notata. S.]

CAP. LXXXIV. [1. Ἡ δὲ ἰατρικὴ etc. Larcher:
*La médecine est si sagement distribuée. De prudentia
huius instituti altum est apud Herodotum silentium S.*]

4. ὀφθαλμῶν ἰατροὶ κατεστῆσαι) Salutarem artem mos Aegyptius in partes secuerat, quam seriore tempore Maximus Tyrius ante oculos ponit διαλαχῶσαν τοῦ σώματος τὰ χωρία, ἄλλην ἄλλο τι, τὴν μὲν ὀφθαλμούς, τὴν δὲ ῥῶτα, τὴν δὲ ἄλλο τι μόριον, ubi cum Marklando τὴν δὲ ῥῶτα, ut ordo naturae servetur, malim, Dissert. XXXIV. 1. p. 403. Mox τῶν κατὰ νηδύν ob Codd. et sermonis indolem sperni non debuerat. Nam, quod Hieron. Mercurialis Var. Lect. II. 8. ἢ τῶν ἀθανίων corrigit, ut particula ἢ expositiva sit, id quidem necessarium non videtur, sicuti ipsemet fatetur: iunge Gronovio dicta. WESS. — Apud Gronov. quidem nihil amplius, quod huc faciat, reperiet Lector. Quoniam nimis saepe ab illo discedere coactus erat, ideo eum subinde honoris caussa nominavit Vir moderatissimus, ne malevolus esse in hominem videretur. S.

CAP. LXXXV. 3 seq. κατ' ὧν ἐπλάσατο τὴν κεφ. πηλῷ) Quando supra c. 70. capti crocodili et in terram attracti primum ὁ θερευτὴς πηλῷ κατ' ὧν ἐπλάσε αὐτοῦ τοὺς ὀφθαλμούς, opplet oculos luto; ut alibi, deprehenditur et in his Herodotus utramque verbi formam accurate discrevisse. Forsan hic quoque variabunt Codices, sicut apud Diodor. Sic. de iisdem Aegyptiis in luctu publico privatoque loquentem lib. I. p. 83, 37. et p. 101, 90. [c. 72. et 91.] ubi Codicum lectio, καταπιπλατμένοι τὰς κεφαλὰς πηλῷ, et, καταπλαττόμενοι πηλῷ τὰς κεφαλὰς, propterea vulgaris videri posset anteponenda; quia κένις quidem πάσσεται et καταπάσσεται: sed πηλός, lutum, rectius dicetur καταπλάσσεσθαι. Pulvere adperso vultum foedare, satis erat vulgo; καταπλάσσεσθαι τὴν κεφαλὴν πηλῷ καὶ τὸ πρόσωπον, Aegyptiacum est et orientale. VALCK.

5. ἐν τοῖσι οἰκίοις) Ita decuit. Respice I. 109. Στρωφόμεναι ex Vind. posset adsumi; neque in reiculis forent [l. 6.]

Herodot. T. V.

V

ἐπεζώμεναι et [l. 8.] ἐπιζώμενοι, ex prisca linguae consuetudine, qua de Suidas in Σίσωσαι. Reiskius ἀπεζωσμένοι et mox ἀπεζωσμένοι; siquidem sine cingulo fuerint. Non audeo sequi, amiciendi Aegyptiorum et vestitus habitum ignorans. Vide Diodorum I. 91. WESS. — Ἐπιζωσμένος non idem esse ait Wytttenbachius (in Notis ad Selecta Historic. pag. 355.) quod apud alios Scriptores ὑπεζωσμένος. „Aegyptii (inquit) „in luctu pectora nudabant, ut ea plangerent: ne autem „ulterius etiam nudaretur corpus, ἐπεζώνοντο, cingulo „circa extremam nudati pectoris partem circumdato vestibus, eas corpori adstrictas retinebant.“ περιεζωσμένους συνδόνες ὑποκάτω τῶν μαστῶν ait Diodor. Sic. I. 72. S.

CAP. LXXXVI. 1. Εἰς δὲ οἱ ἐν αὐτῷ τούτῳ κατέαται) In aliis forsitan Codicibus inveniatur, quod in suo legisse videtur Valla, κατατετάχεται: mihi placet vulgatum κατέαται. In re qualibet occupati, inprimis ἐπιδιόφρῳσι τεχνίταις (vid. Diodorus lib. I. p. 101, 1.) dicuntur ἐπὶ τῇ κατῴσθαι Aristidi T. III. pag. 720. Ἐὰν ἀφέντες ἐφ' ᾧ κάθηται περιέρχονται, Xenoph. Oecon. p. 482, 18. In Pluto vs. 533. fortasse dederat Aristophanes: Τὸν χειροτέχνην ὥσπερ δέσποινα ἐπαναγκάζουσα καθῆσθαι, — ζητεῖν δ' ὁπόθεν βίον ἔξει. Comparari possunt paulo diversae loquendi formulae, ἐπ' ἰχθύσι κατῆσθαι, et frequentior illa, ἐπ' ὄρνιθι καθίζεσθαι. VALCK.

Ibid. ἐπ' αὐτῷ τούτῳ κατέαται) Multo mihi elegantius atque lonum sermoni κατατετάχεται convenientius videbatur; publica certe lege designati fuerunt, quibus funerali illa cura, Diodoro I. 91. teste. Simile erat lib. I. 191. οἱ Πέρσαι, οἵπερ ἐτετάχοντο ἐπ' αὐτῷ τούτῳ, Persae, qui ad hoc ipsum constituti erant. Sed novationis nimiae criminationem reformido. WESS. — Verum videtur κατέαται (scil. ἐν οἰκῇμασι, coll. vs. 12.) de artificibus sellulariis, in officina sua sedentibus. Similiter impudicae mulieres, in lupanari velut officina sua sedentes, κατῆσθαι ἐπ' οἰκῆματος dicuntur. Vide II. 121, 99. et 126, 3. S.

5. σπουδαιότητα) σπουδαιότητα, et paulo post σπουδαιότητα libri forte dabunt fideliores, quales custodiverunt supra τὰ σπουδαιότερα τῶν πρηγμάτων, lib. I. cap. 8. et 133. ubi notat Gronov. Huius moduli multa collegerunt Eustathius ad Od. β'. p. 89. et Athen. X. pag. 424. D. Conf. Etymolog. in voc. Αἰδαιστάτος, Ἀνιρέστερος, et in Ἦδυμος.

Apud Eustathium hoc reperitur haud aspernandum *Hecataei* fragmentum : οἱ Βιαντίδαι ἄνδρες σπουδαιέστατοι ἐγίνοντο. VALCK.

[5 et seq. τοῦ οὐκ ὅσιον πνεῦμα τὸ εὖνομα - - ὀνομάζειν) Osiris est quem dicit, indice Tatiano, in Legat. pro Christian. loco a Wess. in Var. Lect. citato, p. m. 32. ed. Paris. 1635. Conf. Larcher ad h. l. S.]

10. μισθῷ ὁμολογήσαντες) μισθὸν ὁμολογ. Reiskius, dubito urgente-ne caussa. Vide tamen Themist. Or. XXIII. pag. 288. p. WESS. — Fuerit μισθῷ intelligendum, quasi ἐπὶ μισθῷ dixisset: coll. l. 60, 10. S.]

[12. ὡς τὰ σπουδαιότατα ταριχεύουσι) τὰ σπουδαιότατα σώματα intelligit Bernholdius in Notis ad Lamb. Bosii Ellipses Gr. pag. 498. ed. Schaeferi. Fallitur Vir doctus: ad ταριχεύουσι utique intelligi τὰ σώματα debent, aut potius τὸν νεκρὸν coll. l. 5. et 10. vel τοὺς νεκρούς, coll. l. 52 seq. τὰ σπουδαιότατα vero valet κατὰ τὰ σπουδαιότατα, vel κατὰ τὴν σπουδαιότην ταριχεύουσιν, coll. l. 4-9. et cap. 83. Similiter τοὺς πολλοτελείστατα σκευάζουσι νεκρούς ait extr. hoc cap. scilicet τοὺς κατὰ τὰ πολυτελείστατα ταριχευομένους. S.]

15. λίθῳ Αἰθιοπικῷ) Paria Diodorus l. 91. Adde Exodi cap. 4, 25. Iosuae cap. 5, 2. et Pentecont. Ramirezii de Prado c. 4. Habet Middletonus Monument. Antiq. p. 262. descriptas ex condito cadavere Aegyptio, Mumiam vocare solent, figuras in quibus παρασχίστης lapidem eiusmodi manu tenens: iungi etiam Io. Nardii Adnot. in Lucretium pag. 650. possunt, adcuratorem conditurae picturam sistentes. WESS.

[16-21. ἐξ ὧν εἶλον τὴν κοιλίην πᾶσαν ἐκκαθήραντες δὲ αὐτὴν - - ἔπειτα τὴν νηδὺν - - - πλήσαντες, συρράπτουσι ὀπίσω. Haec Larcherus sic convertit: Ils tirent par cette ouverture les intestins, les nettoient, et les passent au vin de palmier; ils les passent encore dans des aromates broyés; ensuite ils remplissent le ventre de myrrhe etc. Id si dixit Herodotus; si, quod de diligenti expurgatione, elutione, extersioneque multis verbis commemorat, id ad intestina pertinet; inerito mirabimur cum eodem erudito Interprete, cur non doceat Scriptor noster, quid deinde hisce intestinis fecerint isti homines. Mirarique item subit, Diodorum Sic. l. 91. perpurgata memorare intestina, (τῶν

ἐγκοιλίαν ἕκαστον: paullo ante dixerat, ἕκαστα ἐξαίρει πλὴν νεφρῶν καὶ τῆς καρδίας) nec tamen, quid illis dein factum sit, tradere. De quo quum sileant hi scriptores, videri poterunt significare, postquam diligenter perpurgata fuissent intestina, rursus in cavitate ventris fuisse reposita. Atque id ita fieri solitum esse, intestina probe perluta mox iterum intra ventrem recondita fuisse, Heynius etiam in *Spicilegio Antiquitatis Mumiarum*, p. 84. refert, tamquam diserte et ab Herodoto et a Diodoro traditum; quod mihi quidem apud neutrum illorum reperire contigit. Contra, *Porphyrus* (*Larehero* citatus) de Abst. An. IV. 9. purgationis quidem nulla mentione facta, intestina ait, arcae inclusa, sacris quibusdam precibus peractis, in fluvium esse proiecta: quem morem item *Plutarchus* attigit in VII. *Sapientum Convivio*, p. 159. B. et de Carnium esu Orat. II. p. 996. E. Cum quibus hactenus *Sextus Empir.* (*Pyrrh. Hypotyp. lib. III. §. 226.*) consentit, ut dicat, *Aegyptios, extractis intestinis, τὰ ἔντερα ἐξιλόοντας, condire cadavera.* Iam satis quidem novimus, κοιλίαν interdum intestina dici, et hac ipsa notione id vocabulum a *Porphyrio* et *Plutarcho* locis citatis usurpari. Immo etiam vocab. νηδύς, quod, sicut ἡ κοιλία, proprie ventrem et alvum significat, apud ipsum *Nostrum* cap. 87, 10. de stomacho et intestinis accipiendum videtur. At hoc quidem loco, ad quem nunc haeremus, ubi τὴν νηδὺν ait --- πλήσαντες συββάπτουσι ὀπίσω, [l. 19 - 21.] dubium esse nullum potest, τὴν νηδὺν ventrem ipsum vel alvum dici, non intestina. Atqui in eadem hac narratione vocabula νηδύς, et κοιλία quam l. 17. dicit, prorsus synonyma sunt *Nostro*: nam pro eo, quod hic ἐξ ὧν εἶλον τὴν κοιλίην, et τὴν νηδὺν πλήσαντες dixit, vicissim cap. 87, 4 seq. ἐπλήσαν τὴν κοιλίην ait, et ἐξελόοντες τὴν νηδύν. Quare, quod h. l. de expurgatione, elutione et extersione dicit, id non ad intestina, sed ad cavitatem ventris, e qua exemta intestina et viscera erant, spectare consentaneum est. S.]

20. καὶ τῶν ἄλλων θυωμάτων) Hoc praefero. Non damno θυμίσματα, sicubi praesidio et consensu Codicum roborantur. Secus hic habet, neque *Herodotus* suum diffitetur III. 113. et supra c. 40. In *Simonidis* fragmento, κήλειφόμεν μύροις καὶ θυώμασι, apud *Athen.* XV. 12. [p. 690. c.] mutavit aut *Clemens Alex.* ipse, aut eius scribae καὶ θυμιά-

μοσι, Paedag. II. p. 207. [Sic nempe et hic in locum rarioris vocabuli aliud vulgatius a nonnullis substitutum est.] Adiunge his Cl. Trillerum ad Thom. M. De myrrha, casia, aliisque aromatibus pretiosioribus, quibus cadavera curata conditaque fuerint, dubia res medicis nostrae superiorisque aetatis est. Io. Nardius, qui diligentissime Mumias, quas adpellant, ad Lucretium p. 636. excussit atque examinavit, regum et regiae familiae cadaveribus funerationem aromaticam auferre non audet, vulgo negat: nihil certe se, post impensissimum examen, praeter concretas bituminis glebulae in ventre cadaverum et parte calvariae observasse. Non dissimilia Middletonus et Io. Gravius Pyramidogr. p. 49. Sed Mumiae, quae in aetatem nostram perseverant, pleraeque omnes Herodoto longe posteriores videntur. WESS. — De veterum Aegyptiorum ratione condiendi mortuos, sive medicata cadavera purandi, diligente plurium mumiarum instituto examine, erudite commentatus est Rouellus, in Actis Academiae regiae Scient. Parisiensis anni MDCCCL. Exstat etiam curata cadaveris eiusmodi descriptio in Sylvestri de Sacy Adnotationibus ad Abd-Allatif (Relation de l'Egypte) p. 268 seq. neminemque poenitebit reliqua etiam perlegisse quae in eodem opere, vel ab ipso Arabico auctore, vel a doctissimo eius Interprete, de medicatis Aegyptiorum cadaveribus p. 198. et seqq. leguntur. Ut alios taceam doctos viros, qui de medicatis Aegyptiorum cadaveribus commentati sunt: ad recte aestimandam universam hanc Herodoti expositionem, eandemque cum his conferendam quae et ab aliis priscis auctoribus et a recentioribus nonnullis super eodem argumento scripta exstant, inprimis valet illustris Heynii Spicilegium Antiquitatis Mumiarum, in Commentationib. Soc. Reg. Goett. per annum MDCCCLXXX, Vol. III. p. 69 - 98. S.

22. ταρχιγούσι λίτρῳ) Moeris: λίτρον Ἀττικῶς, λίτρον Ἑλληνικῶς: hinc ψευδολίτρον in Comici Ranis apud Polluc. [VII. 39.] et Eustath. Vide not. Piersoni. [ad Moer. p. 246.] Male ergo λίτρον post pauca. Multa sibi, ut fert querela, librarii adrogarunt olim, quaeque non bene habebant cognita, aliam in formam verterunt. Tale fortasse ὑποχρίοντες τῇ κόμμει. [L. 27. pro τῷ κόμμει.] Glossae Sangerman.

Κόμμιδι, ἡ δοτική, 'Ηρόδοτος Β'. *Commis Alexandrina* est in Scribonio Largo Conpos. 72. Habet Plinius Nat. Hist. XIII. 20. et saepe quidem eo genere. *Alpinaque commis* citatur a Nonio: qua de P. *Leopardus* Emend. XVIII. 30. Tamen κόμμι ἐστὶ, cap. 96. WESS. — Quod λίτρον vel νίτρον Graeci dixere, non esse hoc salis genus, quod *nitrum* vulgo vel *sal petrae* vocamus, sed istud quod *alkali minerale* et *natron* recentior aetas nominavit, satis inter omnes constat. Quod vero (referente ad h. l. Larchero) *Rouellus* loco cit. p. 123 seq. ait, inverso ordine rationem condiendorum cadaverum descripsisse *Herodotum*, natro enim prius saliri exsiccarique cadavera debuisse quam aromatibus medicarentur; intercedit Vir eruditus, Scholae Medicae in Argentoratensi Academia lumen, Thomas Lauth, patrociniū Scriptoris nostri suscipiens in *Historia Anatomiae* propediem in publicum emittenda, cap. 2. p. 20 seq. S.

26. Σινδόνος βυσσίνης τελαμῶσι) Sic VII. 181. in vuln-
rum ligamentis. Inpendit his operam vir doctissimus *Steph. le Moynes*, et errantem *Vallam* adiuvit *Observ. ad Polycarpi* Epistol. p. 301. Contulit quoque *Valckenarius* ad *Euripid. Phoeniss.* vs. 1663. quae his adplicari queunt. Id alienum haud erit ex *Athanasio* adiungere, funerationis et ταριχεύ-
σεως hoc genus ipsos servasse Christianos, proptereaque, quod supra significavi *Mumias* tantae omnes vetustatis non videri, ac censentur passim. Oī Αἰγύπτιοι scribit τὰ τῶν τελευτώντων σπουδαίων σώματα, καὶ μάλιστα τῶν ἁγίων μαρτύρων, Φιλοῦσι μὲν θάπτειν καὶ περιερίσσειν ὀθονίοις· μὴ κρύπτειν δὲ ὑπὸ γῆν, ἀλλ' ἐπὶ σκιμποδίων τίθεναι, καὶ φυλάττειν ἔνδον παρ' ἑαυτοῖς, vitae S. Antonii c. 90. p. 862. WESS. — De Christiano-
rum Mumiiis singulari commentatione Chr. Guil. Franc. *Walchius* egit, quae legitur inter *Comment. Soc. Reg. Goetting.* 1780. *Sindonas* istas *byssinas* ex *gossypii* sive *lanae xylinae* genere quodam contextas fuisse, et curata observatio *Mumiarum* docuit, et prisci testes sunt auctores, *Theophrastus* Hist. Plant. IV. 9. *Pollux* VII. 75. aliique. Conf. *Harduin.* ad *Plin.* XIX. 1. sect. 4. et instar omnium *Forsterum* in commentat. de *Byssos veterum* p. 38 seqq. laudatum *Heerenio* in *Ideen über die Politik* etc. T. I. p. 138. US.

31. ἐν οἰκῆματι θνητῶ) Ne *Salmasius* quidem [a quo in *Plinianis* p. 1208. illustrari istam dictionem adnotaverat

Gron.] alibi, opinor, legerat οἶκημα δῆκαιον, quod mihi oppido mirum videtur. Fac in antiqua membrana reperiri οἶκηματῆκαίω, litera interserta legem ego quam vocant Criticam migrarem, atque ignotae notissimam vocem substituendo legerem, ἐν οἰκῆματι καινῷ ἰσtάντες ὀρθὸν πρὸς τοῖχον: neque aliter legisse suo tempore suspicor Diodorum Siculum, cuius eadem de re verba sunt lib. I. c. 92. καινὸν οἶκημα ποιοῦσι κατὰ τὴν ἰδίαν οἰκίαν, καὶ πρὸς τὸν ἀσφαλίστατον τῶν τοίχων ὀρθὴν ἰσtᾶσι τὴν λάρνακα: hanc dixerat Herodotus ξύλινον τύπον ἀνθρωποειδέα. οἶκημα more satis usitato vocant conclave. VALCK. — Quid-ni vero Noster, cui frequenter δῆκη sepulcrum est, οἶκημα δῆκαῖον dixerit conclave sepulcrale, cameram adservandis corporibus medicatis destinatam? S.

CAP. LXXXVII. 1. τοὺς τὰ μέσα βουλομένους) Sequor Vindob. nam Porti commentum, βουλευμένους Poët. et Ionic. pro communi βουλομένους, fundamento destituitur. Cognitissima est confusio utriusque verbi, VI. 66. atque alibi. Supra c. 86. κατὰ ἣν τινα βούλονται σφί σκευασθῆναι etc. Mox τὴν τε πολυτελεῖν praeferrem. Hoc amplius, T. Fabri emendationem [L. G.] καὶ ἐπιβαλόντες τὸ κλύσμα con-tudit repressitque Gronovius, cuius observatis adstrue Abreschii Dilucid. Thucyd. p. 468. WESS. — Recte Gronov. monuerat, ἐπιβαλόντες idem fore ac id quod modo dixerat ἰσηθήσαντες, nunc autem huius contrarium requiri; quare verum esse ἐπιλαβόντες, notione cohibendi, impediendique ne continuo per posteriora rursus effluat. S.

[10. τὴν νηδὺν καὶ τὰ σπλάγχνα) τὴν νηδὺν h. I. stomachum cum intestinis dici, supra ad cap. 86, 16. observavimus, τὰ σπλάγχνα sunt nobiliora quae vulgo vocamus viscera. S.]

CAP. LXXXVIII. [2. συρμαῖη διηθήσαντες τὴν κοιλίην) Συρμαῖη (unde συρμαῖζειν c. 77, 5.) Galeno in Explic. voc. Hippocr. est ἡ μετρίως γενομένη τῶν περὶ γαστέρα κάθαρσις: Hesychio, πόμα δι' ὕδατος καὶ αἰλῶν: Suidae, πόμα ἐκ ξιῶν καὶ ὕδατος: et τὸ καθαρτικὸν δι' ἰμῖτων καὶ κοιλίας. Vide viros doctos ad Hesych. et instar omnium Foësius in Oecon. Hippocr. hac voce. Alia notione idem vocab. infra recurrit cap. 125, 18. S.]

CAP. XC. 2. ὑπὸ κροκοδείλου ἀρπαχθεῖς) Exploratum si foret, abreptos a crocodilo capacem eius in ventrem semper et statim demergi, prorsus haec intricata atque

implicita durarent; quorsum doctissimi viri observatio porrigitur, Miscell. Lips. Vol. VII. p. 634. At id nec liquet, nec fit vero adsimile. Iosephi iusta defensio est, huc pertinens, Nos asinis, ait. neque honorem -- damus, sicut Aegyptii crocodilis et aspidibus: quando eos, qui ab istis mordentur, et a crocodilis rapiuntur, ἀρπαχθέντες ὑπὸ κροκοδείλων, felices et deo dignos arbitrantur, contr. Apion. II. 7. p. 475. WESS.

CAP. XCI. [1. Ἑλληνικοῖσι δὲ νομαίοισι etc.) Conf. quae ad c. 79, 1. notavimus. S.]

4. Χέμμις πόλις) Hesychio Κέμμις, πόλις Αἰγύπτου. Eadem, quae Πανός Graecis πόλις, teste Diodoro I. 18. Superest urbs, nec multum discrepat titulus, Achmin sive Ichmin, quo nota nunc est apud Golium ad Alfergan. p. 102. et uberius in Pantheo Aegypt. Iablonskii lib. II. 7. p. 294. Mox περί δὲ αὐτοῦ tueri se potest ex I. 196. II. 29. WESS. — De Chemmi satis copiose Stephanus Byz. hac voce. S.

13 seq. σανδαλίον τε αὐτοῦ --- δίπηχυ) Veri fidem mensura longe excedit, et par tamen Herculei pedis modulus III. 81. Quo quidem in genere quid sibi veteres indulserint, poëtae declarant, nec opus indicio est. αὐτοῦ Reiskius αὐτῷ esse iubet, quod equidem, si schedae addicerent, non recusarem. WESS.

18. καὶ δέρματα) Legebat vir doctus δέρραια, torques, incertus dubiusque de torquibus et pellibus, quae certantibus praemia victoriae fuerint. Succurret, ne δέρματα male oleant, Homerus. Ἰλ. χ'. 159.

--- Ἐπεὶ οὐκ ἰσχυρὸν οὐδὲ βόειον

ἀρνύσθην, ἃ τε ποσσὶν αἰέθλια γίνεται ἀνδρῶν.

In quae Scholiastes a Valckenario editus, τὸ γὰρ παλαιὸν ἐν ἀγῶνι βύρσας ἰδίδουν ἑπαθλον. Superiora [l. 16.] διὰ πάσης ἀγωνίας ἔχοντα haud scio an verti debeant, in omni certaminum genere eminentes, quo modo διὰ πάντων τῶν βασιλῆων VI. 63. et διὰ πάντων φασμάτων VIII. 37. Tale et διὰ πάντων τῶν Ἑλλήνων μάλιστα Dionis Chrys. Or. XXXVII. p. 458. male sollicitatum a Seldeno. WESS. — Wesselingium secutus Larcher sic interpretatus est, qui de tous les jeux sont les plus excellens. At nihil hic de eminentia. Commode Valla, cuius versionem editores omnes tenuere, per omne certandi genus. Si participium ἔχοντα exprimere vel-

les, dicendum erat, ludos celebrant, qui per omne certaminum genus obtinent, locum habent; qui ad omnia certaminum genera pertinent, omnia genera comprehendunt. Alia ratio est. locorum a *Wess.* citatorum, VI. 65, 15. ubi εὐδοκίᾳ adiicitur, aut VIII. 37, 12. ubi ἄξια θαυμάσαι μάλιστα. Similiter VIII. 69, 5. ἐν πρώτοις τιτιμημένης διὰ πάντων τῶν συμμάχων. Alibi saltem adverbium μάλιστα adiicitur, ut in *Dionis Chrys.* loco cit. aut ἥμιστα, ut apud *Nostrum* VIII. 142, 8. ὑμῖν διὰ πάντων ἥμιστα, vobis prae omnibus minime. At hic quidem nihil tale compareret: ac per se etiam multo commodior videri debuit ea sententia, quam secuti sumus. S.

CAP. XCII. [2. οἱ ἐν ταῖς ἑλίσσιν. Conf. *Hemsterh.* ad *Aristoph.* *Plut.* p. 55 seqq. S.]

[8. φέρεται ἐν τῷ ὕδατι κρίναι πολλὰ, τὰ Αἰγύπτῳ καλεῖται λωτόν.) Alia est *Cyrenalca* et *Libyca arbor lotus*, (*Rhamnus lotus* Linn.) a quo *Lothophagi* nomen habent; cuius de fructu *Noster* IV. 177. agit, ipsamque arborem paullo post (cap. 96, 3.) memorat. Alia aquatilis planta, de *Nymphaearum* genere, *Lotus Aegyptiacus*, de quo hoc loco: de eodemque *Athenaeus* lib. III. cap. 1. et 2. nostrae edit. et lib. XV. cap. 21. p. 677. ed. Cas. Huius duas species hic memorat *Herodotus*: alteram, cuius fructum cum *papavere* confert; quae est *Nymphaea lotus Linnaei*, flore albo, radice esculenta: alteram, flore rosaceo, cuius ovarium vel capsula seminalis, fava *vesparum* similis, nucleos esculentos continet; quae est *Nymphaea nelumbo* Linn. cuius capsula seminalis apud auctores ab *Athenaeo* citatos ciborium nominatur; fructus, faba *Aegyptiaca*; radix sive bulbus utriusque speciei, falso nomine *colocasia*: ipsius loti nomine, flos maxime intelligitur. Posteriores speciem nostra aetate non amplius in *Aegypto* reperiri, sed in *India* etiamnum nasci, docuerunt diligentes naturae observatores. Est autem tertia species, primae adfinis, et promiscue cum illa et inter illam hodieque in *Aegypto* nascentis, caeruleo flore, *Athenaeo* loc. cit. p. 677. c. memorata: cuius ideo hic mentionem inieci, ut monerem, nullam rationem habendam novationis a *Salmasio* et *Bodaeo* propositae, qui καυρία τὴν χροιάν apud *Athen.* in χιονέαν mutandam censuerunt. Hanc *nymphaeam lotum* caerule-

leam descripsit Iul. Caes. Savigny in Annalibus Musei Hist. Nat. T. I. pag. 366 seqq. De tribus quas dixi speciebus, post auctores quos ad Athenaeum laudavi, inprimis consulendus Raffeneau-Delille, in *Observations sur le Lotus d'Egypte*, eisdem in Annal. Hist. Nat. T. I. p. 372 seqq. et is cui commentationum istarum indicium debeo, Sylvestre de Sacy in Adnott. ad Abd-Allatif p. 94 seq. S.]

10. τῇ μήκωνι ἰὸν ἐμφερὲς) Atticorum et Ionum est ἡ μήκων auctore Dionysio in Eustath. Comment. p. 1390, 50. [Od. p. 19, 38. ed. Bas.] Optime mox Salmasius et eius exemplo Bod. a Stapel ad Theophrasti Hist. Plant. IV. 4. p. 447. πίσαντες ποιῦνται, quomodo in msstis et Eustathius. Prius certe est pinsere, quam panem coquere; neque locum hic habet mos torrendi farris, priusquam panis ex eo fiat. WESS.

[16. ὁ καρπὸς ἐν ἄλλῃ κάλυκι παράφυσμένη ἐκ τῆς βίβλης γίνεται) Ad verbum, *fructus in alio calyce* (sic enim, non *calice*, scribi in nostra versione debebat) *inest*, ex radice *adnato*. Quibus verbis quid significare auctor voluerit, haud sane liquet. Putares, dixisse eum, alios loti flores masculinos esse, alios foemininos; quae si eius fuit sententia, opinione falsus est. Sed fieri potest, ut, quum in eadem planta simul vidisset partim apertos flores, partim clausos, simulque in aliorum caulium capitibus involucra illa fructum complectentia, sive capsas seminales favi vesparum speciem referentes, temere sibi persuaserit, aliis ex caulibus flores, ex aliis fructum enasci. Graecum vocab. κάλυξ, a verbo καλύπτω originem ducens, frequenter quidem sigillatim de *rosa* usurpatur *clausa* adhuc, necdum expansa: (conf. Adnot. ad *Athen.* IV. 148. b.) sed proprie et generatim (prorsus ut latinum *calyx*, Plinio frequentatum) *involucrum* significat, quod vel *florem tegit*, vel *fructum includit*. conf. Nostrum, III. 100, 5. Quod adiiicitur, κηρίω σφικῶν ἰδίην ὁμοιότατον: quemadmodum ego ὁμοιότατος requisiveram, sic et *Benedictus* in Act. Sem. philof. Lips. p. 298. legi maluerat. Sed nihil novandum: non quidem *adverbialiter* (ut in *Var. Lect.* dixi) accipiendum fuerit illud ὁμοιότατον, sed more Gracis vulgatissimo per ellipsin vocabuli χεῖμα, aut minutae voculae τὶ, intelligendum. Iconem capsulae seminalis loti, favi vesparum

speciem referentis, ex *Clusio* repraesentavit *Bodaeus a Stapel* ad *Theophr.* p. 446. florum et bulbi icones ex *Prosp. Alpino* exhibentur *ibid.* p. 449. et 450. S.]

[19. τὴν δὲ βύβλον, τὴν ἐπέτειον γινομένην) Hoc ita dictum est, quasi significare *Herodotus* voluisset, duas aut plures esse *papyri* species, quarum una ἐπέτειος sit, reliquae non item. Quod quale sit, videant doctiores: illud equidem moneo, repetitum istum articulum tenere libros, quod sciam, omnes. In nostro quidem cod. F. casu accidisse videtur, ut τὴν post βίβλον accentu careat. S.]

24. ἐν κλιβάνῳ διαφανεῖ) *Interpres* in *furno* *luculento*, i. e. bene candente et ignito. Αἰθους ἐκ πυρὸς διαφανείς habemus IV. 73. διαπύρους καὶ διαφανεῖς in *Plut.* *Opusc.* pag. 1006. Ed. H. Steph. Haec *Reiskius*. In glossis *Erotiani*, διαφανέσι, διαπύροις, ac saepe *Hippocrates*. Vetus scriptor in *Timaei Suidae*, καὶ τὴν σιδηρίτιν γῆν, ἣν περὶ πολλῶν διαφανῆ ἐργασάμενοι. Tantilla res neglecta conturbavit viri egregii rationes, commentantis, in *furno* *διαφανεῖ*: quod quid sit nescio, nisi dicamus intelligi vitrea ista vasa, quibus radices, fructus, flores, herbae, destillantur, quae vulgo dicuntur *Alambica*, *Observat.* in *Polycarp.* *Epist.* p. 611. Πνέξαντες, ad quod itidem adhaesit, recte in *Hesychio* ἐπτήσαντες. WESS. — Aliàs tamen πνίγειν non torrere significat, sed longe diversam denotat ciborum parandorum rationem, de qua *Kühn* ad *Polluc.* X. 107. conf. *Athen.* II. 65. c. III. 126. c. IX. 365. f. et seq. S.

CAP. XCIII. [1. ἐν μὲν τοῖσι ποταμοῖσι) *Commode* *Reiskius* monuit, ποταμούς h. l. dici canales e *Nilo* ductos. S.]

6. ἐπομέναι ἀνακάπτουσι) *Aldinum* et *Remig.* ἀναλάμπουσι natum est ex ἀνακάπτουσι, quod etsi rei non male respondeat, posterius vulgato manet. *Aristoteles*, explodens hanc in piscium generatione fabellam, τὸν εὐήθη λόγον --- ὅτι περ καὶ Ἡρόδοτος ὁ μυθολόγος, ὡς κνίσκομένων τῶν ἰχθύων ἐκ τοῦ ἀνακάπτειν τὸν θορόν. Editur ἀνακάμπτειν, quod *Laurentio* et hic repertum fraudi fuit: scripturae in *Philosopho* vitium *Sylburgius* non neglexit. WESS.

Ibid. ἀνακάπτουσι) Legitur ἀνακάψαι in *Aristoph.* Av. 580. et in *Schol.* ad vs. 1550. restitui poterit *Hermippo*: Ἐγὼ δ' ἀνέκαψα, λαθὼν γε τὴν διφρηφόρον: nisi quis ἐνέκαλα censeat praefendum: vulgata, sensu cassa, Ἐγὼ δ' ἔνικα

ψαλαῶν τὴν διφροφόρον *Meursium* non videntur offendisse in Panathen. pag. 40. [Eodem verbo utitur *Clearchus* apud *Athen.* I. 6. a.] Si forte legeretur in Cod. *Herodoti* ἀμα τε κάπτουσι καὶ ἐξ αὐτοῦ κυΐσκονται, hoc vulgato non postponerem; quia de piscibus simplex ferme tantum κάπτειν adhibetur. In *Gloss. Herod.* vulgatur Κάπτοντες, ἀποδεχόμενοι. Κάψει πίνειν, e *Plinio*, morsu bibere *Casaub.* interpretabatur *Anim.* in *Athen.* p. 669. [ad *Athen.* IX. 388. d.] *Eximia* notavit *Tib. Hemsterhusius* ad *Aristoph.* *Plut.* p. 314. et seqq. *Sophon Athen.* VII. p. 286. D. et 323. A. κίστραι βότιν κάπτουσαι. In *Eratosthenis Catast.* c. 38. ὁ μέγας - - - ἰχθύς, ὃν καὶ πικίν - - - coëant literae male distractae, ὃν κάπτειν λέγουσι τὸ ὕδωρ τῆς τοῦ ὑδροχόου ἐκχύσεως: non aliter in suis reperere libris *Theon* et interpretes Latini: vid. *Schol.* in *Arati Phaen.* vs. 386. ubi pro κάμπειν recte κάπτειν iam scribebat *Scaliger* ad *Manil.* p. 62. *Hygin.* *Poët. Astr.* II. cap. 41. Hic videtur ore aquam excipere a signo aquarii. *Schol. German.* p. 134. Piscem dicunt aquarii urnae habere (l. bibere) effusionem. *VALCK.* — Cf. *Koen* ad *Gregor. Dial. ion.* §. 117. S.

11. κατ' ὀλίγους τῶν κέγχρων) Putes hanc ad formam esse IV. 181. τρυφία κατὰ χόνδρους μεγάλους. Certe minuta et pauca grana, quae mox pisculos interpretatur, femellas eructare docetur. *WESS.* — Pro κατ' ὀλίγους doctissimus *Corray* apud *Larcherum* κατὰ λόγον corrigit, adplaudente *Creuzero* in *Fragm. Hist.* p. 63. interpretaturque magnitudine granorum milii, coll. III. 100, 4. ubi ὅσον κέγχρος τὸ μέγεθος. Quibus suffragari equidem non possum, persuasum habens nihil hic esse mutandum. Non enim conferuntur nunc ova piscium cum milii granis: sed, quemadmodum verbi gr. apud *Athen.* XII. 525. d. memorantur vestes χρυσοῖς κέγχροις (aureis granis) distinctae, sic et hic οἱ κέγχροι, generali quadam vocabuli notione, grana dicuntur; et τῶν ὠῶν οἱ κέγχροι (ovorum grana) intelliguntur ipsa singula ova, vel ovula, si ita loqui fas est. Naturalis verborum structura hunc in modum concipienda, ἀπορρίναισι τῶν ὠῶν κατ' ὀλίγους: eā sententiā quam in *vers. lat.* expressi. conf. supra l. 5. et mox l. 12. et 14. Caeterum satis novimus, haud raro κατὰ λόγον et κατ' ὀλίγον temere inter se permutata reperiri: sed hoc quidem loco culpā vacant librarii. S.

15 et seqq. οἱ δ' ἂν αὐτίων ἀλῶσι etc.) Quod subditur de

piscibus in mare nantibus et renantibus, verum et in thynnīs, Pontum versus pergentibus, quodammodo apud Athen. VII. pag. 301. E. ex Aristotele Hist. Anim. VIII. 13. Mox Reiskius οἱ δ' αὖ [pro οἱ δ' ἄν] ὀπίσω praeferit. Ego vero fidenter cum Valckenario ἐπιστρεφά τῶν κεφαλῶν et τὰ ἐπιδείκναι recepi ex IV. 191. Nam ἐπ' ἀριστερά et ἐπὶ δεξιὰ, ut edebatur, hic non quadrat, et error est scribarum. Non dissimilis confusio VI. 32. WESS. — Vide Var. Lect. et conf. I. 51, 4. et V. VI. 33, 2. et 3. Adde Lexic. nostrum Polyb. p. 243. col. b. S.

26. πίπλαται πάντα) Probo Medic. cui plerique adstantiuntur I. 212. et IV. 72. Solent alioqui in verbi scriptura, sicuti notum, discordes esse. [vide Var. Lect.] De piscium subita, aquis Nili incrementibus, origine alii aliter. Arch. οἱ ἰχθύες, οἱ τικόντες ὡδ, [l. 29.] paene iustum et legitimum opinor. WESS. — Nobis aliud libri nostri persuaserunt: parum commode post ἰχθύες repetitur articulus; post οἱ ἰχθύες autem commode incidetur oratio: οἱ ἰχθύες, ἐντεκόντες etc. pisces, postquam ova in limo deposuerunt, etc. S.

CAP. XCIV. 3. καλεῖσι μὲν Αἰγύπτιοι κίκι) Nimia admiratio Medic. eiusque τῆς abstulit a tramite Gronovium. Ecquis τὸ τῆς memoravit? Mitto Codicum concordem, si Ask. et Pass. seponas, a Florent. dissensum: praetereo medicos, κίκι et expressum inde oleum saepe numero adhibentes: tum Diodorum, Plinium, etiam קיק מנש oleum Kik, et קקיק Hebraeorum; quae, a Scaligero, Salmasio atque aliis deposita in medium, si nihili duxit, ut sane flocci fecit Vir Cl., morari eum debuerat omnibus codicibus prior Strabo, illis, quae verissime de Aegypto Noster prodidit, accensens καὶ τὸ κίκι sive κίκι, καρπὸς τις, verba eius sunt, σπειρόμενος ἐν ἀγούραις, XVII. p. 1179. [p. 824. A. ed. Cas. Adde Plin. XV. 7. et, quem ibi Harduin. laudat, Dioscorid. lib. IV. c. 164. ubi σιλικύπριον i. q. σίσειλ Κύπριον.] Sed hoc habet. Incredibilis paene praeiudicatarum opinionum vis est; quae, nisi caute et consulto agas, aciem ingenii et obfuscabit et obtundet. Sillicypria, sive Silicypria explicat Salmas. in Solin. pag. 704. Quod autem habet Arch. [l. 5.] τὰ ἐν ἔλεσι, considerationem meretur. Supra c. 92. ἐν τοῖσι ἔλεσι scribit Vind. ἐν τοῖσι ἔλλησι, prave

citra dubium. Alibi eadem scriptionis conversio, qua de pluribus olim ad Hieroclis Synnedem. pag. 726. WESS. — De kiki cf. Viros doctos ad Hesych. h. v. S.

5. αὐτόματα ἄγρια) Apollonius Philostrati p. 27. f. ἡδῶ μοι, εἶπε, τὰ ἄγρια καὶ αὐτόματα λάχανα τῶν ἡναγκασμένων. Neque tamen putem, Herodotum absque copula dedisse duas voces, quarum altera prorsus esset superflua: mihi videtur ad αὐτόματα aliquis interpretamenti loco adposuisse ἄγρια. [Is aliquis, puto equidem, ipse Herodotus fuerit, copiam verborum minime aspernatus.] Quae sic sponte sua nascerentur αὐτόματα φέεσθαι dicuntur VIII. cap. 138. III. c. 100. Olim, ni fallor, voce aliter collocata sic lib. IV. c. 74. legebantur ista: Ἔστι δὲ σφι κάρναβις αὐτομάτη φυομένη ἐν τῇ χώρᾳ --- ταύτης δὲ πολλῷ ὑπερφέρει ἢ κάρναβις αὕτη, ἣ καὶ σπειρομένη φέεται. VALCK.

8. κόψαντες, ἀπιποῦσι) Laurentius: alii contusum, ad ignem, alii in sartagine coquant. Melius Salmasius in Solin. p. 686. alii contusum exprimunt, alii frictum excoquant. Ἀπιποῦν est exprimere, ut ἐξίποῦν Dioscoridi V. 85. et 89. καὶ ἐξίποσας ἀνελὺ τὰ ἀπορρύν. Ἰποῦν et εἰποῦν non dissimili gaudent potestate; Comici Eq. vs. 920. ἰπούμενος ταῖς εἰσοφαῖς docte illustravit Hemsterh. ad Plutum vs. 816. Scholiastes Passion. ἀπιποῦσι bene explicuit ἐκπίεζονσι. WESS.

CAP. XCV. 9. τὴν δὲ νύκτα αὐτῷ χρᾶται etc.) H. Steph. in Prolegom. p. 741. aliter interstinguit, non dissentiente admodum Gronovio, quem vide. Malim quoque cum Abreschio καὶ ἔπ. ἐνδύς, ὑπ' αὐτῷ καθ. Conopeum operis erat reticulati, instarque ἀμφιβλήστρου. Paullus Silentarius:

Καλλυγάμοις λέκτροις περικίδναμαι εἰμι δὲ κενῆς

δίκτυον οὐ Φοιβῆς, ἀλλ' ἀπαλῆς Παφίης,

culte, Florileg. IV. 52, 2. [Anal. Brunck. T. III. p. 93.] WESS. — Ut nos edidimus orationemque distinximus, τὴν δὲ νύκτα αὐτῷ χρᾶται ἐν τῇ ἀναπαύεται κοίτῃ. περὶ ταύτην etc. sic ante nos omnes, nisi quod post νύκτα leviter orationem incidit Ald. cum nostro ms. F. iterumque uterque post ἐν τῇ comma ponit, quo significatur τῇ ionice pro ᾧ poni: ex scriptis autem libris nulla lectionis adnotata varietas est. H. Stephanus, turbatam hic quidpiam esse sentiens, et in ora suae edit. et in Prolegom. sic legendum interpungendumque censuit, τὴν δὲ νύκτα οὕτω χρᾶται ἐν

τῇ ἀνοικνύεται κοίτη, περὶ ταύτην etc. Perspecte ille quidem: cui hactenus suffragatus est Gronov. in Notis, ut eodem modo distinguendum locum censeret; caeterum, incommo- dam et ipse sentiens vulgatam scripturam, abesse quidem maluerat duo verba αὐτῷ χρᾶται, sed, quoniam ea *cod. Med.* cum aliis agnoscit, ita tenenda monuit ut αὐτῷ χρᾶται legeretur, *sibi utitur*. Profiteor equidem, semper me offensum fuisse vulgatā huius loci scripturā et interpunctione: nec satis ipse scio, quī factum sit, ut eundem locum in *Var. Lect.* absque notatione praetermiserim; quum, si nihil aliud habuissem, saltem speciosissimae *H. Stephani* emendationis mentionem facere debuissem. At, ecce! iam multo etiam gravioris negligentiae me ipse accusare cogor. Nam nunc maxime, optimum nostrum codicem *F.* denuo evolvens, perspicue in eo scriptum video, quod ad hunc diem observationem meam effugerat, τὴν δὲ νύκτα, τὰ δὲ αὐτῷ χρᾶται· in τῇ etc. quam scripturam (τὰ δὲ, i. q. κατὰ τὰ δὲ vel οὕτω: conf. saltem c. 108, 4.) nemo, qui vel primis labiis Herodoti Musas attigit, dubitabit sinceram esse manum auctoris. Quo loco iterum iterumque gratissimum meum animum illustri domino SCHELLERSHEMIO pro codicis huius usura ad hunc usque diem liberalissime mihi concessa, itemque *Creuzero* meo, quo intercedente ille beneficio hoc me adficere dignatus est, lubens merito publice testatum facio. Simul vero illud profiteor, fieri quidem posse, ut unus hic codex sit ex omnibus, qui genuinam auctoris scripturam hoc loco servarit; sed fieri etiam potuisse, ut, quod mihi ipsi accidit, novam *Herodoti* editionem ad fidem veterum librorum emendatam paranti, qui in excutiendum hunc manuscriptum codicem (unum ex omnibus, quem meis usurpare oculis licuit) praecipuam adhibere curam debueram, idem nonnullis etiam ex illis hominibus acciderit, qui aliorum in gratiam alios Musarum codices contulerunt. Mox *l. 11. ὑπ' αὐτὸ* scribens noster codex, verba haec ad praecedens ἐνδύ; refert, sed praemisso commate ὑπ' αὐτὸ καθεύδει iungit; quod fortasse non deterius vulgato ὑπ' αὐτῷ. Quid sit vero quod dicat Herodotus, *per rete ne conari quidem pungere culices*, non dixerim equidem. S.

CAP. XCVI. [5. τῷ Κυρηναίῳ λωτῷ. Haec est arbor

lotus, cuius supra in transcurso mentionem feci, ad cap. 92. 9. S.]

6. γόμφους πυκνοὺς) *Densos et longos stipites* Interpres. Ego clavos censebam, quibus utique in navium conpage suus usus. Notum Poëtae Γόμφοισιν δ' ἄρα τὴν γε καὶ ἀρμονίῃσιν ἄρην, *Odyss. E'. 248. et Nonni XL. pag. 1044, 10. φράξατε λεπταλέοισι σισηρότα δούρεα γόμφοις*: unde ipsae naves πλοῖα γομφωτά *Strabon. XVI. p. 1076. B. [pag. 741. ed. Cas.] WESS.* — Mira vero locutio, περὶ γόμφους περιέιρουνσι τὰ ξύλα, *circum clavos circumnectunt ligna*; quum expectas- ses, *clavis connectunt*. Tractavit hunc locum *Schneiderus* in *Lexic. voc. Γόμφος*, nec vero prorsus ad liquidum perduxit: illud recte videtur observasse, non tam navis structuram, quam ratis, hic describi. Sunt autem etiam alia in hoc capite, expeditu haud admodum facilia. S.

9. ἐν ᾧ ἐπάκτωσαν) Ignotum vulgo hinc debuerat enotari verbum ἐμπακῶσαι, significans γομφῶσαι vel συγγομφῶσαι. Galeo versus obversabatur *Homeri ex Od. E'. 248. Γόμφοισι δ' ἄρα τὴν γε etc.* Saepe verbum πακτοῦν, semel attingit *Eustathius* hunc *Herodoti* locum, ad *Od. E'. p. 220, 27.* velut *Herodoteum* excitans, πακτοῦσι τὰς ἀρμονίας βύβλω, quod interpretatur κατασφαλίζονται, significatum *Aristophaneis* adfirmans, et his *Sophoclis*, καὶ δῶμα πάντων, quae sic emendate scripta bis terve alibi etiam adhibet: tametsi autem ita scribendum dudum monuissent *H. Stephanus* *Annot. in Soph. p. 13. et Is. Casaubon.* in prima Edit. notarum in *Diog. Laërt. p. 172.*, perversa tamen scriptio, καὶ δῶμ' ἀπάντων, per editiones *Sophoclis Ai. vs. 579.* propagata, *Suida* potissimum auctore, verbum nobis peperit minime Graecum, ἀπακτοῦν. *VALCK.* — Correxerit *Brunck. S.*

11. διαβύνεται) Sic *Ald.* et *Medic.* bene, atque hinc *Gronov.* cui iungetur haud male *Küsteri* observatio ad *Hesychii Διαβύσσει*. Quod insequitur, δύνανται, retineo. Frequens ea structura optimo cuique, ut *II. 125.* Adde *Diodorum V. 8.* et illic congesta. *WESS.*

15. κατεῖραμένη ῥίπεϊ καλάμων) *Reisk. ῥίπεϊ ἢ καλάμω*, cui non adstipulor: ῥίπεσι *Homeri Odyss. E'. 256. Hesychius et Eustath.* interpretantur, πλέγμασιν ἐκ καλάμων. *Dioscorides I. 55. ῥίπον ἐκ καλάμου* dabit; et ῥίπους ἐκ φοινίκων *Agatharchides p. 47. ed. Huds.* quo genere *Aeneas* in *Tactic.*

e. 30. et 37. cum *Casaub.* scholiis. Usu feruntur ῥίπες, quod glossator huic loco adscripsit, τὸ ῥίπος, (unde *Homeri* et *Nonni* ῥίπει) et ὁ ῥίπος. At hinc abeo. Θύρη crates illa dicitur, quoniam eius figuram et formam praeferebat, quae *Porti* iusta opinio. *WESS.* — Sic VIII. 51, 9. Θύραι sunt asseres, tabulae. *Conf. Schneid. Lexic. Gr.* hac voce. S.

21. τοῦτο γὰρ δὴ οὐνομά ἐστι etc.) Grammaticorum natio βάρην Ionici commatis censet. *Phavorinus*, βάρεις, τὰς ναῦς λέγουσιν οἱ Ἴωνες. *G. Corinthus* consimiliter. Hinc βαρβάρους βάριδας *Euripides* *Iphig. Aul.* 297. *Ionicas*, quod gens illa pro barbara putaretur, ridicule explicat *Ios. Barnesius*. Spectavit enim *Aegyptios*, *Aeschyli* exemplo, qui *Suppl.* vs. 880. Αἰγυπτίαν δὲ βάρην οὐχ ὑπερβορῆ. *WESS.*

CAP. XCVII. 2. τῇσι ἐν τῷ Αἰγαίῳ πόντῳ νήσοισι) *Diodorus*, ὁμοία γίνεται ταῖς Κυκλάσι νήσοις I. 36. ubi plura. Πόντος de mari Aegaeo recurret semel iterumque, quo de aliàs. Nunc consideranda quae de navigatione produntur, [I. 8. seqq.] ἐστὶ δὲ οὐδ' οὗτος, ἀλλὰ παρὰ etc. Sunt enim, si Latina interpretis amplectaris, a vero alieniora. A Naucrati urbe comoda navigatio, per eum alveum, qui Canobicus cap. 17., quocunque erat tempore Memphim versus: agris Nili inundatione mersis praeter ipsas Pyramides pergebatur cursu extraordinario. Itaque *Reisk.* ἐστὶ δὲ οὐ τῇδε οὗτος, ordinaria autem navigatio illuc non fert; uti vertit; *Paul.* vero, ἐστὶ δὲ οὐδ' οὗτος, ἀλλὰ καὶ etc. neque sola haec navigatio est, verum etiam iuxta etc. ut μῶνος, quae vox tali verborum ordine saepe defit, intelligatur. Res ipsa verissima est, coniecturarum arbitrium mihi nunc non sumo. *WESS.* — Latinam correxi versionem: in Graecis nil mutandum. οὐκ οὗτος facile patet accipiendum h. l. de consueta et ordinaria navigatione. S.

CAP. XCVIII. 2. ἐς ὑποδήματα ἐξαιρέτως) Ἐξαιρέτως, quod legitur apud *Stephanum Byz.* voc. Ἀνθύλλα, si Codices exhiberent scripti, hoc uno forsitan in loco videri posset vulgatae voci praefendum, ut data diceretur *Anthylla* praesertim in calceos τοῦ αἰ βασιλεύοντος Αἰγύπτου τῇ γυναικί, uxoribus Regum Aegypti, qui sibi invicem succederent. [At nihil est quod in librorum constanti scriptura desideres.] Formulae sunt usitatissimae, οἱ αἰ βασιλεύοντες: οἱ *Herodot. T. V.*

αἰὲ δικάζοντες: οἱ αἰὲ ἀρχόντες: in lapide Cretensi οἱ αἰὲ κόσμοιρες memorantur. [Cf. Lex. Polyb. p. 11.] Recte monuit Galeus, apud Athen. I. p. 33. f. Anthyllam datam dici Reginis εἰς ζώνας: quod sane legitur in talibus frequentius: vid. B. Brisson. de Regn. Pers. p. 100. et 133. et Wesseling. ad Diodor. T. I. p. 62. [lib. I. c. 52.] Quae Gellio sunt adscripta p. 428. et Xenophontis Κυρ. Ἀναβ. p. 40. ab Hutchinsono, aliis debentur: usum istum praepositionis εἰς attigit Hemsterhus. ad Aristoph. Plut. 1013. VALCK.

Ibid. εἰς ὑποδήματα ἐκείρετος δίδεται) Persarum istum morem explicuit B. Brissonius Regn. Pers. I. 108. non neglecto Athenaeo I. 25. [c. 60. nostrae ed.] qui de Anthylla, sive, ut scribitur Antylla, ἧς τοὺς φόρους οἱ τότε βασιλεῖς, Αἰγύπτιοι τε καὶ Πέρσαι, ταῖς γαμεταῖς εἰδίδουσιν εἰς ζώνας, non exiguo, uti adparet, discrimine. [Nec vero ista ex Herodoto citantur apud Athen.] Archander autem [l. 6.] nepos-ne Achaei an filius sit habendus, dubium videtur. Vir Celeb. nepotem putat; Pausanias filium. Ἀρχανδρος, scribit VII. 1. p. 522. Ἀχαιοὺ καὶ Ἀρχιτέλης εἰς Ἀργος ἀφίκοντο ἐκ τῆς Φθιώτιδος: ἐλθόντες δὲ ἐγένοντο Δαναοῦ γαμβροί. Quare Φθίος Archander ex loco, unde venerat. Memini Φθίον τοῦ Ἀχαιοῦ ex Stephano in Ἑλλάς, Archandri patrem Phthium minime. Quem tandem sequemur, Pausaniam, an Gronovium? WESS. — Potuerat tamen Gronov. auctoritate Stephani sententiam suam tueri. S.

CAP. XCIX. 3. κατὰ τὰ ἥκουον) Non erat cur hoc spernerem. [Nempe τὰ, quod olim aberat editis, dedere codd. Arch. Vind. Pass. Ask. Paris. B. quibuscum faciunt alii Paris. et F.] Tale κατὰ τὰ ἔρα ex schedis, IV. 76.; tale κατὰ τὰ συνεθήκοντο VI. 88., et in msstis V. 112. nec diversum erat κατὰ τὰ εἶλοντο V. 12. [V. 11 extr.] quod Medic. mutavit. Scripsi quoque [l. 4.] τὸν Μῆνα, τὸν πρ. βασιλ. obsecutus membranis, et narrationi c. 4. WESS.

5 seq. οἱ ἱρέες ἔλεγον, τοῦτο μὲν, ἀπογεφυρῶσαι) Et hic duobus utor msstis; qui incongruo, quod vulgata post se trahebat, bene medentur. Probe novi, τοῦτο μὲν post pauca [l. 17 seq.] recurrere, quae repetitio non insolita, sicuti VI. 114. 122. 126. atque alibi. [Scil. huic τοῦτο μὲν, respondet illud τοῦτο δὲ, quod l. 22. legitur: quia vero nimis longum hinc est intervallum, repetitur interim τοῦτο

μὲν l. 17 seq.] Maior difficultas τὸ ἀπογεφυρωῖσθαι urget; cui tollendae quid Gronovius inpenderit, notata patefaciunt. Pontes, quibus Memphim rex separaverit, non bene disputationi narrationique conveniunt. Quam ob rem Reiskius ex Medicei inserto καὶ deficere quaedam opinatus, τοῦτο μὲν retingit ἀπὸ τε θυρώσας τὸν ποταμὸν καὶ κτίσαι τὴν Μέμφιν, oggesta mole, velut foribus oppositis, fluvium exclusisse, et Memphin condidisse. Verum copula illa sublestae fidei est, damnata a plerisque libris, et propterea inducta. Hesychii ἀποθυρούμενος, ἀποκεκλισμένος, foribus exclusum, quales in Comoediis saepe commissatores, indicat, et insolente translatione amni adcommoatur: mitto citra necessitatem et schedas addita alia, nec aegre fero doctam istam operam. Mihi lenior commodiorque videbatur medicina in ἀποστενυγῶσθαι. Docuit Galenus in Hippocrat. de Morb. Vulgar. p. 456. στενυγρὸν Ionibus tantumdem esse ac στενὸν, et στενυγῶσθαι humorum vias ocludere et arefacere, συναγαγὲν τῶν ὑγρῶν τὰς διαξόδους καὶ ξηρᾶναι: nec discrepat Erotiani iudicium; στενυγῶσθαι esse ait ἀποστενῶσθαι καὶ πυκνῶσθαι τόπον τινά, ἐν ᾧ ὑγρασία ἐστὶ. Erit itaque ἀποστενυγῶσθαι τὴν Μέμφιν, eam sicciorem abducta aqua reddere, et in artum quodammodo cogere. Quorum utrumque abs Aegypto rege inchoatum et absolutum fuisse, scriptor exponit. Venerat, ut sollicitis plura solent, et ἀπταφρεῦσθαι τὴν Μέμφιν in calamum et mentem. Sed nolo coniecturis indulgere nimium. Viderint peritiores, et Diodorum l. 50. addant. WESS. — Haec pererudite, ut solet, Vir longe doctissimus. At tanto nunc non opus erat molimine. γέφυρα, ut perspecte Schneiderus in Lexic. monuit, non modo de ponte proprie nominato dicitur, sed et de aggere, ut Iliad. ε. 89. Et γεφυροῦν, non modo ponte iungere, verum etiam aggere complere, aut velut aggere obstruere, Iliad. φ. 245. Sic isthmum Pindarus Nem. VI. 67. πόντον γέφυραν, et Isthm. IV. 34. γέφυραν ποταμῶδα. Quare haud incommode ἀπογεφυρωῖσθαι τὴν Μέμφιν intelligetur iactis aggeribus Memphin (a Nilo) secludere, et ab inundatione tutam praestare. Et percommode etiam καὶ particulam probati adiciunt codices. Scilicet: putares Memphin, utpote ad ipsum Libyae montem sitam, semper ab inundatione tutam fuisse: sed hoc etiam solum, in

quo Memphis condita, opere hominum in sicco positum est, et quidem antiquissimis temporibus, sub primo rege Mene, ut quidem sacerdotes Herodoto narrarunt. Verbum ἀπογεφυρώσαι idem Reiskius, qui mutatum voluerat, haud multo post eadem notione, quam nos probavimus, defendens: „Hanc significationem, inquit, verbo inesse „posse, patet e simplici γέφυρα, quod non modo pontem, „sed etiam, ut Homero passim, intervallum inter binos „quosque aciei ordines notat. Hoc sensu verbum γεφυροῦν „simplex occurrit apud Eusebium in Chronico, ubi de „Hadriano sic tradit: Ἀδριανὸς ἐχέμασεν εἰς Ἀθήνας, μνηθεὶς „τὰ μυστήρια, καὶ γεφυρώσας Ἐλευσῖνα, κατακλυσθεῖσαν ὑπὸ „Κηφισσοῦ ποταμοῦ.“ Sic ille Vol. III. Animadv. in Graecos auctores, p. 106. S.

13. δὲ ἀπεργμένος ῥέει) Negante adposita voce ab eodem viro clar. [Reiskio] οὐ ῥέει scribitur. WESS. — Hanc conjecturam ille in Animadv. editis repetens, intelligit, unde exclusus Nilus non perluit. Equidem in vulgato nihil desidero. S.

CAP. C. 3. ἐν τοσαύτῃσι δὲ γενῆσι ἀνθρώπων) Hoc placuit. Reiskius, damnatis, quae Miscell. Lipsiensia habent, refingit, addito pronomine, ὧν ἔκτωκαίδεκα, labore, ut ego quidem censeo, frustraneo. Verius est, τόπερ τῇ Βαβυλωνίῃ turbari non oportuisse. De Iosepho vero quid dicemus aliud, quam haec negligentissime versasse, reginaeque Nicaulae sive Nicaulis inpegisse nomen, quo usum numquam fuit: non exagitabo hominem, satis poenarum doctissimo S. Bocharto, Phalegi II. 26. dantem. WESS.

6. τόπερ ἐν τῇ) Ferri nequit: pristina lectio, τόπερ τῇ Βαβυλωνίῃ, [quam Gron. mutaverat] revocabitur; nisi forte plures libri scripti Mediceo concinant: tum commode scribi poterit: οὐνομα ἦν --- τόπερ τῇ ἐν Βαβυλῶνι, Νίτωκρῃ. VALCK.

11. καινοῦν τῷ λόγῳ) Mirifica peperit verbum illud commenta: si et ego aberravero, peccabitur intra spem veniae. Legitur in Gloss. Herod. Καινοῦν, τὸ χεῖστασθαι λόγῳ καινῷ. Hinc sua transsumsit Suidas, cuius interpres: „Καινοῦν ap. Herod. significat novo quodam sermone uti:“ absurde. Utilior Hesychii nota: Καίνισαι, καινῷ χεῖστασθαι, καὶ ἐκκαινίσαι. De Perillo, qui, Phalaridis iussu tauro inclu-

aus, artis suae opus teterrimum primus auspicatus est, ut scribit Valer. Max. IX. cap. 2. ext. 9. Callimachus fragm. cxix. πῶτος ἐπὶ τὸν ταῦρον ἐκαίνισεν. Ab Herodoto potuit καινοῦν in eundem sensum adhiberi, scribique: ποιησαμένην γὰρ μιν οἰκημα περίμηκες ὑπόγειον καινοῦν μὲν λόγῳ, νόῳ δὲ ἄλλα μηχανήσασθαι: quod fieri curaverat spatiosum conclave subterraneum, verbo quidem auspicatam, sed revera alia fuisse meditatam. Alibi apud Herod. opponuntur πρόσχημα μὲν ποιούμενος, et ἐν νόῳ δ' ἔχων. Thucyd. VI. 76. ἤκουσιν εἰς τὴν Σικελίαν, προφάσει μὲν, ἣ πυνθάνεσθαι, διανοίᾳ δὲ, ἣν πάντες ὑπονοοῦμεν: in quibus διανοίᾳ proximum accedit ad Herodoteum νόῳ. In talibus ubique permutantur πρόφασις et λόγος. Pervulgatae sunt formulae, ut apud Latinos verbo et revera, λόγῳ μὲν sive λέγων μὲν, βουλούμενος δὲ λόγῳ μὲν, τὸ δ' ἀληθές προφάσει, vel πρόφασιν μὲν, τὸ δ' ἀληθές. Postremum illud Maximo Tyrio restitutum voluit accuratissimus Marklandus, XXVII. 8. ubi minori molimine scribi poterit: ἔρᾳ φησι μὲν τοῦ ὄρωμένου, τὸ δ' ἀληθές ἐρᾷ κάλλους ἀληθεστέρον. VALCK.

Ibid. ὑπόγειον, καινοῦν τῷ λόγῳ) Praestet-ne ὑπόγειον an vulgatum, in Grammaticorum est controversiis. Operose litem examinaverat Coprogenius, quo de Suidas in Ἀναγέον. Hic molestum magis est καινοῦν τῷ λόγῳ. H. Stephani καινοῦν [in ora positum] alienum prorsus videtur: alii aut ἐγκαινίζειν praeferunt, aut καινίσαι μὲν λόγῳ, quem fere in modo Sophocles Trachin. 877. καὶ τι καινίζει στήνη. Editio patrocinator Scholiastes Passion. et Λέξιων Herodoti auctor voce καινοῦν, adscribentes, τὸ χρῆσθαι λόγῳ καινῷ, et ex illis Suidas: praetexuisse videlicet aedificio reginam novi quidpiam, ut Aegyptios videndi studio adliceret, quorum etiam vergit Abreschii sententia, Diluc. Thucyd. pag. 67. Fortasse inveniatur, cui καινὸν τῷ λόγῳ, si color recepto constare non poterit, probabitur. Vide Berglerum in Alciphron. l. 9. WESS. — Comma, quod ante ὑπόγειον e superioribus editt. in nostram transiit, rectius delebitur. „Καινοῦν, ait Reisk. l. c. pag. 107. non satisfacit, „neque tamen reperio quod substituam.“ Violentam Toupit novationem (Emend. in Suid. P. III. p. 468. ed. Lips., pag. 193. ed. Lond.) ξεινωμένα μὲν λόγῳ, ante Borh. adoptans Larcher, suo idiomate sic reddidit, qu'elle déstinait en apparence à des festins. Infinitivum verbi, non

accusativum casum nominis substantivi, hoc loco posuisse *Herodotum*, ex universa orationis structura et ex sequenti verbo μηχανᾶσθαι intelligitur. Ego, vulgatam scripturam, satis et abunde firmatam videns, in eamdem interpreta-tus sum sententiam, quam his verbis *Valla* expresserat, per caussam quidem novi operis. Sic fere *Thucydides* III. 82. καινοῦσθαι τὰς διανοίας dixit, nova in usum vocata esse inventa, novas excogitatas rationes. Nempe regina illa, cameram istam subterraneam extrui curans, nil aliud prae se fe-rebat, nisi se novum quoddam et insolitum opus moliri. Sed nunc, ubi animadverto ad istam sententiam oportuisse ποιουμένην scribi in praesenti tempore, non ποιησαμένην in praeterito, recordorque subterraneam cameram non ad-modum novum fuisse apud Aegyptios inventum, in eam partem magis inclino, ut interpretationem probem quam *Valckenar*. in animo habuisse videtur, quamque planius *Schneiderus* in *Lex.* expressit: scilicet, prae se tulit regina, in augurare et dedicare se velle illam cameram. Consenta-neum enim videri debet, καινοῦν idem atque καινίζειν valere. Simplex autem verbum καινίζειν vim habere compositi ἐγκαι-νίζειν, (i. e. καθοσιῶν, καθιεροῦν, coll. *Polluc.* I. 12.) testimo-niis *Callimachi* et *Hesychii* constat a *Valck.* citatis. S.

16 seq. ἡίμαι εἰς οἶκῃμα σποδοῦ πλέον) Non dissimile Persa-rum supplicium ex *Ctesiae Persic.* c. 47. 50. 51. his admo-verunt *Corn. Pauw* et *Abresch.* [cf. *Valer. Max.* IX. 2, 6.] At illud, atrox admodum et crudele, vitae finem adferebat: Regina in cineres insiliit, ὅπως ἀτιμώρητος γένηται, quo esset impunita. An ut poenam, quae ab Aegyptiis imminebat, voluntaria morte vitaret? [Sic videtur.] an ut sese ab-deret? Alterutrum sane malim, quam cum *Clar. Pauw* εἰς ὄχημα, in vehiculum cinere plenum, sufficere. Redolet enim recentius quidpiam. *WESS.* — Ad supplicium quod spectat apud Persas usitatum: de homine qui eiusmodi supplicio adficiebatur, *Ctesias Persic.* cap. 48. ait, εἰς τὴν σποδὸν ἐμβάλλεται καὶ ἀπόλλυται: rursusque cap. 51. ἐμ-βάλλεται εἰς τὴν σποδόν: et cap. 52. ὁ δὲ (βασιλεὺς αὐτὸν) εἰς τὴν σποδὸν ἐνέβαλεν. Quod vero in anonymi auctoris libello *de Mulieribus bellica virtute aut prudentia claris*, in *Bibliothek der alten Literatur* etc. Göttingae 1789. edito, p. 13 seq. de *Nitocri* ita scribitur, αὐτὴν δὲ εἰς οἶκῃμά τι σποδοῦ πλῆρης

ἐνέβαλε, non idcirco sollicitanda constans librorum Herodoteorum scriptura, sed temere ibi πλήρης pro πλήρες positum. Caeterum conf. quæ ad c. 140, 3. notamus. S.

CAP. CI. 2. κατ' οὐδὲν εἶναι λαμπρότητος) Platonis Politic. pag. 188. F. εἰ περὶ τὰ πολιτικά κατ' οὐδὲν γινώσκοντες ex parte convenit, non omnino. Tentabat Reiskius κατ' οὐδὲν εἶναι λαμπρότητας, aut potius λαμπρότητος ἐχόμενόν τι. Quale quidem fulcrum si ad explendam structuram adscisceretur, non obluctarer. Potest certe dictio locum tueri, etsi rarior, huiuscemodi praesidio. Lege Abreschii Diluc. Thucyd. p. 690. WESS. — κατ' οὐδένα οὐδὲν εἶναι λαμπρότητος legendum commode suspicatur Benedictus in Act. Sem. phil. Lips. II. 289. Videtur tamen stare posse vulgatum. οὐδὲν λαμπρότητος, est nihil splendoris: κατ' οὐδὲν, fere nihil, tantum quantum nihil; quod gallice diceret autant que rien, vel à peu-près rien. Sic κατὰ comparationi inservit II. 10, 11. IV. 23, 11. IV. 181, 6. Rursus idem ac fere, circiter, valet II. 145, 14, 16 et 18. VI. 79, 6 seq. Orationis structura similis illa erat, c. 93, 11. ἀπορβαίνουσι κατ' ὀλίγους τῶν κέγχρων: ubi quidem κατὰ alia notione ponitur, ac possis ibi ad genitivum τῶν κέγχρων intelligere τινὰς vel μέρος τι, sed rectius ibi pariter rationem constructionis hoc modo intelliges, ut statim cogites ἀπορβαίνουσι ὀλίγους τῶν κέγχρων, spargunt granorum nonnulla, tum accedente κατὰ ad ὀλίγους, spargunt identidem granorum nonnulla, id est, spargunt grana minutis portionibus, spargunt paullatim grana. S. [6. ὕστερον διλώσω] Vide cap. 149. S.]

CAP. CII. 1. τοῦ ἐπὶ ταῦτοις γενόμενου βασιλέως). Trecentos et xxx. reges intelligit, quos ex commentariis nominatim sacerdotes adnumerabant, quorumque postremus Moeris. Diodorus quidem Sicul. I. 53. ἐπτά γενεαῖς, septem generationibus, Sesostri Moeride recentiorem statuit, secutus alios; sed Nostri potior fides et auctoritas, quippe multo vetustioris ac seriem regum et successorum Sesostri ita nectentis, ut bene procedat. Pertinet huc elegans et operosa disputatio Ampl. Bouherii, Dissert. Herod. cap. 7. Iam cum Moeris annis ferme nongentis prius mortem cum vita commutaverit, quam Herodotus in Aegyptum est profectus cap. 13., abierint praeterea anni circiter octingenti a bello Troiano ad eiusdem usque tempora, cap. 145. et

ab Hercule Alcmenae filio fere nongenti; consequitur his ex narratis manifesto, *Sesostrin* ne integro quidem seculo ante bellum Troianum vixisse, aequalem Herculi Alcmenae filio, vel paullo inferiorem. Plura *Iac. Perizonius Orig. Aegypt. cap. 16. WESS.* — Neque vero diserte *Herodotus* ait, proximum *Moeridis* successorem *Sesostrin* fuisse: neque continuum regni Aegyptiaci historiam scribere constitutum illi erat, sed potiora solum quaedam momenta ex illa commemorare. S.

9. στρατιὴν πολλὴν τῶν λαβῶν) Aut e contextu τῶν videtur eiiciendum, aut in ἀστῶν transmutandum, quod malim. Ἄστροι, ἰγγενῆς etiam dicti et ἰγχῶριοι. *Herodoto* sunt indigenae, lib. II. c. 172. III. 99. IV. 33. et 68. Opponuntur ἀστροι et ξῖνοι II. 160. et III. 8. Potuerat *Sesostris* et in istam expeditionem nobilissimam ξῖνους conscribere, nam iam ante sibi subiecerat Arabas et Libyas secundum *Diodor. Sic. I. 53.* et postea certe peregrinis usus est ad aedificanda templa, quibus inscribi voluit, ὡς οὐδεὶς ἰγχῶριος εἰς αὐτὰ μεμόχθηκε, eodem teste *Diodoro I. 56. VALCK.*

Ibid. στρατιὴν πολλὴν λαβῶν) Ab Aldo venit πολλὴν τῶν λαβῶν, deditque ansam doctis viris varia machinandi; quorum ego consilium laudare possum, operā non uti. Insititium vocabulum est et nulli usui, meritoque schedarum iudicio damnatum. Mox [l. 11 seq.] δεινῶς γλιχομένοις περὶ τῆς ἐλευθερίας corrigitur a *Reiskio* μαχομένοις, sicuti περὶ ἐλευθερίας μαχεσάμενοι I. 95.; neque enim γλίχεσθαι περὶ τίνος in sermonis usu versari. Atque hoc ego non nego: imo vero τῆς ἐλευθερίας γλιχομένοι sunt in msto *Ask. VIII. 143.* Nec verbum tamen muto, aut praepositionem detraho: potest enim idem videri ac περιγλίχεσθαι, et sunt aliorum, eiusdem notionis verborum, similes structurae, ab *Abreschio* conductae ad *Ph. Cattieri Method. pag. 86.* et *Diluc. Thucyd. p. 722. WESS.*

11. γλιχομένοις) Tueri voluit in hac sede vir eruditione clarus et humanitate: mihi, quod ipsius pace dictum sit, dudum placuit altera coniecturarum *Reiskii*, genuinumque videtur, δεινῶς μαχομένοις περὶ τῆς ἐλευθερίας: quae consuetudo *Herodoto* est aliisque scribendi ratio, verbo μάχεσθαι similibusque praepositionem περὶ hunc in sensum passim adiungentibus. De multis pauca ponam *Herodoti: VII.*

135. εἰ ἐλευθερίας πειρήσασθαι, οὐκ ἂν δόρασι συμβουλευοῖς ἡμῖν περὶ αὐτῆς μάχεσθαι, ἀλλὰ καὶ πελέκεσι. V. 2. ἀνδρῶν ἀγαθῶν περὶ τῆς ἐλευθερίας γινομένων τῶν Περινθίων: optime Valla, pro libertate strenue pugnantes. Egregium de Graecis Persa testimonium dicit lib. VIII. cap. 26. οὐ περὶ χρημάτων τὸν ἀγῶνα ποιῶνται, ἀλλὰ περὶ ἀρετῆς. Anaximenes, Ion certe, apud Diogen. Laërt. II. 5. μέλλουσι δὴ ἀμφὶ τῆς ἐλευθερίας ἀπάντων Ἴωνες Μήδοις καθίστασθαι ἐς πόλεμον. Si quando constiterit, quod vix opinor futurum, γλίχισθαι περὶ τῆς ἐλευθερίας etiam alibi reperiri, levis erit huius chartae iactura. Ceterum in gentium bellicosarum regionibus, quas statuit Sesostris, columnae fortitudinis ipsorum indicem habuerunt insculptum αἰδοῖον ἀνδρός: quod, a Diodoro monitum I. 55. non adnotavit Herodotus, memorans tantum τὰ γυναικὸς imbellium columnis indita. VALCK. — At verbum μάχεσθαι, si olim hic positum statuimus, quonam tandem vel casu vel consilio in γλίχισθαι mutatum fuisse putabimus? Retractavit dictum ipse doctissimus Valck. in Nota ad VIII. 143, 8. et tenendum h. l. γλίχισθαι statuit, sed abiciendam περὶ praepositionem. Sed et hoc quo iure facturi essemus, velim scire. Dicamus potius, verbum γλίχισθαι plerumque quidem cum nudo genitivo construi: id autem (quemadmodum aliis in verbis cum eodem casu constructis) fieri per ellipsin praepositionis, quam hic adiectam dedit Herodotus. S.

18. καὶ δὴ καὶ αἰδοῖα γυναικὸς προσενέγραφε) Iosepho placuit haec narratio, plura inde derivanti, quam necesse erat, lib. VIII. Ant. c. 10, 3. Ferebant olim Margaretham, Danorum fortissimam reginam, simili exemplo in dedecus gentis Sueonum, veluti socordiam exprobrando viris, ea parte, quam in feminis natura tectam voluit, numum signavisse. Quam fabulam docte exploserunt Pontanus, Rer. Danic. lib. IX. p. 544. et Elias Brennerus, Thes. Num. Sueogoth. p. 20. WESS. — In Var. Lect. ad h. l. ubi Eustath. in Homer. p. 688. citatur, debebatur p. 668. qui locus in ed. Bas. est p. 537, 46. S.

CAP. CIII. 11. τῇ πλάνῃ αὐτοῦ ἀχθεσθέντες) Aliter Valer. Flaccus V. 420., quo de dissensu ad Diodori I. 55. WESS.

CAP. CIV. 1 seq. Φαίνονται - - αἱ Κόλχαι Αἰγύπτιοι)

Haec ut ambigua admodum examinavit *Theo*, ἐπὶ δὲ εὐθείας, scribens, ὡς παρ' Ἡροδότῳ ἐν τῇ πρώτῃ· τίσι δὲ καὶ Αἰγύπτιοι Κόλχοι, varie aberrans. De libro primo taceo; potest enim amanuensis esse peccatum. Magna culpa haeret in mutato vocabulorum ordine. WESS. — Si οἱ Αἰγύπτιοι praemisso articulo scripsisset *Theo*, excusari non posset; nunc vero vacat fortasse culpa, nec dissentit admodum a *Nostro*: cuius de *Sesostri* et de *Colchis* famam *Apollonius* etiam *Rhodius* secutus est, *Argonaut.* IV. 272 seqq. ubi in Scholiis nominatim etiam citatur *Herodotus.* S.

[6 seq. νομίζεν δ' ἔφασαν etc. Inserenda h. l. versioni nostrae latinae haec verba: Putare autem se, dixerunt *Aegyptii*, esse *Colchos* de exercitu *Sesostri*. S.]

12. Φοίνικες δὲ καὶ Σύροι) Lege Gronovii doctam observationem de discrimine τῶν Σύρων καὶ Συρίων. [Σύριοι, quando a *Syris* distinguuntur, proprie *Cappadoces* dicebantur; Σύροι, *Syriae* incolae, a mari mediterraneo usque ad *Euphratem*. Conf. *Adn.* ad I. 6, 3. et ad I. 72, 9. cum *Var. Lect.* ad I. 72, 9.] *Iosephus*, Σύρους τοὺς ἐν Παλαιστίνῃ populares suos intelligens, criminandi occasionem multis obtulit. Nota sunt certamina *Ramiresii de Prado*, *Marshami*, *Spencerique* pro *Aegyptiis* eorumque circumcidendi more antiquissimo; et pro *Iudaeis* *Th. Gatakeri*, *Herm. Witsii*, *Christ. Wormii* de *Corrupt. Antiq. Hebr. Vestigiis* lib. II. 10. p. 128. et *P. Ern. Iablonskii* *Prolegom. Panth. Aegypt. Sect. VII.* p. 13. Est, sane *Wormii* disputatio in carpendo *Herodoto* nimia; neque ad redarguendum, si requiratur, difficilis. Nec absolve tamen *Nostrum*; quem *Iudaeorum* familiarem usum habuisse, expiscari non potui. *Phoenices* *Syrosque Palaestinos* non neglexit, eos innuens, qui loca regionis maritima habuerunt, quales *Philistaei*: at hos genitalia circumcidisse, a veritate alienum videtur. Lege *Samuel.* lib. I. c. XVIII, 25. et 27. quaeque ibi *Io. Clericus*. Hic vero strigilem criticam, asperrime *Herodotum* radentem et lancinantem, *Guil. Jamesoni* ex *Spicil. Antiq. Aegypt.* c. 14. non posthabuissem, si modum servasset. Falli possunt scriptores atque in fraudem ab aliis indui. Dolo malo qui agunt, et consulto, ut alios circumscribant, mentiuntur, boni viri nomine digni non sunt. *Herodotum* falsa narrantem et rumore deceptum cognovi,

mendacem nondum. Eos ego non laudo, quibus volupe est, mortuos rodere, criminationibusque partim falsis, partim incertis, ut mendacii teneantur erimine, adurgere. WESS. — Consuli, praeter alios, de eodem argumento possunt *Michaelis*, in *Mosaïsch. Recht*, T. IV. §. 185. et qui ab illo citantur auctores. S.

20. ἀρχαῖον γὰρ δὴ τι φαίνεται ἰόν.) Idem atque superius ἀπ' ἀρχῆς, ab antiquissima aetate: quod verum esse constat. In Aethiopibus censebantur Troglodytae, qui omnes παραπλοσίως τοῖς Αἰγυπτίαις circumcidebantur, teste *Diodoro* III. 32. Usi et *Homeritae* in Arabia eodem fuerunt ritu, ex quibus hodierni Aethiopes sive Habessini. Vide *Iobi Ludolfi* *Histor. Aethiop.* lib. III. 1. et eiusdem *Commentarium*. Ἐπιμισγόμενοι Αἰγύπτῳ alii sunt, [nempe populi quos paulo ante nominaverat:] non Aethiopes. WESS.

CAP. CV. 2 seq. λῖνον μόνον οὗτοί τε καὶ Αἴγ.) Multa *Gronov.* pro *Herodoto*. Si liqueret, Aegyptios in lino elaborando, carminando, nendo, diversum quid a ceteris nationibus observasse, uti in textura c. 35, argumenti pondus causam magis premeret. Validius est, quod de consimili vitae instituto et sermone additur. Nollem autem, [L. 3.] καὶ κατὰ ταυτὰ καὶ ἡ ζῆν πᾶσα καὶ etc. vir *Celeb.* sublata distinctione, aptasset arte. Perit ita vis *rationis* ex lino; nec verum est, solos Aegyptios et Colchos linum tractasse. WESS. — Vide *Var. Lect.* S.

CAP. CVI. 1. Τὰς δὲ στήλας, τὰς ἴστας etc.) Sic praestat ex scriptis. Mutarunt scribae, quod ordo verborum insolentior videretur. Sic tamen V. 103. καὶ γὰρ τὴν Καῦνον, πρότερον οὐ βεβηλωμένην, συμμαχέειν, --- τότε σφι καὶ αὐτὴ προσεγένετο. *Sophocles* *Trachin.* vs. 287.

--- Τὰς δὲ δ', ὥσπερ εἰσορᾷς,
ἐξ ὀλβίων ἄζηλιν εὐροῦσαι βίον
χωρεῦσι πρὸς σε ---

Plura doctissimi viri *I. Fr. Gronovius* in *Senecam* de *Benef.* IV. 32. et *Io. Davisius* ad *Cicer.* *Disp. Tuscul.* I. 24. WESS. — Conf. *Adnot.* ad I. 86, 39. S.

[9. μέγας πίπτει σπιθαμῆς) *Valla*, magnitudine quinā palmorum; quam interpretationem omnes *Herodoti* editores, absque animadversione repetierunt. Pariterque *Larcherus*, un homme de cinq palmes. Atqui non videtur

adeo pusillam effigiem significare voluisse Herodotus; cui parum etiam conveniebat inscriptio per pectus porrecta; nec per se credibile videri debebat, *Sesostrem* hunc (de cuius ingenio conf. c. 110, 2-5.) veluti nanum voluisse effingi. Nec vero id, quod dicentem *Herodotum* faciunt interpretes, verba eius declarant: nam *quinque palmi* non sunt *πέμπτη σπιθαμή*, sed *πέντε σπιθαμαί*. Ut brevi absolvam. *σπιθαμή* est *dimidium cubiti*: itaque, quemadmodum v. gr. *τρίτον ἡμιτάλαντον* sunt *duo talenta cum dimidio*, et *ἑβδόμον ἡμιτάλαντον*, *sex talenta cum dimidio*, sic *πέμπτη σπιθαμή* sunt *quatuor cubiti cum dimidio*, sive *cum una spithama*. Atque ita hunc locum iam ante interpretatus eram, quam concordantem mecum animadvertissem *Didymi* apud *Priscianum* interpretationem, de qua supra in Adnot. ad I. 50, 19 seq. dixi. Conf. item ad I. 50, 13. notata. S.

12. ἐκ δὲ τοῦ ὤμου ἐς τὸν ἕτερον) Corrigitur ἐκ δὲ τοῦ ἐπ' ὤμου ὤμου, me invito: mox quoque [l. 15.] ὅπλοισι τοῖσι ἑμοίοι, ex *Diodoro* I. 55. a *Galeo*, *Pawio*, *Reiskio*. Tu vide *Sophocleum* hoc, *Trachin.* 1057. Ὡ πολλὰ δὴ καὶ θέρμα καὶ λόγῳ κακὰ καὶ χερσὶ καὶ νότοισι μοχθήσας ἐγώ. Vertebat *Cicero* liberius, *Tuscul. Disp.* II. 8. *O multa dictu gravia, perpersu aspera, Quae corpore exantlata atque animo pertuli.* Nam, ut in *Sophocle* καὶ νότοισι μοχθήσας, quae *Davisii* coniectura, legerit, vix credo. Ecce aliud et propius quidem *Claudianus*, *Bell. Gildon.* vs. 115.

Ast ego, quae terras humeris pontumque subegi. Quod idem est ac si *lacertis* dixisset. Non certe ex necessitate *Rubenius* et *Gebhardus* scribebant *numerus*, neque *iuvenis*, uti *Barthius*. Tuitus *Claudianum* est *Nostri* verbis, quae poëtae in animo fuerunt, vir magnus *I. Fr. Gronovius* *Diatrib.* in *Papin. Statium* c. 23. p. 128. Nunc video, *Cl. P. Burmanno* non admodum *Gronoviana* placere, nec muto dicta. WESS.

18. Μέμνονος εἰκόνα εἰκαζουσι) Antiquissima haec et prima statuæ *Memnonis*, *Thebis* erectae, mentio, qua de *P. Ern. Iablonskius* singulari *Syntagmate* pererudite p. 30. Eam vero *Sesostri* colossus esse, *Pausanias* auditu etiam acceperat, *Atticor.* c. 42. p. 101. Negat *Noster*, nec sine ratione. Πολὺ τῆς ἀληθείης ἀπολείπεσθαι, sive τοῦ ἀληθοῦς, hinc habent *Procopius* *Bel. Pers.* I. 6. et *Agathias* *Sch.* II. p. 38.

Β. Placuit et *Lysiae* Or. I. 5. *Euripidique*, *Helen.* vs. 1262. etc. WESS.

CAP. CVII. 2. πολίας ἀνθρώπους) Tacitum habere non debeo, πολίας, specimen Ionicae dialecti, *Homero* toties frequentatum, rediisse pristinam in possessionem. WESS.

11. τοὺς δύο ἐπὶ τὴν πυρὴν ἐκτείναντα) Anilis haec Aegyptiorum fabula. *Diodorus* insidias regi ad Pelusium structas a fratre insuper haud habuit; de regis liberis, supra pyram extensis, prudenter tacens I. 57. Ἐπ' ἐκείνων [l. 12.] ex indole Ionica *Vind.* et *Ask.* WESS. — Nempe (quod in *Var. Lect.* praetermiseram) ante *Wess.* perperam ἐφ' ἐκείνων edebatur, sphalmate typographico ex ed. *Steph.* 2. derivato: scripti nostri codices, puto item alii omnes, verum tenent. Paulo ante, pro καίμενον, prave κείμενον est in *Arch.* et *Vind.* monente eodem *Wess.* in *Var. Lect.* S.

CAP. CVIII. 3. τῶν τὰς χώρας κατιστρέψατο) Haec si abessent, necessaria non censerem. Glossam redolent, ex superiore capite huc invectam. Eadem *Pawii* suspicio. Mox [l. 4.] ἐς ταύτας ἐχρήσατο *Reiskius*, quae praepositio in simili verborum ordine saepe reticere solet. WESS. — Conf. ad II. 95, 9. notata. S.

3. τῶν τὰς χώρας κατιστρέψατο). Totidem atque eadem paulo superius leguntur verba c. 107. quo *Sesostrin* dixerat ἀνάγοντα πολίας ἀνθρώπους τῶν ἐθνέων, τῶν τὰς χώρας κατιστρέψατο. Conf. *Diodor.* Sic. I. 55. V. 58. Hic prudentissimum Regem in vindicta de fratre sumenda scribit usum τῷ ὁμίλῳ τὸν ἐπηγάγετο: quae sane sufficebant: mihi quoque adeo multo videtur verisimilius, quae his prostant subiecta, τῶν τὰς χώρας κατιστρέψατο, e praecedenti capite repetita a lectore, quam ab ipso *Herodoto*: sed, quae scripti Codices tuentur, in hoc quidem historico, saepius luxuriant, perpaucis videbuntur in marginem reiicienda. VALCK.

17. πλατυτέροις ἐχέωντο τοῖσι πόμασι) *Salsioribus*. Πλάτῳ, ἀλμυρὸν, *Hesychius*. Quam voci potestatem ex *Aristotele* atque aliis docte vindicavit *Is. Casaubonus* in *Athen.* II. 4. [cap. 21. nostrae ed. p. 41. b. ed. *Cas.*] De *Chalcide Dicaearchus* c. 13. [in *Hudsoni Geogr. min.* vol. II. p. 19.] haec: ὕδατα ἔχοντα, τὰ μὲν πολλὰ, ἀλμυρὰ. Ἦν δὲ ἡσυχῇ μὲν

ὕπόπλατυ, τῇ δὲ χρεῖα ὑγιεινὸν καὶ ψυχρὸν: *Subsalsam aquam* verborum series et usus postulat. Namque *H. Stephanum*, ὑπόπλατυ corrupte legi atque ὑπόπαχυ esse debere opinantem, ratio fugit. WESS.

18. ἐκ φρεάτων χρεώμενοι) Ne hoc quidem, ἐχρέοντο --- χρεώμενοι, videtur Herodoteum, verum potius natum ex errore proclivi describentis: ἐκ φρεάτων ἀρύόμενοι vel ἀρντόμενοι, ex puteis haurientes, forsitan scriptum fuerat olim. Dubium est, quam verbi formam adhibuerit. lib. VI. c. 119. vulgatur ἀρνύσονται ἐξ αὐτοῦ, nempe τοῦ φρέατος, ubi ἀρύονται, aut ἀρύονται scribi potuit. Quid sint πλατύτερα πόματα, vel ὕδατα πλατύτερα, disci potest e *Casaub. Anim. in Athen.* II. c. 4. De Aegypto loquens *Plutarch.* de Is. et Os. §. 40. πᾶσαι, inquit, πηγὰ καὶ φρέατα πάντα --- ἀλμυρὸν ὕδωρ καὶ πικρὸν ἔχουσιν: memorat et *Diodorus* ὕδατα --- πικρᾶς ἀλμυρῆδος ἔχοντα γινῆσιν lib. III. c. 39. VALCK. — Ad *Aristot. Meteorolog.* lib. II. c. 3. T. I. p. 556. n. et e. ed. Duval. provocaverat *Casaub.* ad *Athen.* I. c. Vinum vero πλατὺ memorans *Aretaeus*, de Cur. Morb. acut. II. 3. p. 101. ed. Boerh. amarulentum dicere videtur; salsum enim saporem quod habeat vinum, nullum equidem novi. Frustra vero fuisse *Petri Petili* et *Hudsoni* operam, quorum ille apud *Aretaeum* παχύς pro πλατὺς, hic vero apud *Dicaearchum* ὑπόγλυκν legendum censuit, satis adparet. S.

CAP. CIX. 4. ἀποφορὴν ἀποτελεῖν) *Diodori* Sesosis devictos Aethiopas coëgit φόρους τελεῖν, ceteras, quas subiugavit, gentes quotannis κατὰ δύναμιν δωροφορεῖν, [lib. I. c. 55.] sed de Aegyptiorum ἀποφορῇ tacet *Diodorus*. Herodotei Codices si variant, vix, opinor constitui poterit, utrum scribendum sit ἀποφορὴν οἱ τελεῖν, an ἀποφορὴν ὑποτελεῖν, an quod *Mediceus* praebebat, ἀποτελεῖν: quando singula reperiuntur in talibus. Huc pertinet in Glossar. *Herod.* Ἀποφορὴν: quod hic tributum notat, τὸ ὑπὸ τῶν ἐπικύων τοῖς ἄρχουσιν ὑποτελούμενον. Vox quidem Atticis satis est usitata; nam Athenis sic merces dicebatur, quam heris praestabant servi; quam in rem sufficiunt *Valesio* notata ad *Harpocr.* Nunquam tamen, quantum recorder, scriptoribus Atticis ἀποφορὴ tributum illud vocatur, quod Atheniensium reipublicae quotannis pendebant οἱ σύμμαχοι, quos vocabant, sive αἱ πόλεις, vocabulo minus invidioso

dictum σύνταξις. Hoc quum hominibus harum rerum gnaris sit notissimum, mirum est, apud *Harpocrat.* in voc. Σύνταξις ab *Aldo* usque per editiones ista fuisse propagata: ἔλεγε δὲ ἐκαστους Φόρους συντ. quae prostant et apud *Suidam*: quum absque controversia hunc in modum corrigi debuerant, ἔλεγον δὲ καὶ τοὺς Φόρους Συντάξεις: atque ita scribendum etiam apud *Elymologum*. Sensit vitium *Andr. Dounaeus*, cuius vid. *Praelect. in Demosth.* Philipp. de Pace p. 118. VALCK. — ἀποτελείειν receperat Gron. ἰπτιτελείειν revocavit *Wess.* conf. V. 49, 35. 82, 18. 84, 2 et 5. S.

[9. κατὰ λόγον τῆς τεταγμένης ἀποφορῆς τελείοι) Est qui ἀποφορὴν malit: non ego. Intellige μέρος τῆς τεταγμ. ἀποφορῆς. S.]

10. δοκέει δὲ μοι ἐντεῦθεν γιωμετρίῃ etc.) Duce hac in re *Herodoto* plerique utuntur, quos *Menag.* ad *Diogen. Laërt.* VII. 11. adnumeravit. *Suidas* in voc. edoctos eam Aegyptios, ait, ἐκ τοῦ ἀπλήτου τῆς γῆς καὶ τῆς διαιρέσεως τῶν χωρῶν: qui si ἀστάτου τῆς γῆς, aut simile quid scripsisset, rectum fortasse tenuisset. Inventa enim haec ars est, tempore, quo Nilus, plus aequo crescens, confudit terminos possessionum; ad quos innovandos adhibiti sunt Philosophi, qui lineis diviserunt: inde Geometria dicitur. Sic *Servius.* in *Eclog. Virgīlii* III. 40. WESS.

11. πόλον μὲν γὰρ καὶ γνώμονα καὶ etc.) Non imprudenter haec ursit *Leo Allatius* de *Mensura Temp.* cap. iv. 34. ut τῶν ὥρῶν horarum usum et nomen antiquius esse vinceret, ac vulgo doctissimi viri censuerunt. De voce πόλου alia lis. *Pollux* IX. 46. πόλον et ὠρολόγιον nonnullis idem fuisse, significat. Itaque πόλος prius dicebatur, quod postea ὠρολόγιον. Hoc placet *Scaligero*, et firmatur ad *Manilium* III. 434. In alia abit, longa et ambigua disputatione, *Cl. Salmasius* ad *Solin.* p. 448. Ego cum *Scaligero* facio. WESS. — *Larcherus* γνώμονα quidem horologium solare intelligit, πόλον vero, coeli quem vulgo polum vocamus. Rectius alii et polum et gnomonem instrumenta h. l. intelligunt astronomica, alterum indicantibus anni vicissitudinibus inserviens, alterum diei partibus. Sane et apud *Polluc.* l. c. et apud *Athen.* lib. V. p. 207. f. instrumentum polus est, non coeli cardo. Caeterum conf. *Menag.* ad *Laërt.* II. 1. et *Bailly. Hist. de l'Astronomie ancienne* p. 384. S.

CAP. CX. 2. *μνημόσυνα δὲ ἐλπίστο*) Ut donarium forent et monumentum vitati periculi c. 107. memorati. Sic *Diodorus* I. 57. qui de Dario et mota illi ἀπὸ τοῦ ἱερός Vulcani controversia non dissentit. Certe in *Coisl.* *Diodori* et *Mutinensi* Cod. *ἱερός*, in aliis ἀρχιερεύς, frequenti mutatione, neque iniusta, ut alibi monitum. WESS.

[12. *ἰστάναι*. Commodius foret *ἰστάναι* vel *στῆναι*, stare. Nunc ad activum *ἰστάναι* intelligendum *ἰστάναι αὐτὸν ἀνδρῶν* vel *ἀνδριάντα*. S.]

CAP. CXI. 2. τὸν παῖδα αὐτοῦ Φερῶν) Hoc an *Φερῶν* malueris, parum refert. *Eusebio* dicitur *Φαραῶ* Chron. p. 7. *Diodoro*, *Sesostris*, [sive, ut ille scribit, *Sesoosis*,] titulo paterno. Si verum est, quod aliunde constat, regum Aegyptiorum commune nomen fuisse פֶּרַעֵה *Pharao*, uti in Hebraeo codice scribitur, sive ΦΟΥΡΟ aut ΦΕΡΟ, quomodo Coptorum vetere sermone; nuncupari utique *Pharao Sesostris* potuit, sicuti *Pharao Neco*, et *Pharao Hophra*, qui *Necos* et *Apries* hac in *Musa* c. 158. et 161. WESS.

20. Ἐρυθρὴ βῶλος) Habet hinc *Steph. Byz.* in voce. *Diodoro* Ἰερὴ βῶλος et κώμη, sive vicus, ipsius-ne an librarii culpa, in dubio est. Minime vero ambiguum, sumsisse omnem istam fabellam lib. I. 59. hoc ex loco. WESS.

CAP. CXII. 4. τοῦ Ἡφαιστίου) Disputabant Grammatici περὶ τῶν τεμενικῶν, utrum Ἡφαίστειον, an Ἡφαιστιον, (quod in *Ask.*) melius esset: dignaque res visa *Eugenio*, aequali *Imp. Anastasii*, ut singulari commentario illustraretur apud *Suidam* in voce. In *Edd.* ac scriptis Graecorum libris discordia observatur insignis, modo *Διονύσειον*, nunc *Διονύσιον*, et hoc de genere alia. Copiam ingentem congregavit ad *Dionis Cassii* lib. IV. p. 606. vir eruditissimus. *Castra* autem *Tyriorum* [l. 7.] non neglexit *Gronov.* quibus similia *Iudaeorum castra* in *Augustamnica Aegypti* provincia *Notit. Imp. Orient.* p. 204. sive *στρατόπεδον Ἰουδαίων*, *Iosephi Antiq.* XIV. 8, 2. Adde infra c. 154. WESS.

11. καὶ δὴ καὶ ἔτι ξείνης Ἀφροδ. ἐπωνύμιον) Si foret ὅτι οἱ ξείνης etc. uti *Reiskius* coniecit, ἐπωνύμιον protectius esset, idemque ac ἐπωνυμία: alioqui ἐπώνυμον (de quo praeclare *Stanleius* in *Aesch.* VII. *Theb.* vs. 138. et *Hemsterhusius* ad *Luciani Dial. Mort.* IX. 1.) non movendum. Potuisset et διατρήθῃ se tueri, *Iocum* augmenta saepe spernentium

adsuetudine. Cetera omnia servo, nihil demutans. Vide tamen *Miscell. Lips. Vol. VII. p. 639. WESS.* — Ἐπώνυμοι, i. q. ἐπώνυμοι, scil. τὸ ἰσρὸν. Etiam *Pindarus* ἐπώνυμος pro communi ἐπώνυμος usurpavit, *Ol. X. 95. et Pyth. I. 58. S.*

CAP. CXIII. 5. ἐς τὸ Αἰγύπτιον πέρατος) Emendat vir doctus ἐς τὸ Κυπρίων πέρατος: id *Sidonem* fluctibus adspargere, de qua c. 116. neque aliud ac *Sidonium* esse mare. Factum nollem. *Aegyptium mare* *Plinio* *H. Nat. II. 68. et Nostro* illud est, quod *Aegyptum*, et utrimque vicinas oras adluit. Neque *Strabo* dissentit, *Carpathium* *Aegyptio* committens, huic *Creticum* et *Libycum* lib. X. p. 748. A. et II. p. 187. in *Issico et Pamphylio* sitam esse *Cyprum*, συνάπτουσιν τῷ Αἰγυπτίῳ πελάγει. Addit p. 182. D. maris *Aegaei* sinum συγκείμενον esse ἐκ τοῦ Αἰγυπτίου πελάγους, καὶ τοῦ Παμφυλίου καὶ τοῦ Ἰστικοῦ. Quae quidem pro *Herodoto* abunde sunt. *WESS.* — *Strabonis* testimonia leguntur p. 488. B. 125. D. et 121. D. ed. *Cas. S.*

8. ἐς Ταριχίαν) Ionico flexu *Tariχία*, dabunt forte codices. Supra c. 15. μέχρι *Tariχίων* legebatur in msto *Galei*. Quando nomen est urbis, *Tariχία* scribendum censebat *Salmasius*. *VALCK.*

9. Ἡρακλῆος ἱερὸν) Canobi suburbio *Heraclium* [*Heracleum*] ab *Herculis* hoc templo nomen est in *Strabonis* XVII. p. 1153. A. [p. 801. B. ed. *Cas.*] Ipse *Hercules* in oraculi responso *Κανωβεύς* apud *Pausan.* *Phocic. c. 8. p. 830.* et eius cultus in *Taciti* *Ann. II. 60.* Iam quae consequuntur, servos eius in tutela fuisse docent; quorsum et *Hebraeos* refert, dira *Aegyptiorum* servitute pressos olim, *Paul. Ern. Jablonskius* *Diss. ultima de terra Gosen* p. 101. coniecturam admodum incertam. Illud autem ὅτι ἀνθρώπων converti in ὄντιν, uti mssti lib. IX. 82. plures, posset, nisi tertium *Noster* casum in similibus adamasset. Loca *Herodoti* studiosum fugere non possunt, et concervavit doctissimus *Raphelius* ad *Epistol. Pauli ad Ephes. I. 3.* Porro ἐπιτάβηται *Arch.* non est absurdum. *WESS.*

19. τῷ ὀνόματι ᾧ ὠν) *Homero* ὠν, ὠωνος. *Aegypti* rex ὠωνος est *Aeliano* *Hist. Anim. IX. 21.* et Criticis in *Nicandri Ther. vs. 312.* poetae ὠωνος ἐν ψαμάθοισιν ἀθρήσατο explicantibus de serpente haemorrhoo, cui ὠωνος a loci *Herodot. T. V.*

rege titulus fuerit. Multo rectius, ut ego quidem censeo, Θώνιος patrius erit casus, et ψάμαθοι Θώνιος arenosus Thonidis praefecturae tractus. WESS. — Apud Diodor. Sic. I. 19. Θώνιος est oppidi maritimi in Aegypto nomen. S.

CAP. CXIV. 12. ἵνα εἰδῶ ὃ τι κατὰ καὶ λέξει) Nolo tot membranarum obniti. Alioqui ἵνα ἰδῶ defendi potuisset. [At ἰδῶ saltem scriptum oporteret.] Tale Sophoclis Oed. Colon. 943. λέξασθ', ὡς ἴδω τὸ πᾶν οὗ χάριν δειρ' ἤξα θάσσειν: [vs. 889. ed. Brunck, ubi quidem εἰδῶ ex mssis recepit Editor.] et Ciceronis pro Arch. c. 8. vidi hunc dicere. Critici praeterea ad Nicandri Theriaca ὀρῶ οἷα λγεις, exemplum αἰσθήσεως ἀντὶ αἰσθήσεως ponunt, non neglectum a Barthio in Statii Theb. II. 100. Adde Cl. Oudendorpium ad Lucani I. 255. WESS.

CAP. CXV. 15. ὅσοι ὑπ' ἀνέμων ἤδη ἀπολαμφθέντες) In simili fluctuum et ventorum procella receptius ὑπολαμβάνεσθαι est. Sic VIII. 118. πλείοντα δὲ μιν ἄνεμον Στρυμονίην ὑπολαμβάνειν: et VII. 170. quibus haec ad rem locum contribuit Cl. d'Orvillius in Chariton. p. 269. Aliud Platoni placuit Phaeton. p. 58. β. ὅταν τύχῳσιν οἱ ἄνεμοι ἀπολαβόντες αὐτούς: et Philostrato Heroic. c. 19. p. 741. πᾶν ἄνεμοι τὴν ναῦν ἀπολάβωσι: ubi Salm. et Gruter. ἀποβάλλωσι, nulla urgente caussa. Vide ibid. p. 748. et Uraniam Nostri c. 108. WESS.

18. παρὰ τοῦ etc.) Hic egregia codicis est Medicei lectio, παρὰ τοῦ σιωποῦ ξένου τὴν γυναῖκα ἤλθες. VALCK. — Formulae istius, παρὰ γυναῖκα ἔρχεσθαι vel φοιτᾶν, et similium plura ex Nostro exempla congescit Gronovius. In his V. 70, 5. II. 66, 10. II. 111, 14. III. 69, 23. IV. 1, 16. VI. 68, 7. S.

20 seq. οἷχται ἔχων ἐκκλέψας) Placet elegans Reiskii conjectura, οἷχται λεχέων ἐκκλέψας. VALCK. — Potuerat medium vocabulum [ἔχων] sine damno abesse, uti c. 118. τὰ οἷχται κλέψας, si per mssos stetisset. Cl. Reiskius οἷχων aut λεχέων eius in locum sufficit, non utique ignarus Herodoto verbi et participii istius usum in deliciis fuisse. Memini ad superiorem librum nonnulla posuisse. Vide nunc Alcidesantis Declam. in Palamed. p. 186. [in Reiskii Oratorib. Graec. vol. VIII. p. 72 seq.] In praecedentibus [ad verba παρὰ τοῦ etc.] erudita Gronovii exstat opera. WESS. —

Coniecturam istam, neutiquam necessariam, idem Reiskius in Animadverss. editis silentio pressit. Quamnam Annotationem ad superiorem librum positam hic spectaverit Wesselingius haud scio, nisi illa sit quae ad I. 37, 7. refertur, ubi de periphrastico praeterito agebatur, quale illud est ἀποκληήσας ἔχεις, et similia complura. At hoc quidem loco diversa ratio est: nec enim tam iuncta intelligi debent ἔχων κλίψας, quam οἶχει ἔχων, nempe οἶχει ἔχων αὐτήν: quemadmodum ἐρχομαι ἔχων est adfero; et ἄπιμι ἔχων, aufero, proprie ab eo mecum sumens; similiaque alia satis obvia. S.

28. ἐς ἄλλην τινὰ μετορμίζεσθαι) Arch. μετωρρίζεσθαι singulare est, neque recordeo de navigatione, aliorum instituenda, simpliciter collocari. Μετωρριζοίς ἐν τῷ πέλῳ Thucyd. VII. 16. et μετωρρίζαι τὴν ναῦν ἐς τὸ πέλῳ Philostrati Vit. Apoll. VI. 12. p. 250. et alia de hoc genere, non bene respondent. Μετορμίζεσθαι haud sprexit Euripides Medae vs. 255. et 443. sententiā tamen translata. WESS.

CAP. CXVI. 1. Ἑλένης μὲν ταύτην ἄπειν etc.) Syllabā repetitā scriberem ταύτην τὴν ἄπειν. Helenam Euripidis legerat, ni fallor, Herodotus. Herodotea certe Philostrato observabantur de Helena scribenti, tum alibi, tum praesertim in Heroicis, p. 694. VALCK. — Saepe vero post οὗτος et huius declinata articulum omittit Noster, quem atticus scriptor non neglecturus erat. S.

4. ἐς δὲ μετῆκε αὐτὸν) Vallae Latina, in quem (sive ex Gronovii correctione, in quod) eum transtulit, incongrua sunt, et turbas cient. Reiskius ἐς δὲ aut delendum, aut in ἐς τέλος conversum voluit, me invito. Verti debuerat, quare eum missum fecit sive neglexit: supra I. 115. οὗτος δὲ -- λόγον εἶχε οὐδένα· ἐς δὲ ἔλαβε τὴν δίκην, quapropter poenas dedit. WESS. — Possis ἐς δὲ intelligere quasi esset ἐς δὲ ἀπιδῶν, quod respiciens, quo respectu, i. e. quā causā. S.

6. δῆλον δὲ, κατὰ γὰρ etc.) Distinguit scribitque Reiskius: δῆλον δὲ· καίτοι γὰρ ἐποίησε ἐν Ἰλιάδι (καὶ οὐδαμῇ ἄλλῃ ἀνεπίδοτε ἑωυτὸν) πλάνην etc. cui de punitione non admodum refragor. Guil. Budaeo Comment. Gr. Ling. p. 418. [p. 806 extr. et seq. ed. 1548.] eadem fuit animi sententia. Agnosco praeterea κάρτα et κατὰ in membranarum permisceri nonnunquam, cuius nullum hic quidem vesti-

gium. Mihi. *κατά* ex Ionum et Nostris sermone non diversum aliudve ac *καθά*. Id si probes, non eget tali auxilio Herodotus; nedum ut dictum intelligas pro *κατάδηλον* δὲ ἐποίησε etc. uti Abreschius Diluc. Thucyd. p. 794. suspicabatur. WESS. — Scilicet olim post *ἑαυτὸν* non incisa erat oratio; recte vero comma interposuit Wess. Equidem cum Reizio, ut suaserat Reiskius, verba ista (*καὶ* - - - *ἑαυτὸν*) parentheses signis inclusi: intelligoque etiam, commode me facturum fuisse, si δῆλον δέ cum paulo maiore distinctione scripsissem. Iam *κατά* haud dubie ionicā specie ponitur pro eo quod communi linguā *καθά* vel *καθ' αἶ* est, atque idem fere ac *ὡς* sonat, ut, *quemadmodum, prout, quatenus*, sicut I. 208, 4. II. 6, 3. III. 86. 2. pro quo alibi *κατά τὰ* ait, qua de formula ad II. 99, 3. dictum est. At ne sic quidem difficultate caret h. l. sermonis consecutio: nam ab hac particula *κατά* incipit protasis quaedam, cui quae respondeat apodosis haud satis adparet: quare etiam Reiskius in Notis msstis ad Wess. missis *κατά* in *καί* μεταmutandum censuerat. Ego vero, quoniam *κατά* idem atque *ὡς* valet, videndum puto, ne sit simillima huius structurae ratio atque illius, cuius plura exempla ad I. 58, 7. conguessi: nisi quod pro infinitivo, qui ibi in elliptica apodosi ponitur, hic dein ait *ὡς ἀπνεύχθη ἄγων*, quod quidem perinde est ac si dixisset *ἀπνεύχθῃναι ἄγοντα*. Quae si cui minus placet ratio, dicendum fuerit cum eodem REISKIO in Animadverss. editis ad hunc locum p. 108. „Apodosin verborum *κατά γὰρ ἐποίησε* esse demum in illis „verbis, quae infra leguntur, (l. 24.) *ἐν τούτοις τοῖς ἔπει* „*δηλοῖ* etc. hoc sensu: nam secundum illum modum, quo fictos „a se errores Alexandri exposuit; (nusquam autem se retractat) - - - illo itaque modo illisque verbis declarat sibi non „ignotum fuisse Alexandri ad Aegyptum appulsum.“ Miratus sum vero, de verbi ἀναποδίζειν usu, et de notione qua illud hic accipiendum, a doctissimis Interpretibus, et in adstruendo rariore verborum usu; alioqui diligentissimis, nihil hoc loco notatum reperiri. Nam verissima quidem videtur Vallae interpretatio, nec usquam alibi retractat, quam omnes etiam tenuerunt interpretes, eadem puto ratione qua gallice *se retracter* usurpamus, id est, *diversum vel contrarium dicere eius quod semel diximus*. Atqui nullum

alium vel *Nostri* locum vel alius cuiuspiam scriptoris aut legere memini aut prolatum reperio, quo ista notione usurpetur hoc verbum: et apud *Nostrum* quidem non modo lib. V. cap. 92, 102. longe diversa notione positum est, verum etiam hoc ipso loco *Guil. Budaeus*, a *Wess.* citatus, sic interpretatur „et nusquam alibi se ipsum revocavit, id est, nusquam id iterum dixit.“ Pariterque *H. Stephanus* in *Thes. T. III. p. 517. f.* „se ipsum revocavit, pro iterum idem dixit.“ *Schneiderus* vero in *Lexic. crit.* alterum *Herodoti* locum citans, hunc quidem silentio praetermisit. Caeterum eandem famam de *Helena in Aegypto retenta*, non *Troiam a Paride abducta*, secutus est *Euripides* in cognomine fabula. Conf. *Fabric. ad Sext. Empir. VII. 180. S.*

10. ἐν Διομήδους Ἀριστείᾳ) Auctoritate Codicum destituito non requirerentur ista. Sunt subiecti versus ex *Iliad. Z'. 289. et seqq.* Διομήδους ἀριστεία vocabatur a Grammaticis *Ilias E'* in qua meminit in transcurso Poëta *Alexandri*, naviumque architecti *Phereæli*: sed hoc nihil ad *Herodotum* facit, *Homerum* etiam alibi commemorantem, nusquam tamen appellationes, quibus *Homerei* carminis diversas insignivere partes Grammatici. Primus forte *Plato* meminit *Νεκυίας* *Odysseae* in *Minoë p. 319. v.* Ceterum in *Aegypto* permansisse *Menelaum* censuit *Dion. Chrys. Or. XI. p. 188. c.* atque id ipsum obscurius indicatum ab *Homero. VALCK.* — Non patitur constructionis tenor, ut abiiciantur ista verba. *Iliadis* librum quintum sequioris aetatis Grammatici Διομήδους Ἀριστείαν inscribentes, sexto libro alium titulum fecerunt. Intelligi autem par est, antiquitus carmen illud, quod Διομήδους ἀριστεία inscriptum erat, sextum etiam librum esse complexum. Conf. *Wolfii Proleg. ad Homer. p. CVIII. et Heynii Obs. ad Iliad. ζ'. 289. et ad i'. princ. S.*

[15. ἐν Ὀδυσσείᾳ) *Odyss. δ'. 227 seqq. et 351 seqq. S.*]

CAP. CXVII. 1. Κατὰ ταῦτα) Cum his non cohaeret δηλοῖ. Lineolâ tantum adiectâ scribi posset: Κατὰ ταῦτα -- δηλον, ὅτι οὐκ Ὁμήρου τὰ Κύπρια ἔπειτα ἴσσι: Ex istis versibus, postremo potissimum loco, manifestum est: δηλοῖ servari poterit, si scribatur: Καὶ ταῦτα δὲ τὰ ἔπαια, καὶ τὰδε τὸ χωρίον. Sed nimis forte suspiciosus in *Herodota*

miror equidem τὸ χωρίον. *Veterum loca* quae dicimus, recentiores inprimis Philologi Graeci non tantum ῥήσεις, et χρήσεις, et μαρτύρια dicebant, sed etiam χωρία, vel τόπους. Sic saepe Scholiastae et Eustathius: item *Athen.* XV. p. 671. r. Ἀρίσταρχος ἐξηγούμενος τὸ χωρίον. *Lucian.* T. II. p. 17. [Quomodo conser. *Hist.* c. 12.] τὸ χωρίον τῆς γραφῆς, *libri, quem scripserat, locum:* in *Act. Ap. Lucae* VII. 32. ἡ περιοχὴ τῆς γραφῆς, *locus est de istis, quae γραφικά χωρία, S. S. loca* vocantur in *Epist. Ignatio* inscripta p. 99. τόπον habet et alibi *Lucas Eu.* IV. 17. Sed neutrum hunc in usum adhibitum inveni apud Scriptores, qui rebus Graecorum florentibus vigerunt, ubi Ποῦταrum excitant antiquorum loca, praeterquam hic ap. *Herod.* et in uno loco *Xenophontis* Ἀπομν. II. [c. 1, 20.] p. 429, 35. Illic *Epicharmi* trochaico: Τῶν πόνων πωλοῦσιν ἡμῖν πάντα τὰγαθ' οἱ θεοί: (quo modo scribendum e *Stobaeo* p. 198, 48.) subiiciuntur ista: καὶ ἐν ἄλλῳ δὲ τόπῳ φησὶν Ὡς ποιεῖ, μὴ τὰ μαλακὰ μῦθο, μὴ τὰ σκληρὰ ἔχῃς: quae, nimium vexata, trochaicum etiam optimum efficiunt. Sed si qui Socratis supersunt amatores, hos rogo, *Socrati*-ne congruant ista vel *Xenophonti*, an recentioris aevi Philologo, qui ad priora totam illam periocham καὶ ἐν ἄλλῳ δ. τ. φ. Ω. π. retulerit? *VALCK.* — *Valckenarii* coniecturam secuti *Reiz.* et *Borh.* I. 2. δῆλον ἔστι οὐκ Ὀμήρου ediderunt; et ex *Reiziano* exemplo δῆλον, me imprudente, in nostram transiit editionem. Cuius novationis in *Var.* saltem *Lect.* mentionem facere debueram; nam δηλοῖ, consentientibus msstis omnibus et editis, tenuerat *Wess.* tenuitque etiam prudentissimus *Schaefer.* Nec vero, cur mutaretur, idonea caussa fuit: nam si haud ita commode, ut paulo ante, (c. 116, 24.) intelligi h. l. posse putaremus, δηλοῖ Ὀμηρος vel ὁ ποιητής, declarat poëta; nihil impediabat, quo minus idem verbum hic intransitive et impersonaliter acciperemus, *clarum est, adparet, quemadmodum* IX. 68, 1. ac fortasse etiam alibi: similiterque διέδειξε, II. 134, 16. III. 82, 17. et ἰδήλωσε apud *Xenoph.* *Memorab.* I. 2, 32. et *Cyrop.* VII. 1, 30. Iam, quod ait καὶ τὸδε τὸ χωρίον, et hic locus, intelligit *Larch.* cum *Valck.* duo versus postremo citatos, sic vertens: *Ces vers du Poëte, et principalement les deux derniers, prouvent etc.* Atqui Homericos illos versus de *Menelao* in *Aegypto* retento

opportune quidem praemisit Herodotus narrationi isti sacerdotum Aegyptiorum, quam cap. 118. et seq. relaturus erat: nec vero ex eisdem versibus, prae reliquis quos ante adposuit, maxime efficitur id, quod hoc cap. de *Cypriorum carminum* auctore obiter ostendere vult. Itaque τὸ δὲ χωρίον, si modo genuina Herodoti haec verba sunt, intelligi debet ille Poëtae locus, quem proxime Herodotus extremo capite superiore respexit, quem iterum paulo post diserte indicat, nempe locus ex *Iliade* citatus, quo memoratur, *Alexandrum cum Helena, per vastum mare oberrantem, ad Sidonem adpulisse*. Sed, ut dicam quod sentio, etiam ego valde dubito, *Herodotum χωρίον* dixisse locum ex auctore quodam citatum; nec vero idcirco cum *Borheckia* totum hoc cap. cxvii. suspectum habeo: sed scire velim, an omnes veteres codices h. l. duo ista verba τὸ χωρίον agnoscant: denique videndum puto, ne ipsa haec duo verba temere olim adsuta intrusaque fuerint; quae si cum *Schaefero* abiiceremus, percommode fluere oratio: Κατὰ ταῦτα δὲ τὰ ἔπαια καὶ τὸδε οὐκ ἦμιστά, ἀλλὰ μάλιστα, δηλοῖ, ὅτι οὐκ Ὀμηροῦ etc. Ex eisdem versibus etiam hoc maxime adparet, etc. S.

5. εὐαί τε πνεύματι χρησάμενος) Videtur poëtae τῶν Κυπρίων dictionem expressisse. Notissimum est Sophoclis iucundum illud, Philoct. vs. 822. Ὕπν' ὀδύναις ἀδαῆς, ἔπαιε δ' ἀλγέων εὐαῆς ἡμῖν ἔλθοις. Belle vero Noster concludit, *Homero τὰ Κύπρια ἔπαια* perperam transscribi, quod factum ab aliis novimus. Verus auctor in dubio est. *Aristoteles* Poët. Art. c. 16. *Dicaeogeni* τὰ Κύπρια tribuit; alii *Stasino*, quemadmodum Schol. ad *Iliad.* A'. 5. aut *Hegesiae*, vel *Halicanassensi* cuidam, sicuti apud *Athenaeum* XV. 9. [c. 30. nostrae ed. p. 682. ed. Cas. conf. eundem *Athen.* VIII. 334. b. c. et *Animadv.* ad utrumque locum.] qua de re docte *Th. Rykius* Dissert. de Italiae Colon. Prim. c. x. p. 446. et eo duce usus *Iac. Perizonius* ad *Aeliani* Var. Hist. IX. 15. Sit-ne Ἰλιάς Ἑλλάσων vitae *Hom.* c. 16. idem ac τὰ Κύπρια poëma, quaeremus obportuniore tempore. WESS.

CAP. CXVIII. 5. ἐς τὴν Τευκρίδα γῆν) Sic melius ex scriptoris more et *Corintho* quoque. Sic τὴν Μιλυάδα γῆν I. 173. τὴν Μηδικὴν γῆν IV. 12. τὴν Αἰολίδα γῆν Edd. VI. 8. τὴν Ἰωάδα γῆν VII. 42. ut plura ne congeram, dixit. WESS.

13. μὴ μὲν ἔχειν Ἑλέτην) Est cui μὴ μὲν adridet, quo

modo in *Theophylacto Simoc.* lib. II. 16. ὡχύρου ὄρω τὸν Βουβαῖν περιστῶζειν, μὴ μὲν ἀναιρεῖν. Neque deficit, μὴ μιν ἔχειν corrigens. Neutrum necesse erit, si, quod G. *Corinthus* adseverat, [Dialect. ion. §. 62.] μὴ μὲν Ionici sit commatis, sicuti est II. 179. [et saepe alias.] WESS.

CAP. CXIX. 4. καὶ Ἑλένην ἀπαβία κακῶν ἀπέλαβε) De Helena, Troiam-ne fuerit asportata ab Alexandro, an in Aegyptum, magna inter veteres discordia. Cum *Euripide Elect.* vs. 1280. *Herodotus* quadam ex parte facit, Πρωτίως γὰρ ἐκ δόμων Ἦκει λιπούσ' Αἴγυπτον· εὐδ' ἦλθε Φρύγας. Adduntur de simulacro Helenae, quae hic praeteriit, uberiusque enarrantur in Tragici *Helena*. Quare veritas non prorsus constat observationi περὶ τοῦ εἰδώλου τῆς Ἑλένης *Eustathiana*, τούτων εἰς ὧν καὶ Ἡρόδοτος, in *Iliad.* Γ'. p. 397, 45. [p. 301, 24. ed. Bas.] WESS.

10. ἔντομά σφρα ἐποίησε) *Plutarchus* de Malign. ἐντομάς ἐποίησε, quod in Lexica translatum durat: at error *Plutarchi* aut librorum est. Simili *Noster* in re, atque ut venti placarentur, VII. 191. τέλος δὲ, ἔντομά τε ποιεῦντες. *Valla* de *haruspicina*, quae exsectione fieret, accepit. Et multis sane in sacris ἐντομάς ad sanguinem eliciendum, frequentabant superstitiosi veteratores. In *Luciani Asin.* c. 37. circumforanei deae Syriae sacerdotes τοῖς ξίφεσιν ἐτέμνοντο τοὺς πῆχεις. Talis venefica anus τὸν βαρχίονα ἐντεμούσα *Heliodori Aeth.* VI. p. 293. et antistites Baalis I. *Reg.* XVIII. 28. praeterque ceteros fanaticus, sive *Dianaticus*, graphice a *Maximo Taurinensi Serm.* XXXII. Tom. IV. *Anecd. Muratorii* p. 100. descriptus. At scelerosum magis, *humanasque victimas*, puto innui. Quae quidem religio, inopia et horribilis, in Aegypto ἀνόσιος erat, c. 45. Apud Graecos non insolita: *Virgilii Aen.* II. 116. quis ignorat? *Sanguine placastis ventos et virgine caesa. Sanguine quaerendi reditus.* Quibus et *H. Stephanus*, mecum sentiens, usus fuit *Thes.* T. III. p. 1401. Aliis ἔντομα et ἐντέμνειν de inferiis; quorsum Critici *Apollon. Rh.* I. 587. a Porto haud neglecti, respererunt. WESS.

12. ἐπὶ Λιβύης) ἢ ἐπὶ Λιβύης legitur in *Herodoteis Plutarchi* T. II. p. 857. B. Utrumvis scribi potuit, οἰχισθαι Φεύγοντα νησὶ ἐπὶ Λιβύης, vel ἢ Λιβύης: hoc, quia *Herodoteum* est, sincerum arbitror; alterum natum ex interpreta-

mento; licet *ἐν* cum casu secundo magis etiam in motu frequentet *Herodotus*, quam alterum *ἰθὺ*. VALCK.

CAP. CXX. 12. οὐκ ἔστι ὅτε οὐ δύο, ἢ τρεῖς) Cultius hoc: alioqui et prius οὐκ subprimendum, fatente viro Celeb. Monuit etiam Reiskius. Ceterum hanc *Herodoti* disputationem examini *Ang. Maria Riccius* submisit, modesto et placido, *Diss. XL. in Homer. p. 217. Tom. II.* Est in omni eo genere, cum prisci scriptores in partes abeunt, libera arbitrandi optio, atque id, quod unicuique propius vero censetur, amplectendi. Habet *Herodotus* veterum haud paucos consentaneos, in his maxima ex parte, uti obiter monitum, *Euripidem*; neque illi adsensum *Libanius* negavit *Declam. I. p. 189.* Secuti et alii fuerunt, ad testimonium a *Io. Alb. Fabricio* vocati in *Sexti Empirici* lib. VII. adv. Mathem. p. 427. Plures *Homeri* amor et studium in diversa compulit. Controversia ipsa in ambiguo haeret, incertis fulta coniecturis. De *Chrysostomo Dione* dico nihil: discrepat eius caussa. WESS.

20. καὶ πρεσβύτερος, καὶ ἀνὴρ) Exsulant haec e *Med.* et *Ask.* quorum negligens silentium *Gronovio* persuasit, ut pro subpositiciis ferrentur. Mea multum dissidet sententia: namque luxa et hians erit oratio, ea si auferantur; vetant praeterea *mssti*, in quib. *Passionei Cardinalis* codex, par *Mediceo*. *Hectorem* autem natu et virtute *Alexandro* fuisse priorem, qui *Homerum* novit, obliviscetur nunquam; neque latuit eruditissimo viro, cupide nimis, quod in mores abierat, *Schedis Florentinis* faventi. WESS.

28. ὅπως πανωλεθρήν etc.) Deo minus indignam opinionem suam *Herodotus* opposuit sententiae *Poëtae* veterrimi, qui cecinerat τὰ Κύπρια ἔπη, quemque supra (c. 117.) *Homerum* esse negabat. Istius *Poëtae* *Iupiter*, ut terram incolarum onere praegravatam levaret, ἐν πυκιναῖς πραπίδασιν Σύνθετο κοῦφισαι ἀνθρώπων παμβώτορα γαῖαν, ῥιπίσας πολέμου μεγάλην ἔρην Ἰλιακοῖο: in *Schol. ad Hom. Iliad. A. 5.* Hanc et alibi sententiam sequutus est *Euripides* et in *Helena* vs. 39 seq. Quae habet *Euripidea* similis argumenti *Strabo* IV. p. 279. A. [p. 183. D. ed. Cas.] suspicor e deperdito dramate repetita. *Euripidis* studiosissimo *Chrysippo* Philosopho non displicuit ista ratio, cuius e lib. III. de Diis verba quaedam exhibet *Plutarchus* T. II. p. 1049. B.

Homines Iupiter iste tanti faciebat, quanti Appii illius cacci filia, quae, Gellio teste Noct. Att. X. 6. *utinam, inquit, reviviscat frater; aliamque classem in Siciliam ducat, atque istam multitudinem perditum eat, quae me male nunc miseram convexavit.* VALCK.

CAP. CXXI. 5. *πῶς καὶ εἴκοσι πῆχυν*) Hoc malui, non ignarus poetarum usu, sed metri ob leges, *εἴκοσι* celebrari. Recurret II. 130. 134. 175. invitis Codicum tabulis. At hoc perquam leve. Protei regis successor [qui Rampsinitus Nostro] Diqdoro Remphis I. 62. audit; Rhamses, si Marshami valeat opinio, Tacito Ann. II. 60. Verum quae de Rhamse Tacitus et eius per Africam Asiamque expeditionibus et ablatis inde manubiis, in Rampsinitum non quadrant, in Sesostrim optime, quem quoque in Ramse latere, Henr. Valesius et Iac. Perizonius Orig. Aegypt. c. XVII. p. 348. coniecerunt. Duo autem illa Rhampsiniti simulacra et scriptoris orationem Gronov. praeclare illustravit. WESS. — At, quod ad illustranda duo illa simulacra spectet, nihil equidem in Gronovii Notis reperio, nisi quae de codicis Medicei scriptura monuit, quem ille secutus est, et nos cum illo et cum Wesselingio. Tum vero de formula *πρὸς βορέω* monet, potuisse perinde *πρὸς βορέην* scribi, quemadmodum mox *πρὸς νότον* in accus. casu legitur. Sed amat nempe Herodotus variare orationis structuram. conf. ad I. 202, 16. notata, p. 204. Iam quod ad rem pertinet: qui a septemtrione stabat colossus, is meridiem (puto) spectabat, eoque aestas salutabatur; qui a meridie stabat, is septemtrionem spectabat, adeoque *hyems* vocabatur: non vice versa, ut a nonnullis video accipi. S.

11. *τῶν ὑστερον ἐπιτραφέντων*) Videlicet *τὴν ἀρχὴν* aut *τὸ σπῆπτρον*, sicuti III. 142. Etsi autem egregii hoc in verbo *msiti* sint Med. Ask. et Pass. maiore in laude forent, si *ἐπιτραφέντων* obtulissent, quemadmodum I. 7. Adsolet enim Noster, popularium suorum aduetudine, in passivis hunc modulum, quamquam sono asperiores, praefere. Lege Eustath. in Homer. p. 519, 41. [Iliad. p. 393. med. ed. Bas.] WESS. — Recte quidem *ἐπιτραφέντες ἔσχον τὴν ἀρχὴν* scribitur I. 7, 11. a praes. *ἐπιτρέπω*. Recte vero item h. l. *ἐπιτραφέντων* (i. q. *ἐπιγεγεμένων*) a verbo *ἐπιτρέφω*, quo usus est Noster, haud admodum dissimili notione I. 123, 6. et IV. 3, 2. S.

16. τῶν λίθων -- ἕνα ἑξαίρετον, sive ἑξαίρετόν) Hinc corrigi fortasse poterit Charax apud Schol. Aristoph. ad Nub. vs. 508. ubi Agamedes et Trophonius in Elide ταμειῶν χρυσοῦ κατισκύναν Ἀνγεία, ᾧ καταλείψαντες ἄρμόν λίθου: scripserat-ne ἐν ᾧ καταλείψαντες ἀνάρμοστον λίθον, νυκτὸς εἰσιόντες ἔκλεπτον τῶν χρημάτων? ut ἀνάρμοστον dixerit lapidem non coagmentatum, τὸν ἑξαίρετον ῥηιδίως Herodoti, vel ἐνἑξαίρετον. In eadem historia Pausan. IX. p. 785. ἐποίησαν ἐνταῦθα τῶν λίθων εἶναι ἕνα σφίσιν ἀφαιρεῖν κατὰ τὸ ἐκτός. Quae narrantur apud utrumque similissima sunt in universum fabulae Herodoteae de thesauro Rhampsiniti; qui, Diodoro Πίμφις dictus, ob opea sordide coacervatas οὐ βασιλεὺς ἀλλ' οἰκονόμος ἀγαθὸς audiebat. Ex Herodoto videntur a Graeculo quodam repetita atque in Agameden Trophoniumque translata, e quo sua hauserint Charax et Pausanias. Hi nihil habent, quo paulo post τὰ μέτρα illustrentur: instrumenta filiis pater probabiliter dedit, quibus lapis sic potuerit ceteris interponi, ut coagmentatus videretur; qualia dici potuerunt ἄρμοστρα. Quod scribit Herod. [l. 38.] πάγας --- περὶ τὰ ἀγγεῖα --- στήται, Characis Daedalus, qui in Elide degebat exul (αὐτοῖσι legerim, pro ἔκτοσε) παγίδας ἔστησεν. Pausaniae Hyrieus ἔστησιν ὑπὲρ τῶν ἀγγείων πάγας. Furum alterum Herod. τῇ πάγῃ scribit ἐνέχεσθαι: Agameden Pausaniae ὁ δεσμὸς κατέχευε. Characis παγίτι περιπεσὼν Ἀγαμήδης ἀναιρεῖται. Clari Ernesti reponit αἰρεῖται. Tandem ob eandem, quam tradit Herodotus, rationem apud Pausaniam et Characem furto proximus illaqueati fratris caput amputat. VALCK.

25. δεῦναι τὰ μέτρα αὐτοῦ) In Miscell. Lipsiens. Vol. VII. p. 640. convertuntur τὰ μέτρα in τὰ τεκμήρια sive indicia et lapidis notas. Non arbitror, necesse fuisse. Callidus et furax senex exemtilis lapidis indolem, situmque liberis exposuit, tum, ne errarent, quae eius mensura, et qui termini. Ita μέτρα Θυλάσσης in Oraculo I. 47. et passim alia. WESS. — Puto consulto τὰ μέτρα scripsisse Herodotum; scilicet mensuras, non solum ipsius lapidis mensuram, sed mensuram distantiarum ab imo aedificio et ab utroque latere. S.

[35. κεκλειμένου) Herodoti stylo convenientius fuerit κεκλεισμένου, quod probati praeferunt codices. Cf. ad I. 186, 13. S.]

38. πάγας προστάζει ἐργάσασθαι) Simili in narratione Παμ-

sanias IX. 37. p. 784. ἴστητιν οὖν ὑπὲρ τῶν ἀγγείων - - πάγας. Sic enim tono mutato oportebat, et bene Kühnius. Ipsa vero illa de Agamede et Trophonio fabella adeo Herodoteis respondet, ut eius struendae ansam praebuisset videantur. Certe Pausanias, ut saepe adsuevit, Nostri dictionem expressit. Adde Schol. in Comici Nub. 508. WESS.

45. ὅπως μὴ αὐτὸς - - - προσαπολέσει) Hoc melius. Solet ὅπως et ὅπως ita instrui, quamquam correctoribus saepe aliud placuit, sicuti paullo inferius; et c. 120. Habet, quae hoc adfirmant, Rich. Dawes Miscell. p. 228. WESS. — Bene et h. l. προσαπολέσει, et dein l. 61. ὅπως - - - κομίσῃ, in futuro indicativi, quia subiunctivus futuro tempore caret, sive illud simile habet indicativo. Recte vero item c. 120, 29. ὅπως - - ποιήσωσι in aoristo. S.

47. τῷ δὲ δόξαν) τῷ δὲ δόξαν Arch. non improbum. Inferius c. 148. δόξαν δὲ σφί, et frequenter apud alios. Euripides Suppl. 129. ἰδίᾳ δοκῆσάν σοι τόδε: et Heraclid. vs. 187. WESS. — At, δόξαν si legeres, abesse debebat consequens καὶ particula. S.

53. ἀπορεύμενον δὲ μιν, τὰδε ποιῆσαι) Errarunt librarii Arch. et Vind., Vallamque in praecipitia egerunt. Nam quod Vind. edit, id mihi hic fuisse olim ἀπορεύμενον δὲ μιν τὰδε, τὰδε etc. innuit: repetitum enim vocabulum, ut subprimeretur alterum, occasionem dare potuit. Sane Euripideum ἡ πόρρημαί τὰδε, ab Henr. Stephano productum adsimile est. Vide eius Thes. T. III. p. 169. WESS.

64. χαλεπῶς ἐλαμβάνετο ἡ μήτηρ) Tot scriptis obniti non sum ausus, tantoque minus quod λαμβάνεσθαι reprehendendi notionem haud recuset. Ut nihil tamen dissimulem, paene adcedo Abbati Geinozio, verba omnia ἡ μήτηρ τοῦ περιέοντος παιδὸς ex glossa derivanti. Posuit paullo ante τὸν περιέοντα παῖδα. Cui bono haec iteratio? Turbatur praeterea insiticiis ordo et structura sermonis, filium spectantis: tum autem ὡς χαλεπῶς ἐλαμβάνετο passiva erit potestate, cum acerbius acciperetur. Verum, omnibus contra euntibus membranarum, haec tango magis, quam adsevero. WESS. — Nec subiecti orationis in proximo membro mutatio turbare nos debet, nec verborum quorundam paullo ante positorum repetitio: nihil in his inest quod a stylo Nostri abhorreat. Tum χαλεπῶς λαμβάνεσθαι τινὸς proprie est du-

ro modo aliquemprehendere et tenere, i. e. aspere premere, acriter instare, pressim urgere. S.

70. ποδεῶνας αὐτὸν λυεῖν ἀπαμμένους) Inprudenter Ionicam speciem ultimo detraxerunt Med. et Pass. Vide I. 199. IV. 98., quae Gronovii tamen acumen flectere haud valuerunt. Ποδεῶνας ἀσκήων Valla verterat pedes. Sunt hic, et in oraculo quod regi Aegeo quondam redditum traditur, utrium petioli sive prominulae partes: ὃ τοῦ ἀσκέω προίχει, Scholia in Euripid. Medeam vs. 679. explicant. At haec occupavit eruditissimus Paull. Leopardus Emend. VII. 13. WESS.

82. ἐπιδοῦναι αὐτοῖσι τῶν ἀσκήων ἓνα) Bene memini ἀνάξια σφειών αὐτῶν I. 75.; hic locus aliam seriem postulat. Προαγαγέσθαι in ea schedarum discordia potius habetur. Pausanias IX. 5. κατελθὼν δὲ ἐς διαφορὰν προήχθη: et c. 8. προήχθησάν ποτε ὑπὸ μίθης ἐς ὕβριν, saepeque alias. Iunge Vit. Homeri c. 21. Post pauca [l. 87.] Aldinum καὶ ἐπιδ. αὐτοῖσι καὶ ἄλλον τῶν ἀσκήων, satis utique protectum nunc, haud spreui. Idem, Aldum tamen praetereuntes, viri doctissimi Corn. de Pauw, Reiskius et Abreschius coniectando divinant. WESS.

92. τῶν φυλάκων ἐπὶ λύμῃ etc.) Sic ἐπὶ λύμῃ, contumeliae caussa III. 14. et Sophocl. Elect. 1201. Similem ignominiam legatis Davidis inposuit Ammonitarum regulus Chanun, belloque occasionem dedit, II. Samuel. 10, 4. Durat in hanc aetatem apud Arabes et Turcas contumeliosum poenae et iniuriae genus, quo aut barba vellitur aut ex parte raditur. De Arabibus testem fero Abulpharaium Hist. Dynast. IX. p. 186.; Turcarum consuetudines exponit Ism. Bullialdus ad Hist. Byz. Ducae c. 15. WESS.

99. κατίσαι ἐπ' οἰκήματος) Hic et cap. 126. errantem Valam corrigit L. Bos Obs. Crit. c. 2. vid. Anim. in Ammon. p. 177. Saepenumero peccarunt interpretes in hac voce, velut in Charmide Platonis T. II. p. 163. v. Isaei Or. V. p. 58, 15. ubi καθῆστο ἐν οἰκήματι et ἀπὸ τοῦ οἰκήματος ἀνίσταται redduntur ab interprete p. 457. domi mansit, et e domo discessit: in Dionis Chrys. Or. XL. p. 494. c. et Or. VII. p. 127. d. paulo ante facta mentio fuerat οἰκημάτων ἡπαρῶν: ut μικρῶν οἰκημάτων ap. Athen. V. p. 220. d. οἶκημα προφυκόν dixit interpretes Ezech. xvi. 24. In Origene contr. Cels.

I. p. 50. scribendum puto, ἀπὸ οἰκήματος αὐτὸν μετήγαγεν, deleta voce nihili ἐρέειν, nata e στίγους vel τίγους, quam vocem adscripserant e lib. III. pag. 152: locum tentarunt *Boherellus*, *Menag.* et *Davisius*. Recentioribus τὸ οἶκημα passim τίγος dicitur vel στίγος. De puero cuius esset interrogatus *Diogenes*, acerbo lusu *Τρυαῖτης* ἔφη. *Laërt.* VI. 61. VALCK.

Ibid. παύσαι ἐπ' οἰκήματος) Ex *Vallae* Latinis domi: oportuerat in *lupanari*, ut cap. 126. ubi par eiusdem lapsus, notatus a *Io. Taylor* ad *Marm. Sandvicense* pag. 59. et pridem a *Th. Galeo*. Censui autem *Aldinum* atque aliorum τὴν sufficere, neque accessionis incremento ex *Med.* indigere. WESS. — Conf. ad II. 86, 1. notata. S.

108. ἀποταμόντα ἐν τῷ ὤμῳ τὴν χεῖρα) Postulant hunc ordinem scripti *Codd.*; χεῖρ pro brachio ponitur, ab humero in extimos digitos porrecto, sicuti apud *Homerum* et brevi post. Amplius est, neque alienum tamen, de *Scytharum* crudelibus victimis τῶν - - - ἀνδρῶν τοὺς δεξιὺς ὤμους πάντας ἀποταμόντες σὺν τῇσι χερσὶ ex lib. IV. 62. WESS.

109. ὡς τοῦ βασιλῆος τὴν θυγατέρα) Non recuso eam hic formulam, alibi fortasse. *Aristoph.* *Plut.* 242. ἦν δ' ὡς παρὰ πλῆγ' ἀνθρωπῶν εἰσελθὼν τύχῃ: *Ioseph.* *Antiq.* XVIII. 8, 4. *Iudaei* εἰσέλασιν ὡς τὸν Περσῶνιον: et *Alciphron* I. 28. cum *Bergleri* observatis. Iam quod *Gronov.* ad II. 115. εἰσελθάντα δὲ εἰς τοῦ βασι. τὴν θυγατέρα eo nomine proscribit, quod eo nihil magis obscenum videatur, laudare non possum. Adeo-ne sui oblitus *Polybii* fuit, qui XV. 24. [XV. 26, 1. nostrae ed.] εἰς τούτους εἰσῆλθε μετὰ τοῦ βασιλέως. *Apollodori* II. 4, 3. de *Perseo*, εἰσελθὼν εἰς τὸν βασιλεῖα, et *S. Lucae* *Actor.* xvi. 40. εἰσῆλθον εἰς τὴν Ἀνδίαν, de *Paullo Apostolo* et *Sila*? Legge adnotationes ad illa *Lucae* Cl. *Alberti*. WESS. — *Gronovianum* ὡς cum aliis etiam *Borh.* tenuit: et pulcre quidem novi, amare hoc *Atticos* scriptores. Ego vero εἰς revocare eo minus dubitavi, quod nusquam alibi citra controversiam ὡς pro εἰς vel πρὸς usurpatum Nostro memini reperire, licet subinde codex unus et alter istam praeferrat particulam, ut I. 116, 3. II. 135, 26. 147, 16. III. 140, 5. S.

CAP. CXXII. 3. τὰ μὲν νικᾶν αὐτὴν) Haec et vicina, ingeniose tractata, in *Iosephi* Pharaonem accommodare tentat iuvenis eruditus *Dan. Szathmari*, in *Dissertat.*

Franequerae nuper divulgata de Pharaonibus; alea cum Cerere ludere, eamque vincere, vel ab illa vinci, nihil aliud esse iudicans, quam *Cererem almam et faultricem, vel vicissim inimicam experiri.* VALCK.

4. καί μιν πάλιν ἀπικέσθαι) Cum scripserit in praegressis τὸν βασιλῆα ζῶν καταβῆναι κάτω, quidni recipimus ex Msstis πάλιν ἄνω ἀπικέσθαι? Mihi, ne redeat, inpedimento *Athenaeus* est, vocem negligens: tacent etiam schedae aliae. Quae vero post nonnulla [l. 9.] in *Codd.* οὐ μὲν εἶγε sive τίτε, διὰ ταῦτα ὄγτ. mediis neglectis, specimen sunt aberrantium ob iteratas easdem voces librariorum, neque morari Virum Cl. debuerant, WESS.

13. ἐς ἱρὸν Διήμητρος) Mox denuo τὸ ἱρὸν τῆς Διήμητρος, quod cupidum non retrahet, quo minus ex *Vind.* et *Arch.* ἐς Διήμητρος recipiat. Specta laetitiam Gronovii ob *Medic.* ἐς Ἀμφιάρεω VIII. 134. et hoc Comici Thesmoph. 231, ἐς τὸ τῶν Σεμνῶν θεῶν. Alia sciens praetereo. Id ex *St. Bergleri* indicio obportunum est: in Darsania, Indiae urbe, mulieres stamen vestis in iugali extendere, detexere et desecare uno die: *Dionysius* in Bassaricis, Ἐνθάδε πέπλα γυναῖκες Αὐτῆμαρ κροκόωσιν, ἐφ' ἱστοπέδων τανύουσai Αὐτῆμαρ δ' ἐτάμοντο, καὶ αὐτῆμαρ ἐρύταντο: sc postrema, in *Steph. Δαρσάνια* manica, explevit *Falkenburgius* ad *Nonnum* eleganter: aliter *Salmasius* in *Capitolini Pertinac.* c. 8. WESS.

CAP. CXXIII. 6. ὡς ἀνθρώπου ψυχὴ ἀθάνατός ἐστι) Eodem Aegyptios honore *Clemens Alex.* mactat *Strom.* VII. pag. 752. *Ciceronem* si audimus, *Pherecydes Syrius* primum dixit animos esse hominum sempiternos, *Disput. Tuscul.* I. 16. quo de philosopho plane diversa, uti *Ciceroni* adscripsit *Davisius*, litteris *Tatianus* prodidit *Orat. ad Graec.* cap. 41. Et nunc certe eius oratio illud praefert. Ego vero non dubito de transpositis, amanuensium errore, *Tatiani* verbis. Scripserat de Pythagora, Εὐφορβος γενεῆσθαι φησιν, τοῦ Φερεκῦδους δόγματος κληρονόμος ἐστὶ ὁ δὲ Ἀριστοτέλης τῆς ψυχῆς διαβάλλει τὴν ἀθανασίαν. Liquida res est ex c. 5. ubi Pythagorae Φερεκῦδους sive *Pherecydis* τὴν περὶ τὸ δόγμα κληρονομίαν contribuit, nusquam *Aristoteli*, ne quidem apud alios. Atque haec *Tatiani* caussa. WESS.

11. τὴν περιήλυσιν δι' αὐτῆ etc.) Optime Mssti et *Gronovius.* *Περιέλησις* Edd. exprimere apta est nugae Iudaeorum recen-

tioris aevi, plus quam poëticas, תַּמְשַׁל וְהַלְלָה sive *animarum rotationes* perque cavernas *volutationes* apud *Buxtorfium* Lex. Thalm. p. 439. et *Windetum* de Vita Functionum Statu Sect. V. p. 80. quae nihil ad Graecos et Aegyptios, quod equidem sciam. Notabilius *Ask.* περιέλυσιν praebebit specimen, siquidem apud *Stobaeum* idem semet reperisse et περικύκλησιν esse posse, *Is.* *Vossius* ad libri sui marginem monuit. Non sane κύκλησιν, ἀνακύκλησιν, κύκλον in animarum ista transmigratione spernebant. Mihi tamen *Stobaei* amatori et *Herodoteorum* investigatori, locus ille latet. De codicis *Ask.* scriba adseverare possum, περιήλυσιν voluisse, x et η saepius commutante. Recte autem *Noster* Aegyptiorum et Graecorum, eiusdem opinionis popularium, sententiam explanavit, nuper ab amico et discipulo *Ger. Guil.* ab *Oosten de Bruyn* V. Cl. Dissert. de Philosoph. Gentil. Doctrina Morali p. 104. egregie explicitam adsertamque. Id porro admonitione non eget, ex Graecis *Pherecydem* et *Pythagoram* a *Nostro* spectari potissimum, architectos in ea gente μετεμψυχώσεως. Conf. *Nemesium* de Nat. Homin. c. 3. p. 82. Edit. Oxon. WESS.

CAP. CXXIV. [4. ἐς πᾶσαν κακότητα ἐλάσαι) Potest ἐλάσαι, ut fecere interpretes, intransitive accipi, ut idem fere valeat ac ἐλθεῖν cap. 126, 1. atque ita κακότης *pravitas*, *nequitia*, intelligi debet. Possis vero etiam active accipere, supplendo σφείας vel τὴν Αἴγυπτον, ducere, praecipitare: tuncque κακότητα et h. l. et cap. 128, 3. et κακοῦσθαι c. 133, 13. perinde et *pravitatem* interpretari possis, coll. c. 133, 8. et *calamitatem*, coll. c. 129, 4. S.]

5. πρῶτα μὲν σφείας θυσίων ἀπείρξει) Quod olim legebatur θυσίων τουτίων, merito displicuit. Cl. *Reiskius* πασέων sufficit, *Abreschius* θυτίων. Ego schedis iubentibus induxi. Fortasse variatum in vocibus fuit, his θυσίων, illis τουτίων, videlicet ἱεῶν, edentibus. Similes διτρογραφίαι passim se produnt. Ceterum in regum successione *Diodorus* I. 63. in alia abit, et hunc *Cheopem* adpellat *Chemmin* sive *Chembin*. WESS. — Τουτίων mendosam fuisse suspicor since-rae vocis θυσίων scriptionem; quae contextu debuerat expelli, altera recepta. *Mycerinus* postea dicitur cap. 129. τὰ τε ἱερά ἀνοίξαι, καὶ τὸν λαὸν - - ἀνεῖναι πρὸς ἔργα τε καὶ θυσίας. VALCK.

16. τῆς μὲν γὰρ μῆκος εἰσι etc.) Hoc verius arbitror. Superius cap. 41. περίμετρος δὲ αὐτῆς εἰσι σχοῖνοι ἑνεία: et I. 163. ἡ περίοδος οὐκ ὀλίγοι στάδιοι εἰσι: tum I. 93. IV. 85. etc. Omnia autem haec viam, qua lapides clivum versus trahebantur, signant. Bene memini, Diodorum aggeris eius vestigia I. 64. nulla agnoscere, et Io. Gravium opinionis consortem habere, Pyramidograph. p. 119. sed et hunc manifesti erroris et negligentiae nuper culpam sustinuisse, in pactam a Fr. L. Norden Itin. Aegypt. p. 95., de Pyramidibus multa sollerter commentato. At ea quaestio huc unice non pertinet. WESS.

19. ταύτη δὲ δὴ τὰ δέκα ἔτια γενέσθαι) Aggeri sive viae, namque ad Pyramidem qui referunt, longe a vero deflectunt. Quae his apta et nexa sunt, καὶ τῶν ἐπὶ τοῦ λόφου etc. in Laurentii Latinis turbata mire sunt: dederat, Illic decem annos fuisse etiam consumptos in subterraneis conclavibus in colle, supra quem Pyramides stant. Sed purgari ista poterunt, modo cetera bene habeant. Rem paucis lustremus: docetur extremo cap. 125. multum temporis in caedendis lapidibus, multum in trahendis fuisse contritum: praeterea καὶ τὸ ὑπὸ γῆν ὄρυγμα ἐργάζοντο οὐκ ὀλίγον χρόνον, sive cavernas subterraneas haud exiguum temporis spatium abstulisse. Consequens inde est, ut decem anni struendo aggeri sint impensi. Iam τὰ ἐπὶ τοῦ λόφου opera indicant, eius clivi solo et superficiei admota, ut tantae molis Pyramides solidius fundarentur et haererent: ad hoc, τὰ ὑπὸ γῆν οἰκήματα cavernae sive conclavia sunt, destinata regis Cheopis conditorio, c. 127. Quae quidem si veritati, ut mihi persuadeo, respondeant, manca haec narratio et defecta videtur. Deest temporis intervallum, quod molitiones illae desiderabant. Id vero sine msstorum praesidio quis finire ausit? Scriptor ipse his machinationibus οὐκ ὀλίγον χρόνον, constitutorum annorum forte ignarus, contribuit. Atque haec mihi satis sunt liquida. Malo nunc, quid aliis in mentem venerit, interponere. Corn. de Pauw coniecit, καὶ τῶν ἐπὶ τοῦ λόφου --- καὶ τῶν ὑπὸ γῆν οἰκημάτων, τὰς --- τοῦ Νείλου ἰσαγαγών, ἔτια οὐκ ὀλίγα. Sic orationem belle decurrere, et genitivos καὶ τῶν ἐπὶ etc. καὶ τῶν ὑπὸ etc. conmode, uti superius, δέκα μὲν ἔτια τῆς οἰᾶς, procedere. Io. Iac. Reiskii coniectura est: ταύτη δὲ δὴ Herodot. T.V.

τὰ δέκα ἔτη γενέσθαι, χωρὶς τῆς ἀναβιβάσεως τῶν λίθων ἐπὶ τὸν λόφον - - - καὶ τῶν ὑπὸ γῆν etc. *Ibi, in via paranda, consumptos esse decem annos, absque opera lapides in illum clivum - - - attollendi, et absque structuris subterraneis. Equidem, ut adparuit, animi pendeo. In partes eundi si quae necessitas adsit, mallem minore molimine, παρέξ καὶ τῶν ἐπὶ τοῦ λόφου - - - καὶ τῶν ὑπὸ γῆν, et eam quidem in sententiam, quae superius posita fuit. Statim τὰ ποιεῖτο θήκας Cl. Pauw, cui non adstipulor. WESS.*

20. τῶν ἐπὶ τοῦ λόφου) Sed ἐπὶ τοῦ λόφου stabant ipsae pyramides, in quarum maximam anni sunt insumpti viginti. Nullus etiam nexus apparet inter ista et τῶν ὑπὸ γῆν οἰκημάτων. Scribi potuit ab *Herodoto*: τῶν ὑπὸ τὸν λόφον, ἐπ' οὗ ἱστάσι αἱ πυραμίδες, οἰκημάτων: et ad ista, τῶν ὑπὸ τὸν λόφον, adiici τῶν ὑπὸ γῆν e sequentibus, ubi de Chephrenis agens *Pyramide* c. 127. οὔτε, inquit, ὕπαστι οἰκήματα ὑπὸ γῆν, οὔτε ἐκ τοῦ Νείλου διώρυξ ἦκει ἐς αὐτήν. *VALCK.* — Substitutā, praeceptantibus *msstis*, τε particulā [l. 19.] in locum vulgatae olim δὲ, omnis evanuit difficultas, qua premebatur hic locus. Quod vero consentientem librorum scripturam ταύτη cum *Reizio* in ταύτης mutavi; videri id quidem necessarium potuerat ob praecedens τῆς ὁδοῦ, quo refertur hoc pronomen: atque etiam haud raro a librariis terminationes α et η temere cum ας et ης permutatas novimus. conf. *Var. Lect.* II. 16, 9. III. 80, 11. Sed potuit etiam Scriptor, post interpositam parenthesin, mutare superiorem orationis structuram, et eadem nunc uti constructione (paullo etiam commodiore) qua mox dein utitur, ubi ait, τῇ δὲ πυραμίδι etc. Quare suam in sedem repositum dandi casum ταύτη velim. S.

[25. καὶ ὕψος ἴσον. Si vera haec est scriptura, *Herodotum, aequalem* statuentem pyramidis huius altitudinem latitudini laterum baseos, plurimum fessellit opinio. Mensura enim altitudinis perpendicularis, adcuratissime haud ita pridem inita, reperta est 448 pedum, 2 pollicum; latitudo vero baseos pedum 728, teste *Grobert*, in *Description des Pyramides de Gizéh*, pag. 57. et 65. S.]

CAP. CXXV. 5. κρώσας) *Aldus* et scripti *Codd.* hunc in modum: *Homero* et *Grammaticis* κρώσσαι. [Sic vero et nostri *codices Herodotei.*] Fuerint-ne scalae mura-

les, in urbium expugnationibus muris adponi solitae, apud poetam, magna rixa est. Vide *Hesychium* in voce, *Tzetzen* ad *Lycophron*. vs. 291. p. 38. et *Eustath.* in *Iliad.* p. 903. [p. 863. ed. Bas.] Hic sunt Pyramidum quaedam eminentiae, graduum formam repraesentantes, sive ἀναβάσεις, quod *H. Stephani* non fugit sollertiam, *Thes.* T. IV. pag. 1300. Mox [l. 5.] χαμάθεν iustissimum est. *Moeris*: χαμάθεν Ἀττικῶς, χαμάθεν Ἑλληνικῶς: ubi docte vir praeclarus, nuper tristi fato, florente aetate, raptus, *Io. Piersonus*, pag. 409., in *Plutarchi Quaest. Gr.* p. 296. E. χαμαῖεν ad eam etiam normam refingens. *WESS.*

[4. ἦμεν τοὺς ἐπιλοιποὺς λίθους) In altum tollebant reliquos lapides; scilicet politos illos lapides, quibus universa pyramidis superficies ita obiecta erat, ut gradus, quos modo dicebat Herodotus, non amplius conspicerentur, sed ut quaeque pyramidis facies unum continuum atque laeve planum inclinatum referret. Caeterum de toto hoc mirabili monumentorum genere utilia multa, quae vel ad illustranda vel ad confirmanda ea quae ab *Herodoto* memorantur valent, diligentissimus *Larcher* ex doctorum Itineratorum, *Pococke*, *Shaw*, *Norden*, *Savary*, aliorumque commentariis collegit; cum quibus interim, dum *Magnae Descriptionis Aegypti*, *Napoleonis* auspiciis edicoeptae, ea pars publici iuris fuerit facta quae hoc argumentum tractabit, conferri mererentur *Abd-Allatif*, in opere supra iam a nobis laudato, *Relation de l'Egypte* cum *Notis Sylvestri de Sacy*, et quem paullo ante laudavi *Grobert*. Nobis in universa hac opera *Herodoto* dicata id maxime ac fere unice fuit propositum, ut, quid ille scripserit, quam diligentissime inquireremus, mentemque et sententiam scriptoris quanta maxima possemus fide interpretaremur. S.]

14. Ἐξποιήθη δ' ὡς τὰ ἀνώτατα αὐτῆς) Dispicuerunt hoc ordine scripta *Corn. de Pauw*: maluit ἐξποιήθη δ' ὡς τὰ ἐπίγαια, καὶ τὰ κατώτατα αὐτῆς πρῶτον μετὰ δὲ etc. non sine errore. Ἐκποιήθην nostri Scriptoris ac aliorum consuetudine perhibentur, quibus ornandis et absolvendis ultima manus inponitur. Primum itaque Pyramidis superiora, tum descendentes reliqua perpoliverunt. Antea I. 164. τὸ μὲν δὲ ταῦχος - - - ἐξποιήθη. et II. 175. V. 62. *Dio Cass.* de *Statilio*

Tauro et eius amphitheatro lib. LI. pag. 527. καὶ ἐξεποίησεν τοῖς ἱαντοῦ τέλεσι. Philostrate. Heroic. XIX. 4. pag. 732. καὶ ὅπλα ἐξεποίησεν αὐτῷ. WESS.

18. ὅσα ἔς τε συρμαίνην) Supra c. 88. συρμαίνην, raphanorum succus ad ventrem purgandum: hic raphani sunt, Plinio Hist. Nat. XXXVI. 12. praeunte. Vide ad Diodori I. 64., et Herodotum ab eo expressum cognosces. Post nonnulla [I. 27.] ἄγον restitui, ut I. 70. atque aliàs: interpunxi praeterea levius; nam ἄλλον δὲ adhaeret τῷ, οὐκ ὀλίγον χρόνον artissimo nexu, ut quisque videt. WESS.

[26. ἄλλον δὲ, ὡς ἐγὼ δοκῶ, - - - οὐκ ὀλίγον χρόνον) Intelligo minus accurate haec me interpretatum esse, nec minus multum temporis; quum debuisssem, aliudque haud exiguum tempus. Dixerat cap. 124, 20. decem annos insumtos esse muniendae viae, transportandis lapidibus, et conficiendis aedificiis subterraneis: quare quaeri potest, cur nunc indefinite dicat tempus haud exiguum, et cur adiciat, ut equidem puto. Nempe significat sese existimare, insuper etiam rationem habendam esse temporis caedendis lapidibus in lapidinis insumti. S.]

CAP. CXXXVI. 8. ἐν τοῖσι ἔργοις) Suspicor ἐν male repetitum e syllaba praecedenti, scribendumque: ὅπως αὖ αὐτῇ ἔνα λίθον τοῖσι ἔργοις δωρεάιτο, pro εἰς τὰ ἔργα: quomodo loquitur etiam alibi. Nam neminem futurum puto, qui ἔργα nobis e quaestu mulieris voluerit interpretari? ταλαιπωρεῖν ἐν τοῖς ἔργοις [Diodor. I. 64.] eximie dicuntur, qui in pyramidibus exercebantur fabricandis. VALCK.

CAP. CXXXVII. 4. Χεφρήνα) Diodoro [I. c.] Κεφρήν: addit, aliorum sententiā non fratrem, sed filium fuisse, nomine Χαβρύιν, sive, ut mssti, Χαβρύην, Χαβρευεῖν. Quae mihi scriptionis discrepantia, non longe ab Arch. et Vind. recedens, digna animadversione est. Utra verior et melior sit, dicere non possum, ut nec Perizonius valuit Origin. Aegypt. c. 14. p. 270. WESS.

9. ὥσπερ ἐς τὴν ἐτέρην, μέντοι etc.) His sanitas non constat. Id constat, canalem describi, per quem Nili aqua, interiores pyramidis magnae sive Cheopis cavernas influens, insulam, in qua regis eius sepulcrum, circumluebat ambituque suo efficiebat. Redibit fortasse suis verbis color, si punctione adhibita ac molli auxilio cor-

rigatur, μέυσα δ' οἰκοδομημένου αὐλῶνος ἔσω νῆσον περιῖβει, fluens per structum canalem introrsum insulam circumfluit; cui favet emendationi Arch. et Valla, et c. 29. ἐν τῷ νῆσον περιῖβει ὁ Νεῖλος. Stat et hac a parte Reiskius. Alio usus est remedio Pavius, qui quidem μέυσα διοικοδομημένου δι' αὐλῶνος, νῆσον περιῖβειν: ut posterius finem indicet, in quem canalis erat structus et aqua sub Pyramidem deducta: si quis malit tamen δι' οἰκοδομημένου αὐλ., huic obniti detrectat. Ego in supra depositis adquiesco. WESS. — Commode Strothius Aegyptiacor. P. I. p. 107. verba δι' οἰκοδομημένου --- Χείσα parentheseos signis inclusit. Sed cum his etiam praecedentia, inde ab illis ταῦτα γὰρ ὦν, in parenthesi posita intelligi debebunt. S.

[11. λίθου Αἰθιοπικοῦ ποικίλου) Vide infra, ad c. 134, 3. S.]

12. τεσσαράκοντα πόδας ὑποβάς, τῆς ἱτέρης etc.) Participia ὑποδαίμας et ὑποβάς carent suo verbo; quod quidem aderit, ubi οἰκοδόμησι formabitur ex οἰκοδομῆς cum H. Stephano: haerebit tamen labes quaedam et macula in τῆς ἱτέρης τῷ τὸ μέγαθος: namque haec Chephrenis pyramis haud aequabat magnitudinem alterius sive Cheopis, quod supra scripsit clarissime. Elui mihi menda posse videbatur olim, hoc modo: τεσσαρ. πόδας ὑποβάς τῆς ἱτέρης τὸ μέγαθος, ἔχουμένην -- οἰκοδόμησι, XL. pedes infra alterius magnitudinem degressus, contiguam magnae Pyramidi extruxit. Nunc in dictionis genere adhaereo, vereorque, ut a lacuna locus sit immunis. Reiskius, mihi de omissione concors, τῆς ἱτέρης κατὰ τὸ μέγαθος ratione magnitudinis minorem altera faciens, malebat: Corn. de Pauw τεσσαρ. π. ὑποβάσαν τὴν ἱτέραν, τοῦτο μέγαθος, ἔχουμένην --- οἰκοδόμησι, Pyramidem alteram, quadraginta pedibus depressiorem, ista magnitudine, extruxit etc. τοῦτο μέγαθος locutionem esse, genium Herodoti ex asse respirantem. Ego vero dubito, nec persequor cetera. WESS. — Οἰκοδόμησι, quod H. Stephanus iam commendaverat, adoptavi cum tribus post Wess. editoribus. Cur vero ὑποβάς aut in ὑπόβασιν cum Reizio, (cuius conf. Praefat. p. XVII.) aut cum Schaefero in ὑποβάσι mutaremus, nullam equidem causam potui exputare. Si ὑποβάσαν dedissent libri nonnulli, perapte ὑποβάσαν τῆς ἱτέρης inferiorem, depressiorem alterà, significaret. Sed eadem notione ὑποβάς etiam (scil. rer) nullo incommodo dant libri

omnes, xl. pedes de alterius pyramidis altitudine remisit, xl. pedibus infra alteram substitit. Potuerat porro τὸ μέγεθος scribere Herodotus: sed eandem in sententiam paulo etiam significantius est τὸν μέγεθος, quod ad eandem (i. e. parē) magnitudinem spectat, non nisi xl. pedibus infra eam substitit. Iam vero fortasse ne illud οἰκοδομῆς quidem, quod et ipsum communi consensu exhibent codices, opus fuerat mutari. Nam, quod desideratur verbum, quo nominativi ὑποδείμας et ὑποβάς referantur, potest illud nullo incommodo e superiori oratione (l. 5 seq.) intelligi, nempe ἐποίησε. Praecessit quidem oratio infinita, τοῦτον --- πυραμίδα ποιῆσαι, cui ex legitimae structurae ratione nunc responderi debebant accusativi ὑποδείμαντα et ὑποβάντα: sed istiusmodi ἀνακολουθία, pluribus praesertim interiectis verbis, ab optimorum auctorum et maxime ab Herodoti stylo minime aliena est. Ista, quam exposui, ratione erudite commodissimeque locum hunc Strothius expedivit, Aegyptiac. P. I. pag. 107-109. Ad rem quod spectat, licet in aestimanda per se altitudine prioris pyramidis (si ita scripsit uti cap. 124, 25. vulgo legitur) plurimum erraverit Herodotus, tamen in conferenda inter se utriusque altitudine non multum a vero abest. Dimensio diligentissime nuper instituta docuit, nonnisi quinquaginta fere pedibus depressoirem esse altera. conf. Grobert l. c. pag. 94. S.

CAP. CXXVIII. [6. τὰς πυραμίδας καλέουσι ποιμένος Φιλιππίωνος) De scriptura vide *Var. Lect.* De re confer *Zoëgam*, de Obeliscis p. 389. et, qui eum laudat, *Heeren* in *Ideen über die Politik* etc. T. II. p. 576. et seqq. S.]

CAP. CXXIX. 3. τὸν λεῶν τετραγμένον) Scripsit lib. I. 22. καὶ τὸν λεῶν τετρεύσθαι ἐς τὸ ἔσχατον κακοῦ, et hic cur inprobemus? Produxit *Mattaire* ex *Dionysii Ant. Rom.* I. p. 75, 16. τὸν λεῶ, quo de ibi *Sylburgius*. *Τετραγμένον Arch.* originem habet ex τρύχω, nec altero (etsi *G. Corinthus*, in quo vitiose *τετραγγμένον*, idem legerit) praestantius est. [Vide *Gregor. Dialect. ion.* §. 140. cum *Koenii* et *Schaeferi* Notis in nupera editione.] In *Polybio* *τετραγμένον* saepius, sed contra *Codd.*, uti *Boecleri* excerpta ostendunt. *Appianus* simili passim in luto haeret, quemadmodum et alii. Diversa poetarum consuetudo, metri legibus parens, hinc

τετρυμμένα γούνατα *Apoll. Rh. I. 1174.* [Ut *Bruncius Apollonio*, sic nos *Polybio* et *Appiano* veram restituimus scripturam.] An vero τετρυμμένη κυφορίας mulier in *Oeconomicis Hieroclis* ap. *Stobaeum* Serm. LXXXIII. p. 491. fuerit τετρυμμένη, disputari poterit; certè τετρυμμένος τε ἐν κυνηγείοις καὶ πολέμοις in *Excerpt. Nic. Damasceni* pag. 425. ab omni innovandi periculo liber manet. WESS.

9. τῇ ἐπιμεμφομένῃ ἐκ τῆς δίκης) Ob latam sententiam, vel, post iudicium. [Sic ἐκ τούτου frequenter, non modo post hoc, sed et ob hoc; quod gallice dicimus en conséquence de cela.] Adscripserat *Abreschius* ὡς δὲ ἐκ τῆς θυσιῆς ἐγένετο lib. I. 50., nonnihil discrepans. *Diodorus Mycerinum* I. 64. solitum ait κατὰ χρηματισμοῦς in iure dicundo magnam vim pecuniae insumere, δίδόντα δωρεὰς τῶν ἐπικικῶν τοῖς δοκούσιν ἐν ταῖς κρίσεσι μὴ κατὰ τρόπον ἀπαλλάττειν, *Herodoti sermonem* commentans. WESS.

CAP. CXXX. 3. ἐν οἰκῇματι ἡσκημένῳ) Recurrit παστὰς ἡσκημένη στύλοισι II. 169. et Παρίῳ λίθῳ ἡσκημένα III. 57. *Abydenus* ap. *Euseb. Praepar. Eu. IX. 41.* τὰ τε βασιλῆα δένδροις ἡσκησε. Quae ornandi vim verbo insinuant, sicuti et *Cl. Reitzio* observata ad *Luciani Deam Syr. cap. 31.* Vide nunc hoc *Philonis* Iud. de suae gentis pontifice, *Leg. ad Cai. p. 1033. D.* ὁπότε ἀσκηθεῖν τῇ ἱερᾷ στολῇ, et mirare consilium *Th. Mangey*, ἐνσκευασθεῖν reponentis. Idem tamen *Iudaeus* p. 1003. B. de insano Imp. *Caio*, ὁπότε ἀσκοῖτο εἰς Διοσκουρούς, et καὶ νεβρίσιν εἰς Διόνυσον ἡσκάτο: ubi cautior vlr doctus et merito. *Aeschylus Pers. vs. 182.* ἡ μὲν πέπλοις Περσικοῖς ἡσκημένη. Sed desino. WESS.

CAP. CXXXI. 4. ἡ παῖς ἀπῆγάτο ὑπὸ ἄχιος) Obtinuerunt haec locum in famosa nostrae aetatis lite περὶ τοῦ ἀπαγγεῖσθαι. *Iac. Gronovius* illis aciem instruxit in *Defensione Exercitat. de Pernicie Iudae* p. 62.; contra acriter venit *Iac. Perizonius* *Diss. de Morte Iudae* c. 9. p. 74. *Amavi* utrumque V. Cl. ob eximias ingenii et eruditionis dotes; rixa ipsa, etiamnum iuveni, visa fuit modum excessisse. *Gronovium* laudo, eius hic iteratione abstinentem. WESS.

CAP. CXXXII. 7. ἐπεὶν τύπτωνται οἱ Αἰγύπτιοι etc.) Fortasse *Osiris* est. *Plutarchus* *Is. et Osir. cap. 39.* καὶ βοῦν διάχρυσον ἱματίῳ μέλανι περιβάλλοντες ἐπὶ πένθει τοῦ θεοῦ δικαίου

σι --- ἐπὶ τέσσαρας ἡμέρας ἐξῆς: differunt ea in paucis, nec tamen aliena videntur. Convenit optime tabula, bovem hanc repraesentans, a Io. Pricaeo ad Apuleii Apolog. pag. 148. primum publicata, et Herodoteis bono consilio, ut spectaculo foret, a Gronovio adposita. WESS. — De formula τυπτισθαι τινα vide II. 42, 27. et 61, 5. ibique not. De deo quem nominare nefas ducit, conf. II. 170, 1. S.

CAP. CXXXIII. 5. πίμψαι --- τῷ θεῷ) Deo? verum; quod memini, Dei nullius fuit in urbe Buto μαντήιον. Praeterea valde videbatur insolens, ὀνειδισμα ἀντιμεινόμενον. Si Dei cuiuspiam, Apollinis ex gr. cuius in ea urbe templum fuit, oraculum designaretur, scriberem: τῷ θεῷ ὀνειδισαντι μεμφόμενον. Nunc censerem potius corrigendum: πίμψαι ἐς τὸ μαντήιον τῇ θεῷ ὀνειδισάσῃ μεμφόμενον. Dea erat Latona Graecis dicta, Apollinis Isidis filii nutrix, cuius maxime omnium nobilitatum erat in urbe Buto oraculum: τόγε μάλιστα ἐν τιμῇ ἄγονται πάντων τῶν μαντηίων, Ἀητοῦς ἐν Βουτοῖ πόλει ἐστὶ: Herod. II. cap. 83. Mississe cap. 152. Psammitichus dicitur legatos ἐς Βουτοῦν πόλιν ἐς τὸ χρηστήριον τῆς Ἀητοῦς, ἐνθα δὲ Αἰγυπτίοισι ἐστὶ μαντήιον ἀψευδέστατον. De Dea eiusque oraculo Iablonskius egit Panthei lib. III. c. 4. Hunc Herodoti locum respicit Aelianus Var. Hist. II. 41. VALCK. — Scripserit fortasse Herodotus τῇ θεῷ: sed potuit etiam masculino uti genere, quum in eadem urbe Buto etiam magnum fuerit Apollinis templum, (conf. c. 155, 8. et 156, 8.) in quo et ipso oracula edita fuisse videntur. Vocab. ὀνειδισμα cur sollicitetur, nulla caussa subest: etiam Croeso libuit τῷ θεῷ ὀνειδίσαι, I. 90, 16. S.

10. ἐκ δὲ τοῦ χρηστηρίου αὐτῷ δεύτερα etc.) In his nihil desidero. μαντήια reticuit et intellecta voluit: geminum superius est, ἔλκειν οἱ μαντήιον ἐκ Βουτοῦς πόλεως. Cl. tamen Reiskio blanditur, ἐκ δὲ τοῦ, χρηστήρια αὐτῷ etc. ex eo inde tempore, venisse illi secunda Oracula. Post pauca, [l. 16.] retineri et per editiones propagari ὡς κατακεκριμένον ἦδη οἱ τούτων potuisse demirarer, nisi et mssti praeberent: quorum quidem lapsus ut pravus est, ita turpior in tot editis. Spectavit autem insanientem Mycerini sapientiam Libanius in Vitae suae Historia p. 20. B. ignaro et propterea errante Morello: adtigit et Aelianus Var. II. 41. WESS.

20. ἐνηβητήρια) In Leidensi Cod. Gregorii de Dialectis, ut Herodotea, prostant ista: ἵνα πυνθ. εἶναι τῆς ἐνηβητήρια ἐπιτ. Scripserat Grammaticus, et, ut equidem putō, Herodotus, ἵνα πυνθάνοιτο εἶναι γῆς ἐνηβητήρια ἐπιτηδεύματα: in quacunque parte regionis secessus intelligeret esse iucundissimos. ἵνα γῆς, οὐ γῆς, et similia frequentat inprimis Sophocles. Herod. I. 213. ἵνα ἦν κακοῦ. Soph. Ai. 386. ἦ' εἰ κακοῦ. Duo sufficient Herodoti loca, quae ad hunc locum apte respondeant: lib. I. c. 98. Deioici aedificia exstruxerunt, ἵνα αὐτὸς ἔφρασε τῆς χώρας, qua destinarat regionis parte. Lib. II. c. 172. quam fieri curarat Amasis statuam, ἵδρυνε τῆς πόλεως ὅκον ἦν ἐπιτηδεύματα. Herodotea negligentius descripsit Athen. X. p. 438. v. Ἐνηβητήρια Grammatici reddunt ἐνεναήχητήρια. Parum distant quae Diodorus Sic. vocat κωθωνιστήρια lib. V. c. 19. in quibus ἐκωθονίζοντο, quod legitur in Graecis Esther III. 15. Binis etiam in locis ἐμβιωτήριον praebet Diodorus T. I. p. 345, 59. et T. II. p. 518, 59. Sunt Ἐνηβητήρια loca πρὸς ἀνεσιν καὶ ἀπόλαυσιν εὖ πεφυκότες. In notis ad Excerpta e Dione Cocc. H. Valesius p. 96, 97. interpretatur amoena diversoria et secessus. Apud Aelian. de N. A. XI. c. x. p. 617. in urbē Memphi Apidi dicuntur esse τὰ Φίλα ἥθη καὶ τρεβαὶ κεχαρισμένοι καὶ ἐνηβητήρια. VALCK. — Ἐνηβητήρια, loca voluptaria, apud Salustium Bel. Catilin. c. xi. et Plautum Poenul. III. 2, 25. ἐμπαθεῖς τόποι in Gregorii Nysseni Epist. de Itin. Hierosolym. p. 10. Ἐβητήρια Plutarcho et Athenaeo, quorum verbis lucem vir eruditissimus Pet. Faber Agonist. III. 27. p. 345. adpersit. WESS.

CAP. CXXXIV. 2. εἴκοσι ποδῶν καταδίουσαν) Haec altitudinem an latitudinem Pyramidis designent, in quaestione est. τῷ δὲ μεγέθει λειπόμενον τοῦτο τὸ ἔργον τῶν προσηρμένων de ea scribit Diodorus I. 62. controversiam non dirimens. At Plinius Hist. Nat. XXXVI. 12. Tertia minor quidem praedictis, sed multo spectatior, Aethiopicis lapidibus, assurgit cccclxii. pedibus inter angulos; quibus utique ampliolem, quam Herodotus, singulis lateribus latitudinem tribuit. Hinc πενταποσίων ποδῶν hic fuisse olim arbitrantur; numeris, ut equidem opinor, multo quam oportebat, auctioribus. Cum tamen superiore πολλὸν haec fuerit ἰσάσεων, si ad altitudinem referas, xx. pedes nimis quam pauci erunt. Lege Io. Gravii Pyramidograph. p. 112. etc.

WESS. — Difficultatem, qua premi videbatur hic locus, non magis *Larcherus*, quam qui eum praecesserunt docti viri, potuit expedire. Postquam enim graeca verba his gallicis reddidit, *elle est beaucoup plus petite que celle de son père, ayant vingt pieds de moins, et chacun de ses cotés trois pléthres de large*; monuit in Notis, viginti quidem pedes illos haud dubie ad altitudinem spectare, quoniam latitudinis mox separatim mentionem faciat scriptor; manifeste autem corruptum esse hunc numerum; quoniam, si viginti tantum pedibus haec pyramis minor fuisset altera, profecto eam Herodotus non dixisset *multo minorem*. Memorabili vero exemplo hic locus est, quo memineamur quam minuta res quantum interdum habeat momentum. Una lineola, unum leve incisum alieno loco positum, hasce citavit turbas: abiecto commate, quod post *καταδίουσαν* in omnibus ad hunc diem editionibus (mirum dictu!) interpositum erat, omnia nunc plana sunt, omnia recte se habent. Altitudinem huius pyramidis non definit scriptor: *multo minorem* ait esse *paternâ*, quum illius *latus* quodque in basi nonnisi *tria plethra dentis viginti pedibus* (i. e. 280 pedes) metiatur. Atque haec mensura exactissime congruit cum ea quae ab eodem, quem iam saepius laudavi, *Grobert* reperta est. Vide librum citatum, p. 95 seq. aut, si magis in promptu est, *Langlès* in *Notes et Eclaircissemens sur le Voyage de Norden*, p. 288. S.

[3. λίθου δὲ ἐς τὸ ἥμισυ Αἰθιοπικοῦ) Nigrum fuisse lapidem et pretiosum dicunt Diod. Sic I. 64. itemque Strab. XVII. p. 808. ed. Cas., adiiciens valde esse durum, ut ex eo mortaria conficiantur: quare etiam cultros ex hoc lapide confectos memorat Noster, II. 86, 15. In Cheopis pyramide primum ordinem ex Aethiopico lapide variegato substructum vidimus c. 127, 11. Ac videtur lapis etiam huic pyramidi Mycerini adhibitus variegatus fuisse aut versicolor, nempe nigro colore in rubrum vergente aut rubris maculis distinctus, ac fortasse de illo Syenitae genere, quem *pyropoecilon* olim vocatum fuisse *Plinius* refert, XVI. VIII. 13. Conf. omnino *Abd-Allatif*, p. 173. ibique *Sylv. de Sacy*. p. 214 seq. Quare nulla caussa fuit, cur hunc lapidem, de quo hic agitur, ab illo qui cap. 127. memoratur, diversum *Larcherus* statueret. De eodem lapide cf. *Wess.* ad c. 176, 6. S.]

[8. *ταλάντων χιλιάδες ἀναριθμητοί*) Lieet enim multo minor duabus aliis, multo tamen haec pyramis erat spectatio et ob lapidis e longinquo advecti praestantiam duritiemque multo maioribus impensis exstructa, consentientibus *Strabone* et *Diodoro* locis cit. et *Plinio*, XXXVI. XII. 17. S.]

12. τῶν τὰς -- λιπόντων, ἢν 'Ροδάπης) Nihil his incesse, quod offendat, videtur: et tamen esse, codicum discors scriptura declarat: alii *πυραμίδας* -- λιπομένων ἢν 'Ροδ. fortasse voluerunt agente usu, ut *καταλιπίσθαι*, ἀπολιπίσθαι et *λιπίσθαι* c. 147. atque alibi saepius; alii *λιπόντων*, *λιπομένη* ἢν 'Ροδ. posterior erat *Rhodopis*; pari structura, quae in *Diodori* proxime descriptis verbis, atque in Euripideis *Orest.* vs. 1085. ἡ που λείπειται τῶν ἐμῶν βουλευμάτων. At tum, quod scripti mordicus retinent, ὕστερον in exilium ire debebit. Atque hoc admonuisse satis est. [Vide *Var. Lect.*] Ecce aliud. *Herodotus* disputatione circumspecta meretriculae *Rhodopidi* pyramidis aedificationem aufert: antiquum rumorem amplectuntur *Diodorus*, *Strabo*, *Plinius*; commentariis certe inserunt. Hoc amplius, *Rhodopidem* *Aelianus*. *Var.* XIII. 33. elocat regi *Psammeticho*, qui *Amaside*, cuius aetate feminam floruisse *Noster* adseverat, annis ferme quinquaginta prior est. Unde erroris aut *Herodotus* aut *Aelianus* culpa tenetur: neque ille ea liberabitur, si duas fuisse *Rhodopides* statueris, easque ab *Herodoto*, *Strabone* et *Plinio* confusas: alteram proprie sic dictam, ex meretrice uxorem *Psammetichi*, et sepultam in *Pyramide*; alteram *Aesopi* conservam, et *Charaxi*, fratris *Sapphūs*, amicam, quae tempore *Amasidis* floruerit. Haec *Celeb. Iac. Perizonius* ad stabiliendam *Aeliani* fidem; quae, si negentur, incertissimae coniecturae, etsi olim alia fui opinione, locum obtinebunt. *Aelianus* fabellam ex *Strabone* XVII. p. 1162. [p. 808. Cas.] aut aliunde, hausit. *Geographus* regis nomen tacitum habet; de suo *Aelianus* *Psammetichi* titulum inpingit. *Herodotus* duas *Rhodopides* non novit, et *Amasidis* *Aesopi* illam contubernalem tempore vixisse distincte adfirmat. Utri credemus? WESS.

14. τοῦ 'Ηφαιστοπέλειος) Adhaerescunt ad virile hoc nomen doctissimi viri. *G. Cuperus* *Obs.* IV. 4. p. 58. haec se capere negat; nisi dicatur, latere hic nomen patris, vel urbem eo nomine in *Samo* fuisse; vel *Iadmonem*, ori-

gine Samium, Hephaestopoli in Aegypto habitasse, scribique debere τοῦ ἐκ Ἡφαιστοπόλεως. Gronovii similes sunt fluctuationes ad *Arriani Ἀναβασ.* III. 5. p. 109. quibus vehementer offensus *Corn. de Pauw* correctum voluit τοῦ Ἡφαιστοπόλεω, nova voce, sed, ut censet, perelegante, quae *Vulcani* ministrum denotet, et *Iadmonis* patrem, vel fabrum ferrarium insignem, vel *Vulcani* potius sacerdotem fuisse doceat. Mihi, ut absolvam verbo, inventum non placet. In propriis Graecorum nominibus mira multa: Σώτολις est in Epigramm. XVIII. *Callimachi*, Ἀμφίπολιν habet marmor a *Buherio* editum, feminam Νικόπολιν dabit aliud, et numus *Abderitarum* Ἀναξίπολιν: neque ignoti Ἀγυσίπολις et Κρατησίπολις sunt. Quae Ἡφαιστοπόλιν abunde defendunt. Confer *Comitis Cayl. Recueil d'Antiquit.* T. II. p. 265. WESS.

15. Ἰάδμονος ἐγένετο) Apud *Demosthen.* p. 729, 30. [p. 1352. ed. Reisk.] Νέαιρα Νικαρέτης ἦν. *Pseudolus* *Plauti* II. 3, 24. Quia *lenonis* me esse dixi: alibi dicitur *Amphitryonis* *Sosia*; ut *Phereclis servulus* *Lydus*, *Andocidi* Ἀνδός ὁ Φερεκλίου, p. 3. 24. *Lysias* p. 256. ἐγένετο ὁ Εὐμάρης οὗτος Νικοκλείους καὶ Ἀντικλείους: recte cepit ista *Marklandus* vir cl. sed nomen Εὐμάρης genuinum esse vel *Theocritus* monstrabit *Eid.* V. 10. et 73. τὴν Στρυμονιάδου Θραῦτταν *Aristoph.* Ἀχ. 272. Quod mox legitur, [l. 17 seq.] ὃς βούλοιο ποιεῖν τῆς Αἰσώπου ψυχῆς ἀνελέσθαι, *Plutarchus* interpretatur T. II. p. 557. Α. τὸν βουλόμενον ὑπὲρ Αἰσώπου δίκην λαβεῖν παρ' αὐτῶν: ubi tandem etiam *Samius* venisse dicitur Ἰάδμων (vulgatur Ἰδμων:) γένει μὲν οὐδὲν Αἰσώπῳ προσήκων, ἀπόγονος δὲ τῶν πριαμένων αὐτὸν ἐν Σάμῳ γεγονώς. VALCK.

CAP. CXXXV. 5. τῆς μουσοποιού) *Fulvii Ursini* ad *Carm. illustrium Feminar.* p. 23. μελοποιού fallenti memoriae debetur. *Sappho* μουσοποιός, quemadmodum *Pindarus* in *Orat.* p. 25. *Dionis Chrysost.* et *Hipponax Theocrito* *Anthol.* III. p. 392. [Analect. Brunck. T. I. p. 382.] Quod *Athenaeus* autem [lib. XIII. c. 69. p. 596.] ignorantiae labem *Herodoto* adfricat, *Charaxique* amicam, non *Rhodopin*, sed *Doricen* sive *Dorichen* vero nomine fuisse contendit, id sibi habeat. Nosse debuerat, non *Doriches* tantum, sed et *Rhodopidis* cognomine meretriculam fuisse celebrem ex *Strabone* XVII. p. 1162. A. WESS.

7. Ῥοδῶπιν) Ῥοδώπιος vicina paene videntur postulare: μεγάλη -- ὡς ἂν εἶναι Ῥοδώπιος, opes magnas, ut Rhodopidis scilicet. Aelian. de Nat. An. IV. 54. παῖδα ὠραῖον, ὡς ἂν Αἰγύπτιον. Cicero de Senect. c. 4. multae etiam, ut in homine Romano, litterae. Notissimum illud, satis exereitatum in dicendo, ut Thebanum scilicet, sumsit Nepos a Thucydide, qui de Brasida p. 287, 56. ἦν οὐδὲ ἀδύνατος, ὡς Λακεδαιμόνιος, εἰπῶν. VALCK.

Ibid. ὡς ἂν εἶναι Ῥοδῶπιν) Lipsiae in Miscellan. addebatur κατὰ Ῥοδ. εἶναι. Amplecterer, si verba correctionem requirerent, ὡς ἂν εἶναι Ῥοδώπιος. Credo, vim et elegantiae cultum, ut saepe alias, proprio inesse nomini: Magna, scriptor inquit, sibi bona quaesivit, ut Rhodopis esse potuerit, populi videlicet prostibulum et vilis conditionis. Ceteroqui ex praemissis κησασθαι advocari non incommode poterit. Rectius [l. 8.] οὐκ ὥς γε, dissecta priore voce, maluit Reiskius. Postulat enim sententia et probat Cod. Cl. Askew. WESS. — Commodum utique Ῥοδώπιος: sed nec incommode teneri vulgatum potuit, adeoque debuit. ὡς ἂν Ῥοδῶπιν εἶναι, ἐκτίσαστο μεγάλα χρήματα: ut quae Rhodopis esset, magnas pecunias fecit. Caeterum confer Nostrum II. 8, 16. IV. 81, 4. IV. 99, 21. S.

19. ἐν τῇ Ναυκράτι ἐπαφροδίτοι -- ἐταῖραι). Hoc de numero quatuor scortilla in Archiae Epigrammate Veneri donaria dedicant, interque alia

Ἄλκις ἄγλαα δῶρα, γαμοστόλει, σοὶ τὰδε, Κύπρι,
ὅπασαν, αἰγιαλῶν Ναυκράτιδος ναῖετ' αὖ

Integrum dabit L. Küsterus ad Suid. voc. Κερκύραλον: [et Brunck. Analect. T. II. p. 92 seq.] vulgavit et Reiskius Anthol. Cephalae p. 25. quaedam inmutans, quae non mutari fuerat potius. Naucratis ripae Nili adcubabat, florens commercii et scortorum celebritate, ut Corinthus, Puteoli, et plures ex littoralibus urbibus. Quid in acta patrent, si Cicero lib. V. in Verrem c. 25. tacuisset, ex Aegyptiorum et Syrorum Maiumis cognosci potuerat. Archidices memoria durat in Athen. et Aelian. Var. XIII. 68. WESS.

24. ἦσσαν -- περιεσχήμεντος) Archidice minus altera fuit famosa. Hinc petita vox Ionica Περιεσχήμεντος redditur ab Hesychio περιβόητος, περιάλλητος: sic pro περιποίητος fuit emendatum in Animadv. ad Ammon. p. 65. Reperiuntur et περι-

Φηκες et περιαδόμενος. Cyclici οἱ περιηχημένοι in *Philone Byblis Euseb. Praep.* p. 39. d. Apud *Etymol.* legitur: Δημελάλης, περιβόητος. [Cognata significatione ἑλκεσχος dixit Noster I. 253. 9.] Permutantur apud *Herodotum* locutiones ἀπικέσθαι ἐς λίσχην et ἐς λόγους. Rarius illud lib. IV. c. 4. ὡς προλαλῶσχηνευμένων αὐτῷ ἀποστάσιος πέρι. VALCK.

26. ὡς Μιτυλήνην) Sic dedit e msto Gronov. quod si vel in aliis etiam Codicibus inveniretur, probandum tamen foret ἐς Μιτυλήνην, quia nunquam a veteribus ὡς iungitur quarto casui in talibus, nisi ubi πρὸς locum invenit. In his nonnunquam a librariis, sed multo frequentius ab hominibus eruditis fuit peccatum, quos in tantilla re nominari necesse non est. Norma scribendi *Thucydides* lib. IV. c. 79. ἀφίκετο ὡς Περδίκκην καὶ ἐς τὴν Χαλκιδικήν. Idem pag. 148, 48. [P] ἐς τὴν Ἀσίαν ὡς βασιλέα. p. 554, 92. [VIII. 31.] ἀπέπλευσαν ἐς Φακαίαν καὶ Κύμην ὡς Ἀστύχον. p. 527, 36. [VIII. 39.] ναῦς ἐς τὸν Ἑλλήσποντον ὡς Φαρνάβαζον πέμπειν. p. 553, 37. [VIII. 81.] Paulo exercitatio facile sentiet, in his similibusque vocular ὡς et ἐς non posse transponi. Eadem in omnibus obtinet scriptoribus Atticis veteribus, quin et in Atticistis accuratioribus, ratio; e quibus priorum simillima, etiam in quibus utrumque reperiretur, plurima possent expromi. Ceterum ex hac non magni momenti observatione multa veterum loca corrigi poterunt; nam librariorum delictis recta ratio praeferenda est. VALCK. — De *Herodoti* usu conf. quae ad c. 121, 109. monuimus. S.

Ibid. ἀπειρόστησι ἐς Μιτυλήνην) Suum scriptor recepit: neque enim ἐπὶ ἀψύχου veteres, sive regionum urbiumque nominibus, ὡς adstruebant. *Thom. M.* ἀπαξ ἐπὶ ἀψύχου uno in *Thucydide* invenit, et loco adhucdum controverso. Egerunt hac de structura docte *T. Hemsterh.* *Miscell. Observ.* Vol. V. tom. 3. p. 56. et *Valcken.* ad *Euripid. Phoeniss.* p. 475. Mox κατεκέρτομπε μιν [l. 27.] ambigue dicitur. Potest *Charaxum*, potest *Rhodopin* indicare; hanc *Sappho*, ὡς πολλὰ τοῦ Χαράξου νοσφισαμένην, multa *Charaxi* intervertentem et furatam, si fides *Athenaeo*, taxavit inusta nota. Nec puto fratrem probavit, in casses meretriculae demersum. Vide *Ampl. Cuperi Observ.* IV. 4. WESS.

CAP. CXXXVI. 5. εἰς γεγενημένους) *Laurentius*

figuras insculptas, ἑγγεγλυμμένους, sicuti Arch. et Vind. Haesito in electione. Vulgatum videtur perconmodum et singularius: Vallae scriptoris patrocinator consuetudo, qua II. 124. καὶ ζώων ἑγγεγλυμμένων: talis quoque c. 138. αἰμασίν ἑγγεγλυμμένη τύποισι: tum τύπων ἑγγεγλυμμένων πλείοι, c. 148. Libera itaque optio est. In sequentibus vertendis *Vallae* aberraverat, in viam ab *H. Stephano* comiter revocatus. *WESS.* — Olim pingebatur ἑγγεγλυμμ. Inde deflexum est εἰς γιγλυμμ. *S.*

[11. ἀπάσης κρατεῖν τῆς -- θήκης) θήκη hic idem fere valet ac οἶκημα *Θηκαῖον*, II. 86, 31. Nam in una θήκη pluribus cadaveribus locus erat. conf. III. 16, 28 seq. Mox hoc cap. l. 15. pro θήκη ponitur τάφος. *S.*]

16. τὸν ἑωυτοῦ ἀπογενόμενον) In Codd. fortasse reperietur, τῶν ἐ. ἀπογενομένων, prouti *Vallam* in suo legisse Latina manifestant: ac ne alium quidem ex se ipso progenitorum sepulturae mandare. Quae prostant in *Ed. Gronov.* commodum vix admittunt sensum. Ex se ipso progeniti, vereor ut Graece dici possint ei ἑωυτοῦ ἀπογενόμενοι. Praeterea fato functi *Herodoto* quoque dicuntur aliquoties ἀπογενόμενοι: qua significandi virtute hic illud videtur capiendum. Qui patris cadaver, quod pignori opposuerat, expuncto debito non redemerat, hunc legislator etiam ipsum sepultura censuerat indignum, nolueratque ut suos ipse liberos fato functos isto dignaretur honore, μήτε ἄλλον μηδένα τῶν ἑωυτοῦ ἀπογενόμενον θάψαι: sic scribendum arbitror: neque alium quemquam suorum fato functum. De his tacet legem commemorans *Diodorus* [I. 93.] T. I. p. 104, 93. In talibus ἀπογενέσθαι idem est ac ἀποβιώναι vel ἀπαθανεῖν, ter quaterve adhibitum *Herodoto*: vid. *Clar. Alberti* ad *Hesych.* in Ἀπογενόμενοι. Hoc sensu mea quidem sententia debuerat illud in *Attica* lege accipi apud *Demosth.* contr. *Macart.* p. 608, 88. [p. 1069, 10. ed. *Reisk.*] τοὺς δ' ἀπογενομένους ἐν τοῖς δήμοις ὡς ἂν μηδὲς ἀναίρηται: quorum in pagis mortuorum nemo cadavera tollat. Quamque legem ad *Leges de Sepultura* referre debuerat, eam, quia forte legebatur aliis interiecta, retulit ad *Φονικούς νόμους* *S. Petitus* in *LL. Att.* p. 624. Latine vertens, si quis in aliquo populo caesus sit. *Alciphroni* p. 80. mecum restituit *A. Heringa*: ἐπιδη Κρίτων αὐτῷ ὁ γενήσας ἀπέρχινται. *VALCK.*

Ibid. τῶν ἰωῦτοῦ ἀπογεγόμενον) Non exputo, cur Aldi et Camerarii hanc scripturam mutatum ierint, tutam codicum auctoritate. Ἀπογεγόμενος hoc non est loco *progenitus*, sed fato functus, uti II. 85. IV. 4. et apud Thucydidem, monitore Schol. ad Demosthen. Or. de Cherson. p. 59. Quod legem adinet, de qua agitur, ea et in Diodori I. 92. Quanto vero humanius Imp. Iustinianus edixit, nulli esse licentiam corpora defunctorum debiti gratia detinere, aut impedimentum facere eorum sepulturae, Novell. CXV. 5. Porro [L. 21.] κατωνοσθῆς Gronovii praefert editio; in adnotatione κατωνοσθῆς esse ait in optimo codice; forsitan errore operarum. Nam *Passion.* et *Ask.* prius edunt, a quo alienus non sum. Κατόνοστο τὸν Ἀμασιν Αἰγύπτιος inferius c. 172. Vallae, vertentis *compares*, lapsum redarguit H. Stephanus in Prolegom. Edit. secundae, ut mirer valde Corn. de Pauw κατωνοσθῆς, ex latinis istis formantem. WESS.

21. Μὴ με κατωνοσθῆς πρὸς τ.) Ex diversis hanc sinceram puto lectionem. Quando primum interpretabatur Valla, ne me caeteris pyramidibus compares; non ille quidem aliud, hic verbum legit, sed minus dextre praegnantem phrasin intellexit, significantem: ne me sic vilipendas, ut unam censeas ceterarum; sive, ignominiosa cum ceteris pyramidibus instituta comparatione. Ionicum ὀνόσασθαι, κατωνόσασθαι, (Herod. II. 172.) notabat ἐκθαυλίσσαι et καταμέμψασθαι. Quid sit in proximis [L. 24.] ὑποτύπτειν, monuit vir summus [Hemsterhusius] in nota L. Küsteri ad Aristoph. Av. vs. 1145. VALCK. — Conf. Not. ad. III. 130, 19. S.

CAP. CXXXVII. 1. ἔξ Ἀνύσιος πόλεως) Hinc νομός Ἀνύσιος c. 166. verum contra tabulas. Non praeteriit urbem Stephanus Byzant. estque eius longe antiquior memoria in his Esaiæ c. xxx. 4. וּמִלֵּאכֵי חֲנַס יִיִּצְחָן et legati eius Chanes (h. e. Anysin) adtigerint. Vocis apud Hebraeos pronuntiatio differt, urbs eadem. Nam quae Iunius et alii de Daphnis Pelusiis, sive Taphnes, minime congruunt. Tetigit verbo Thom. Pinedo ad Ethnographum, uberius vero et distinctius Celeb. Camp. Vitranga, Comment. in eum Vatem p. 168. T. II. Reges Asychin et Anysin non novit Diodorus, Bocchorin ante Sabacum Aegypto inponens, I. 65. WESS.

15. καὶ ἑτέρων πασσομένων) Levi opera πασσομένων, uti fa-

ctum scio, refingi posset. Quo vero successu? *πάσσειν, ἐμπάσσειν* de inspersis, ornatus etiam caussa, non refugit usus. In urbibus, *altius eductis*, neutrum novi. Facit Codd. tamen discordia ambiguum, sit-ne *τασσομένων* an *γενομένων* genuinum: alterutrum sane [haud dubie posterius] ex glossa venit. Quae sequuntur, a Cl. Gronovio bene constituta et docte explanata sunt. [Vide *Var. Lect.*] De *Bubasti*, quae Graecorum *Ἀρτεμις* sive *Diana*, nihil addo. Repetit *Herodotus* c. 156. quod hic professus fuit, et explicat copiose *Iablonskius* *Panth. Aegypt. III. 3.* Hoc adcedat, placuisse mihi olim [L. 19.] *ἡδονῇ δ' ἰδέσθαι*, blanditumque *Abreschio*: movebar *Nostri* verbis *III. 160.* εἰ δὲ ὑμῖν ἡδονῇ τοῦ κατὰ θάλασσαν ἡγεμονεύειν. Qui in vulgato adquiescunt; auxilium ex *Car. Daubuz* de *Testim. Christi* apud *Ioseph. lib. II. 12.* inpetrabunt. *WESS.* — *ἡδονῇ* cum *Aldo* tenent edd. omnes, nec aliud e mssis citatur. In *F.* desideratur quidem *iota* subscriptum vel adscriptum, sed habet ille tamen *ἡδονῇ* circumflexo accentu. Intelligendum *ἡδονῇ ἰδέσθαι* οὐδὲν μᾶλλον ἀξιαπήγητον. *S.*

19. *ἡδονῇ δ' ἰδέσθαι*) Hic si Codices vulgatis concinunt, paulo tamen superius [L. 16.] dabunt, ut autumo, *πολιών*: qua in re tantilla Codicum non exspectassem consensum. Quicquid huius fuerit, *Herodotum* scripsisse suspicor *ἡδιον δ' ἰδέσθαι* οὐδὲν τοῦτου μᾶλλον, alibi suo more scribentem *ἄμεινον μᾶλλον, μᾶλλον ὀλβιώτερος, et αἰρετώτερον μᾶλλον. ἡδίους μᾶλλον* *Chrysippus* dixit apud *Athen. IX. p. 373. A.* *ἡδιον* — *μᾶλλον* forsitan *Isocrates* in *Aeginet. p. 393. n.* ἐκ παίας ἀν οἰκίας ἰδιον υἱὸν εἶδεν αὐτῷ κατὰ τοὺς νόμους εἰσποιηθέντα μᾶλλον, ἢ ταύτης: in quibus, mutata tantum pronuntiatione, *ἡδιον* corrogo pro *ἰδιον*: nam *ἰδιον υἱὸν* — — *εἰσποιηθέντα* quis tandem dixerit? Comparativis iunctae vocis *μᾶλλον* pleonasmum exemplis adfirmarunt *H. Stephanus, St. Berglerus, F. L. Abreschius*, aliique. *VALCK.* — Nil opus fuisse sollicitare vulgatum, paullo ante vidimus. *S.*

CAP. CXXXVIII. [10. *ἔσοπτόν ἐστι.* Sic recte iam *H. Steph.* in ed. 1. posuerat: dein vero rursus mendosum *ἔσοπτόν ἐστι* habet ed. 2. Caeterum, quid sit quod dicat Scriptor, quoniam exaltatum fuerit solum urbis, in templo autem media in urbe sito nihil fuerit mutatum, id-

circo magis undique conspicuum factum esse templum, fateor mihi non liquere. S.]

18. φέρεi δ' ἐς Ἑρμῆω ἱερὸν) Rediit expulsa praepositio. Qui eiecit, [Gronovius] pulcre noverat, non haec ad τὰ δένδρεα pertinere: retulit ad viam, quae Mercurii templum ferret; [id est, ut ille putabat, in qua via erat Mercurii fanum:] per utique incommode, cum totus aggeris tractus et tenor ad Mercurii aedem ducat. De decoro, quod obtenditur, id vero nihil est: sufficit, Herodoto eum verborum ordinem adrisisse. Non memoro Codd. scriptos, neque usum dictionis. Virgilianum, *Hinc via, Tartarei quae fert Acherontis ad umbras* Aen. VI. 295. omnes norunt. Dedit Gronovius ex Nostri copiis nonnulla, [ex II. 122, 13. tum, quae huc minus spectant, ex I. 10, 12. I. 120, 12. IX. 33, 13.] facile, si res postularet, ex Polybio, Diodoro, et Pausania in primis adaugenda. Conf. doctos viros in Act. Apost. c. xii, 10. WESS.

CAP. CXXXIX. 1. Τέλος δὲ τῆς ἀπ.) Τὴν ἀπαλλαγὴν forte dicere potuisset ἀπαλλαγῆς τέλος, ut mors dicitur θανάτου τέλος; caedes, φόνου τέλος. Paulo post, [l. 5.] ubi in somnio Rex dicitur iussus τοὺς ἱεῖας μέσους διαταμῆιν, (Conf. Diodor. T. I. p. 75. ult.) neque illud, nec διαταμῆιν, sed διατάμνειν legit Gregorius de Dial. Ion. mstus: [§. 67.] Τὸ τέμνειν, Τάμνειν λέγουσιν. Ἡρόδοτος ἐν β', τὰς ἱεῖας --- μέσους διατάμνειν. Ionice, ut τάμνειν, scribebatur στράφειν et τράπειν. Sed Dorica sunt, ut puto, τράφειν et τράχιν: hoc rarius, et Grammaticis tantum observatum. VALCK.

5. μέσους διαταμῆιν) Adiungit Diodorus καὶ διὰ μέσων αὐτῶν διελθεῖν μετὰ θεραπειᾶς, et per medios sectos cum administris transire, I. 65. cuiusmodi triste sectionis exemplum in Pythii filium natu maiorem Xerxes repraesentasse legitur Musae VII. 39. Ceterum Oracula, quae Aethiopes consulebant, signavit supra c. 29. WESS.

CAP. CXL. [3. νῆσον χώτας σποδῶ τε καὶ γῆ) Cineres, puto, coenosae humo mixti, aptius culturae solum erant reddituri. Ac nescio an hoc consilio diligenter collectos cineres certis in aedium cameris adservare soliti sint Aegyptii. conf. c. 100. extr. S.]

7 seqq. ἔτια ἐπὶ πλέω ἢ ἑπτακόσια --- Ἀμυρταίου) Omne hoc comma ineptae tautologiae, ex inperiti hominis glos-

semate ortae, damnat Iac. Perizonius vir clar. Orig. Aegypt. cap. xi. pag. 202. Nollem factum. Fluunt ex abundantiore Scriptoris sermone; suntque frequentes huiusmodi iterationes, uti bene observavit Iac. Gronovius. Quod addit autem, cetera Perizonii sc̄ tangere dedignari, ἄρρητον ἄμεινον. Viam ille ostenderat ad turpem errorem huic loco adimendum, non sane cum dedecore spernendam. Rem vide. Dicit Herodotus, insulam, Anysis tempore in paludibus aggestam, septingentis atque amplius annis frustra ab insecutis regibus ad Amyrtaeum usque fuisse quaesitam. Amyrtaeus, quod Thucydidis I. 110. testimonio novimus, eas in paludes, quum Persis Longimanus Artaxerxes imperaret et Herodotus floreret, secessit: ab utroque ad Achazi aut Hiskiae, Principum Iudaeorum, aevum, in quod Anysis et Sabaco incurrunt, intervallum est annorum paullo plus trecentorum. Hinc, ut Chronologiae ratio constaret, Perizonius ἔτια ἐπὶ πλείω ἢ τριῶσιν, trecentis et amplius annis, coniectura plausibili. Mendam notae genuerunt numerorum, perperam pictae, quem ad modum Ampl. Bouherius, eiusdem coniecturae patronus, Diss. Herod. c. vii. p. 71. commonefecit praeclare. WESS. — Nempe, pro HHH olim temere [H]HH a librariis hic scriptum fuisse, Buherius censuerat. Aliam rationem secutus Reizius, πεντακόσια pro ἑπτακ. non modo legendum statuit, sed etiam rectā in contextu ponere hunc numerum non dubitavit. Cuius rationem et in versione sua adoptans Larcherus, et in Chronologia Herodotea, quae Tomo VII. gallici Herodoti continetur, p. 108 seqq. uberius adstruens, auctorem huius inventi (ut multorum aliorum quae Reizio debentur) Borheckium celebrat; qui tamen diserte professus erat se Reizium ducem esse secutum. S.

CAP. CXLI. 3. τῶν μαχίμων) Nec satis apte congruunt ista cum παραχρησάμενον, neque phrasi ἐν ἀλογίῃσι ἔχειν: nam nihil huc facit locus lib. IV. c. 159. Scribi potuit τῷ μαχίμῳ, sive τὸ μάχιμον, ut corrigit Abreschius Dil. Thuc. p. 63. sive etiam τὸ τῶν μαχίμων, ut Reiskius, nempe γένος. Inter Aegyptiorum ἑπτά γένη, -- οἱ μὲν μάχιμοι κικλήσται, Herod. II. 163. Diodoro commemorantur τὸ μάχιμον ἔθνος, p. 106, 48. [I. 94.] et οἱ μάχιμοι καλούμενοι, p. 85, 1. [I. 73.] quocum loco desiderarem equidem in concordiam

posse redigi supra Diodoro narrata p. 53, 1. [voluerat p. 33, 1. scil. lib. I. c. 28.] Indorum collata, quam alibi tradit, πολιτεία. Sed in Herodoteis mihi sane videtur insolens ἐν ἀλογίῃσι: horum vice si legeretur ἀλογίην, in vicinis quidpiam novari nihil esset necease. Scribi certe commode potuit: τὸν ἀλογίην ἔχειν παραχρησάμενον τῶν μάχιμων Αἰγυπτίων. Sic Herod. IV. 150. ἀλογίην εἶχον τοῦ χρηστηρίου, oraculi nullam habuerunt rationem. Alibi scripsit ἐν ἀλογίῃ τι ποιέσθαι: et II. 172. Amasin ἐν οὐδεμιῇ μοίρῃ μεγάλη ἦγον. Apud alios, pro despiciatui habere, dicitur ἐν οὐδενὶ λόγῳ ἔχειν, vel ἄγειν, vel τίθεσθαι. Stobaei Tyrtaeus p. 353. imbellem οὐτ' ἂν μνησάμεν, οὐτ' ἐν λόγῳ ἄνδρα τίθειν: praeferebam τάδε μιν: quod habet Plato de Legib. I. p. 629. A. II. p. 660. E. et hinc Iamblich. in Protrept. p. 112. A Stobaeano diversum exhibens animosum Tyrtaei carmen Lycurgus contr. Leocr. p. 162. de Lacedaemoniis vs. 25. [in Reiskii Or. Gr. Vol. IV. p. 212.] καὶ περὶ τοὺς ἄλλους ποιητὰς οὐδένα λόγον ἔχοντες περὶ τούτου οὕτω σφόδρα ἐσπουδάκασιν. Scaliger et Io. Taylor περὶ τούτων recte corrigunt; vereor autem ut eruditissimi viri legerint alibi, περὶ τινὰ λόγον ἔχειν. Corrige, sodes: καίπερ τοὺς ἄλλους ποιητὰς ἐν οὐδενὶ λόγῳ ἔχοντες, περὶ τούτων etc. Ab his parum distat illud Euripidis Androm. vs. 209. τὴν δὲ Σκυρὸν οὐδαμοῦ τίθης, vel τίθη. Scriptor non inelegans II. Macc. vii. 12. ἐν οὐδενὶ ἐτίθειτο. VALCK. — Τὸ μάχιμον τῶν Αἰγυπτίων legit Schneider in Lex. sub voce Παραχρησάμεναι: et accusativum τὸ μάχιμον ad verbum παραχρησ. refert, conferens hunc locum cum illo VIII. 20, 2. ubi παραχρησάμενοι τὸν χρησμὸν mox ab ipso Scriptore per οὐδὲν τοῖσι ἔπεισι χερσάμενοι explicatur. Vulgatam h. l. scripturam communi consensu tenent libri omnes: ac fortasse ipse Herodotus, syntacticis legibus non nimis religiose adstrictus, ἐν ἀλογίῃ ἔχειν cum genitivo casu construxit, quum cognatam dictionem ἀλογίην ἔχειν in animo habuisset. S.

8. Ἀραβίων τε καὶ Ἀσσυρίων) Iosephi codicem postremis caruisse, significarunt Palmerius, Marshamus, Vitranga: quam tamen rem dubiam relinquunt Iudaei scriptoris membranae. Quod si vere absentiam earum vocum animadvertit, Ἀραβίων στρατός, qui brevi sequetur, Iosephum quadamtenus iuvabit; nam et illi non ad censentur Assyrii. Sed praestat, quod res et schedae omnes adprobant,

defendere. Certe *Senacheribo* et *Arabum*, quibus trans *Jordanem* et in *Petraea* sedes, amplius numerus, et *Assyrii* dicto audientes fuerunt. Quod autem vir eruditus *Iosepho* Ant. X. 1, 1. *Senacheribum βασιλέα μέγαν* nominanti, adposuit, *Herodotum* eundem τὸν μέγαν *Σαναχάριβον βασιλέα* nuncupasse, secus habet. Mox [l. 10.] ἐς ἀπορίην ἀπειλημένον oportuerat. Vidimus *Arionem ἀπειληθέντα ἐς ἀπορίην* I. 24. et erunt deinceps alia. WESS. — Conf. VIII. 109, 8. et IX. 34, 13. Sed nimirum h. l. non modo cod. F. quem in *Var. Lect.* memoravi, verum etiam alii omnes et ed. *Wess.* cum superioribus edd. in ἀπειλημένον consentiebant. S.

20. ἐνταῦθα ἀπικομένους) *Corn. de Pauw ἀπικομένου, aut ἀπικομένων*, posita post ἀνθρώπους maiore σιγῇ. Prius etiam *Reiskius*. Nolo refragari: qui voluerit, patronum arcesset *Gronovium* II. 66. WESS. — Vide nostram *Var. Lect.* ad II. 66, 15. Nempe recte ibi *Gronovius* de nominativo participii pendente, ut aiunt Grammatici, sive absolute posito monuit, ubi aliàs genitivus absolutus locum habet: cuius ἀνακολουθίας exempla quidem etiam in *Notis* nostris ad I. 33, 1. p. 42. adposuimus. Simillima vero ratione hīc, ut in oratione infinita, loco nominativi participii accusativum absolute positum habemus; quemadmodum III. 99, 6. αὐτὸν τηκόμενον, pro eo quod ad legitimam syntaxeos normam αὐτοῦ τηκόμενου esse debebat. Mox ἀγοράιοι ἄνθρωποι, circumforanea hominum turba, ut I. 93, 8. S.

21. ἐπιχρύντας νικτὸς μῦς etc.) De muribus agrestibus quae prodebantur, tantopere *Polemonis* narrationi et grammaticorum apud *Eustathium* [ad Ἰλ. α. 39.] de *Troadis* incolis, mures venerantibus, ὅτι τὰς νευρὰς τῶν πολιμίων διέτρωγον τόξων, congruunt, ut eodem fabulari fonte manasse diceret. Namque, aliam *Assyriorum* cladis causam et locum fuisse, ex *Esaia*, qui ea vixit aetate, c. xxxvii, 36. exploratum habemus. Lege ibi, si vacat, *Camp. Vitringae Observationes*. WESS.

24. γυμνῶν ὅπλων) *Mediceus*, et illi consentanei, si γυμνῶν καὶ ἀνόπλων, sicuti *Plutarchus*, *Appianus*, *Polyaenus* et alii, praebuissent, ansam praecidissent quaerelae. Ecquis unquam γυμνῶν ἀνόπλων aptavit? Quando melius *Aldus*, *Eustathius*, schedaeque plures. Ita *Xenophon* Κυρ. Παιδ. V. [c. 4, 45.] p. 140. γυμνὰ ὅπλων σκευοφόροι. *Galenus* de Usu

Part. p. 368. ἄνθρωπος δ' ὥσπερ τὸ σῶμα γυμνὸς ὄπλων, οὕτω καὶ τεχνῶν τὴν ψυχὴν ἔρημος. Alia mitto. WESS. — Adde. *Aelian.* Var. Hist. XXX. 37. quem locum Gronov. in Notis citavit, licet absurdum ἀνόπλων in contextu posuisset. S.

CAP. CXLII. 8. γενναὶ γὰρ τρεῖς ἀνδρῶν ἑκατὸν ἔτιό (ιστ) Haud dissimilia *Clemens Alex.* Strom. I. p. 401. [p. 246. ed. Lugd. Bat. 1615.] et Homericæ scholiastæ. [ad 'Il. d. 250.] Alii aut brevius aut amplius temporis spatium τῇ γεννᾷ contribuant, uti *Theod. Ryckius* Dissert. de Prim. Ital. Colon. c. 4. et *Io. Alberti* ad *Hesychii* Γενὰ docuerunt. Noster non semper sibi in annorum γενεᾷ ambitu respondet et congruit, quod I. 7., si sana isthic omnia, testabitur. Alibi præterea de singulis hominibus sive regibus sine ulla finiti temporis notatione vocem adhibet, veluti VI. 98. Conf. *Iac. Perizon.* Orig. Aegypt. c. xi. p. 215. Scripsi ex *Arch.* et *Vind.* post pauca [I. 12.] καὶ πρὸς, τριηκοσίαις etc., elegantius quam scribarum pro ingenio ratus. Dixi ad I. 156. quibus *Euripid.* *Heracl.* vs. 961. et *Helen.* 641. *Isæum* de *Hagn.* *Hered.* p. 89. adstrue. WESS.

16. ἐξ ἡθίων τὸν ἥλιον ἀνατεῖλαι) Neque hoc debuerat tentari. Alium respicit locum *Suidas*, [scil. I. 15, 4.] quando 'Εξ ἡθίων interpretatur ἐκ τῶν συνήθων τόπων: hunc *Thomas M.* ἐξ ἡθίων optime reddens ἔξω τῆς συνήθειας, in voce 'Εξ. 'Ιστίον, inquit, ὅτι ἡ 'Εξ ἔστιν ὅτε καὶ ἀντὶ τοῦ ἔξω τίθεται. [Sic in illa dictione, ἐκ τοῦ μέσου κατῆσθαι, III. 83, 14. IV. 118, 9.] Ea sacpenumero latet in compositis vis, velut in ἐκμετρος, ἐκδικος, ἐκθεσμος, ἐξαθλος, similibusque; in ἐκδῆσαι, ἐκτρέψαι, ἐξοικεῖν. Apud *Aristid.* I. p. 175. ἐξοικεῖν τῆς οἰκουμένης idem est ac ἐκτετοπίσθαι. *Aristoph.* *Nuh.* 88. "Εκτρέψον ὡς τάχιστα τοὺς σπαντοῦ τρόπους. In *Thucyd.* III. 55. ἐκτεπίστερον Schol. reddit ἔξω τοῦ πρέποντος. VALCK.

Ibid. τὸν ἥλιον ἀνατεῖλαι) Corrigunt *Miscell. Lipsiens.* τὸν ἥλιον ἀναπῆλαι, solem resiliisse e sedibus suis, velut pila in murum illisa ἀναπάλλει, resultat. [Nempe sic *Reiskius.*] Non credo, nec ea verbo potestas. Haud multum huic fabellæ dissimilis *Platonica*, *Politic.* p. 269. A. ὡς ἄρα, regis *Atrei* ætate, ὅθεν μὲν ἀνατέλλει νῦν, εἰς τοῦτον τότε τόπον ἰδυέτο, ἀνέτελλε δ' ἐκ τοῦ ἐναντίου, in ortu solis et occasu aliorumque siderum mutato. *Scaliger*, *Emend. Temp.* pag. 198. (quod et *Galeus* adscripsit) veri quendam umbram in *Aegyptiis*

his nugis quaesivit et invenit. WESS. — Tum in *Addendis* haec adiicit idem Vir doctissimus: „Inpendit huic loco Dissertationem IV. T. III. p. 300. Edit. Paris. *Origin. Leg. et Art.* eruditissimus Goguetus, multisque disputatis eum corruptum et ob defectum meliorum codicum pro desperato et insanabili habet: videri tamen Aegyptios obscure indicasse mutatum solis cursum tempore Iosuae imperatoris, et Hiskiae, Iudaeorum regis; de quo utroque in *Iosuae* libro cap. x, 12, 13. et II. Reg. cap. xx, 9. Quae disputatio, uti elegans est, ita plane coniecturalis accessitque, atque in scriptas membranas aspera et iniqua. Aliam nuper meditando extudit [idem] vir doctissimus in *Memor. Trivultin.* [Janvier 1762.] T. LXV. pag. 409. Edit. Amstel., maximopere urgens, ἔξ ἡλίου non esse extra sedes, quae Gronovii Latina, verum ex sede consueta. Sententiam Aegyptiorum et Herodoti esse, solem quater inde ortum fuisse, unde oriri solet: et bis cursum illinc inchoasse, ubi Herodoti tempore occidebat, bis eundem finiisse isthic, ubi eiusdem aetate oriebatur: τὸν ἥλιον hic solem non innuere, sed solarem periodum, quae spatio annorum undecim millium trecentorum et quadraginta revoluta varios ortus occasusque, sive initia et fines, habuerit. Huc, nisi aberro, tendit operosa eruditi viri explicatio, quam quidem laudibus ferre, probare non queo. Namque et longius abit a Scriptoris verbis; et prodigium, cuius caussa adfertur, enervat. Quid ista enim, si solaris periodus significetur, καὶ οὐδὲν τῶν κατ' Αἴγυπτον ὑπὸ ταῦτα ἐπερωθῆναι? Et quis unquam ἥλιον ἀνατεῖλαι et καταδύναι de periodi solaris initio et fine, ut alia ne addam, posuit? Ipsam sollertissimi viri diatribam adi.“ Haec igitur WESS. — Porro idem Herodoti locus ingenium diligentiamque Academicorum Parisiensium, De la Nauze, Brequigny et Dupuis, haud admodum prospero quidem successu exercuit, quorum interpretationes rationesque Tomo XXIX. Historiae et Comment. Acad. Reg. Inscript. p. 64. et seqq. exponuntur. Scaligeri rationem secutus Reizius, in brevi argumento huius capitis scripsit, intra id tempus initium vagi anni bis in aetatem, bis in hiemem incidisse. S.

CAP. CXLIII. 7. ἕκαστος αὐτοῖσι ἴσταται --- εἰκόνα ἰωντοῦ) Suum defendere videtur IV. 103. ἐπὶ ξύλου με-

γάλου ἀνακείρας ἰστᾶ: etiam Demosthen. περὶ Συντ. pag. 100. [pag. 172. ed. Reisk.] μα Δι', οὐ χαλκοῦς ἴστασαν, οὐδ' ὑπερ-
πυλῶν. Alciphron. l. 30. cum animadversione Bergleri.
WESS. — Dubitare videtur Vir doctissimus, recte-ne
fecerit Gronovius, quod ἴσταται loco olim vulgati ἰστᾶ re-
posuit. At proprius hic locus verbo medio erat, ubi agi-
tur de statua, quam sibi ponit quisque, non alteri. S.

9. Ad vulgatam olim scripturam πατὴρ ἑκάστων ἐωὺτὸν
ἰόντα, hæc monuit VALCK. „ἑωυτοῦ scribendum cen-
seō, sui quemque patris filium esse demonstrabant; e similitu-
dine nimirum imaginis τοῦ ἀγχιστα ἀποθανόντος. Sed unus-
quisque tunc illorum πατὴρ τοικῶς Παῖς ἀγαπητός ἔγεντο.“
Vide Var. Lect. S.

10 seq. διεξιόντες διὰ πασίων etc.) Hæc scripti libri suspe-
cta reddunt. Nec sunt, quod Gronovius adposuit, ad sen-
tentiam adprime necessaria; sed Herodoteæ tamen redun-
dantiæ minime contraria. WESS.

12. ἀναδῆσαντι ἐς ἑκαίδ. θεὸν) ἐς θεὸν ἀναδῆσαι [ἑωυτὸν] et
ἀναδῆσαι τὴν πατρίην, [l. 3.] vulgo Graecis dicebatur τὸ γέ-
νος εἰς θεὸν ἀναφέρειν: et, voce γένος omīssa, ἀνέφερον ἐς Θαιμοῦν.
Proximum accedit ἀνάψαι τὸ γένος εἰς Δία, et γένος ἀρχαῖον
καὶ τῶν οἰκιστῶν ἀνημμένον in Philostr. de Vit. Apoll. l. 4.
VALCK.

18. Πίρωμιν ἐκ Πιρώμιος γεγόμενον) Inepta sunt quæ
vulgo hic legebantur, Πίρωμιν ἐπονομαζόμενον, et orationem
interturbant. Henr. Stephanus, ut asperitas tolleretur,
Πίρωμις [sive Πιρώμιος voluerat] ἐπονομαζόμενος, Piromidas
cognominatos, emendavit; Reiskius, Πίρωμιν ἐπονομαζόντες.
Quorum ego conatus non aspernor. Quanto tamen prae-
stantius Laurentii et Codd. illud Πίρωμιν ἐκ Πιρώμιος γεγόμε-
νον, Piromin ex Piromi progenitum. Ausus sum, nec puto
damnabili consilio, id scriptori reddere, siquidem supe-
riora id et ratum habent et sibi postulant. Belle Gronovius
hanc maiorum in Aegypto computandorum rationem ex
Synesio l. de Provid. p. 93. d. firmavit, gratias sine dubio
Mediceo acturus, si quid huiusmodi dedisset: et erat tamen
a Galeo in medium depositum. Iam, si fides Kircherō,
ΠΙΡΩΜΙ Coptis est vir fortis et Heros, Suppl. Lex. Copt.
cap. 7., sive, ut Noster, καλὸς κᾶγαθός. At certa non est:
namque illi in Prodromo Copto p. 295. ac alibi ΠΙΡΩΜΙ

vir aut homo est, sine ullo boni malive additamento. In-
spice *H. Relandi* Dissert. de Copt. Ling. p. 108. et *Iablons-*
kii Prolegom. Panth. Aegypt. pag. 38. *WESS.* — Deos et
heroas sui generis auctores arroganter iactantibus Grae-
culis sacerdotes Aegyptii suos quidem Reges, qui homini-
bus imperassent, omnes homines fuisse comprobabant ex
hominibus natos. Homo Aegyptiace *πίρωμις* dicebatur; *He-*
rodoti καλὸν καὶ γαβὸν lusum esse etymologicum monuit *Ia-*
blonskii Proleg. in Panth. p. 38. *VALCK.* — Ab Aegy-
ptiaco vocabulo *Piromi* Indicum *Brama*, quod alii *Biruma*
pronunciant, derivatum esse sibi persuaserat *Lacroe*;
cuius vide, si lubet, *Hist. du Christianisme des Indes*, lib.
VI. T. II. p. 224 seq. *S.*

CAP. CXLIV. 4. οὐκ ἔόντας ἅμα τοῖσι ἀνθρώποισι)
Qui hic nobiscum studia tractat literarum, vir ingeniosus
Joann. leFebvre, corrigendum suspicabatur οἰκίοντας ἅμα
τ. ἀ. atque ita legisse *Vallam*, vertentem, una cum homini-
bus habitantes. *VALCK.* — Magnum Theologiae Ae-
gyptiae, quam docte digessit, praesidium *Iablonskii* in his
reperit, sed meo iudicio infirmum et haudquaquam lo-
cuples. Quid enim, si semper deorum unus Aegypti fue-
rit dominator, si suos sibi successores habuerit, artes in-
venerit, formarit legibus et institutis civium mores, ges-
serit bella, vitaeque finem et suum sibi sepulcrum ha-
buerit, negandus-ne erit cum hominibus egisse? Nullum
quidem fabularis illa doctrina θεῶν ἀνθρωποειδέα adgnovit,
nec vero sustulit eorum inter homines et cum mortalibus
commercia ἐν ἱερῶν ζώων μοῖφαῖς. Testes fero *Diodorum* I. 12.
et *Plutarch.* Is. et Osir. c. 18. Atque haec faciunt, ut ve-
rissimum putem, οἰκίοντας ἅμα τοῖσι ἀνθρώποισι, habitan-
tes cum hominibus, quomodo *Valla* et schedae quaedam.
Convenit egregie istud fabulis gentis et scriptoris senten-
tiae. Obstat, neque diffiteor, *Athenagoras*, quem si dixe-
ro, codice emendatissimo caruisse, nihil ponetur, quod
a vero abeat. Sed placet his in commutationibus τὸ ΜΗΔΕΝ
ἌΤΑΝ. *WESS.* — Sane, Ne quid nimis! Sed et, Ne minus
iusto! et, Suum cuique! De scripturae ratione apud *Athena-*
goram, vide quae in *Var. Lect.* monuimus. *S.*

7. τούτων, καταπαύσαντα Τυφῶνα, βασίλειον etc.) In *Latipis* a *Valla* venerat postquam exstinxit *Typhonem*. Scio

bello superatum periisse Typhonem apud *Diodorum* I. 88. nec non, quae *Plutarch.* Is. et Osir. c. 19. litteris mandavit, et *Stephan. Byz.* in voce 'Ηρώ. At *Herodotus* nihil tale. Significat regno, quod fratri per scelus eripuerat, deiectum ab Horo fuisse. Simile est τοὺς τυράννους τῶν Ἰώνων καταπαύσας ὁ Μαρδόνιος, VI. 43., quos ille abdicare coëgerat. VII. 105. τὸν δὲ ὑπὸ Δαρείου σταβίντα καταπαύσας: et II. 162. De *Osiride*, ceterisque Aegyptiorum diis et eorum ordinibus parco scribere. Cl. *Iablonskii* hic campus fuit, *Prolegom.* *Panth.* p. 75., in paucis ab *Herodoti* mente aberrantibus. WESS.

CAP. CXLV. [8. δειδῶται μοι πρόσθε. Vide cap. 43. huius libri. S.]

14. κατὰ ἑξακόσια ἔτη καὶ χίλια) In numeris latet error. Ab *Hercule* ad *Herodotum* abierunt anni ferme non-genti: ergo, si in his nihil fuit admissum, a *Dionyso*, *Cadmi* nepote, ad eundem anni circiter septingenti: ergo *Bacchum* istum inter et *Herculem* generationes (γενεαὶ) plusquam viginti. Atqui non plus quinque generationibus *Bacchus* et *Hercules* disiuncti fuerunt, sicuti ex *Apollo*-*doro*, *Diodoro*, et aliunde cognitum habemus. Quinque generationes, siquidem tres centum dederunt, quod cap. 142. adseruit, centum fere et sexaginta consummant annos. Unde consequens est, ut, κατὰ ἑξήκοντα ἔτη καὶ χίλια, anni ferme mille et sexaginta, reformetur. Vidit hoc ac recte ursit *Th. Lydiatus* in *Oxon. Marm.* p. 25., probavit etiam *Bouherio*, *Diss. Herod.* cap. xi. p. 131. Animadvertent mendam *Palmerius* quoque, *Exercit. ad Graec. Auct.* p. 12., finxeratque ἑξακόσια ἢ χίλια μάλιστα, non-genti aut mille ad summum; nimium a rei veritate et prisca loci lectione desciscens. WESS. — ἑξήκοντα cum *Reiz.* et *Borh.* in versione adoptavit *Larcher.* Quae quamvis et per se probabilis et aliqui necessaria videatur emendatio; tamen dici non potest, vulgatam huius loci scripturam (sicut illam cap. 140, 7. et passim alias) permutatis inter se notis numericis admodum inter se similibus ortum debuisse. Multum enim differunt priscae numeri utriusque notae: nam 600 hac nota [H]H designantur, 60 vero ista [Δ]Δ. S.

CAP. CXLVI. 7. ἔφη ἂν τις καὶ τοὺς ἄλλους etc.)

Mallem τοὺς ἄλλους. Hoc videtur voluisse: si Hercules, Dionysus et Pan, in Graecia nati et educti, priscorum Deorum nomina et titulos invaserint; etiam alios humanae originis, pro diis superstitione Graecorum habitos, dici non iniuria posse, illud ipsum in semet expertos esse. Quae sane suspicio ex earum est genere, quibus veritatis character detrahi non debet. Unde enim tot Ioves, Apollines, Neptuni, et omnis fere ille συφετός οὐρανόων? De Mercurio Maiae filio, τοῦ Ἑρμοῦ aut Aegyptii Thoyth aut Samothraciae Cadmili titulos et officia occupante, testantur complures: τοὺς Τυνδαρίδας δὲ φασὶ τὴν τῶν Διοσκούρων δόξαν ὑπελθεῖν, πάλιν (immo πάλιν, ut Hemsterhusius) νομισμένων εἶναι θεῶν, verissime Sextus Empir. IX. [§. 57.] pag. 557. Castor enim et Pollux, Tyndari et Ladae filii, Dioscurorum, qui inter Cabiros Samothracum, nomen et honores vulgi et veteratorum artibus inpetraverunt, et diu servarunt; quod Hemsterhusius V. Cl., tanta eruditionis variae copia ad Luciani Dial. Deor. XXVI. pag. 282. patefecit, ut nihil supra. Herodoti non iniustum de similibus arbitrium. WESS. — Mihi, pace praestantissimi Viri dixerim. longe alia Herodoti sententia, aliud ratiocinium esse videbatur. Occasione mentionis factae Deorum, quos antiquissimis temporibus, priusquam homines regnassent, regnum inter Aegyptios tenuisse sacerdotes Aegyptii memorabant, redit Scriptor noster ad idem argumentum, quod iam supra cap. 43. tractaverat; scilicet ad quaestionem, *utrum Deos suos Graeci ab Aegyptiis acceperint, nec-ne?* Haec sunt illa ἀμφότερα, quae initio huius cap. dicit, *duae rationes*; nempe altera eorum qui adfirmant, altera eorum qui negant. Et nunc quidem quaestionem istam respectu trium Deorum, quos superiore capite prae caeteris nominaverat, instituit, et in hunc maxime modum ratiocinatur. Negari non potest, *Herculem, Dionyson atque Panem* deos esse multo antiquiores illa aetate qua nati in Graecia feruntur viri illorum cognomines, quos ut deorum choro adscriptos colunt Graeci: adeoque constat, esse hos multo recentiores. Iam si praeis temporibus noti fuissent Graecis *Hercules* aliquis et *Dionysus* et *Pan*, dii qui inter Graecos regnassent; tum hi qui hos deos ex Graecia ipsa, non ex Aegypto, repe-

tendos statuunt, dicere possent, recentiores hos, *alterum Herculem, alterum Dionysum, alterum Panem*, priscorum illorum nomina et honores occupasse. Atqui antiquior apud Graecos *Hercules*, quam *Amphitryonis* filius, nemini notus est: (silentio hic praeterit Scriptor id quod inter omnes constabat, *Herculem* hunc, prius *Alcaeum* vel *Alcidem* nominatum, postea demum oraculi iussu *Herculis* nomen accepisse: conf. *Sext. Empir.* IX. 36. et ibi *Fabric.*) *Dionysus* vero et *Pan*, non modo prisci, Graecis ignoti; sed ne recentiores quidem hi, quos colunt, satis illis noti sunt, ac fere peregrini (nisi quod in Graecia nati putantur) ab illis habentur. Unde colligi par est, trium priscorum deorum, *Herculis*, *Dionysi* atque *Panis* nomina et cultum nonnisi eis fere temporibus primum innotuisse Graecis, quibus natos in Graecia esse hosce recentiores istorum cognomines constat. S.

11. καὶ ἡμεῖς ἐς Νύσαν) Adtigat Aethiopiae hanc urbem III. 97., Νύσαν, non ut Edd. Νίσσαν, adpellans: quod et hic sequor codicum imperio. Alii alibi locant et Νύσαν scribunt, de quibus ad *Diodori* I. 15. Nihil praeterea interest, utrum ἐς μηρὸν ἐνέβαλετο an ἐβάλετο optaveris. ἐβάλεμενος τῷ μηρῷ eadem in fabula *Aristides* princ. Laud. *Dionysi* T. I. pag. 29., ἐβάλετο τῷ μηρῷ *Apollod.* III. 4, 3. μηρῷ ἐναιερέεσθαι *Orpheus* Hymn. XLVII. 3. WESS.

[17. Ταῦτα μὲν νῦν etc. Nempe haec de tribus deorum ordinibus, qui olim Aegypti tenuissent imperium, priusquam homines coepissent in eadem terra regnare: atque etiam quae de priscis regibus ex hominum genere hactenus memoravit *Herodotus*. S.]

CAP. CXLVII. 13. ἐνέχρηστέ σφι καὶ ἀρχαῖς) Notabile est, neque displicet, ἐνέχρηστο *Arch.* et *Vind.*; quem in modum iidem II. 151. III. 94. VII. 220., consentiente *isthic Med. Ask. et Pass.* Tale etiam *δεσμίωνων τὸν περὶ ἡμεῖς* *Δανάων* IV. 164. [At alibi formationem paulo asperiores, duabus concurrentibus consonis, amare Nostrum iam saepius observavimus. Nec vero opus fuit, ut religiosam in huiusmodi minutiis constantiam servaret Scriptor.] Iam supra quod posuit, [L. 5.] post *Sethonis* excessum, sive μετὰ τὸν ἴσθιν τοῦ Ἡρακλέους, XII. principes lectos fuisse, id insuper *Marshamus* habuit, *Anysin* coecum et *Sethonem* ca-

talogo XII. regum satis imprudenter inserens, Can. Chron. pag. 538. WESS.

CAP. CXLVIII. 3. ὑπὲρ τῆς λίμνης τῆς Μοίριδος κατὰ Κροκοδείλων - - πόλιν) In Stephano Byz. quem huc respexisse L. Holstenius aliique monuerunt, mendam reliquerunt intactam: Κροκοδείλων πόλιν sita fuisse dicitur ἐν τῇ Μοιρίδι τῇ λίμνῃ ἐν Αἰγύπτῳ. corrigendum sine dubio: ἐν τῇ Μοίριδος λίμνῃ: neque enim lacus iste nobilissimus Moeris, Μοῖρις, dicebatur, sed Moeridis: Μοῖριος λίμνη semper Herodoto, Μοίριδος λίμνη Diodoro ceterisque. Herodotei non meminerat loci Contr. Gesnerus, Mareath vel Mareotida paludem designari suspicatus Aeliano de Nat. An. VI. 7. 'Εν τῇ Αἰγύπτῳ περὶ τὴν λίμνην τὴν καλουμένην Μύριδος, ὅπου Κροκοδείλων πόλιν: scribi praestat Μοίριδος, quod in Diodoro probavit et Cl. Wesselingius. Duae sunt a se invicem longe dissitae paludes, Alexandriae vicina Μάρεια, et iuxta quam Labyrinthus erat, inter nomon Arsinoiten et Memphiten, Μοίριδος λίμνη. Veteres admirandum lacum Regis Moeridis iussu χειροποίητον fuisse consentiunt: vid. Wess. ad Diodor. I. [c. 51.] p. 61. Contra testis oculatus Aristides Maream et lacum Moeridis, et paludes inferioris Aegypti, Nili κόλπους fuisse iudicabat, in Aegyptiaca T. III. p. 591. ἥτις γὰρ Μοίριδος λίμνη, καὶ αἱ πρὸς τοῖς ἔλασι (sic egregie corrigit vir summus P. Wesselingius ad Hierocl. Synecd. pag. 726.) καὶ ἡ Μάρεια ἐξ ἀρχῆς εἰσι τοῦ Νείλου κόλποι. In Moeridis lacu nuper Iovis μῆρόν quaesivit Eruditiss. Schmidtus: cui sub Bacchi et Osiridis fabulis Nilus latere videtur. Caeterum urbium Aegypti, quae quidem nobis innotuerunt, Aegyptiaca nomina saepe latent: indigenis crocodili vulgo Χάμψαι appellabantur: Herodoti testimonium lib. II. cap. 69. firmat Iablonskius Panth. P. III. p. 70. illinc probabiliter ductum genuinum fuit urbi. Crocodilorum nomen. Quae Graeci nobis tradiderunt Aegyptiaca nomina, de his plerisque credi par est, quod de nomine Canobi, observat Aristides T. III. p. 608. Αἰγύπτια καὶ δυσγράμματα nomina, in sonum mutata faciliorem, ori suo accommodarunt. Hoc facile ferendum: sed saepenumero nullius ingenii lumine dissipandas tenebras offudit historiae veteri illud ipsum, quod in nominibus Aegyptiacis Solonem fecisse Critias narrat Platonis, T. III. p. 113. Α. διακυνθάνόμενοι τὴν

τῶν ὀνομάτων δύνανται εἰς τὴν ἑαυτῶν Φωνὴν μετασχηματίζεσθαι. Hac in re frequenter etiam peccarunt Philo Byblius et antiqui Foederis Interpretes Graeci. Ne nunc quidem desunt imitatores istius historici, quem notat Lucianus de Historia scribenda T. II. p. 29. vid. Plutarch. de Fort. Rom. p. 322. F. VALCK.

[4. τὸν ἐγὼ ἤδη ἶδον λόγου μίջω) Quaenam sit h. l. vis particulae ἤδη, velim doceri: videtur ad λόγου μίջω referenda; nescio vero an divisivis vocibus ἤ δὴ scriptum oportuerit, profecto. Sed, haec cum maxime scribens, intelligo referri verba τὸν ἐγὼ ἤδη ἶδον ad ea quae cap. 147, 3. posuerat, ταῦτ' ἤδη φράσω. προστίθεται δέ τι αὐτοῖσι καὶ τῆς ἐμῆς ὁμιλίας. Labyrinthi rudera, et cellas ubi sepulti sacri crocodili, vidisse sibi visus est descripsitque Savary, in Lettres sur l'Egypte, T. II. p. 24 seq. Caeterum multa ad Labyrinthum spectantia erudite collegit disquisivitque Larcher in Notis ad hoc caput. Totam aedificii rationem distributionemque symbolum fuisse annui cursus Solis probatum ivit Gatterer in Commentat. Soc. Reg. Goetting. Vol. IX. pag. 60 seqq. S.]

5. τὰ ἐξ Ἑλλήνων τέχνηα) Non alia sunt ac πάντα τὰ Ἑλλήνων τέχνηα, sive, quidquid substructionum operumque Graeci condiderunt. Ad quem modum τὰ ἐξ ἀνθρώπων πράγματα apud Platonem, τὰ ἐξ ἀνθρώπων κακὰ Dionis Cassii, τὰ ἐξ ἀνθρώπων χρέματα in Heliodoro, pluraque alia, docte explicata a Cl. Abreschio Animadv. in Aeschyl. I. 20. pag. 140. Ἔργων ἀπόδεξις de egregiis facinoribus I. 207. II. 101. et alias obvia est. [sed hic quidem de operibus hominum manu factis.] Verum proinde [l. 10 seq.] quod Aldus dederat, et codices non plane improbant Ἑλληνικῶν ἔργων καὶ μεγίστων: aliud placuit ob Medic. viro Celeb. WESS.

[12. αὐλαὶ κατὰ στεγὰι. Vertunt aulae tecto opertae: quae quidem secum ipsa pugnant, quum αὐλή sit locus apertus, sub dio. Itaque recte Gronov. intelligebat aulas porticibus circumdatas; quod ipsum etiam disertius infra (l. 33.) indicat auctor, ubi ait αὐλὴ ἐκάστη περιστυλος: et στεγαί, quas l. 27. et 30. dicit, iidem porticus esse videntur, atque hoc vocab. porticus, sive fornices malueris, (κρυπαῖς Strabo vocat lib. XVII. p. 811. B.) in Latinis nostris et hic et l. 27. et 30. positum velim, ubi conclavia et aedificia

posui; conclavia enim οικήματα sunt. Wytenbachius vero Selector. pag. 356. αὐλαὶ τε καὶ στίγαι scripsisse Herodotum censuit; στίγας autem tecta aedificia interpretatur, quum αὐλαὶ apertae sint. S.]

18. αὐτοὶ τε ὄρτομεν) Ionum ore idem ὄρω atque aliorum ὄρω sonuisse G. Corinthus et hoc de grege monuerunt alii. Scriptis in libris mira variatio: haud pauci Ionicam speciem, ut Pass. Ask. Vind., prorsus recusant. Ὀρτομεν Arch. natum ex ὄρτομεν neglectā αὐξήσαι videtur, quod et II. 106. servavit, et in Edd. occurrit V. 40. Sic Heraclitus, θάνατος ἐστὶ, ὅκοντα ἐγερθέντες ὄρτομεν, in Clement. Alex. Strom. III. p. 520. Par discordia ὄρτοντας inter et ὄρώντας, quamquam illius, uti aequum erat, frequentior usus. Sunt haec minutiores curae, et res gestas vestigantibus fortasse taedium, considerandae tamen Ionicum scriptorem versanti. [conf. Var. Lect. ad I. 99, 9. et 13.] Superbum autem Labyrinthi opus Mela I. 9. Plinius Hist. Nat. XXXVI. 13. Strabo XVII. p. 1165. [p. 811 ed. Cas.] non praeterierunt, in descriptione non usque quaque concordēs. WESS. — Adde Diodor. Sic. lib. I. c. 61. et 89. cum Wesselingii Notis. S.]

[34 seq. τῆς δὲ γωνίης τελευτῶντος τοῦ λαβυρίνθου ἔχεται πυγμῆς) Istud τῆς γωνίης eandem mihi dubitationem movet, quam supra ad lib. I. c. 51, 9. iudicavi. In extremitate labyrinthi ex stadii intervallo (ἐπὶ τέλει τῆς οἰκοδομίας ταύτης πλίον ἢ στάδιον ἀπεχούσης) positam istam pyramidem facit Strabo p. 811. c. ex vulgata quidem scriptura, quam nuperus etiam Editor Lipsiensis tenuit: sed nimirum ἐπεχούσης scriptum oportebat, quod in versione latina recte expressum, In fine huius aedificii quod plus stadio occupat. S.]

CAP. CXLIX. 4. εἰςὶ στάδιοι ἑξακόσιοι καὶ τρισχίλιοι) Omnia haec uncis includit Cl. Pauw, praetereaque ἰσοῖ καὶ legit, cuius ambitus aequat Aegypti partem maritimam. Neutrum adscisco. Nam, τὸ περίμετρον - - εἰςὶ στάδιοι etc. suum agnoscere Scriptorem, cap. 124. et illi adposita firmabunt. [conf. II. 41, 18.] ἴσοι τὸ παρὰ θάλασσαν ea sumendum est consuetudine, qua μὴ ἴσας μῆκος εἶναι II. 7. [nempe per ellipsin κατὰ praepositionis.] Cetera, quae de Aegypti ad mare latitudine, ibidem c. 6. explanavi. Neque opus erit, ut Moeridis amplitudinem lacus examinem: factum alias, ad Diodor. I. 51. Hoc vide: denuo enim λεπτο-

λογητίον: superiore capite [c. 48, 13.] πρὸς βορέω ex Med. et aliis locum occupavit; πρὸς βορέην, quod hic [l. 6.] se offert, mutato. Possum id ferre et pati, siquidem βορέω contractum ex βορέω docetur ab Eustath. in Homer. p. 994, 37. [Iliad. p. 989, 31. ed. Bas.] sicuti est, et repetitur III. 102. Quid itaque impedit, quo minus πρὸς βορῆν ex Arch. et Vind. in sedem redeat? Habent Edd. I. 6. III. 97. VII. 189. membranae creberrime. WESS. — Praepositionem πρὸς, istā notibne, promiscue mox cum secundo casu; mox cum quarto, construi a Nostro, observavimus in Adnot. ad I. 202, 16. p. 204. et ad II. 121, 5. De Moeridis, lacu, iuxta ea quae erudite, ut solet, collegit disputavitque Larcher, consuli merentur Savary, *Lettres sur l'Egypte*, T. II. p. 30 seqq. Denon, *Voyage dans l'Egypte* p. 85. et instar omnium Jomard, in *Memoire sur le Lac de Moeris comparé au Lac de Fayoum*, T. I. magnae Descriptionis Aegypti, Parte ad Antiquitates spectante, p. 79-114. S.

5. ἴσον) Quod forte noluisse adeo diligenter observatum Herodotus, in numeris amplificandis saepe modum excedens, id a Lectore primum ad oram libri positum fuisse suspicor, ἴσον καὶ αὐτῆς Αἰγύπτου τὸ παρὰ θάλασσαν: qui quidem eorum meminerat, quae supra leguntur lib. II. c. 6. αὐτῆς Αἰγύπτου ἐστὶ μῆκος τὸ παρὰ θάλασσαν ἐξήκοντα σχοῖνοι, κατὰ ἡμέρας διαίρομεν. De orae maritimae latitudine Wesselingius egit ad Diodor. Sic. I. p. 36. cui hic tradita aequae videntur ac Is. Vossio parum credibilia. VALCK.

14. ὄργυια. δίκαιαι) Perperam ultimum quibusdam in msstis negligitur. Aelianus Hist. Anim. XV. 9. μῆκος μὲν οὖν προήκων εἰς πιντικαῖδενά που πόδας μεμετρημένους δικαίῳ μέτρῳ. Alexandrini interpretes Levit. XIX, 36. ζυγὰ δίκαια καὶ σταθμια δίκαια, et aliis saepe in locis. In illis autem [l. 18.] ἄνδρος γὰρ δὴ δεινῶς, mira se balbuties Corn. de Pauw prodidit: fuisse olim, ἄνδρος γὰρ γῆ, aut γὰρ δὴ γῆ δεινῶς: quorum alterutrum si schedae dedissent, expellendi defuisset caussa; nunc, si ad loci sententiam adsumatur, satis erit. WESS. — Vide vero, ne δίκαιαι εἰς ad sequentia verba debeant referri, idemque valeant ac si dixisset δικαίως δύνανται, adcurate, exacte valent stadium sex iugerum. Quo spectat fortasse quod ex Grammatico San-

germanensi Larcherus adnotavit: δίκαιον μέτρον, τὸ ἴσον. Ἡρόδοτος β. S.

22. τὸ βασιλικόν) *Regium fiscum*, Valla: *aulam regiam* designat Herodotus, etiam ubi thesauros commemorat. *Fiscum Principis vel Imperatoris βασιλικόν* vocant: in *Diogene Laërt.* VII. 181. recte cepit Menagius. Frequentat hoc sensu τὸ βασιλικόν *Diodorus Sic.* lib. II. c. 40. τετάρτην εἰς τὸ βασιλικόν τελοῦσι. conf. *ibid.* c. 41. Lib. XI. c. 67. *Damnatorum bona Hieron* εἰς τὸ βασ. ἀνελάμβανε, in *fiscum* referebat. XX. 4. *Agathocles τὰς οὐσίας εἰς αὐτὸν ἀνέλαβε*. Plene legitur in *Eclogis* p. 592, 89. εἰς τὸ βασιλικόν ταμεῖον τὰς οὐσίας ἀνέλαβε. conf. *H. Vales.* in *Exc. Peiresc.* p. 96. Ceterum *vectigal illud e piscibus lacus Moeridis Reginae datum* scribit *Diodorus* πρὸς μῦρα καὶ τὸν ἄλλον καλλωπισμὸν, lib. I. c. 52. VALCK.

CAP. CL. 10. Σαρδανάπαλλον) Una haec luxuriosi et perditī Regis in Musis mentio: fuisset alibi uberior, ni temporum iniuria λόγους Nostri Ἀσσυρίους invidisset. Nomen hominis sic expressi, ut Mssti ostendant plures. *Scaliger*, quod proficitur ad *Euseb. Chron.* p. 63. in omnibus *Chronici* *Codicibus Sardanapallum* invenit. In *Iustino* et *Orosio* animadverterunt alii. *Maximus Tyr.* Σαρδανάπαλλον adpellat *Diss.* X. 9. cum *Davisii* adnotatione: *Philo* etiam *Iudaeus Tom.* II. p. 536. *Ed. Mang.* Fuit et in *Luciani* *Dea Syr.* c. 40. si schedis credimus. Ipsum autem hoc exemplum, quod incredibilem subterraneam fossam, qua lacus *Moeridis* aqua cum *Syrty* committitur, illustrare debet, longe discrepat. WESS. — Congruit quidem exemplum hactenus, quod utrobique effossam humum memorant in fluvium fuisse coniectam. Sed hoc ipsum mireris, humum ex *Moeridi* lacu effossam in *Nilum* fuisse proiectam, non struendis aggeribus aut exaltando solo usos illa esse *Aegyptios*. S.

CAP. CLI. 4. Φιάλας χρυσίας) Galeo dicitur miris modis hanc historiam pervertisse *Athenaeus*, VI. p. 231. Sed in *Athenaeum* historia vix cadere potest incuria, hominem in excerpendis veterum scriptis accuratissimum. Quae prostant loco citato tanquam *Herodotea*, lectoris potius inepti conficiunt emblemata, ab instituto *Athenaei* prorsus alienum, quodque non videtur legisse, qui vicina dedit,

Herodot. T. V.

B b

Eustathius ad 'Ιλ. λ'. p. 815. VALCK. — Ex *Eustathio*, quid scripserit *Athenaeus* vel non scripserit, nusquam certo cognosci potest, quoniam nonnisi *Epitome Athenaei* ille usus est. In eo memoria fefellit *Athenaeum*, quod *argenteas phialas* pro aureis scripsit. S.

7. Ψαμμίτιχος) Haesitavi in regis nomine. Ψαμμίτιχον ex *Codd.* scripsissem, si semper conspirassent. Lege ad Musam superiorem c. 105. et II. 2. *Athenaeus*, Herodotea haec adtingens, multa admiscet aliena, et scriptoris sententiae contraria, fortasse memoriae peccato, VI. 4. [c. 19. nostrae ed.] p. 231. D.; paullo prudentior *Diodorus* I. 66. WESS. — Conf. superiorem adnotationem. S.

18. ψιλώσαντας τὰ πλεῖστα τῆς δυνάμεως) Convenit *Xenophontis* Κυρ. παιδ. IV. [5, 19.] p. 105. B. ἔπεμπεν ἐπὶ τοὺς Μηδούς, ὡς ψιλώσων αὐτὸν, ut *Cyrum* potentia exueret; et *Dionis Cassii* XL. [c. 62.] p. 167. ἢ μὴδ' ἐκείνον ψιλώσαντας, αὐτὸν ταῖς δυνάμεσι --- ἐκδεῦναι. WESS.

CAP. CLII. 2. ὃς οἱ τὸν πατέρα Νεκῶν ἀπίκτινε) Sic publicarat *H. Stephanus*; adscripto, si vulgatum ἐκῶν sequamur, verti posse, volens, i. e. non per inprudential, occiderat: nec discrepat *Paull.* *Leopardus* Emend. VII. 12. Quae quidem censura non placuit *Pavio*, ἔχων ἀπίκτινε praeferenti. *Gronovius* Ἐκῶν ex *Med.* et aliis potius censuit, Νεκῶν non plane spernens. Equidem id retentum maluissem, tum quia regis nepos eodem fuit nomine, qui priscorum mos, tum ob *Stephani* Codices, quibus paria sentiunt alii. Valeant itaque coniecturae incertae et ex arbitrio natae. WESS.

5. βασιλεύοντα τοδεύτερον etc.) Certum ratumque est, *Psammitichum* Aethiopicam cladem fuga evitasse: τὸ δεύτερον vero quorsum referetur? Dices, a *Saitis* revocatum, et regno admotum, neque refragabor. Ergo-ne his regni curam suscepit, iam ante exilium, regis *Sabaconis* tempore, eadem dignitate conspicuus? Id vero consistere nequit cum c. 147. Quare τὸ δεύτερον secundam fugam indicat, qua, pressus a collegis regibus, salutis suae consuluit. Mox [l. 4. et seqq.] ὁψιος, ἐπινόει, et μνηστῆρον recepi, quippe Ionici commatis. Quod et alias facio, solo *Msstorum* indicio contentus: cui enim bono repetitae iterum iterumque admonitiones? *Herodotum* qui versant, dictionis eiusdem callent genus. WESS.

16. κατὰ λήϊν ἐκπλώσαντας) Cares erant ληστρικοὶ et passim μισθοῦ στρατεύοντες in Strabonis XIV. p. 978. A. [p. 662. D. ed. Cas.] Par Graecorum olim et Ionum prava consuetudo, teste Thucydide I. 5. Hinc in lege Salonis, a Gaio servata L. 4. D. de Colleg. οἱ ἐπὶ λείαν οἰχόμενοι, sociati ut praedatum eant. Vere enim doctissimi viri, Palmerius, Heraldus, Bynkershoekius, ita correxerunt, obliti verborum Herodoti, ad eam sententiam adprime utilium. WESS.

CAP. CLIII. 6. δωδεκαπήχες) Aldinum contemni haud debuerat, quippe unice legitimum: vidit et Reiskius; Diodorus I. 67. consentit. Quod subditur [l. 7.] ὁ δὲ Ἄπις κατὰ τὴν Ἑλλ. γλ. ἐστὶ Ἑπαφος, vereor, ut Herodoti sit. Commodam sedem habet III. 27. et 28. hic fortasse addititium, minus certe necessarium. De Epapho gemina Aelian. Hist. An. XI. 10. et Graecorum alii. WESS.

CAP. CLIV. 11. πρὸς θαλάσσης, ὀλίγον ἔνερθε Βουβ.) In Latinis erat prope exiguum maris, vulgato πρὸς ὀλίγον θαλάσσης respondens. Neutrum bene. Reiskius ex illo, ὀλίγον πρὸςω θαλάσσης, tantillum remoti a mari. Veriora edunt Mstti; quibus Diodorus adstipulatur I. 67. Statim [l. 14.] idem Vir. Cl. κατοίκησε ἐς Μέμφιν, iustiore caussa, quam Herodotus brevi adprobabit ipse. [Olim ibi κατοίκησι, quod et Gron. tenuit. Veram scripturam servavit ms. F. puto et Paris.] Mendae genus per est frequens. Tale in Strabonis X. p. 685. B. [p. 447. A. ed. Cas.] ὁ μὲν τὴν Ἐρετρίαν ᾤκησε: et p. 734. [p. 479. B.] εἰτ' Ἀχαιοὶ καὶ Λακωνεὺς συνῶκησαν. Tale Musà VI. 33. VII. 170. Cares autem μέρος τι τῆς Μέμφιδος incoluisse, Καρομεμφίτας adpellatos, est in Polyæno VII. 3. et Steph. Byz. voce Καρινόν. WESS.

21. ὄλκοι τῶν νεῶν). Laurentius Vestigia navalium, et c. 159. H. Stephanus obscurius, canales quibus naves deducebantur. Malo navalia cum Porto. Ὀλκοὺς δυνάμεις Philo Jud. Leg. ad Caium p. 1030. alibi ὀλκικὰς, eas ait, quae adliciunt. Nautica in re ὄλκοι rudentes sunt ad naves trahendas. [sive lignei cylindri, quibus naves in terra promoverentur.] Schol. Thucydidis III. 25. οἱ ὄλκοι, ὄργανά εἰσι, οἷς αἱ νῆες ἔλκονται: tum navalia. Hesychius ὄλκους, ναυστάθμους, τὰς ἑλξεις τῶν πλοίων. Suidas paria, fortasse hoc ex loco. WESS. — Inde νωλκεῖν, subducere naves, apud Polyb. et alios. S.

CAP. CLV. 7. [ὡς καὶ πρότερον οὐνόμασται μοι) Vide cap. 59, 9. 83, 7. 133, 3. S.]

[13. Αἰτῶς νηὶς ἐξ ἐνὸς λίθου πεποιημένος) De aedibus monolithis, cuius generis aliam cap. 175. memorat Noster, praeter Norden paulo post Wesselingio laudatum, consuli possunt Caylus in Comment. Acad. Inscript. T. XXXI. p. 35. seqq. Abd-Allatif p. 186. ibique Sylvestre de Sacy p. 248. et quem is laudat Denon p. 140. et 246. ed. in 4to. et Tab. aen. XLI. n.º 1 et 2. Adde Description de l'Égypte par ordre etc. Antiquités, T. I. Pl. x. fig. 5. 6. et 7. Exstat etiam in India ad hunc diem in rudibus urbis Mavalipuram aedes monolitha, xx. pedes in altitudinem et profunditatem, xii. in latitudinem metiens. Vide Langlès Monumens anciens et modernes de l'Hindustan, Fascic. V. Paris. 1813. tab. aen. xxiii. S.]

[15. τοῦτων ἑκαστὸν ἐστὶ) Est qui ἑκαστός ἐστι legendum censeat, quoniam τοῦχος praecessit. At ἑκαστον τοῦτων ad ἔλφος et μῆκος refertur. S.]

17. τὴν παρωσόφιδά τετράπηχυν) Pollux I. 81. τὸ μεταξὺ τοῦ ὀρέφου καὶ τοῦ στέγους, παρωσόφης: cuius descriptio Latinis Vallae non congruit. Nisi aberro, videtur prominentiam τοῦ καταστεγασματος, sive quod παρὰ τὸν ὄροφον porrigebatur, indicare. Huiusmodi autem tecta ex uno lapide, μονόλιθα, non praeterita a Strabone XVII. p. 1165. [p. 811. c. ed. Cas.] neque Nostro II. 175. ostentant in hunc diem Aegyptiorum parietinae a Frid. Lud. Norden Itin. Aegypt. p. 187. cum cura descriptae. Θωῦμα, θωῦμαστότατον cur receperim, dictum alias fuit. WESS. — Vide Adnot. ad I. 11, 16. S.

CAP. CLVI. 3. νῆσος ἡ Χέμμης καλευμένη) Eustathii et Arch. Ἐχμης probari a Th. Galeo haud debuerat: nata est ex διττογραφίᾳ. Mela I. 9. et Stephanus Byz., Nostrum excitans, Chemmin tuentur, atque Hecataeus apud eundem. [At Chembin nominaverat Hecataeus. conf. Creuzer Histor. Fragm. p. 26 seq.] Nam quae c. 91. Chemmis, longe diversa urbs est. Insulas, quas [I. 7.] miratur Herodotus, fluitantes Aegypti, et μεγάλας σφόδρα, dabit Theophrastus Histor. Plant. IV. 13. etiam prope Orchomenum Boeotiae; Italiae nonnullas Seneca, Quaest. Nat. III. 25., plures Plinius Hist. Nat. II. 95. quorsum Labeonis verba in L. 65. §. 2. D. de

Adquir. R. Dom. recte referunt. Conf. Sotionis Eclogarum finem. WESS. — De Chemmi insula conf. quae notavit Et. Quatremère, in Mem. sur l'Egypte T. I. p. 226 seq. S.

10. ἐμπεφύκασι δ' ἐν αὐτῇ) Homeri περὶ δ' αἵγειρος πεφύκασιν Thomam Gale ad Arch. et Vind. ἐμπεφύκασι amplectendum pertraxit, pellicit et me. Priorem tamen formam Hippocrates et Aretaeus Cappadox non spreverunt, neque Noster I. 193. II. 91. WESS.

24. Αἰσχύλος) Cereris filiam Dianam dixerat, opinor, in dramate deperdito. Pausan. VIII. [c. 37.] p. 676. Δήμητρος Ἀρτεμιν θυγατέρα εἶναι καὶ οὐ Αἰτοῦς, ὄντα Αἰγυπτίων τὸν λόγον, Αἰσχύλος ἐδίδαξεν ὁ Εὐφορίωνος τοὺς Ἕλληνας: sua desumisse ex Herodoto merito videbatur Iablonskio Panth. III. c. 4. §. 4. Quae praecedunt Herodotea [l. 19-21.] de Laetona, liberorum Διονύσου καὶ Ἰσίου Apollinis et Dianae nutrice ac servatrice, prostant in Scholiis ad Ciceron I. in Verr. c. 18. mendosissime scripta; nam voces, Ἰσίου λέγουσι, in has deformatae sunt ΗΣΙΟΔΟΣ ΔΕ ΤΟΥΤΣΕΙΝ. Magis mirum, Αἰτοῦν in τοῦσιν degenerasse: sed hunc locum video designatum Gronovio; qui frustra Αἰτῶ scribi maluit quam Αἰτοῦν. Eustath. ad Od. ε. p. 212, 7. τὴν Καλυψῶ καὶ τὴν Ἰώ, Καλυψοῦν καὶ Ἰεῦν εἰ πλείονες Ἴωνες γράφουσι: habet Ionicum κακιστοῦν Hesychius, εὐεστοῦν scripsit Democritus. VALCK.

26. ἐποίησε γὰρ Ἀρτεμιν εἶναι etc.) Oculis et animo Pausaniae haec observata fuisse, ex VIII. 37. nemini non adparebit. Satis vero hic ambiguum, τὴν δὲ νῆσον διὰ τοῦτο γενέσθαι πλωτὴν, quorsum tendant: an ad Aeschylum, an aliorum? Cl. Pauw Tragico transscribit, et propterea τὴν δὲ Δῆλον διὰ τοῦτο γενέσθαι πλωτὴν, ideoque Delum redditam esse natantem, corrigendum pertendit. Fabula ex Callimachi Hymno in Delum abunde nota est, huic tamen loco non bene adcommodata. Continuatur, quod de fluitante insula Chemmi positum ante fuerat, adseriturque πλωτὴν tum esse factam, quum Apollo et Diana Typhonis in ea insidias vitarent. Pendent omnia ex superioribus φασὶ εἶναι αὐτὴν πλωτὴν, et arguunt sequentia. Deerat στιγμή post Δήμητρος, prudente Cl. Reiskii consilio adscripta. WESS. — Commode Schaefer interiecta verba, inde ab illis, ἐκ τούτου δὲ, parenthesis eos signis inclusit: nos parenthesis eos initium ab istis, Ἀπόλλωνα δὲ, fecimus. S.

CAP. CLVII. 1. Ψαμμίτιχος δὲ ἑβασίλευσε Αἰγύπτου τέσσαρα καὶ πενήκοντα ἔτη) Redit in memoriam acerba criminatio, qua *Herodotum* suo more perstrinxit *G. Iameson*, *Spicileg. Ant. Aegypt. c. vi. 6.* Negat vera esse, quae de *Psammeticho*, *Scythis*, *Cyaxare* lib. I. 105. litteris prodita sunt. Neque enim *Psammetichum* obviam ire *Scythis* potuisse, quia debitum naturae persolverat: namque XLII. annis ante *Cyaxarem* regnum inchoasse. Quid tum porro? Regni munera per annos LIV. *Psammetichus* obiit; potuit ergo, si verum foret annis XL. et duobus ante *Cyaxarem* regnum inchoasse, plurium spatio annorum isti *Medorum* regi, quod *Herodotus*, et *Strabo* XVIII. p. 1153. [p. 801. D. ed. Cas.] aliunde doctus, adfirmavit, aequalem habere aetatem. At hoc perpende: mortem cum vita commutavit *Amasis* anno Periodi *Iulianae* 4187., a cuius obitu ad *Psammetichi* initia anni sunt, sicuti *Iamesonus* bene putavit, centum circiter et quadraginta sex. Ergo principia *Psammetichi* conveniunt anno *Per. Iul.* 4042. *Cambyses* sub annum regni quintum in *Aegyptum* arma vertit, hoc est, *Per. Iul.* 4188. anno. Hinc ad *Cyaxaris* regni exordium reperiuntur anni ferme centum et octo, non inficiante docto viro: quare regnare is anno eiusdem Periodi 4079. coepit. Consequens inde est, ut *Cyaxares* et *Psammetichus* reges se ultra xv. annos videre et venerari potuerint. I nunc, et criminatori ausculta. Ego vero [l. 4.] ἐς τὸ, quod in ἐς δὲ crebro abiit, non movi; atque ex sermonis indole πολιορκουμένη [l. 5.] et ἐλαττωμένως [cap. 158, 6.] ex schedis recepi, *Eustathii* iudicium secutus. **WESS.**

CAP. CLVIII. 4. τῆς μῆκος μὲν ἔστι) Bene msstī, ob sequens δέ. Est de hac fossa *Cl. Mich. Rossalli* schediasma, quo ex *Aristotele* I. *Meteorol. c. 14.* et *Strabone* eius initia *Sesostridi* vindicantur. Verum *Geographus* XVII. p. 1157. [p. 805. A. ed. Cas.] incertus haeret, *Herodoti Aristotelisque* opinionem recensens; alibi, I. p. 65. [p. 38.] confidentior, ubi *Casaubonus* doctissime. Nostro planissime accedit *Diodor.* I. 33. plura de egregio isto opere, modo inconcussum mansisset, quam alii, commentatus. Hoc addere, ferente occasione, debeo, *Iosephum* Bell. Iud. V. 9. p. 347. Pharaoni, qui Abrahamo uxorem *Saram* abduxit, Νεχώς cognomen indidisse: quod unde acceperit, nescire

me fateor; probe alioqui gnarus, eam Iudaei scriptoris perorationem multa stolidae iactantiae argumenta conplecti. WESS. — Quod ait Scriptor πλὸς ἡμέραι τέσσαρες, suspicatus eram iusto minorem esse numerum: cuiusmodi dubitatio mihi ad c. 9, 1. oborta erat. Sed conf. lib. IV. c. 86. S.

6. ἐλαστρευμένας) Adfirmat etiam Eustath. ad 'Ιλ. σ'. p. 1219, 24. Ὅτι καὶ ἐπὶ νεῶν ἐλαυνομένων τὸ Ἐλαστρεῖν λέγεται Ἡρόδοτος δηλοῖ ἐν τῷ „τριήρεις ἐλαστρευμένας.“ Multo frequentius olim formam istam in libris veterum lectam, quam a nobis, monstrant diversa Grammaticorum interpretamenta, ex usu multiplici verbi ἐλαύνειν atque origine facile illustranda. VALCK.

11. τὸ κατὰ Μέμφιν τῆνον ὄρος) Admotam his medicam a Reiskio manum, τὸ παρὰ Μέμφιν τῆνον, Memphim praetendens, aut τὸ κ. M. στεινόν, angustus apud Memphim mons, Scriptor deprecatur. Maluit II. 8. hoc de monte τῆνον ἐς τὴν Ἐρυθρὴν καλ. θάλασσαν, ἐν τῷ αἰ λιθοτομίαι, uti hñc: tum c. 175. ἐκ τῶν κατὰ Μέμφιν ἐουτίων λιθοτομιῶν. [Turbaverat viros doctos, quod κατὰ Μέμφιν vulgo apud Memphin intelligebatur, quum sit ex adverso, contra Memphin. cf. I. 76, 4. II. 148, 3. et Valck. ad III. 14, 10.] Mox ex schedis φέρουσα [L. 15.] sententiam ornat. Nam divortia sive διασφάγες ab indicato monte non protendebantur, sed ipsa fossa, ab eo in meridiem et sinum Arabicum ferens. [Ut via ferre (φέρειν) ad aliquem locum dicitur, cf. II. 138, 18. ibique not. sic nunc fossa φέρουσα etc.] Iam Arabiae urbs Πάτουμος praeterita a Steph. Byz. non est, eadem, ut viri eruditi arbitrantur, ac Πηθ Pithom Hebraeorum, Exodi c. 1, 11. quae quidem Ἡρώων πόλις et Coptorum sermone ΠΕΘΩΜ cum deinde fuerit nuncupata, et extimo sinus Arabici angulo adcubuerit, nulla mihi dubitatio est, quin Herodotea distinguenda sint ὀλίγον Βουβάστιος πόλις παρὰ Πάτουμον — πόλιν ἐστίχαι ἐς τὴν etc. Certe ad Patumum fossa sinui Arabico iungebatur, longe ab urbe Bubasti seiunctam. Illis autem δὲ si deforet, equidem non revocarem. WESS.

20 seq. ἀπὸ τοῦτου εἰςὶ στάδιοι χίλιοι) Quod Scholiastes Aristophanis ad Plut. vs. 388. ut Herodoteum produxit, ἀπὸ τοῦτου εἰςὶ στάδια δύο ἀπαρτί, aut, uti in Ἀπαρτί Suidas, στάδιοι ὅ, h. e. ἐβδομήκοντα, id frustra in Musis quaesitum, hñc

olim, sed correctius, commodam sedem habuerat. Testis erit Grammaticus Sangermanensis, cuius indicium Cl. D. *Ruhnkenio* acceptum fero, Ἀπαρτὶ scribens παρ' Ἡροδότῳ σημαίνει τὸ ἀπηρτισμένως καὶ ἀκριβῶς ἀπὸ τούτου εἰσὶν στάδιοι χίλιοι ἀπαρτὶ εἰς τὸν Ἀραβικὸν Κόλπον. Valde autem mirum, ita vocem hinc abiisse, ut ne vestigium quidem reliquerit. Noneam inconmodam, sed et Herodoteam, diximus ad lib. V. 53. WESSELING. in *Addendis*. — Distantiam intimi recessus sinus Arabici a Mediterraneo mari, metrorum francicorum 100,000, id est, trecenta fere pedum millia, Aegyptius Academicus *Du Bois-Aymé* reperit; quam mensuram ait (in *Commentatione* supra a nobis ad cap. 6, 12. laudata) exacte convenire cum mille *stadiis*, quibus eandem distantiam *Herodotus* aestimavit: hunc enim scriptorem in rebus quidem Aegypti (quod iam a *Danwillio* aliisque viris doctis monitum) non maiori stadio Olympico uti, sed minori quodam, nonnisi 306 fere pedes continente; quod ut ab illo supra cap. 6. et 7. huius libri, sic et hoc loco factum. Cui rationi quum manifeste repugnare videatur, quod in eisdem Aegypti rebus idem Scriptor noster, lib. II. c. 149. *stadium* diserte tradit *centum orgyas*, id est, *sexcentos pedes* continere, tum quod lib. IV. c. 41. idem intervallum *mille stadiorum*, de quo huc agitur, *centum millibus orgyarum*, id est, *sexcentis pedibus* aequiparat; huic difficultati ita occurrunt viri docti, ut dicant, aut propriae rationis suae nonnumquam oblitum esse *Herodotum*, aut, pro ratione maioris minorisve *stadii*, etiam *orgyas* maiores vel minores esse aestimandas. Equidem, argumentum hoc leviter attigisse contentus, vereor ne nondum satis momenta cuncta, quae ad quaestionem de aestimanda diversa *stadii* ratione apud veteres spectant, perpensa a viris doctissimis, qui in hoc genere laborarunt, et ad liquidum sint perducta. S.

CAP. CLIX. 3. ἐπὶ τῇ βορρῇ θαλάσσῃ etc.) Instruxit *triremes*, in *septemtrionale*, et in *australe* mare, sive Oceanum Orientis, mittendas: eadem Ἐρυθρὴ hoc loco θαλάσσα, ac νοτίνη, sicuti c. 158. tum IV. 42. ubi memorandum regis huius circa omnem Africam in Herculeum fretum et mare mediterraneum, sive boreale, navigandi studium. Quod autem in duobus *Codd.* οἱ ὅλκοι εἰσι δῆλοι, pro iusto potest putari. WESS.

6. ἐν Μαγδόλῳ ἐνίκησε) Hac de urbe quanti disputationum aestus? Officii ratio, ne nihil moneatur, expostulat. Paucis defungar. Sunt doctissimi homines, quibus *Magdolum* ea est, quam XII. M. P. *Antonini Itinerar.* p. 171. *Pelusio* seiungit. Convenit nomen, congruere et situs videtur. Ego vero studiosius consideratum vellem, urbem eam ex *Herodoti* finitione II. 6. et III. 5. *Aegypti* fuisse: in quam *Syros* se, quicumque fuerint, hoc rege, adeo opibus et militaribus copiis florente, penetrasse, creditu difficile fit: praesertim cum ora *Syriae* maritima, ad *Azotum* utraque, eius fuerit in ditione, sicuti narratum c. 157. Adeo-ne supinos arbitrabimur *Syros*, qui, vitare cum possent, in anceps discrimen et certam perniciem se mergere voluerint? Mihi, imperatorum artes et cauta consilia replicanti, id quidem probabile non accidit. Ubi ergo *Magdolum*? Inventa ab eruditissimis viris est in urbe *Manassitidis* tribus, *Megiddo*, cuius vicina in valle egregius princeps *Iosias* profligatus (*Chronic.* II. xxxv, 22. *Reg.* II. xxiii, 29.) hoc abs rege fuit. Neque illis ego refragabor. Nominis discrepantia non moratur. Ex *Megiddo*, [quae *Magdeddo* apud *Iosephum*,] *Aegyptii*, unde haec *Herodotus*, suo ore *Magdolum*, ut in similibus accidit saepius, formarunt. Et, si moratur, adscisci poterit *Magdiel*, non longe hinc dissitus vicus, apud *Hieronymum* in *Onomast.*, unde *Magdolum* conmodo gignetur. Nec obficiunt *Syri*, suo vocabulo, sumto latius, *Iudaeos*, in *Aegypto* multimodis detestabiles, complexi. Mitto alia, quae *H. Relandi Palaest.* lib. III. p. 894. et *Iac. Perizonii*, etsi in quibusdam dissentientis, *Origines Aegypt.* c. 23. p. 471. subpeditabunt. WESS.

7. Καδύτιν πόλιν τῆς Συρίας) Recurrit urbs III. 5.; nec diversa, seu eius amplitudinem sive situm examines, videtur. *Herodotus* aliam si voluisset, addita notae significatione utique secrevisset. Qui *Carcemischum*, quorsum *Necos* victo *Iosia* *Chronic.* II. xxxv, 20. properavit, esse pertendunt, in quibus Cl. viri, *Simsonius* et *Galeus*, ad id animum non adverterunt. Nam, cum opinantur Καδύτιν primo vocatam hanc urbem, deinde *Carchemischum* a clade, ea profitentur, quae ubi negaveris, in spongiam ultro abibunt. Idem de suspicione Cl. *Pauw*, quae *Carcemischum* primis temporibus *Κερκήσιον* et *Κίρκησιον* nominat, atque

hinc Κέρκυτιν et Κέρκυτιν, et tandem Κάδουτιν negligentia scribarum format, iudicium esto. Quibus enim indicibus, quo teste probatur? De Cadyti suo loco. [nempe ad III. 5.] WESS.

9. ἐς Βραγχίδας τὰς Μιλησίων) Porphyrii aetate idem exemplaria praeferebant, sicuti I. 92. ubi Gronovius bene, haec tamen docti scriptoris adspernatus: καὶ γεόμενος ἐπὶ τέλει τῆς Αἰγυπτιακῆς βίβλου, ἥτις ἐστὶ δευτέρα τῇ τάξει, εὗρισκω πάλιν κατὰ τὴν αἰτιατικὴν πτώσιν εἰπόντα τὸν Ἡρόδοτον, „ἀνέθηκε ἐς „Βραγχίδας τὰς Μιλησίων.“ οὐκ ἐτι οὖν ᾤμην ἀμάρτημα εἶναι γραφικόν, Ἰωνικὸν δὲ μᾶλλον ἰδίωμα. Quae hunc locum occupare debent, quo inopportunam τοῖς Μιλ. corrigentium vim in posterum arceant. WESS. — Conf. ad I. 92, 6. notata. S.

CAP. CLX. 22. Ἡλείων δὲ μηδενί) Apud Diodor. Sic. lib. I. cap. 95. Eleorum legatis interrogantibus, πῶς ἀν γένετο δικαιοτάτος; (ὁ Ὀλυμπικός ἀγών,) respondisse traditur Amasis, ἐὰν μηδεὶς Ἡλείων ἀγωνίζηται. Amasi, Regi Graecorum studiosissimo, haud sane disconveniunt, quae sub Psammi scribit evenisse Herod. quantumvis ab aevo iam Psammitichi, qui Psammi fuit avus, exercere commercia cum Aegyptiis coeperint Graeci, postquam is in Aegypto Ionibus et Caribus quibusdam sedes adsignasset. Definitum Hellanodicarum sorte lectorum numerum Indus culpabat Iarchas, quo iudice πολλῶ σοφώτερον ἐφρένουσιν Ἡλεῖοι; ἀριθμῶ μὲν ἄλλοτε ἄλλοι ὄντες, δικαιοτάτη δὲ οἱ αὐτοί: apud Philostr. Vit. Apoll. III. cap. 30. Sibi quales hoc in certamine constituendo viderentur Apollonius declarat IV. c. 29. ubi corrigendum videtur, ὡς ἐπεμιλοῦντο τῶν ἀγώνων, pro τῶν αὐτῶν. Ne rebus quidem Graeciae prolapsis Eleorum in his ludis administrandis aequitatis desunt exempla; quale subministrat Dion Chrys. in Rhod. p. 344. c. Olim tamen etiam, ut sunt humana, nonnunquam ad gratiam et libidinem suam potius spectarunt, quam quid ius et aequum postularent. VALCK. — Diodorus, Psammin silentio tramittens, Eleorum legatos ad Amasim ducit I. 68. et 95. Plutarchus in Quaest. Platon. p. 1000. A. Aegyptiorum responsum sophistarum uni tribuit, qui, si Eleis id inculcavit, istos dicti auctores habuit. WESS.

CAP. CLXI. 9. ἐν τοῖσι Λιβυκοῖσι λόγοις) Vero simile est, quod Bouherius Dissert. Herodot. cap. 1. et

G. *Raphelius* Annot. ex Herodoto ad S. Script. p. 96. coniecerunt, non indicari singularem de rebus Libycis commentarium, abs Historico digestum, sed eam *Musae quartae partem*, res Africanas continentem. Habet ea c. 159. militum hanc rebellionem, et infelicem Apriae regis exitum: neque veterum ullus est, qui λόγους *Herodoti* Λιβυκούς, ab isto distinctos libro, vel verbulo adtigerit. Obstatere putes, quod minime μεζόνως, sed prorsus μετρίως et tenuiter de *Aprie* illic agatur; cuius mutati instituti rationes habere plures, nunc incognitas, potuit. [At, quā occasione *Apries* copias in Cyrenaicam miserit, id vero ipsum, quemadmodum hīc promittit, ita ibi enucleatius exposuit.] Res sane Africanas operose et tanta cura persecutus isthic est, ut uberiores et aliam illis operam impendisse non videatur. WESS.

11. Αἰγύπτιοι δὲ ταῦτα ἐπιμεμφόμενοι) Interiectum articulum non spernerem: Αἰγύπτιοι δὲ οἱ ταῦτα ἐπιμεμφόμενοι ἀπίστησαν ἀπ' αὐτοῦ. Primum enim ab *Aprie* defecisse narrantur qui redierant e clade Cyrenaica, eorumque qui perierant amici, cap. 162. dicti τῶν Αἰγυπτίων οἱ ἀπιστιῶτες. Tandem, postquam ducem Aegyptium contumeliose tractasset *Apries*, οἱ λοιποὶ τῶν Αἰγυπτίων, οἱ ἔτι τὰ ἐκείνου ἐφρόνεον, ἀπιστίατο πρὸς τοὺς ἑτέρους. cap. 162 extr. Quoniam non una fuit defectionis causa, *Herod.* lib. IV. c. 159. ἀντὶ τούτων, inquit, Αἰγύπτιοι, καὶ κατὰ τοιαῦτα (sic legerim) ἐπιμεμφόμενοι Ἀπρίῃ ἀπίστησαν ἀπ' αὐτοῦ. Infortunii originem plenius enarrat isto loco *Herodotus* tractans *Libyca* vel *Cyrenaica*: atque hī sunt Λιβυκοὶ λόγοι *Herodoti*, hoc cap. 161. memorati, quos viri doctissimi sibi periisse persuaserant: vidit hoc monuitque primus G. *Raphelius* Annotat. in S. S. T. I. pag. 85. *Libyca* tractans *Diodorus Siculus* lib. III. c. 62. sua citat ipsius Αἰγυπτιακά. VALCK.

CAP. CLXII. 2. ὁ δὲ, ἐπεὶ τε ἀπικόμενος etc.) Anomaliam horum structuram animadvertit G. *Raphelius* in *Epist. Paulli* ad *Galat.* 11, 6.; estque notabilis, nec vero insolita. Non repeto, quae vir doctus conduxit. De κυνέη, galea, nihil mirum, quippe regiae auctoritatis apud Aegyptios, ut deinde apud Græcos διάδημα, insigne, c. 151. At quid facias *Iulio Africano*, in hac *Amasis* (Ἀμώσιος perperam pingit) ab *Aprie* defectione, *Israëlitarum*, *Mose*

duce, abs Aegyptio rege discessionem inveniēte atque hoc ex loco extundente? Fallit profecto et fallitur bonus vir, apud Eusebium Praep. Eu. X. 10. pag. 490. c. *Athenaei* causa discrepat, *Hellanicum*, a *Nostro* dissentientem, secuti, lib. XV. p. 680. v. WESS.

15. ἐπάρας ἀπειματάϊτε) Hinc derivatum Phavorini in *Stobaei* Serm. CXII. pag. 586. de sene, qui lxx. annis maior casu in thesaurum inciderat, ἐπάρας τὸ σκέλος ἀπειματάϊτε, sublato crure pepedit. Eadem de re ποιῆν ματαΐσμούς *Seleucus* in *Athen.* III. 4. [pag. 76. f. cap. xi. nuperae edit. ubi in latina versione, pro mentis efficiat alienationem, poni debebat flatu ventris cient.] Quae eruditissimos viros P. *Leopardum* Emend. VII. 13. *Ios. Scaligerum* ad *Catulli* Epigr. L. et *Is. Casaubonum* non latuerunt. WESS.

25. οὐδένα λόγον αὐτῷ δόντα, ἀλλὰ) Male *Laurentius*. Scripserat αὐτῷ, aut ἰωῦτῷ potius, nulla nempe regem ratione rei usum, sed ira percitum iussisse. Huc ἀλλὰ ducit, et constans usus. De *Cyro* I. 209. ὁ Κῦρος ἰδίδου λόγον ἰωῦτῷ περὶ τῆς ὄψιος, de somnio apud se prudenter cogitabat. III. 25. οὔτε λόγον ἰωῦτῷ δούς, neque secum ratione inita. VIII. 86, 1. ἰμεῖωτῷ λόγους δίδους, apud me ipsum animo putans. Simile IV. 102. εἰ δὲ Σκύβαι δόντες σφίσι λόγον, ὡς οὐκ etc. ubi in Latinis aberratur, sicuti V. 138. *Plutarchus* Defect. Oracul. pag. 419. c. καὶ δίδοντας ἑαυτοῖς λόγον, εἴτε ποιῆσαι βέλτιον εἴη etc. WESS. — Ut αὐτῷ a recentioribus Editoribus in ἰωῦτῷ mutaretur nulla urgebat necessitas. Valet enim ex optimorum quorumque auctorum usu, rariore illo quidem apud *Nostrum*, αὐτῷ idem ac αὐτῷ εἰ vel ἑαυτῷ: et frequenter quidem αὐτοῦ, αὐτῷ, αὐτὸν suo arbitratu posuere editores, ubi recte αὐτοῦ, αὐτῷ, αὐτὸν, notione reciproca, scripti libri dabant omnes. S.

CAP. CLXIII. 4. ἐπιχώρους τρισημύρους) Nimium inputatur schedis *Medic.*; habet postremam vocem *Passionei* Cardinalis codex, *Mediceo* antiquitate et dignitate par, legunt omnes alii, praeterque eos *Diodorus* I. 68. cuius consensus cum dispellitur, disputatio [in *Gronovii* Notis] nascitur iniqua et longe ab illis deflectens, quae ad *Stephani* Μώμεμφις adscripta fuerunt. Mox [l. 6.] ἐπὶ τοὺς Αἰγυπτίους ἦσαν Edd. plerique omnes: ἦσαν. verum est. Grammaticus in *Lexic. Coislin.* p. 600. εἰ δὲ Ἴωνες, ἦσαν καὶ ἦσαν,

non sine vitio: voluit ἦσαν καὶ ἦσαν. Ecce alium, p. 234. οἱ γὰρ Ἴωνες ἦτα λέγουσι, καὶ ἦσαν: et brevi post, οἱ Ἴωνες ἦσαν καὶ ἦσαν. Sic I. 62. III. 77. IX. 5. WESS.

7. Ἐν τε δὴ Μωμέμφι) Mox c. 169. ἐς Μώμεμφιν, sive iuxta eam: ἐν Καρπὰθῳ πλέοντες III. 45. et ἐν τῇ Σαλαμῶνι VIII. 86. eiusdem sunt usus et complura alia. [conf. ad III. 45, 2. notata.] Μωμέμφι, coniecturam secutus Gronovius, et cap. 169. membranas, bene refinxit. H. Stephano in opinionem illud ipsum venerat ad Diodori I. 66. qui ambo Laurentianae versionis prisca exemplaria si adhibuissent, non eam suspicionem sed veritatem pronuntiassent. Bonus Valla ob lapsus nonnullos audiit male; hinc ille contemptus: δήμῳ Μέμφι Arch., si quid dubii restet, eximit universum. WESS.

CAP. CLXIV. [1. Αἰγυπτίων ἐπὶ τὰ γένη) De septem civium classibus apud Aegyptios multa utilia monuit Heeren, in *Ideen über die Politik* etc. T. II. p. 594. et seqq. Ibi p. 614. καπήλους, quos l. 3. nominat Scriptor, latiore notione accipiendos censet, de opificibus, artificibus, institoribus et mercatoribus; ut haec classis non modo καπήλους proprie dictos, sed et χειρῶνακτας et ἀγοραίους ἀνθρώπους comprehenderit, qui cap. 141, 19. cum καπήλοις iunguntur. Agricolarum classis quum nulla memoretur, agrorum culturam censet idem Vir doctus (p. 615 seq.) omnibus quinque inferioribus civium classibus communem fuisse. Medici, quorum ingens apud Aegyptios numerus erat, ex sacerdotum puto classe fuere. S.]

6. Ἐρμιοσύβης) Aristagorae apud Steph. Byz. Ἐρμιουμβεῖς, et, Ethnographo explanatore, μοῖρα τῶν μαχίμων ἐν Αἰγύπτῳ. Vox eadem, sed invitante pronuntiandi consuetudine varians, monstrante Hemsterhusio ad Comici Plutum vs. 729. Addit Stephanus, οἱ αὐτοὶ καὶ Λαβαρεῖς, quod, nusquam alibi lectum, Ampl. Cuperus in litteris ad N. Heinsium, Syllog. Epist. T. II. p. 690. οἱ αὐτοὶ καὶ Καλασίριες corrigit. Erant utrique ἐκ τῶν μαχίμων, sed non iidem; neque iuvat IX. 31., quippe ibidem, sicuti hic, distincti. WESS. — Ex diversis Aegyptiorum stirpibus oriundos fuisse suspicatur Heeren ib. pag. 609. Utrorumque nomen a diverso vestitus genere tractum fuisse censet Hemsterh. l. c. auctoritate Pollucis VII. 71. S.

CAP. CLXV. [3. νῆσος; ἡ Προσωπίτις. Conf. cap. 41, 17 seqq. et Et. Quatremère Mem. sur l'Égypte, T. I. pag. 424 seq. S.]

5. ὅτε ἐπὶ πλείστοις γενοῖατο) Revocavi Ionicum γενοῖατο, toties in Porti Lexico ex Musis depositum: mallem tamen, si per mssos liceret, ἐγενέατο, quod brevi se dabit. WESS. — At propria iustaque est particulae ὅτε cum modo potentiali constructio, ubi illa quando vel quoties significat: et ἔτε -- ἐγενέατο cap. 166, 7. nonnisi variationis amore scripsit Herodotus. S.

7. ἀνέονται) Verius fortasse ἀνέονται, ut ἀφένονται. Sic H. Stephanus in Recensione vocum Herodotearum. Alioqui ex ἀνέομαι erit, quae Porti sententia. WESS.

CAP. CLXVI. 3. Ἀνύτιος) Aliunde nota sunt quae praecedunt: Stephano quoque nomen memoratur Ἀφθίτης. Ἀνύτιος alibi forsitan non inveniatur, et ad priorum normam in Ἀνυσίτης videtur refingendum: Stephanus Byz. Ἀνυσις, πόλις Αἰγύπτου τὸ ἐθνικὸν Ἀνυσίτης ὡς Ὀασις, Ὀασίτης. Anysis urbs memoratur Herod. lib. II. cap. 157. Nostri quoque loci meminit ad Steph. Luc. Holstenius. VALCK. — Rediit Σεβεννύτης ex cap. 155. et Stephano Byz.; tum Ἀνύσιος, ut c. 157. pro quo Ἀνυσίτης Ethniconographus. WESS. — Mendosum Ἀνύτιος cum aliis tenet noster F. De Thmuite districtu conf. Quatremère Mem. sur l'Égypte, T. I. pag. 129 seq. S.

5. Istud ὁ νομὸς ἐν νήσῳ οἰκίει, Praefectura in insula sita est, ad Homericum Ἰλ. β'. 626. Νήσων αἱ ναίουσι πένη ἀλὸς adcedit; expressum, quod Eustath. advertit, a Sophocle Aiac. 604., et Apollon. Rhod. I. 831. III. 1091. Huiusmodi Isocratis, in Laud. Busir. p. 214. Ε. τὴν πόλιν σπεράδην καὶ κατὰ κόμας οἰκοῦσαν ἐς ταυτὸν συναγαγών: et Phocylidae πόλις ἐν σκοπέλῳ, κατὰ κόσμον οἰκεῖσα σμικρὴ, in Dionis Chrysost. Borysthenit. p. 441. A. WESS.

CAP. CLXVII. 10. ἥμιστα δὲ Κορίνθιοι ὄνουνται τοὺς χειροτέχνας) Laurentii. Corinthii quoque minimi faciunt opifices, multos in fraudem induit, magnum etiam virum Thom. Reinesium, docte de opificibus et eorum collegiis disserentem, Inscript. Class. I. 105. pag. 144. Contrarium de Corinthiis, eos nequaquam minimi facere opifices, traditur, ut vere Henr. Steph. in Prolegom. Et quis est, qui

Κορινθιοῦν χαλκῶματα, vasa Corinthia, τοῦνματα ὀστράκινα, tanta ambitione et studio a Romanis olim expetita, non recordatur? In urbe, mercatura celebri, opificum studia in pretio erant: Ἀνδρῶν τε ὑπόρχειν, Strabo scribit, ἀγαθῶν εἰς τε τὰ πολιτικά, καὶ εἰς τὰς τέχνας τὰς δημιουργικάς, lib. VIII. pag. 586. A. ubi Casaub. [ad pag. 382. suae ed.] WESS.

CAP. CLXVIII. [1. Καλασιρίων χίλιοι, καὶ Ἑρμοτύβιον ἄλλοι) Necessaryam vocem ἄλλοι etiam Valla hic legerat: Calasirii milleni et Hermotybium alii totidem. Vide vero ne iusto minor sit numerus χίλιοι, collatus cum universo militum numero c. 165, 5. et 166, 7. edito. S.]

CAP. CLXIX. 6. μηδ' ἂν θεὸν μιν μηδένᾱ etc.) Plena stultissimae iactantiae oratio et per illi similis, quae eius (eundem enim Aprien et Hophram esse convenit) effreni ex ore profertur Ezechiel xxix, 3. ubi H. Grotius et G. Raphaelius horum obliti non sunt, neque neglexit magnus Scaliger ad Eusebii Chronicon. Aiakis, Mezentii, Capanei, stolidas gloriations et consimiles aliorum conduxit La Cerda ad Aeneid. X. 773. Verum omnium iudex et superbiae ultor μεγάλης γλώσσης κόμπους ὑπερχαίρει, uti Sophocles; καὶ ἀντιτάσσεται τοῖς ὑπερηφάνοις, belle Petrus Apost. Epist. I. cap. v, 5. WESS.

25. ἐν δὲ τοῖσι θύρωμασι) Postes, in quibus urna sive locus est, Valla. Ego vero postes tanta crassitie et amplitudine non novi. Scribit III. 16. Amasim ἐπὶ τῇσι θύρῃσι ἐντὸς τῆς ἐωῦτοῦ θήκης mortuum quemdam ad fores intra conditorium suum sepeliisse, semet vero collocari ἐν मुखῷ τῆς θήκης ὡς μάλιστα, in intimo eius penetrati, iussisse. Quae postibus παστᾶδος quo congruent modo? Sunt hic θύρωματα tabulata, ad fores deposita et conditorio apta. Diotogenes, in Sermon. XLI. pag. 251. Stobaei, τῶς δὲ νόμῳ οὐκ οἰκήμασι καὶ θύρωμασι ἐνῆμεν δῖν, quae et in Archytæ fragmento p. 269. Uterque ad tabulata, [sive tabulas] quibus leges inscriptae promulgabantur, spectavit. WESS. — Ut θύρη apud Nostrum II. 96, 15. et VIII. 51, 9. pro tabula ponitur, sic in loco a Wess. ex Stob. citato. Est autem θύρωμα etiam apud Lysiam, apud Demosth. et saepius in graeca versione Vet. Test. idem atque θύρα, nisi quod grandius quiddam sonare videtur, quasi medium quoddam inter θύραν atque πύλιν.

Igitur διὰ θυρώματα sunt geminatae fores, ianua bivalvis: et ἐν τοῖσι θυρώμασι idem fuerit ac ἐν τῷ τῶν θυρωμάτων. Nec vero incommode Larcher διὰ θυρώματα, per metonymiam, pro minori conclavi vel repositoio, bivalvi ianua clauso, accepit. S.

CAP. CLXX. [1. τοῦ οὐκ ὅσιον ποιῆσαι etc.) Osirin dici auctor est Athenagoras loco a Wess. citato in Var. Lect. S.]

4. ἐχόμενοι τοῖχου restitui postulante sententia et msstis. Idem divinaverat Cl. Pauw, et eo prior Editor Genevensis, sed iusto audacior. WESS.

7. ἡ τροχαιδὴς καλεομένη) De Phoebi natalibus et excellentia Theognis vs. 7.

Ἀθανάτων κάλλιστον ἐπὶ τροχαιδεῖ λίμνη.

Callimacho τροχέσσα λίμνη Hymn. Del. vs. 261. ubi Anna Fabri, doctissima matronarum, et Ios. Barnes. in Euripid. Iphigen. Taur. vs. 1104. Durant hunc in diem paludis in Delo argumenta apud Sponium Itin. T. I. p. 136. WESS.

CAP. CLXXI. 4. εὐστομα κείσθω) Saepe Plutarchus εὐστομα κείσθω, καὶ Ἡρόδοτον, Aelianus, Porphyrius, Themistius, Synesius. Fuit enim paroemiae instar. Taxarunt nonnulli. Sic Critici ad Sophoclis εὐστομ' ἔχε καὶ, Philoct. vs. 202. Τὸ δὲ τοιοῦτο κεχιάσται, inquiunt, ὅτι Ἑλληνικός ποτὲ ἀναγινώσκων τὰ Ἡροδότου ἔλεγε περὶ τῶνδε μοι εὐστομα κείσθω· οὐ διακρίων ὡς δύο λέξεις, ἀλλ' ὡς ἂν τις εἴποι, ταῦτα ἔστω εὐστομα. h. c. ori ac palato iucunda. Hoc si intendit Hellanicus, risui dictum elegans exposuit. Valde autem dubito, an εὐ στόμα, distracta voce, ut Grammatici innuunt, scribi legique oporteat. WESS.

CAP. CLXXII. 7. οὐκ ἀγνωμοσύνη) Quomodo-cunque vox capiatur, nemo dici potest, quempiam ἀγνωμοσύνη προσαγαγέσθαι, quod si vel plures habuerint Codices, ut lectum etiam fuit Vallae, tamen alteri lectioni postponendum censeo. Aegyptios Amasis σοφίη, - - - οὐκ ἀγνωμοσύνη προσηγάγετο, callido potius consilio, quam lenitate et clementia, sibi conciliavit. Hominis Aegyptii σοφία hīc est, ut alibi saepe, calliditas. Plato de Leg. V. p. 747. c. τὴν καλουμένην ἂν τις πανουργίαν ἀντὶ σοφίας ἀπεργασάμενος λάθοι, καὶ δ' ἀπὲρ Αἰγυπτίους καὶ Φοίνικας καὶ πολλὰ ἕτερα ἀπειργασμένα γένην νῦν ἔστιν ἰδίῳ. Qui sibi student populum conciliare viri Principes, dicuntur alios εὖτους κατασκευάσαι, ἐξιδιποιήσασθαι: sed

inprimis προσαγαγίσθαι, variis artibus allicere et ad studium sui perducere: attigit Andr. Dounaeus in Demosth. pag. 98. Dicuntur autem populum προσαγαγίσθαι ἐπαγγελίαις χρήμασι καὶ δωρεαῖς ἀρετῇ οἰκτῶ ἐπιεικίᾳ· πραότητι· εὐεργεσίαις: etiam ἀπάτῃ: ut Amasis Herodoti, σοφίῃ. Thucyd. III. 43. ἀπάτῃ προσαγίσθαι τὸ πλῆθος, et III. 48. Lenitate et clementia προσαγαγόμενοι τοὺς Ἕλληνας, Isocrates in Plataica pag. 304. B. Τιμαῖς καὶ δωρεαῖς ἔτι δ' ἐπαγγελίαις προσαγόμενος, Diodor. Sic. XV. 8, cuius Sesosis, expeditiones suscepturus, ne quid absente se rerum novarum molirentur, subditos πάντας ταῖς ὁμιλίαις καὶ τῇ τῶν τρόπων ἐπιεικίᾳ προσηγάγετο, I. 54. Atque ob eandem, quae movit Anasin, rationem Darius Hystaspidis, quum ad imperium pervenisset, dicitur χρήμασι καὶ δωρεαῖς τὸν Περσῶν δῆμον προσαγόμενος, Platoni de Leg. III. p. 695. D. VALCK.

Ibid. οὐκ ἄγνωμοσύνη) Non reluctor tot Codicibus, putoque idem esse atque οὐκ ἀνοήτως, et praecedens magis explicare. Severitati locus non convenit, sed callidae sollertiae et astutiae, uti regii actus innuunt. Solet Scriptor ἄγνωμοσύνην in inperitia et fastu frequentare VI. 10. IX. 3. Solent alii, Euripides Bacch. 884. Sophocles Trachin. 1273. [1282. ed. Iohns. 1267. ed. Br.] Neque absurde Schol. Demosthenis Olynth. II. pag. 17. οὕτως ἀγνωμόνως ἔχει explanat ἀνοήτως: Harpocratio, ἀλογίστως καὶ ἀβούλως. WESS. — Equidem προσαγίσθαι h. l. intellexi ad officium redigere, coll. lin. 22. Sic Plutarch, in Romulo, citante H. Stephano, etiam πολέμῳ προσαγίσθαι ἔθνη dixit. S.

15. ἐκ τοῦ ποδανιπτήρος τῷγαλμα) In Octavio Minucii Felici. cap. 23. Et deus aereus vel argenteus de inmundo vasculo, ut saepius factum Aegyptio regi, conflat. Quae, nisi scribentis memoriae error obrepserit, rectius procederent, si deus aureus, et, ut accepimus factum scriptum prostaret. Prius in mentem venit doctissimo Th. Gatakero, insuper ut legimus vel scimus factum divinanti, Advers. Miscell. XIX. pag. 371. Pelvim, τὸν ποδανιπτήρα Amasidis, personatus Chilon prudente monitu tangit in Plutarchi Conviv. VII. Sapient. p. 151. E. WESS.

CAP. CLXXIII. 2. μέχρι τοῦ πλεθώρας ἀγορῆς) Vulgatum πλεθούσης ἀγορῆς doctissimi viri Casaubonus, Heraldus, Duckerus, quos testes ad Diodor. XIII. 48. adpellavi, Herodot. T. V.

ea in luce posuerunt, ut desideres nihil. Debueram et ego in eo adquiescere, nisi cultius obtulissent masti. Ionum est πληθώρα in omni rerum abundantiore copia. Eusebius apud Stobaeum Serm. X. p. 130. verissime, τὸν δὲ αἰὶ ἐπιθυμῶντα προσκτήσασθαι, καὶ πληθώραν μηδὲ ποτε τοιούτου λαμβάνοντα --- πάντα καλέω. Neque de tempore, quo forum completur, recusant: χρόνον ἐπισχών, ἰς ἀγορῆς καὶ μάλιστα πληθώραν προσ-
 ὀδὸν ἐποιεῖτο habet Auctor, suum adserens, Musā VII. 223. WESS. — Ut frequenter apud Nostrum in μέχρι εὖ, (conf. Wess. ad I. 181, 11.) sic hic in μέχρι ὅτου abundat posterior particula; quod ex tacite mutato orationis tenore repetit Hermann, Adnot. 251. ad Vigerum. S.

5. ἢν μάταιός τι καὶ παιγνιήμων) Secundum Vallam, morionem agebat Amasis ac scurram. Postquam ille seria tractaverat, ut animum relaxaret, in vino petulantioribus indulgebat iocis: sic interpretor Herodotea. Quia comptotioribus ipsis lusus isti Regis personā minus viderentur digni, μάταιος fuisse dicitur et παιγνιήμων. Permutantur ματαιάζειν et ἀσχημονεῖν: et fortasse solita sibi castimonia Herodotus turpe quid ambigua voce velavit, ut ne ab obscoenis quidem abstinuisse iocis significaretur. Deianiram Nessus φαίει ματαίαις χερσίν, in Soph. Trach. 574. Nam τὸ παιγνιῶδες privatae sortis convivis laudi ducebatur; παιγνιήμων dicebatur ingeniosus et εὐφυνής, qui iocis urbanis indulgeret. Placebat Vel cavillator facetus, vel conviva commodus qui dicitur Plauto Mil. Glor. III. 1, 47. Aristoph. Vesp. 1205. προσμάνθανε ξυμποτικός εἶναι καὶ ξυνουσιαστικός. Luciano I. p. 552. συμβιώναι δεξιός, καὶ συμπιεῖν ἱκανός. Talis fuit Aeschines, hac etiam in parte aquae potoris Demosthenis adversarius: vid. Philostratus de Vit. Sophist. I. p. 507. Talis ab Euripidis ingenio diversissimus Sophocles: Euripides Ἦν μισογέλως, καὶ τωβάζειν εὐδὲ παρ' οἶνον μεμαθηκώς, teste Alexandro Aetolo ap. Gellium Noct. Att. XV. 20. Aequalis Ion Chius ap. Athen. XIII. p. 603. F. Σοφοκλεῖ, inquit, συνήντησα ἀνδρὶ παιδιῶδες ἐν οἴνῳ καὶ δεξιῳ: ubi scribi quoque potuit παιγνιῶδες: permutantur enim a librariis ista; vid. Xenoph. Symp. p. 512, 37. et Suidas in Παιγνία. τὰ παιγνιῶδη παρὰ ἑνοφῶντι legit Pollux II. 20. ubi commodum Iungermann. advocat Xenophontem Ἑλλ. II. pag. 276, 6. miratum, Therameni iam iam morituro μήτε τὸ φρόνιμον μήτε τὸ παιγνιῶδες ἀπολιπεῖν ἐκ τῆς ψυχῆς. VALCK.

10. δι' ἡμέρης πρήσσειν) Non satis ad Aegyptiorum mentem est interdiu: totum diem insumtum volebant. Bene I. 97. τοῖσι πέλας δι' ἡμέρης δικάζειν, totum diem dirimendis litibus impendere. VII. 210. ἐγένετο δὲ συμβολὴ δι' ἡμέρης, iterum interdiu, sed contra gestae rei seriem. Talia, διὰ νυκτὸς Aristophanis, recte ab Athenaeo acceptum VII. p. 276., δι' ἔτεος supra II. 22. δι' ἐνιαυτοῦ, ἀντὶ τοῦ διὰ ἔλου τοῦ ἐνιαυτοῦ Harpocratio. Mox [l. 12.] σὺ ἂν ἤκουες non debuerant truncare Vind. et Arch. Fert repetitum ἂν sermonis usus. Iterant ipsi IX. 27. geminatque Euripid. Helen. 955. et 1017. Sophocles Oedip. Tyr. 610. et Oed. Colon. 1524.; alterum ἂν iniuria utrobique viro docto delente, Plato Alcib. II. p. 142. c. Iunge, si videbitur, Ios. Barnes. in Euripid. et Davis. ad Iustin. Martyr. p. 442. ed. Thirlb. WESS.

15. ἐπιὰν δὲ χηρῶνται, ἐκλύουσι) Haec, etsi Med. et sequaces exemplum praebeant, auferre non audeo. Vetant Codices alii, suntque et vera, neque inconmoda. Utrum autem scribarum oculos deceperint terminata iisdem literis verba, quae creberrima omittendorum occasio, non habeo dicere. Erasmus, hoc Amasidis neglecto, paroemiam dicto Dionysii Siculi ex Plutarchi de Sen. Rempubl. Administr. p. 792. c. illustravit, quem consule. WESS.

CAP. CLXXIV. 2. ὡς φιλοπότης ἐὼν) Hoc praefero. Athenaeus, uti multi solent, dialecti inmutavit speciem. Κατισπουδασμένος, Nostri aemulatione, Procopius Bell. Pers. II. 8. Antiocheni εἰσι οὐ κατισπουδασμένοι: et Bell. Vand. II. 4. ἣν δὲ οὗτος δραστήριός τε καὶ λίαν κατισπουδασμένος, de Phara praefecto. Quo probo atque elegante orationem et alibi distinxit. WESS.

7. κατηλίσκετο) Si vel in omnibus legatur Codicibus, leni medela corrigendum est absque ulla controversia, καὶ ἡλίσκετο: adeo constans veterum usus Codicum auctoritati semper in talibus anteponi debet: nam quod in Lexicis καταλίσκομαι redditur convincor, hoc unico nititur loco, infirmo sanequam tibicine. Scripserat Herodotus: πολλὰ μὲν δὲ καὶ ἡλίσκετο ὑπὸ τῶν μαντηῶν, πολλὰ δὲ καὶ ἀποφεύγεσκε, saepe quidem ab oraculis etiam furti convincebatur, sed frequenter etiam absolvebatur: postremum Herodotus, ut alia millena, Wesselingio debebit. [Vide Var. Lect.] Imperium ingressus Amasis templa Deorum

negligebat, qui quidem ipsum olim ἀπέλυσαν μὴ Φῶρα εἶναι : magni contra faciebat illorum oracula, ὅσοι μιν κατέδθησαν Φῶρα εἶναι, [l. 13.] id est, a quibus ἤλω vel ἔαλω Φῶρ εἶναι, qui ipsum furti convicerant. In eundem sensum adhibetur etiam καταδῆσαι lib. IV. c. 68. utrobique temere tentatum. Hoc rarius est atque Herodoteum; reliqua, ἀλίκεσθαι, ἀποφεύγειν et ἀπολύσαι sensu forensi pervulgata sunt. Ubi scripserat Noster lib. VI. cap. 82. ἀπέφυγε πολλὸν τοὺς διώκοντας, perperam posuit Gronov. διέφυγε. Accusator in Attico foro dicebatur διώκειν, persequi; accusatus, Φεύγειν: condemnatus, ἀλῶναι vel ἐαλῶναι: absolutus, ἀποφεύγειν, criminibus elapsus Ciceroni in Verr. II. c. 58. VALCK.

8. ἀποφεύγεσκε) Instauravi Ionicam ex discrepante schedarum scriptura formam. Κλέπτεισκε, ἄγεισκον, et similia complura, veram praestabunt. Mihi liquido adparuit, nimios, sicuti in aliis, etiam in ea commutanda temerarios fuisse scribas. Eadem fortuna Cl. Valckenarii καὶ ἠλίσκετο, [l. 7.] quo nihil certius, obtigisset merito, ni novationis metus, iusto fortasse gravior, obstitisset. Quid enim tritius ista vocum conversione? Extremo cap. 175. pro καταχθόμενον pingit optime Arch. καὶ ἀχθόμενον, valetque in aliis. WESS. — Conf. quae ad c. 175, 24. notamus. S. 14. ὡς ἀληθῆως θεῶν ἐόντων) Dedi ex msstis; ne inter variantes, quas vocant, lateret. Quisque videt multo id grandius atque ad sententiam obportunius esse. Κατέδθησαν Φῶρα [l. 13.] non debebat abire in κατέθθησαν, pronuntiant, uti Laurentius Latine dederat. Iucunda est in ἀπολύσαι et καταδῆσαι. dissimilitudo, repetita IV. 68. Convenit quodam modo τοὺς δὲ ἄλλους — κατέδθησαν τὴν ἐπὶ θανάτῳ, V. 72. WESS. — At V. 72. diversa videtur ratio esse. S.

CAP. CLXXV. 1 seq. τῇ Ἀθηναίῃ προπύλαια θωυμᾶσι αἱ οἱ ἐξεποίησε) θωυμάσια οἶα divinavit Cl. Abreschius. Quid si duplici in dativo amplior vis insit? Amasis οἱ ἐξεποίησε sibi in Minervae honorem absolvit; ita πολλὸν πάντας ὑπερβαλλόμενος perconmode sequitur, alioqui ob πάντας implicatius. Eadem Cl. de Pauw opinio. WESS. — Vide Var. Lect. Si vera est scriptura οἱ, quod haud aegre mihi persuadeo, referetur hic dativus ad τῇ Ἀθηναίῃ, eritque pleonastice positus, ut passim alibi apud Nostrum; cuius generis plura quaedam exempla, a Gronovio collecta, citavi in Adnot. ad I. 86, 28 seq. S.

5. ἀνδρόσφινγας) Huc spectare *Hesychianum* Ἀνδροφῆτες monuit H. Valesius; et corrigendum Ἀνδρόσφινγας iam fuerat observatum in *Miscell. Obs.* VIII. pag. 170. Scripsisse praeterea videtur *Hesychius*: σύνθετον σῶμα ἐξ ἀνδρός καὶ Σφινγός, atque huic voci corruptae sibi notam substituisse librarius. Coquum, aenigmata magnifice loquentem, Σφινγ' ἄρβεννα senex nuncupabat *Atticus* in *Comoedia* apud *Athen.* IX. p. 382. b. Vulgo tamen et apud *Aegyptios* facie *Sphinges* virginea fingeantur: vid. *Aelian.* de N. A. XII. cap. 7. *Origen.* contr. *Cels.* I. p. 32. Cur *Sphingum* figuras ante templa statuerint *Aegyptii*, tradunt *Plutarch.* de *Is. et Osir.* §. x. et *Clem. Alexandr.* *Strom.* V. p. 664, 20. et p. 671, 8. ubi *Sphinx* τὸ μὲν σῶμα dicitur πᾶν λέοντος, τὸ πρόσωπον δὲ ἀνδρώπου ἔχουσα. VALCK. — In voce ἀνδρόσφινγας prior pars vocabuli non ad masculinum genus refertur, sed idem valet ac si ἀνθρωπόσφινγας diceret. S.

[11. οἶκημα μονόλιθον. Vide supra, ad cap. 155, 13. notata. S.]

19. τὸ δὲ εὖρος, δυνάμει πηχέων) Inest difficultatis quoddam specimen in his, a Cl. Gronovio studiose quaesitum et expensum; quod tolli universum si nequeat, nemo, nisi iniquus, aegre feret. In rem praesentem ire non datur, adparetque abunde, interiorem τοῦ μονόλιθου longitudinem, latitudinem et altitudinem fuisse contractionem, nec longe cubitorum discrepare rationem. Cur verba fuerint omissa, caussa in aperto est, additionis nulla. Negligi autem non debuisse, per se adtento liquet, siquidem nota latitudinis necessaria est. WESS. — Non admodum video equidem quid difficultatis in hoc repererit *Wess.* cum *Gronov.* quod latitudo interior ab exteriori nonnisi duobus cubitis differebat, quum paullo maius in longitudine et altitudine fuerit discrimen. S.

22. οὐκ ἐπέλαυνσαι τὸν ἀρχιτέκτονα αὐτῆς) Interpunxissem ita in *Codicum* silentio, saepe miratus insuper habitum. Advertit *Corn. de Pauw.* Inseri praeterea μὲν debet: τὸν μὲν ἀρχ. ob ea, quae succedunt. [At nullo incommodo abesse ea particula potest.] Ceterum χρόνου ἐκγεγονότος πολλοῦ [l. 23.] insolens videtur; χρόνου ἐγγινομένου I. 190. et II. 124., ubi ἐγγινέσθαι schedae, uti I. 27., χρόνου διαγινομένου *Act. Ap.* xxvii, 9. et *Diodor.* III. 64. χρόνου γενομένου. XX. 109. atque

alii apud *Hemsterhusium* in *Luciani Dial. Mort. VII. 1.* Vidit verbi istam insolentiam *Cl. Abresch.* [ἐγγυονότος utique me malle, in *Var. Lect.* significavi. Ferri forsant vulgatum posset, si πολλοῦ abesset.] Ego vero non cohibeor, quin [*l. 24.*] καὶ ἀχθόμενον ex *Arch.* ex structurae nexu et *Herodoti* more reformetur: ὁ δὲ Ἀμασις τῇ δυνάμει τῶν Περσίων ἀχθόμενος *III. 1.* οἷα ἀχθόμενόν τε τῇ Πεισιστράτου ἀρχῇ *VI. 35.* iunge *Gronovii* observata *II. 103. WESS.* — At nihil, quod huc faciat, observavit ibi *Gronov.* nisi quod ἀχθεσθαι dativo casui iungat *Herodot. II. 103, 12.* et cap. 173, 5. Nulla autem caussa fuit, cur sperneretur compositum verbum κατάχθεσθαι, quum praesertim h. l. in particula καὶ non modo vis nulla inesse possit, sed et structura orationis magis respuat illam, quam requirat; iuncta enim intelligi debent ista, ἀναστεινάζει καταχθόμενον τῷ ἔργῳ. Alia ratio est c. 174, 7. ubi καὶ suo loco stabat, sibi que ex usu *Nostri* respondebant duo orationis membra, πολλά μὲν δὴ καὶ ἀλίσκετο, πολλά δὲ καὶ ὑποφύγεσκει. *S. 25. ἐνθυμιστόν*) Aut fallor, aut aliunde non poterit adfirmari, nisi dubia Grammaticorum auctoritate. Ἐνθυμιστόν in *Suidae Lex.* redditur ὑποπτον: et *Pollux [II. 231.]* legisse videtur in *Thucydidis V. cap. 32.* ἐνθυμιζόμενοι τὰς ἐν ταῖς μάχαις ξυμφορὰς: ubi, quod *Codices* praebent et *Edd.* ἐνθυμούμενοι, *Polluci* quoque restituendum putabat *Iungermannus*. In ἐνθύμιον *Herodotei* *Codices* si conspirarent, ego sane vulgatae vocem anteferrem in talibus usitatam, etiam *Herodoto VIII. cap. 54.* εἴτε καὶ ἐνθύμιον ἐγένετο ἐμπρήσαντι τὸ ἱερὸν: de qua forma loquendi egerunt *Aem. Portus Dict. Ion. Duker.* in *Thucyd. VI. 18.* et in *Ind. Thucyd. Wasseus. Ammonio* pag. 53. citatus *Antiphon* ἐν τοῖς Φονικαῖς, ἐπὶ τοῦ προστροπαίου vocem adhibuit p. 119, 6. p. 125, 2. p. 121, 2. ubi legi posset: αὐτῷ μὲν οὐκ ἐνθύμιον. *VALCK.* — Quum in usu fuerit verbum ἐνθυμιζεσθαι, (quod *Suidas* etiam ex *Dione* adnotavit: Ἐνθυμιζόμενοι, λογιζόμενοι) nulla subest caussa cur verbale adiectivum ἐνθυμιστόν suspectum habeamus. *S.*

CAP. CLXXVI. 6. Αἰθιοπικοῦ ἑόντος λίθου) Spectabilius hoc quam pro scribarum ingenio. Quid illi de lapide Aethiopico? Marmoris eius in Pyramidum et Propylaeorum substructionibus frequens in Aegypto usus.

Mycerini Pyramis λθον ἐς τὸ ἡμισυ Αἰθιοπικοῦ fuit cap. 134. [ubi vide notata ad c. 134, 3.] *Inter alias spectatior Aethiopicis lapidibus* scribit Plinius N. Hist. XXXVI. 12. Lapidum color erat niger, aut varius, ποικίλος cap. 127., sed magna durities laborem operi reddebat sumtuosiorē: δυστέργαστος πολυτελῆ τὴν πραγματείαν παρέσχε in Strabon. XVII. pag. 1161. D. [pag. 808. ed. Cas.] αὐτοῦ, quod est in aliis, ex scripturae compendio restat. Mox [l. 8.] Laurentius, hinc et hinc magno illi adstantes ex libri sui ὁ δ' ἐνθεν τοῦ μεγάλου, i. e. colossi, supra descripti: cui scripturae, aliqui notabili, Codd. calculum negant. Cl. de Pauw potiorē censuit. WESS. — Et ego parum absum ut unice verum putem μέγαν: quo etiam refertur id, quod continuo adiicitur, λίθινος ἕτερος τοσοῦτος: ubi λίθινος indicare videtur, alterum ex vulgari lapide fuisse confectum. S.

CAP. CLXXVII. 4. καὶ πόλις ἐν αὐτῇ γενέσθαι etc.) Lege Diodorum I. 31. Aegypti felicitatem, Amasidis tempore, praedicatam tantopere, ex gentis sacerdotibus Noster accepit, multa dissimulantibus, et ultima eius regis nimium quantum augmentibus. Certiora et longe diversiora Ieremiae et Ezechielis oracula docent; de quibus docte Iac. Perizonius, V. Cl., Origin. Aegypt. cap. ult. WESS.

7. ὅθεν βεβασιούται) Me quidem iudice ferri nequit: si plures dant Codices, scripsisse forsitan videbitur, ἀποδεικνύναι ἕτερος ἐκάστω --- ὅθεν (isthoc anno nimirum) βεβίωται. vid. Cl. D'Orvillius in Charit. pag. 190. Commode quoque cum Reiskio legi posset ὅθεν οἱ βιοῦται, sive ὅθεν βιοῦται, quoniam quaestu sustentaretur: ἀποδεικνύντα ὅθεν ἔσθ, habet de re eadem loquens Aelianus Var. Hist. IV. [c. 1.] λόγον δώσαντα, πόθεν --- διαζῆ, Diogen. Laërt. VII. 168. ἀπὸ τίνων ἕκαστος πορίζεται τὸν βίον, Diodor. Sic. I. [c. 77.] pag. 88, 40. Τὰ τῇ βιοτῇ ἀνάγκαια Homero dicuntur βίος, teste Porphyrio Schol. ad Ἰλ. χ'. 431. et usitatius τὸ πορίζεσθαι τὰ πρὸς τὸν βίον, βιοτίζειν dicebatur. Quid Aegyptium moverit ad utilissimam hanc legem ferendam, Iac. docet Perizonius V. Cl. ad Aeliani Var. X. 14. Quam ex Aegypto petitam civibus suis tulisse traditur Solon, lex Draconi potius videtur contribuenda velut auctori: vid. Cl. Wesseling ad Diodor. I. p. 88. et Io. Taylor Lect. Lys. p. 707 seq. Eandem apud alios etiam populos viguisse ante Perizon.

ostenderat Nic. *Abramus* ad *Ciceron.* Or. pro P. Sextio cap. 48. Miror adeo quod scribit *Aristides* T. II. p. 157. νόμος παρ' ἡμῖν (Athenienses adloquitur), ὡς ἐγὼ νομίζω, μόνοις ἔστιν, ὁ γραφάς πεποιτικῶς ἀργίας. VALCK.

CAP. CLXXVIII. 4. ἔδωκε Ναύκρατιν πόλιν) *Eusebius* Chron. urbis initia inmani anachronismo in Olymp. vi. 4. refert, notatus ab ill. *Scaigero* Animadv. pag. 73. *Strabo* vero XVII. p. 1153. [p. 801. extr. ed. Cas.] *Milesii*, inquit, καταναυμαχήσαντες Ἴναρον, πόλιν ἔκτισαν Ναύκρατον. [Ναύκρατιν recte ed. Lips.] Inarus res Aegyptias conturbavit *Artaxerxis* Longimani tempore. Sic multis annis *Amasidis* regno urbs erit posterior. Qui dissensus, si Κτίσις Ναυκράτεως *Apollonii* Rh. superesset, discuti posset commodius. Ἐδωκε χώρους [l. 6.] non utique inprobum; [Cf. *Var. Lect.*] certe mutantis ratio praegnans non est. WESS.

13. προστάτας τοῦ ἐμπορίου) *Naucratis* inter civitatis rectores suum sibi Τιμούχον habuerunt apud *Athen.* IV. 13. ab his ἐμπορίου praefectis, modo ne fallat *Cl. Edm. Chishull* coniectura *Antiq. Asiat.* p. 100, titulo tenus discrepantem. Ego dubito. Quam reipublicae partem *Naucrati* et *Teii* Τιμούχοι et Τιμουχόντες curaverint, decerni non potest. Προστάται τοῦ ἐμπορίου (PRAEFECTOS MERKATORUM ex *Reines.* lapide *Cl. V.* 16. dicere liceat) communi plurium civitatum suffragio legebantur, ut negotiorum rebus attenderent, et arbitri essent litium; quales recentior aetas in portubus et emporiis, descriptos in *Consolato del Mare* cap. 1. et seq., vidit et habet plures; fortassis etiam superior. Fuit enim in *Delo* ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΩΝ ΤΥΠΙΩΝ ΕΜΠΟΡΩΝ ΚΑΙ ΝΑΥΚΛΗΡΩΝ ap. *Sponium* *Miscell. Erud. Antiq.* p. 344. cui suus utique praefectus. *Athenis* decem ἐπιμεληταὶ τοῦ ἐμπορίου quibus rebus curam inpenderint, docemur ab *Aristotele* apud *Harpocracionem* in voce Ἐπιμελ. WESS.

CAP. CLXXX. 3. ὁ γὰρ πρότερον τῶν - - κατεκείν) Sustuli inutilem parentheses, his circumdatam, notationem. Satis est iusta punctio. Coniiciunt statim docti viri, *Pavius*, πλανώμενοι τε οἱ Δελφ. *Reiskius*, οἱ δὲ, οἱ Δ. De *Delphico* fano, ab *Alcmaeonidis* instaurato, inferius V. 62. *Pausan.* X. 5. et pererudite *Dion. Petavius* in *Themistii* Or. IV. p. 391. WESS. — *Cremati* templi mentio facta

L. 50, 17. In ed. Steph. et aliis ante *Wess.* parenthesi inclusa erant verba ὁ γὰρ πρότερον - - κατεκάη, post παρασχεῖν vero minori puncto distinguebatur oratio: *Wesselingius* sublatis parentheseos signis minus punctum servavit, et sic quoque Reiz. et Borh. Nos cum *Schaeff.* post παρασχεῖν maius punctum posuimus, quo finiretur ibi periodus, cuius apodosis (ut frequenter alibi) particulam δὲ ex protasi repetitam haberet, Commodius factum foret, si omnia ista, ὁ γὰρ πρότερον - - παρασχεῖν, signis parentheseos circumdarentur, ut apodosis ab istis πλανώμενοι δὲ incipere intelligeretur. S.

8. στυπτηρίας τάλαντα certa praestant codicum consensiones, quibus *Medicei* compendiosa lectio melior censi non debuerat. Vide ad *Diodori* V. 10. *WESS.*

CAP. CLXXXI. 5. Βάττω, οἱ δ' Ἀρκσιλέω) Verius puto Βάττω τοῦ Ἀρκσιλέω, *Batti Arcesilai* F. quem in modum *Arch. Vind. Vall.* Res et tempus congruunt optime, siquidem *Battus* ille aequales habuit *Aprien* et *Amasin*, *Nostro* auctore IV. 159.: *Batti* filium, *Arcesilaum*, minor aetas excludit. Filiam *Ladice*n, *Amasidis* coniugem, *Λαοδίκην* aut *Λευδίκην* vir eruditus scriptam cupiebat. At nomen idem est, tantum modo contractius. Habet *Luc. Holstenius* LADICEON numum ad *Stephan. Byz.* [p. 188.] et ΛΑΔΙΚΕΥΣ ΤΗΣ ΙΠΡΟΣ ΑΥΚΟΝ est in *Gudii* vetere lapide: urbem LAVDICIAM et LADICIAM pingunt *mssti Itinerarii Antonini*. *WESS.*

11. καὶ ἐστὶ τοι οὐδεμία μηχανή) Inconmodum, quo *Med.* ἐστὶ τι premebatur, cessat: neque amplius offendet ὑποωλέναι, quod olim operarum vitium opinabar, sed *Mediceo*, etsi tacitum habuerit vir *Celeb.*, debetur. Iam γυναικῶν *Arch.* si cui scabrum tinniat, χιλιάδων, μυριάδων, ἀνδρῶν, et quae alia *Portus* stipavit, recordetur. Ἐν τῷ νηῶ in re dubia nolui sollicitare, adposito paene, cuius se auctorem profitetur *Gronovius*, cultissimo *Epigrammate*. *WESS.*

21. ἐς ἐμὲ ἢν σόον) Non excidit memoriā καὶ ἐς ἐμὲ ἦσαν σῶαι I. 66. [in quod ibi *mssti* omnes consentiunt.] Puto Ionici et veteris usus vocabulum [σόος] redire in possessionem debere. Reddunt schedae V. 96. VI. 86, 1. VIII. 39. Ἐξω τετραμμένον in *Latiniis* extra urbem *Cyrenensem* posita ex *Laurentio*, qui ἰδρυμένον invenit. Si τετραμμένον locum non

migravit, statuam notabit *vultu extra urbem verso*, sive *spectantem loca suburbana*. Verum in talibus saepe anceps electio. WESS.

CAP. CXXXII. 11. τὰς τοῦ Δαναοῦ θυγατέρας) Ipsi *Danao* dedicationem tribuit *Callimachus* apud *Euseb.* Pr. *Euang.* III. 8. in *Epigrammate*, quo de ad eius Poëtae fragmenta *R. Bentley* Vir Cl. p. 357. — Vide *Callim.* *Fragm.* CV. p. 477. ed. Ernest. Mox l. 12. ἰδρύσθαι me invito editum est, quum ἰδρύσασθαι voluissem, ut in *Var. Lect.* significavi. Conf. *Adnot.* ad II. 42, 1. S.

13. Εἰς δὲ Κύπρον) *Cyprum*, ab *Amaside* occupatam, non praeteriit *Diodor.* I. 68. Quod autem librum terminat ἔξ ὧρου ἀπρυγνὴν, advertimus supra semel atque iterum, et frequentissime apud *Priscum Patric.* in *Exc. Hoesch.* p. 22. 26. etc. *Procopium Bell. Goth.* I. 5. p. 10. 23. etc. *Agathiam* I. p. 13. veterum studiosos imitatores. WESS.
